

FILIPINO

فلپائن

So Qur'an al Karim

ago so Kiya pema ana
iron Ko basa
a iranon sa pilimpinas

Iniranon i:

SHEIK ABDULAZIZ GUROALIM SAROMANTANG

Walk-In Islamic *InfoCenter*

One Dundas Street west # 2535

Toronto, ON, M5G 1Z3, Canada

 (647) 994-6807 & (647) 782-2303

info@collectfreequran.org

Surah Al-Fatiha-1

1. Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

2. So Bantogan na ruk o Allah, a Kadnan o manga Kaadun;

3. A Masalinggagao, a Makalimo-on;

4. A Phapa-ar ko Alongan a Kapamalas.

5. Suka bo i Phushowasowatun Nami, go Suka bo i Phanguniyan Nami sa tabang.

6. Nggonana-owa Kamingka ko okit a Maka-o ontol,

7. So okit o siran a ini Kalimo o Ka siran, salakao ko Kiyararangitan Ka siran, go salakao ko Mithataridadag.

Surah Al-Baqarah-2

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Kati-i so Kitab; a da-a sangka a madadalumon, a Torowan, ko Khipananggila;

3. A siran na Paparatiyayaan niran so da Mapayag, go Ipuhmayandug iran so Sambayang, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuha-mumugai ran;

4. Go siran na Paparatiyayaan niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad), go so Initoron ko Miya-ona an Ka, go so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i Thatakna ko Torowan, a pho-on ko Kadnan niran, go siran man i Phamakasulang sa Maliwanag.

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, na mulagid kiran o Piyaka-iktiyar Ka siran antawa-a Dangka siran Pakaiktiyara; ka di siran bo Pharatiyaya.

7. Tiyotopan o Allah so manga poso iran go so kanug iran, na

kiyatagowan so manga kailai ran sa pilus; go adun a bagiyan niran a siksa a lubi a mala.

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Piyaratiyaya mi so Allah a go so Alongan a Maori; a kuna a ba siran Maparatiyaya.

9. Pulimpangun niran so Allah go so Miyamaratiyaya, na da-a Pukhalimpang iran a rowar ko manga ginawa iran, sa di ran mai-inungka!

10. Katatagowan so manga poso iran sa gudamun; na inomanan siran o allah sa gudamun: Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus, sabap ko Kiyapamokhag iran.

11. Go amai ka Pitharo kiran: A di kano Phaminasa ko Lopa, na Tharo-on niran: A sukami na giya-bo a Kapuphangompiya mi!

12. Tanodan, ka Mata-an! A siran i Puphamaminasa, na ogaid na di ran Mai-inungka.

13. Go amai ka Pitharo kiran: A Paratiyaya kano sa lagid o Kiyaparatiyaya o (saba-ad ko) manga Manosiya: Na Tharo-on niran: A ino kami Pharatiyaya sa lagid o Kiyaparatiyaya o manga lalong?-Tanodan, ka Mata-an! A siran i manga lalong, na ogaid na di ran katawan.

14. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami; na igira-a miyakandod siran ko manga Olowan niran, na Tharo-on niran: A Mata-an! A sukami na pud iyo: go aya bo oto a kowan na giya di kiran kapagizawizawa.

15. so Allah imbadal kiran ko di-i ra kapagizawizawa ko miya maratiyaya, go tataalikun Niyan kiran ko gi-i ran Kandarowaka; a gi-i siran Muromparompak.

16. Siran man so inipamasa iran ko kadadag so Torowan: Na da makalaba so Kiyandagang iran, go da siran makakudug sa ontol.

17. Aya ropa-an niran na lagid o miniyag sa Apoi; na kagiya a kasindawan niyan so muliliyotaon, na piyadung o Allah so Sindao kiran go inibagak Iyan siran ko manga lilibotung. Na di siran Phakailai.

18. (Siran) na manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di siran ndun phakandod.

19. O di na lagid o miyasogat a mabagur a Oran a pho-on ko kawang: A kadadaluman sa manga lilibotung, go Dalundug go Kilat: Pukhi-olun niran so manga Tindoro iran ko manga Tangila iran pho-on ko manga Parti, ka kaluk iran ko Kapatai. Na so Allah na Katatang-kalan Niyan so da Pamaratiyaya!

20. Maito bo na so Kilat na masinggaot Iyan so manga kailai ran; oman Niyan siran Kasindawan, na makalalakao siran non, na igira-a Mikhunum kiran, na makathangun siran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khailang Iyan so Kanug iran go so manga Kailai ran; ka Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Hai manga Manosiya! Shwasowata niyo so Kadnan niyo, a so Miyadun rukano a go so miyanga-o ona an niyo, kaangkano Mapapanananggila;

22. So Inadun Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go so Langit a atup; a go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na ini sabap Iyan non a Kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; na di kano Phangumba-al sa manga saginda o Allah a sukano na katawan niyo (a da-a saginda Niyan).

23. Na o ba kano shasangka ko (Qur-an a) Initoron Nami ko Ori-pun Nami, na mba-as kano sa Surah a lagid Iyan; go tawaga niyo so manga Katohanan niyo (a mama-katabang rukano) a salakao ko Allah, amaika sukano i manga bunar.

24. Na amai ka di niyo Manggolaola-go di niyo dun Mapunggolaola-na Pananggila-i niyo so Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator,-a ini thyakap ko di Phamaratiyaya.

25. Na Puphamanotholangka ko

siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyen niran a manga Sorga, A Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig. Oman siran ro-o natan sa Onga a Pagupur, na Tharo-on niran: A giyai so (lagid o) inunat rukutano a miya-ona, na Phagowitun kiran noto a makapushasaginda-i: go adun a bagiyen niran ro-o a manga Karoma a manga Soti; sa ron siran non ndun Makakakal.

26. Mata-an! A so Allah na di Niyan phakamawagun so kambaal sa ibarat, apiya rungit go so lawanon. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya na katawan niran a Mata-an! A Sukaniyan so Bunar, a pho-on ko Kadnan niran; na so puman so da Pamaratiyaya na gi-iran Tharo-on: A antona-a i a antapan o Allah sangka-i a ibarat? Madakul a Pundadagun Niyan sa sabap saya, go madakul a Puthoro-on Niyan sa sabap saya; na da-a ndadagun iyan sa sabap saya, a rowar ko manga songklid,-

27. Siran na Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah ko oriyen o kiya-ilot iyan, go Puphanuphudun niran so ini Sogo o Allah a kapakakhakamputa-a on, go Puphaminasa siran ko Lopa: Na siran man na siran so manga logi.

28. Andamanaya idi niyo Kapharatiyaya-a ko Allah?-A aya butad iyo na Ma-atai, na Inoyag kano Niyan; oriyen niyan na Mbono-on kano Niyan, na oriyen niyan na Pagoyagun kano Niyan (ko Akhir-

at); oriyen niyan na Ron kano bo Phakandoda.

29. Sukaniyan so Inadun Niyan a ruk iyo so madadalum ko Lopa langon; oriyen niyan na siyangor Iyan so Langit, na Pithaong Iyan Siran Phiyapiya a Pito a manga Langit; go Sukaniyan na so langowan taman na katawan Niyan.

30. Na gowani, na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magumba-al Ako si-i ko Lopa sa Khalifa. Na Pitharo iran: A ino Ka on Pagumba-al sa tao a Phaminasa-on go Phamakaragirai ron ko manga rogo?-A Sukami na Iputhasbik Ami so Podingga go Pushotin Nami Suka? Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na katawan Ko so di niyo katawan.

31. Na Inindao Niyan ko Adam so manga ngaran langon; oriyen niyan na siyandig Iyan siran ko manga Malaikat, na Pitharo Iyan: A Panothola niyo Rakun so manga Ngaran na-i o ba Sukano i manga bunar.

32. Pitharo Iran: A Soti Ka: Da-a Kata-o Ami, a rowar ko Inindaongka Rukami: Mata-an! A Suka bo i Mata-o a Maongangun.

33. Pitharo (o Allah): Hai Adam! Panotholangka kiran so manga Ngaran niran. Na kagiya a Mapanothol Iyan kiran so manga Ngaran iran, na Pitharo (o Allah): Ba Ko Rukano da Tharowa a Mata-an! A katawan Ko so Mapagu-uma ko

manga Langit a go so Lopa, go katawan Ko so Papayagun niyo go so Paguuma-an niyo?

34. Na gowani, na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran: Inonta so Iblis: Ka somiyangka go Mimaratabat: Na miyapud ko da Pamaratiyaya.

35. Go Pitharo Ami: A Hai Adam! Babalingka Suka a go si Karomangka ko Sorga; go Kangkano Ron sa Kapangondaya sa sadun sa kabaya Iyo; go di Kano pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi Kano a pud ko da Pamaginontolan.

36. Na Miyapokas siran ro-o o Shaitan, go Miyapaka-awa iyan Siran ko butad Iran. Na Pitharo Ami: A tupad Kano, sa so sabaad Rukano na ridowai o saba-ad. Go adun a bagiyen Niyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan, taman ko masa (o Kapatai).

37. Na adun a Miyasowa o Adam a pho-on ko Kadnan Niyan a manga Katharo, na Piyakataobat Iyan Sukaniyan; ka Mataan! A Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

38. Pitharo Ami: A tupad Kano pho-on ko Sorga langon; na amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na da-a Pangandam Iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

39. Na so siran a da Pamara-

tiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka; sa ron siran non ndun Makakakal.

40. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go tomana niyo so diyandi Akun rukano ka tomanun Ko so diyandi rukano, go Sakun bo i Kalukun niyo.

41. Go Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nakun a Tomiyanto ko Matatangan niyo, go di sukano i paganai a di ron Pharatiyaya, go di niyo Phamasaan so manga Ayat Akun sa arga a maito; go Sakun bo i Kalukun niyo.

42. Go di niyo khumbotun ko bunar so ribat, go di niyo Phaguma-a so bunar a sukano na katawan niyo.

43. Go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat; go Roko kano a pud ko Puhuroroko.

44. Ino niyo Pushogo-on ko manga Manosiya so mapiya, na Pakalilipatan niyo so manga ginawa niyo, a sukano na Kapuphangadi-an niyo so Kitab? Ba da-a manga sabot iyo?

45. Na Panguni kano sa tabang sa nggolalan ko Kapantang a go so Kashambayang: Na Mataan naya! A titho a marugun, inonta bo ko Khipangangalimbaba-an (ko Allah),-

46. A siran na tatangkudun niran

a Mata-an! A siran na Miputho-ona iran so Kadnan niran, go Mata-an! A siran na Ron siran Phamakan-dod.

47. Hai manga Moriyatao o Israil! Tadumi niyo so Limo Akun a so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko sukano ko manga Ka-adun (ko miya-ona a masa).

48. Go Kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo go da-a Khatarima-on a Safa-at, go da-a khakowa-on a sambu, go di siran Khatabangan.

49. Na gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon: A irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano; na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubu a Mala.

50. Na gowani na sirai Ami rukano so Kalodan na siyabut Ami sukano na Inulud Ami so Pagtao o Pir-aon a sukano na kababantayan niyo.

51. Go gowani na Miyakiphasada Kami ko Musa sa pat polo gawii, oriyani niyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanani) ko oriyani niyan, na sukano na Miyakanggolaola kano sa di ontol.

52. Oriyani niyan na Pimaapan Nami sukano ko oriyani noto; kangkano Makapanalamat.

53. Na gowani na inibugai Ami ko Musa so Kitab go so Padoman: Ka-angkano Mamaka-ontol.

54. Go gowani na Pitharo o Musa ko Pagtao Niyan: A Hai Pagtao Akun! Mata-an! A sukano na Miyabinasa niyo so manga ginawa niyo sa kiyakowa-a niyo ko Sapi (a Katohanan); Na Thaobat kano ko Miyadun rukano, sa Bonowa o da Makashala so Miyakashala rukano; giyoto man i mapiya rukano si-i ko Kadnan niyo. Na Piyakatabat kano Niyan: Ka Mata-an! A Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

55. Go gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami Suka dun Pharatiyaya-an taman sa di Ami mailai so Allah a Mapayag, na Piyolang kano o Parti a sukano na kababantayan niyo.

56. Oriyan niyan na Inoyag Ami sukano ko oriyon o Kiyapatai niyo: Ka-angkano Makapanalamat.

57. Go ini Payong Ami rukano so Gabon go Piyakatoron Ami rukano so Manna go so (Papanok a) Salwa, (sa Pitharo Ami a): Kangkano ko manga pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasai, na ogaid na so manga ginawa iran i Kiyabinasaan niran.

58. Go gowani na Pitharo Ami: A solud kano sangka-i a Ingud (a Baital Muqaddas), na Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo sa kapangundaya; go solud kano ko Pinto sa Pangangalimbaba-an kano, go

Tharo kano sa Phakaponas sa Dosa, ka Napin Nami rukano so manga Kasalaan niyo go omanan Nami (sa balas) so Miphipiypiya.

59. Na siyambiyon o siran a da Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piyakatoronan Nami so siran a da Pamaginontolan sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko Kiyapanongklid iran.

60. Na gowani na ini Panguni sa inomun o Musa so pagtao Niyan; na Pitharo Ami: A Buntolon Ka so Badas Ka ko Ator (na inibuntol iyan non). Na Miyakambowaton so sapolo a go dow a Bowalan. Na Sabunar a kiyatokawan o omani isa ka Sagorompong so Saguba iran. (Go Pitharo Ami:) Kangkano go inom kano ko Pagupur o Allah, go di kano Phangalandada ko Lopa a Puphamakakaid kano.

61. Na gowani na Pitharo iyo: A Hai Musa! Diyami dun Khitigur so Pangunungkun a sasasoson; na Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Pakagumawan kami Niyan sa pud ko puphakatoho-on o Lopa, -a lutha-an non, go Sikowa-on, go lasona-on, go kodalis on, go tiboyas on. Pitharo (o Musa): Ino niyo pushambiya ko korang so mapiya? Tana kano sa Bandar a Ingud, ka Mata-an! A khakoa niyo so Piyanguni niyo! Na Miyaadun kiran so Kahina-an go so Kapakarondan; go Miyakakhologog siran sa Rarangit a pho-on ko Allah. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da iran Paratiyayaa so manga Ayat o Allah go Puphamono-on niran so

manga Nabi sa di ontol. Giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go so Kiyapumalawani ran.

62. Mata-an! A so siran a Miyaratiyaya, go siran a manga Yahodi, go so manga Christian, go so manga Sabi-in, -na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah go so Alongan a Maori, go Nggalubuk sa mapiya, na adun a bagiyan niyan a balas kiran sii ko kaduna niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

63. Na gowani na tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao: (Go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar go tatadumi niyo so madadalumon: Ka-an kano Makapanananggila.

64. Oriyan niyan na tomiyalikhod kano ko oriyani noto: Na o da so Gagao rukano o Allah go so Limo Iyan, na miyabaloi kano dun a pud ko Miyangaloloi.

65. Na Sabunsabunar a Kiyatowan niyo so Mimamalawani rukano si-i ko Alongan a Sapto: Na Pitharo Ami kiran: A mbaloi kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

66. Na biyaloi Ami Sukaniyan a poringana ko masa niyan go so oriyani niyan, go thoma ko Khipananggila.

67. Na gowanina Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A mataan! A so Allah na Isosogo Iyan rukano a Kasombali iyo sa Sapi. Na Pitharo iran: Aino Kamingka kho-

wa-a kasablawan? Pitharo Iyan: A Mulindong Ako ko Allah o ba Ako Ma-adun a pud ko da-a manga Mulung iyan!

68. Pitharo iran: A Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non (a Sapi)! Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a di Matowa go di Mangoda, katangkaan ko pagulutan noto: Na Nggolaola-a niyo so Isosogo rukano!

69. Pitharo iran: A Panguniyangka Rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antona-a i waruna niyan. Pitharo (o Musa): Mata-an a so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a binaning, a maloto so waruna niyan, a Phakabimban ko Phuphamakailai ron!

70. Pitharo iran: A Panguniyangka rukami ko Kadnan Ka a Payagun Niyan rukami o antonao-non a Sapi: Ka Mata-an! A so manga Sapi na miyakapulilingowa rukami: Na Mata-an! A sukami na Omiyog so Allah, na Mato-on nami dun.

71. Pitharo (o Musa): Mata-an! A so Allah na Putharo-on Niyan: A Mata-an! A sukaniyan na Sapi a da marasai sa ba Pundado ko Lopa go di iphamakaig ko manga Pangoman; da-a Pa-awing iyan da-a Palang iyan. Pitharo iran: A imanto na Minitalingomangka so bunar. Na siyombali iran noto, go maito bo na di ran Mapunggolaola.

72. Na gowani ko Mamono so isa rukano sa tao na inisushundula iyo to: Na so Allah i Miyayag ko Pagu-uma-an niyo.

73. Na Pitharo Ami: A Papusun niyo ron so saba-ad ko Sapi. Lagid man noto a Kapagoyaga o Allah ko Miyamatai go Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Ka-an niyo gi-i manggudaguda.

74. Oriyan niyan na mithugas so manga poso iyo ko oriyani noto: Na sukaniyan na lagid o Ator o di na lawanon sa katugas. Ka Mata-an! A so saba-ad ko Ator na Sabunar a so Puphakambowaton so manga Law-asaig; go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhabungkag na Puphakagumao ron so ig: go Mata-an! A so saba-adon na Sabunar a so Pukhaolog sa pho-on ko kaluk ko Allah. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

75. A ti i-inamun niyo a Kaparatiyaya-iran rukano? -A Sabunar a adun a salompok kiran a Puphamakinugun niran so Katharo o Allah, na oriyani niyan na Puphamagalinun niran ko oriyani o Kiyasabota iran non a siran na katawan niran.

76. Go igira-a minitho-ona iran so Miyamaratiyaya, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakandod so saba-ad kiran ko saba-ad, na Tharo-on niran: A ino niyo kiran Puphanonotholana so Piyakitokawan rukano o Allah, a khikarina iran rukano to si-i ko Kadnan niyo? -Bada-a manga Sabot iyo?

77. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Papayagun niran?

78. Na adun a pud kiran a manga Omni, a da-a katawan niran ko Kitab, a rowar ko manga Siyarangkoni, go da (a katawan niran) inonta na Puphagantangan siran.

79. Na so sangat a siksa na bagiyan o siran a Ipuphanorat iran ko Kitab so manga lima iran, (adi iran mbaba-a-sun), oriyani niyan na gi-iran Tharo-on: A giya-i na pho-on ko Allah, ka kagiya a ipuhamasa iran noto sa arga a maito!- Na sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko Kinipanoratun non o manga lima iran, go sangat a siksa a bagiyan niran po-on ko gi-i ran non khisokatun.

80. Go Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi inonta bo ko manga Alongan a mabibilang: Tharowangka (Ya Muhamad): Ba kano miyakakowa si-i ko Allah sa diyandi, na di Pundorat so Allah ko diyandi Iyan? Antawa-a gi-i niyo Tharoon makapantag ko Allah so da-a mulung iyo ron?

81. Owai man, sa dun sa Nggalubuk sa marata, go katangkali sukaniyan o kasalaan niyan, -na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

82. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk Iran so manga pipiya, na siran man i manga tao ko Sorga: Sa ron siran non ndun Makakakal.

83. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi o manga Moriyatao o Israil (go Pitharo Ami:) Da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah; go (Phiyapiya i niyo) so mbala a Lokus sa tanto a Kaphiyapiya go so adun a Katotonganairon, go so manga Wata a ilo go so manga Miskin; go Tharo kano ko manga Manosiya sa Mapiya; go Pamayandugun niyo so Sambayang; go tonaya niyo so Zakat. Oriyan niyan na Mimbarapaling kano, inonta so maito a pud rukano, a sukano na tomatalikhod kano.

84. Na gowani na Tiyarima Ami so mailot a diyandi iyo: Sa di niyo phamakaragira-in so manga rogo (o saba-ad) rukano, go di niyo mbogaron so saba-ad rukano ko manga Ingud iyo: Na oriyan niyan na miyagikral kano, a sukano na kashasaksi-an niyo.

85. Oriyan niyan na sukano wai, na Puphamono-on niyo so saba-ad rukano, go Puphakaawa-an niyo so isa ka Sagorompong rukano ko manga Ingud iran; gi-i niyo Thatabanga-an kiran so dosa, go so Kapakipuridowai; na amai ka adun a minioma iran rukano a manga biyag, na Phaga-onun niyo siran (a Tamok), a sukaniyan na Kiyaram rukano so kapaka-awa-a kiran. Ino a Papatariyaya-an niyo so saba-ad ko Kitab, na Phagongkirun niyo so saba-ad? Na da-a balas ko tao a Punggolaola ro-o a pud rukano a rowar ko Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Qiyamah na Phakandodun siran ko

Minitaralo a siksa. Na kuna a ba Kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

86. Siran man so ini Pamasa iran ko Kaoyagoyag ko Doniya so Akhirat: Na di kiran Phagukhapukhapun so siksa go di siran khatabangan.

87. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab go Piya-kathondotondog Ami ko oriyan niyan so manga Sogo; go ini bugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina go ini bagur Ami Ron so (Jibril a) Niyawa Soti. Ino a oman i Makatalingoma rukano a Sogo na sabap sa di khabaya-an o manga ginawa niyo, na Pumaratabatan niyo? -Na adun a isa ka Sagorompong a Piyakambo-khag iyo, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niyo!

88. Go Pitharo iran (sa Kapamagompat): A so manga poso ami na khikapupuno. Na kuna, ka Pimorkaan siran o Allah sabap ko da iran Kaparatiyaya: Ka miyaka-ito ito a Paratiyaya iran.

89. Go kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Kitab a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, -a aya butad iran sa paganai na Puphangunin niran a Kapugusa iran ko da Pamaratiyaya, -na kagiya a Makatalingoma kiran so (Muhammad a) miyakilala iran, na Inongkir iran noto na so Morka o Allah na san ko da Pamaratiyaya.

90. Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, a so di ran Kapaparatiyaya ko Initoron o Allah, kadungki sa Kiputhoronun o Allah ko Limo Iyan ko kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Na miyakholokog siran sa Rarangit rakhus o isa Rarangit. Na adun a bagian o da Pamaratiyaya-a siksa a Phakahina.

91. Na igira-a Pitharo kiran: A Paratiyaya-a niyo so (Kitab a) Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A Paparatiyaya-an nami so (Kitab a) Initoron rukami: Na di ran Paparatiyaya-an so salakao ron, a Sukaniyan so bunar a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran. Tharowangka kiran (Ya Muhammad): Ino niyo Puphamonowa so manga Nabi o Allah gowani, o sukano na Maparatiyaya kano?

92. Na Sabunsabunar a Minitalingoma rukano o Musa so manga Rarayag a Karina; oriyaniyan na kinowa niyo so Sapi (a Katohanan) ko oriyaniyan, sa sukano na Miyakangolaola kano sa di ontol.

93. Na gowani na Tiyarima Ami so diyandi iyo ko Kiniporoon Nami ko Kaporowan niyo ko Palao (go Pitharo Ami:) Kupiti niyo so inibugai Ami rukano Shabunsabunar, go Pamakinuga niyo: Na Pitharo iran: A Piyamakinugami, go siyangka ami: Na Piyakasunup kiran ko manga poso iran so (kabaya sa Kasimba) sa Sapi sabap ko Kiyangkir iran. Tharowangka: A Mikharatarata so Ipushogo rukano o Paratiyaya niyo o sukano na Khi-

paparatiya!

94. Tharowangka: A o Miya-adun a ruk iyo so Ingud a Maori, si-i ko Allah, sa Tolabos, a di ron pud so manga Manosiya, na shingayo a niyo so Kapatai, o sukano na Mumamata-an kano.

95. Na di ran ndun noto shingayo-on sa tanitiyasa, sabap ko (dosa a) Mini-ona o manga lima iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko da Pamangontolan.

96. Na Ibut ka mato-on Ka siran ndun, a lubi a mala i inam ko manga Manosiya ko Kaoyagoyag-go lubi (mala-i inam) a di so Miya-manakoto: Makangunanguna so pishakatawan kiran a o ba bo Makaphagomor sa Sanggibo ragon: Na di sukaniyan mipakawatan ko siksa o Kapakapagomor iyan (sa Sanggibo ragon). Na so Allah i lubi a Phagilai ko gi-i ran Nggolaola-an.

97. Tharowangka: A sa dun sa mabaloi a ridowai o Jibril!- Na Mata-an! A Sukaniyan na Initoron Niyan so Qur-an ko poso o Ka (Ya Muhammad), sabap sa Sogowan o Allah, a Tomiyanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan, go Torowan go Thothol a mapiya a bagian o Miyamaratiyaya,-

98. Sa dun sa mabaloi a ridowai o Allah a go so manga Malaikat Iyan go so manga Sogo Iyan, go so Jibiril, go so Mikail,- na Mata-an! A so Allah na ridowai o da Pamaratiyaya.

99. Na Sabunsabunar a Tiyoronan Nami Suka (Ya Muhammad) sa manga Ayat a manga Rarayag; na da-a Magongkiron a rowar ko manga songklid.

100. Ino a oman siran Makin-diyandi, sa isa a diyandi na ibowang, o isa kiran ka Sagorompong?-Kuna, ka kadakulan kiran na di Mapaparatiyaya.

101. Na kagiya a adun a Miyakatalingoma kiran a Sogo a pho-on ko Allah, a Tomiyanto ko Kitab a shisi-i kiran, na i nibowang o isa ka Sagorompong a pud ko siran a bigan ko Kitab, so Kitab o Allah ko tampar ko manga likod iran, lagid o ba iran ndi katawi!

102. Go Inonotan niran so Pumbatiya-an o manga Shaitan ko Kandadato o Sulaiman: Na kuna a ba Mikhapir so Sulaiman, na ogaid na so manga Shaitan i Mikhapir, ka ipuphangundao iran ko manga Manosiya so Sihir, go so Initoron ko dowu Malaikat sa Ingud a Babil so Harut a go so Marut. Na da-a Pagundao-wan niran non a isa bo o di ran Matharo: A Mata-an! A sukami na matag tupung; na di ka Pukhapir. Na Puphaganadun niran sa dowu oto so Pukhasabapan sa gi-iran Kapakambulaga ko tao a go so Karoma niyan. Na da-a Khabinasa-an niran non a isa bo inonta a sabap sa idin o Allah. Na Mapuphaganad iran so Phakabinasa kiran, go di kiran Phakaompiya. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niran

a Mata-an a so tao a miyatomo iyan noto na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an. Na Mata-an a Mikharatarata so Piphasa-an niran ko manga ginawa iran, o siran na katawi ran!

103. Na o ba siran ndun Miyaratiyaya na go siran Miyananggila, na Matatangud a so balas a pho-on ko Allah na aya thomo, o siran na katawi ran!

104. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Putharowa (ko Nabi) so Raina, aya Tharowa niyo na Unzurna^[1]; go Pamakinuga niyo: Na adun a bagiyan o da Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

105. Di khabayan-an o da Pamaratiyaya a pud ko adun a Kitab iyan, go so Miyamanakoto, so Kiputhoronun rukano ko mapiya a pho-on ko Kadnan niyo. Na so Allah na Ipuhamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan-ka so Allah i khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

106. Sa dun sa iputharug Ami (a Kokoman) a Ayat o di na Pakilipantan Nami Sukaniyan, na Pumbugai Kami sa Mapiya a di Sukaniyan o di na so lagid iyan: Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan?

107. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go Phakatabang.

[1] di niyo Putharowa ko Nabi ﷺ ilayangka so butad ami go pulombatingka rukami ka anami sabota so dingkatara-on, go aya tharowa niyo sambu anan: ilaya kamingka go so butad ami.

108. Ba niyo pun kabaya a Manguni kano ko Sogo rukano lagid o Kiyapanguni-i ko Musa gowani? Na sa tao a shambi-in niyan ko Kaongkir so Paratiyaya, na Sabunar a Miyapokas ko ontol a lalan.

109. Miyashinganin o Madakul ko adun a Kitab iyan a oba kano iran bo Maphakakasoi ko oriyan o Kiyaparatiyaya niyo, ko Kakakapir iyo, Kadunki a pho-on ko manga ginawa iran, ko oriyan o Kiyapayag kiran o bunar: Na Puma-ap kano go Dapaya niyo, taman sa italingoma o Allah so Sogowan Niyan; Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

110. Na Pamayandugun niyo so Sambayang go tonaya niyo so Zakat: Ka sa dun sa iyona niyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya, na Khato-on niyo to si-i ko Allah: Ka Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Phagila-in Niyan.

111. Na Pitharo iran: A da dun a Phakasolud ko Sorga a rowar ko mimbalo i manga Yahodi o di na manga Christian. Giyoto na manga ongaya iran. Tharowangka: A bugan niyo i Karina niyo o sukano i manga bunar.

112. Aya bunar,- na sa dun sa Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah a sukaniyan na Phipiya-piya, -na adun a bagiyan niyan a balas rukaniyan si-i ko Kadnan niyan; go da-a Pangandam iran, go di

siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

113. Na Pitharo o manga Yahodi: A da so manga Nasrani ko Agama ontol; go Pitharo o manga Christian: A da so manga Yahodi ko Agama ontol. A siran na Kapuphangadi-an niran so Kitab. Ishananan a Pitharo o siran a da-a manga mulung iyan so lagid o Katharo iran; Na so Allah i Khokom kiran ko Alongan a Qiyamah ko di iran Phagayonayonan.

114. Na ba adun a lawan a Darowaka ko tao a ini panapar iyan so Manga Masjid o Allah, ko Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan? -go Piyanamaran niyan Nggalubuk a Kagunukiron? Siran man na da-a Phamakasolud kiran non a ba di Puphanga-aluk^[1]. Adun a bagiyan niran ko Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran ko Akhirat a siksa a lubi a Mala.

115. Na ruk o Allah so Subangan go so Sudupan: Na apiya anda kano pakasangora, na ro-o dun so Puphangadapan ko Allah. Mata-an! A so Allah na Rangkom, a Mata-o.

116. Na Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan: Soti Sukaniyan. -Kuna, ka ruk Iyan so nganin a shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Puphangongonotan.

117. Mimba-as ko manga Langit

[1] Siranoto so mga songkulid a di khapakai ko butad iran oba siran pusholud ko mga Masjid inonta o aya mambubutad iran na pupa manga alukun go puphanga awan sa siksa.

a go so Lopa: Na igira-a adun a Ipunggolalan Niyan a showa-an, na aya bo a Putharoon Niyan non: Na KON, na Khaadun.

118. Na Pitharo o siran a da-a manga mulung iyan: A ino kami di Pumbitiyara-in o Allah? O di na adun a Makatalingoma rukami a Tanda? Ishanaya a Pitharo o siran a Miya-ona an niran so lagid o Katharo iran. Miyakandatar so manga poso iran. Sabunar a Piyayag Ami so manga Tanda ko pagtao a Khitotomangkud.

119. Mata-an! A Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ka-an Mapayag so bunar a Puphamanathol ko Mapiya go Puphamakaiktayar: Na kuna a ba Ruka Pagisha-an so manga tao ko (Naraka) Jahim.

120. Na di Ruka dun Khasowat so manga Yahodi go so manga Christian taman sa Dingka Onotan so okit iran. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah, -na Sukaniyan so Torowan. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyon o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na da-a mambagiyan Ka a pho-on ko Allah a Panarigan go da-a Phananabang.

121. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab a Puphangadi-an niran ko ontol a Kapangadi iron: Na siran man i Mapaparatiyaya-on: Na sa dun sa di ron Maratiyaya, -na siran man na siran so manga logi.

122. Hai manga Moriyatao o Israil! Tatadumi niyo so Limo Akun a

so ini Pangalimo Akun rukano, go Mata-an! A Sakun na inilubi Ko sukano ko manga Kaadun (ko masa niyo).

123. Go kalukun niyo so gawii a da-a Khiyogop o isa ginawa ko isa ginawa a maito bo, go da-a khatarima-on a sambil^[1] go da-a Phakangai ron a gona a Safa-at go di siran Khatabangan.

124. Na gowani na adun a ini tupung ko Ibrahim o Kadnan Niyan a manga Katharo, na Tiyarotop Iyan noto: Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na mbalowin Nakun Suka ko manga Manosiya a Khaonotan. Na Pitharo (o Ibrahim): A go so pun so manga Moriyatao Akun! Pitharo (o Allah): A di ishampai so diyandi Akun ko da Pamaginontolan.

125. Na gowani na biyaloi Ami so Baitullah a Kalimodan o manga Manosiya go Panarigan; na kowa kano ko Tinindugan o Ibrahim sa gi-i Shambayangan; na ini Sogo Ami ko Ibrahim a go so Ismail, a Sotiya Iran so Walai Akun a bagiyon o gi-i Thatawaf, go so Puphamagi' itikaf, go so Puphuroroko, a Puphamanojiod.

126. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: A Kadnan Ko, Baloyangka ini a Ingud a Panarigan, go Riskhi-ingka so tao ron ko manga Onga, -a so Miyamaratiyaya kiran ko Allah go so Alongan a Maori. Pitharo (o Allah): A go so Tao a da Paratiyaya, -ka Phakasawitun Ko sukaniyan sa maito (ko Doniya) oriyon niyan na Pakaphangubon-

gungko ko siksa ko Naraka, -a Mi-kharatarata a khabolosan!

127. Na gowani ko Ipuphoro o Ibrahim so manga onayan o Baitul-lah go so Ismail: (Na Pitharo Iran): Kadnan Nami! Tarima-angka Rukami ya-i: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Puphakanug, a Mata-o.

128. Kadnan Nami! Go baloya Kamingka a dow, a Mbayorantang Ruka, go so saba-ad ko manga Moriyatao Ami, a pagtao a Mbayorantang Ruka; go Pakisowa-an Ka Rukami so manga okit Ami; go Pakataobata Kamingka; ka Mata-an! A Suka so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

129. Kadnan Nami! go Pakatin-dugingka Siran sa Sogo a pud kiran, a Kapuphangadi-an Niyan kiran so manga Ayat Ka go Mindao Niyan kiran so Kitab go so Hadith, go Makasoti Kiran: Ka Mata-an! A Suka na Suka so Domada-ag, a Maongangun.

130. Na ba adun a khagowad ko okit o Ibrahim a rowar ko tao a Liyalong iyan a ginawa niyan? Na Sabunsabunar a Tinindos Ami Sukaniyan sa Doniya: Go Mata-an! A Sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

131. Gowani! Na Pitharo-on o Kadnan Niyan: A Mbayorantang Ka: Na Pitharo Iyan: A Mimbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

132. Na ini Thanan noto o Ibra-

him ko manga Wata Iyan, go so Yaqoub; (Pitharo Iyan:) Hai manga Wata Ko! Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan Rukano so Dinul Islam; na o ba Kano Mamatai sa di Kano Makambabayorantang (ko Allah).

133. Ba kano khipakadadarpa gowani ko makarani ko Yaqoub so Kapatai? A sa maoto, na Pitharo Iyan ko manga Wata Iyan: Antona-a i Shimba-an Niyo ko oriyan Ko? Na Pitharo Iran: A aya Shimba-an Nami na so Tohan Ka go Tohan o manga Lokus Ka, -a so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, -a Tohan a isa isa: Go Sukami na ron Kami Mbayorantang.

134. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a ruk Iyan so Pinggalubuk Iyan, go ruk iyo so Pinggalubuk iyo! Na di rukano ipagisha so Pinggolaola Iran!

135. Na Pitharo iran: A mbaloi kano a manga Yahodi o di na manga Christian ka-angkano Matoro. Tharowangka: A kuna! (Ka aya Pagonotan nami na) so okit o Ibrahim a Shasalimbotawan, go di pud ko manga Pananakoto.

136. Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Allah, go so (Qur-an a) Initoron rukami, go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriyatao Niyan, go so inibugai ko Musa go so Isa, go so inibugai ko manga Nabi a pho-on ko Kadnan niran: Da-a shalbo-on nami Kiran a isa bo: Go sukami na Ron Kami

Mbabayorantang.

137. Na amai ka Paratiyayaan niran so Piyaratiyaya Niyo Sukaniyan, na Sabunar a Matoro siran; na o Talikhod siran, na siran ndun i miyatago ko Kashoransorang; na Pulindingung Ka kiran ndun o Allah, ka Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

138. (Onoti niyo so) okit o Allah: Ka ba-adun a lubi a Mapiya a di so Allah i okit? Go Sukami na aya Mi Sukaniyan gi-i Showasowatun.

139. Tharowangka: A ino kano Rukami gi-i Pakiphawala makapan-tag ko Allah, a Sukaniyan so Kadnan Nami go Kadnan niyo; na ruk Ami so manga Galubuk Ami na ruk

iyu so manga Galubuk iyo; go Sukami na Ron Kami Thotolabos?

140. Ino niyo gi-i Tharowa: A Mata-an! A so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub go so manga Moriyatao Niyan na siran na manga Yahodi o di na manga Chrisitan? Tharowangka: A ba sukano i lubi a Mata-o antawa-a so Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a miyaguma sa Kashesaksian niyan pho-on ko Allah? Ka kuna a ba Kalilipati o Allah so gii niyo Nggolaola-an!

141. Giyoto man na pagtao a miya-ipos dun; a bagiyon niyan so Pinggalubuk iyan, na bagiyon niyo so Pinggalubuk iyo! Go di rukano ipagisha so Pinggolaola iran:

142. Putharo-on o manga lalong ko manga Manosiya: A antona-a i miyaka-alin kiran ko Pukhibulatun niran a so thatakna-an niran? Thar-owangka (Ya Muhammad): A ruk o Allah so Subangan a go so Sudupan: Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a Maka-o oñtol.

143. Na lagid oto a biyaloi Ami sukano a pagtao a pishokodan, kaangkano mabaloi a manga saksi ko manga Manosiya, go mabaloi so Sogo a saksi rukano; na da-a inibaloi Ami ko Kiblat a so Pithakna-an Ka Sukaniyan, inonta na-a Nami Mapunto so Magonot ko Sogo ko tao a Pumbashowi ko Kakakapiri ron. Na Mata-an naya a miyabaloi a tonganai a marugun, inonta bo ko siran a Tiyoro o Allah. Na da ko Allah i ba Niyan ilanga so Paratiyaya niyo. Ka Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya, a Makalimo-on.

144. Sabunar a Pukhailai Ami so Kapukhatingur o Paras Ka ko Langit: Na Phakasangoron Nami Suka dun ko Kiblat a Pukhababaya-an Ka Sukaniyan. Na sangoron Ka a Paras Ka ko Tampar sa Masjid Al-Haram: Apiya anda kano matago, na Pushangoron Niyo so manga Paras Iyo ko Katatamparan non. Na Mata-an! A so siran a Tiyoronan ko Kitab na katawan niran ndun a Mata-an! A sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i ran Nggolaola-an.

145. Na Ibut ka apiya pun Mitalingomangka ko siran noto a Tiyor-

onan ko Kitab so langowan o Tanda, na di ran ndun onotan so Pukhibulatun Ka; na go da Ruka i Bangka Onoti so Pukhibulatun niran, go da ko saba-ad kiran i ba onot ko Pukhibulatun o saba-ad. Na Ibut ka o Onotingka so manga kabaya iran a ribat,-ko oriyon o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Mata-an! A Suka na sa maoto na pud dun ko da Pamagingontolan.

146. So siran noto a inibugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) sa lagid o kakikilala-a iran ko manga Wata iran; na Mata-an! A adun a isa kiran ka Sagorompong a paguuma-an niran so bunar a siran na katawan niran.

147. So Bunar na pho-on ko Kadnan Ka; na o ba Ka dun mabaloi a pud ko Pukhaka-alangalangan.

148. Na adun a ruk o oman i isa a Puphangadapun a sukaniyan i Puphangadapon; na Pagoradoradi niyo so manga Pipiya. Ka apiya anda kano matago, na Phakatalingoma-an kano dun o Allah langon. Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

149. Na apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko Tampar ko Masjid Al-Haram; ka Mata-an! A Sukaniyan so titho a Bunar a pho-on ko Kadnan Ka. Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

150. Go apiya anda Ka Maka-song, na Phagadapun Ka so Paras Ka ko tampar ko Masjid Al-Haram;

go apiya anda kano matago, na Phagadapun niyo so manga Paras Iyo ko katatamparan non: Ka-an da-a khabaloi ko manga Manosiya a Karina iran Rukano, inonta so siran a da kiran Pamaginontolan; na di Niyo siran khalukun, go Sakun i kalukun Niyo; ka ana Kun Matarotop so Limo Akun Rukano, go Angkano Matoro;

151. Lagid aya a Kiyasogo i Ami Rukano sa Sogo a pud Rukano, a Pukhabatiya Iyan Rukano so manga Ayat Ami, go Pukhasoti Kano Niyan, go Pukhindaao Niyan Rukano so Kitab a go so Hadith, go Pukhindaao Niyan Rukano so di niyo katawan.

152. Na Tatadumi Ako Niyo; ka Tataduman Ko Sukano. Go Panalamat Kano Rakun, go di Kano Pagongkir.

153. Hai Miyamaratiyaya! Panguni Kano sa Tabang sa Nggolalan ko Kapantang go so Kashambayang: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang-Iyan so) manga Papantang.

154. Go di Niyo Putharowa ko tao a Khapurang sa lalan ko Allah: I Miyamatai. Kuna, ka manga Oya-goyag, na ogaid na di Niyo katawan.

155. Na Mata-an ndun a Puthupungan Nami Sukano sa Shai a kaluk go Kaor, go so Kapukhakorangi ko manga Tamok go so manga ginawa go so manga Onga, na Pu-

phamanotholinka sa mapiya so manga Papantang,-

156. A Siran na igira-a Miyasogat Siran a Tiyoba: Na Tharo-on Niran: A Mata-an! A Sukami na Kapa-ar o Allah, go Mata-an! A Sukami na Ron Kami Ron Phakan-dod:-

157. Siran man i Kiyapatotan ko manga Ma-ap^[1] a pho-on ko Kadnan Niran, a go Limo, go Siran man na siran i Miyamakakudug ko Ontol.

158. Mata-an! A giya Safa go giya Marwa na pud ko manga Tanda o Allah. Na sa tao a Munaik Hajji ko Baitullah o di na Magomra, na da-a dosa niyan ko kapagaloyan niyan sa dowan. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,-na Mata-an! A so Allah i Mbalason a Mata-o.

159. Mata-an! A siran a Puphaguma-an niran so Initoron Ami a manga Karina, go Torowan, ko oriyana o Kiyapayaga Mi ron ko manga Manosiya si-i ko Kitab,-na siran man na Pumorka-an siran o Allah, go Ipamaninta siran o Phamakasin-ta,-

160. Inonta bo so siran a Mithataobat go Miphipiypiya go Piyayag iran (so Piyamagama iran): Ka siran man na Phakataobatun Ko siran; ka Sakun so Puphanarima ko Taobat, -a Makalimo-on.

161. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, go Miyamatai siran

[1] ana bagianiran a po-on ko kadnaniran a bantogan.

sa kapapantagan siran a manga Kampir, -na siran man na Miyatangkud kiran so Morka o Allah, go so manga Malaikat, go so manga Manosiya sa kasamasama iran;

162. Kakal siran non ndun: Sa di kiran kababasan so siksa, go di kiran khata-alik.

163. Na so Tohan niyo na Tohan a isa isa: Da-a Tohan inonta Sukaniyan, a Masalinggagao, a Makalimoon.

164. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa; go so gi-i kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao; go so manga Kapal a Puphamangutas ko Kalodan sabap ko nganin a Phakanggai a gona ko manga Manosiya; go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan; go Biyarumbad Iyan ro-o so oman i Baraniyawa; go so Kapukha-alinalin o manga ndo, go so Gabon a Paonotonot ko pagulutan o Langit a go so Lopa; a titho a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran.

165. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga Barahala^[1], a Pukhababaya-an niran siran lagid o Kapukhababaya-i ko Allah. Na so Miyamaratiyaya na tanto a Kapukhababaya-i Ran ko Allah. Na o mailai o siran a da

pamaginontolan, ko masa a kсандungir ko siksa: Na Mata-an! A so Bagur na ruk o Allah langon, go Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

166. Masa a taplisun o siran a Inonotan so Miyamangonot kiran: Ka kasandangan niran so siksa, go Pakanggigintasa-an siran o Kiyakhokoyapta-an niran.

167. Na Tharo-on o siran a Miyamangonot: A o ba-adun bo a Kaphakakasoi tano (sa Doniya), ka Taplisun tano siran, sa lagid o Kiyataplisa iran rukutano. Lagid oto a Kaphaki-ila-in kiran o Allah ko manga Galubuk iran a Mipushusundit iran. Go di siran Phamakawa ko Naraka.

168. Hai manga Manosiya! Kangkano ko nganin a matatago ko Lopa, a Halal a mapiya; go di niyo Pagonoti so manga okit o Shaitan, ka Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

169. Aya bo a Ipushogo iyan rukano na so marata go so Pakasingai, go so Kiphagangkobun niyo ko Allah ko di niyo katawan.

170. Na igira-a Pitharo kiran: A Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron o Allah: Na Tharo-on niran: A di! Ka aya Pagonotan nami na so okit a miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya pun so manga lokus iran na da-a Sabot iran a maito bo go di siran Maka-o ontol (na aya iran ndun phagotonan)?

[1] a tao a Puphangumba-al sa salakao ko Allah a manga katohanan.

171. Na aya ropa-an o siran a da Pamarat iyaya na lagid o ropa-an o tao a Puphanga-i niyan so da-a Khanug iyan, a rowar sa Kapananalo a go Kapananawag: (Siran na) manga Bungul, manga Omao, manga Bota, na siran na di Phamana-bot.

172. Hai so Miyamarat iyaya! Kangkano ko manga Pipiya ko ini Riskhi Ami rukano, go Panalamati Niyo so Allah, o sukano na Sukaninyan bo i Pushowasowatun niyo.

173. Aya dun a Kiyaram Iyan rukano na so Miyatai (a da Masombali), go so Rogo, go so sapa a Baboi, go so nganin a ini Panambai ko salakao ko Allah. Na sa taƝ a Kasungutan, a kuna a ba Puphangan iyaya, go di Malawani,-na da-a dosa niyan non. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

174. Mata-an! A so siran a Puphaguma-an niran so Initoron o Allah a pud ko Kitab, go ipuphamasa iran oto sa arga a maito,-na siran man na da-a Pukhakan niran a pukhatago ko manga Tiyann niran a rowar ko Apoi; go di siran Ipumbit iyara-i o Allah ko Alongan a Qiya-mah, go di Niyan siran Shotin: Go adun a bagiyann niran a siksa a Malipudus.

175. Siran man so ini Pamasa iran ko Kadadag so Torowan go (ini Pamasa iran ko) siksa so Map. Na sayana siran a Madurus ko Apoi!

176. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Initoron Niyan so Kitab a rakhus o Bunar. Na Mata-an! A so siran a da siran Pagayonayon ko Kitab na tithe a miyatago ko Kasosorang a Mawantan (ko bunar).

177. Kuna a ba Kaphiyapiya so Khiphagadapun niyo ko manga Paras iyo ko tampar ko Subangan go so Sudupan; na ogaid na aya Miphiyapiya- na so tao a Miyarat iyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go so manga Malaikat, go so manga Kitab, go so manga Nabi; go bigan Niyan ko tamok Iyan, ko Kapukhababayai niyan non, go so manga Tonganai niyan, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so gi-i Mulayalayag^[1], go so Puphamamanguni, go so Puphamanga-on sa ginawa niyan; go ini Pamayandung iyan so Sambayang, go tiyonai niyan so Zakat; go Puthomanun niran so diyandi iran igira-a Miyakindiyandi siran; go manga Papantang ko Masakit, go so Kapakathatalogudam, go so Masa a Kapanananggolo o Kambonowai. Na siran man so Miyamangimbunar, go siran man na siran so Miyamananggila.

178. Hai so Miyamarat iyaya! Ini Paliyogat rukano so Kakitasi ko Miyangabobono: So Maradika na (ikitas ko) Maradika, go so Oripun na Oripun, go so Babai na Babai. Na sa tao a adun a Puma-apun non a Shai ko Pagari niyan, na Pakanotun ko Adat a mapiya, go tona-in

[1] go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Latan.

ko Mima-ap (so diyat) sa Phiya-piya-an. Giyanan i Pilubolubodan non a pho-on ko Kadnan niyo go Limo. Na sa tao a Mbago sa rido ko oriyen noto na adun a bagiyen niyan a siksa a Malipudus.

179. Na adun a ruk iyo si-i ko Kakitas a Kaoyagoyag, Hai adun a manga Sabot iyan; ka-angkano Makapananggila.

180. Ini Paliyogat rukano, a igira-a miyakarani ko isa rukano so Kapatai, amai ka Phakabagak sa Tamok, so Khithananun ko bagiyen o dowa Lokus go so manga dadasug, si-i ko Adat a mapiya; Kabunar ko Khipanananggila.

181. Na sa tao a sambiyen niyan ko oriyen o Kiyanguga niyan non, na so Dosa-on na si-i bo ko manga tao a Phamanambi-on. Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

182. Na sa tao a adun a kawan niyan ko Mithanan a karibat o di na Kandosa, na go niyan siran Matanor, na da-a Dosa niyan non: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

183. Hai so Miyamaratiyaya! Ini Paliyogat Rukano so Powasa lagid o Kinipaliyogatun non ko siran a Miya-ona an niyo, ka-angkano Makapananggila,-

184. Si-i ko manga Alongan a mabibilang; na sa tao a kapantagan rukano a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na

bayadi niyan) so kadakul o. (Kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Na adun a ini Paliyogat ko siran a di ron Phamakagaga a Pidiya, a Pangunungkun o Miskin. Na sa dun sa Nggolaola sa da-on Paliyogatun a mapiya,- na giyoto i tomo-on. Na so Kaphowasa niyo i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

185. So Olanolan a Ramadhan na ron minipantag a Kinitoronun ko Qur-an, a Torowan ko manga Manosiya, go manga Rarayag a Karina a Torowan go Padoman. Na sa tao a roma-ot rukano ko Olanolan a Ramadhan na Phowasa-on, na sa tao a kapantagan a Pukhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, na (go Makaboka na bayadi niyan) so kadakul o (kiyaboka-an niyan si-i ko) manga Alongan a salakao. Kabaya rukano o Allah so malbod; na di Niyan rukano kabaya so Marugun. Go a niyo Matarotop so bilangan, go a niyo Mashulasula so Allah sa Kiyatorowa Niyan rukano; go angkano Makapanalamat.

186. Go igira-a ini-isha Ako Ruka o manga Oripun Ko, na Mata-an! A Sakun na Marani: Tharima-an Ko so Panguni o Phanguni igira-a Miyanguni Rakun: Na Tarima-a Ko iran, go Paratiyaya-a Ko iran: Ka-an siran Makaontol.

187. Kiyalal rukano, ko Gagawi-i ko Powasa, so Kapamakaya niyo ko manga Karoma niyo. Ka siran na Nditarun niyo na sukano na Nditarun niran. Katawan o Allah

a Mata-an! A sukano na Miyadorat iyo a ginawa niyo; na Piyakataobat kano Niyan go Pima-apan kano Niyan; na imanto na Pakipurorada kano kiran, go mbabanoga niyo so Pithakdir rukano o Allah, go Kangkano go inom kano, taman sa mapayag rukano so goris a mapoti ko goris a maitum a Fajar; oriyen niyan na tarotopa niyo so Kathigur sa taman ko Gagawi-i; go di kano kiran Pakiphurorada a Magi-itikaf kano ko manga Masjid. Giyoto i manga taman o Allah: Na di niyo Pagobaya. Lagid a nan a Puphaya-gun o Allah so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an siran Makapananggila.

188. Go di niyo Pagaraba so manga Tamok o saba-ad rukano sa mokit sa Kapanalimbot, go di niyo thundanun ko manga Kokoman, ka kha-arab iyo so saba-ad ko manga Tamok o manga Manosiya sa mokit sa Dosa a sukano na kawatan niyo.

189. Ipagisha iran Ruka so (gona ko) manga sinaribolan. Tharowangka: A gyanan na manga to-os ko manga Wakto o manga Manosiya, go so Kapunaik Hajji. Na kuna a ba Kaphiyapiya so kasolud iyo ko manga Walai si-i ko manga oriyen niyan: Na ogaid na aya Miphiyapiya na so tao a Miyananggila. Na solud kano ko manga Walai si-i ko manga Paitao niyan: Go kalukun niyo so Allah: Ka angkano makasulang sa Maliwanag.

190. Na Pakimbonowai kano sa makapantag ko lalan o Allah ko

siran a Puphamono rukano, go di kano Phumalawani; ka Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so manga Malawani.

191. Go bonowa niyo siran apiya anda niyo siran Mato-on, go Pakawa-a niyo siran sa sadun sa Kiya-paka-awa-a iran rukano; Ka so Kapanakoto na lawan ko Kapamono nadi kano kiran pakipumbonowaisa Masjid Al-Haram, taman sadi siran rukano ron makimbonowai; na amai ka makimbonowai siran rukano, na bonowa niyo siran. Lagid oto a balas ko da Pamaratiyaya.

192. Na amai ka gomunuk siran (Manakoto), na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

193. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a Ma-adun a Kapanakoto, go Ma-adun so Agama (okit ko Kapaginutao) a ruko Allah; na amai ka gomunuk siran, na da-a rido inonta ko da Pamaginontolan.

194. So Olanolan a Paga-adatan na Pantag o Olanolan a Paga-adatan,- go so Khipaga-adatan,- na Makapukhikitas. Na sa tao a Pangorawan kano niyan na Atowi niyo sukanian sa lagid o Kiyapangorawi niyan rukano. Go Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

195. Na Nggasto kano ko lalan ko Allah, go di niyo Pagunata a ginawa niyo ko kabinasa; go Phiya-piya kano; ka Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphiyapiya.

196. Na tarotopa niyo so Kapunaik Hajji go so Omra a ruk o Allah. Na amai ka kabalambanan kano, na (bugan niyo) so malbod ko manga Pamumugayan^[1], go di niyo Pagopawi so manga Olo niyo taman sa di iraot so manga Pamumugayan ko darpa iyan. Na sa tao a kapan-tagan a Pukhasakit rukano, o di na adun a sakit ko Olo niyan, na (Paliyogaton) so Pidiya a Kaphowasa, o di na Kashaduka, o di na Kasombali (sa Kambing); na amai ka Somarig kano, na sa tao a Mapili iyan so Omra ko ona-an o Kapunaik Hajji, na (Paliyogaton) so malbod ko manga Pamumugayan, na sa tao a di makato-on, na Phowasa sa tulo Alongan si-i ko Kapunaik Hajji go Pito (Alongan) igira-a Miyakabaling kano, giyoto na sapolo a tarotop. Giyoto na si-i ko tao a da mabaloi so Purun niyan o ba Khi-babaling ko (obai a) Masjid Al-Haram. Na kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

197. So Kapunaik Hajji na manga Olanolan a Khikapupunto. Na sa tao a Magikram ro-o ko Kapunaik Hajji, na da-a Kapamakai sa Babai, go da-a Kandarowaka, go da-a Kaphapawala si-i ko (Kapagi-ikram ko) Kapunaik Hajji. Na sa dun sa Mapunggolaola niyo a mapiya, na katawan sukaniyan o Allah. Na Pulo to kano, na Mata-an! A aya mapiya Loto na so Kapananggila. Go Kalukun Ako niyo, Hai adun a manga Sabot iyan.

198. Da-a Dosa niyo ko Kambanog iyo sa Limo a pho-on ko Kadnan niyo. Na amai ka gomanat kano sa Arafat, na Pushabota niyo so Allah ko obai o Masar Al-Haram, go Pushabota niyo Sukaniyan sa Kiyanggonana-owa Niyan rukano, ka Mata-an! A aya butad iyo ko ona-an naya, na pud dun ko Miyangadadadag.

199. Oriyan niyan na ganat kano sa sadun sa Pungganatan o manga Manosiya, go Panguni kano sa Map ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

200. Na amai ka mapasad iyo so manga okit iyo ko Kapunaik Hajji, na Tatadumi niyo so Allah, lagid o Katatadumi niyo ko manga Lokus iyo,-o di na lawanon a Kapananadum. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya! Na da-a bagiyan niyan ko Akhirat a Kamapiya-an.

201. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Kadnan Nami! Bugi Kamingka si-i sa Doniya sa Mapiya go sa Akhirat sa Mapiya, go Lidasun Kamingka ko siksa ko Naraka!

202. Siran man na adun a bagiyan niran a Kapiya-an po-on ko Pinggalubuk iran; na so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

203. Na Pushabota niyo so Allah si-i ko manga Alongan a Mabibiling. Na sa tao a Magalokalok (go-

[1] go minipaliyogaton so kasombali sa kalubodanon a pud ko manga ayam a Pamumugayan.

manat sa Mina) ko dow a Alongan, na da-a Dosa niyan, na sa tao a Makaori, na da-a Dosa niyan si-i ko tao a Miyananggila. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Ron kano Pulimoda.

204. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a Pukhasowat Ka o Katharo iyan si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go gi-i niyan Shaksi-in so Allah ko madadalum ko poso iyan; (Takinoba) a sukaniyan i lubi a Pawal.

205. Na igira-a Miyakatalikhod, na lomalakao ko Lopa ka Mamina-sa-on go Purarata-an niyan so manga Pur go so manga Wata a Pangangayamun. Na so Allah na di Niyan Khababayaana so Kapaminasa.

206. Na igira-a Pitharo-on: A Kalukun ka so Allah, na awidan sukaniyan o Maratabat si-i ko Dosa. Na aya dun a Khabolosan niyan na so Naraka Jahannam;- a Mikharatarata a Darpa!

207. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Phasaan a ginawa niyan ka tontot ko manga Ikasosowat o Allah; na so Allah na Makapudi-in ko manga Oripun Niyan.

208. Hai so Miyamaratiyaya! Solud kano ko Islam sa Kalangolan-gowan Niyan; go di niyo khuduga so manga okit o Shaitan; Ka Mata-

an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

209. Na amai ka somilai kano ko oriyon o Kiyapakatalingoma rukano o manga Rarayag a Karina, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

210. Ba-adun a Punaya-on niran a rowar ko Kapakatalingoma kiran o Allah a Maporo ago Mala si-i ko bontal a domadaiton sabap ko Kala iyan a matatago ko miyagungka-pungkap a gabon, go so manga Malaikat go mitaman so Kokoman? Ka si-i bo Phakandoda ko Allah so manga Kokoman.

211. Isha-an Ka ko manga Moriyatao o Israil o pira i ini bugai Ami kiran a Tanda a Marayag. Na sa tao a sambiyon niyan so Limo o Allah ko oriyon o Kiyapakatalingoma niyan non, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

212. Pipharasan ko siran a da Pamaratiyaya so Kaoyagoyag ko Doniya, go Puphamagurugan niran so Miyamaratiyaya. Na so siran a Miyamananggila na Makaombao kiran ko Alongan a Qiyamah; ka so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan sa di Khasar a Pandapat.

213. Miya-adun so Manosiya ko okit a isa, na Siyogo o Allah so manga Nabi a Puphamanathol ko Mapiya go Puphamakaiktiyar; go Piyakatoron Niyan a babid iran so

Kitab a Bunar, ka-an Niyan Mako-kom so manga Manosiya ko di iran Phagayonayonan; na da-a Somiyor-angon a rowar ko siranoto a bigan non ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, Kadungki ko siran (a Miyamaratiyaya). Na Tiyoro o Allah so Miyamaratiyaya, si-i ko da iran Pagayonayoni ko Bunar, sabap sa idin Niyan, ka so Allah na Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a Matitho.

214. Ba niyo tiyarima a Phakaso-lud kano ko Sorga a da rukano Makatalingoma so lagid o (Miyakatalingoma ko) siranoto a miya-i pos ko Miya-ona an niyo? A Minisogat kiran so masikot go so karomasaan, go Miya-aroraya siran taman sagi-i Matharoo Sogo a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan: A anda so Tabang o Allah? Tanodan! Ka Mata-an! A so Tabang o Allah na marani!

215. Ipagisha iran Ruka o antona-a i Kaphamumugai ran. Na Tharowangka: A sa dun sa Iphamumugai niyo a Mapiya, na bagiyan o mbala a Lokus go so manga Dada-shug go so manga Wata a ilo go so manga Miskin go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Na sa dun sa Nggolaola-an niyo a Mapiya,- na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

216. Ini Paliyogat rukano so Kapakimbonowai (ko manga kapir), a sukaniyan na ipukhagowad iyo, Na

thatana a adun a ipukhagowad iyo a aya rukano Mapiya, go thatana a adun a Pukhababaya-an niyo a aya rukano Marata. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

217. Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Olanolan a Paga-adataan so Kambonowai ron. Na Tharowangka: A so Kambonowai ron na mala a Dosa; go so Kaalangi ko lalan o Allah, go so Kaongkiron, go so (ka-alangi ko) Masjid Al-Haram, go so Kapaka-awa-a on ko tao ron; na lawan ro-o a Mala (a Dosa) si-i ko Allah go so Kapanakoto na lawan a Mala (a Dosa) a di so Kapamono. Na di siran nggunuk sa Kapuphamonowa iran rukano taman sa di kano iran mapakaawako Agama niyo o Khagaga iran. Na sa tao a mawa rukano ko Agama niyan na go Matai a kapantagan a sukaniyan na di Mapapartiyyaya, na siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat; ka siran man i manga tao ko Naraka sa ron siran non ndun Makakakal.

218. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Miyamanogalin sa Ingud go Miyamanagontaman si-i ko lalan o Allah,- na siran man i Phaka-arap ko Limo o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

219. Ipagisha iran Ruka so Pakaburug go so Kandarmut. Na Tharowangka: A adun a madadalum sa dowo oto a Dosa a Mala, go manga gona, a ruk o manga Manosiya; na so Dosa sa dowo oto na Mala a di

so gona-on. na Ipagisha iran Ruka o antona-a i Iphamumugai ran; na Tharowangka: A so Khalawan (ko Hadiyat iyo). Lagid aya a Kaphuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat: Kan-an niyo Mapuphamimi-kiran-.

220. Si-i sa Doniya go sa Akhirat. Go Ipagisha iran Ruka so manga Wata a ilo. Na Tharowangka: A so Kaompiya i kiran na aya Mapiya; na o Pakishaog kano kiran (sa Kaoyagan), na manga Pagari niyo siran (ko Agama); ka so Allah na Matutundo Iyan so Puphaminasa ko Puphangompiya. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakarungun kano Niyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

221. Na di niyo Phangaromaa so manga Pananakoto a manga Babai, taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Babai a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Babai, apiya pun Masowat kano niyan. Go di niyo Pakiphangaroma-an ko manga Pananakoto (so Miyamaratiyaya a Babai) taman sa di siran Maratiyaya: Ka Mata-an a so Oripun a Mama a Miyaratiyaya na tomo a di so Pananakoto a Mama, apiya pun Masowat kano niyan. Siran man na Iputhawag iran so Naraka. Na so Allah na Iputhawag Iyan so Sorga a go so Ma-ap sabap sa idin Niyan, go Puphayagun Niyan so manga Ayat Iyan ko manga Manosiya: Ka-an niran Pukhatadumi.

222. Na Ipagisha iran Ruka so Haid. Na Tharowangka: A sukani-

yan na marshik: Na Gunuki niyo Mamakai so manga Babai ko masa o Haid, go di kano kiran pagobai sa (Kandima) taman sa di siran Maka-shoti. Na amai ka Makashoti siran, na songkano kiran sa sadun sa Sogowan rukano o Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barataobat go Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

223. So manga Karoma niyo na Babasoka iyo; na songkano ko Babasoka iyo sa sadun sa kabaya iyo; go ona-an niyo so ruk o manga ginawa niyo; na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na Miputho-ona iyo Sukaniyan, na Pupanoholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

224. Na di niyo mbaloya so (kashapa ko) Allah makapantag ko manga Sapa iyo a balamban o Kapuphiyapiya niyo, go so Kaphangongonotan niyo, go so Kathanora niyo ko manga Manosiya; ka so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

225. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na ogaid na ishiksa Iyan rukano so Pimbaba o manga poso iyo; ka so Allah na Manapi, a Matigur.

226. Bagiyan o siran a Pishapan niran (sa di ran Phamaka-in) so manga Karoma iran, so kanayao sa pat Olan; na amai ka indod iran, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

227. Na amai ka tanton niran so

Kambulag, na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

228. So Piyamanalak na magun-gu niran so manga ginawa iran ko (Masa o) tulo a Haid. Na di kiran khapakai i ba iran Paguma-a so Inadun o Allah ko manga Tiyan niran, o siran na Papatiyaya-a iran so Allah go so Alongan a Maori. Na so manga karoma iran i Kapapatotan ko Kabalingi kiran sangkoto (a Masa), o kabaya iran so Kathanora. Na adun a bagiyan niran a kabunar a lagid o Kabunar kiran (o manga Mama) si-i ko Adat a Mapiya; go adun a bagiyan o manga Mama a Miyo-ombao iran ko manga Babai. Na so Allah na Mabagur, a Macungangun.

229. So Kambulag (a adun a Kambalinganan-on) na makadowa: Na balingi niyo siran ko Adat a Mapiya, o di na botawani niyo siran ko okit a Mapiya. Na di rukano khapakai, o ba kano kowa ko (Butang a) minibugai niyo kiran sa maito bo, inonta o ba iran khawanun a dow a so di ran Kaontola ko manga taman o Allah. Na amai ka ikhawan niyo so di iran Kaontola ko manga taman o Allah na da-a Dosa iran ko kitundan non o Babai. Giyoto i manga taman o Allah; na di niyo to Pulawani ka sa tao a lawanan niyan so manga taman o Allah, na siran man na siran so manga Darowaka.

230. Na amai ka Imbulag iyan (sa ika tulo), na di ron khapakai ko oriyon noto, taman sa di Makipangaroma sa Karoma a salakao ron na

amai ka Imbulag o Miyangaroma (a ika dow a) na da-a Dosa iran ko kikasowin niran (ko Kakhawing), amai ka maguda iran a Khaontol iran so manga taman o Allah. Na giyaya i manga taman o Allah, a Puphayagun Niyan ko pagtao a Khisasabot.

231. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran puraotun ko idda iran, na Balingi niyo siran si-i ko Adat a Mapiya o di na botawani niyo siran si-i ko Adat a Mapiya; go di niyo siran Mbalingi sa Kapakipurasya, ka Makapumbaba kano; na sa tao a Nggolaola ro-o, na Sabunar a Miyabinasa niyan a ginawa niyan. Na di niyo mbaloya so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so Initoron Niyan rukano a Kitab go Ongangun, a Ipuhanguthoma Niyan rukano to. Na Kalukun niyo so Allah, go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so langowan taman.

232. Na igira-a Inimbulag iyo so manga Babai, na go siran raotun ko idda iran, na di niyo siran Paguruna ko Kapakiphangaroma iran ko manga Karoma iran, igira-a Miyagayon siran ko Adat a Mapiya. Giyoto na Iphagundao to ko tao a pud rukano, a Papatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori. Giyoto man i lubi a Phakaompiya rukano go lubi a Phakasoti. Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

233. Na so manga Ina na Paka-

sosowa iran so manga Wata iran sa dowa ragon a tarotop a dowa oto, si-i ko tao a kabaya iyan a Katarotopa niyan ko Kapakasoso. Na Paliyogat ko Ama so Pagupur kiran go so nditarun niran si-i ko Adat a Mapiya. Da-a Iphaliyogat ko Baraniyawa a rowar ko Khagaga niyan. Di Rasa-in so Ina sa sabap ko Wata iyan. go di Pakarugunan so Ama sa sabap ko Wata iyan, na Paliyogat ko Waris (ko Ama) so lagid oto. Na amai ka kabaya iran a Kapakagunukaon Somoso. sa Piyagayonan niran, go Kiyapagodasa-an, na da-a Dosa iran non. Na amai ka kabaya iyo so Kapakasosowa niyo ko manga Wata iyo (ko salakao ko manga Ina iran), na da-a Dosa niyo, igira-a minibugai niyo kiran so tundan niyo kiran, si-i ko Adat a Mapiya. Na Kalukun niyo so Allah go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-i Niyan.

234. Na so Phamatai rukano a adun a Khibagak iran a manga Karoma, na Magun - guniran so manga ginawa iran sa patOlan go sapolo (Gawi-i): Na amai ka iraot siran ko idda iran, na da-a Dosa niyo ko Kinggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran si-i ko Adat a Mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

235. Na da-a Dosa niyo si-i ko ini Pangilat iyo a garai ko manga Babai (a Balo) o di na Piyagunus iyo si-i ko manga ginawa niyo. Katawan o Allah a Mata-an a sukano na pukharum iyo siran: Na ogaid na di kano kiran Pakipuphasada sa Ma-

solun inonta o aya Tharo a niyo na Katharo a Patot, go di niyo Phakataana-a so Katangkud o Kakhawing taman sa di iraot so idda ko tatalalikan non. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga ginawa niyo, na iktiyari niyo Sukaniyan; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

236. Da-a Dosa niyo amai ka Imbulag iyo so manga Babai ko da niyo kiran pun Kapamakaya go da pun a Miyapayag iyo kiran a Butang; na bugi niyo siran sa Iphakapiya ginawa iran, Paliyogat ko Kawasa so pantag o Guus iyan, go Paliyogat ko Kasisimpitan so Pantag o Gu-us iyan;- a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya kabunar ko Miphipiypiya.

237. Na amai ka Imbulag iyo siran ko da niyo kiran pun Kapamakaya, a Sabunar a adun a Miyapayag iyo kiran a Butang, na (Bugan niyo kiran) so sabagi ko Miyapayag iyo, inonta o Puma-ap siran o di na Muma-ap so shisi-i sa tangan niyan so Katangkud o Kapangaroma; na so Kapuma-ap iyo na aya marani ko Kapangongonotan. Na di niyo Phakalipati so Kiyapakadiyadiya rukano. Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

238. Siyapa niyo so manga Sambayang, go so Sambayang (a Asar) a Milulubi; go Pamayandugun niyo a ruk o Allah sa titho a Kapuphangongonotan niyo.

239. Na amai ka Khawan kano, na (Shambayang kano a) a phulalaka kano, o di na Khokoda kano, na amai ka Somarig kano, na Sabota niyo so Allah (sa Shambayang kano) sa mana-a so Inindao Niyan rukano, a di niyo katawan.

240. Na so siran a Phamatai rukano go adun a khaganatan niran a manga Karoma na Thananun niran a adun a bagiyon o manga Karoma iran a Pagupur sa taman ko Saragon sa di siran Pakaliyon; na amai ka lomiyo siran, na da-a Dosa niyo si-i ko Kininggolalanun niran ko shisi-i sa ginawa iran, a Adat a Mapiya. Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

241. Na adun a bagiyon o Piya-manalak a Pamumugayan si-i ko Adat a Mapiya; kabunar ko Khipananggila.

242. Lagid oto a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Ayat Iyan: Ka-an niyo gi-i Manggudaguda.

243. Bangka da katokawi so siran a Miyamangawa ko manga Ingud iran, a siran na baribo ribo, sa Pangali ko Kapatai? Na Pitharo kiran o Allah: A Miyamatai kano: Oriyan niyan na Inoyag Iyan siran. Mata-an! A so Allah i titho a Mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na kadakulan ko manga Manosiya a di siran Phanalamat.

244. Na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, go tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Puphaka-

nug, a Mata-o.

245. Sa dun sa tao a Pagotangan niyan so Allah sa otang a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan non sa Kathakutakup a madakul, ka so Allah i Pushikot go Pulowag, go Ron kano Phamakandoda.

246. Bangka da katokawi so manga Nakoda ko manga Moriyatao o Israil a Miya-oriyon o Musa? Gowani na Pitharo iran ko Nabi ran a (Sama-on): A Pakatindugi Kamingka sa Datu, ka Makimbonowai kami sa lalan ko Allah. Pitharo Iyan: A o ba badun amai ka Ipaliyogat rukano so Kambonowai, na di kano bo Makimbonowai? Pitharo iran: A ino kami di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah a Sabunar a Piyaka-awa kami ko manga Ingud ami go (Pirabai) so manga Wata ami? Na gowani a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na Tomiyalikhod siran, inonta so maito (a Mithalimbagak) kiran. Na so Allah na katawan Niyan so da Pamaginontolan.

247. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A so Allah na Piyakatindug Iyan rukano so Talut a Datu. Pitharo iran: A andamanaya i Kakhapatoton o Kapundato i Niyan rukami a sukami i titho a Kapapatotan ko Kadatu a di Sukanian, go da bugi sa Kakawasa-an a Tamok? Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na Tinindos Iyan rukano Sukanian, go Piyakalawan Niyan sa kala ko Kata-o go so Lawas: Na so Allah na mbugan Niyan ko Kapa-ar Iyan so tao a

kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

248. Na Pitharo kiran o Nabi ran: A Mata-an! A aya Tanda o Kadatu Iyan na Makatalingoma rukano so Kaban a katatagowan sa Sarig, a pho-on ko Kadnan niyo, go so manga lamba ko Paninggalan o Musa go So Haroun, a Phagawidan Sukaniyan o manga Malaikat. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagian niyo o sukano na Mapaparatiyaya.

249. Na kagiya a lomiyi so Talut a rakhus o manga Tantara Iyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A so Allah na adun a ithupung Iyan rukano a Lawasaig: Na sa tao a Minomon, na di Rakun pud: Na sa tao a di ron Toma-am na Mata-an! A sukaniyan na pud Rakun: Inonta so tao a isandok iyan sa sasandok so lima niyan. Na Miyamanginom siran non, inonta so maito a pud kiran. Na kagiya a Maripag iyan noto,-Sukaniyan a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan,-na Pitharo iran: A da-a Kaphaka-ato tano sa Alongan na-i ko Jalut a go so manga Tantara iyan. Na Pitharo o siran a Tatangkudun niran a Mata-an! A siran na Miputhona iran so Allah: A mada-

kul a pagtao a maito a Miyakapugus sa pagtao a madakul sa sabap sa idin o Allah, ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papan-tang.

250. Na gowani a Makipurayara siran ko Jalut a go so manga Tantara iyan, na Pitharo iran: A Kadnan Nami! Samporna Angka Rukami so Kapantang go Pakabukunangka so manga Parapara Mi: Go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

251. Na Miyapugus iran so pagtao o Jalut sabap sa idin o Allah; go Miyabono o Dawood so Jalut; go inibugai Ron o Allah so Kadatu go so Ongangun go Inindao Niyan non so nganin a kabaya Iyan. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sa Minggolalan ko saba-ad, na Miyabinasa dun so Lopa: Na ogaid na so Allah na Mala i Gagao ko manga ka-adun.

252. Giyoto man so manga Tanda o Allah: A Puphangadian Ami Ruka oto (Ya Muhammad) a aya butad Iyan na Bunar: Na Mata-an! A Suka na pud dun ko manga Sogo (o Allah).

253. Giyoto man so manga Sogo a ini Lubi Ami so Saba-ad Kiran ko saba-ad: Pud Kiran so Inimbitiyara-i o Allah; go ini Poro Iyan so saba-ad Kiran sa manga Daradat; na inibugai Ami ko Isa a Wata o Maryam so manga Rarayag a Karina, go ini Bagur Ami Ron so Roh Al-Qoddos (so Jibril). Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono ko siran a Miya-orijan niran, si-i, ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina, na ogaid na Mishoransorang siran, Ka-adun a pud kiran a tao a Miyaratiyaya go adun a pud kiran a tao a Miyongkir. Na o kabaya o Allah, na da-a Makambobono kiran; na ogaid na so Allah na Punggolaolan Niyan so nganin a kabaya Iyan.

254. Hai so Miyamaratiyaya! Pamumugai kano ko inibugai Ami Rukano, ko da pun Kapakatalingoma o Gawi-i a da-a Kaphasa-i ron, go da-a Kambobolayoka-on go da-a Kapamagaluba-on. Na so da Pamaratiyaya-na siran so da Pamagintolan.

255. So Allah! Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatandingan; di Khatalingoma-an a toratod go torog. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisis-i ko Lopa. Ba-adun a tao a Makaphanapa-at sa Hadapan Niyan inonta o sabap sa idin Niyan? Katawan Niyan so nganin a Khabolosan niran go so nganin a Kiya-iposan niran. Na da-a shushushubun niran a maito bo ko Kata-o Niyan inonta bo ko nganin a kabaya Iyan. Miyarangkom o

Korsi. Iyan so manga Langit a go so Lopa, go di Ron Khipunud so siyap Iyan sa dowo oto, go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.

256. Da-a Kapanugul ko Agama: Ka Sabunar a Minisunggai so Ontol ko Ribat: Na sa dun sa Ongkirun niyan so manga tagot a Paratiyayan niyan so Allah na Sabunar a Miyakakaput sa Rambit a Maba-gur, a da-a ikhathupud iyan, Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

257. So Allah i Panarigan o Miyamaratiyaya: Phaka-awa-an Niyan siran pho-on ko manga Lilibotung ka Phakasongun Niyan siran ko Maliwanag. Na so da Pamaratiyaya na aya manga Panarigan niran na so manga Tagot: A Puphamaka-awa-an niran siran pho-on ko Maliwanag ka Puphamakasongun niran siran ko manga Lilibotung. Na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

258. Bangka da katokawi so (Namrod a) Miyakiphawala ko Ibrahim Makapantag ko Kadnan Niyan, sa Kinibugan non o Allah ko Kadatu? Gowani a Tharo-on o Ibrahim: A aya Kadnan Ko na so Puphangoyag go Puphakapatai. Na Pitharo iyan: A sakun na Puphakaoyag Ako go Phphakapatai Ako. Pitharo o Ibrahim: Na Mata-an! A so Allah na Puphakasongun Niyan so Alongan pho-on ko Subangan (si-i sa Sudupan); Na Pakasongangka Sukaniyan pho-on sa Sudupan (si-i sa Subangan). Na Biyabungan so da Paratiyaya. Na

so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a da Pamaginontolan.

259. Go so (Uzair a) somiyagad ko (Baital Muqaddas a) Ingud a Miyangaguguba so manga Walai ron, Pitharo iyan: A andamanaya i Kakhaoyaga si-i o Allah, ko oriy-an o Kiyapatai niyan? Na Biyono sukaniyan o Allah sa Magatos Ragon, oriy-an niyan na Inoyag Iyan bo. Na Pitharo (o Allah): Ai Kiyathaingka (Hai Uzair)? Pitharo iyan: Aya Kiyathai akun na Salongan o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o Allah): A kuna, ka aya Kiyathaingka na Miyakamagatos Ragon; na ilayangka so Pangu-nungkun ka go so Inomun ka, ka da Phaparin; go ilayangka so Himar ka: Ka kagiya a mbalowin Nami suka a nana-o o manga Manosiya, go ilayangka so manga tolan, o andamanaya i gi-i Ami ron kapakatho-oto ora-a, oriy-an niyan na Pumbongkosan Nami sa Sapo. Na kagiya a Mapayagon noto, na Pitharo iyan: A tiyangkud akun a Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

260. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Paki-ila-in Ka Rakun o andamanaya i Kapagoyagangka ko Miyamatai. Pitharo (o Allah): Ba Ka di Pharatiyaya? Pitharo Iyan: Owai! (Mapaparatiyaya Ko) na ogaid na adun Thata-na so Pamikiran Ko. Pitharo (o Allah): Na kowa Ka sa pat ko manga Papanok; na Tathadangka ko Katimo iran Ruka; oriy-an niyan na Tagowangka-on so oman i isa

Palao sa saba-ad, oriy-an niyan na Talowangka siran: Ka Mamakatalingoma siran Ruka sa Maga-an. Na Tangkudangka a Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

261. Aya ropa-an o siran a gi-i siran Nggasto ko manga Tamok iran si-i ko lalan ko Allah na lagid o satiman a od: A Mitho sa Pito Sawai, shisi-i ko oman i sawai ron so Magatos a od. Na so Allah na Puthakutakupun Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

262. Siran a gi-i ran Nggaston so manga Tamok iran si-i ko lalan o Allah, oriy-an niyan na di ran Thondogun so Kiyapamumugai ran a Kashalibantog go Kapanakit sa ginawa, na adun a bagiy-an niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

263. So Katharo a Mapiya go so Kapuma-ap na tomo a di so Saduka a Pukhatondog a kapanakit sa Ginawa. Na so Allah na Kawasa, a Matigur.

264. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo mbinasa-an ko manga Saduka niyo so Kashalibantog go so Kapanakit sa Ginawa,- lagid o Puphamumugai ko tamok iyan sa Kapakilaila-in ko manga Manosiya, go di niyan Papatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori. Na aya rop-an niyan na lagid o Ator a matilak, a Kaliliyawawan sa botha: A miya-

sogat sukaniyan a Mabagur a Oran, na miyalamba iyan non so matugas. Na da-a Khaparoli ran a maito bo ko Pinggalubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

265. Na aya ropa-an o siran a Puphamumugai ko manga Tamok iran, sa singanin ko manga Kasosowat o Allah go so Kathatana o manga Ginawa iran, na lagid o Pamomolan, ko Lopa a Tambo: A Miyasogat a Mabagur a Oran na Minibugai niyan so Onga niyan sa dowatakup, na apiya pun da masogat a Mabagur a Oran, ka Tarrantik bo. Ka so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

266. Bakhabaya i o isa rukano a adun a mambagiyan niyan a Pamomolan a manga Qormah a go manga Anggor a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, mambagiyan niyan ro-o so Pishoson a manga Onga, a Miyakatalingoma-on so Kalokus, go adun a manga Moriyatao niyan a manga lulumukna Miyasogat oto a Sobosobo, a kadadaluman sa Apoi, na Miyatotong? Lagid aya a Kapuphayaga rukano o Allah ko manga Tanda; ka-angkano Makapuphamimikiran.

267. Hai so Miyamaratiyaya! Puphamumugai kano ko manga Pipiya ko Miyasokat iyo, go so Piyakagumao Ami rukano a pho-on ko Lopa, go di niyo Puthibaba-a so Marata-on, a Iphamumugai niyo, ka da rukano i ba niyo to kowa-a inonta o ba kano ron Phipidung.

Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Kawasa, a Puphodin.

268. So Shaitan na Ipuphangan-galuk iyan rukano so Kamiskin go Ipushogo iyan rukano so Pakasisingai. Na so Allah na didiyandi-an kano Niyan sa Maap a pho-on Rukaniyan go Limo. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

269. Imbugai Niyan so Ongangun ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a bugan ko Ongangun na Sabunar a Kiyabugan sa Mapiya a madakul; na da-a Phakatanodon a inonta so manga Papantas i Akal.

270. Na sa dun sa Ipamumugai niyo a Pamumugayan o di na Ishamaya iyo a Samaya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto. Na da-a bagiyan o da Pamaginontolan a manga Tabanga.

271. Amai ka Payagun niyo so manga Saduka, na Mapiya dun noto, na amai ka Paguma-an niyo to, go ibugai niyo to ko Khikarurugunan, na giyoto i Mapiya rukano: Go Makaponas rukano ko sabaad ko manga Dosa niyo. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaolaan na Kaip Iyan.

272. Kuna a ba Ruka Paliyogat, so Katoro iran, na ogaid na so Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya na ruk o manga Ginawa niyo, na di kano Phamumugai sa makaliyo ko singanin ko Kasosowat o Allah. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya,

na khitoman rukano sa Tarotop, a sukano na di kano kasalimbotan.

273. (So manga Saduka) na bagiyon o Khikarurugunan, a siran na Miyangatarongko ko lalan ko Allah, a di siran Phakatayod ndadala-kao ko Lopa, arangan kiran o di kiran Mata-o na manga Kawasa sabap ko kagugun -guna ko ginawa, Khikilalangka kiran so manga to-os iran: A di siran Phamanguni ko manga Manosiya sa marusus. Na sa dun sa Mipuphamumugai niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

274. So siran a Puphamumugai siran ko manga Tamok iran si-i ko Gagawi-go so Daondao, Masolun go Mapayag, na adun a bagiyon niran a balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

275. So siran a Pukhun niran so Piriba-an na di siran Makatindug inonta so lagid o Kapakatindug o Ipuphamapus sukaniyan o Shaitan po-on sa Buthang. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A so Kaphasa-i na lagid bo o Kapuriba, na Piyakai o Allah so Kaphasa-i na ini Sapar Iyan so Kapuriba. Na sa tao a adun a Makatalingoma-on a Thoma a pho-on ko Kadnan Niyan, na go gunuk (Muriba), na ruk iran so miya-ipos; na so Khasowa iyan na si-i Matitimo ko Allah; na sa tao a mbalinganan niyan na siran man i manga tao ko Naraka: Sa ron siran non ndun Makakakal.

276. Pagantiyorun o Allah so Riba, na Phakaoshorun Niyan so manga Saduka: Ka so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o Miyongkir a Baradosa.

277. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go ini Pamayandug iran so Sambayang go Tiyonai ran so Zakat, na adun a bagiyon niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Go da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

278. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go rundangan niyo so miyalamba ko Piriba-an o sukano na Khipaparatiyaya.

279. Na amai ka di niyo to Nggolaola-an, na Tangkuda niyo a adun a Gobat a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan: Na o Thaobat kano, na ruk iyo so manga Watang o manga Tamok iyo: Sa di kano Makasalimbot, go di kano Kasalimbotan.

280. Na amai ka-adun a (Mabayad a) Karurugunan, na manayao sa taman sa Kalowagan. Na so Kishaduka-an niyo ron, i Mapiya rukano o sukano na Katawi niyo.

281. Na Kalukun niyo so Gawi-i a Phakandodun kano ron si-i ko Allah. Oriyan niyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan, sa di siran Kasalimbotan.

282. Hai so Miyamaratiyaya! Na igira-a Mindodolona kano sa Baya-

dan si-i ko ta-alik a Miyapunto, na Soratun niyo sukaniyan go Soratun rukano o Panonorat sa Kapaginontolan: Go di Pagunda so Panonorat ko Kisoratun Niyan non: Mana-a so Inindao ron o Allah, na Soratun niyan. Na kuduga o Mababayad, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan, go da-a Khoranga niyan non a maito bo. Na amai ka so Maba-bayad na korang i Sabot, o di na malobai, o di na di niyan khagaga komudug, na kudugun o Wali ron sa Kapaginontolan. Na Pakishaksi-i niyo sa dow-a Saksi, ko manga Mama rukano, na amai ka da-a Kapantagan a dow-a Mama, na isa a Mama a go dow-a Babai, ko Khasowat kano ron, a manga Saksi, ka o Khalipat so isa Kiran, na Mapakatadum o isa kiran so pud iyan. Na di Pagunda so manga Sak-si igira-a Tiyawag siran. Na o badun a Indarainon niyo ko Kisoratun niyo ron maito sa Mala: Taman ko Ta-alikon: Giyoto man i lubi a Kapaginontolan si-i ko Allah, go lubi a Phakatabang ko Kipamayandugun ko Kashaksi, go lubi a Marani ko di niyo Kapakashangka inonta o Makaokit sa Kandagang a makamomowayan a khatangan niyo to, ka da-a Dosa niyo ko di niyo ron Kisoratun. Na Pakishaksi kano igira-a Puphapasa-i kano; go di Pumarata-an so Panonorat go so Saksi. Na amai ka Nggolaola-an niyo to, na Mata-an naya! A Dosa niyo. Na Kalukun niyo so Allah; ka Phagunda-on kano o Allah. Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

283. Na o kapantagi kano sa

lakawan, go da-a khato-on niyo a Panonorat, na so manga Sanda a Matatangan. Na amai ka Sarigan o saba-ad rukano so saba-ad, na tonaya o Siyarigan so ini Sarigon, go Kalukun niyan so Allah a Kadnan niyan. Na di niyo Phaguma-a so Kashaksi; ka sa dun sa Maguma-on,-na Mata-an! A sukaniyan na Baradosa so poso iyan. Na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na katawan Niyan.

284. Ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shishi-i ko Lopa. Na o Payaga niyo so shisi-i ko manga ginawa niyo o di na Pagu-ma-an niyo to, na Phamagitungun rukano to o Allah. Na Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

285. Piyaratiyaya o Rasul so Initoronon a pho-on ko Kadnan Niyan, go so Miyamaratiyaya. Oman i isa kiran na Piyaratiyaya Niyan so Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan. Da-a imbida Ami a isa bo ko manga Sogo Iyan. Na Pitharo iran: A Piyamakinug Ami, go Inonotan Nami: Na Puma-api Kamingka, Kadnan Nami, ka Suka i Khabolosan.

286. Da-a iphaliyogat o Allah ko Baraniyawa, a rowar ko Khagaga niyan. Ruk iyan so Miyanggalubuk iyan (a Mapiya), go ithana - on so Miyanggalubuk iyan (a Marata). Kadnan Nami! Di Kamingka Sha-

la-a o Malipat Kami o di na Maribat Kami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Mapunud lagid o Kiyapaki-awidingka-on ko siran a Miya-ona an Nami; Kadnan Nami! Go di Kamingka Phaka-awida sa Diyami Khagaga. Na Puma-api Kamingka, go Napi-i Kamingka: Go Kalimo-on Kamingka. Suka i Kadnan Nami; na Tabangi Kamingka sa Kada-aga Mi ko pagtao a da Pamaratiyaya.

Surah Ali-Imran-3

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo- on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan,-a Oyagoyag, a Thatandingan.

3. Piyakatoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) So Kitab, a Bunar, a Tomatanto ko Kitab a Miya-ona an Niyan; go Piyakatoron Niyan so Taurat go so Injeel:

4. A Miya-ona, a Torowan ko manga Manosiya, go Piyakatoron Niyan so Padoman. Mata-an! A siran a da Pamaratiyaya ko manga Ayat o Allah na adun a bagiyan niran a siksa a Sangat, Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kanda-danug.

5. Mata-an! A so Allah, na da-a

Makaphaguma-on a maito bo si-i ko Lopa go da si-i ko Langit.

6. Sukaniyan i gi-i rukano Mbon-tal si-i ko manga Tiyan sa sadun sa kabaya Iyan. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongan-gun.

7. Sukaniyan so Tomiyoron Ruka ko Kitab: So saba-adon na manga Ayat a manga Rarayag; a giyoto i Onayan o Kitab: Go adun a pud a Makaphulilingowa. Na so puman so siran a katatagowan so manga poso iran sa anganangan na Phagonotan niran so minilingo ron, ka tontot ko samok, go tontot ko Kha-akiran non; na da-a Mata-o ko Kha-akiran non a inonta so Allah. Na so mithatakna ko Kata-o na gi-i ran Tharo-on: A Piyaratiyaya Mi oto; ka palaya pho-on ko Kadnan Nami: Na da-a Phakasaboton a ro-war ko manga Papantas i Akal.

8. Kadnan Nami! Dingka Phalinga so manga poso Ami ko oriyon o masa a Kiyatoro Angka Rukami, go bugi Kamingka a pho-on ko Hadapan Ka sa Limo; Mata-an! A Suka na Suka so tanto a Phphamumugai.

9. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka i Mulimod ko manga Manosiya si-i ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko wakto o diyandi.

10. Mata-an! A so siran a da

Pamaratiyaya,- na da dun a Miling kiran o manga Tamok iran a go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man na siran i itagon o Apoi.

11. Lagid o Adat o pagtao o Pir-aon, a go so Miya-ona an niran: A piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na Bininasa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran. Na so Allah na mailot i Kandadanug.

12. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A Nda-agun kano dun go thimo-on kano ko Naraka Jahannam,- a Mikharatarata a darpa!

13. Sabunar a adun a Tanda iyo si-i ko dow a pagtao a Miyakambaratumowa: Adun a isa a pagtao a gi-i Makimbonowai sa lalan ko Allah, go adun a salakao ron a Kapir; a Pukhailai ran siran a Katatakupan siran ko Kailai a Mata. Na so Allah na ipumbagur Iyan so Tabang Iyan ko tao a kabaya Iyan. Mata-an! A matatago ro-o man so titho a Thoma ko adun a manga Kailai niyan.

14. Ini barayat ko manga Manosiya so kabaya ko Pukhakababaya-an: A manga Babai go manga Wata; go manga Kakawasa-an a Piyanimo a Bolawan a go Pirak; go manga Koda a Khitatanda-an; go manga Pangangayamun go manga Babasoka. Giyoto man na matag sagad a Kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag sa Doniya; na so Allah na ron so Mapiya a Khandodan.

15. Tharowangka: A ba Ko ru-

kano Phanothola so Mapiya a di giyoto? Adun a bagiyan o siran a Miyamananggila si-i ko Kadnan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko Kababa-an niyan so manga Lawasaig; a Kakal siran non; go manga Karoma a manga Soti, go Kasosowat a pho-on ko Allah. Na so Allah na Phagila-in Niyan so manga Oripun Niyan,-

16. Siran na gi-i ran tharo-on: A Kadnan Nami! Mata-an! A Miyaratiyaya Kami: Na Napiyanka rukami, so manga Dosa mi, go Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka;-

17. A manga Papantang, go Miyamangimbunar go Puphamangongonotan; go Puphamamumugai; go Puphamanguni sa Ma-ap ko Kapukhakalibabas iyan.

18. Pishaksi-an o Allah; a Mata-an naya! A da-a patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan; Go (Pishaksi-an o) manga Malaikat, go so adun a manga Kata-o Niyan, a Mamamayandung ko Kapaginon-tolan. Da-a Patot a Pushowasowatun a Inonta Sukaniyan, a Mabagur, a Maongangun.

19. Mata-an! A aya okit ko Kapaginutao si-i ko Allah na so Islam: Na kuna a ba da Pagayonayon so Piyamugan ko Kitab inonta bo ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o Kata-o, ka Mindudungkiya siran. Na sa tao a Ongkirun niyan so manga Ayat o Allah, na Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapamagitong.

20. Na amai ka Pamawalun Ka iran, na Tharowangka: A ini Mbayorantang Akun so Ginawa Ko ko Allah go so tao a Miyonot Rakun. Na Tharowangka ko siran a Piyamugan ko Kitab a go so manga Ummi: A ino Mimbayorantang kano? Na o Mimbayorantang siran, na Sabunar a Matoro siran, na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kisampai (o Sogowan); ka so Allah na Phagila-in Niyen so manga Oripun Niyen.

21. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah, go Puphamono-on niran so manga Nabi sa di Patot, go Puphamono-on niran so Puphamanogo ko Kapaginontolan ko manga Manosiya, na Puphamanoholangka kiran so siksa a Malipudus.

22. Siran man so Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a bagiyen niran a Phamakatabang.

23. Bangka da katokawi so siran a bigan siran sa Kipantag ko Kitab? A iputhawag kiran so Kitab o Allah, ka-an Niyen siran Makokom, oriyen niyan na Puthalikhod so salompok kiran a siran na Somasangka siran.

24. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran: A da dun a kakhasukho a rukami o Apoi a rowar ko manga Alongan a mai-itong: Na Miyakalimpang kiran ko okit iran ko Kapaginutao so Pimbaba-as iran a Kabokhag.

25. Na antona-a i khasowa iran amai ka Limodun Nami siran ko Gawi-i a da-a sangka a Madadalumon, go itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iran, sa di siran Kasalimbotan?

26. Tharowangka: Ya Allah! A Khiruk ko Kadatu, Ipumbugaingka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka, go Puphokasun Ka so Kadatu ko tao a kabaya-a Ka: Go Ipuphoro o Ka so tao a kabaya-a Ka, go Ipumbaba-a Ka so tao a kabaya-a Ka; Shisi-i sa tangan Ka so Mapiya. Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

27. Puphakasoludun Ka so Gagawi-i ko Daondao, go Puphakasoludun Ka so Daondao ko Gagawi-i; go Puphakangumaon Ka so Oyagoyag pho-on ko Miyatai, go Puphakanguma-on Ka so Miyatai pho-on ko Oyagoyag; go Puriskhiyan Ka so tao a kabaya-a Ka, sa di Khasar a Pandapat.

28. Di khowa-a o Miyamaratiyaya so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a salakao ko Miyamaratiyaya: Ka sa tao a Nggolaola ro-o, na da ko (Agama o) Allah sa maito bo: Inonta o ba niyo siran Khalukun, sa titho a Kaluk. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyen; na si-i ko Allah so khandodan.

29. Tharowangka: A o Paguma-a niyo so shisi-i ko manga rarub iyo o di na Payagun niyo sukaniyan, na katawan ndun noto o Allah; Go katawan Niyen so nganin a shisi-i

ko manga Langit, go so shisi-i ko Lopa. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

30. Si-i ko Gawi-i a mato-on o oman i Baraniyawa so Pingalubuk iyan a Mapiya a mimasa, go so Pinggalubuk iyan a marata, na Mandingan dingan niyan a o ba bo khaluti (so marata) a go sukaniyan sa lut a mawatan. Na Pakipuphangali-an rukano o Allah a Ginawa Niyan. Na so Allah na Mala i Gagao ko manga Orjipun Niyan.

31. Tharowangka (Ya Muhammad): A o sukano na khabaya-an niyo so Allah, na Onoti Ako niyo: Ka kababaya-an kano o Allah go napi Niyan rukano so manga Dosa niyo: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

32. Tharowangka: A Onoti niyo so Allah a go so Rasul: Na o talikhod siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so da Pamaratiyaya.

33. Mata-an! A so Allah na tinindos Iyan so Adam go so Nuh, go so Mbawata-an o Ibrahim, go so Mbawata-an o Imran ko manga Ka-adun (si-i ko masa iran),-

34. Manga Moriyatao, a so saba-adon na pho-on ko saba-ad: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

35. Gowani na Pitharo (o Han-nato a) Karoma o Imran: A Kad-

nan Ko! Mata-an! A Sakun na ini Shamaya Akun a Phaladun Nakun Ruka so shisi-i sa Tiyan Nakun sa da-a sangkot iyan: Na Tarima-angka Rakun: Ka Mata-an! A Suka so Puphakanug, a Mata-o.

36. Na gowani a Imbawata Iyan, na Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Inimbawata Akun Sukaniyan na Babai!-Na so Allah i lubi a Mata-o ko Inimbawata-na da ko Mama i ba lagid o Babai. Na Mata-an! A Sakun na inibutho Akun non so Maryam, go Mata-an! a Sakun na Ipulindong Akun Ruka a go so manga Moriyatao Niyan ko Shaitan, a Pimorkaan.

37. Na Tiyarima o Kadnan Niyan sa Katarima-a Mapiya: Go Piyakatho Iyan sa katho a Mapiya: Na tiyagikor Sukaniyan o Zakariya. Na oman non somolud so Zakariya ko Mihrab, na Makato-on non sa pagupur. Na Pitharo Iyan: A Hai Maryam! Andangka dun na-i Miyakowa? Pitharo Iyan: A giyaya na pho-on ko Allah: Mata-an! a so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khaoma kira-kira.

38. Ro-o dun Miyanguni so Zakariya ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka a pho-on Ruka sa Moriyatao a Soti: Mata-an! A Suka i Puphakanug ko Panguni!

39. Na Tiyawag Sukaniyan o Malaikat: A Sukaniyan na tomitindug a gi-i Shambayang ko Mihrab:

Mata-an! A so Allah na Pakiphanothol Iyan Ruka (a Ipumbawata-a Ka) so Yahya, a tomatanto ko Katharo a pho-on ko Allah, go Nakoda, go Pindiya, go Nabi,- a pud ko Minggalalubuk sa manga Pipiya.

40. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a Sabunar a riyat Ako o kalokus, go so Karoma Ko na Baluk? Pitharo o Malaikat: A giyoto dun man, ka so Allah na Punggolaola-an Niyan so kabaya Iyan.

41. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Bugi Akongka sa nana-o! Pitharo (o Malaikat): A aya Nana-ongka na Dingka Mipumbitiyara-i so manga Manosiya sa tulo Alongan inonta o Kapurowayat. Na Pushabotangka so Kadnan Ka sa mada-kul, go Puthasbik Ka si-i Ko Kagabi gabi go so Kapita pita.

42. Na gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na Tinindos Ka Niyan go Siyoti Ka Niyan- go Tinindos Ka Niyan ko manga Babai ko manga Ka-adun.

43. Hai Maryam! Pangongontan Ka ko Kadnan Ka: Go Sojjod Ka, go Phuroko Ka a pud ko Puhuroroko.

44. Giyoto man na pud ko manga Tothol a gaib, a Iphagilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): Ka di Ka kiran Makamamasa gowani ko ipuphangithog iran so manga

Pansom iran (ka Pagila-in), o antawa-a kiran i Makatagikor ko Maryam: Go di Ka kiran Makamamasa gowani ko Puhangasasawal siran.

45. Gowani na Pitharo o Malaikat: A Hai Maryam! Mata-an! A so Allah na adun a Pakiphanothol Iyan Ruka a Katharo a pho-on Rukaniyan: A aya ngaran Niyan na Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a Mala i Munang si-i sa Do-niya a go sa Akhirat go pud ko manga rarani ko Allah;

46. Go Mipumbitiyara-i Niyan so manga Manosiya si-i ko Saloyota go so Kakhasad Iyan. Go pud ko manga Bilangatao.

47. Pitharo (o Maryam): Kadnan Ko! Andamanaya i Kakha-adun Rakun o Wata a da-a Miyakakhubot Rakun a Mama? Pitharo (o Malaikat): Giyoto dun man: Ka so Allah na Phagadun nun Niyan so nganin a kabaya Iyan: Igira-a Ipunggolalan Niyan so kabaya Iyan, na aya bo a Putharo-on Niyan non, na Kon, na Kha-adun!

48. Go Ipagundao Niyan non so kasorat go so Ongangun go so Taurat go so Injeel,

49. Go Sogo ko manga Moriyatao o Israil: (Na Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na Sabunar a adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a phoon ko Kadnan niyo, ka Mata-an! A Sakun na Khambalan Ko rukano so Botha, a lagid o bontal a Papanok, na Iyopun Ko Sukaniyan, na Mbalo i a Papanok

sabap sa idin o Allah: Go pukha-piya Ko so Bota, goso Puphanggalun, go Pukhaoyag Akun so Miyamatai, sa sabap sa idin o Allah; go Maphanothol Akun rukano so Pukhakan niyo, go so mbubutusun niyo ko manga Walai niyo. Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a nana-o niyo o sukano na Khiparatiyaya;

50. Go tomatanto ko Miyaonanan Ko a Taurat; go Phaka-in Ko rukano so saba-ad ko ini Sapar rukano; go adun a Minitalingoma Ko rukano a Tanda a pho-on ko Kadnan niyo. Na Kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

51. Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan. Giyaya i okit a ontol.

52. Na kagiya a maguda kiran o Isa so da Kaparatiyaya, na Pitharo Iyan: Antawa-a i manga Tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawariyyon: A Sukami i manga Tabanga o Allah: Piyaratiyaya Mi so Allah, na Shaksi-ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbayorantang Kami (Ron).

53. Kadnan Nami! Piyaratiyaya Mi so Initoron Ka, go Inonotan Nami so Sogo; na Pakisoratun Kamingka a pud ko manga Saksi.

54. Na Miyagikmat siran, na Biyadalan o Allah so ikmat iran, ka so Allah i lawan ko manga bara-ikmat.

55. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa! Mata-an! a Sakun na Thanaganun Akun Suka go Iphoro Akun Suka si-i ko Hadapan Ko go Shotingko Suka pho-on ko siran a da Pamaratiyaya; go Mbalowingko so siran a Miyamangonot Ruka a Makaombao ko siran a da Pamaratiyaya, taman ko Alongan a Qiyamah: Oriyan niyan na Sakun i Khandodan niyo, na Kokomun Ko Sukano ko nganin a da kano ron Pagayonayon.

56. Na so puman so siran a da Pamaratiyaya, na siksa-an Ko siran sa siksa a sangat si-i sa Doniya go sa Akhirat, go da-a Phamakatabang kiran.

57. Na so puman so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na itoman Niyan kiran so manga Balas kiran; na so Allah na di Niyan Khabayaan so da Pamaginontolan.

58. Giyaya na Puphanotholon Nami Ruka a pud ko manga Ayat go so Pananadum a Kokoman.

59. Mata-an! A aya lagid o Isa si-i ko Allah na lagid o Adam; a Inadun Niyan a pho-on sa Botha, oriyaniyan na Pitharo Iyan non: So Kon. Na Miya-adun.

60. (Giyaya) so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka; na di Ka Phangupud ko Pukhakadowadowa-an.

61. Na sa tao a Mamawal Ruka

on, ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na Tharowangka: A songkano si-i! Ka Tawagun tano so manga Wata Ami go so manga Wata iyo, go so manga Babai Rukami go so manga Babai rukano, go so manga Ginawa Mi go so manga Ginawa niyo: Oriyan niyan na Mangangarapan tano, sa balowin Tano a so Morka o Allah na itomparak Iyan ko manga Bokhag!

62. Mata-an naya! A Sukaniyan ndun so manga Tothol a Bunar: Go da-a Tohan a inonta so Allah; na Mata-an! A so Allah na titho a Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

63. Na amai ka tomalikhod siran, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphamaminasa.

64. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Songkano ko Katharo a ndatadatar Tano ron: A da-a Pushowasowatun Tano a salakao ko Allah; go da-a Isakoto Tano Ron a maito bo; go di Khowa-a o saba-ad rukutano so saba-ad, a manga Katohanan a salakao ko Allah. Na o talikhod siran, na Tharowa niyo. A shaksi-i niyo a Mata-an! A Sukami na Mbabayorantang Kami (ko Allah).

65. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo gi-i Phapawala-i so Makapantag ko Ibrahim, a da Toronun so Taurat a go so Injeel inonta ko oriyen niyan? Ba da-a manga Sabot iyo?

66. Ino kano wai! A sukano na siran naya na Puphamawalun niyo ko adun a Kata-o niyo ron! Na go niyo wai gi-i Phapawala-i so da-a Mulung iyo ron? A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o!

67. Da ko butad o Ibrahim iba Yahodi go kuna a ba Christian; na ogaid na sukaniyan na Tomataliyaduk ko Bunar, a Mbabayorantang, na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

68. Mata-an! A aya patot a marani ko manga Manosiya ko Ibrahim, na Sabunar a so siran a Miyamangonoton, go giyangkai a Nabi (a so Muhammad) go so Miyamaratiyaya: Na so Allah i Somisiyap ko Miyamaratiyaya.

69. Miyandingandingan o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab a o ba kano iran bo Khadadag. Na da-a Khadadag iran, a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran mai-inungka!

70. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Phagongkira so manga Ayat o Allah a sukano na Kashasaksi-an niyo?

71. Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Pukhumbotun ko Bunar so ribat, go niyo Puphaguma-a so Bunar, a sukano na katawan niyo?

72. Na Pitharo o isa ka Sagorompong ko Tiyoronan ko Kitab: A Paratiyaya-a niyo so Initoron ko

Miyamarat iyaya, ko awal o Ka-daondao, na Ongkiran niyo ko akiran; ka-an siran mamakakaso;

73. Go da-a Pharatiyaya-an niyo a rowar ko tao a Miyonot ko okit iyo. Tharowangka: A Mata-an! A aya Torowan na so Torowan o Allah: (Go di kano Pharatiyaya) sa badun a kabugan a isa bo sa lagid o ini bugai rukano? O di na ba-adun a Makapamawal kiran- rukano si-i ko Kadnan niyo? Tharowangka: A Mata-an! A so Kakawasa-an na shisi-i sa tangan o Allah: Ipumbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Maginawa, a Mata-o.

74. Ipuphamili Iyan so Limo Iyan ko tao a kabaya Iyan; ka so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a Mala.

75. Na adun a pud ko Tiyoronan sa Kitab a tao, a amai ka sarigan ka sa Tamok a madakul, na tona-in niyan Ruka; go adun a pud kiran a tao, a amai ka sarigan Ka sa salad a Dinar, na di niyan Ruka Thona-in inonta koKathaitai aKatitindugangka-on,giyoto na sabap saMata-an! A siran na Pitharo iran: A da-a okit a Kakhadosa mi si-i ko manga Ummi. Na Iphagangkob iran ko Allah so Kabokhag, a siran na kawatan niyan (a siran na manga bokhag).

76. Owai na-sa dun sa tao a Ito-man niyan so diyandi iyan go Mananggila,- na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipananggila.

77. Mata-an! A so siran a Ipu-phamasa iran so diyandi o Allah a go so manga Sapa iran sa arga a maito, na siran man na da-a Kipan-tag iran ko Akhirat: Go di siran Imbitiyara-i o Allah go di Niyan siran ila-in ko Alongan a Qiyamah, go di Niyan siran Sotin: Go adun a bagiyon niran a siksa a Malipudus.

78. Na Mata-an! A adun a pud kiran a salompok a ipuphamagalin niran so manga dila iran ko Kitab: Ka-an niyo to Tarima-a sa pud ko Kitab, akuna a ba oto pud ko Kitab; go gi-i ran Tharo-on: A Giyoto na pho-on ko hadapan o Allah, a kuna a ba oto pho-on ko Hadapan o Allah: Ka Iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, a siran na kawatan niran (a siran na manga bokhag)!

79. Di patot ko Manosiya, a ibugai ron o Allah so Kitab; go so Ongangun, go so Kananabi-i, iba sa oriyon niyan na Tharo-on Niyan ko manga Manosiya: a Mbaloi kano a manga oripun ko a sambu o Allah: Na ogaid na (aya Tharo-on Niyan na:) Mbaloi kano a manga Olama sabap ko sukano na Ipuhangundo niyo so Kitab: Go sabap ko sukano na Puhangadi-an niyo.

80. Go (Di patot) o ba Niyan rukano Sogo-on a kakowa-a niyo ko manga Malaikat go so manga Nabi a manga Katohan; ka ino Niyan rukano Shogo-on so Kaongkir ko oriyon o Masa a Kambabayorantang iyo?

81. Na gowani a mba-alan o

Allah so diyandi ko manga Nabi, na (Pitharo Iyan:) Ibut ka so ini bugai Akun Rukano a Kitab a go Ongangun; na sa oriyen niyan na adun a Phakatalingoma Rukano a Sogo, a tomatanto ko Matatangan Niyo (sukaniyan so Muhammad) na Paratiyaya-a Niyo dun go Tabangi Niyo dun Sukaniyan. Pitharo Iyan: Ino Miyayon Kano, go Tiyarima Iyo angkoto a diyandi Akun? Pitharo Iran: A Miyayon Kami. Na Pitharo Iyan: A Shaksi-i Niyo, go Sakun na pud Iyo a pud ko manga saksi.

82. Na sa dun sa tomalikhod ko oriyen noto, na siran man na siran i manga songklid.

83. Ba so salakao ko Agama o Allah i Pumbabanogun niran?- A (si-i ko Allah) Mimbayorantang so matatago ko manga Langit go so Lopa, sa Kapangongonotan go tugal, go Ron siran Phamakandoda.

84. Tharowangka: A Piyaratiyaya Mi so Allah, go so (Qur-an) Initoron Rukami go so Initoron ko Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so manga Moriran a tao, goso inibugai ko Musa, go so Isa, go so manga Nabi, a pho-on ko Kadnan Niran: Da-a imbida Ami Kiran a isa bo, go Sukami na Ron Kami Mimbayorantang.

85. Na sa dun sa mbabanog sa salakao ko Islam a okit ko Kapaginutao, na da dun a Khatarima a pho-on rukaniyan; go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud dun ko manga logi (a manga tao ko Naraka).

86. Andamanaya i Kapunggonanaowa o Allah ko pagtao a Miyamangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran go Kiyashaksian niran a Mata-an! A so Sogo na Bunar go Miyakatalingoma kiran so manga Rarayag a Karina? Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

87. Siran man na aya Balas kiran na Mata-an! A mitomparak kiran so Morka o Allah, go so manga Malaikat, go so manga Manosiya a kasama sama iran;-

88. Makakakal siran non; di kiran Mapagukhapukhap so siksa, go di kiran Mapthata-alik;-

89. Inonta bo so siran a Mithataobat ko oriyen noto, go Miphipyapiya; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

90. Mata-an! A so siran a Miyamangongkir ko oriyen o Kiyaparatiyaya iran, oriyen niyan na Piyagomanomanan niran so Kaongkir,- na di dun Matarima so Taobat iran; ka siran man na siran so Miyangadadadag.

91. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya, a Miyamatai ko di ran Kapaparatiyaya,- na da dun a Matarima a pho-on ko nggagaisa kiran a makapuno ko Lopa a bolawan, o a-onunon. Na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Malipodus, go da-a Mamakatabang kiran.

92. Di kano dun iraot ko mapiya taman sa di kano nggasto ko Pukhababaya-an niyo; na sa dun sa Manggasto niyo a nganin o nganin, na Mata-an! A so Allah na katawan Niyan noto.

93. Langowan o Pangunungkun na Miyabaloi a Halal ko manga Moriyatao o Israil, inonta so Kiyaram o Israil sa ginawa Niyan, ko da pun Kitoronun ko Taurat. Tharowangka: A bayanun niyo so Taurat na go niyo Batiya-a o sukano i manga Bunar.

94. Na sa dun sa itumpo niyan ko Allah so Kabokhag ko oriyen noto, na siran man na siran so da Pamaingontolan.

95. Tharowangka: A Bunar so Allah: Na kuduga niyo so okit o Ibrahim, a Maka-o ontol; na da Mabaloi a pud ko manga Pananakoto.

96. Mata-an! A Aya Paganai a Walai a Mbala-in a ruk o manga Manosiya na so (Al-Masjid Al-Haram a) matatago sa Makkah: A Barbarakatun go Torowan ko manga Ka-adun:

97. Katatagowan sa manga Tanda a manga Rarayag; a so Tinindugan o Ibrahim; na sa dun sa Makasoludon na miyabaloi a Somasarig; na Paliyogat o Allah ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji ko Baitullah, -ko tao a Phakagaos ko okitan; na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Kawasa ko manga Ka-adun.

98. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo di Pharatiyaya-a so manga Ayat o Allah, a so Allah i Saksi ko gi-i niyo Nggolaola-an?

99. Tharowangka: Hai manga tao a Tiyoronan ko Kitab! Ino niyo Puphangalangi ko lalan o Allah, so tao a Miyaratiyaya, a iphuloloba iyo sa lalan a bukhog, a sukano i manga saksi-on? Na kuna a ba kalilipati o Allah so gi-i niyo Nggolaola-an.

100. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so isa ka Sagorompong ko siran a piyamugan ko Kitab, na Mapakakasoi kano iran ko oriyen o Kiyaparatiyaya niyo ko Kakakapiri!

101. Na andamanaya i Kapukhapir iyo a sukano na Kapuphangadian rukano so manga Ayat o Allah, go shisi-i rukano so Sogo Iyan? Na sa dun sa kupitan niyan so (Kitab o) Allah na Sabunar a Miyatoro ko lalan a Matitho.

102. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah sa titho a Kaluk Rukaniyan, na oba kano Mamatai sa di kano Ron Makambabayorantang.

103. Go kupiti niyo so Tali o Allah sa kasamasama niyo, go di kano Pumbulabulag; go Tadumi niyo so Limo rukano o Allah; go wani ko Miriridowai kano na tini-mo Iyan so manga poso iyo, na

kano ko Thuba-an o landung a Apoi, na Siyabut kano Niyan non. Lagid anan a Kapuphakaliwanaga rukano o Allah ko manga Tanda Iyan: Ka-angkano makakudug sa Ontol.

104. Na mbaloi so isa rukano ka Sagorompong a Ipuphanolon niran so Mapiya, go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

105. Na oba kano mabaloi a lagid o siran a Mimbulabulag siran go da siran Pagayonayon ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina: Na siran man na adun a bagian niran a siksa a lubi a Mala,-

106. Si-i ko Gawi-i a adun a Makatataid a manga Paras, go adun a Makaitumitum a manga Paras: Na so puman so siran noto a Miyakaitumitum so manga Paras iran, na (Tharo-on kiran:) Ino kano Pagongkir ko oriyon o Kiyaparatiyaya niyo? Na Ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo.

107. Na so puman so siran noto a Miyamakataitaid so manga Paras iran,-na matago ko (Sorga a) Limo o Allah: Sa ron Siran non ndun Makakakal.

108. Giyaya man so manga Ayat o Allah: A Puphangadi-an Ami Rukaya si-i ko Bunar: Na di Kabaya o Allah o ba Niyan Kasalimboti so manga ka-adun.

109. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko Lopa: Na si-i bo Phakandoda ko Allah so Pukhakao-laola.

110. Miya-adun kano a Mapiya a pagtao, a Piyakagumao ko manga Manosiya, a Ipushogo iyo so okit a Mapiya, go Ipushapar iyo so Marata, go Paparatiyaya-an niyo so Allah. Na o Maratiyaya so Tiyoronan ko Kitab, na Mata-an! A adun a Mapiya a bagian niran: So saba-ad kiran na Mapaparatiyaya, na so kadakulan kiran na manga songklid.

111. Da dun a Khibinasa iran rukano, a rowar sa sakit a ginawa; na o Pakimbonowai siran rukano, na Thalikhodan kano iran, oriyon niyan na di siran Khatabangan.

112. Minikolob kiran so Kahinaan apiya anda siran Pukhato-on, inonta bo sa (komupit) ko tali a pho-on ko Allah go so Tali a pho-on ko manga Manosiya; go adun a Miyatangtud kiran a Rarangit a pho-on ko Allah, go Minikolob kiran so Kapakarondan. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a Mo-ongkir ko manga Ayat o Allah, go Puphamononon niran so manga Nabi sa di ontol; giyoto man na sabap ko Kiyandarowaka iran go Miyabaloi siran a Mimamalawani.

113. Kuna a ba siran Mulagiligid: Ka-adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab a pagtao a Mo-ontol; a

Puphangadi-an niran so manga Ayat o Allah ko manga oras ko Kagagawi-i, a siran na Puphamanodod siran.

114. Papatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a Maori; go Ipushogo iran so okit a Mapiya, go Ipushapar iran so Marata; go Puhagoradorad siran ko manga Pipiya: Na siran man na pud ko manga Bilangatao.

115. Na sa dun sa Nggolaola-an niran a Mapiya, na di kiran ndun noto Mapapas; ka so Allah na katawan Niyan so Khipanananggila.

116. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,-na da dun a Milinging kiran o manga Tamok iran go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo: Ka siran man i manga tao ko Naraka,-sa ron siran non ndun Makakakal.

117. Aya ibarat o Ipuphamumugai ran sangkai a Kaoyagoyag sa Doniya na lagid o ndo a katatagowan sa Mayao: A minisogat ko pur o pagtao a siyalimbotan niran so manga ginawa iran na Miyabinasa niyan noto: Na da siran Salimboti o Allah, na ogaid na so manga ginawa iran i Pushalimbotan niran.

118. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano khowa sa manga. Bolayoka ko salakao rukano: Ka di iran rukano khukusan so Kapaminasa. Na Mashinganin niran so Kapakandadamar iyo: Sabunar a Miyapayag so Rarangit a pho-on ko manga ngari iran: Na so Pagu-uma-an o manga

rarub iran i lubi a Mala. Sabunar a Piyakarayag Ami rukano so manga Tanda, o sukano na Punggudaguda-an niyo.

119. Ino kano wai! A sukano na Pukhababaya-an niyo siran, na di kano iran Khababaya-an,-go Papatiyaya-an niyo so Kitab sa Kalangolangowan Niyan. Na igira-a Minitho-ona kano iran, na Tharoon niran: A Miyaratiyaya kami: Na igira-a miyakasibai siran, na Pangukhubun niran makapantag rukano so manga kumur iran po-on sa otug. Tharowangka: A Mamatai kano sabap ko otug iyo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

120. O Masogat kano a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat kano a Marata, na ipakapiya a ginawa iran. Na o Phantang kano go Mananggila kano, na da-a Mibinasa rukano o tipo iran a maito bo; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran Nggolaola-an.

121. Na gowani na Miyangabala Ka a pho-on ko Walaingka ka Phakadarupa-an Ka so Miyamaratiyaya ko manga Darpa ko Kambonowai: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o:

122. Gowani a Manggudaguda o dowa lompok rukano a kahaluk iran; na so Allah i Tomiyabang kiran, na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

123. Na Sabunsabunar a Tiya-

bangan kano o Allah si-i sa Badr, a sukano na Mitatanan; na Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Ma-kapanalamat.

124. Gowani na Gi-ingka Tharon ko Miyamaratiyaya: A ba rukano di Phakatiyokop so Panabang rukano o Kadnan niyo a Tulonggi-bo a manga Malaikat a Piyamakatoron?

125. Owai,-amai ka Makatigur kano, go Mananggila kano, na go kano iran Matukao Gomobat sangkai a masa iran, na Phanabangan kano o Kadnan niyo sa Limanggibo a manga Malaikat a manga Biyaksa.

126. Na da-a inimba-al o Allah ko Panabang a rowar sa Pangoyat rukano, go an Thatana so manga poso iyo sa sabap Rukaniyan: Na da ko Panabang inonta na si-i bo pho-on ko Hadapan o Allah, a Ma-bagur, a Maongangun:

127. Ka mbinasa-an Niyan so saba-ad ko siran a da Pamaratiyaya o di na Phakaito-on Niyan siran, ka-an siran mamakandod, a da-a Miyambatas iran.

128. Da-a Kapa-ar Ka, ko Khasowa a maito bo: O Phakataobata Niyan siran, o di na siksa-an Niyan siran; ka Mata-an! A siran na da Pamaginontolan.

129. Na ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so

nganin a shisi-i ko Lopa. Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

130. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khana so Piriba-an, a Pukhatakup a gi-i Mathakutakup; go Kalukun niyo so Allah; ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

131. Na Pananggila-i niyo so Apoi, a so ini Thiyagar ko da Pamaratiyaya:

132. Go Onoti niyo so Allah go so Sogo; ka-angkano Mipangalimo.

133. Na Pamakoti niyo so Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya Kabulang Iyan na so Kabulang o manga Langit a go so Lopa, a ini Thiyagar ko Miyamananggila,-

134. Siran na Puphamumugai siran, ko Kapakadadaya, a go so Masikot; go itatakunul iran a ginawa iran ko Gani, go manga Nanapi ko manga Manosiya;-ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipi-yapiya;-

135. Go siran na igira-a Miyakanggolaola siran sa Pakasinggai, o di na Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Kataduman niran so Allah, na Manguni siran non sa Ma-ap makapantag ko manga Dosa iran,-ka ba-adun a Phakada ko

manga Dosa a rowar ko Allah?-Go di iran Thatapun so Pinggolaola iran (a marata) a siran na katawan niran.

136. Siran man na adun a Balas kiran a Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran, go manga Sorga a Pupha-mangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a Makakakal siran non: A Miyakapiyapiya a Balas ko manga Bara-amal!

137. Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona an niyo o Piyanga-o okitan: Na ndalakao kano si-i ko Lopa, na Pagilailaya niyo o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Piyamakambokhag iran (so manga Rasul).

138. Giyaya na osayan ko manga Manosiya, go Torowan go Thoma ko Miyamanangila!

139. Na di kano Khaloba-i, go di kano Pumboko: Ka sukano i Maporo o sukano na Khipaparatiyaya.

140. O Masogat kano a Pali, na Sabunar a Miyasogat so pagtao a Pali a ishan niyan, Na giyoto man so manga Alongan a gi-i Ami oto Pakashambisambi-in ko lut-lut o manga Manosiya: Go kagiya a Phunto-on o Allah so siran a Miyamaratiyaya, go Mbalowin Niyan so saba-ad rukano a manga Shahid. Na so Allah na di Niyan Khabayan so da Pamaginontolan;

141. Go kagiya Shotin o Allah so siran a Miyamaratiyaya go Mbina-sa-an Niyan so manga Kafir.

142. Ba niyo tatarima-a sa Phakasolud kano ko Sorga a da pun Mapunto o Allah so siran a Miyamanagontaman rukano go da Niyan pun Mapunto so manga Papantang?

143. Na Sabunsabunar a sukano na gi-i niyo Shingayo-on so Kapatai ko da niyo ron pun Kitumo: Na Sabunar a Miya-ilai niyo to a sukano na Kababantayan niyo!

144. Na da ko Muhammad inonta na Sogo: A Sabunar a Miya-ipos ko Miya-ona a Niyan so manga Sogo. Ino amai ka Matai o di na Mapurang, Pumbaklid kano ko Kakakapiri iyo? Na sa dun sa Mbakulid ko Kakakapiri ron, na da dun a Mibinasa niyan ko Allah a maito bo; na Mbalasan ndun o Allah so Miyamanalamat.

145. Na da-a Baraniyawa a ba Matai inonta o sabap sa idin o Allah, ko Misosorat a Adiyal: Na sa dun sa kabaya iyan so Balas sa Doniya, na Mbugan Nami ron; go sa dun sa kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Mbugan Nami ron. Na Mbalasan Nami dun so Miyamanalamat.

146. Na madakul a Nabi a Miyakimbonowai, a biyabid o Sagorompong a madakul? Na da siran kaloba-i sabap ko Minisogat kiran (a Tiyoba) si-i ko lalan o Allah, go

da siran Lunguk go da siran Sangkop. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Papantang.

147. Na da-a miyabaloi a Katharo iran a rowar sa gi-i ran katharowa: Sa Kadnan Nami! Ma-apangka rukami so manga Dosa Mi go so Minipumalawani Ami si-i ko okit Ami: Go Pakabukunangka so manga Parapara Mi, go Tabangi Kamingka ko pagtao a da Pamaratiyaya.

148. Na inibugai kiran o Allah so Balas sa Doniya, go so Mapiya a Balas sa Akhirat. Ka so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Miphipiyapiya.

149. Hai so Miyamaratiyaya! Amai ka Onotan niyo so siran a da Pamaratiyaya, na Maphakandod kano iran ko Kakapiri rukano, na Khabaklid kano a Miyangalologi.

150. Kuna, ka so Allah i Tomatabang rukano, na Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko Puphamanabang.

151. Ithumo Ami dun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so Kaluk sabap ko Kinisakoton niran ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a Katantowan: Go Darpa iran so Naraka: A Mikharatarata a Darpa o da Pamaginontolan!

152. Na Sabunsabunar a Tiyo-man rukano o Allah so Diyandi Iyan gowani ko Puphamono-on niyo siran sabap sa idin Niyan,-taman ko Kotika a Kiya-alapi rukano, go da kano Pagayonayon ko

Sogowan, na Siyorang iyo ko oriyani o Kiyapaki-ila-in Niyan rukano ko Pukhababaya-an niyo. Na adun a pud rukano a tao a kabaya iyan so Doniya go adun a pud rukano a tao a kabaya iran so Akhirat. Oriyan niyan na Piyakitalikhodan Niyan rukano so siran noto ka Thupungan kano Niyan. Na Sabunsabunar a Pima-apan kano Niyan: Ka so Allah i Mala i Gagao ko Miyamaratiyaya.

153. Gowani ko Puphamanadug kano, na da-a Pulilinga-in niyo a isa bo, a so Rasul na Puthalowan kano Niyan si-i ko Talikhodan niyo. Na Biyalasan kano Niyan sa Boko sabap sa Kiyapakamboko (o Rasul) ka-an niyo di Mipumboko so Miyalupas rukano, go so Minisogot rukano (a Tiyoba). Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo Nggolaolaan.

154. Oriyan niyan na Piyakatoronan kano Niyan ko oriyani o Boko sa Sarig a Toratod, a Pukhikolob ko isa rukano ka Sagorompong, go adun a isa ka Sagorompong a Sabunar a Miyapakandamar siran o manga ginawa iran, sa Iphuphagarangan niran so Allah sa kuna a babunar-arangan a kada-a Mulung. Gi-i ran Tharo-on: Ba-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo? Tharowangka: A Mata-an! A so Khasowa na palaya Kapa-ar o Allah. Pagu-uma-an niran ko manga ginawa iran so di iran Ruka Phayagun. Gi-i ran Tharo-on: A opama ka-adun a Kapa-ar tano ko Khasowa a maito bo, na da-a Ma bono rukutano si-i. Tharowangka: A

apiya matatago kano ko manga Walai niyo, na Phakaliyo dun so siran a Miyatang kud kiran so Kabono si-i ko Phangakukulitan niran; ka kagiya a Thupungan o Allah so shisi-i ko manga rarub iyo go kagiya a phunto-on Niyan so shisi-i ko manga poso iyo. Na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

155. Mata-an! A so siran a Miyamalagoi rukano ko Alongan a Kiyapakambaratumowa a dowa Madakul,- na aya bo a Kiyagawiya kiran o Shaitan, na sabap ko sabaad ko (Dosa a) Miyanggalubuk iran. Na Sabunsabunar a Pimapan siran o Allah: Ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Matigur.

156. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano mabaloi a lagid o siran a da Pamaratiyaya, go gi-i ran Tharo-on ko manga Pagari ran, igira-a Mindadalakao siran ko Lopa o di na Miphurang siran: A o shisi-i siran rukutano, na da-a Mamatai kiran, go da-a manga Bobono kiran; ka kagiya a Mbalowin noto o Allah a Kashundit si-i ko manga poso iran. Na so Allah i Puphangoyag go Pushabap ko Kapatai, go so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

157. Na Ibut o Mapurang kano, sa lalan o Allah, o di na Matai kano, na Mata-an a so Ma-ap a pho-on ko Allah go so Limo na tomo a di so Puphanimo -on niran (a Kakawasa-an).

158. Na Ibut o Matai kano, o di na Mapurang kano, na si-i dun ko Allah i Pulimodan rukano.

159. Na sabap ko Limo a pho-on ko Allah na Kiyapakananaowan Ka siran. Na o Miyabaloi Ka a Makaras, a matugas i poso, na Giyanatan Ka iran ndun ko Muliliyota Ruka: Na Puma-apingka siran, go Pungunin Ka siran sa kada a Dosa iran; go Pakipuphagodasa Ka kiran ko Punggolaola-an. Na amai ka Matukhus Ka (so Showa-an), na Sari-gingka so Allah. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khisarigon.

160. Amai ka Tabangan kano o Allah, na da-a Makapugus rukano: Na o di kano Niyan Tabangi, na antawa-a san, i Makatabang rukano ko oriyaniyan? Na so bo so Allah, i Sarigi o Miyamaratiyaya.

161. Na di patot ko Nabi i ba Ndonsiyan. Na sa dun sa Ndonsiyan, na ka-awidan niyan so ini Ndonsiyan niyan ko Alongan a Qiyamah, oriyaniyan na itoman sa Tarotop ko oman i Baraniyawa so Pinggolaola niyan,- sa di siran Kasalimbotan,-

162. Ino so tao a Kidugiyan so Kasosowat o Allah ba lagid o tao a Miyakakholokhog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahannam?- A Mikharatarata a khabolosan!

163. Siran (a Miyamangudug ko Kasosowat o Allah) i adun a manga

Daradat iyan si-i ko Allah, na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggolaola-an.

164. Sabunsabunar a ini Kalimo o Allah so Miyamaratiyaya gowani a Pakatindugan Niyan siran sa Sogo a pud ko manga ginawa iran, a Kapuphangadian Niyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran, go Makapuphangundao kiran ko Kitab go so Hadith ka Mata-an! A miyabaloi siran sa Paganai, a titho a matatago ko Kadadag a Mapayag.

165. Ino a kagiya a Masogat kano a Tiyoba, a Sabunar a minisogat iyo kiran so katatakupan noto, na Pitharo iyo: A ino wai Mapunggolaola?. Tharowangka: A sukaniyan na pho-on ko manga ginawa niyo (ka sabap ko kiyasoranga niyo ko Sogowan o Rasul): Mata-an! A so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

166. Na so Tiyoba a Minisogat rukano ko Gawi-i a Kiyapakambaratumowa a dowo madakul, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan Mapunto so Miyamaratiyaya,-

167. Go a Niyan Mapunto so siran a Mimomonapik. Na Pitharo kiran: A songkano si-i, na Pakimbonowai kano sa lalan ko Allah, o di na Pangurun kano. Na Pitharo iran: A o katawi ami i Kapakimbonowai, na Mata-an a Monot kami rukano. Siran si-i ko Kakakapiri sa

Alongan noto na lubi a marani siran non a di so Paratiyaya, gi-i ran Pakitharo ko manga ngari iran so da ko manga poso iran. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Pagu-uma-an niran.

168. Siran na Pitharo iran ko manga Pagari ran a Mithatalimbagak: A o inonotan kami ran, na di siran manga Bobono. Tharowangka: A runa niyo so manga ginawa niyo ko Kapatai, o sukano i manga bunar.

169. Na Dingka dun Tharima-a so siran a Miyangapupurang sa lalan ko Allah i ba Miyamatai. Kuna, ka manga Oyagoyag, si-i ko Kandan niran a Puhagupurun siran;

170. Mabababaya siran sabap ko Kiyabugi kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Go Pukhababaya siran sabap ko siran noto a da siran pun kiran raotun, a pud ko Kiyaganatan niran, da-a Pangandam iran, go da-a Mimboko iran (ko Alongan a Maori).

171. Pukhababaya siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao, ka Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas ko Miyamaratiyaya.

172. Siran na tiyarima iran so Allah go so Rasul, ko oriyon o Kinisogat kiran o Pali, na adun a bagiyon o Miphipiypiya kiran go Miyamananggila a Balas a lubi a Mala;-

173. Siran na Pitharo kiran o manga Manosiya: A Mata-an a so manga Manosiya na Sabunar a Pithampotampongan kano iran: Na Kalukun niyo siran: Na ba kiran ndun miyakaoman sa Paratiyaya: Go Pitharo iran: A Angkosan Kami o Allah, go Miyakapiyapiya a Sarigan.

174. Na Miyakambalingan siran sabap ko Limo a pho-on ko Allah a go Gagao: Sa da siran Masukho a marata: Go Kiyaonotan niran so Ikasosawat o Allah: Ka so Allah i Khiruk ko Gagao a lubi a Mala.

175. Mata-an Giyoto dun man so Shaitan a Ipuhangangaluk iyan so mga Tabanga iyan: Na di niyo siran Khalukun, go Kalukun Nako niyo, o sukano na Mapaparatiyaya.

176. Na o ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakapiri: Ka Mata-an! A siran na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo: Kabaya o Allah a da-a Misunggai Niyan a bagiyon niran a Kipantag si-i ko Akhirat, go adun a bagiyon niran a siksa a lubi a Mala.

177. Mata-an! A so siran a ini Pamasa iran ko Kakhapir so Paratiyaya, na da dun a Mibinasa iran ko Allah a maito bo, go adun a bagiyon niran a siksa a Malipodus.

178. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba so Kapakalalanata Mi kiran na ba aya Mapiya ko manga ginawa iran: Ka aya bo a Kapakalalanata Mi

kiran na-an siran Makapuphamagoman sa Dosa: Ka adun a bagiyon niran a siksa a Phakahina.

179. Da ko butad o Allah i ba Niyan ndarainonun so Miyamaramatiyaya ko mambubutad iyo, taman sa di Niyan Misunggai so Marata pho-on ko Mapiya. Go da ko butad o Allah i ba Niyan rukano Pakitokawi so Migagaib, na ogaid na so Allah na Puphamili ko manga Sogo Iyan sa kabaya Iyan. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan: Ka o Paratiyaya kano go kano Pananggila, na adun a bagiyon niyo a Balas a lubi a Mala.

180. Na di Thangkapa o siran a ipuliligit iran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan, i ba kiran noto Mapiya: Kuna, ka Marata kiran noto: Ka ithogor kiran ndun so ini Puligit iran si-i ko Alongan a Qiyamah. Na ruk o Allah so manga Paninggalan ko manga Langit go so Lopa; na so Allah na so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

181. Sabunsabunar a Miyanug o Allah so Katharo o siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na Pukhamurmuran na sukami i manga Kawasa!- Ishorat ami dun so Pitharo iran go so Kiyapamonowa iran ko manga Nabi sa di Ontol, go Putharo-on Nami: A Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong!

182. Giyoto man na sabap ko mini-ona o manga lima niyo (a Dosa): Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Oripun Niyan.

183. Siran na Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sogo Iyan rukami a da-a Pharatiyaya - an nami a Sogo taman sa dikami Niyam Kawan sa Qorban a kun sukaniyan o Apoi. Tharowangka: A Sabunar a Minitalingoma rukano o manga Rasul a Miyaona an Ko, so manga Rarayag a Karina a go so Pitharo iyo: Na ino niyo siran Phamonowa, o sukano na Mumamata-an kano?.

184. Na o Pakambokhaga Ka iran, na Sabunar a Piyakambokhag mambo so manga Sogo a Miya-ona an Ka, a Minitalingoma Iran so manga Rarayag a Karina, go so manga Kitab, go so Kitab a Miya-kabugai sa Sindao.

185. Oman i Baraniyawa na Phakata-am sa Kapatai: Na ithoman rukano dun sa Tarotop so manga Balas rukano si-i ko Alongan a Qiyamah. Na sa dun sa Pakawatanun ko Naraka go Pakasoludun ko Sorga na Sabunar a Miyagontong: Ka da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag sagad a Kabimbanan a Phakalimpang.

186. Thiyoba-an kano dun si-i ko manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo; go Mata-an a adun a Khanug iyo a Phakapo-on ko siran a Piyamugan ko Kitab a Miya-ona an niyo, go Phakapo-on ko siran a Miyamanakoto a ringasa a mada-kul. Na o Phantangkano, go Man-anggila kano,- na Mata-an! A giyoto man i Pamotosan o manga Olaola.

187. Gowani a Tarima-an o Allah so Mailot a diyandi ko siran a Piyamugan ko Kitab, na (Pitharo Iyan:) Mata-an a Payaga niyo dun noto ko manga Manosiya, go di niyo to Phaguma-a; na ini lubad iran ko oriyam o manga likod iran, go ini Pamasa iran sa arga a maito! Na Miyakaratarata so Piyamasa-an niran non!

188. Dingka dun thangkapa so siran a ishosonor iran so Miyanggolaola iran, go Pukhababaya-an niran a Kipumbantogun kiran ko da iran Manggolaola,- na Dingka siran ndun Thangkapa ko Kapakawatan ko siksa. Na adun a bagiyam niran a siksa a Malipudus.

189. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa; ka so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

190. Mata-an! A adun a matatago ko Kiya-aduna ko manga Langit go so Lopa, go so gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daondao,- a titho a manga Tanda a ruk o adun a manga Sabot iyan,-

191. A siran na Tataduman niran so Allah, a Gomaganat siran, sa Mo-ontod siran, sa Mi-iga siran, go Puphamimikiranun niran so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, (gi-i ran Tharo-on:) Kadnan Nami! Dangka ini Aduna sa ba ilang! Miyasoti Soti Ka! Na Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka.

192. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na sa dun sa Pakasoludun Ka ko Naraka, na Sabunar a Piyakarondan Ka sukaniyan, ka da-a bagiyan o da Pamaginontolan a manga Tabanga!

193. Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na adun a Piyamakinug Ami a Puphananawag a Ipuphananawag Iyan so Paratiyaya: Sa Paratiyaya-a niyo so Kadnan niyo, na Piyaratiyaya Mi. Kadnan Nami! Napiyangka Rukami so manga Dosa Mi, go Pokasangka Rukami so manga karata-an Nami, go Tangana Kamingka a pud ko Miphiyapiya.

194. Kadnan Nami! Go bugan Ka Rukami so inidiyandi-i Ka Rukami a Minggolalan ko manga Sogo o Ka, go di Kamingka Phakarondana si-i ko Alongan a Qiyamah: Ka Mata-an! A Suka na di Ka Pundorat ko wakto o diyandi.

195. Na inisumbag kiran o Kadnan niran: A Mata-an! A Sakun na di Ko Pagilangun so Galubuk o Minggalubuk rukano, a Mama o di na Babai: So saba-ad rukano, na pho-on ko saba-ad: Na so siran a Miyamanogalin, go Piyamaka-awa ko manga Ingud iran, go rinin-gasa siran makapantag ko lalan akun, go Miyakimbonowai siran go Miyapurang siran,- na Phokasun Ko kiran ndun so manga Karata-an niran, go Phakasoludun Ko siran ndun ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig;- Balas a pho-on

ko Hadapan o Allah, ka so Allah na Ron so Mapiya a Balas.

196. O ba Ka Malimpang o gi-i kashorombaling o siran a da Pamaratiyaya si-i ko manga Ingud:

197. Matag sagad a Kapipiya ginawa a maito: Oriyan niyan na aya darpa iran na so Naraka Jahan-nam: A Mikharatarata a kaduna!

198. Ogaid na so siran a Miyan-gongonotan ko Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig; kakal siran ro-o,- a Pananakawan a pho-on ko Hadapan o Allah; na so shisi-i ko Allah na aya Mapiya a bagiyan o Miphipiyapiya.

199. Na Mata-an! A adun a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a tao a titho a Khipaparatiyaya ko Allah, go so Initoron rukano, go so Initoron kiran, Mangangalimbaba-an siran ko Allah: Di iran iphamasa so manga Ayat o Allah sa arga a maito! Na siran man na adun a bagiyan niran a Balas kiran si-i ko Kadnan niran: Mata-an! A so Allah na Magaan iitongan.

200. Hai so Miyamaratiyaya Phantang kano; go Pakithobayowa kano sa Kapantag; go Pakithambuda kano; go Kalukun niyo so Allah, ka-angkano Makada-ag.

Surah Al-Nisa-4

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo, a so Inadun kano Niyan a pho-on ko (Adam a) ginawa a isa, go Inadun Niyan a pho-on Rukaniyan so Karoma Niyan, go Miyabumbad pho-on sa dow a oto sa manga Mama a madakul go manga Babai,-na Kalukun niyo so Allah, a so gi-i kano Makaphapanguniya sa sabap Rukaniyan, go (Kalukun niyo o ba niyo matuphud) so manga Kathotongnaya: Mata-an! A so Allah na tatap a Totonggowan kano Niyan.

2. Na bugan niyo ko manga Wata a ilo so manga Tamok iran, go di niyo Pushambiya ko marata so Mapiya; go di niyo Pagaraba so manga Tamok iran a mirakhus ko manga Tamok iyo. Mata-an naya! A sukaniyan na miyabaloi a Dosa a Mala.

3. Na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan ko manga Wata a ilo, na Pangaroma kano ko Mapiya rukano ko manga Babai, sa dow a, o di na tulo, o di na pat (na di niyo Pulawani); na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan, na sakatao, o di na so manga Sandil iyo. Giyoto man i Marani a di niyo Kapaka-aniyaya.

4. Na bugan niyo ko manga Babai so manga Butang kiran a Pamu-

mugayan a miyapunto; na amai ka Mapiya sa ginawa iran a Kapakakowa niyo ron, na Paroliya niyo sa Mapiya a da-a Marugun non.

5. Na di niyo mbugan ko manga lalong, so manga^[1] Tamok iran rukano, a so biyaloi kano o Allah a Thatandingan non, go Pagupura niyo siran non go Pakanditara niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

6. Na tupungi niyo so manga Wata a ilo taman sa o pabila a iraat siran ko Kapangaroma; na o Khailai niyo siran sa Kabilangatao, na bugan niyo kiran so manga Tamok iran; go di niyo Pharoliya sa Kapamagola, go Kapamakot, (sa Kaluk) sa Kapakala iran. Na sa tao a kapantagan a Kawasa (ko manga Wali), na gung-guna niyan a ginawa niyan (ko Tamok o ilo), go sa tao a Kapantagan a kasisikotan, na Paroli ron sa so Pantag o Galubuk iyan. Na o Pabila a ibugai niyo kiran so manga Tamok iran, na Pakishaksi-i niyo siran: Ka so Allah na Makatatarotop a Paqi-itone.

7. Adun a kipantag o manga Mama ko Kiyaganatan o mbala a Lokus go so manga dadasug, go adun a kipantag o manga Babai ko Kiyagantan o mbala a Lokus a go so manga dadasug, ko kaito iyan o di na Madakul,- kipantag a Madi-diyangka.

8. Na o Pabila makadarpa ko Kapumbagibagi so manga Tonganai, go so manga ilo, go so manga

Miskin, na bugi niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

9. Na Kalukun o siran o adun a Khaganatan niran ko oriyen niran a manga Moriyatao a manga lulumuk a ipukhawan niran siran: Na Kalukun niran so Allah, go Tharo siran sa Katharo a Matitho.

10. Mata-an! A so siran a Phagarabun niran so manga Tamok o manga Wata a ilo sa Kapanalimbot, na aya dun a Pukha-arab iran a Pukhatago ko manga Tiyan niran na Apoi: Go Makasolud siran ndun ko Kadug!

11. Isosogo rukano o Allah si-i ko manga Wata iyo: A bagiyen o isa Mama, so lagid o kipantag o dowo Babai: Na amai ka siran na manga Babai, a (dowo o di na) kalawanan so dowo, na bagiyen niran so dowo ko tulo bagi ko Miniganat iyan; na amai ka sakatao, na bagiyen niyan so Midiya (ko Tamok). Na bagiyen o mbala a Lokus iyan, ruk o oman i isa kiran so ika num bagi ko Miniganat iyan, amai ka adun a Wata iyan; na amai ka da-a Wata iyan, go Kapangowarisi sukanianan o mbala a Lokus iyan, na bagiyen o Ina iyan so ika tulo bagi; na amai ka adun a manga Pagari niyan na bagiyen o Ina iyan so ika num bagi; ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyan noto o di na bayadan. So manga Lokus iyo go so manga Wata iyo na di niyo katawan o antawa-a kiran i marani rukano a Makanggai a gona. Kapara-il a pho-on ko Allah; Mata-

an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

12. Na bagiyen niyo so Midiya (ko Tamok) ko Kiyaganatan o manga Karoma niyo (a manga babai), amaika da-a Wata iran; na amai ka-adun a Wata iran, na bagiyen niyo so ika pat bagi, ko Kiyaganatan niran ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niran noto o di na bayadan. Na bagiyen niran so ika pat bagi, ko Miniganat iyo, amai ka da-a Wata iyo; na amai ka-adun a Wata iyo, na bagiyen niran so ika walo bagi; ko Miniganat iyo ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyo sukanianan o di na bayadan. Na amai ka-adun a Mama a Phangowarisan a da-a Lokus iyan go da-a Wata iyan, o di na Babai na adun a Pagari niyan a Mama o di na Pagari a Babai, na bagiyen o oman i isa kiran so ika num bagi; na amai ka siran na madakul a di giyoto, na Makathompotompok siran ko ika tulo bagi, ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyan sukanianan o di na bayadan; sa di Makamorala. Wasiyat a pho-on ko Allah; na so Allah na Mata-o, a Matigur.

13. Giyoto man i manga taman o Allah: Na sa dun sa Monot ko Allah a go so Sogo Iyan na Phakasoludun Niyan ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, kakal siran non. Na giyoto man so Ontong a Mala.

14. Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah a go so Sogo Iyan go

lomupas ko manga taman Niyan na Pakasoludun Niyan ko Naraka, sa kakalon ndun: Go adun a bagiyon niyan a siksa a Phakahina.

15. Na so siran a Masogok iran so Kashina a pud ko manga Karoma niyo, na Pakishaksi-i niyo siran sa pat a pud rukano; na amai ka Kashaksi-an siran, na Kalabosowa niyo siran ko manga Walai taman sa raotun siran o Kapatai, o di na sunggayan siran o Allah sa okit (a salakao).

16. Na so dow a katao a Makasogok siran (sa Kashina) a pud rukano, na ringasa-a niyo siran. Na o Thaobat siran na go siran Phiya-piya, na gunuki niyo siran; Mata-an! A so Allah na tatap a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

17. Aya bo a Taobat a Mata-tangkud ko Allah (a Katharima-a Niyan non) na so ruk o siran a gi-iran Manggolaola so marata sabap ko di Kata-o oriyon niyan na Push-ambot siran Thaobat; na siran man na Pakataobatun siran o Allah: Ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

18. Na da-a Taobat (a Khatarima) a ruk o siran a gi-iran Manggolaola so manga rarata, taman sa amai ka Miyakarani ko isa kiran so Kapatai, na Tharo-on niyan: A Mata-an! A sakun na Mithaobat ako imanto; go da (a Taobat a Khatarima) ko siran a Phamatai ko Kakakapir iran: Ka siran man na Pithiyagan Nami siran sa siksa-a Malipudus.

19. Hai so Miyamaratiyaya! Di Rukano khapakai so Kapangowarisi Niyo ko manga Babai sa tugul. Na di Niyo siran paguruna (ko Kapakiphangaroma iran) sabap ko kakhowa-a Niyo ko saba-ad ko minibugai niyo kiran (a Butang),- inonta o makasogok siran sa Pakasisingai a Mapayag; go pakipagoga-napa Kano kiran ko Adat a Mapiya. Na amai ka ikhagowad Iyo siran na (Thigur Kano ka) adun a ikhagowad Iyo a shai, a thagowan o Allah sukaniyan sa Mapiya a mada-kul.

20. Na amai ka kabaya Iyo so kisambi o isa a Karoma ko Darpa o isa a Karoma, go adun a minibugai Niyo ko isa kiran a Tamok a madakul (a Butang), na di Kano ron khowa sa maito bo: Ati khowa Kano ron sa Kapanganiyaya go Dosa a Mapayag?

21. Na andamanaya i kakhowa Niyo ron a Sabunar a Miyapamakai o saba-ad Rukano so saba-ad, go Miyakakowa siran Rukano sa diyandi a mailot?

22. Na di Niyo Phangaroma-a so Miyapangaroma o manga Ama Iyo ko manga Babai,- inonta so andang a miya-ipos: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a Pakasisingai go raran-git,- go Miyakaratarata a okit.

23. Kiyaram Rukano so (Kapan-garoma-a Niyo ko):- Manga Ina Iyo, go so manga Wata Iyo, go so manga Babai Niyo; go so manga Babai o Ama Iyo, go so manga

Pagari o Ina Iyo; go so manga Wata o Pagari a Mama, go so manga Wata o pagari a Babai; go so manga Ina Iyo, a so Miyapakasoso kano iran, go so manga Babai Niyo ko Sosowan; go so manga Ina a manga Karoma Niyo; go so manga Patalilowan Niyo a so Phagoyagun Niyo, a pho-on ko manga Karoma Niyo a

so Kiyasoludan Niyo siran,- na o da Niyo siran Kasoludi na da-a Dosa Niyo ron;-go so Miyapangaroma o manga Wata Iyo a so titho Niyo a manga Wata; go so Kapakandowaya-a Niyo ko Magari, inonta so andang a miyaiapos; Mata-an! A so Allah na tatap a Manapi, a Makalimo-on;-

24. Go (Kiyaram Rukano) so adun a manga Karoma Niyan ko manga Babai, inonta so Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo: Sogowan Rukano aya o Allah: Na piyakai Rukano so salakao ro-o, ka-an Niyo ron mimbabanog so manga Tamok Iyo,- sa titho kano a Phamangaroma, kuna a ba kano Pushisina. Na sa dun sa shawitan Niyo kiran, na bugan niyo kiran so manga Mahar iran a miyapunto; na da-a Dosa Niyo ko Pirlaiyan Niyo sukaniyan, ko oriyen o kiyapunto iran, Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

25. Na sa dun sa di Phakabaog Rukano sa Kakawasa-an a Mipangaroma Niyan ko manga Pipiya a tao a Miyamaratiyaya, na si-i (Pangaroma) ko Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo a manga Oripun Niyo a Miyamaratiyaya: Na so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya Niyo. So saba-ad Rukano na pho-on ko saba-ad: Na Pamangaroma Kano kiran sa idin o Wali kiran, go bugan Niyo kiran so manga Mahar iran, si-i ko Adat a Mapiya: A manga Pati-is, a kuna a ba manga Pashisina, go di Phamangowa sa manga Bolayoka ko Kashina: Na amai ka Mapangaroma siran, na go siran Makasogok sa Kashina, na itana kiran so Midiya (ko Tamok) ko Kasala-an o manga Maradika ko siksa. Giyoto man na si-i ko tao a ini Kaluk iyan so Kashina a pud Rukano; na so Kaphantang Iyo i tomo Rukano. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

26. Kabaya o Allah ka phayagun Niyan Rukano go Thoro-on Kano Niyan ko manga okit o siran a Miya-ona an Niyo; go Phakataobaton Kano Niyan: Ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

27. Na so Allah na kabaya Iyan a Pakataobaton Kano Niyan, na kabaya o siran a Pangongonotan niran so manga kabaya a makasilai Kano,- sa kapakasilai a mala.

28. Kabaya o Allah a Pakakha-pan Kano Niyan: Ka Inadun so Manosiya a malobai.

29. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo pagaraba so manga Tamok Iyo ko ndolondolonan Niyo sa mo-ki sa di Ontol: Inonta o mabaloi a kandagang a pagayonan Niyo: Go di Niyo Mbonowa so manga Gina-wa Niyo: Mata-an! A so Allah na tatap a mala Rukano i Limo!

30. Na sa dun sa Nggolaola ro-o sa Kapumalawani go Kapangan-iyaya,- na Pakasoludun Nami dun ko Naraka: Ka miyabaloi oto ko Allah a malbod.

31. Amai ka Pakawatanan Niyo so manga ala ko ini Sapar Rukano, na pokasun Nami Rukano so manga i ito a manga Dosa Niyo, go Pakasoludun Nami Sukano ko Khasoludan a Mapiya.

32. Na diniyo Pundingan dinga na so Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad Rukano ko saba-ad: Adun a bagiyen o manga Mama a kipan-

tag ko Pinggalubuk iran, na adun a bagiyan o manga Babai a kipantag ko Pinggalubuk iran: Na Panguni Kano ko Allah ko Kakaya-an Niyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na katawan Niyan.

33. Na oman i isa, na biyaloi Ami a manga Waris ko Miniganat o Mbala a Lokus a go so manga dadasug. Na so siran a miyabalus o manga Sapa Iyo, na bugan Niyo kiran so kipantag iran. Mata-an! A so Allah na mababaloi ko langowan taman a saksi.

34. So manga Mama i Pakathatandinganun ko manga Babai, sabap ko Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad kiran ko saba-ad, go sabap ko Kiyanggastowa iran ko manga Tamok iran. Na aya manga Bilangatao a Babai na so Puphamangongonotan, a Khisisiyapun niran sa masolun so Piyakisiyap o Allah. Na so manga Babai a ikhawan Niyo so karikor iran na Panguthoma-i Niyo siran, go awa-i Niyo siran ko manga iga-an, go danuga Niyo siran; na amai ka Pangonotan Kano iran, na di Niyo siran Pumbabanogi sa okit (a salakao): Mata-an! A so Allah na tatap a Maporo, a lubi a Mala.

35. Na amai ka ikhawan Niyo so di kaphagayon o Kharoma-i, na Sogo Kano sa Kokoman, a pud ko Tonganai o Mama, go Kokoman a pud ko Tonganai o Babai; na o kabaya iran so Katatanor, na Pakaphagayonun siran o Allah: Mata-

an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maka Kakaip.

36. Na Showasowata Niyo so Allah, go di Niyo Phanakoton Sukaniyan sa maito bo; go (Phiyapiya i Niyo) so Mbala a Lokus, sa tanto a Kaphiyapiyago so manga Tonganai, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so Siringan a Madashug, go so Siringan a mawatan, go so ingapuda a Mipago-obai, go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan, go so Miyakhapa-ar o manga Tangan Niyo: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Takabor, a Masalibantogun;-

37. Siran na manga liligut go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut, go Puphaguma-an niran so inibugai kiran o Allah ko Kakawasa-an Niyan; na Pithiyagaran Nami, so da Pamaratiyaya, sa siksa a Phakahina;-

38. Go siran na Ipuphamumugairan so manga Tamok iran, sa Kapaki-ilaila-in ko manga Manosiya, na di iran Papatariyaya-an so Allah go so Alongan a Maori: Na sa dun sa tao a mabaloi so Shaitan a ingapuda iyan, na miyakaratarata a ingapuda!

39. Na antona-a i Phakakaid kiran o Piyaratiyaya iran so Allah go so Alongan a Maori, go Miyamumugai siran ko ini Riskhi kiran o Allah? Na tatap a so Allah na katawan Niyan siran.

40. Mata-an! A so Allah na da-a Paganiyaya-an Niyan a timbang bo o Kolpong: Na o mabaloi a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan sukaniyan, go Mbugai a pho-on ko Hadapan Niyan sa Balas a lubi a Mala.

41. Na andamanaya i Khasowa amai ka Pakatindugan Nami so Oman i pagtao sa saksi, go Pakatindugun Nami Suka (Ya Muhammad) ko siran naya a saksi!

42. Sa Alongan noto na Mashin-gayo o siran a da pamaratiyaya go Miyamanangka ko Rasul a o ba siran bo khilagid ko Lopa: Na da-a Maphaguma iran ko Allah a Miyanggolaola!

43. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo Punggolaola-a so Sambayang ko Kabuburug Iyo, taman sa di Niyo katanodan so Putharo-on Niyo,- go o ba Kano Madidiyonob, inonta o ba Kano Lomalayag, taman sa di kano Makaphaigo. Na o Kapantagi Kano a Puhkhasakit, o di na shisi-i sa lakawan, o di na Miyakaoma so isa Rukano a pho-on ko Diyamban, o di na Minipurorada Iyo so manga Babai, go da-a Miyato-on Niyo a ig, na Thayamom Kano sa Botha a Soti, na sapowa Niyo ron so manga Paras Iyo go so manga Lima Niyo. Mata-an! A so Allah na tatap a Mama-apun, a Manapi.

44. Bangkada katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab?

A ipuphamasa iran ko Kadadag, go khabaya-an niran a Mapokas Kano ko lalan.

45. Na so Allah i lubi a Mata-o ko manga Ridowai Niyo: Go Makatatarotop so Allah a Panarigan, go Makatatarotop so Allah a Puphanabang.

46. Adun a pud ko siran a manga Yahodi a Puphamagalinun niran so manga Katharo ko Khipaka-a antapan non, go gi-i ran Tharo-on: A Miyanug ami go Siyangka ami; na Pamakinukha da-a Phamakinugon; sabotang ka so pupaka po-on rukami, go pakasabotaka mingka; a Kapamibid ko manga dila iran go Kapanotiya ko Agama. Na opama ka Mata-an! A siran na aya Pitharo iran: Na Miyanug ami go Inonotan nami; go Pakinugangka; go ilaya kamingka: Na Mata-an a aya kiran Mapiya, go aya ontol; na ogaid na Pimorka-an siran o Allah sabap ko Kiya-ongkir iran; ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito.

47. Hai Piyamugan ko Kitab! Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nami, a tomatanto ko Kitab a shisi-i rukano, ko da-a Mi pun kapunasa ko manga Paras a tingurun Nami ko manga talikhodan niyan, o di na Pumorka-an Nami siran lagid o Kiyapumorka-i Ami ko Mimbabaloi a Amo, ka aya butad o Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

48. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakotowi

Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o, si-i ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah na Sabunar a Miyakamba-al sa Dosa a lubi a Mala.

49. Bangka da katokawi so siran a Pumbalowin niran a Soti so manga Ginawa iran? Kunaka so Allah i Shoti ko tao a kabaya Iyan. Na di siran Kasalimbotan sa maito bo.

50. Pamimikiranangka! O anda-manaya i Kiphagangkobun niran ko Allah ko Kabokhag! Na khasana-an ndun noto a Dosa a Mapayag!

51. Bangka da katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A Papatariyaya-an niran so manga Barahala go so Tagot, go gi-i ran Tharo-on ko siran a da pamaratiyaya a siran i lubi a Miyatoro sa lalan a di so siran noto a Miyamaratiyaya!

52. Siran man so Pimorka-an siran o Allah: Na sa dun sa Pumorka-an o Allah, na Dingka dun Miton, sa Makatabangon.

53. Opama ka adun a kipantag iran ko Kapa-ar? na sa maoto na da-a ibugai ran ko manga Manosiya a ishan bo o puso o od a Qormah.

54. Ino iran ndungkin ko Manosiya so inibugai kiran o Allah ko Kalbihan Niyan? Na Sabunar a inibugai Ami ko Moriyatao o Ibrahim so Kitab go so Ongangun, go bigan Nami Siran sa Kadato a lubi a Mala.

55. Na so saba-ad Kiran na Miyaratiyaya-on, na so saba-ad Kiran na Inongkir iran Sukaniyan: Na Ka-a angkosan siran o Naraka Jahannam a Pushokhayao (a kadug).

56. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko manga Ayat Ami, na Pakapagubongun Nami siran ko Apoi: Na oman Matotong so manga Kobal iran, na sambiyani Nami kiran sa manga kobal a salakao rukaniyan, ka-an niran Pukhata-ami so siksa: Mata-an! A so Allah na tatap a Mabagur, a Maongangun.

57. Na so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Pakasoludun Nami Siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a kakal Siran non sa dayon sa dayon: Adun a bagiyan Niran ro-o a manga Darodopa a manga Soti: Go Pakasoludun Nami Siran ko Kasisirongan a tatap.

58. Mata-an! A so Allah na Iso-sogo Iyan Rukano so kibugan Niyo ko manga Sarig ko khiruk on; na igira-a Khokomun Niyo so manga Manosiya, na Kokomun Niyo so ontol: Mata-an! A so Allah na sayana a Mapiya so Ipuphangundao Niyan Rukano to! Mata-an! A so Allah na tatap a Puphakanug, a Puphakaailai.

59. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti Niyo so Allah, go Onoti Niyo so Rasul, go so Bubugan sa Kapa-ar

ko Showa-an a pud Rukano. Na amai ka manga sasawal Kano ko isa a Shai, na ndodun Niyo to ko (Kitab o) Allah go so Rasul, o Sukano na Papatiyaya-a Niyo so Allah go so Alongan a Maori: Giyoto man i tomo, go lubi a Mapiya a khabolosan.

60. Bangka da katokawi so siran a ipundaowa iran a Mata-an! A siran na Piyaratiyaya iran so Initoron Ruka go so Initoron ko Miyaona an Ka? Kabaya iran a si-i siran Puphakikokom ko Tagot, a Sabunar a ini Sogo kiran a Kaongkiran non. Na kabaya o Shaitan a Madadag iyan siran sa Kadadag a Mawatan.

61. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kitab a) Initoron o Allah, go si-i ko Rasul: Na Mailangka so manga monapik a Talikhodan Ka iran sa titho a katalikhod.

62. Na antona aya, a igira-a Miyasogat siran a Tiyoba, sabap ko ini-ona o manga Lima iran (a Dosa)? Na oriyen niyan na Phakao-ma siran Ruka, sa gi-i siran Shapa: Sa Ibut ko Allah ka da-a antap ami a rowar ko Kaphiyapiya go kapagayonayon!

63. Siran man so katawan o Allah so shisi-i ko manga poso iran; na Dapayangka kiran, go Panguthomaingka siran, go Tharo Ingka siran si-i ko manga ginawa iran sa Katharo a Tomotogatuk.

64. Na da ko Kiyasogo Ami ko

Sogo, inonta na-an Kaonoti, sa sabap sa Idin o Allah. Na opama ka Mata-an! A siran gowani ko Kasalimbotan niran so manga ginawa iran, na Miyakaoma siran Ruka na Miyanguni siran sa Ma-ap ko Allah, go ini Panguni siran sa Ma-ap o Rasul, na Mata-an a Khato-on niran so Allah a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

65. Na kuna, ka Ibut ko Kadnan Ka, ka di siran Khabaloi a Mapapatiyaya, taman sa di siran Ruka Makikokom ko simokut iran, oriyen niyan na da-a maguda iran ko manga ginawa iran a sangka ko ini Kokom Ka, go Mbayorantang siran sa titho a Kambayorantang.

66. Na opama o Mata-an! A Sukami na ini Paliyogat Ami kiran a Bonowa niyo so manga ginawa Niyo o di na awa kano ko manga Ingud iyo, na da-a Nggolaola kiran non a rowar ko maito kiran: Na opama ka Mata-an! A siran na Pinggolaola iran so Ipuphanguthoma kiran noto, na Mata-an! A Miyabaloi a Mapiya a bagiyen niran, go tanto a iputhakna (o Paratiyaya iran);

67. Na o giyoto (i Pinggolaola iran) na bugan nami siran ndun phoon ko Hadapan Nami sa Balas a lubi a Mala;

68. Go toro-on Nami siran ndun sa lalan a Matitho.

69. Na sa tao a Onotan niyan so Allah go so Rasul na siran man i pud o siran a ini Kalimo siran o

Allah,- a manga Nabi, go Miyaman-gimbunar, go manga Shahid, go manga Bilangatao: Na Miyakapiya-piya Siran man a Bolayoka!

70. Giyoto man so Kapakalubi a pho-on ko Allah: Na Makatataro-top so Allah a Mata-o.

71. Hai so Miyamarat iyaya! Pagiyasa-a Niyo so iktiyar Iyo, na sorong Kano sa Kashalompok o di na sorong Kano sa Kashamasama.

72. Na Mata-an! A adun a pud Rukano a tao a titho a Puphulombat: Na o masogat Kano a Tiyoba, na Putharo-on niyan: A Sabunar a Inikalimo ako o Allah gowani a da ako kiran mapud a Miyakamasa.

73. Na Ibut o Masogat Kano a Limo a pho-on ko Allah, na Putharo-on niyan ndun-a lagid o ba da-a Miya-adun ko lut Iyo a go so lut Iyan a Kanggiginawa-i ah! O ba ako kiran bo Miyapud; ka Magontong ako sa Ontong a Mala!

74. Na Pakimbonowai sa lalan ko Allah so siran a Puphasa-an niran so Kaoyagoyag ko doniya ko Akhirat. Ka sa dun sa Makimbonowai sa lalan ko Allah,- na go Mapurang o di na Makapugusna mbugan Nami dun sukaniyan sa Balas a lubi a Mala.

75. Na ino kano di Pakipumbonowai sa lalan ko Allah go so (Kalinga ko) manga Lolobai ko manga Mama, go so manga Babai; go so manga Wata?- A siran na gi-

ran Tharo-on: Kadnan Nami! Paka-awa-a Kamingka sangka-i a Ingud, a Tanganiyaya so tao ron; go sung-gai Kamingka sa pho-on ko hadapan Ka sa Panarigan; go sungai Kamingka sa pho-on ko Hadapan Ka sa Phananabang!

76. So siran a Miyamarat iyaya na gi-i Siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na so siran a da Pamarat iyaya na gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Tagot: Na Pakimbonowai Kano ko manga Tabanga o Shaitan: Mata-an! A so tipo o Shaitan na butad iyan na Malobai.

77. Bangka da katokawi so siran a Pitharo kiran: A Gunggun na niyo so manga Barokan niyo, go Pamayandugun Niyo so Sambayang go bugar Niyo so Zakat? Na kagiya a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na sa maoto? Na adun a isa kiran ka Sagorompong a Ipukhaluk iran so manga Manosiya-lagid o Kaluk ko Allah o di na lawanon a Kaluk: Go Pitharo iran: Kadnan Nami! Inongka rukami Phaliyogatun so Kambonowai? Inongka rukami da sundodun sa ta-alik a marani? Tharowangka: A so gona ko Doniya na maito: Na so Akhirat i tomo a bagiyon o tao a Miyananggila: Go di kano Khasalimbotan sa maito bo!

78. Apiya anda kano matago, na Puraotun kano o Kapatai, go apiya matago kano ko manga Kota a manga Poporo! Na o Masogat siran a Mapiya, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan o

Allah; na o Masogat siran a Marata, na Putharo-on niran: A giya-i na pho-on ko Hadapan Ka. Tharowangka: A palaya pho-on ko Hadapan o Allah. Na antona-a siran naya a pagtao, a Marugun a Kapukhasaboti ran ko Pukhaolaola?

79. Sa dun sa Misogat Ruka a Mapiya, na pho-on ko Allah; go sa dun sa Misogat Ruka a Marata, na pho-on ko Ginawangka. Na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) ko manga Manosiya a Sogo. Na Makatatarotop so Allah a saksi.

80. Sa tao a Onotan niyan so Rasul, na Sabunar a Kiya-onotan niyan so Allah: Go sa tao a tomalikhod, na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

81. Na gi-i ran Tharo-on: A Kapangongonotan; na igira-a Miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka, na Mbabasagawi-i Magantangan so isa kiran ka Sagorompong sa salakao ko Gi-ingka Tharo-on. Na so Allah na Puphakisorat Iyan so gi-i ran babasagawi-yan Magantangan: Na Dapayangka kiran, go Saringingka so Allah, ka Khasana-an so Allah a Sasarigan.

82. Ino iran ndi Punggudaguda-a so Qur-an? A opama ka Miya-adun a pho-on ko Hadapan o salakao ko Allah, na Mata-an a makato-on siran non sa shoransorang a madakul.

83. Na igira-a adun a Miyakatalingoma kiran a Miyasowa a Kalilintad o di na Kaluk, na ipamalata iran sukaniyan. Na o Piyakandod

iran noto si-i ko Rasul, go si-i ko Makakhakapa-ar ko showa-an a pud kiran, na Mata-an! A Katokawan noto o siran a Puphangudugon a pho-on kiran. Na o da so Gagao Rukano o Allah go so Limo Iyan, na Kiya-onotan Niyo dun so Shaitan inonta so maito.

84. Na Pakimbonowai Ka sa lalan ko Allah- ka da-a Ipapaliyogat Ruka a rowar sa Ginawangkago Pangoyatingka so Miyamaratiyaya. Na Matatangtud a so Allah na Pagurunun Niyan so Bagur os siran a da Pamaratiyaya; ka so Allah i tanto a Mabagur go tanto a Phagniksa.

85. Sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Mapiya na adun a Kipantag iyan non: Go sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Marata, na adun a bagiyon niyan non: Na tatap a so Allah na so langowan taman na Magagaga Niyan.

86. Na igira a Siyalam kano sa isa a Salam, na Salam kano sa lawanon sa kapiya, o di na Pakakasoya Niyo sukaniyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na Mai-itong Iyan.

87. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Pulimodun Kano Niyan ndun si-i ko Alongan a Qiyaamah, a da-a sangka a madadalumon. Na ba-adun a makalawan ko Allah a Bunar i Katharo?

88. Na in o kano khadowa Lompok makapantag ko manga Mona-

pik? A so Allah na Piyato Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran. Ba niyo khabaya-i a Matoro Iyo so tao a Diyadag o Allah? A sa dun sa Dadagun o Allah, na Dingka dun Mito-on sa lalan.

89. Miyashingayo iran a oba Kano bo Pagongkir, sa lagid o Kiya-Ongkir iran, na mabaloi Kano a Mulagilagid: Na di Kano kiran khowa sa manga Panarigan taman sa di siran tomogalin ko lalan o Allah. Na o talikhod siran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran apiya anda Niyo siran mato-on; go di Kano kiran khowa sa Panarigan go Tabanga;-

90. Inonta so siran a Magapas ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, o di na Miyakaoma siran Rukano a ini gagut o manga rarub iran o ba siran Rukano Pakimbonowai o di na ba siran Pakimbonowai ko pagtao iran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakipangarasian Kano Niyan kiran, na Makimbonowai siran Rukano dun: Na o awata Kano iran a di siran Rukano Makimbonowai, go idolon niran Rukano so Kalilintad, na da-a ini sunggai Rukano o Allah a okit kiran (ko Kapakimbonowai).

91. Khato-on Niyo dun a manga pud a tao a kabaya iran a Kapakasasariga iran Rukano go so Kapakasasariga iran ko pagtao iran: Oman siran Pakandodun ko Kapanakoto, na mapato siran non: Na o di Kano iran awata go di iran Rukano idolon so Kalilintad go di iran

(Rukano) runun so manga Barokan niran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran sa sadun sa Kapukhaparowi Niyo kiran: Ka Sukano man na singgayan Nami Sukano kiran sa karina a Mapayag.

92. Na da mapatot ko Miyaratiyaya i ba Pamono sa Miyaratiyaya; inonta o karibat, na sa tao a Makabono sa Miyaratiyaya a da mbaba-a, na Makaphumaradika sa isa a Oripun a Miyaratiyaya, go diyat a ibugai ko Tonganai o Miyabono, inonta o ba iran non Shaduka-an. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a ridowai Niyo, a sukaniyan na Mapapartiyaya, na Makaphumaradika (so Miyamono) sa isa a Oripun a Mapapartiyaya. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, na Diyat a ibugai ko Tonganai niyan, go Kapumaradika sa isa a Oripun a Mapapartiyaya. Na sa tao a da-a mato-on niyan (a Oripun) na Kaphowasa sa dowo Olan a makathondog a dowo oto: Kathaobat a pho-on ko Allah: Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

93. Na sa tao a Mamono sa Miyaratiyaya a pimbaba iyan, na aya balas iyan na so Naraka Jahanam, kakal ro-o: Go Kararangkitan o Allah sukaniyan go Pumorkaan Niyan, go Thitiyagaran Niyan sa siksa a Mala.

94. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a lomiyalakao Kano sa lalan ko Allah, na pangamad Kano, go di

Niyo Putharowa ko tao a ini alao niyan Rukano so Salaam: I kuna a ba ka Mapaparatiyaya! Sa tontot Iyo ko Ka-adilan ko Kaoyagoyag ko Doniya: Ka si-i ko Allah so manga Taban a madakul. Giyoto man i Miyambutad Iyo sa paganai, na ini Kalimo Kano o Allah: Na pangamad Kano. Mata-an! A so Allah na so gi-i Niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

95. Di magishan so khigugunuk ko Miyamaratiyaya a da-a manga ongun niran, go so Miphupurang sa lalan ko Allah a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa Iran. Piyakalubi o Allah so Miphupurang a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa Iran ko khigugunuk sa Pangkatan. Na Oman i isa kiran na ini diyandi-on o Allah so Mapiya: Go Piyakalubi o Allah so Miyama-nagontaman ko khigugunuk sa Balas a Mala,-

96. Manga Pangkatan a pho-on Rukaniyan go Ma-ap go Limo. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

97. Mata-an! A so siran a Biyono siran o manga Malaikat a inaniyaya Iran so manga ginawa Iran, na Pitharo o manga Malaikat: A antona-a i Miyambutad iyo? Pitharo Iran: A aya butad ami na manga lolobai si-i ko Lopa. Pitharo o manga Malaikat: a ba da mabaloi so Lopa o Allah a maolad ka-angkano ron makatogalin? Na siran man na aya dun a darpa Iran na so Naraka

Jahannam,- na Mikharatarata a khabolosan!-

98. Tabiya bo ko manga lolobai ko manga Mama, go so manga Babai, go so manga Wata-a di siran Phakagaga Magantangan (sa Kapakaliyo Iran), go di siran Phakato-on sa lalan.

99. Na siran man na Matatang-kud a so Allah na Phuma-apan Niyan siran: ka aya butad o Allah na mama-apun, a Mana-pi.

100. Na sa dun sa tomogalin ko lalan o Allah, na Phakato-on si-i ko Lopa sa Kha-apan a madakul, go daya-an: Na sa tao a lomiyo a pho-on ko Walai niyan a Thogalin ko Allah go so Sogo Iyan, oriyaniyan na raotun sukaniyan o Kapatai, na Mata-an a Miyatang-kud so Balas Rukaniyan si-i ko Allah: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalimo-on.

101. Na igira-a Milayalayag Kano si-i ko Lopa, na da-a Dosa Niyo ko Kakasara Niyo ko Sambayang amai ka ikhawan Niyo o ba Kano Kamarata-i o siran a da Pamaratiyaya: Mata-an! A so da Pamaratiyaya na Miyabaloi siran a ridowai Niyo a Mapayag.

102. Na igira-a shisi-i Ka kiran, na Gongka siran Phagimami ko Sambayang, na tindug so Salompok kiran sa pud Ka, go kukupiti ran so manga Goma-an niran: Na amai ka Makasodod siran, na kadun siran ko talikhodan Niyo. Na talingoma

so Salompok a salakao a da Makashambayang na Shambayang siran sa pud Ka, go kukupiti ran so iktiyar iran, go so manga Goma-an niran: Miyashinganin o siran a da Pamaratiyaya, a oba Niyo bo Khaliwati so manga Goma-an Niyo go so manga Kasangkapan Niyo, na Gobatun Kano iran sa Kagobat a makaisa. Na da-a Dosa Niyo amai ka khasakitan Kano ko Oran o di na Pukhasakit Kano ko Kibutadun Niyo ko manga goma-an Niyo; na kupiti Niyo so iktiyar Iyo. Mata-an! A so Allah na Pithiyagaran Niyan so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakhahina.

103. Na igira-a miningolalan Niyo so Sambayang, na Tatadum Niyo so Allah, ko Katitindug, go Kao-ontod, go so Kai-iga Iyo; na igira-a lominintad Kano, na samporna-a Niyo so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na miyabaloi ko Miyamaratiyaya a Paliyogat a mi-phopowakto.

104. Na di Kano pulokha sa gi-i kambabanoga ko pagtao (o ridowai Niyo): Ka o makathatalogudam Kano, na Mata-an! A siran na Makathatalogudam sa lagid o Kapakathatalogudam Iyo; go Kha-arap Iyo ko Allah, so di iran kha-arap. Na aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

105. Mata-an! A Sukami na Intoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a (Miyakapayag ko) Bunar, ka-an Ka Mikokom ko manga Manosiya, so Piyakikunal Ruka o

Allah: Na o ba Ka mabaloi a manandig ko Mamakadodorata;

106. Go Panguni Ka sa Ma-ap ko Allah; Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

107. Go di Ka Pakipuphapawala sa linding ko siran a Pundoratum niran so manga ginawa iran; Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Makadodorata a Baradosa;

108. Puphaguma siran ko manga Manosiya, na di siran Phaguma ko Allah, a Sukaniyan na katawan Niyan siran gowani a gi-i ran mbabasagawi-inan Magantangan, so di Phakasawat a Katharo: Na so Allah na tatap a so gi-i ran Nggolaolan na katawan Niyan.

109. Ah! Na sukano wai na Miyakiphapawala kano sa linding kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na antawa-onon i Makapawal ko Allah sa linding kiran ko Alongan a Qiyamah, ba-adun a tao a khabaloi a Khasarigan niran?

110. Na sa tao a Makangolaola sa Marata o di na ma-aniiyaya niyan a ginawa niyan oriyan niyan na Manguni sa Ma-ap ko Allah, na Khato-on niyan so Allah a Manapi, a Makalimo-on.

111. Na sa tao a Nggalubuk sa Dosa. Na aya dun a gi-i niyan Minggalubuk sa Dosa na so ginawa

niyan: Katatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

112. Na sa tao a Nggalubuk sa Kasala-an o di na Dosa oriyaniyan na idi-il iyan noto ko di sala, na Sabunar a miyaka-awid sa Tumpo go Dosa a Mapayag.

113. Na o da so Gagao Ruka o Allah go so Limo Iyan, na Mata-an a Piyagungutan o salompok kiran a Kandadaga iran Ruka. Na da-a Khadadag iran a rowar ko manga ginawa iran, go da-a Khibinasa iran Ruka a maito bo. Na Piyakatoron Ruka o Allah so Kitab go so Ongangun go Inindao Niyaniyan Ruka so Dingka katawan: Ka aya butad o Gagao Ruka o Allah na Mala.

114. Da-a Mapiya a matatago ko madakul ko Bitiyara iran: Inonta sa tao a Somiyogo sa Kashaduka o di na Adat a Mapiya o di na so Kaputhanora ko manga Manosiya: Na sa dun sa Nggolaola ro-o, sa singanin ko manga Kasosawat o Allah, na Mbugan Nami dun sa Balas a Mala.

115. Na sa dun sa Sorangun niyan so Rasul ko oriyaniyan o Kiyapayagon o Torowan, go Komudug sa salak ao ko okit o Miyamaratiyaya, na Paka-antapun Nami Sukaniyan ko inantapan niyan, go Pakasoludun Nami sukaniyan ko Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a khabolosan!

116. Mata-an! A so Allah na di

Niyan Punapin so Kapakisakoto wi Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o si-i ko tao a kabaya Iyan: Na sa dun sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah, na Sabunar a Miyadadag sa Kadadag a mawatan.

117. Da ko Pushimba-an niran a salakao ko Allah, inonta na manga Babai (A Barahala): Go da ko Pushimba-an niran inonta na Shaitan a gi-i mbinasa!

118. Pimorka-an sukaniyan o Allah, na Pitharo iran: A Mata-an a khowa ko dun ko manga Oripun Ka sa Kipantag a Mapupunto;

119. Go Mata-an ka Dadagun ko siran ndun, go igudi akun ndun ko manga poso iran so ribat; go Sogoon ko siran ndun na pamotolon niyan ndun so manga Tangila o manga Ayam, go Sogoon ko siran ndun na Pamagalinun niran ndun so manga Ka-adun o Allah. Na sa dun sa tao a kowa-an niyan so Shaitan a Panarigan a salakao ko Allah, na Sabunar a Miyalogi sa Kalogi a Mapayag.

120. Pumbugan niyan siran a pasad, go ipunggudi iran ko manga poso iran so ribat; na da-a ipumbugai kiran a Pasad o Shaitan a rowar sa limpangan.

121. Siran man na Darpa iran so Naraka Jahannam, go da-a Khatoon niran a Milidason.

122. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,-

na Phakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig,- kakal siran ro-o sa dayon sa dayon. Diyandi o Allah a di Pundorat, na ba-adun a Makalawan a Bunar ko Allah sa Katharo?

123. Kuna a ba si-i ko manga ongay a iyo, go kuna a ba si-i ko manga ongay a adun a Kitab iyan: Ka sadun sa Nggalubuk sa Marata, na imbadalon. Go da-a mato-on niyan a salakao ko Allah a Panarigan, go Tabanga.

124. Na sa tao a Nggalubuk ko manga Pipiya,- Mama o di na Babai- a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go da-a Masalimbot kiran a ishan bo o puso o od a Qormah.

125. Na ba-adun a tao a Makalawan sa Kapiya i okit ko Kapaginutao ko tao a ini Shalimbotawan niyan a ginawa niyan si-i ko Allah, a sukaniyan na Phipiyapiya, go kidugian so okit o Ibrahim a tomataliyadok ko Bunar? Na Kinowa o Allah so Ibrahim a Bolayoka.

126. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka aya butad o Allah na katawan Niyan so langowan taman.

127. Na Pakiphagosai ran Ruka so Makapantag ko manga Babai Tharowangka: A so Allah na Puphagosa-in Niyan Rukano so Makapantag kiran: Go so Kapuhangadi-an Rukano ko Kitab,

Makapantag ko manga ilo ko manga Babai a siran na di Niyo kiran imbugai so Miyatangkud a ruk iran, go Pukababaya aniyo so kapangaroma-a niyo kiran, Go so manga lolobai ko manga Wata: Go so Kathandingana Niyo ko manga ilo sa Kapaginontolan. Na sa dun sa Manggolaola Niyo a Mapiya, na Mata-an! A so Allah na tatap a katawan Niyan noto.

128. Na amai ka adun a Babai a inikawan niyan ko Karoma niyan so Karupo iron o di na so karimung iyan, na da-a Dosa iran o mba-al siran sa Pasad ko katatanor; na so Kaphasada i tomo (a di so Kambulag); ka Wara-an o manga ginawa so kala-a inam a sarta a Kaligut. Na amai ka Phipiyapiya kano go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

129. Na di niyo dun Magaga i ba niyo Mapakathimbang so manga Karoma Niyo, apiya i Kapanagontaman Niyo: Na di Kano Pushoramig sa tanto a Kashoramig, sa indarainon Niyo so Karoma Niyo sa lagid o ma-a alangalang. Na o Phapasada kano, go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

130. Na amai ka Mbulag siran, na mbugan o Allah so oman i isa kiran ko Kakawasa-an Niyan: Ka aya butad o Allah na Maginawa, a Maongangun.

131. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go shisi-i ko Lopa. Na Sabunsabunar a ini Sogo Ami ko siran a bigan ko Kitab ko Miyana an Niyo, a go sukano a Onoti Niyo so Allah. Na o di Kano Paratiyaya, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go aya butad o Allah na da-a Mapushinganin Niyan, a Puphodin.

132. Go ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go Kiyasana-an so Allah a Sasaringan.

133. O Kabaya Iyan, na Khailang kano Niyan, Hai manga Manosiya! Go Phaka-adun sa manga salakao; ka aya butad o Allah na Khagaga Niyan noto.

134. Na sa tao a aya kabaya iyan na so Balas sa Doniya, na si-i ko Allah so Balas sa Doniya a go sa Akhirat: Ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

135. Hai so Miyamaratiyaya! mbaloi Kano a Khipamamayandug ko Kapaginontolan, a manga saksi Makapantag ko Allah, apiya pun si-i Phakatana ko manga Ginawa Niyo, o di na so Mbala a Lokus, go so manga Dadasug, amai ka (so Pushaksi-an na) Kawasa o di na Miskin: Na so Allah i mona sa dowo oto. Na di Niyo Pagonoti so kabaya a ribat, ka Makasilai Kano, na amai ka Pamingigun Niyo o di na munda Kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i Niyo Ngo-laola-an na Kaip Iyan.

136. Hai so Miyamaratiyaya! Paratiyaya-a Niyo so Allah go so Sogo Iyan, go so Kitab a so Initoron Niyan ko Sogo Iyan go so Kitab a so Initoron Niyan gowani. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan, go so Alongan a Maori, na Sabunar a Miyadadag sa Kada-dag a Mawatan.

137. Mata-an! A so Miyamaratiyaya, oriyaniyan na Miyamangongkir, oriyaniyan na Miyamaratiyaya, oriyaniyan na Miyamangongkir, oriyaniyan na Piyakaoshor iran so Kaongkir, na di Patot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Nggona-na-owa sa lalan.

138. Puphanotholangka ko manga Monapik a Mata-an! A adun a bagiyaniyan niran a siksa a Malipudus:-

139. A siran na Pukhowa-an niran so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a inilubi ran ko Miyamaratiyaya: Ba iran Pushinganina si-i kiran noto so Munang? Na Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon.

140. Na Sabunar a Initoron Niyan rukano ko Kitab, a amai ka Manug iyo so manga Ayat o Allah a Phagongkirun Sukaniyan go gi-i Shomanun, na di Kano Pagontod ko obai ran taman sa di siran to-mupas ko Bitiyara a salakao rukaniyan: Mata-an! A sukano na sa maoto na ishan niran. Mata-an! A so Allah na Thimo-on Niyan so

manga Monapik go so manga Kapir- si-i ko Naraka Jahannam langon:-

141. Siran na dadara-an Kano iran: Na o adun a Mambagiyan Niyo a Da-ag a pho-on ko Allah, na Tharo-on niran: A ba kami Niyo di manga pud?- Na o adun a mambagiyan o da Pamaratiyaya a Kapakataban, na Tharo-on niran: A ba ami Sukano da Mapakapugus, go ba ami Sukano da Malinding ko Miyamaratiyaya? Na so Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan A Qiyamah. Na da dun a isung-gai o Allah ko da Pamaratiyaya ko Miyamaratiyaya a okit.

142. Mata-an! A so manga Monapik- na Pulimpangun niran so Allah, a Sukaniyan i Mbadal ko Limpangan niran: Igira-a Tominindug siran ko Sambayang, na Tomindug siran a Khibobokulun, Maki-ilaila-in siran ko manga Manosiya, sa di iran Tataduman so Allah inonta so maito;

143. Ma-a alangalang siran ko pagulutan noto- da siran ko sira-

naya (a Miyamaratiyaya) go da siran ko siran noto (a manga Kapir). Na sa dun sa Dadagun o Allah,- na Dingka dun mito-on sa lalan.

144. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo khowa-a so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a ilubi niyo ko Miyamaratiyaya: Ba niyo kabaya a sunggayan niyo so Allah sa Karina rukano a Mapayag?

145. Mata-an! A so manga Monapik na si-i ko Darpa a Pithamanan a mababa ko Naraka: Go Dingka siran ndun Mito-on sa Phanana-bang:-

146. Inonta so siran a Mithatabat, go Miphipiypiya, go kipitan niran so (Kitab o) Allah, go Tiyolabos iran so okit iran ko Kapagintao a ruk o Allah: Na siran man i pud o Miyamaratiyaya. Na mbugan ndun o Allah so Miyamaratiyaya sa Balas a Mala.

147. Di Punggolaola-an o Allah i ba Kano Niyan siksa-a, o Panalamat Kano go Maratiyaya Kano: Ka aya butad o Allah na Masalamatun, a Mata-o.

148. Di Khabaya-an o Allah so kikapkatanogun ko Marata a Katharo, inonta so tao a Kiyasalimbotan; ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Mata-o.

149. O payaga Niyo so Mapiya o di na paguma-an Niyo sukaniyan o di na Muma-ap Kano ko Marata, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Mama-apun, a Phakagaga.

150. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, go kabaya iran a Pakambidan niran so Allah go so manga Sogo Iyan, go gi-i ran Tharo-on: A Pamaratiyaya-an nami so saba-ad go o Ongkirun nami so saba-ad: Go kabaya iran a Makamba-al siran ko Pagulutan noto sa okit,-

151. Siran man na siran so da Pamaratiyaya a titho; na Pithiyagaran Nami so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

152. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan go da a inibida iran a isa bo ko siran noto (a manga Rasul), na siran man na imbugai Niyan kiran ndun so manga Balas kiran: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalaimo-on.

153. Phangunin Ruka (Ya Muhammad) o Tiyoronan ko Kitab a Pakatoronan Ka siran sa Kitab a pho-on ko Langit: Na Sabunar a Piyanguni ran ko Musa so Mala a di giyoto, sa Pitharo iran: A Paki-

ilain Ka rukami so Allah sa Mapayag, na Piyolang siran o Luthi sabap ko Kiyandarowaka iran. Oriyan niyan na kinowa iran so Sapi (a katohanan) ko oriyano o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina; na Pima-ap Ami kiran noto; go bigan Nami so Musa sa Karina a Marayag.

154. Go ini Poro Ami ko Kaporowan niran so Palao sabap ko Kinindiyandi-in kiran; go Pitharo Ami kiran: A solud kano ko Pinto (o Baital Muqaddas) sa Pangangalimbaba-an kano; go Pitharo Ami kiran: A di kano Phumalawani ko Alongan a Supto. Na kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud.

155. Na (Pimorka-an Nami siran) sabap ko Kiyabarungkasa iran ko diyandi iran; go so Kiyaongkiran ko manga Ayat o Allah; go so Kiyabonowa iran ko manga Nabi sa di ontol; go so Kiyatharowa iran: Sa so manga poso ami na Mapupuno;- kuna, ka Piyatri o Allah sukaniyan sabap ko Kiya-ongkir iran, ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito;-

156. Go sabap ko Kiya-ongkir iran; go so Kiyatharowa iran ko Maryam ko tumpo a Mala;

157. Go so Katharo iran: Sa Mata-an! A Miyapatai ami so Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a sogo o Allah;- a da iran Mapatai, go da iran Masola Sukaniyan, ogaid na Piyakalingo siran, na Mata-an! A

siran a da-on Pagayonayon na miyatago siran ndun ko Anganan-gan Rukaniyan, da-a katawi ran non a rowar sa Kaonot sa arangan, ka Mata-tangkud a da iran Mabono Sukaniyan:-

158. Kuna, ka ini Poro Sukaniyan o Allah si-i ko Hadapan Niyan; ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun;-

159. Go da (a isa bo) ko Tiyoronan ko Kitab a ba-on ndi Paratitaya ko da Niyan pun Kapatai; go sa Alongan a Qiyamah na mabaloi kiran a Saksi;-

160. Na sabap ko da Kapaginontolan o siran a manga Yahodi na Kiyaram Ami kiran so manga Pipiya a Kiyalal kiran;- go sabap ko Kiyapangalang iran ko lalan o Allah sa Madakul;-

161. Go so Kapuphakaya iran ko Kapuriba, a Sabunar a ini Sapar kiran noto; go so Kaphagaraba iran ko manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol;- na Pithiyaganan Nami so da kiran Pamaratitaya sa siksa a Malipudus.

162. Ogaid na so Mithatakna ko Kata-o a pud kiran, go so Miyamaratitaya, na Paratitaya-an niran so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad) go so Initoron ko Miya-ona an Ka: Go Ipuphamayandug iran so Sambyang go Puthonalan niran so Zakat go Paratitaya-

an niran so Allah go so Alongan a Maori: Na siran man na Mbugan Nami siran ndun sa Balas a Mala.

163. Mata-an! A Sukami na Inilahaman Nami Suka (Ya Muhammad), sa lagid o Kiyailahami Ami ko Nuh go so manga Nabi ko Miyoriyan Niyan: Go Inilahaman Nami so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so Mba-wata-an Niyan, go so Isa, go so Ayyub, go so Yunus, go so Haroun, go so Sulaiman, go inibugai Ami ko Dawood so Zaboos.

164. Go (Somiyogo Kami sa) manga Sogo a andang a Miyapanothol Ami Siran Ruka gowani; go manga Sogo a da-a Mi Siran Ruka Mapanothol;- na Inimbitiyara-i o Allah so Musa sa Samporna a Kambitiyara-i;-

165. Manga Sogo a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaik-tiyar, ka-an nda-a khabaloi a Daowa omanga Manosiya, si-i ko Allah, ko oriyan o manga Sogo: Ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun.

166. Ogaid na so Allah na Shaksaksi-an Niyan so Initoron Niyan Ruka (Ya Muhammad) a Initoron Niyan si-i ko Kata-o Niyan go so manga Malaikat na Shaksaksi-an Niran: Na Khasana-an so Allah a Saksi.

167. Mata-an! A so da Pamaratitaya go Miyangalang siran ko lalan o Allah, Na Sabunar a

Miyadadag siran, sa Kadadag a Mawatan.

168. Mata-an! A so da Pamara-tiyaya go da Pamaginontolan,-na da Mapatot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Torowa sa lalan-

169. Inonta so lalan ko Naraka Jahannam, sa kakal siran non sa dayon sa dayon. Na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

170. Hai manga Manosiya! Sabunar a Minitalingoma rukano o Sogo so Bunar a pho-on ko Kadnan niyo: Na Paratiyaya-a Niyo: Ka aya rukano Mapiya. Na o di niyo Paratiyaya-a, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa: Ka aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

171. Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkili so Agama niyo: Go da-a Putharowa niyo Makapan-tag ko Allah a rowar ko Bunar. So Al-Masih Isa a Wata o Maryam na matag Sogo o Allah, go Katharo Iyan, na initumo Niyan ko Maryam, go Niyawa a pho-on Rukaniyan: Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan. Na di Niyo Putharowa a tulo (a Tohan): Gunuki niyo: Ka aya rukano Mapiya: So Allah na aya bo Tohan a Isa Isa: Mawatan non o ba-adun a mabaloi a Wata Iyan. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na Kiyasana-an so Allah a Sasarigan.

172. Di dun iphunama o Al-Masih a kababaloi Niyan a Oripun o Allah, go di iphunama o manga Malaikat a manga dadasug: Ka sa dun sa Ipunama niyan so Kao-oripun niron o Allah go Mumaratabat,- na timo-on Niyan siran ndun si-i ko Hadapan Niyan langon.

173. Na so puman so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na ithoman Niyan Kiran sa Tarotop so manga Balas Kiran,- go omanan Niyan Siran ko Kakaya-an Niyan: Na so puman so Minanama go Mimamaratabat, na shiksa-an Niyan siran sa siksa a Malipudus; go da-a Mato-on niran a bagiyan niran a salakao ko Allah, a Panarigan go da-a Phananabang.

174. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a Miyakaoma Rukano a Karina a pho-on ko Kadnan Niyo: Go Piyakatoronan Nami Sukano sa Sindao a Maliwanag.

175. Na so puman so Miyamaratiyaya ko Allah, go Tikhus iran non,-na Pakasoludun Niyan siran ndun ko Limo a pho-on Rukaniyan go Kakaya-an, go Thoro-on Niyan siran si-i Rukaniyan ko lalan a Matitho.

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapan-tag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iran, na adun a Babai niyan na

bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go sukanian (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iran: Na amai ka dow a Babai, na bagiyan niyan so dow a ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magariari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dow a Babai. Puphararayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niyan.

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Tomanun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piyakai niyo ko Kapanganop ko kapagikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipuhokom Iyan so kabaya Iyan.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Pundarowaka-i so manga Tanda o Allah, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os, go so Puhamanong ko Walai a Paga-adatan, a Pumbabanog siran sa Riskhi a pho-on ko Kadnan niran go Kasosawat. Na amai ka makaiapos kano (ko Kapagikram) na Panganop kano (o kabaya iyo), na o ba

rukano makagawi so rarangit ko pagtao sa kiyalangi ran rukano ko Masjid Al-Haram ko kapakamba-al iyo sa rido. Na thatabanga kano ko mapiya, go so Kapananggila, go di kano Puthatabanga ko dosa go so Kapuriridowai: Go kalukun niyo so Allah: Ka Mata-an! A so Allah na mailot i kandadanug.

3. Hiyaram rukano so (kakana ko) Miyatai (a da Masombali), go so rogo (a tomiyoga), go so Sapo o Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah; go so Miyapukul, go so Bintol, go so Miyaolog, go so Sinidong; go so Piyagudasan o Binatang a Mawarao, inonta so Miya-sombali iyo (a riya-otan sa Niyawa), go so Siyombali makapantag ko manga Barahala, go so Kipurimarun niyo ko manga Azlam: Giyoto man na kapanongklid. Sa Alongan na-i na kiyada-an sa panginam so da Pamaratiyaya (ko kabinasa-a) ko Agama niyo: Na di niyo siran khalukun, na Sakun i kalukun niyo. Sa Alongan nai-na Tiyarotop Akun rukano so okit iyo ko Kapaginutao, go Siyamporna Akun rukano so Limo Akun; go pinili Akun rukano so Islam a Agama (a okit ko Kapaginutao). Na sa tao a kasungutan ko Ongos, a kuna a ba mithibaba ndosa, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

4. Ipagisha iran Rka o antona-a i piyakai kiran. Tharowangka: A piyakai rukano so manga pipiya: Go so Minipangundao niyo ko Puhamakapali a bababusun niyo a Pukhipangundao niyo kiran so ini

Pangundao rukano o Allah: Na kangkano ko miyadakup iran rukano, go aloya niyo ron so ngaran o Allah: Go kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na maga-an i Kapagitong.

5. Sa Alongan na-i na piyakai rukano so manga pipiya. Na so siyombali o siran a bigan ko Kitab na Halal rukano, go so siyombali iyo na Halal kiran; go (Piyakai rukano) so manga Bilangatao ko Miya maratiyaya a manga bai, go so manga bilangatao ko manga bai ko siran a bigan ko Kitab, ko miyona an niyo,- igira minibugai niyo-kiran so manga Mahar iran, sa titho kano a miya mangaroma a kuna a ba kano Pushisina sa Mapayag, go kuna a ba kano pha- mangowa sa manga bolayoka ko Kashina a masolun. Na sa dun sa Khapir ko oriyon o Paratiyaya, na Sabunar a miyailang so galubuk iyan, go sukaniyan si-i sa Akhirat na pud ko Miyangalologi (a manga tao ko Naraka).

6. Hai so Miyamaratiyaya! Igira ithindug iyo so Sambayang, na onabi niyo so manga Paras iyo, go so manga lima niyo taman ko manga siko; go sapowa niyo so manga Olo niyo; go (onabi niyo) so manga ai niyo taman ko dowo boko a ai. Na amai ka madidiyonob kano, na Phaigo kano. Na o Pukhakasakit kano, o di na kapantagan kano sa lakawan, o di na miyakaoma so isa rukano a pho-on ko diyamban, o di na minipurorada iyo so manga Ba-

bai, go da-a khato-on niyo a ig, na thayamom kano sa botha a Soti, na sapowa niyo ron so manga Paras iyo, go so manga Lima niyo. Kuna a ba kabaya o Allah i ba kano Niyan sunggai sa marugun, na ogaid na aya kabaya Iyan na-an kano Niyan Masoti, go a Niyan Matarotop so Limo iyan rukano, ka-an kano Makapanalamat.

7. Na Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, go so diyandi Iyan, a so ini diyandi Iyan rukano, gowani ko Tharo-on niyo: A Piyamakinug Ami go Inonotan nami: Na kalukun niyo so Allah; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub (a manga pamikiran).

8. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a Khipamamayandug ko (manga kabunar o) Allah, a manga saksi kano ko Kapaginontolan, na o ba rukano makagawi so rangit ko pagtao ko di niyo Kapakapaginontolan. Paginontolan kano: Ka giyoto i lubi a marani ko Kapan-gongonotan: Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaolan.

9. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a adun a bagian niran a Ma-ap go Balas a lubi a Mala.

10. Na so da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga

Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko mapamikir o pagtao a Pagolangun niran rukano so manga barokan niran, na inurun Niyan rukano so manga barokan niran: Go kalukun niyo so Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na Sabunsabunar a inumba-alan o Allah so diyandi ko manga Moriyatao o Israil, go Piyakatindugan Nami siran sa sapolo a go dowa Nakoda. Na Pitharo o Allah: A Mata-an! A Sakun na babid iyo: Na Ibut ka o Pamayandugun niyo so Sambayang, go tona-in niyo so Zakat, go Paratiyaya-an niyo so manga Sogo Akun, go babidun niyo Siran, go Pagotangan niyo so Allah sa otang a mapiya, na Mata-an a lalasan Ko rukano dun so manga dosa niyo, go Mata-an a pakasoludun Ko sukano dun ko manga Soroga a Puphamangondas ko kabababan niyan so manga Lawasaig; na sa dun sa Mongkir rukano, ko oriyano to, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

13. Na sabap ko kiyabarungkasa iran ko diyandi kiran, na Pimorkakan Nami siran, go biyaloi Ami so manga poso iran a manga tutugas: Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan, go Piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran; na di khada a Kapukhatokawingka ko Kandon-

siyan a puphako-on kiran-inonta so maito kiran-na Puma-apingka siran, go Dapayangka: Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Mhiphiyapiya.

14. Na sabap sa siran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na manga Christian, na inumba-alan Nami so diyandi kiran, na piyakalipatan niran so Ontong a pud ko ini Sogo kiran: Na Inadun Nami kiran so rido go so rarangit sa taman ko Alongan a Qiyamah. Na Phanotholun kiran ndun o Allah so siyowa iran.

15. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sabunar a miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano ko madakul ko piyaguma iyo ko Kitab, go adun a pulupusun niyan a madakul: Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a pho-on ko Allah a Sindao a go Kitab a Miyakaosai (a giya Quran naya),-

16. Puthoro-on o Allah sa sabap ro-o so tao a komidug ko Kasosowat Iyan, ko manga okit ko Kalilintad, go Puphakatogalinun Niyan siran pho-on ko manga lilibotung, si-i ko Maliwanag,- sabap sa idin Niyan, go Puthoro-on Niyan siran ko okit a Ontol.

17. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Masih a Wata o Maryam. Tharowangka: Na ba-adun a tao a adun a Mapukhapa-ar iyan ko Allah a maito bo, amai ka kabaya Iyan a bina-

sa-an Niyan so Al-Masih a Wata o Maryam, go so Ina Iyan, go so tao ko Lopa sa kalangolangowan niyan? Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dow a oto. Puphangadun sa sadun sa kabaya Iyan. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

18. Na Pitharo o manga Yahodi go so manga Christian: A sukami na manga Wata o Allah, go Pukhaka-babaya-an Niyan. Tharowangka: Ino kano Niyan shiksa-a sabap ko manga Dosa niyo? Kuna, ka sukano na Manosiya,- a pud ko Inadun Niyan: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a downan: Go Sukaniyan ikhandodan.

19. Hai Tiyoronan ko Kitab! Sabunar a Miyakaoma rukano so Sogo Ami, a Puphagosai rukano (ko bitikan o Agama) ko kiyarintas o manga Sogo, ka oba niyo Matharo: I da-a Miyakaoma rukami a Puphamanathol sa Mapiya, go Puphamakaiktiyar: Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Puphamanathol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

20. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani ko porotan kano Niyan sa manga Nabi, go biyaloi kano Niyan a manga Dato, go ini

bugai Niyan rukano so da-a bigan Niyan non a isa bo ko manga Ka-adun.

21. Hai pagtao Akun! Solud kano (sa Baital Moqaddas a) lopa a Soti a so tiyangkud o Allah a ruk iyo, go di kano pumbashowi ko manga talikhodan niyo, ka makaka-soi kano a Miyangalologi.

22. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A adun a matatago-on a pagtao a Puphamamundug: Go Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud taman sa di siran non mawa: Na o awa siran non, na Mata-an! A sukami na phamanolud kami ron.

23. Pitharo o dow a Mama a pud ko siran a ma-alukun (ko Allah) a ini Kalim o Allah: Soludi niyo siran ko Pinto: Ka o solud kano ron, na Mata-an! A sukano i Phamakada-ag; go so bo so Allah i sarigi niyo o sukano na Mapapar-atiyaya kano.

24. Pitharo iran: Hai Musa! Mata-an! A sukami na di kami ron ndun sholud, sa dayon sa kakakaduni ran non, na lalakao Ka, Suka a go so Kadnan Ka, na Pakimbonowai Kano (kiran), ka Mata-an! A sukami na si-i kami dun kakadun.

25. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun a rowar ko ginawa Ko a go so Pagari Ko: Na Pakashung-

gaya-a Kamingka a go so pagtao a manga songklid!

26. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A ini sapar kiran sa pat polo ragon: Na Pukhata-ata-ap siran ko Lopa: Na Dingka Pumboko-on so pagtao a manga songklid.

27. Na Pangadi-angka kiran so Totholan ko dow a Wata o Adam si-i ko bunar; gowani a Khorban siran sa Korban: Na tiyarima so pho-on ko isa sa dow a oto, na da tarima-a so pho-on ko pud iyan. Na Pitharo (o Qabil): A Mbono-on ko Suka dun. Pitharo (o Habil): A aya bo a Tharima-an o Allah na so pho-on ko Miyamangongonotan (ko Allah);

28. Ibut o Olangangka rakun a barokan ka, ka Mbono-on na kongka, o ba ko ruka Olanga a barokan nakun sa ba ko suka bonowa: Ka Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga Kadun.

29. Mata-an! A sakun na tomon ko a mikholokog ka so Dosa ko, go so Dosangka, na mabaloi ka a pud ko manga tao ko Naraka, ka giyoto i balas ko da Pamaginontolan.

30. Na ini Pangoyaton o napso niyan a Kiyabonowa niyan ko Pagari niyan: Na Biyono iyan, na miyabalo i pud ko Miyangalologi.

31. Na Somiyogo so Allah sa Kakowak, a mangokai ko Lopa,

ka phaki-ilai niyan non o andamanaya i katamboni niyan ko Bangkai i Pagari niyan. Pitharo i Qabil: Hai dowan dowan Nako! Ino ko da magaga a mabaloi ako a lagid angkai a Kakowak, a katambonan ko so Bangkai o Pagari ko? Na mimbalo i pud ko Miyamakashundit.

32. Sabap a makapantag ro-o: Na tiyangkud Ami ko manga Moriyatao o Israil a Mata-an! A sa dun sa Mono ko tao a da Pamono sa tao, o di na da Paminasa ko Lopa, na lagid o ba niyan Biyono so manga Manosiya langon: Na sa dun sa kasabapan sa Kaoyag o tao, na lagid o ba-on mini-sabap a Kiyayoyag o manga Manosiya langon. Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo Ami so manga rarayag a karina, oriyani niyan na Mata-an! A madakul kiran ko oriyani noto a titho a Mimamalawani ko Lopa.

33. Aya dun a imbadal ko siran a romido ko Allah a go so Sogo Iyan, go manamar nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa: Na so Kapamonowa kiran, o di na so Kasola-a kiran, o di na so kapamotoli ko manga barokan niran go so manga ai ran sa di makapagonod, o di na so kitaogun kiran ko Lopa: Goyoto man i bagiyani niran a Kahina-an sa Doniya, go adun a bagiyani niran sa Akhirat a siksa a Mala;

34. Inonta so siran a Mithaobat ko da niyo kiran pun kagaga-a (domakup): Na tangkuda niyo, a Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

35. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Puloba-an niyo so Mipakarani niyo Ron, go Panagontaman kano ko lalan Niyan: Ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya,- na apiya pun. Mata-an! A pakimbagiyan kiran so nganin a shisi-i ko Lopa langon, go dorogun a lagid iyan, ka-an niran noto miya-on (sa ginawa iran) phoon ko siksa ko Alongan a Qiyamah, na di kiran Mata-rima. Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

37. Kabaya iran a kapaka-awa iran ko Naraka, na di siran non ndun mamaka-awa: Go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap.

38. Na so tukhao a Mama, go so tukhao a Babai, na Potoli niyo so manga barokan niran: Ka balas ko Pinggolaola iran, a danug a Thoma a phoon ko Allah, ka so Allah na Mabagur, a Maongangun.

39. Na sa tao a Thaobat ko oriyon o kiyapakasalimbot iyan, go phiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Phakataobatun Niyan; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

40. Bangkadi katawi a Mata-an! A so Allah i Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa? Shiksan Niyan so tao a kabaya Iyan, go Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

41. Hai Rasul! O ba Ka Mapakamboko o siran a Puphagoradorad ko Kakhapir: A siran na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami sa si-bo ko manga ngari iran na di Maparatiyaya so manga poso iran; go pud ko siran a manga Yahodi,- a Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag,- a ipuphamakinug iran so pagtao a salakao a da siran Ruka makasong. Na Puphamagalinun niran so manga Katharo ko manga darpa iyan (ko oriyon niyan): Gi-iran Tharo-on: A o mitalingoma rukano wa-i, na kupiti niyo sukaniyan, na o di rukano wa-i mitalingoma, na pagiktiyari niyo! Na sa dun sa kabaya o Allah a kadadag iyan, na da dun a Makhaparar Ka-on ko Allah a maito bo. Siran man so di kabaya o Allah o ba Niyan masoti so manga poso iran. Adun a bagiyan niran sa Doniya a Kahina-an, go adun a bagiyan niran sa Akhirat a siksa a Mala.

42. Puphamakinug siran sa pantag a Kapamamokhag, manga bosao sa Haram. Na o makaoma siran Ruka, na Kokomangka siran, o di na Talikhodangka siran. Na o Talikhodangka siran, na da dun a Mibinasa iran Ruka a maito bo. Na o Khokomangka (siran) na Kokomun Ka kiran so Ontol. Na Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga o Ontol.

43. Na andamanaya i Kaphakikokom iran Ruka a shisi-i kiran so Taurat a matatago-on so Kokoman o Allah? Oriyan niyan na thalikhod siran bo ko oriyon noto; ka di siran Maparatiyaya.

44. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami so Taurat a katatagowan sa Torowan go Sindao: A Ipuhan-gokom Sukaniyan o manga Nabi, a so Mimbabayorantang (ko Allah), ko siran a manga Yahodi go (Ipuhan-gokom o) manga Barasimba go so manga Olama (kiran): Sabap ko Piyakisiyap kiran a Kitab o Allah, go miyabaloi siran non a manga Saksi: Na di niyo khalukun so manga Manosiya, ka Sakun i kalukun niyo, go di niyo phamasa-an so manga Ayat Akun sa arga a maito. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga Kapir.

45. Na ini Paliyogat Ami kiran si-i ko Taurat: A Mata-an! A so Niya-wa na (Kitasan sa) Niyawa, go so Mata na Mata, go so Ngrirong na Ngrirong, go so Tangila na Tangila, go so Ngipun na Ngipun, go so manga Pali na makapukhikitasa. Na sa tao a rundanun niyan (so Kitas) na giyoto na khilalas iyan ko Dosa; na sa tao a di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga salim-bot.

46. Na Piyakatondog Ami ko manga rarad iran so Isa a Wata o Maryam, a Miyakatanto ko miya-ona a Niyan a Taurat: Go ini bugai Ami Ron so Injil: A katatagowan sa Torowan go Sindao, go Miyakatan-to ko Miyaona an Niyan a Taurat: Go Torowan go Undao a ruk o Miyamanangila.

47. Na Kokomun o Tiyoronan ko Injil so Initoron o Allah a ma-

dadalumon. Na sa dun sa di niyan Ikokom so Initoron o Allah, na siran man na siran i manga songk-lid.

48. Na Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab ka-an Mapayag so Bunar, a Miyakatanto ko Miya-ona an Niyan a Kitab, go miyakashaksi-on: Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, a makaliliyo ko Miyakatalingoma Ruka a Bunar. Oman i isa rukano na singgayan Nami sa Bitikan go okit. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano Niyan ko okit a isa, na oigad na (Piyakambidabida kano Niyan ka) angkano Niyan katupungi ko ini bugai Niyan rukano: Na Pagora-doradi niyo so manga pipiya. Na si-i bo ko Allah so khandodan niyo langon; na Phanotholon Niyan rukano so da niyo Pagayonayoni;

49. Na Kokomun Ka kiran so Initoron o Allah, go Dingka Phangonoti so manga kabaya iran, go Iktiyaringka siran o ba Ka iran Mapokas ko saba-ad ko Initoron Ruka o Allah. Na o talikhod siran, na Tangkudangka a aya dun a kabaya o Allah na ishogat Iyan kiran so saba-ad ko manga Dosa iran. Na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a titho a manga Songklid.

50. Ba so Kokoman ko masa a kada-a mulung i phuloloba-an niran? Go ba-adun a lawan o Allah sa kapiya i Kokoman ko pagtao a khitotomangkud?

51. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga Yahodi a go so manga Christian a manga Panarigan: So saba-ad kiran i manga Panarigan o saba-ad. Na sa dun sa pud rukano a somarig kiran na Mata-an! A sukaniyan na pud kiran. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamangontolan.

52. Na Mailangka so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun-a puphamagapas siran kiran, a gi-i ran Tharo-on: A ipukhaluk ami o ba kami masogat o Khisalimbago a Marugun. Na Matatangud a so Allah na imbugai Niyan so Kapakada-ag, o di na Sogowan a pho-on ko Hadapan Niyan. Na mabaloi siran makapan-tag ko piyaguma iran ko manga ginawa iran a Mamakashundit.

53. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A ba siran naya so Inishapa iran ko Allah, so Pithamanan o manga Sapa iran sa Mata-an! A siran na pud iyo dun? Miya-ilang so manga galubuk iran, na miyabaloi siran a manga Logi.

54. Hai so Miyamaratiyaya! Sa dun sa mawa rukano ko Agama niyan, na shambiyen ndun o Allah sa pagtao a Pukhababaya-an Niyan siran go Pukhababaya-an niran Sukaniyan,- a Mangangalimbaba-an ko Miyamaratiyaya, a thutugas ko da-Pamaratiyaya, a Mananagontaman ko lalan o Allah, go da-a ikhaluk iran a Panginsoya o Puphan-

ginsoya. Giyoto man so Gagao o Allah, A mibugai Niyan ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah na Maginawa, a Mata-o.

55. Aya bo a Panarigan niyo na so Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-a so Ipu-phamayandug iran so Sambayang go Puthona-in niran so Zakat, a siran na Puphuroroko.

56. Na sa dun sa Manarig ko Allah, go so Sogo Iyan, go so siran a Miyamaratiyaya,-na Mata-an! A so Tampil ko Allah na siran i Phamakada-ag.

57. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so siran a kinowa iran so Agama niyo a kasandagan go gitagita a pud ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-ona an niyo, go so da Pamaratiyaya, a manga Panarigan; go kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

58. Na igira-a ini Pananawag iyo so Sambayang, na balowin niran a kasandagan go kakayad; giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iyan.

59. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Ba adun a isisilid iyo rukami a rowar sa Kapaparatiyaya Ami ko Allah, a go so Initoron Rukami, go so Initoron gowani, Na Mata-an! A kadakulan rukano na manga Songklid?

60. Tharowangka: Ba Ko sukano Phanotholi sa marata a di giyoto a balas, si-i ko Hadapan o Allah? So

tao a Pimorka-an sukaniyan o Allah, go Kiyararangitan Niyan, go biyaloi Niyan siran a manga Amo, go manga Baboi, go Miyangongonotan ko Tagot,- siran man i tanto a marata ibutad, go miya-awatawat ko Ontol a lalan!

61. Na igira-a miyakaoma siran Rukano, na Tharo-on niran: A Miyaratiyaya kami: A Sabunar a somiyolud siran a di Mapaparatiyaya, go Sabunar a siran na lominio siran na maoto dun. Na so Allah i lubi a Mata-o ko Paguma-an niran.

62. Go Pukhailaingka a madakul kiran, a Puphamagarabaya ko Dosa, go so Kapumalawani, go so Kapukhana iran ko Haram. Na miyakaratarata dun so gi-i ran Nggolaola-an.

63. Ino kiran ndi shaparun o manga Barasimba go so manga Olama (kiran) so gi-i ran Katharowa ko Dosa, go so Kapukhana iran ko Haram? Miyakaratarata dun so Pushowa-an niran.

64. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Lima o Allah na Mapapatong. Na miyapatong so manga lima iran go Pimorka-an siran sabap ko Katharo iran. Kuna, ka so Mbala a Lima o Allah na Makapangongondaya: Pumbugai sa sadun sa kabaya Iyan. Na Mata-an a ba dun Puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka sa Kapangakowala go kaongkir. Na inolog Ami kiran

so rido go so Rarangit taman ko Alongan a Qiyamah. Na oman siran miyag sa Apoi ko Kapakipuridowai, na Padungun sukaniyan o Allah; go mananamar siran nggalubuk ko Lopa sa Kapaminasa. Na so Allah na di Niyan Khabaya-an so Puphamaminasa.

65. Na opama ka Mata-an! A so Tiyoronan ko Kitab na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na lalasun Nami kiran ndun so manga Dosa iran go Pakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga a Pakadarandang.

66. Na opama ka Mata-an! A siran na ini pamayandug iran so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron kiran a pho-on ko Kadnan niran, na Mata-an! A Makapangondaya siran Koman ko pho-on ko kaporowan niran, go so pho-on ko kababa-an o manga Ai ran. Adun a pud kiran a pagtao a Mo-ontol: Na madakul kiran a Mikharata-rata a gi-i ran Nggolaola-an.

67. Hai Rasul! Sampa-in Ka so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka. Na Odingka Nggolaola-a, na Dangka misampai so Sogowan Niyan. Na so Allah na Lilindingun Ka Niyan ko manga Manosiya. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaratiyaya.

68. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Da-a kaputhindugan niyo a maito bo (ko Agama o Allah) taman sa di niyo Ipamayandug so Taurat, go so Injil, go so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kad-

nan niyo. Na mata-an a ba dun puphakaoman ko madakul a pud kiran so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka, sa Kapangakowala go Kaongkir. Na Dingka Pumbokon so pagtao a da Pamaratiyaya.

69. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-on, go so manga Christian,- na sa dun sa Maratiyaya-on ko Allah, go so Alongan a Maori, go nggalubuk sa mapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko alongan a-Maori).

70. Sabunsabunar a inumba-alan Nami so diyandi ko manga Moriyatao o Israil go Siyogo-an Nami siran sa manga Sogo. Na oman ndun na Mitalingoma kiran o Sogo so di Khabaya-an o manga ginawa iran, na adun a isa ka Sagorompong (ko manga Rasul) a Piyakambokhag iran, go adun a isa ka Sagorompong a Puphamono-on niran.

71. Na aya tarima iran na da-a Phakambowat a tiyoba; na mimbota bungul siran; oriyen niyan na Piyakataobat siran o Allah; oriyen niyan na mimbota bungul siran so madakul kiran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i ran Nggo-laola-an.

72. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na so dun so Al-Masih a Wata o Maryam. Na Pitharo o Al-Masih: Hai manga Moriyatao o Israil! Shimba-a niyo

so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo. Mata-an naya! A sa dun sa Mumba-al sa Sakoto o Allah,-na Sabunar a Kiyaramon o Allah so Sorga, go darpa iyan so Naraka. Na da-a bagiyen o manga Darowaka a Phamakatabang.

73. Sabunsabunar a Miyakapir so siran a Pitharo iran: A Mata-an! A so Allah na ikatulo ko tulo (a manga Tohan): Na da-a Tohan inonta so Tohan a Isa Isa. Na o di ran gunuki so gi-i ran Tharo-on, na khasogat dun so siran a da kiran Pamaratiyaya a siksa a Malipudus.

74. Ino siran ndi Puthaobat ko Allah, go siran non Panguni sa Map? A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

75. So Al-Masih a Wata o Maryam na matag Sogo; a andang a miya-ipos ko miya-ona an Niyan so manga Sogo. Na so Ina Iyan na Mangingimbunar. Aya butad Iran na Pukhan Siran ko Pangunungkun. Ilayangka o andamanaya i Kapuphakarayaga Mi kiran ko manga Tanda; taros a Ilayangka o andamanaya i Kaputhalikhod iran!

76. Tharowangka: Ino niyo Pushimba-a, a salakao ko Allah, so da-a Mipapa-ar iyan rukano a Kabinasa go Ompiya? Na so Allah,- na Sukanian so Puphakanug, a Mata-o.

77. Tharowangka: Hai Tiyoronan ko Kitab! Di niyo Phanongkirun ko Agama niyo so di Bunar, go di niyo Pagonoti so manga kabaya o

83. Go igira-a Miyanug iran so Initoron ko Rasul, na Mailaingka so manga mata iran a Purarayanan a «Lo,» sabap ko Kiyakilala-a iran ko Bunar: Sa gi-i ran Tharo-on: Kadan nami! Miyaratiyaya kami; na Soratun Kamingka a pud ko manga saksi;

84. Go andamanaya idi ami Kapatiyaya-a ko Allah go so Miya-kaoma rukami a Bunar, a mai-inam ami a Kapakasoluda rukami o Kadan nami (ko Sorga) a pud ko pagtao a manga Bilangatao?

85. Na ini balas kiran o Allah sabap ko Katharo iran so manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig,-makakakal siran ro-o. Na giyoto man i balas ko Miphipyapiya.

86. Na so siran a da Pamaratiyaya go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na siran man i manga tao ko Somoshokhayao a Kadug.

87. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Kharama so manga pipiya a Kiyalal rukano o Allah, go di kano Pumalawani: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so manga Malawani.

88. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah, a Halal a Mapiya; go Kalukun niyo so Allah, a so sukano na aya niyo Sukaniyan Papatiyaya-an.

89. Di rukano ishiksa o Allah so da mbaba-a ko manga Sapa iyo, na

ogaid na ishiksa iyan rukano so Kiyathibaba iyo Shapa: Na aya runding iyan, na so Kapakakana ko sapolo a manga Miskin, ko katangka-an ko Puphakistan niyo ko ta-alok rukano; o di na so Kapakanditara kiran; o di na Kapumaradika sa Oripun. Na sa tao a di ron phakaba-og, na Kaphowasa sa tulo Alongan. Giyoto man i runding o manga Sapa iyo igira Mishapakanano. Na siyapa niyo so manga Sapa iyo. Lagid aya a Kapuphago-saya rukano o Allah ko manga Ayat iyan, ka-angkano Makapanalamat.

90. Hai so Miyamaratiyaya! Aya bo a (antap) o Pakaburug go so Kandarmut, go so manga Barahala, go so manga Kapurimar, na marshik,- ka pud ko galubuk o Shaitan: Na pakawatani niyo sukaniyan, ka-angkano Makada-ag.

91. Aya bo a ongaya o Shaitan na mitana iyan rukano so rido, go so Rarangit, si-i ko Pakaburug go so Kandarmut, go ka-alangan kano niyan ko Tadam ko Allah, go so Sambayang: Na una sukano ginukan niyo?

92. Go Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul, go Pagiktiyarkanano: Na o talikhod kano, na tangkuda niyo a aya bo a Paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a Mapayag.

93. Da ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya i Dosa si-i ko Miyakan

niran (gowani), igira-a Miyananggila siran, go Miyaratiyaya siran, go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,- oriyen niyan na Miyananggila siran go Miyaratiyaya siran,- oriyen niyan na Miyananggila siran go Miphiyapiya siran. Na so Allah na Pukhababaya-an Niyen so Miphiyapiya.

94. Hai so Miyamaratiyaya! Thiyoba-an kano dun o Allah si-ko shai a pud ko Puphanganopun a pukhakawa sukaniyan o manga barokan niyo, go so manga Subat iyo, ka-an mapunto o Allah so tao a ma-aluk Rukaniyan a Masolun: Na sa dun sa Mumalawani ko oriyen noto, na adun a bagiyen niyan a siksa a Malipudus.

95. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Mbonowa so Puphanganopun ko Kapagi-ikram iyo, Na sa dun sa Mono-on rukano a thibaba-an niyan, na aya khibayad iyan na so lagid o Miyapatai niyan ko manga Ayam, Khakokom sukaniyan o dow a Maontol rukano; a Pamumugayan a ishampai sa Kaaba, o di na Kiparat a Pangunungkun o manga Miskin; o di na kabaloyanan noto a Kaphowasa: Ka-an niyan kata-ami so karata o Siyowa iyan. Pima-ap o Allah so miya-ipos: Na sa dun sa pharomanan niyan noto na indanugon o Allah. Na so Allah na Mabagur, a Phapa-ar ko Kandanug.

96. Kiyalal rukano so Kathogus ko Kalodan go so Pangunungku-

non,- a Pagupur rukano a go so Puphulayalayag; na Kiyaram rukano so Kapanganop ko Kalopa-an ko Masa a Kapagi-ikram iyo. Na kalukun niyo so Allah, a so Ronkano Pulimoda.

97. Biyaloi o Allah so Kaaba, a so Walai a Paga-adatan, a Makapamamayandug ko (Kapiya-an o) manga Manosiya, go so Olanolan a Paga-adatan, go so manga Pamumugayan, go so manga to-os: Giyoto man na-a niyo katokawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyen so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyen,

98. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa, go Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

99. Da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan non). Na so Allah na katawan Niyen so Papayagun niyo a go so Pagu-uma-an niyo.

100. Tharowangka: A di magishan so marata a go so Mapiya, apiya i Kiyasowata Ruka o kadakul o marata; na kalukun niyo so Allah, hai manga papantas i Akal; ka-an kano Makasulang sa Maliwanag.

101. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo Phagisha-an so nganinganin, a o Payaga rukano, na Makaringasa rukano. Na o aya Kiphagisha-an niyo ron na so Masa a Kiputhoronun ko Qur-an, na Khapayag ruka-

no; na Pima-ap oto o Allah: Ka so Allah na Manapi, a Matigur.

102. Sabunar a ini isha oto o pagtao a miya-ona an niyo, oriyen niyan na miyabloi siran sa sabap ro- o a manga Kapir.

103. Da-a ini sunggai o Allah a Bahira: a giyo to so Ayam a pupotolan so tangila niyan igira mimbawata sa madakul, go da a Saiba a giyoto so ayam a ipusunggai parabo ko manga barahalla, go da a Wasilah: a giyo to so ayam a oman bawata na babai, go da-a Ham: a giyoto so Mama a Pud ko Onta igira inimbawata a pho-on kombawata-anian so madakul a Onta. na ogaid na siran a da Pamaratiyaya na iphagangkob iran ko Allah so kabokhag; na kadakulan kiran na da-a manga Sabot iyan.

104. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kokoman a) Initoron o Allah; go si-i ko Sogo: Na Thoro-on niran: A kiyatarotopan kami o kupit a kiyato-onan nami ko manga lokus ami. Ati apiya aya butad o manga lokus iran na da-a manga Mulung iran a maito bo go di siran maka-o Ontol (ko bunar)?

105. Hai so Miyamaratiyaya! Siyapa niyo so manga ginawa niyo: Da-a khibinasa rukano o tao a Miyadadag o Matoro kano. Si-i kano bo phakandod ko Allah langon: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

106. Hai so Miyamaratiyaya! Pashaksi kano amai ka makarani ko isa rukano so Kapatai, ko masa a Kaputhanan,- sa dowa Katao a manga o Ontol a pud rukano, o di na dowa a salakao a di rukano pud amai ka sukano na gi-i kano ndadalakao ko Lopa, na miyasogat kano o khisogat a Kapatai. Runa niyo siran ko oriyen o Sambayang, na Shapa siran ko Allah: O ba kano shasangka sa (Thoro-on niran a:) Di ami aya iphamasa sa arga apiya mi tonganai: Go di ami Phaguma-an so kashaksi ko Allah: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko manga Baradosa!

107. Na o katokawi a Mata-an! A giya dowo oto na miyangkud a Mindosa, na so dowo salakao i makatindug ko tindug a dowo oto,- a pud kosiran a kiyapatotan (ko Kathanan) a dowo a madashug (o Miyatai): Na Shapa siran ko Allah: Sa Mata-an! a so kiyashaksi ami na bunar a di so kiyashaksi. iran a dowo, go da kami pamagoman: Ka Mata-an! A sukami na o sowa-a mi oto, na khapud kami dun ko da Pamaginontolan!

108. Giyoto man i marani a kito-manun niran ko kashaksi si-i ko Kaontol iyan: O di na ikaluk iran so di Katarima o Kashapa (a dowo oto) ko oriyen o Kashapa iran (a manga Waris). Na kalukun niyo so Allah, go Pamakinuga niyo: Ka so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

109. Si-i ko Alongan a Kalimoda o Allah ko manga Rasul, na Tharon Niyan: Antona-a i ini sumbag rukano (o pagtao Niyo)? Tharon niran: A da-a Kata-o Ami: Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

110. Gowani na Pitharo o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Tadamangka so Limo Akun Ruka a go si Ina Aka, gowani ko Ibagur Akun Ruka so Niyawa Soti (a so Jibril) a Gi-angka Mimbitiyara-i so manga Manosiya ko Saloyota go so Kiyakhasad Ka; go gowani ko Indao Akun ruka so kashorat go so Ongangun, go so Taurat go so Injil; go gowani ko Puphakamba-al Ka ko Lipao, sa lagid o bontal o Papanok, sabap sa idin Nakun, na Phagiyo-pun Ka oto, na gi-i mbaloi a Papanok sabap sa idin Nakun, go Pukhapiyanga so Bota, go so Pupanggalun, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Pukhaoyag Ka so Miyamatai, sabap sa idin Nakun; go gowani ko Lindingun Nakun Suka ko manga Moriyatao o Israil gowani a Miyomangka kiran so manga Rarayag a Karina, na Pitharo o siran a da kiran Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa Balik Mata a Mapayag.

111. Go gowani na ini ilaham Akun ko manga Hawari-in a Paratiyaya-a Ko niyo go so Sogo Akun: Na Pitharo iran: A Miyaratiyaya kami, na Shaksi Ingka a Mata-an! A Sukami na Mimbabayorantang (Ruka).

112. Gowani na Pitharo o manga Hawari-on: Hai Isa a Wata o Maryam! Ino Khagaga o Kadnan Ka a Pakatoronan kami Niyan sa Dolang a pho-on ko Kawang? Pitharo Iyan: Kalukun niyo so Allah, o sukano na Khipaparatiyaya.

113. Pitharo iran: A kabaya ami a Makakan kami ron go thakna so manga poso ami, go katokawan nami a Sabunar a Pimata-anan Kamingka; go mabaloi kami a pud ko manga saksi.

114. Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Ya Allah! A Kadnan Nami Pakatoroni Kamingka sa Dolang, a pho-on ko Kawang, a mabaloi Rukami a gi-i Khalamilamiyan a ruk o miya-ona Rukami a go so khaori Rukami go Tanda a pho-on Ruka; go Riskhi-i Kamingka, ka Suka i Taralbi a mapiya ko Puphamugai sa Riskhi.

115. Pitharo o Allah: Mata-an! A Sakun na Ithoron Nakun Rukano a nan: Na sa dun sa Mongkir Rukano ko oriyon noto, na Mata-an! A Sakun na Shiksa-an Ko sukaniyan sa Siksa a da-a Shiksa-an Ko ron a isa bo ko manga Ka-adun.

116. Na so masa a Tharon o Allah: Hai Isa a Wata o Maryam! Bangka Pitharo ko manga Manosiya, a baloya Ko niyo a go si Ina a dowan Tohan a salakao ko Allah? Na Tharon Niyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Di Rakun Patot. O Sakun na Pitharo Akun noto, na Sabunar a katawan Ka Sukaniyan. Katawan Ka so shisi-i sa Ginawa Ko, na di

Ko katawan so shisi-i sa Ginawangka. Mata-an! A Suka na Suka i Mata-o ko manga Sosolun.

117. Da-a Pitharo Akun kiran a rowar ko ini Sogo o Ka Rakun Sukaniyan: A giya Kashowasowata niyo ko Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo; na miyabaloi Ako kiran a saksi ko kashisi-i Akun kiran; na kagiya a tanganun na Kongka, na Suka bo i Makatotonggo kiran; ka Suka i Saksi ko langowan taman.

118. O Siksa-angka siran, na Mata-an! A siran na manga Oripun Ka: Na o Napi-angka siran, na Mata-an! A Suka na Suka so Ma-bagur, a Maongangun.

119. Putharo-on o Allah: Giyaya so Alongan a Phakanggih a gona ko Miyamangimbunar so Kiyapangimbunar iran: Adun a bagiyen niran a manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig,- Makakakal siran non sa dayon sa dayon: Miyasowat kiran so Allah, na Miyasowat siran non mambo: Giyoto man so Da-ag a Mala.

120. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, go so Madadalum ro-o; na Suka-niyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

Surah Al-An'Am-6

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, go Miyadun ko manga Lilibotung a go so Sindao. Oriyan naya na siran a Miyamangongkir na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Lipao, oriyen niyan na diniyanga Iyan so Adiyal. Na so Adiyal na miyapunto si-i rukaniyan; oriyen naya na sukano na shasangka kano!

3. Go Sukaniyan so Allah (a Patot a Pushimba-an) si-i ko manga Langit go so Lopa. Katawan Niyan so isosolun niyo, go so ipapayag iyo, go katawan Niyan so gi-i niyo nggalubukun.

4. Na da-a Phakatalingoma kiran a Ayat a pud ko manga Ayat o Kadnan niran, a ba iran noto di tatalikhodi.

5. Na Sabunar a Piyakambokhag iran so Bunar ko Kiyapakaoma Niyan kiran: Na Phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko Piyamagompat iran Sukaniyan (a siksa).

6. Ba iran nda Mailai a madakul a bininasa Mi ko miyaona a niran a pagtao? A Piyakikhapa-ar Ami kiran ko Lopa, so da-a Mi rukano

Phakikhapa-arun, go Biyotawanan Nami kiran so oran a Marugus, go bialoi Ami so manga Lawasaig a Puphamangondas ko kababa-an niran: Na bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, go Miyadun Kami ko oriyen niran sa pagtao a manga salakao.

7. Na opama ka Tiyoronan Nami Suka sa Kitab a matatago sa Karatas, go iran non minisukho so manga lima iran, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya o rowar sa Salamangka a Mapayag!

8. Na Pitharo iran: A ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat? Na o Tomiyoron Kami sa Malaikat, na minitaman ndun so khasowa, oriyen niyan na di kiran Maputhata-alik.

9. Na opama ka baloya Mi so Sogo a Malaikat, na matatangkud a khabaloi Ami Sukaniyan a Mama, na Mata-an a ba Ami siran ndun kharimbota sa lagid o karirimbota kiran.

10. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka; na Kiyatangalan so siran a Miyamagurug kiran o Piyamagompat iran (a siksa).

11. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa, na go niyo Pagilailaya oantona-a i Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamanaplis (ko Bunar).

12. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A ruk o Allah Tiyangkud Iyan ko Ginawa Niyan so Kapanagalimo. Pulimodun kano Niyan ndun ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka-a madadalumon. So siran a liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

13. Na ruk Iyan so nganin a miyakakadun ko Gagawi-i a go so Daondao; go Sukaniyan so Puphanug; a Mata-o.

14. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a khakowa Ko a Panarigan, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa? A Sukaniyan i Puphagapur na di Maphagapur. Tharowangka: A Mata-an! A ini Sogo Rakun a kabaloi Akun a Paganai a tao a Mimbayorantang (ko Allah), na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko manga Pananakoto.

15. Tharowangka: A Mata-an! A sakun na ikhaluk Akun amai ka sangka-an Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a lubi a Mala.

16. Sa dun sa pakalidasun ro-o sa Alongan noto, na Sabunar a ini Kalimo Sukaniyan (o Allah); ka giyoto man so Da-ag a Mapayag.

17. Na o Sogati Ka o Alah sa Morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan; na o Sogati Ka Niyan sa Mapiya, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

18. Go Sukaniyan so Phakagaga, a Maka-o ombao ko manga Oripun Niyan; go Sukaniyan so Maongan-gun, a Kaip.

19. Tharowangka (Ya Muham-mad): Antona-a shai i mala-a saksi? Tharowangka: A so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano; go ini Ila-ham Rakun angka-i a Qur-an, ka-an Akun rukano aya Mipamaka-iktiyar; a go sa dun sa raotun Ni-yan. Ba Mata-an! a sukano na Push-aksian niyo a Mata-an! A adun a pud o Allah a manga Tohan a sal-akao? Tharowangka: A di Ko Push-aksian! Tharowangka: A Mata-an! A Sukaniyan bo i Tohan a Isa Isa, go Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuhanakoto niyo.

20. Na so Siran a ini bugai Ami kiran so Kitab na makikilala iran (so Muhammad) lagid o kakililala a iran ko manga Wata iran. So liyogi ran so manga ginawa iran, na siran idi Khipaparatiyaya.

21. Na ba-adun a tao a lawan a salimbot a di so tao a Inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Salimbot.

22. Na si-i ko Alongan a Kali-moda Mi kiran langon: Oriyan ni-yan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: A anda so ini Pa-manakoto niyo a siran na sukano a itutugo niyo (a manga sakotowa o Allah)?

23. Oriyan naya na da-a mabaloi a rason niran a rowar sa Katharowa iran: Sa Ibut ko Allah a Kadnan Nami, ka kuna a ba kami manga Pananakoto.

24. Pamimikiranangka! O Anda-manaya i Kapakapumbokhaga iran ko manga ginawa iran! Go mailang kiran so ini Pangangkob iran (ko Allah).

25. Na adun a pud kiran a Pu-phamakinugun Ka niyan; na Tiya-gowan Nami so manga poso iran sa manga pilus, ka-an niran noto di Khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga Tangila iran sa Kabungul; na apiya mailai ran so langowan o Tanda, na di ran noto Paratiyaya-an; taman sa igira a Miyakaoma siran Ruka, na Puphamawalun Ka iran; gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A da-a salakao saya a rowar sa manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

26. Na siran na ipuhanapar iran Sukaniyan (a Qur-an), go Phagawa-tun niran Sukaniyan; na da-a Pu-khabinasa-an niran a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

27. Na o Mailangka so masa a Katarongkowa kiran ko Naraka! Na Matharo iran: A hai o ba tano bo Phakakasoya (ko Doniya)! Ka di tano Pakambokhagun so manga Ayat o Kadnan tano, go mabaloi tano a pud ko Miyamaratiyaya!

28. Kuna, ka Puphayag kiran so Piyaguma iran sa Paganai. Na o

Pakakasoya siran, na Pagundodan niran ndun so ini Sapar kiran, ka Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

29. Na Pitharo iran: A da-a Kaoyagoyag a rowar ko Kaoyagoyag tano ko Doniya, go di tano Pagoyagun (ko oriyen o Kapatai).

30. Na o Mailaingka so masa a Kapakatinduga kiran ko Hadapan o Kadnan niran! A Tharo-on Niyan: A ba ini di Bunar? Na Tharo-on niran: A ungkai no di, Ibut ko Kadnan nami (ka Bunar dun)! Tharo-on Niyan: Na Ta-ami niyo so siksa, sabap ko Kiya-ongkir iyo.

31. Sabunar a Miyalogi so siran a Piyakambokhag iran so Kimbaratumowa-an ko Allah,- taman sa amai ka makaoma kiran so Bangkit a Mitalumba, na Matharo iran: A hai Miyakasundit tano! Sa kiyandarainon tano ko Doniya; a siran na ka-a awidan niran so manga dosa iran si-i ko manga likod iran; tanodan ka Miyakaratarata a ka-a awidi ran non.

32. Na da ko Kaoyagoyag ko Doniya inonta na matag Katumbangan go Kabimbanan; na Mata-tangkud a so Ingud a Maori i taralbi a Mapiya, ko siran a Khipananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

33. Sabunar a katawan Nami a Mata-an naya! A Mapakapumboko Ka dun o Katharo iran: Na Mata-an! A siran na kuna a ba Ka iran di

Bubunara: Na ogaid na so da Pamaginontolan na so manga Ayat o Allah na sasangka-an niran.

34. Na Sabunsabunar a Piyakambokhag so manga Sogo ko Miyaona an Ka: Na Miphantang Siran ko Kiyapakambokhaga Kiran, go so Kiyaringasa-a Kiran, taman ko Kiyapakatalingoma Kiran o tabang Ami: Ka da-a Phakasambi ko manga Katharo o Allah. Na Sabunsabunar a adun a Miyakaoma Ruka ko manga Totholan ko manga Sogo.

35. Na o ba Ruka Minirugun so kiyatalikhod iran, na o Khagagangka na Puloloba Ka sa okita ko Lopa o di na Towak ko Langit a kasabapan sa Kabugingka kiran sa Tanda,- na o kabaya o Allah, na Mata-an a Khatimo Iyan siran ko Torowan: Na o ba Ka mabaloi a pud ko da-a manga Mulung iyan!

36. Aya bo a Tharima (ko Ipuphanolon Ka) na so Puphamakinugon: Na so Miyamatai, na Pagoyagun siran o Allah; oriyen niyan na Ron siran Phakandoda.

37. Na Pitharo iran: Ino da Toroni Sukaniyan sa Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na Gaos Iyan a Kapakatoron Niyan sa Tanda: Na ogaid na kadakulan kiran a di manga Tata-o.

38. Na da-a Binatang ko Lopa, go da-a Papanok a iphulantap iyan so mbala a Papak iyan, a ba di

manga pagtao a manga lagid iyo. Da-a Linipha Ami ko Kitab a maito bo, oriyen niyan na si-i siran Pulimoda ko Kadnan niran.

39. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami na manga Bungul go manga Omao,- a mata-tago ko manga Lilibotung: Sa dun sa kabaya o Allah (a Kadadag iyan) na Ndadagun Niyan: Go sa dun sa kabaya Iyan (a Katoro iyan) na Thago-on Niyan ko lalan a Makao ontol.

40. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah, o di na Makatalingoma rukano so Bangkit, ba adun a salakao ko Allah a Kaphanguniyan niyo?- O sukano i manga Bunar!

41. Kuna,- ka Sukaniyan bo i Kaphanguniyan niyo, na pakasulungang kano niyan sa maliwanang po-on ko tiyoba a mala a mini talumba rukano o kabaya Iyan, na Kalipatan niyo so Ipuphmanakoto niyo ron!

42. GoSabunsabunar a Siyogowanami so manga pagtao ko Miya ona an Ka, na Piyakadansal Ami kiran so masikot, go so Kapakathatalogudam, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

43. Na ino siran nda Pangalimbaba-an gowani ko Makaoma kiran so siksa Ami? Na ogaid na ba dun tomigas so manga poso iran, go Pipharasan kiran o Shaitan so Pingolaola iran (a manga rarata).

44. Na kagiya a pakalipatan niran so sabap a Kiyapakataduma kiran, na lika-an Nami kiran so manga Pinto o langowan taman, taman sa kagiya-a ba siran ndun Miyasonor ko kiyabugi kiran, na siniksa Ami siran sa Minitalumba, na sa maoto na siran na kiyada-an siran sa Pan-ginam!

45. Na Miyathiphad so kaposan o pagtao a da Pamaginontolan. Na so Podi na ruk o Allah a Kadnan o manga Ka-adun.

46. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka kowa-an o Allah so Kanug iyo go so manga Kailai niyo, go Parukatun Niyan so manga poso iyo, ba adun a Tohan a salakao ko Allah a Mibugai niyan rukanoto? Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Ayat; na' oriyen niyan na siran na Puthalikhodan niran.

47. Tharowangka: Aiguda iyo, amai ka Makatalingoma rukano so siksa o Allah a Mitalumba, o di na Mapayag, ba-adun a khabinasa a rowar ko pagtao a da Pamaginontolan?

48. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Kapuphmanothol Iran sa Mapiya go giya Kaphuphamaki-iktiyar Iran ko Marata: Na sa dun sa Maratiyaya go Mbilangatao,- na da-a Pangan-dam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

49. Na so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami,- na khasogat

siran o siksa, sabap ko da iran Kapangongonotan.

50. Tharowangka: A di Ko rukano Putharo-on i shisi-i Rakun so Khitatagowan ko manga Kakawasa-an o Allah, go di Ko katawan so Migagaib, go di Ko rukano Putharo-on i Mata-an! A Sakun na Malaikat. Da-a khudugun Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun. Tharowangka: A ba magishan so Bota a go so Puphakailai? Ino kano di Phamimikiran?

51. Na Paki-iktiyaringka ini ko siran a ika-aluk iran so Kapulimoda kiran ko Kadnan niran: A da-a khakowa iran a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangongogopon: Kan-an siran Makapananggila.

52. Go Dingka mbowangun so siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko Kapita-pita go so Kagabi-gabi, a singanin niran ko Kasosowat o Allah. Na da-a Paliyogat Ruka ko Kapuphamagiton-ga kiran a maito bo, go da-a Paliyogat kiran ko Kapuphamagiton-ga Ruka a maito bo, ka misabap ko Kibowangun Ka kiran, a sabap a Kabaloingka a pud ko da Pamaginontolan.

53. Na lagid aya a Kiyatiyoba Ami ko saba-ad kiran sabap ko saba-ad, ka-aniran Matharo: A ba siran naya so ini Kalimo siran o Allah kondolondolonan tano? Ba di so Allah i Mata-o ko Miyama-nalamat?

54. Na igira-a Miyakaoma Ruka so siran a Papatiyaya-an niran so manga Ayat Ami, na Tharowangka: A so Kalilinatad na si-i rukano: Tiyangkud o Kadnan niyo ko Gina-wa Niyan so Kapangalimo: Mata-an naya! A sa dun sa Miyakanggolaola rukano sa marata si-i ko di Katao, oriyen niyan na Mithaobat ko oriyen niyan, go Miphiyapiya, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

55. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada magosai ko manga Ayat: Go an Mapayag so okit o manga Baradosa.

56. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah. Tharowangka: A di Akun Pagonotan so manga kabaya iyo a ribat: Ka Miyadadag Ako dun, o siyowa Akun noto, go kuna a ba Ako pud ko Miyamakaontol.

57. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na Thatakna ko Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko, a Piyakambokhag iyo Sukaniyan. Kuna a ba Rakun shisi-i so Puphalokalokan niyo (a siksa). Da ko Kokoman noto inonta na ruk o Allah: Ipuhkohom Iyan so Bunar, go Sukaniyan i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

58. Tharowangka: A opama ka Mata-an! A shisi-i Rakun so Phagalokalokan niyo, na Minitaman ndun so Khasowa ko lut Akun a go so lut

iyu, Na so Allah na katawan niyan so da Pamaginontolan.

59. Na shisi-i Rukaniyan so manga Gonsi o Migagaib, da-a Mata-o ron a Rowar Rukaniyan. Go katawan Niyan so shisi-i ko Kalopa-an go so Kalodan. Go da-a khaolog, a Raon a ba Niyan ndi katawi sukaniyan: Go da-a Od a matatago ko manga Lilibotung ko Lopa, go da-a Mawasa go da-a Mamara, a ba di matatago ko Kitab a Mapayag (so Lauh Mahful).

60. Go sukaniyan so Puthangan rukano ko Gagawi-i, (ko kaputhoroga rukano), go katawan Niyan so Miyapasad iyo ko daondao: Oriyan niyan na Puphakagogona-on kano Niyan ro-o; ka-an mapopos so talalik a miyapunto; oriyen niyan na si-i Rukaniyan so Khandodan niyan; oriyen niyan na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

61. Go Sukaniyan so phakaba-as, a Kaporowan o manga Oripun Niyan, go Pushogowan kano Niyan sa (manga Malaikat a) khisisiyap (rukano). Taman sa igira-a miyakaoma ko isa rukano so Kapatai, na tangannun sukaniyan o manga Sogo Ami (a manga Malaikat), a siran na di siran Puphasipasin.

62. Oriyan niyan na pakakasowin siran ko Allah, a Kadnan niran a Bunar: Tanodan ka ruk lyan so Kokoman, go Skaniyan i lubi a maga-an ko manga pagi-itong.

63. Tharowangka: Ba adun a Phakasabut rukano ko manga Lili-

botung ko Kalopa-an go so Kalodan, a Kaphangangarapanan niyo sukaniyan sa Mapayag a Kapangalimbaba-an a go Masolun (Maputharo iyo a:) Ibut o Sabuta kami Niyan si-i, na khabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat?

64. Tharowangka: A so Allah na Pushabutun kano Niyan non, go so langowan o boko: Oriyan niyan na sukano na Ipuphanakoto niyo!

65. Tharowangka: A Sukaniyan so Phakagaga sa Katalingoma-i Niyan rukano sa siksa, a pho-on ko Kaporowan niyo o di na pho-on ko kababa-an o manga ai niyo, o di na Pakarimbotan kano Niyan, sa Kapakathitinduga-go Pakitintiman Niyan ko saba-ad rukano so Bagur o saba-ad. Pamimikiranangka so ropa-an a gi-i Ami Kashalinsalina Magosai ko manga Ayat, ka-an niran Kasaboti.

66. Na Piyakambokhagaya o Pagtaongka, a Sukaniyan so Bunar. Tharowangka: A kuna a ba kano Rakun Sasarigun;.

67. Oman i Tothol na adun a Pukhatana-an niyan, na katokawan niyo bo.

68. Na igira-a Miya-ilaingka so siran a Puphagishawishao ko manga Ayat Ami, na Talikhodingka siran taman sa di aya Pagishawisha-on niran na Tothol a salakao ron. Na o Malipat Ka o Shaitan, na di Ka Pagontod ko oriyen o Kapakata-dum Ka, a pud o pagtao a da Pamaginontolan.

69. Na da-a Paliyogat ko siran a Khipanananggila ko Kapuphamagitunga kiran a maito bo, na ogaid na Pananadum, ka-an siran Makapananggila.

70. Na Ganatingka so siran a biyaloi ran so Agama iran a Katumbangan go Kabimbanan, go Miyalimpang siran o Kaoyagoyag ko Doniya. Na Pamakitadumingka a Qur-an nai: Ka oba adun a kabina-sa-an a ginawa sa sabap ko pishokat iyan: Da-a bagiyan niyan a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Phangalubalub: Na-apiya iya-on niyan (sa ginawa niyan) so langowan o ipaga-on na di ron Matarima: Siran man so kiyabinasa-an sabap ko Pishokat iran: Na bagiyan niran so inomun a Phulikabo a ig go so siksa a Malipodus: Sabap ko da iran Kaparatiyaya.

71. Tharowangka (Ya Muhammad): Ino Ami Shimba-a a salakao ko Allah,- so di Rukami Phakanggai a gona go di Rukami Phakamoral,- go ba Kami pumbaklid ko manga talikhodan Nami ko oriyon o masa a Kiyatorowa Rukami o Allah?- Lagid o diyadag sukaniyan o Shaitan si-i ko Lopa, a pukhata-ataap, adun a manga Bolayoka iyan a Puthawagun niran si-i ko Torowan, Sa songka rukami. Tharowangka: A Mata-an! A so Torowan o Allah na giyoto i Torowan, na ini Sogo Rukami a Kambayorantang Ami ko Kadnan o manga Ka-adun;-

72. Go giya kipamayandugun niyo ko Sambayang go Onoti niyo Sukaniyan: Na Sukaniyan so Ron

kano Pulimoda.

73. Go Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Na si-i ko Alongan a Tharo-on Niyan: So Kon, na Kha-adun. Aya Katharo Iyan na so Bunar. Na ruk Iyan so Kapa-ar ko Alongan a Kaiyopa ko Pariyop o Sang-gakala. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag. Go Sukaniyan so Maongangun, a Kaip.

74. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan a Azar: Ino ka Puphangumba-al sa manga Barahala a manga Katohanan? Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun suka go so pagtaongka ko Kadadag a Mapayag.

75. Na lagid aya a Kapuphakilain Nami ko Ibrahim ko Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa, ka-an mabaloi a pud ko Mithotomangkud.

76. Na kagiya a Makalibotung Rukaniyan so Gagawi-i, na miyakailai sa Bito-on: Na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A di Ko khabaya-an so Puhamanudup.

77. Na kagiya a mailai Niyan so Olan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A Ibut o di Ako Torowa o Kadnan Ko, na khabaloi ako dun a pud ko pagtao a Miyangadadadag.

78. Na kagiya a mailai Niyan so Alongan a Pushubang, na Miyatharo Iyan: A giyaya i Kadnan Ko; ka giyaya i Mala. Na kagiya a Somudup, na Miyatharo Iyan: A hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuphama-nakoto niyo.

79. Mata-an! A Sakun, na ini Bantak Akun so Hadap Akun ko (Allah a) Mimba-as ko manga Langit go so Lopa, a Mbabayorantang Ako, go di Ako pud ko manga Pananakoto.

80. Na Miyakiphawala-on so pagtao Niyan. Pitharo Iyan: A ino kano Rakun gi-i Pakiphawala, makapantag ko Allah, a Sabunar a Tiyoro Ako Niyan? Na da-a Ikhaluk Akun ko Ipushakoto niyo Rukaniyan a maito bo: Inonta sa kabaya o Kadnan Ko. Mararangkom o Kadnan Ko a Kata-o so langowan taman. Ino kano di Phanaadum?

81. Na andamanaya i kikkhalukun Ko ko Ipuphanakoto niyo, na di niyo ikhaluk a Mata-an! A sukano na Piyakisakotowan niyo so Allah ko da-a Initoron Niyan rukano ron a karina? Na anda ko dow a ka Sagorompong i Kiyapatotan ko Sarig? O sukano na katawi niyo.

82. So Miyamaratiyaya go da iran kumbotun ko Paratiyaya iran so Kapanakoto, na siran man i Kiyapatotan ko Sarig, go siran i Miyamakaontol.

83. Na giyoto i karina Mi, a ini bugai Ami oto ko Ibrahim makapantag ko pagtao Niyan: Ipuphoro Ami ko manga Daradat so tao a kabaya Ami: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

84. Na ini bugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub: Oman i isa Kiran na Tiyoro Ami: Go so Nuh, na Tiyoro Ami ko Miya-ona an Niyan, na pud ko Moriyatao Niyan so Dawood go so Solaiman, go so Ayyub, go so Yusuf, go so Musa, go so Haroon: Na lagid aya a Kambalasi Ami ko Miphipiyapiya:

85. Go so Zakariya go so Yahya, go so Isa go so Ilyas: Oman i isa Kiran na pud ko manga Bilangatao:

86. Go so Ismail, go so Al-Yasha, go so Yunus, go so Lut: Na oman i isa Kiran na ini lubi Ami ko manga Ka-adun (ko masa iran):

87. Go so saba-ad ko manga lokus Iran, go so manga Moriran a tao, go so manga Pagari ran: Na Pinili Ami Siran, go Tiyoro Ami Siran ko okit a Maka-o ontol.

88. Giyaya man so Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukaniyan so tao a kabaya Iyan, ko manga Oripun Niyan. Na opama ka Miyanakoto Siran, na Miya-ilang Kiran ndun so Pingalubuk Iran.

89. Siran man so ini bugai Ami Kiran so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i: Na amai ka Ongkirun naya o Siranaya, na Sabunar a ini Sarig Ami aya sa pagtao a kuna aba iran naya di Paparatiyaya-a.

90. Siran man so Tiyoro o Allah: Na so Torowan Kiran i Onotingka Sukaniyan; Tharowangka: A da-a Phanguningko rukano saya a sokai: Da-a salakao Rukaniyan a rowar sa undao ko manga Ka-adun.

91. Na da iran Sula-an ko Allah so titho a Kala Iyan gowani ko Tharo-on niran: A da-a Initoron o Allah ko Manosiya a maito bo: Tharowangka: A antawa-o non i Tomiyoron ko Kitab a so Mini-oma Sukaniyan o Musa?- A Sindao a go Torowan ko manga Manosiya: Ipuphanorat iyo to ko manga Daptar na Puphayagun niyo to, na madakul a Puphaguma-an niyo ron: Na Minindao rukano so di niyo katawan, sukano go di katawan o manga lokus iyo. Tharowangka: A so Allah (i Tomiyoron non): Oriyan niyan na Ganatingka siran ko gi-iran kandadab a Mabibimban siran.

92. Na giyangkaya a (a Qur-an) na Kitab a Initoron Nami Sukaniyan, a ndadakulan o mapiya, a Miyakatanto ko Miya-ona an niyan: Go an Ka Mipamaka-iktiyar ko (tao sa Makkah a) Pompongan o manga Ingud a go so makaliliyoton. Na so Miyamaratiyaya ko Akhirat na Papatiyaya-an niran naya, go siran na so Sambayang iran na si-syapun niran.

93. Na ba-adun a tao a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iran so Allah sa Kabokhag, o di na Pitharo iran: A Inilahaman nako, a da-a ini lllahamon a maito bo, go so tao a Pitharo iran: A Phakatoron

Ako sa lagid o Initoron o Allah? Na opama ka Mailaingka amai ka so da Pamaginontolan na matago ko manga Kaburug ko Kapatai!- A so manga Malaikat na o Olangun niran so manga Barokan Niran, (sa gi-iran Tharo-on a:) Pakaliyowa niyo so manga Niyawa niyo: Sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a Kahina-an,- sabap ko sukano na Ipuphangangkob iyo ko Allah so di Bunar, go sukano na so manga Ayat Iyan na Puphumaratabatan niyo!

94. Na (Tharo-on kiran a:) Sabunsabunar a Miyakaoma kano Rukami a manga tawantawan lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paganai a kiya-okitan: Na kiyaganatan niyo (sa doniya) so inibugai Ami rukano ko tampar ko manga tali-khodan niyo: Na da-a khailai Ami a pud iyo ko manga Panandigan niyo a siran so initugo niyo sa Mata-an! A siran na manga sakotowa siran rukano o Allah: Sabunsabunar a miyangapupuka so kiyakhokoyaputa-an niyo, go Miya-ilang rukano so initugo niyo (a phamakaogop rukano)!

95. Mata-an! A so Allah i di-i makambatukad ko manga od go so od a Qormah. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go Puphakagumaon Niyan so Miyatai a pho-on ko Oyagoyag. Giyoto man so Allah: Na andamaya i Kaputhalikhod iyo?

96. Miyadun ko Kapipita: Go biyaloi Niyan so Gagawi-i a idudu-

kha, go so Alongan go so Olan a ipuphagitong: Giyoto man i Takus o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

97. Go Sukaniyan so Miyadun rukano ko manga Biton, ka-a niyo gi-i Mipunana-o ko manga Libotung ko Kalopa-an a go so Kalodan: Sabunar a Pishumpad Ami magosai so manga Ayat ko pagtao a tatakikun niran.

98. Go Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on ko ginawa a isa (a giyoto so Adam): Na adun a kaputhakna-an go adun a Kapumbutan: Sabunar a Pishumpad Ami magosai so manga Ayat ko pagtao a Khisasabot.

99. Go Sukaniyan so Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so Ig: Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so Mbarambarang a Mangunguto: Na adun a Piyakagumao Ami ron a Gadong, na Puphakagumawan Ami sukaniyan sa Onga a Mapiingi; go Puphakapon ko Qormah a pho-on ko Tandok iyan a manga Talintang a ma-a ampir: Go so manga Pamomolan a manga Anggor, go Zayton, go Dalimah, Makapushasaropa-i go di Makapushasaropa-i: Pagilailaya niyo so Onga niyan igira Miyonga, go so Kapakatowa niyan. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Maparatiyaya.

100. Na biyaloi ran a manga Sakotowa o Allah so manga Jinn, a Inadun Niyan siran; go tiyakayan

niran sa manga Wata a Mama go manga Wata a Babai a kuna a ba Kata-o. Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Phuropan niran non!

101. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Andamanaya i Kapumbawata Iyan a da-a Darodopa iyan? Go aya Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

102. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Miyadun ko langowan taman: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Go Sukaniyan i Tomatanggong ko langowan taman.

103. Di khatundo^[1] Sukaniyan o manga Kailai, na Sukaniyan na Matutundo^[2] Iyan so manga Kailai: Go Sukaniyan i lambas i Kata-o, a Kaip.

104. Sabunar a adun a Miyakoma rukano, a manga Karina, a pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa Minungka-on, na Kapiya-an o ginawa niyan; na sa di ron Maginungka, na ikabinasa niyan: Na kuna a ba Sakun i Somisiyap rukano.

105. Na lagid aya a gi-i Ami Kashalinsalina magosai ko manga Ayat: Go kagiya o ba iran Matharo: A Kiyapangadi-an Ka, go kagiya ana Mi oto Mapakarayang ko pagtao a manga Tata-o.

106. Kudugangka so ini Ilaham Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Da-

[1] Di khaganggaman. [2] kagaganggaman.

a Tohan a inonta Sukaniyan: Go Talikhodingka so manga Pananakoto.

107. Na a kabaya o Allah, na di siran Makapanakoto: Na da Ami Suka punto'a a somisiyap kiran, go kuna a ba siran Ruka Paki-a akon.

108. Na di niyo Pundadaora-i so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, ka Ndadaora-an niran so Allah sa Kapumalawani sabap ko di Kata-o. Lagid aya a kiyapharasi Ami ko oman i pagtao ko galubuk iran. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niran i khandodan niran, na Phanotholun Niyan kiran so Pingolaola iran.

109. Na Mishasapa siran ko Allah ko Pithamanan o manga Sapa iran, sa Mata-an a o adun a Makaoma kiran a Tanda, na Pharatiyaya-an niran ndun noto. Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i Maphakatokao kano niyan sa Mata-an naya! A o Makatalingoma na di ran Pharatiyaya-an?

110. Na Mbangkiringun Ami so manga poso iran, go so manga Kailai ran, lagid o da iran non Kaparatiyaya-a ko paganai a kiya-okitan: Go mbotawanan Ami siran ko Kadadadag iran, a gi-i siran Muromparompak.

111. Na opama ka Mata-an! A Sukami na Piyakatoron Ami kiran so manga Malaikat, go Minimbityara-i siran o Miyamatai, go tini-mo Ami kiran so langowan taman a Minipagadapa (iran), na di siran ndun Maratiyaya, inonta o kabaya o Allah. Na ogaid na kadakulan kiran na di manga Tata-o.

112. Na lagid aya a Kiyasungga-i Ami ko oman i Nabi sa ridowai, a manga Shaitan ko manga Manosiya go so manga Jinn, a Ipuhamodiyok o saba-ad kiran ko saba-ad so inirmasan a Katharo, ka-an siran maikmat. Na o kabaya o Kadnan Ka, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a goso gi-i ran mbaba-asun;

113. Ka-an non mitaliyadok so manga poso o siran a di phamaratiyaya ko Akhirat: Go an siran non Masowat, go a niran gi-i Manggolaola so siran na gi-i ran Nggolaola-an (a dosa).

114. (Tharowangka a:) Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Akun a Kokoman?- A Sukaniyan so Tomiyoron rukano ko Kitab, a Katarotopan sa osayan. Na so siran a bigan Ami ko Kitab, na katawan niran, a Mata-an! (a giya Qur-an naya na) Initoron a pho-on ko Kadnan Ka a Bunar. Na Dingka dun mbaloya a Ginawangka a pud ko Puhakadowadowa-an.

115. Na Miyasamporna so Katharo o Kadnan Ka a Bunar a go Ontol: Da-a Phakasambi ko

manga Katharo Iyan: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

116. Na amai ka Onotan Ka so kadakulan ko tao ko Lopa, na kha-pokas Ka iran ko lalan o Allah; ka da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan: Go ba siran ndun di-i pangusar.

117. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a Mapopokas ko lalan Niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Khipakao ontol.

118. Na kangkano ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, o sukano na so manga Ayat Iyan i Paparatiyaya-an niyo.

119. Na antona-a i sikap iyo (a maka-u urun rukano) sa di niyo kakhan ko miya-aloi ron so ngaran o Allah, a Sabunar a Pishumpad Iyan rukano Magosai so Kiyaram Iyan rukanoinonta so kiyasungutan kano ron? Na Mata-an! A madakul a tanto a Puphamakadadag sabap ko manga kabaya iran a ribat a kuna a ba Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko manga Malawani.

120. Na ganati niyo so Mapapayag a Dosa, go so Masolunon: Mata-an! A siran a gi-i shokat ko Dosa na Imbalas kiran ndun so Pishokat iran.

121. Na di kano khan ko da-on ma-aloi so ngaran o Allah: Ka Mata-an naya! A tiho a Kandar-

waka. Na Mata-an! A so manga Shaitan na titho a Puphamodiyokun niran so manga Salinggogopa iran, ka-an kano iran Mapuphamawal. Na amai ka Onotan niyo siran, na Mata-an! A sukano na titho a manga Pananakoto.

122. Ino so tao a aya butad iran na Ma-atai, na Inoyag Ami sukaniyan, go singgayan Ami sa Sindao a sabap a Pukhilalakao niyan ko manga Manosiya, ba lagid o tao a maka-i ibarat sukaniyan sa matatago ko manga Lilibotung, a di ron Phaka-awa? Lagid aya a kiyapharasi Ami ko da Pamaratiyaya ko Pinggolaola iran

123. Go lagid aya a Kiyasunggai Ami ko oman i Ingud, sa manga ala ko manga rarataon i Ongar, ka-an siran non Makapuphagantangan sa marata: Na da-a Kapuphagantangan iran sa marata a rowar ko manga ginawa iran, sa di iran Mai-inungka.

124. Na igira adun a Miyakaoma kiran a Tanda, na Tharo-on niyan: A di ami dun Pharatiyaya-an taman sa di kami kabugan sa lagid o ini bugai ko manga Sogo o Allah. So Allah i Mata-o sa sadun sa Ipukhidiya Niyan ko Sogowan Niyan. Na khasogat dun so siran a Mimamarata i ongar a kapakaito, si-i ko Allah, go siksa-a sangat, sabap ko Kiyapagantangan niran sa marata.

125. Na sa dun sa kabaya o Allah

a Katorowa Niyan non,- na phakalowagun Niyan so rarub iyan ko Kambayorantang; go sa dun sa kabaya Iyan a Kadadaga Niyan non,- na mbaloi Niyan so Rarub iyan a magugut a masimpit, lagid o ba Puphanakudug ko Kawang: Lagid oto a kipushunggain, o Allah ko siksa ko siran a di Mapararatiyaya.

126. Na giyangkai (a Islam) i lalan o Kadnan Ka, a Maka-o ontol: Sabunar a Pishumpad Ami Magosai so manga Ayat ko pagtao a Khipakatatadum.

127. Bagiyon niran so Ingud a Kalilintad si-i ko Kadnan niran: Go Sukaniyan i Panarigan niran, sabap ko Pinggolaola iran (a ma-piya).

128. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda Niyan kiran langon, (na Tharon Niyan): Hai Malilimod a manga Jinn! Sabunar a madakul a liyalong iyo ko manga Manosiya. Na Tharon o manga Salinggogopa iran a pud ko manga Manosiya: Kadnan nami! Kiyasawitan o saba-ad rukami so saba-ad: Na ini sampai kami ko diyandi ami-a so ini diyandi-i Ka rukami. Tharon Niyan: A so Apoi i darpa iyo: Makakakal kano ron ndun, inonta sa kabaya o Allah. Mata-an! A so Kadnan Ka na Maongangun, a Mata-o.

129. Na giyaya i gi-i Ami Kapakihapa-arun ko saba-ad ko manga Darowaka ko saba-ad, sabap ko Pishokat iran.

130. Hai kasamasama o manga Jinn go manga Manosiya! Ba da-a Miyakatalingoma rukano a manga Sogo a pud rukano, a Mapuphanothol iran rukano so manga Ayat Akun, go Mipuphamaka-ikhtiyar iran rukano so kitumo ko Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Pishaksi-an nami a sala so manga ginawa mi. Na Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na shaksi-an niran a ginawa iran sa Mata-an! A siran na da Pamaratiyaya.

131. Giyoto man na Mata-an! A da ko butad o Kadnan Ka o ba Niyan binasa-a so manga Ingud sabap ko Kiyandarowaka, a ba so taoron na di maka-i inungka.

132. Na ruk o oman i isa so manga Daradat ko Pinggolaola iran: Ka da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i ran Nggolaola-an.

133. Na so Kadnan Ka i Kawasa, a khiruk ko Limo: O kabaya Iyan, na khailang kano Niyan, go Phakasambi (sa pagtao) ko oriyani niyo sa sadun sa kabaya Iyan, ishan o Kiyaduna Niyan rukano a miyakapon ko Moriyatao o pagtao a salakao.

134. Mata-an! A so diyandi rukano na Phakatalingoma dun: Go di niyo dun kapalagoyan.

135. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka

Mata-an! A Punggalubuk Ako mambo: Na katokawan niyo bo o antawa-a i khabaloi a ruk iyan so Mababantog a Ingud: Mata-an naya! A di Phakasulang sa Maliwanag so da Pamaginontolan.

136. Na singgayan niran so Allah ko Inadun Niyan a manga Purpuran go manga Ayam, sa kipantag: Na Pitharo iran: A giyaya na bagiyani o Allah si-i ko tugo iran a kabokhag: Go giyaya na bagiyani o Ipuphamanakoto ami! Na so miyabaloi a bagiyani o Ipuphamanakoto iran na di ipuraot ko Allah, na so miyabaloi a bagiyani o Allah na ipuraot ko Ipuphamanakoto iran! Mikharatarata so Ipuhokom iran!

137. Na lagid aya a Kiyapharasi Niyan ko madakul ko manga Pananakoto, ko Kapumbonowa ko manga Wata iran o Ipuphamanakoto iran, ka-aniran siran Mabinasa, go a niran siran karimboti ko Agama iran. na opama ka kabaya o Allah, na di ran noto Manggolaola: Na Botawaningka siran a go so gi-i ran Mbaba-asun a Kabokhag.

138. Na Pitharo iran: A giyama manga Ayam ai go giya Purpuran na-i na ini sapar, da-a Phakakan non a inonta so kabaya ami-si-i ko tugo iran a Kabokhaggo manga Ayam a ini sapar so karorani ko manga likod iyan, go manga Ayam a di ran non Pagalawin so ngaran o Allah; a Ipuphangangkobon: Mbadalan Niyan siran ndun ko Ipu-phangangkob iran non.

139. Go Pitharo iran: A so Matatago ko manga tiyan a ungkai a manga Ayam na kabisa o manga Mama rukutano, na Kiyaram ko manga Karoma tano; na amai ka mabaloi a Ma-atai, na tompotompok siran non. Mbadalan Niyan siran ko ini ropa iran (a Kabokhag): Mata-an! A Sukaniyan na Maongangun, a Mata-o.

140. Sabunar a miyalogi so siran a Piyamono iran so manga Wata iran, sa Kalalalongan, kuna a ba Kata-o, go Kiyaram iran so Pagupur kiran o Allah, a ini angkob ko Allah. Sabunar a Miyadadag siran go da siran makakudug sa Ontol.

141. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyadun ko manga Sapad, a gi-i Mitha-ata-ar, go di Miputha-ata-ar, go so Qormah go so Purpuran, a mbidabida a Kapukhana-on: Go Zayton, go so Dalima a Makapushasaropa-i, go di makapushasaropa-i: Kang-kano ko Onga niyan igira-a Miyonga, go tonaya niyo so Zakat iyan ko Alongan a Kapuragonaon; go di kano Puthabowakar: Ka Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Tabowakar.

142. Go (Inadun Niyan) so sabaad ko manga Ayam a Pukharoranan go di Kharoranan: Kangkano ko Pagupur rukano o Allah, go di niyuduga so manga okit o Shaitan: Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

143. Walo anggaganapa: Si-i ko Bilibili a dowa, go si-i ko Kambing

a dowa; Tharowangka: A ba so dowa Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dowa Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o dowa Babai? Panothola niyo Rakun si-i ko Kata-o, o sukano na manga Bunar:

144. Go si-i ko Onta a dowa, go si-i ko Sapi a dowa; Tharowangka: A ba so dowa Mama i ini sapar iyan, antawa-a so dowa Babai, antawa-a so Miyarangkom sukaniyan o manga tiyan o manga Babai? Antawa-a ba kano khipakadadarpa gowani a Isogo rukano aya o Allah? Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a Inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, ka-an niyan Madadag so manga Manosiya sa kuna a ba Kata-o? Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a da Pamaginontolan.

145. Tharowangka (Ya Muhammad): A da-a Khato-on Koko ini Ilaham Rakun a ini sapar ko khan a kakan niyan non, inonta o mabaloi a Miyatai, o di na rogo a tomiyoga, o di na Sapo o Baboi,- ka Mata-an! A sukaniyan na marshik- o di na Kandarowaka, a ini Panambai oto ko salakao ko Allah. Na sa dun sa kasungutan, a kuna a ba Darowaka, go di Malawani,- na Mata-an! A so Kadnan Ka na Manapi, a Makalimo-on.

146. Na Kiyaram Ami ko siran a manga Yahodi so oman i adun a kanoko niyan, go so Sapi go so Kambing, na Kiyaram Ami kiran so manga sibo a dowa oto, inonta

so ka-a awidan o manga likod a dow a oto, o di na so manga tinai, o di na so minilo-ok ko tolan: Giyoto man i ini badal Ami kiran sabap ko Kiyandarowaka iran: Na Mata-an! a Sukami i titho a manga Bunar.

147. Na Opakambokhaga Ka iran, na Tharowangka: A so Kadnan niyo i Khiruk ko Limo a Rangkom; go da-a Phakarun ko siksa Iyan ko pagtao a manga rarata i Ongar.

148. Putharo-on o siran a Miya-manakoto: A opama ka kabaya o Allah, na di kami Makapanakoto, go di Makapanakoto so manga lokus ami; go da-a Misapar ami a maito bo. Lagid oto a Kiyapakambokhaga o siran a Miya-ona an niran (ko manga Sogo), taman sa Kiyata-aman niran so siksa Ami. Tharowangka: A ba-adun a shisi-rukano a Kata-o? Na guma-on niyo Rukami oto. Da-a Phagonotan niyo a rowar ko arangan: Ka ba kano dun gi-i Pangusar.

149. Tharowangka: Na ruk o Allah so Karina a Tarotop: Na o kabaya Iyan, na Mata-an a Khatoro kano Niyan langon.

150. Tharowangka: A Pakadarpa-a niyo i manga saksi iyo a siran so Pushaksi-an niran a Mata-an! A so Allah na Kiyaram Iyan naya. Na o shaksi-i ran, na dingka siran mbabida a kashaksi: Go Dingka Pagonoti so manga kabaya o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na di ran Papar-

atiyaya-an so Akhirat: A siran na so Kadnan niran na Phurimbangun niran.

151. Tharowangka: A songkano si-i, ka Batiya-angko so Kiyaram rukano o Kadnan niyo: Di piyo Phanakoton (so Allah) sa maito bo; go (Phiyapiya i niyo) so Mbala a lokus sa tanto a Kaphiyapiya; go di niyo Mbonowa so manga Wata iyo sa po-on ko Kamiskin;- ka Sukami i Puphagupur rukano a go so siran;- go di kano pagobai ko manga pakasingai, so Mapapayagon go so Misosolun; go di niyo Mbonowa so Baraniyawa, a so ini sapar o Allah, inonta o si-i ko Kabunar: Giyoto man na ini Sogo Iyan rukano to, ka-a niyo Sabota.

152. Go di niyo pagobaya so tamok o ilo, inonta o so kapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tarotopa niyo so kapagasad go so Kathimbang si-i ko Kaontol;- da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniyawa, a inonta so Khagaos iyan;- na igira-a Putharo kano, na Paginontolan kano, apiya si-i ko Tonganai (niyo); go so diyandi o Allah na Tomanun niyo: Giyoto man i Kini-sogo-on Niyan rukano ron, ka-an niyo Katanodi.

153. Na Mata-an! A giyaya i lalan Nakun, a Maka-o ontol: Na kuduga niyo Sukaniyan: Go di niyo khuduga so manga pud a lalan: Ka mabulag kano niyan ko lalan Niyan: Giyoto man i Kinisogo-on Niyan rukano ron, ka-angkano Makapananggila.

154. Oriyan niyan na ini bugai Ami ko Musa so Kitab, a Tarotop ko Miphiyapiya, go osayan ko langowan taman,- go Torowan go Limo, ka-an niran Maparatiyaya so Kiputho-ona an (iran) ko Kadnan niran.

155. Na giyangkaya (Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Sukaniyan a Piyakandakulan sa Mapiya: Na Onoti niyo Sukaniyan, go Panang-gila kano, ka-angkano Mipangalimo:

156. Ka o ba niyo Matharo: A aya bo a Tiyoronan ko Kitab na so dowo pagtao ko Miya-ona an Nami, na Mata-an a Miyabaloi kami a titho a di Somasabot ko Kapuphangadi iran;

157. O di na o ba niyo Matharo: I opama ka Mata-an! A si-i rukami Initoron so Kitab, na khabaloi kami dun a lubi a Miyatoro a di siran. Na Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo,- go Torowan go Limo: Na badun a lawan a Darowaka ko tao a Piyakambokhag iyan so manga Ayat o Allah, go tiyalikhodan niyan noto? Imbalas Ami dun ko siran noto a Puphamanalikhod ko manga Ayat Ami, so Marata a siksa, sabap ko Kiyatalikhod iran.

158. Ba-adun a Punaya-on niran a rowar ko Kapakatalingoma kiran o manga Malaikat odi na so kapaka talingoma o kadnan ka hai Mohamad ko masa a kakokoma kon dolon dolonan o manga oripun iyan sa

Alongan a Qiyamah. O di na so Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka (a so kashubang o Alongan sa Sudupan)? Si-i ko Alongan a Kapakatalingoma o saba-ad ko manga Tanda o Kadnan Ka, Na di Makanggai a gona ko ginawa so Paratiyaya niyan, o da Paratiyaya sa Paganai, o di na danggalubuk ko Paratiyaya niyan sa Mapiya. Tharowangka: A nayao kano: Ka Mata-an! A Sukami na noma-nayao Kami (mambo).

159. Mata-an! A so siran a Mis-hisibaya ko Agama iran go Mithitinduga, na da-a labot Ka kiran a maito bo: Ka so khasowa iran na si-i bo (Phakandod) ko Allah: Oriyan niyan na Phanotholun Niyan kiran so Pinggolaola iran.

160. Sa tao a Mitalingoma niyan so Mapiya, na adun a bagian niyan a sapolo a manga lagid iyan (a manga pipiya): Go sa ta o a Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas on a rowar ko lagid iyan: Sa di siran Kasalimbotan.

161. Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A Sakun na Tiyoro Ako o Kadnan Ko ko lalan a Maka-o ontol,- a okit a Makasosogat,- a okit o Ibrahim a Maka-o ontol, go kuna a ba Miyabaloi a pud ko manga Pananakoto.

162. Tharowangka: A Mata-an! a so Sambayang Akun go so Simba Ko, go so Kaoyagoyag Akun go so Kapatai Akun, na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun:

163. Da-a Sakotowa Iyan: Na giyaya i ini Sogo Rakun, go Sakun i Paganai ko Mimbabayorantang (ko Allah).

164. Tharowangka: Ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko a Kadnan, a Sukaniyan i Kadnan o langowan taman? Na da-a khasokat o oman i ginawa (a dosa) a ba-on ndi Puthagorar: Go di khaawidan o ma-awid so awid o pud iyan. Oriyan niyan na so bo so Kadnan niyo i Khandodan niyo: Na Phanotholon Niyan rukano so nganin a sukano na di niyo to Phagayonayonan.

165. Go Sukaniyan so Miyadun rukano a manga Khalifah ko Lopa: Go Piyakaombao Niyan so saba-ad rukano, ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat: Ka thupungan kano Niyan ko ini bugai Niyan rukano: Mata-an! A so Kadnan Ka na Maga-an i Kandadanug: Go Mata-an! A Sukaniyan na titho a Manapi, a Makalimo-on.

Surah Al-A'raf-7

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif, Lam, Mim, Sad. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. (Giya-ungkaya a Qur-an) na Kitab a Initoron Ruka (Ya Muham-

mad),- na di aya nggagutun a Rarub Ka,- ka-an Ka Mipamaka-iktiyar go Pananadum a ruk o Miyamara-tiyaya.

3. Onoti niyo so (Qur-an a) Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, na di niyo Pagonoti, so salakao rukaniyan a manga Panarigan, miyaka-ito ito a kapuphakatadum iyo.

4. Na madakul a Ingud a bininasa Mi, a miyakaoma-on so siksa Ami ko Kagagawi-i, o di na siran na Khitotorogun siran ko Kaotho o Alongan.

5. Na da-a miyabalo i daowa iran gowani ko makaoma kiran so siksa Ami, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Mata-an! A sukami na miyabalo kami a manga Darowaka.

6. Na Mata-an a pagisha-an Nami dun so manga tao a Siyogowan siran, go pagisha-an Nami dun so manga Sogo.

7. Na Mata-an a Phanotholon Nami kiran ndun (so Pinggolaola iran) si-i ko Kata-o, go kuna a ba Kami di Makadadarpa.

8. Na so Kathimbang sa Alongan noto na Ontol: Na sa dun sa Makapunud so manga Timbang iran, na siran man na siran i Phamakasulang sa Maliwanag:

9. Na sa dun sa Makakhap so manga Timbang iyan, na siran man so liyogi ran so manga ginawa iran, sabap ko Kiya-ongkiran ko manga Ayat ami.

10. Na Sabunsabunar a Piyakha-khapa-ar Ami sukano ko Lopa, go singgayan Nami sukano ro-o sa manga Kaoyagan: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

11. Go Sabunsabunar a Inadun Ami sukano, oriyen niyan na Pimbontalan Nami sukano; oriyen niyan na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran; inonta so Iblis; ka da mapud ko Miyamangalimbaba-an.

12. Pitharo (o Allah): A antona-a i miyakarun ruka sa dangka Kapan-galimbaba-an sa ko Sogo-on Nakun suka? Pitharo (o Iblis): A sakun i tomo a di so Adam: Ka Inadun Akongka a pho-on sa Apoi, na Inadun Ka Sukaniyan a pho-on sa Lipao.

13. Pitharo (o Allah): A Panokha ka dingka dait: I ba ka si-i di Pumaratabat: Na Awa ka, ka Mata-an! A ska na pud ko Miyamakaito.

14. Pitharo (o Iblis): A bugi Akongka sa ta-alik taman ko Alongan a Kaoyaga kiran.

15. Pitharo (o Allah): A Mata-an! A suka na pud ko piyangabubugan sa ta-alik.

16. Pitharo (o iblis): Na sabap ko Kiyabaloyangka rakun a dadag, na Mata-an a Bukunangko siran ndun sa ayan ko lalan Ka a Maka-o ontol:

17. Oriyan niyan na Mata-an a Songowangko siran ndun si-i ko kasasangoran niran go si-i ko Tali-khodan niran, go si-i ko manga Kawanen niran go si-i ko manga Diyawang iran: Na dingka Mato-on so kadakulan kiran, o ba Panalalamat.

18. Pitharo (o Allah): A awa ka pho-on rukaniyan (a Sorga), a Papa-awingun, a ini bowang. Na Mata-an a sa dun sa Monot ruka kiran,- na Mata-an a ipuno Akun sukano dun ko Naraka Jahannam langon.

19. Na (Pitharo o Allah a:) Hai Adam! Babalingka Suka go si Karomangka ko Sorga, na Kangkano sa sadun sa kabaya Iyo a dow: Na di Kano Pagobai sangka-i a Kayo, ka mbaloi kano a pud ko manga Darowaka.

20. Na Piyangonsi siran o Shaitan, ka-a niyan kiran kasawa-i so idadalong kiran ko Kaya-an Niran: Go Pitharo iyan: A da-a kinisaparun Rukano o Kadnan niyo sangka-i a Kayo, a rowar sa o ba Kano mabaloi a dow a Malaikat, o di na mabaloi Kano a pud ko Phangakakakal (ko sorga).

21. Na Mishapa Kiran: Sa Mata-an! A sakun na pud dun ko Puphamangoyao Rukano sa Mapiya.

22. Na minibaba iyan siran sabap ko ikmat: Na kagiya a Kata-aman Niran so Kayo, na kiyasawa-an Kiran so kaya-an Niran a dow, na aya miyata-ad iran na giya di-i ran ka-

panangkir ko ra-on sa Sorga (a Pinditar Iran). Na Tiyawag Siran o Kadnan niran: Ba Ko Rukano da saporun angkanan a Kayo, go ba Ko Rukano da Tharowa: A Mata-an! A so Shaitan na ridowai Niyo a Mapayag?

23. Pitharo Iran: Kadnan Nami! Miyadorat Ami a Ginawa Mi: Na o di Kamangka Napi-i go ka Mingka di Kalimong-on, na Mata-an a khabalo-i Kami dun a pud ko Miyangalogi.

24. Pitharo (o Allah): A tupad Kano, sa so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad; go adun a ruk iyo ko Lopa a Kaputhakna-an go Kaoyagan,- taman ko wakto (o Kapatai).

25. Pitharo Iyan (pun): A Ron kano Khaoyag, go Ron Kano Phamatai, go Ron Kano Phakagumawa.

26. Hai manga Moriyatao o Adam! Sabunar a Tiyoronan Ami Sukano sa nditarun a Puphakarunding ko Kaya-an Niyo, go Ikataid. Na so nditarun a Kapananggila,- na giyoto i tomo. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah, ka-an siran Puphakatadum!

27. Hai manga Moriyatao o Adam! Di Kano Phakidadag ko Shaitan, lagid o Kiyapaka-awa-a niyan ko dow a Lokus iyo pho-on ko Sorga, a Phulukasun niyan Kiran so nditarun niyan: Ka-an niyan kiran Mapaki-ilai so Kaya-an Niran: Mata-an! A sukaniyan na Pukhailai Kano niyan sukaniyan a go

so manga pagtao niyan sa di niyo siran khailai: Mata-an! A biyaloi Ami so manga Shaitan a manga Panarigan o siran a di Mapaparatiyaya.

28. Go igira-a Minggolaola siran sa Pakasingai, na Tharo-on niran: A Miyato-on nami saya so manga Lokus ami; go so Allah na ini Sogo Iyan rukami aya: Tharowangka: A Mata-an! A so Allah na di Niyan Ishogo so Piyamakasingai: Ino niyo Pakiputharo-on ko Allah so da-a Kata-o niyo ron?

29. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini Sogo Rakun o Kadnan Ko so Kaontol; go bantakun niyo so manga Hadap iyo (ko Allah) si-i ko oman i Kashambayang, go Showasowata niyo Sukaniyan, sa Bobonayona niyo Ron so okit ko Kapagintao: Lagid o kiyapho-oni Niyan rukano (Madun), a Kaphakakasoi niyo.

30. So salompok na Tiyoro Iyan: Go so salompok na Miyatangkid kiran so Kadadag; Mata-an! A siran na kinowa iran so manga Shaitan a manga Panarigan, a salakao ko Allah, aya arangan niran na Mata-an! A siran i Khipaka-o Ontol.

31. Hai manga Moriyatao o Adam! Solota niyo so Mapiya ko nditarun niyo ko oman i wakto a Kapushambayang: Go Kangkano go Inom kano: Go di kano Phano-bra, Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphamanobra.

32. Tharowangka: Antawa-a i somiyapar ko (Kanditara ko) Parahiyan o Allah, a so Inadun Niyan a ruk o manga Oripun Niyan, go so manga pipiya ko Pagupur? Tharowangka: A giyaya na ruk o siran a Miyamaratiyaya si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, kabisa iran ko Alongan a Qiyamah. Lagid aya a Kapuphagosaya Mi ko manga Ayat ko pagtao a manga Tata-o.

33. Tharowangka: A aya bo a ini Sapar o Kadnan Ko na so Piyamakasingai, so Mapayagon go so Masolun; go so Dosa go so Kapangarasi sa di Ontol; go so Kipushakoton niyo ko Allah, ko da-a Initoron Niyan non a katantowan; go so gi-i niyo Kapakitharo-on ko Allah ko da-a Katao niyo ron.

34. Na oman i pagtao na adun a diyandi iyan (ko kakhabinasa iran): na a pabila a makaoma so diyandi kiran, na di ran misundod sa isa ka oras, go di ran makutung.

35. Hai manga Moriyatao o Adam! Amai ka Makatalingoma rukano so manga Sogo a pud rukano, a Puphamanatholun Niran rukano so manga Ayat Akun,- na sa dun sa Mananggila go Phiyapiya,- na da-a Pangandam iran, go di siran Makamboko (ko Alongan a Maori).

36. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran,- na siran man i manga tao ko Naraka, sa ron siran non ndun Makakakal.

37. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa Kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Siran man na ipuraot kiran so kipantag iran ko Kitab: Taman sa a pabila makaoma kiran so manga Sogo Ami a khowa ko manga Niyawa iran, sa Tharo-on niran: Anda dun so Piyanongganoi niyo a salakao ko Allah? Na Isumbag iran: A miya-ilang siran rukami, na shaksi-an niran so manga ginawa iran, sa Mata-an! A siran na miyabalo i siran a da Pamaratiyaya.

38. Tharo-on (o Allah): Solud kano a rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko Miya-ona an niyo- a manga Jinn a go manga Manosiya,- ko Naraka. Oman i makasolud a pagtao na Ipamaninta iyan so pud iyan, taman sa amai ka Makapuraraota siran ro-o langon, na Tharo-on o Miya-ori kiran sa Makapantag ko Miya-ona kiran: A Kadnan nami! Siran naya i Domiyadag rukami: Na Talingomaingka siran sa siksa a takup ko Naraka. Tharo-on Niyan: A adun a ruk o oman i isa rukano a takup (ko siksa) Ogaid na di niyo katawan.

39. Na Tharo-on o miya-ona kiran ko miya-ori kiran: A da-a Milalawan niyo rukami; na ta-ami niyo so siksa sabap ko Pinggalubuk iyo (a marata)!

40. Mata-an! A so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go Pimaratabatan niran noto, na di kiran kaluka-an so manga

Pinto o Langit, go di siran Makasolud ko Sorga, taman sa di Makasolud so Onta ko puso o ragom: Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga rarata i Ongar.

41. Adun a bagiyan niran ko Naraka Jahannam, a iga-an go adun a Phamangikolob ko kaporowan niran (a Apoi): Na lagid aya a Imbadal Ami ko manga Darowaka.

42. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya,-da-a Iphaliyogat Ami ko Baraniyawa, a inonta so khagaga niyan,- na siran man i manga tao ko Sorga, sa ron siran non ndun Makakakal.

43. Na iniliyo Ami so matatago komanga rarubiran a dungki;-Puphamangondas ko kababa-an niran so manga Lawasaig;- go Putharo-on niran: So Podi na ruk o Allah, a Tomiyoro rukutano si-i: Ka di tano Matoro, o da tano Torowa o Allah: Sabunsabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na Itawag kiran: A giyanan man so Sorga! A Piyakikhawali rukano, sabap ko Pinggolaola niyo (a Mapiya).

44. Na itawag o manga tao ko Sorga ko manga tao ko Naraka: A Sabunar a Miyato-on Nami so ini diyandi rukami o Kadnan Nami a Bunar: Na ino Miyato-on niyo so ini diyandi rukano o Kadnan niyo a Bunar? Tharo-on niran: A owai; na Ipananawag o Phananawag ko pagulutan niran: A Mata-an a so Moraka o Allah na si-i ko manga Darowaka;-

45. Siran so Puphangalang ko lalan o Allah go Puphuloloban niran non a kabukhog iyan: Go siran na so Akhirat na o Ongkirun niran.

46. Na ka-alutan siran sa runding, go adun a manga Mama ko liyawao o pagulut a makikilala iran so oman i isa kiran sabap ko manga Tanda iran: na Iputhawag iran ko manga tao ko Sorga: A Kalilintad a si-i Rukano: Da siran non Makasolud, a siran na adun a Panginam iran (sa Kapakasolud iran ko Sorga).

47. Na igira-a miyatingur so manga Kailai ran ko tampar ko manga tao ko Naraka, na Tharon niran: Kadnan nami! Di Kamingka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

48. Go adun a Thawagun o manga tao ko pagulut a manga Mama a makikilala iran siran sabap ko manga Tanda iran, sa Tharo-on niran: Ino Miyakalinding rukano so piyanimo iyo (a manga Tamok) go so Kiyapanakabor iyo?

49. Ba siran naya so Inishapa iyo sa da-a Phakasampa-in kiran o Allah a Limo? (Tharo-on kiran a:) Solud kano ko Sorga: Da-a Panganadam iyo, go da-a Mimboko iyo.

50. Na Itawag o manga tao ko Naraka ko manga tao ko Sorga: Sirayati kami niyo ko ig o di na so

ini Pagupur rukano o Allah. Isumbag iran: A Mata-an! A so Allah na ini Sapar Iyan a dowaya ko da Pamaratdiyaya;-

51. Siran na biyaloi ran so Agama iran a Kabimbangan go Katumbangan, go Miyakalimpang kiran so Kaoyagoyag ko Doniya. Na sa Alongan nai na Phakalipatan Nami siran, lagid o Kiyapakalipati ran ko kitumo ko Alongan niran na go so Kiyasangka-a iran ko manga Ayat Ami.

52. Na Sabunsabunar a bigan Nami siran sa Kitab, a Piyagosai Ami Sukaniyan si-i ko Kata-o,-a Torowan a go Limo ko Pagtao a Mapaparatdiyaya.

53. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko pakatana iyan? Si-i ko Alongan a Makatalingoma so pakatana iyan, na Matharo o siran a Miyamakalipaton gowani: A Sabunar a Mini-oma o manga Sogo o Kadnan tano so Bunar. Na ba-adun a manga Panandigan tano ka-an tano iran Masandig? O di na batano phakakasoya (ko Doniya)? Ka-an tano Makanggalubuk sa salakao ko Pinggalubuk tano. Sabunar a Miyabinasa iran so manga ginawa iran, go miyakawatan kiran so Piyan-gumba-alan niran a Kabokhag.

54. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa sa Miyakanum Alongan, oriyani niyan na mithakna ko Aras: Ipundalong Iyan so Gagawi-i ko Daondao, na Puphakiton-

dog iyan non sa maga-an: Go (Inadun Niyan) so Alongan, go so Olan, go so manga Bito-on, a Pao-tonotok so Sogowan Niyan. Tano-dan ka ruk Iyan so Kiyapangadun go so Sogowan; Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

55. Panguni kano ko Kadnan niyo sa kapangalimbaba-an go Masolun: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so Puphulalawan.

56. Go di kano Phaminasa ko Lopa, ko oriyani o kiyatanor iyan, go Panguni kano Ron sa Makapan-tag sa kaluk a go Arap: Mata-an! A so Limo o Allah na marani ko Miphipiyapiya.

57. Go Sukaniyan so Pumbotawan ko manga ndo a Puphamalata ko ona-an o Limo Iyan: Taman sa igira-a miyaka-awid sa Gabon a Kapupunudan (sa Oran), na ipamaka-ig Ami sukaniyan ko Ingud a miyatai (so Lopa-on), na Pakatoronun Nami ron so ig, na isabap Ami ron a Kapakagumawa Mi ko omani manga Onga: Lagid aya man a Kaphakagumawa Mi ko Miyamatai: Ka-angkano Puphakatadum.

58. Na so Ingud a Mapiya, na Puphakagumao so Mangunguto-on sabap sa idin o Kadnan Niyan: Na so (Ingud a) marata, na da-a Phakagumao ron (a Mangunguto) inonta o kapulogati: Lagid aya a gi-i Ami kashalinsalina Magosai ko manga Tanda ko pagtao a Mananalamat (ko Allah).

59. Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Mata-an! A ipukhawan Nakun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a Mala!

60. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan: A Mata-an! A Pukhailai ami Suka dun ko Kadadag a Mapayag.

61. Pitharo o Nuh: Hai pagtao Akun! Da Rakun so Kadadag: Ogaid na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

62. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: go Puphanguthoma-an Ko sukano, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

63. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo, a Minggolalan ko Mama a pud rukano, kangkano Niyan Mapaka-iktiyar, go angkano Makapananggila, kangkano Mipangalimo?

64. Na Piyak ambokhag iran, na Siyabut Ami Sukaniyan, go so manga pud Iyan ko Kapal: Na inلود Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Mata-an! A siran na Miyabaloi siran a pagtao a di Phamakanono!

65. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Ad, so Pagari ran a Hud. Pitharo

Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

66. Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A Mata-an! A sukami na Pukhailai ami Suka dun ko Kamomondowi! Go Mata-an! A sukami na Sabunar a arangan nami Ruka na pud ko manga Bokhag!

67. Pitharo o Hud: Hai pagtao Akun! Da-a Kamomondowi Rakun, na ogaid na Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun!

68. Ipushampai Akun rukano so manga Sogowan o Kadnan Ko: Go Sakun na Puphanguthoma rukano a kasasana-an.

69. Ino a go kano Phamumusa sa Kiyapakaoma rukano o undao a pho-on ko Kadnan niyo a Minggolalan ko Mama a pud rukano, kangkano Niyan Mapaka-iktiyar? Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyon o pagtao Nuh, go Piyakalawan kano Niyan ko Ka-adun sa Kapanga-ala. Na Tadumi niyo so manga Limo o Allah: Ka-angkano Makasulang sa Maliwanag.

70. Pitharo iran: Ba aya Kiyapakatalingomangka rukami, na an ami Masimba so Allah a Isa Isa Sukanian, go an ami kaganati so Pushimba-an o manga lokus ami? Na Talingoma-an Ka rukami so Ipu-phangangaluk Ka rukami, o pud Ka ko manga Bunar!

71. Pitharo (o Hud): A Sabunar a adun a Miyatangkud rukano a phon ko Kadnan niyo a siksa go Rarangit: Ino kano Rakun gi-i Pakiphalwala Makapantag ko manga ngaran a ini Pamutho niyo ron-sukano go so manga lokus iyo,- a da-a Initoron non o Allah a Katantowan? Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo, a pud o Khinanayao.

72. Na Siyabut Ami Sukaniyan go so manga pud Iyan, sabap ko Limo a pho-on Rukami, na Tiniphad Ami so Kaposan o siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go di siran Mapaparatiyaya.

73. Go (Siyogo Ami ko pagtao a) Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma rukano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Kati-i so Onta o Allah a nanao niyo: Na botawani niyo Sukaniyan ko Kapuphangangan Niyan ko Lopa o Allah, go di niyo ron thumon so marata, ka Masogat kano o siksa a Malipudus.

74. Na Tadumi niyo gowani a balowin kano Niyan a manga Khalifah ko oriyon o Ad go Bigan kano Niyan sa Darpa ko Lopa: Gi-i kano Makambabalai ko manga Kapan-taran non sa manga Torogan, go Puphanonggirub kano ko manga Palao sa manga Walai; na Tadumi niyo so manga Limo o Allah, go di kano Phaminasa ko Lopa a Mama-kakaid kano.

75. Pitharo o manga Nakoda a siran so Miyamanakabor ko pagtao Niyan ko siran a di Pakanganganinun-a Miyamaratiyaya a pud kiran: A ba niyo Katawi a Mata-an! A so Salih na Siyogo a pho-on ko Kadnan Niyan? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo-on na Paparatiyaya-an Nami oto.

76. Pitharo o siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na so Piyaratiyaya niyo to na Inongkir ami.

77. Na Biyono iran so Onta, go Pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, go Pitharo iran: A hai Salih! Talingoma-an Ka rukami so Ipuphangangaluk Ka rukami, o Suka na pud ko manga Sogo!

78. Na Miyadansal siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

79. Na inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so Sogowan o Kadnan Ko: Go Kiyapanguthoma-an Ko sukano, na ogaid na di niyo Khabaya-an so Puphamanguthoma!

80. Go (Siyogo Ami) so Lut: Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola so Piyakasingai a da-a ba-on Minggolaola a Miya-ona an niyo a isa bo ko manga Ka-adun?

81. Mata-an! A sukano na aya dun a Puphangabaya-an niyo na so

manga Mama a sambu o manga Babai: Kuna, ka sukano na pagtao a Mimamalawani.

82. Na da-a ini sumbagon o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Paka-awa-a niyo siran ko Ingud iyo: Ka Mata-an siran a manga tao a Shosoti!

83. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so manga Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Miyamangibagak (ko siksa).

84. Na Piyakaoranan Nami siran sa Oran (a Ator): Na Pamimikiranangka so Miyambutad o kiya-akiran ko manga rarata i Ongar!

85. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Showasowata niyo so Allah; ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sabunar a adun a Miyakaoma ru-

kano a Karina a pho-on ko Kadnan niyo! Na Tarotopa niyo so Kapagasad go so Kathimbang, go di niyo khorangi ko manga Manosiya so nganinganin niran; go di kano Phaminasa ko Lopa ko oriyar o Kiyatanor iyan: Giyoto man i Mapiya rukano, o sukano na Khipaparatiyaya.

oman i lalan, a Puphangangaluk kano, go Phangalangan niyo ko lalan o Allah so Miyaratiyaya Rukanian, go Pumbabanogun niyo ron a kabukhog iyan; go Tadumi niyo gowani ko maito kano, na Piyakadukul kano Niyan. Na Pamimikiran niyo so Miyambutad o kiya-akiran ko Miyamaminasa.

87. Na Mata-an a adun a saba-ad rukano a Piyaratiyaya iran so ini Sogo Rakun, go adun a saba-ad a da iran Paratiyaya-a, na Phantang kano taman sa Kokomun tano o Allah: Ka Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

88. Pitharo o manga Nakoda a so Miyamanakabor ko pagtao Niyan: A Mata-an a Phaka-awa-an nami Suka dun hai Shu'aib! Go so Miyamaratiyaya a pud Ka pho-on ko Ingud ami, inonta o Mata-an a komasoi Kano ko okit tano. Pitharo Iyan: A ti apiya di Ami kabaya?

89. Sabunar a kha-angkob Ami so Allah sa kabokhag, o kasoi Kami ko okit iyo ko oriyon o masa a kiyalupasa Rukami Ron o Allah; go di Rukami khapakai i ba Kami Ron kasoi inonta o kabaya o Allah, a Kadnan Nami. Mararangkom o Kadnan Nami a Kata-o so langowan taman. So bo so Allah i Siyarigan Nami. Kadnan Nami! Kokoma Kamingka a go so pagtao Ami sa Ontol, ka Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Kokoman.

90. Na Pitharo o manga Nakoda a so da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: Ibut amai ka Onotan niyo so Shu'aib, na Mata-an! A sukano sa maoto na Miyangalologi dun!

91. Na Miyasogat siran o Linog, na Kiyapita-an siran ko manga Ingud iran a Miyamangundur!

92. So siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib na lagid o ba siran ro-o da Maadun: Siran a Piyakambokhag iran so Shu'aib, na Miyabalo siran a siran i manga logi!

93. Na Inawa-an Niyan siran, go Pitharo Iyan: Hai Pagtao Akun! Sabunsabunar a Minisampai Akun rukano so manga. Pakawit o Kad-

nan Ko: Go Piyanguthoma-an Ko sukano, na andamanaya i Kipumboko-on Nakun ko pagtao a da Pamaratiyaya!

94. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Nabi, a ba Ami da sogatun ko tao ron so Masikot go so Karomasayan, ka-an siran Makapangalimbaba-an.

95. Oriyan niyan na siyambiyon Nami so butad a marata sa Mapiya, taman sa Mithagompiya siran, na Pitharo iran: A Sabunar a Minisogat ko manga lokus tano so Karomasayan go so Kapakadadaya! Na siniksa Ami siran sa Minitalumba, a siran na di ran Mai-inungka.

96. Na opama ka Mata-an! A so tao ko manga Ingud na Miyaratiyaya siran go Miyananggila siran, na Puluka-an Nami kiran ndun so manga Kapiya-an a pho-on ko Langit a go so Lopa; na ogaid na kagiya a Piyakambokhag iran (so manga Sogo), na siniksa Ami siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Marata).

97. Ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Gagawi-i a siran na Khitotorogun siran?

98. O di na ba sasana so manga tao ko manga Ingud sa di kiran Makatalingoma so siksa Ami ko Daondao a siran na Mabibimban siran?

99. Ba siran sasana (sa Malupas siran) ko siksa o Allah?- Da-a so masana (sa Kalupas) ko siksa o

Allah, a rowar ko pagtao a Miyanglologi!

100. Ba da Makanggonana-o ko siran a Puphamangowali ko Lopa ko oriyon o (Kiyabinasa o) tao ron, a o kabaya Ami, na Khisogat Ami kiran (so siksa) sabap ko manga Dosa iran, go khaparkat Ami so manga poso iran na siran na di siran Mamakanug?

101. Giyoto man so manga Ingud a Puphanotholon Nami Ruka so saba-ad ko manga To-tholan non: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga Rarayag a karina: Na da iran Paratiyaya-a so Piyakambokhag iran sa Paganai. Lagid aya a kaputhotopi o Allah ko manga poso o da pamaratiyaya.

102. Na da-a Miyato-on Nami ko kadakulan kiran a (Katoman sa) diyandi: Ka Mata-an a Miyato-on Nami so kadakulan kiran a da dun Pangongonotan.

103. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa rakhus o manga Tanda Ami ko Pir-aon a go so manga Nakoda ko pagtao niyan, na Siyangka iran noto: Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-bolosan o Miyamaminasa.

104. Na Pitharo o Musa: Hai Pir-aon! Mata-an! A Sakun na Sogo a pho-on ko Kadnan o manga Kadun,-

105. Patot a da-a Tharo-ongko Makapantag ko Allah a rowar ko

Bunar. Sabunar a adun a Minioma ko rukano a Marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo: Na Pakao-notangka Rakun so manga Moriyatao o Israil.

106. Pitharo (o Pir-aon): A o ba adun a Mini-omangka a Tanda, na Guma-on Ka,-o Suka na pud ko manga Bunar.

107. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na (Mimbalo i) Nipai, a Marayag!

108. Go Tiyonggos Iyan a Lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Lominindao ko khibabantai!

109. Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A Mata-an na-i! A titho a Balik Mata a Mapasang.

110. Kabaya Iyan a Mapaka-awakano Niyan ko Lopa iyo: Na antona-a i Iphando iyo?

111. Pitharo iran (ko Pir-aon): A Pakanayawangka go si Pagari Niyan; go Sogowangka so manga Ingud sa Kalimod iran-

112. Ka-a niran ruka Mapaka-song so oman i Balik Mata a Mapasang.

113. Na Miyakaoma so manga Balik Mata ko Pir-aon Na Pitharo iran: A Mata-an! A adun a balas rukami o mabaloi kami a sukami i Mamakada-ag!

114. Pitharo iyan: Owai, go

Mata-an! A sukano na pud dun ko manga dadashug (rakun).

115. Pitharo iran: Hai Musa! O Suka i (Mona) Mithog, o di na sukami i (Mona) Mamangithog?

116. Pitharo Iyan: A ithog kano (Mona). Na kagiya Mithog siran, na miyabalik iran so manga Mata o manga Manosiya, go Kiyapakalukan niran siran: Go Miyakamba-al siran sa Balik mata a Mala.

117. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A ithogun Ka so Badas Ka: Na sa maoto na Sukaniyan na Liyolok Iyan so ipuphamagakal iran!

118. Na Mithakna so Bunar. Na miya-ilang so Pinggalubuk iran.

119. Na Miyapugus siran ro-o, go Miyamakandod siran a Miyamakaito.

120. Na Miyamangigupha so manga Balik Mata a Makasosodod siran.

121. Miyatharo iran: a Piyaratiyaya Mi so Kadnan o manga Kadnun,

122. A Kadnan o Musa a go so Haroun.

123. Pitharo o Pir-aon: A Piyaratiyaya niyo Sukaniyan ko da Akun rukano pun Kapando-i? Mata-an! A giya-i na titho a ikmat a ini ikmat iyo to sangka-i a Ingud ka-a niyo ron Mapaka-awa so tao ron: Na katokawan niyo bo.

124. Mata-an a Pakipamotolangko dun so manga barokan niyo go so manga ai niyo sa di makapagotonod, oriyaniyan na Mata-an a Pakisola-akun sukano dun langon.

125. Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami, na si-i Kami bo ko Kadnan Nami Phamangundod:

126. Na aya bo a indanug ka Rukami na giya Kiyaparatiyaya Ami ko manga Tanda o Kadnan Nami ko Kiyapakaoma Niyan Rukutano! Kadnan Nami! Bugi kamingka sa Kapantang, go Tarimama Kamingka a Khimbabayorantang (Ruka)!

127. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao o Pir-aon: A bangka mbotawani so Musa a go so pagtao Niyan, ka-an siran Makapaminasa ko Lopa, go angka Niyan kaganati a go so manga Katohanan ka? Pitharo iyan: A Pamono-on tano so manga Wata iran a Mama; na lambaan tano so manga Babai kiran; ka Mata-an! A sukutano i Maka-o ombao Kiran a Puphamangarasi.

128. Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Panguni kano sa Tabang ko Allah, go Phantang kano: Ka Mata-an! a so Lopa na ruk o Allah, Pakiphangowaliyan Niyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; na so (Mapiya-a) khabolosan na bagiyani o Khipanananggila.

129. Pitharo Iran: A riyasai kami, ko Dangka rukami pun Kapakata-

lingoma, go si-i ko oriyān o Kiyapakatalingomangka rukami. Pitharo Iyan: a Mata-tangkud a so Kadnan niyo na mbinasa-an Niyan so ridowai niyo go ishambi kano Niyan a manga Khalifah ko Lopa; ka-a Niyan Mailai o antona-ai Punggolaola-an niyo.

130. Na Sabunsabunar a ini siksa Ami ko pagtao o Pir-aon so Miyakapira ragon (a laon): Go so Kiyakhorang o manga Onga ka-an siran Mamakatanod.

131. Na igira-a miyakaoma kiran so Mapiya, na Tharo-on niran: A ruk tano wai-i; na o masogat siran a marata, na isundit iran so sokna a marata ko Musa a go so manga pud Iyan! Tanodan! Ka Mata-an! A so sokna iran a marata na si-i bo phoon ko Allah, na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan!

132. Na Pitharo iran: Apiya antona-a i Khitalingomangka rukami a Tanda, a ipulimpang Ka rukami oto, na di ami Suka dun Pharatiyaya-an.

133. Na Biyotawanan Nami kiran so Lapai: Go so Tarapan, go so Koto, go so manga Babak, go so Rogo: A manga Tanda a Piyamakarayag: Na ba siran ndun Mimaratabat,- go mimbaloι siran a pagtao a manga Baradosa.

134. go masa a kiya paka toron o Siksa ko Pir-awn a go so Pagtao niyan, na Tharo-on niran: Hai Musa! Pangunin Kamingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi

Iyan Ruka: Ka Ibut o Pokasangka rukami so siksa, na Mata-an a Paratiyaya-an nami Suka dun, go Mata-an a Sogo-on nami dun a Monot Ruka so manga Moriyatao o Israil.

135. na si-i ko masa a pakawatanun o Allah kiran pokasun so siksa taman ko ta-alik a siran na riya-ot iran Sukaniyan,- na sa maoto na siran na Mbarungkas siran!

136. Na Siniksa Ami siran: Ka Inulud Ami siran ko Ragat, sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambo-khag iran so manga Tanda Ami, go miyabaloι siran a da iran Inungka-a Sukaniyan.

137. Na Piyakipangowaliyan Ami ko pagtao a so siran a di siran Pakanganganinun, so manga Subangan o Lopa go so manga Sudupan Niyan,- a so Piyakathagompiya Mi so dalum iyan. Na Miyatarotop so Katharo o Kadnan Ka a Mapiya ko manga Moriyatao o Israil, sabap ko Kiyaphantang iran; na Piyowalas Ami so Miyapasad o Pir-aon go so pagtao niyan, go so Pimbabalairan a manga Poporo.

138. Na Piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan. Na Miyatalingoma iran a pagtao a rurutukan niran so manga Barahala iran. Pitharo iran: Hai Musa! Sungai Kamingka sa Tohan a lagid o manga Tohan niran. Pitharo Iyan: A Mata-an! A sukano na pagtao a da-a manga Mulung iyo.

139. Mata-an! A siran naya na Miyabinasa so okit iran,-go Miyai-lang so Pinggalubuk iran.

140. Pitharo Iyan: A ba-adun a salakao ko Allah a Pumbabanogun Ko rukano a Tohan, a Sukaniyan na Piyakalawan kano Niyan ko manga Ka-adun (ko masa niyo)?

141. Go gowani na siyabut Ami sukano ko pagtao o Pir-aon, a irar-asai ran rukano so marata a siksa, ka Puphamono-on niran so manga Wata iyo a Mama na Phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na matatago ro-o man so Tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

142. Na ini diyandi Ami ko Musa so tulo polo Gawi-i, na inomanan Nami oto sa sapolo: Na miyaganap so wakto o diyandi o Kadnan Niyan, a pat polo Gawi-i (a Kipumbitiyara-i Niyan non). Na Pitharo o Musa ko Pagari Niyan a Haroun: A Samb-i Akongka ko pagtao Akun: Go Pihyapiya Ka, go Dingka khu-duga so okit o Puphamaminasa.

143. Na kagiya a maoma o Musa so diyandi Ami (a Kapumbitiyarai), na ini Mbityarai Sukaniyan o Kadnan Niyan, Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Paki-ilai Ka Rakun, ka Anakun Suka Mapagililailai. Pitharo (o Allah): A Diyakongka dun Khailai; na ogaid na Patungingka so Palao; na o Thatakna ko darpa iyan, na Khailai Akongka. Na kagiya a Mapayag so Tihaya o Kadnan Niyan ko Palao, na miyabaloi Niyan a

Miyaropuroput, na Minipapus so Musa a Pipinsanun. Na kagiya a Makatanod na Miyatharo Iyan: Soti Ka (Ya Rabbi)! Mithaobot Ako Ruka, go Sakun i Paganai ko Miyamaratiyaya.

144. Pitharo Iyan: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Tinindos Akun Suka ko manga Manosiya, sabap ko manga Pakawit Akun go so Kinimbityara-in Ko Ruka: Na Kupitingka so ini bugai Akun Ruka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

145. Na Inisorat Ami Ron si-i ko manga Ondang Ondang so langowan taman, a Thoma go osayan ko langowan taman: Na (Pitharo Ami Ron a:) Kupitingkaya Shabunsabunar, go Sogo-on Ka ko Pagtaongka a Kupiti ran so lubi ron a Mapiya: Ka Phaki-ilai Ko Rukano dun so Ingud o manga Darowaka,-

146. Phakitalikhodan Ko dun so manga Ayat Akun ko siran a Khipananakabor ko Lopa sa di Ontol: Na o mailai ran so oman i Ayat, na di ran noto Paratiyaya-an; go o Mailai ran so lalan ko Torowan, na di ran noto Khowa-an a lalan; na o Mailai ran so lalan ko Kadadag, na Khowa-an niran noto a lalan. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, go siran na da iran noto Inungka-a.

147. Na so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so Kitumo ko Akhirat,- na Miya-ilang

so manga Galubuk iran: Ba-adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggalubuk iran?

148. Na mimba-al so pagtao o Musa ko oriyen (o Kiyalalakao Niyan), pho-on ko manga Imbolawan niran, sa Sapi a Lawas iyan, a Mapuphaka-unga: Ba iran da Mailai a Mata-an! A sukaniyan na di niyan siran Mipumbitayarai, go di niyan siran Khatoro sa la-lan? Bialoi ran noto (a Tohan) na Mimbalo i siran a manga Darowaka.

149. Na kagiya a Makashundit siran, go Miya-ilai ran a Mata-an a siran na Sabunar a Miyadadag siran, na Pitharo iran: Ibut ka o di tano Kalimo-on o Kadnan tano go di tano Niyan napi-i, na Mata-an a khabalo i tano dun a pud ko Miyangalologi.

150. Na kagiya a Makandod so Musa ko pagtao Niyan, a Pukhararangitan a Makamboboko, na Pitharo Iyan: A Mikharatarata a Kiyasambi-i niyo Rakun ko oriyen (o Kiyalalakao Akun): Ino niyo Pagonai so Sogowan o Kadnan niyo? Na ini ithog Iyan so manga Ondang Ondang, sa Kiyaputan Niyan a Olo i Pagari Niyan, sa Punggandurun Niyan sa ginawa Niyan. Pitharo (o Haroun): Wata i Ina! Mata-an! A so pagtao na da-a Ko iran pakanganina, go maito bo na Mbono-on Nako iran! Na Dingka Phakapiyaa a ginawa o manga ridowai sa sabap Rakun, go di Akongka mbaloya a pud ko pagtao a manga Darowaka.

151. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Akongka go so Pagari Ko! Go Pakasoluda Kamingka ko Limo o Ka! Ka Suka i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

152. Mata-an! A so siran a biyaloi ran so Sapi (a Tohan) na Khasogat siran ndun a Rarangit a phoon ko Kadnan niran, go Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na lagid aya a imbadal Ami ko Puphamangumba-al sa Kabokhag.

153. Na so siran a Miyanggalubuk iran so manga rarata, oriyen niyan na Mithaobat siran ko oriyen noto go Miyaratiyaya siran, na Mata-an! A so Kadnan Ka ko oriyen noto na titho a Manapi, a Makalimo-on.

154. Na kagiya a lomunggao ko Musa so gani, na kinowa Niyan so manga Ondang Ondang: A adun a matatago-on ko ini Soraton a Torowan go Limo a ruk o siran a Ikaluk iran so Kadnan niran.

155. Na Miyamili so Musa ko pagtao Niyan sa pito polo a Mama si-i ko wakto a diyandi Ami: Na kagiya madansal siran o Linog, na Pitharo Iyan: Kadnan Ko! O ini kabaya-a Ka na Miyabinasangka siran gowani, a go Sakun: Bangka Rukami mbinasa-an so Pinggalubuk o manga lalong Rukami? Da-a salakao saya a rowar sa Tiyoba-a Ka: Ndadagun Ka sa sabap saya so tao a kabaya-a Ka, go Thoro-on Ka so tao a kabaya-a Ka. Suka i Panarigan Nami: Na Napi-i Kamingka go

Kalimo-on Ka Mingka; a Suka i Taralbi a Mapiya ko manga Nana-pi.

156. Na Tangkudangka a adun a bagian Nami si-i sangkai a Doniya a Mapiya, go si-i sa Akhirat: Mataan! a Sukami na Mimbalingan Kami Ruka. Pitharo (o Allah): A so siksa Akun na Ishogat Akun noto ko tao a kabaya Akun; go so Limo Akun na langkap ko langowan taman. Na Thangkudun na Kun naya a ruk o siran a Khipanangngila, go Puthonain niran so Zakat, go siran na siran na so manga Ayat Ami i Paparatiyaya-an niran;

157. Siran na Phagonotan niran so Sogo, a Nabi a Ummi, so Pukhaton niran Sukaniyan a Misosorat si-i kiran,- ko Taurat go so Injil;- a Pushogo kiran ko Mapiya go Pushapar kiran ko Marata; go Puphakai kiran ko manga Pipiyago Pushapar kiran ko manga Rarata; go Puphaka-pokas kiran ko manga pupunud iran go so manga rurugun a misasangolai kiran. Na so siran a Miyamaratiyaya-on, go Mishulasula-on, go Miyamanabangon, go Miyamangonot ko (Qur-an a) Sindao a so Initoron a Pud Iyan,- na siran man na siran i Phamakasulang sa Mal-iwanag.

158. Tharowangka (Ya Muhammad): Hai manga Manosiya! Mataan! A Sakun na Sogo rukano o Allah langon, a so khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphan-

gimatai. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, a Nabi a Ummi, a so Mapaparatiyaya ko Allah go so manga Katharo Iyan: Na Onoti niyo Sukaniyan, ka-angko Makakudug sa Ontol.

159. Na adun a pud ko pagtao o Musa a isa ka Sagorompong a Ipthoro iran so Bunar, go o Ontolun niran Sukaniyan.

160. Na Pimba-aba-ad Ami siran sa sapolo a go dow a lokus a manga pagtao. Na ini Ilaham Ami ko Musa, gowani ko Manguni ron sa ig so pagtao Niyan: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Ator: Na Kiyambowatan noto a sapolo a go dow a Bowalan: Sabunar a Kiyatokawan o oman i isa ka lokus so saguba iran. Na ini sayap Ami kiran so Gabon, go Initoron Ami kiran so Manna go so (Papanok a) Salwa, (na Pitharo Ami kiran a:) Kangkano ko manga Pipiya a ini Pagupur Ami rukano: Na da Kami ran kabinasa-i, na ogaid na giya ginawa iran i Kiyabinasa-an niran.

161. Na gowani na Pitharo kiran: A Balingkano sangka-i a Ingud (a Baital Moqaddas) go Kangkano ron sa sadun sa kabaya iyo, go Tharo kano sa ikhada a dosa go solud kano ko Paitao sa Kapangalim-ba-an: Ka Napin Nami rukano so manga Kasala-an niyo; Phagomanomanan Nami dun so (Balas ko) Miphipiyapiya.

162. Na siyambiyang o kiran a da kiran Pamaginontolan sa Katharo a salakao ko Pitharo kiran; na Piya-

katoronan Ami siran sa siksa a phon ko Langit, sabap ko da iran Kapaginontolan.

163. Na isha-an Ka kiran so Ingud a matatago ko marani sa Ragat. Gowani ko Pushorang siran sa Pando ko Alongan a Sapto. Gowani na Puphakatalingoma kiran so manga Suda iran ko Alongan a sapto iran, andadakudakul, na si-i ko Alongan a di ran Sapto, na di kiran Phakatalingoma: Lagid aya man a Kaputhiyoba Ami kiran, sabap ko da iran Kapangongonotan.

164. Na gowani na Pitharo o isa kiran ka Sagorompong: A ino kano Puphanguthoma sa pagtao a so Allah i Mbinasa kiran o di na shiksa kiran sa siksa a Sangat?- Pitharo iran: A kapamokas sa kataksilan si-i ko Kadnan niyo, go o ba siran Pananggila.

165. Na kagiya a Pakalipatan niran so Inindao kiran, na inilidas Ami so siran a Puphanapar ko Marata; na siniksa Ami so siran a da Pamaginontolan, sa siksa a Sangat, sabap ko Kiyandarowaka iran.

166. Na kagiya a sogokun niran so ini Sapar kiran, na Pitharo Ami kiran: A Mbaloi kano a manga Amo, a Miyamakadapanas.

167. Na gowani na Piyakitokawan o Kadnan Ka a Mata-an a Pakiphangarasiyan Niyan siran ndun, sa taman ko Alongan a Qiya-mah, sa tao a Phakisagadan Niyan kiran so Marata a siksa. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a Maga-an i

Kandadanug, go Mata-an! A Sukanian na titho a Manapi, a Makalimo-on.

168. Na Pimba-aba-ad Ami siran ko Lopa a Pishagorompong. Saba-ad kiran so manga bilangatao, na saba-ad kiran na salakao ro-o. Naini tupung Ami kiran so manga pipiya go so manga rarata: Ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

169. Na adun a Minilapis ko kiya-ipos iran a salapis: A Miyakhawali ran so Kitab, a Pukhowan niran so Parayasan sangka-i a korang (a Ingud), go gi-i ran Tharo-on: A Punapin rukutano bo. Na o adun a Makatalingoma kiran a Parayasan a lagid iyan, na Khowan niran pun noto. Ba kiran da makowa so diyandi ko Kitab, sa da-a Putharowa iran makapantag ko Allah a inonta so Bunar? Go Kiyapangadian niran so Madadalumon. Na so Ingud a Maori i lubi a Mapiya a bagiyon o siran a Khipanananggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

170. Na so siran Komukupit ko Kitab go ini Pamayandug iran so Sambayang,- na Mata-an! A Sukami na di Ami Pagilangun so Balas ko Miphipiypiya.

171. Na gowani na inalangalang Ami so Palao ko Kaporowan niran, makasasaibarat Sukanian sa Atup, na tiyangkud iran a mata-an naya! A Phakatana kiran ndun: (Na Pitharo Ami a:) Kupiti niyo so ini bugai Ami rukano Shabunsabunar,

go Tatadumi niyo so Madadalu-mon; ka-angkano Makapananang-la.

172. Na gowani na Piyakaliyo o Kadnan Ka pho-on ko manga Moriyatao a Adam- pho-on ko manga likod iran-so manga Moriya-tao iran, na Piyakishaksian Niyan kiran a ginawa iran, sa (Pitharo Iyan a:) Ba di Sakun i Kadnan niyo?-Pitharo iran: A owai (Suka i Kadnan nami)! Pishaksi-an Nami! Ka o ba niyo Matharo ko Alongan a Qiyamah: I Mata-an! A Sukami na miyabalo i kami a di Ami aya Katawan.

173. O di na o ba niyo Matharo: A aya bo a Miyanakoto na so manga lokus ami gowani, na Miyabalo i kami a manga Moriyatao ko oriyani niran (na Miyakaonot kami kiran): Inongka rukami Mbinasa-an so Pinggolaola o Minggalalubuk sa ribat?

174. Na lagid aya a gi-i Ami Kashumpada Magosai ko manga Ayat; ka-an siran Makambalingan (ko Ontol).

175. Na Pangadi-angka kiran so Totholan ko (Bal-am Bunu Baorah a) tao a ini bugai Ami ron so manga Ayat Ami, na liyowas iyan noto: Na tiyalokonan sukaniyan o Shaitan, na Miyabalo i pud ko Mithatari-dadag.

176. Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maphakaoshor Ami sukaniyan sa sabap ro-o; na ogaid na sukaniyan na Mishoramig ko Doniya, go

Piyangonotan niyan so Nunga iyan. Na aya ibarat iyan na lagid o Aso: A o Pakabasungingka sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan a Dila iyan, o di na dingka khodi-in sukaniyan, na Pakaloloyotun niyan ndun a Dila iyan. Giyoto man i ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami; na Panotholangka so manga Tothol, ka-aniran Mapupha-mimikiran.

177. Miyakaratarata a ibarat o pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami go so manga ginawa iran i Bininasa iran.

178. Sa dun sa Toro-on o Allah,- na sukaniyan i Khatoro: Go sadun sa Dadagun Niyan,- na siran man na siran i Phangalologi.

179. Na Sabunsabunar a Miyadun Kami sa ruk o Naraka Jahan-nam a madakul a pud ko manga Jinn go so manga Manosiya: Adun a manga poso iran na di ran noto Ipunggudaguda, go adun a manga Mata iran na di ran noto Iphangilailai, go adun a manga Tangila iran na di ran noto Iphamakinug. Siran man na lagid o manga Ayam,- kuna ka siran i lubi a Miyangadadadag: Siran man na siran so di maka-i inungka.

180. Na ruk o Allah so manga ngaran a manga Pipiya: Na Buthon niyo Ron noto; na Ganati niyo so siran a Puphamakasila-in niran so manga ngaran Niyan: Ka imbadal kiran ndun so Pinggolaola iran.

181. Na adun a pud ko Inadun

Ami a pagtao a Iputhoro iran so Bunar so Sukaniyan na o Ontolun niran.

182. Na so Miyamanaplis ko manga Ayat Ami, na shagintonun Ami siran (ko Phakabinasa kiran) sa di ran katawan;

183. Go Pakalalanatun Ko siran: Mata-an! A so siksa Akun na Maba-gur.

184. Ba iran nda Pamimikirana? A da ko (Muhammad a) Bolayoka Iran i Buthang: Da-a salakao ron a rowar sa Pupha maka-iktiyar a Mapayag.

185. Ba iran nda Mailai so Mala a Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa go so Kiya-aduna o Allah ko langowan taman? Go so Kiyatang-kud a Kababaloi a Sabunar a Kiya-pakarani o diyandi kiran? Na antona-a i Tothol ko oriyen naya i Phariatiyaya-an niran?

186. Sa dun sa Dadagun o Allah, na da-a Makanggonana-o ron: Na Mbotawanen Niyan siran ko Kapangangakowala iran, a gi-i siran Muromparompak.

187. Iphagisha iran Ruka so Alongan a Qiyamah-o andai Kaphakatalingoma niyan? Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Kadnan Ko: Da-a Phakapayag ko wakto Niyan a inonta Sukaniyan. Mapunud ko manga Langit a go so Lopa. Di rukano Makatalingoma o di Mitukao. Ipa-

gisha iran Ruka a lagid o Bangka oto katawi: Tharowangka: A Mata-an! A so katawi ron na si-i bo ko Allah, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

188. Tharowangka: A da-a Mi-papa-ar Akun a bagian o ginawa Ko a Ompiya a go da-a Morala inonta sa kabaya o Allah. Na o adun a katawi Ko ko Damapayag, na Mata-an a pakadukulun Akun so Mapiya, go di Rakun misogat so marata: Sakun na matag Ako Puphamakaiktiyar, go Puphamanothol sa Mapiya ko pagtao a Mapaparatiyaya.

189. Sukaniyan so (Allah a) Miyadun rukano pho-on ko (Adam a) isa ginawa, go biyaloi Niyan a Miyakapo-on Rukaniyan so Darodopa Iyan, ka-anon Lilintad. Na kagiya a Pamaka-in Niyan Sukaniyan, na Miyarimbit sa Karimbit a Makhap; na Pukhilalakao Niyan noto. Na kagiya a Makapunud, na Minipangangarapan Niran ko Allah, a Kadnan Niran: A Mata-an a o bugi Kamingka sa (Wata a) Mapiya; na Mata-an a mabaloi Kami dun a pud ko Miyamanalamat.

190. Na kagiya a bugan Niyan siran sa (Wata a) Mapiya, na mimba-al Siran sa manga Sakotowa Iyan ko ini bugai Niyan Kiran: Na Maporo so Allah a Ka-a awat Iyan ko Ipushakoto Iran non.

191. Ino Iran Puphakasakotowa (ko Allah) so da-a Khamba-alan

niyan a maito bo, ka siran na Puhangumba-alan?

192. Go da-a Khagaga iran a tabang kiran, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran!

193. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di kano iran Khaonotan: Magishan rukano o Tawaga niyo siran antawa-a bakano dun khigugunuk!

194. Mata-an! A so siran a Pupanongganowin niyo a salakao ko Allah, na manga Oripun a manga lagid iyo: Na Tawaga niyo siran, na Pakisumbag kano kiran, o sukano i manga Bunar!

195. Ba-adun a manga ai ran a Pukhilalakao iran? Antawa-a ba-adun a manga Barokan niran a Pukhipangawakawa iran? Antawa-a ba-adun a manga Mata iran a Pukhipangilailai ran? Antawa- ba-adun a manga Tangila iran a Mipuphamamakinug iran? Tharowangka: A Panongganoya niyo so Ipuhmanakoto niyo, oriyen niyan na Pagantangani Ako niyo sa marata, na di niyo Rakun Tha-alika!

196. Mata-an! A aya somisiyap Rakun na so Allah, a so Tomiyoron ko Kitab, go Sukaniyan i somisiyap ko manga Bilangatao.

197. Na so siran a Pupanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da-a Khagaga iran a tabang rukano, go di ran Khatabangan so manga ginawa iran.

198. Na o Tawagun niyo kiran so Torowan, na di ran khanug. Na Pukhailaingka siran a tutuntungan Ka iran, a siran na di siran Phamakanono.

199. Kupitingka so Kanapi; go Sogo-on Ka so Mapiya; go Talikholdingka so da-a manga Mulung iyan.

200. Na amai ka Khasogat Ka o onsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah; Mata-an! A Sukaniyan na Puphakanug, a Mata-o.

201. Mata-an! A siran a Khipanananggila, na igira-a adun a Miyakasogat kiran a Saramat a pho-on ko Shaitan, na Makatadam siran, na sa maoto na siran na Makapan-gilailai siran!

202. Na so manga Pagariya (o manga Shaitan) na ipumbolog iran siran ko Kadadag, oriyen niyan na di siran Puthangka.

203. Na igira-a da-a Minitalingomangka kiran a Tanda, na Tharon niran: A Inongka oto da Mipanton? Tharowangka: A aya bo a Phagonotan Ko na so Iphagilaham Rakun a pho-on ko Kadnan Ko: Giyaya na manga Rara yag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo, go Torowan, go Limo, a bagian o pagtao a Khipaparatiyaya.

204. Na igira-a Pumbatiya-an so Qur-an, na Puphamamakinuga niyo Sukaniyan, go Lilintad kano: Kangkano Mipangalimo.

205. Na Tatadumingka so Kadnan Ka si-i ko Ginawangka, sa Kapangalimbaba-an a go Kaluk, go di Matanog a Katharo, si-i ko Kapitapita go so Kagabigabi; go Dingka mbaloya so Ginawangka a pud ko Khikalilipat.

206. Mata-an! A so (manga Malaikat a) manga rarani ko Kadnan Ka, nadi ran iphumaratabat a Kapushimba-a iran ko Allah: Go gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan, go Ron siran Pangangalimbaba-an.

Surah Al-anfal-8

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ipagisha iran Ruka so manga Taban ko Kambonowai. Tharowangka: A so manga Taban na Kapa-ar o Allah go so Rasul: Na Kalukun niyo so Allah, go Tanora niyo so Kaphapantapantagan niyo: Go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, o sukano na Khipaparatiyaya.

2. Aya bo a titho a Khipaparatiyaya na so siran, a igira-a Miyaloi so Allah, na Somangkok so manga poso iran, go igira-a Piyan-gadi-an kiran so manga Ayat Iyan, na Makaoman kiran sa Paratiyaya, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

3. Siran na Ipuhamayandug iran so Sambayang go so saba-ad ko ini bugai Ami kiran a Ipuhamumugai ran;

4. Siran man na siran so Khipaparatiyaya a titho: Adun a bagian niran a manga Pangkatan (ko Sor-ga) si-i ko Kadnan niran, go Ma-ap, go Pagupur a Mapiya:

5. Lagid o Kiyapakaliyowa Ruka o Kadnan Ka pho-on ko Walaingka sabap ko Bunar, na Mata-an! A adun a Salompok ko Miyamaratiyaya a tanto a di siran Kamaman-trangan,

6. Puphamawalungka iran Makapantag ko Bunar ko oriyon o Kiyapayag iran, lagid o ba siran Pundundugun ko Kapatai a siran na Kasasandangan niran.

7. Na gowani ko idiyandi rukano o Allah so isa ko dowo pagtao, a Mata-an nya! A Khataban niyo: Na gi-i niyo Mandingandangan a so da-a Bugur iyan i Masangan niyo, na kabaya o Allah a tanto Niyon so Bunar sabap ko manga Katharo, Iyan, na Thiphadun Niyon so kaposan o da Pamaratiyaya;

8. Ka thanto Niyon so Bunar na Pagilangun Niyon so ribat, apiya di kabaya o manga rarata i Ongar.

9. Gowani ko Puphanguni kano sa Tabang ko Kadnan niyo, na Inisumbag Iyan rukano: A Mata-an! A Sakun na Thabangan Ko sukano sa Sanggibo a manga Malaikat, a Makaputhondotondog.

10. Na da-a kiyabaloya saya o Allah a rowar sa Tothol a iphaka-

piya ginawa, go anon misabap a Kathatana o manga poso iyo: Na da ko Tabang inonta na si-i bo Pho-on ko Allah; Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

11. Gowani na Iphagilohob Iyan rukano so toratod, a Sarig a pho-on Rukaniyan, go Puthoronan kano Niyan a pho-on ko Kawang sa ig, ka-anon misabap a Kasotiya Niyan rukano, go a Niyan rukano Mailang so Pangangaluk o Shaitan, go a Niyan Matukhus so manga poso iyo, go anon misabap a Kapakabukuna Niyan ko manga Parapara.

12. Gowani na Iphagilham o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na pud iyo: Na Pakabukuna niyo so siran a Miyamaratiyaya: Ithumo Akun ndun ko manga poso o siran a da Pamaratiyaya so kaluk: Na sogata niyo so Kaporowan o manga lig (iran), go sogata niyo kiran so oman i kumur.

13. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

14. Giyoto man (so siksa): Na tami niyo sukaniyan: Ka Mata-an! A bagayan o da Pamaratiyaya so siksa ko Naraka.

15. Hai Miyamaratiyaya! Igira Minitumo niyo (ko gi-i Mbonowayan) so siran a da Pamaratiyaya a

Pukhamang siran, na di niyo kiran Thalikhodun so manga likod (iyo).

16. Na sa dun sa italikhod iyan kiran sa Alonga noto a likod iyan-inonta a Pulimpang ko Kambonowai, o di na Thapi ko pagtao (a pud iyan)- na Sabunar a miyakakholog sa Rarangit a pho-on ko Allah, go darpa iyan so Naraka Jahan-nam,- a Mikharatarata a khabolo-san!

17. Na da niyo siran Mapatai; na ogaid so Allah i Miyakapatai kiran: Go kuna a ba Suka i Miyakasogat gowani a lomubad Ka, na ogaid na so Allah i Somiyogat (kiran): Kan Niyan Matiyoba so Miyamaratiyaya sa Tiyooba a Mapiya a pho-on Rukaniyan Mata-an! A so Allah na Puhakanug, a Mata-o.

18. Giyoto dun man, ka Mata-an! A so Allah na Puhakalobain Niyan so antangan a marata o da Pamaratiyaya.

19. Na Ophangniyanio so Hokoman (ko pagulut iyo ago so Muhammad) na sabnar a miyaka oma rekano so Hokoman (a so kiyatabana rekano sa bader) Na o gunuk kano (Mongkir), na giyoto i Mapiya rukano: Na o kasoi kano na komasoi Kami (Tomabang). Na da dun a Milinding rukano o pagtao niyo a maito bo, apiya i kadakul iyan: Ka Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Miyamaratiyaya!

20. Hai Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan, go di niyo Thalikhodi Sukaniyan a sukano na Pukhamug iyo.

21. Go di niyo showa-a so siran a Pitharo iran: A Piyamakinug ami, a siran na di ran Phamamakinugun:

22. Mata-an! A Miyakaratarata ko manga Binatang si-i ko Allah so manga Bungul a manga Omao,- a siran na da-a manga Sabot iran.

23. Na o katawi o Allah a adun a Matatago kiran a Mapiya, na Mata-an a Pakapamamakinugun Niyan siran: Na apiya pakapamamakinugun Niyan siran, na Thalikhod siran bo a siran na Khisasangka.

24. Hai Miyamaratiyaya! Tari-ma-a niyo so Allah go so Rasul, igira-a Tiyawag kano Niyan ko Phakaoyag rukano; go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Phagulutan Niyan so lut o tao a go so poso iyan, go Mata-an! A Sukaniyan na Ron kano Pulimoda.

25. Go Pananggila-i niyo so Tiyoba, ka di khisogat ko siran a Mindadarowaka rukano sa ba Matabis: Go Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na Mailot i kapaniksa.

26. Na Tadumi niyo gowani ko maito kano, a di kano Pakanganganinun ko Lopa, Ipukhaluk iyo o ba kano Mabiya o manga Manosiya; na Piyakapagingud kano Niyan (sa Madinah), go ini Bagur Iyan rukano so Tabang Iyan, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga Pipiya: Kangukano Makapanalamat.

27. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo Pundonsiyani so Allah go so Rasul, go di niyo Pundonsiyani so manga

Sarig rukano a sukano na Katawan niyo.

28. Na Tangkuda niyo a so manga Tamok iyo go so manga Wata iyo na matag tupung; ka Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukanian a Balas a lubi a Mala.

29. Hai Miyamaratiyaya! O kalukun niyo so Allah, na sunggayan kano Niyan sa Padoman, go lalasan Niyan rukano so manga Dosa niyo, go Napiyan kano Niyan: Ka so Allah i Khiruk ko Limo a lubi a Mala.

30. Na gowani na Puphagantangan Ka sa marata o siran a da Pamaratiyaya, ka Tharongko-on Ka iran, o di na Mbono-on Ka iran, o di na Phaka-awa-an Ka iran. Na Puphagantangan siran sa marata, na Pumbadalan o Allah so antangan niran, ka so Allah i Makalalawan ko Puphamagantangan sa marata.

31. Na igira-a Biyatiya kiran so manga Ayat Ami, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyanug ami: Na o kabaya Ami, na Mata-an a Maputharo Ami so lagid aya: Ka da-a salakao saya a rowar sa manga Tothol a Kabokhag o Miyanga-ona.

32. Na gowani na Pitharo iran: Ya Allah! O giya-i na Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Hadapan Ka, na Paka-orani kamingka sa Ator a pho-on ko Kawang, o di na Talingoma-i Kamingka sa siksa a Malipudus.

33. Na da ko Allah i ban Niyan siran siksa-a a Matatago Ka kiran; go da ko Allah i ba Niyan siran siksa-a a Puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah).

34. Na andamanaya idi kiran kasiksa-a o Allah, a siran na Puphangalang siran ko Masjid Al-Haram- a kuna a ba siran i manga Wali ron? Ka da-a manga Wali ron a rowar ko Khipanananggila; na ogaid na so kadakulan kiran na di ran katawan.

35. Na da-a Miyabalo i Sam-bayang iran si-i sa Baitullah a rowar sa Kapamopoi go kandaopai: Na ta-ami niyo so siksa sabap ko da niyo Kaparatiyaya.

36. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran nggaston so manga Tamok iran ka-an siran maka-alang ko lalan o Allah, na gi-i ran ndun noto nggaston; na oriyan niyan na pukhabalo i kiran a kashundit; oriyan niyan na Pundagun siran: Na siran a da Pamaratiyaya na si-i siran ko Naraka Jahannam Pulimoda;-

37. Ka ishunggai o Allah so marata a Mbulagun ko Mapiya, go ithapi Iyan so marata, so saba-adon ko saba-ad, na Thimo-on Niyan noto langon, na Thago-on Niyan noto ko Naraka Jahannam. Siran man na siran so manga logi.

38. Tharowangka ko siran a da Pamaratiyaya: A o gunuk siran, na Punapin kiran so andang a Miya-ipos; na o kasoi ran, na Sabunar a somiyagad so Kiyaokitan o Miyanga-o ona (a Miyabalo i ladyawan).

39. Na Pakimbonowai kano kiran taman sa da-a mabalo i Kapanakoto, go Mabaloi so okit ko Kapagintao a tanan ruk o Allah; na o gunuki ran, na Mata-an! A so Allah na so gi-i ran Nggolaola-an na Phagila-in Niyan.

40. Na o Talikhod siran, na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i Panarigan niyo- Miyakapiyapiya a Phanarigan go Miyakapiyapiya a Phananabang.

41. Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Miyataban niyo, apiya antona-a, na Mata-an! A ruk o Allah so ikalima-on bagi,- go ruk o Rasul, go ruk o manga Tonganai Niyan, go so manga ilo, go so manga Miskin, go so Puphulayalayag,- o sukano na Piyaratiyaya niyo so Allah go so Initoron Ami ko Oripun Nami ko Alongan a Kiyapakasung-gaya (o Ontol a go so Ribat),- a Alongan a Kiyapakathumo o dow a pagtao (sa Badur). Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

42. Gowani na shisi-i kano ko sabala ko Balintad a Marani (sa Madinah), na shisi-i siran ko sabala ko Balintad a Mawatan (sa Madinah), na so isa ka lalakawan (a manga Padangang) na shisi-i ko kababa-an niyo. Na o Miphapasada kano (sa Kaputhalabok iyo), na Pundorat kano dun ko Pasad: Na ogaid na kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangtud a Mapunggolaola; ka-an Thakna a Ka-o ongkir o tao a Miyongkir ko oriyan o Marayag a Karina, go an Thakna a Kapaparatiyaya o tao a Miyaratiyaya ko oriyan o Marayag a Karina. Na Mata-an! A so Allah na tithe a Puphakanug, a Mata-o.

43. Gowani na Puphaki-ilai Ruka siran o Allah ko Katotoroga Ruka a maito (siran): Na opama ka Piyakilai Niyan Ruka siran a Madakul (siran), na Mata-an a Ka-alapan kano, go Mata-an a di Kano Magayonayon ko Punggolaola-an: Na ogaid na so Allah na migai sa Kalilintad: Mata-an! a Sukaniyan na

katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

44. Na gowani na Puphaki-ilai Niyan Rukano siran ko masa a Kiyapakathumo Niyo, a maito a Kai-ilaya Niyo kiran, na maito a Kai-ilaya iran Rukano:Ka kagiya adun a Pakapunggolalanun o Allah a Sogowan a Miyatangtud a Mapunggolaola. Na si-i bo Phakando-da ko Allah so mapunggolaola.

45. Hai Miyamaratiyaya! Igrira adun a Minithumo Niyo a Sagorompong (a da Pamaratiyaya), na Pakathana-a Niyo, go Tatadumi niyo so Allah sa Madakul; ka-ang-kano Makada-ag:

46. Go Onoti Niyo so Allah go so Sogo Iyan; go di Kano Pushoransorang, ka ka-lalupan Kano go mada so Bagur Iyo; go Phantang Kano: Ka Mata-an! A so Allah na babid o manga Papatang:

47. Go di Niyo Showa-a so siran a Lominiyo siran ko manga Ingud iran sa Kapangandag go Kapakihilaila-in ko manga Manosiya, go Puphangalang siran ko lalan ko Allah: Na so Allah si-i ko gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyan.

48. Na gowani na Pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran, go Pitharo Iyan: A da-a Phakada-ag rukano sa Alongan na-i ko manga Manosiya, go Mata-an! A Sakun i Lomilinding rukano: Na kagiya Makambantaya so dow a ka Sagorompong, na Miyangundod ko

talikhodan niyan, sa Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas ako rukano; ka Mata-an! A sakun na Pukhailai akun so di niyo Pukhailai; Mata-an! A sakun na ikhaluk akun so Allah; ka so Allah na mailoti kapaniksa.

49. Gowani na gi-i Tharo-on o manga Monapik go so siran a kata-tagowan so manga poso iran sa Gudamun: A miyaka-ikmat ko siran naya so Agama iran. Na sa dun sa Somarig ko Allah, na Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongan-gun.

50. Na o Mailaingka, so Masa a kathangana o manga Malaikat ko (Niyawa o) da Pamaratiyaya, a Puphuroronta-in Niran so manga Paras iran go so manga likod iran, na (gi-i Ran Tharo-on a:) Ta-ami niyo so siksa a Phakatotong-

51. Giyoto man na sabap ko Mini-ona o manga lima niyo (a Dosa:) Ka Mata-an! A so Allah na kuna a ba Salimbot ko manga Oripun Niyan:

52. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so Miya-ona an niran: A da iran Pratiyaya-a so manga Ayat o Allah, na siniksa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Mailot i kapaniksa:

53. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagalinun so Limo a ini Pangalimo Iyan ko pagtao taman sa di ran

alinun so shisi-i ko manga ginawa iran: Ka Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

54. Lagid o Sowasowa-i o pagtao o Pir-aon go so siran a Miyaona an niran: A Piyakambokhag iran so manga Ayat o Kadnan niran: Na Bininasa Mi siran sabap ko manga Dosa iran, na inulud Ami so pagtao o Pir-aon: Ka tanan siran manga Darowaka.

55. Mata-an! A Mikharatarata ko manga Binatang si-i ko Allah so siran a Miyamangongkir: Na siran na di Phamaratiyaya.

56. Siran so Miniphasada Aka kiran, oriyen niyan na Pumbarungkasun niran so Pasad iran ko oman siran Makiphasada, a siran na di siran Phananggila.

57. Na o Mapugus Ka siran ko Kambonowai, na Baloyangka siran a Thoma, ko tao a Phakatondog kiran, ka-aniran Pukhatadumi.

58. Na amai ka Ikhawan Ka ko pagtao so kandorat, na Bokaingka kiran (so Pasad), sa Mapayag: Mata-an! A so Allah na di Niyan Khabaya-an so Mamakadodorata.

59. Na di dun Thangkapa o siran a da Pamaratiyaya o ba siran Miyakalipos: Mata-an! A siran na di ran Khalipos.

60. Na Thiyagari Niyo siran sa sadun sa Khagaga Niyo a Bagur, go

pudon so Kathiyagara ko manga Koda, a Mipuphangangaluk Iyo to ko ridowai o Allah, go ridowai Niyo, go so manga pud a salakao kiran, a di Niyo siran Katawan, so Allah i Mata-o kiran. Na sa dun sa Manggasto Niyo apiya antona-a si-i ko lalan o Allah, na Khitoman Rukano sa tarotop (so Balas iyan), a Sukano na di Kano Kasalimbotan.

61. Na o Ramig siran ko Kalilintad, na Ramig Ka on (mambo), go Saringingka so Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Puphanakug, a Mata-o.

62. Na o ba iran Khabaya-i a Kalimpanga iran Ruka,- na Mata-an! A-a Angkosangka o Allah: Sukaniyan so ini Bagur Iyan Ruka so Tabang Iyan go so Miyamaratiyaya;

63. Go Piyakakhakalayama Iyan so manga poso Iran: Apiya Nggaston Ka so nganin a shisi-i ko Lopa langon, na Dingka Mapakakhakalayama so manga poso iran, na ogaid na so Allah i Miyakapagayonayon kiran: Mata-an! A Sukaniyan na Mabagur, a Maongangun.

64. Hai Nabi! A Angkosan Ka o Allah,- go so tao a Miyonot Ruka a Miyamaratiyaya.

65. Hai Nabi! Pi-isun Ka ko Miyamaratiyaya so Kapakimbonowai. O adun Rukano a dowo polo, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowo gatos: Na o adun Rukano a Magatos, na Phakapugus Siran sa Sanggibo ko siran a da Pamaratiyaya: Sabap sa Mata-an!

A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

66. Imanto, na piyakakhapan Kano o Allah, ka katawan Niyan a Mata-an! A matatago Rukano so kalobai: Na o adun Rukano a magatos, a manga Papantang, na Phakapugus siran sa dowo gatos, na o adun Rukano a Sanggibo, na Phakapugus siran sa dowo nggibo, sabap sa idin o Allah: Ka so Allah na babid o (Tabang Iyan so) manga Papantang.

67. Da mapatot ko Nabi i ba adun a kowa-an Niyan ko manga Biyag (a a'on sa ginawa) taman sa di Makapugus ko Lopa. Khabayaan Niyo so Parayasan ko Doniya; na so Allah na kabaya Iyan (a Mambagiyon Niyo) so Akhirat: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

68. O da so Kitab a pho-on ko Allah a Miya-ona, na Khasogat kano dun sabap ko Kinowa niyo a siksa a Mala.

69. Na Kangkano ko Miyataban Niyo, a Halal a Mapiya: Go Kalukun Niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

70. Hai Nabi! Tharowangka ko tao a shisi-i sa tangan Niyo a manga Biyag: A o adun a katawan o Allah a matatago ko manga poso iyo a Mapiya, na Mbugan kano Niyan sa Mapiya a di so Miyakowa rukano, go Punapiyan kano Niyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

71. Na o kabaya iran so kandorata iran Ruka, na Sabunar a diyorat iran so Allah gowani, na piyakidag Iyan (Ruka) siran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

72. Mata-an! a siran a Miyamaratiyaya, go giyanatan Niran so manga Darpa Iran, go ini Panagontaman Niran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran, si-i ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig Kiran go Tomiyabang Kiran (ko Nabi),- na siran man na so saba-ad Kiran i manga Wali ko saba-ad. Na so Miyamaratiyaya a da iran ganati so manga Darpa Iran, na da-a Kipantag iyo ko Kapangowali-i kiran a maito bo taman sa di siran tomogalin; na o Panguni siran Rukano sa Tabang Makapan-tag ko Agama, na Paliyogat Rukano so Katabangi (kiran), inonta a aya iran khasogat so pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran. Na so Allah na Phagila-in Niyan so gi-i Niyo Nggolaola-an.

73. Na so siran a da Pamaratiyaya, na so saba-ad kiran i manga Wali ko saba-ad: O di Niyo to Nggolaola-a, na Khatagowan sa samok so Lopa, go Kapaminasa a Mala.

74. Na so Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin, go Miyamanagontaman ko lalan o Allah, go so siran a Somiyandig kiran go Tomiyabang kiran,- na siran man na siran so Miyamaratiyaya a titho: Na adun a bagiyani niran a Ma-ap, go Pagupur a Mapiya.

75. Na so Miyamaratiyaya ko oriyani niyan, go Miyamanogalin, go pud iyo a Miyamanagontaman,- na siran man na pud iyo. Na so Thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a Wali ko saba-ad si-i ko Kitab o Allah. Mata-an! A so Allah na so Langowan taman na katawan Niyan.

Surah Al-Taubah (Al-Baraat)-9

1. (Giya-i) so Kiyabarungkas o Pasad a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, si-i ko siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto:-

2. Na ndalakao Kano ko Lopa (hai manga Mosrik) sa pat Olan, go Tangkuda Niyo a Mata-an! A Sukano na di Niyo khalipos so (siksa o) Allah go Mata-an! A so Allah na Phakaito-on Niyan so manga Kampir.

3. Na Piyakalangkap a pho-on ko Allah go so Sogo Iyan, ko manga Manosiya ko Alongan a Kapunaik Haji a Mala,-a Mata-an! A thipud o Allah (so Pasad) ko manga Pananakoto; go (Thipud o) Sogo Iyan. Na o Thaobat kano, na giyoto i Mapiya rukano; na o talikhod kano, na Tangkuda niyo a Mata-an! A sukano na di niyo khapalagoyan so (siksa o) Allah. Na Panotholangka ko siran a da Pamaratiyaya so siksa a Malipudus.

4. Inonta so siran a ini Phasada Iyo ko manga Pananakoto, oriyani

niyan na da-a kiyorang iran Rukano a maito bo, go da-a Tiyabangan niran a Sorang Rukano a isa bo. Na tarotopa niyo kiran so diyandi kiran taman ko wakto iran (a Mapupunto): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

5. Na amai ka maipos so manga Olanolan a Khipaga-adatan, na Bonowa Niyo so manga Pananakoto apiya anda Niyo siran Mato-on, go Pamiyaga Niyo siran, go Tarongkowa Niyo siran, go Pamagayani Niyo siran ko oman i Phagokitan; na o Thaobat siran, go Itindug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, na gikasi Niyo so lalan niran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na amai ka-adun a sakatao a pud ko manga Mosrik a Manarig Ruka, na Pakasarigangka, taman sa Pamamakinugun niyan so Katharo o Allah; oriyani niyan na sampa-in Ka sukaniyan ko Phakasarigon. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di manga Tata-o

7. Andamanaya i Kakhapatot ko manga Pananakoto o diyandi si-i ko Allah go si-i ko Sogo Iyan, inonta so siran a ini diyandi Iyo si-i sa Masjid Al-Haram? Na sa dun sa Kapagi-inontolan niran Rukano, na Pagi, inontolani Niyo siran (mambo): Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so Khipanananggila.

8. Na andamanaya (i Kapakipuphasada Iyo kiran) a o Mapuguskano iran, na di ran rukano Pagila-in i Kapulolot go Kaphapasada? Ipushawat iran Rukano so manga ngari iran, na Somasangka so manga poso iran; ka so kadakulan kiran na manga songklid.

9. Ini Pamasa iran so manga Ayat o Allah sa arga a maito, go Miyangalang siran ko lalan Rukaniyan: Mata-an! A siran na Miyakaratarata so Pinggolaola iran.

10. Di ran Pagila-in ko Miyaratiyaya so Kapulolot go Kaphapasada! Na siran man na siran so manga Malawani.

11. Na o Thaobat siran, go Ithindug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat,- na manga Pagari Niyo siran ko Agama: Na Puphagosa-in Nami so manga Ayat, ko pagtao a manga Tata-o.

12. Na o Barungkasa iran so manga Sapa iran ko oriyani o Kiyapakindiyandi iran, go Phapa-awingun niran so Agama Niyo,- na Pakimbonowai Kano ko manga Nakoda ko Kaongkir: Mata-an! A siran na da-a Kipantag kiran o manga Sapa: Ka-an siran Makagunuk.

13. Ino kano di Pakipumbonowai ko pagtao a Siyogok iran so manga Sapa iran, go Piyagungutan niyan a Kaphaka-awa-a iran ko Rasul, go siran na Piyangorawan Kano iran ko Paganai a Kiya-okitan? Ino Niyo siran Khalukun? Na so Allah i Patot a Ikhuluk Iyo Sukaniyan, o Sukano na Khipaparatiyaya!

14. Pakimbonowai kano kiran, ka Shiksa-an siran o Allah sa Punggolalan ko manga Barokan Niyo, go Phakaito-on Niyan siran, go Thabangan Kano Niyan, sa Kadaaga kiran, go Phakapiya-an Niyan so manga Rarub o pagtao a Khipaparatiyaya,

15. Go Pagilangun Niyan so otug ko manga poso iran. Na Phakatao-batun o Allah so tao a kabaya Iyan; ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

16. Ba Niyo tiyangkap sa Ipundarainon Kano, ka an katokawi o Allah so siranoto a miyama-giklas ko kiya prang iran, go da siran kowa sa salakao ko Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya sa manga Panarigan? Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i Niyo Nggolao-lan.

17. Da Mapatot ko manga Pananakoto, so Kaputhanosa iran ko manga Masjid o Allah Shasaksi-an niran so manga ginawa iran ko Kaongkir. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran: Na so Naraka na siran na Tatap siran non.

18. Aya bo (a Patot) a Puthanos ko manga Masjid o Allah na so tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go ini Tindug Iyan so Sambayang go Tiyonai Niyan so Zakat, go da-a ini Kaluk Iyan a inonta so Allah. Na Mata-tangkud a siran man i Khabaloi a pud ko Miyamakakudug sa Ontol.

19. Ino Niyo mbaloya so Kapuphakainoma ko Nomanaiik go so Kaputhanosa ko Masjid Al-Haram, a lagid o tao a Piyaratiyaya Niyan so Allah go so Alongan a Maori, go Miyanagontaman si-i ko lalan o Allah? Di siran Magishan si-i ko Allah: Ka so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Darowaka.

20. So Miyamaratiyaya, go Miyamanogalin (sa Ingud) go ini Panagontaman niran ko lalan o Allah, so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, i Mala i Pangkatan ko Allah: Na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

21. Puphanotholan siran o Kadan Niran sa Limo a pho-on Rukaniyan, go Kasosowat, go manga Sorga, a adun a bagiyan niran ro-o a Kapipiya ginawa a Tatap:

22. Makakal siran non sa dayon sa dayon. Mata-an! A so Allah na adun a shisi-i Rukaniyan a Balas a Mala.

23. Hai Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so manga lokus iyo go so manga Pagari Niyo a manga Panarigan amai ka Matomo iran so Kaongkir a di so Kaparatiyaya: Na sa dun sa Manarig kiran a pud Rukano, na siran man na siran so da Pamaginontolan.

24. Tharowangka: A o so manga lokus iyo, go so manga Wata iyo, go so manga Pagariniyo, go so manga Karoma niyo, go so manga Tonga-

nai niyo; go so manga Tamok a Miyasokat iyo; go so Dagangan a Ipuhawan niyo so kalupas o wakto niyan: Go so manga Darpa a Masosawat Kano ron-na Matomo iyo a di so Allah, go so Sogo Iyan, go so Kaphurang si-i ko lalan Rukaniyan;- na nayawa niyo taman sa italingoma o Allah so Sogowan Niyan (a siksa): Ka so Allah na di Snyong Thoro-on so pagtao a manga Songklid.

25. Sabunsabunar a Tiyabangan Kano o Allah si-i ko manga Thumowan a madakul go so Alongan a (Kiyaphurang sa) Hunain: Gowani na Miyasawat Kano o kadakul iyo, na da-a Miningai Niyan rukano a gona a maito bo: Go Piyakasimpit Rukano o Lopa so Kaolad iyan, oriyan niyan na Tomiyalikhod Kano a Puphamalagoi.

26. Oriyan niyan na Initoron o Allah so Kathatana Iyan si-i ko Sogo Iyan go si-i ko Miyamaratiyaya, go Tomiyoron sa manga Tantara a (manga Malaikat) ada Niyo siran Mailai: go siniksa Iyan so siran a da Pamaratiyaya: Na giyoto i Balas ko manga Kapir.

27. Oriyan niyan na Phakataoba-tun o Allah ko kiya-ipos oto so tao a kabaya Iyan: Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

28. Hai Miyamaratiyaya! Matan a so manga Pananakoto na Marshik; na di siran pagobai ko Masjid Al-Haram ko oriyan a ungka-i a ragon niran (a Kiyabarungkas o

Pasad). Na o ba Niyo khawanun so Kamiskin, na mbugan kano o Allah ko Kakaya-an Niyan, o kabaya Iyan, Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Maongangun.

29. Pakimbonowai Kano ko siran a di Mapaparatiyaya ko Allah, go so Alongan a Maori, go di ran Ishapar so ini Sapar o Allah go so Sogo Iyan, go di siran Magokit ko okit a Bunar, a pud ko siran a bigan ko Kitab, taman sa di siran mugai sa Bowis sa Kathangana-an, a siran na Phapasiyonot siran.

30. Na Pitharo o manga Yahodi: A so Uzair na Wata o Allah, go Pitharo o manga Christian, A so Al-Masih na Wata o Allah. Giyoto man so Katharo iran ko manga ngari iran; a Ipuphananayan niran ko Katharo o siran a da Pamaratiyaya gowani. Pimorka-an siran o Allah: Andamanaya i Kapuphamokhag iran!

31. Kinowa iran so manga Olama kiran go so manga Barasimba kiran a manga Katohanan a salakao ko Allah, go so Al-Masih a Wata o Maryam; a da-a ini Sogo Kiran a rowar ko Kasimba-a Iran ko (Allah a) Tohan a Isa Isa: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Soti Sukaniyan: Mawatan ko Ipushakoto iran non.

32. Khabaya-an niran so Kapadunga iran ko Sindao o Allah a gi-i nggolalan ko manga ngari iran, na di Iphangonot o Allah inonta na Tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya pun di kabaya o manga Kapir.

33. Sukaniyan so (Allah a) Siyog Iyan so Sogo Iyan a rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka Phaki-ombawan Niyan non so manga Agama, sa Kalangolangowan Niyan, apiya di kabaya o manga Pananakoto.

34. Hai Miyamaratiyaya! Mata-an! A madakul ko manga Olama ko manga Yahodi go so manga Olama ko manga Christiyana, a Mata-an a phagarabun niran so manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol go Puphangalang siran ko lalan o Allah. Na so siran a Puphanimo-on niran so Bolawan a go Pirak na di ran noto Punggaston ko lalan o Allah: Na Panotholangka kiran so siksa a Malipudus-

35. Si-i ko Alongan a Pakalangan noto ko Apoi ko Jahannam, na Ipamirinsa oto ko manga Bununng iran, go so manga kilid iran, go so manga likod iran. (Tharo-on kiran a:) Giyaya so Piyanimyo iyo a ruk o manga ginawa niyo: Na Tamami niyo so Piyanimyo iyo!

36. Mata-an! A so itongan o manga Olanolan (ko Saragon) si-i ko Allah na sapolo a go dowan Olan si-i ko Kitab o Allah si-i ko Alongan a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit go so Lopa; a adun a pudon a pat Olan a Khipaga-adatan: Giyoto man so okit a Ontol. Na di Niyo ro-o mbinasa-a so manga ginawa niyo; na Pakimbonowai Kano ko manga Pananakoto langon lagid o gi-i ran Rukano Kapakimbonowai langon. Na Tangkuda Niyo a Mata-

an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanananggila.

37. Mata-an a so Kapphaka oriya (ko kasesela a ko Moharam siiko sapan) na phaka o man. ko Kaongkir: Pukhisabapon a Kapukhadadag o siran a Miyamangongkir: Puphaka-in niran noto ko saragon, na ipushapar iran noto ko isa a ragon, ka Puphaka-ayonun niran ko itongan o ini Sapan o Allah na Puphaka-in niran so ini Sapan o Allah. Pipharasan kiran so marata ko manga Galubuk iran. Na so Allah na di Niyan Punggonana-on so pagtao a manga Kapir.

38. Hai Miyamaratiyaya! Ino kano wa-i, a igira-a Pitharo rukano: A sorong kano ko Kambonowai si-i ko lalan o Allah, na ba kano dun ompulak ko Lopa? Ino kano Khasowat ko Kaoyagoyag ko Doniya a di so Akhirat? Na da ko Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ko Kipapantag iyan ko Akhirat inonta na Miyakaito-ito.

39. O di kano sorong ko kambonowai, na shiksa-an kano o Allah sa siksa a Malipudus, go shambi sa pagtao a salakao rukano; na da-mibinasa niyo Ron a maito bo. Na so Allah na so langowan taman na Gaos Iyan.

40. O di niyo Tabangi (so Rasul), na Sabunar a Tiyabangan Sukaniyan o Allah, gowani a Paka-awa-an o siran a da Pamaratiyaya: A ika dowan ko dowan gowani a shisi-i siran a dowan ko Liyang (a Jabal Tur), na

sa maoto na gi-i Niyān Tharo-on ko pud Iyan (a so Abu Bakur): Adi ka Pumboko, ka Mata-an! A so Allah na babid Ta (so Tabang Iyan): Na Piyakatoronon o Allah so Ithatana Iyan, go Tiyabangan Niyān sa manga Tantara a da Niyo mailai, go biyaloi Niyān so Katharo o siran a da Pamaratiyaya a mababa. Na so Katharo o Allah na giyoto i Maporo: Na so Allah na Mabagur, a Maongangun.

41. Sorong kano ko Kambonowai, Makhap sa Mapunud, go Panagontamanun niyo so manga Tamok iyo go so manga ginawa niyo, si-i ko lalan o Allah. Giyoto man i Mapiya Rukano, o sukano na katawi Niyo.

42. O adun a Parayasan (a Khabataban) a marani go so Pulalaka-on na Mathangka, na Magonot siran Ruka dun, na ogaid na Piyakawatan kiran o lalan a malayat. Na Pushapa siran ndun ko Allah, sa o Miyakagaga kami, na miyapud kami niyo dun a lominiyo: Pumbinasa-an niran so manga ginawa iran; na so Allah na katawan Niyān a Mata-an! A siran na tiho a manga bokhag.

43. Pima-apan Ka o Allah! Anda sabap i Kiya-idiningka kiran taman sa Mapayag Ruka so siran a Mimatamata-an, go katokawan Ka so manga bokhag?

44. Di Ruka Phanguni sa idin so siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so Alongan a Maori sa ba iran di Panagontamanun so manga tamok iran go so manga ginawa iran. Na

so Allah na katawan Niyān so Khipanananggila.

45. Aya bo a Phanguni Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) na so siran a di Mapapartiyaya ko Allah go so Alongan a Maori, go Mishangka so manga poso iran, na siran na mata-ap siran ko Kashasangka iran.

46. Na o Miyabaya siran Lomiyo, na Pithiyagan niran ndun sa Bagur; na ogaid na da kabayai o Allah so Kapakaliyo iran; na Piyakapamokul Iyan siran, na adun a Mitharo: Sa Thalimbagak kano a pud o Mithatalimbagak.

47. O Miyapud siran Rukano Lomiyo, na da-a Khiyoman niran Rukano a rowar sa Kabinasa, go Pulagosakun niran ndun so Pagulututan Niyo ka Ipumbabanog kano iran sa Samok, go adun a Matatago Rukano a Pakapuphanorimanun niran. Na so Allah na katawan Niyān so manga Darowaka.

48. Sabunsabunar a Pimbabanog iran so Samok gowani, go Pikhulikhulid iran Ruka so manga Bitiyara,- taman sa Miyakaoma so Bunar, go Miyapayag so Sogowan o Allah, a siran na Ikgogowad iran.

49. Na adun a pud kiran a gi-i Tharo: Sa Idini Akongka (ko Kathalimbagak) go di Akongka Pagologa ko Dosa. Tanodan ka Miyalog siran ko Dosa, na Mata-an! A so Naraka Jahannam na Katatang-kalan niyan ndun so manga Kapir.

50. O Masogat Ka a Mapiya, na ikharata a ginawa iran; na o Masogat Ka a Tiyoba, na Tharo-on niran: A Sabunar a Miyakatoman kami ko galubuk ami gowani, na tomalikhod siran a siran na Pukhakababaya.

51. Tharowangka: A da dun a Khisogat Rukami a rowar ko Inimasad o Allah a bagiyan Nami: Sukaniyan i Panarigan Nami: Na so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

52. Tharowangka: A da-a Punaya-on niyo Rukami a rowar ko isa ko dowa Mapiya (Kapakataban o di na Kashahid). Na Sukami na nanaya-on Nami rukano so Kasogata rukano o Allah a siksa a phoon ko Hadapan Niyan, o di na nggolalan ko manga Barokan Nami. Na nayao kano; ka Mata-an! A pud Kami niyo a Khina-nayao.

53. Tharowangka: A Puphamumugai kano sa Onot o di na Tugul: Da dun a Khatarima a phoon rukano: Mata-an! A sukano na miyabaloi kano a pagtao a manga Songklid.

54. Na da-a Miyakagandawali kiran ko Katarima-a kiran ko Ipu-phamumugai ran: A rowar sa Mata-an! a siran na da iran Paratiyaya-a so Allah a go so Sogo Iyan; go di ran Ipunggolalan so Sambayang o di siran Khibobokul; go di siran Phamumugai o di siran Magogowad.

55. Na o ba Ruka Makabirai so manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na anon Misabap a Kasiksa-a Niyan kiran si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go an Makaliyo so manga Niyawa iran ko di ran Kapaparatiyaya.

56. Na gi-i siran Shapa ko Allah sa Mata-an! A pud Iyo siran ndun; a kuna aba Niyo siran pud: Na ogaid na siran na pagtao a Puphanga-aluk.

57. O Makato-on siran sa Khalindongan, o di na manga Liyang, o di na Khasolukan, na Magapas siran non ndun, a siran na gi-i siran Manishakai.

58. Na adun a pud kiran a tao a gi-i Ka niyan shomanun ko Makapantag ko manga Sadaqa: Na o Kabugi siran non, na Masawat siran, na o di siran non Kabugi, na sa maoto na siran na Ganiganin siran!

59. Na opama ka Mata-an! A siran na Miyasawat siran ko ini bugai kiran o Allah a go so Sogo Iyan, go iran Pitharo: A Ka-a angkosan kami o Allah! Mbugan kami dun o Allah ko Kakaya-an Niyan go so Sogo Iyan: Mata-an! A Sukami na so bo so Allah i Phangangarapanan nami (na giyoto i Mapiya kiran)!

60. So manga Zakat na aya bo a Khibagiyan non na so Pukhakamurmuran, go so manga Miskin, go so manga Gomagalubukon; go

so Pulayamun so manga poso iran (ko bunar); go so Ka-a ona ko Khika-o oripun, go so adun a manga Bayadan niyan; go so si-i ko lalan o Allah, go so Gi-i Mula-layalayag a miya kawang sa Lalan: Paliyogat a pho-on ko Allah, na so Allah na Mata-o, a Maong-angun.

61. Na pud kiran so siran a Phuringasa-an niran so Nabi go gi-i ran Tharo-on: A Sukaniyan na Pananangila. Tharowangka: A Pananangila sa Mapiya a bagiyan niyo: Paparatiyaya-an Niyan so Allah, go Bubunarun Niyan so Miyamaratiyaya, go Limo ko siran a Miyamaratiyaya a pud Rukano. Na so siran a Phuringasa ko Sogo o Allah, na adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

62. Gi-i siran Rukano Shapa ko Allah; ka-an Kano iran Masawat: A So Allah a go so Sogo Iyan i Paṭot a Pushowasowatun niran, o siran na Khipaparatiyaya.

63. Ba iran ndi katawi a Mata-an naya! A sa dun sa somorang ko Allah go so Sogo Iyan. na Mata-an! A bagiyan niyan so Apoi ko Jahannam?- Sa Matatap ro-o Giyoto so Kahina-an a Mala.

64. Ipuhawan o manga Monapik o ba adun a Mitoron a Makapantag kiran a Surah, a Mapayag Iyan kiran so shisi-i ko manga poso iran. Tharowangka: A Shagola kano dun Shandag! Ka Mata-an! A so Allah na Phakaguma-on Niyan so Ipuhawan niyo (oba Mapayag).

65. Na Ibut o Isha-ingka siran, na Putharo-on niran ndun: A sukami na giya-bo a gi-i ami Kapagikayat go kanggitagita. Tharowangka: A ba so Allah, go so manga Ayat Iyan, go so Sogo Iyan, i Diiniyo pagshao shaon?

66. Di kano dun Puphamitowa: A Sabunar a Miyongkir kano ko oriyon o Paratiyaya niyo. O Napi-i Ami so saba-ad rukano na shiksan Nami so saba-ad, sabap sa Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga Baradosa.

67. So manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, na so saba-ad kiran na pud ko saba-ad: Ipushogo iran so marata, go Ipushapar iran so Mapiya, go gagamakun niran a manga Lima iran (ka di siran Phamumugai). Piyakalipatan niran so Allah; na Piyakalipatan siran mambo o Allah. Mata-an! A so manga Monapik na siran so manga Pasik.

68. Ini diyandi o Allah ko manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, go so manga Kapir, so Apoi ko Jahannam: Makakakal siran non: Giyoto i Khabolosan niran: Na Pimorka-an siran o Allah, go adun a bagiyan niran a siksa a Tatap,-

69. Lagid o siran a Miya-ona an Niyo: A Miyabaloi siran a lubi a Mabagur a di Sukano, go madakul i manga Tamok go manga Wata (a di Sukano). Na Siyawitan niran so Kipantag iran: Na Siyawitan niyo

mambo so Kipantag iyo, lagid o Kiyasawiti o siran a Miya-ona an Niyo ko Kipantag iran; go Miyagikayat kano (sa Kabokhag) lagid a Kiyapagikayat iran. Siran man na Miya-ilang so manga Galubuk iran si-i sa Doniya a go si-i sa Akhirat, na siran man na siran so Miyangalogi.

70. Ba kiran nda Makatalingoma so Totholan ko Miya-ona an niran?- A pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood; go so pagtao o Ibrahim, go so Khibabaling sa Madyan, go so Miyangabaklid. Miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga Rarayag a Karina. Na da siran Salimboti o Allah, na ogaid na siran i Somiyalimbot ko manga ginawa iran.

71. Na so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, na so saba-ad kiran na manga Panarigan o saba-ad: Ipushogo iran so Mapiya, go Ipushapar Iran so marata: Go Iputhindug Iran so Sambayang, go Puthona-in niran so Zakat, go Phagonotan niran so Allah go so Sogo Iyan. Siran man na Ikhalimo siran ndun o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

72. Di niyandi-an o Allah so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, sa manga Sorga a Puphamangondas ko Kababa-an Niyen so manga Lawasaig, Makakakal siran ro-o, go manga Darpa a manga Pipiya si-i ko manga Sorga a Tatap. Go Kasosawat a pho-on ko Allah a

lawan ro-o pun: Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a Mala.

73. Hai Nabi! Purangangka so manga Kafir a go so manga Monapik go Pakatugasingka siran. Na Darpa iran so Naraka Jahannam, a Mikharatarata a Khabolosan.

74. Gi-siran Shapa ko Allah sa da iran Matharo, go Sabunsabunar a Pitharo iran: So Katharo a Kaongkir, go Miyongkir siran ko oriyan o Kiyambayorantang iran (ko Allah); go Piyagungutan niran so (Kambonowa iran ko Nabi a) da iran Maparoli: Na da-a inipa-awing iran non a rowar sa Kiyabugi kiran o Allah go so Sogo Iyan ko Kaka-wasa-an Niyen! Na o Thaobat siran, na mabaloi a Mapiya a bagiyen niran; na o Talikhod siran, na shiksa-an siran o Allah sa siksa a Malipudus si-i sa Doniya go sa Akhirat: Na da-a bagiyen niran ko Lopa a Panarigan go Tabanga.

75. Na adun a pud kiran a Miyakindiyandi ko Allah, (sa Pitharo iyan a:) Ibut o bugi kami Niyen ko Kakaya-an Niyen, na Mata-an a Shasaduka kami dun, go Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko manga Bilangatao.

76. Na kagiya a bugan Niyen siran ko Kakaya-an Niyen, na ini Puligut iran, go Tomiyalikhod siran, a siran na Somasangka siran.

77. Na inakir Iyan siran ko Kapumonapik si-i ko manga poso iran,

taman ko Alongan a Kimbaratumo-wa-an niran non: Sabap ko Kiyadorata iran ko Allah, ko ini bugai ran non a Pasad, go sabap ko Kiyapamokhag iran.

78. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran go so Puphamagutonga-an niran, go Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so da Mamangipayag?

79. Siran na gi-i ran Shodi-in so gi-i Khakapiya-an ko Miyamara-tiyaya, makapantag ko manga Saduka, go so siran a da-a Khato-on niran a rowar ko (maito a) pukhaba-og iran,-na Puphamagurugan niran siran,-na mbadalan o Allah so Kapuphamagurug iran: Go adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

80. Pangunin Ka siran sa Ma-ap, antawa-a Dingka siran Phangunin sa Ma-ap, na o pangunin Ka siran sa Ma-ap sa makapito polo makaso, na di siran ndun Puma-apan o Allah: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan: Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Songklid.

81. Miyababaya so Mithatalimbagak sabap ko kinibagak iran ko Talikhodan o Sogo o Allah: Go ini Kagowad iran o ba iran Mipana-gotaman so manga Tamok iran go so manga ginawa iran, si-i ko lalan o Allah: Na Pitharo iran: A di kano

Pagonot Phurang ko kakhakayao niyan, Tharowangka: A so Apoi ko Naraka Jahannam i taralbi a Mayao. Opama ka siran na Sasabota iran!

82. Na khala siran sa maito: Na sugad siran sa madakul: Balas ko Miyapasad iran (a manga dosa).

83. Na opakakasoya Ka o Allah ko saba-ad kiran, na magodas siran Ruka makapantag ko Kapagonot iran lomiyo (ko Kaphurang), na Tharowangka: A di kano Rakun ndun Makaonot lomiyo sa dayon sa dayon, go di kano Rakun ndun Makaogop Makimbonowai ko Ridowai: Mata-an! A sukano na Miyasowat kano ko Ka-o ontod ko Paganai a Kiya-okitan: Na o ontod kano dun a pud o Mithatalimbagak.

84. Na da-a Shambayangangka kiran a isa bo a Miyatai sa dayon sa dayon, go di Ka Thindug ko Kobor iyan; Mata-an! A siran na Inongkir iran so Allah go so Sogo Iyan, go Miyatai siran ko Kasosongklid iran.

85. Na o ba Ka Mabarayat o manga Tamok iran go so manga Wata iran: Aya dun a kabaya o Allah na misabap ro-o a Kasiksa-a Niyan kiran si-i sa Doniya, go Makaliyo so manga Niyawa iran ko Kao-ongkir iran.

86. Na igira-a adun a Initoron a Surah (a Miya-aloi ron:) a Paratiyaya-a niyo so Allah go Phurang-

kano a pud o Sogo Iyan, na Manguni Ruka sa idin so adun a manga Kakawasa-an niyan kiran, go Tharo-on niran: A bagakun Kamangka: Ka-an kami mabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

87. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Miyaparkat so manga poso iran na siran na di siran Phamakasabot.

88. Ogaid na so Sogo, go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, na ini Phurang Iran so manga Tamok Iran go so manga ginawa Iran: Na siran man na bagiyen Niran so manga Pipiya: Go Siran man na Siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

89. Pithiyagan siran o Allah sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non: Giyoto man so Da-ag a Mala.

90. Na Miyakaoma so Puphamamitowa a pud ko manga Arab, kaan siran kaidini (ko Kathalimbagak); na Miyamangontod so siran a Piyamamokhagan niran so Allah

go so Sogo Iyan. Na Khasogat dun so siran a Miyamangongkir kiran a siksa a Malipudus.

91. Da ko manga lolobai, go so Pukhakasakit, go so siran a da-a Khato-on niran a Mapunggasto iran, a dosa, igira Miyangoyao siran a ruk o Allah go so Sogo Iyan: Da ko Miphipiyapiya i lalan (ko dosa): Ka so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

92. Go da-a dosa o siran a igira-a Miyakatalingoma siran Ruka ka-an Ka siran katanggongi, na Pitharo o Ka: A da-a Khato-on Ko a Khitanggong Akun rukano; na Tomiyalikhod siran, a so manga Mata iran na Puphamanoga sa lo a rata a ginawa sa di ran Kaphakato-on sa Mapunggasto iran.

93. Aya bo a adun a lalan non (o Dosa) na so siran a Puphamanguni siran Ruka sa idin (ko Kathalimbagak) a siran na manga Kawasa. Miyasowat siran sa Kitatapi iran ko Mithatalimbagak: Na Piyarkat o Allah so manga poso iran; na siran na di manga Tata-o.

94. Puphamitowa-an kano iran igira-a Miyakandod kano kiran. Tharowangka: Di kano Puphamitowa: Ka di Ami sukano dun Pharatiyaya-an: Sabunar a Piyanthol Rukami o Allah so manga Totholan rukano: Na Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan so Galubuk iyo: Oriyan niyan na Phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib a go so Mipapayag: Na Phanotholon Niyan rukano so Pinggolaola niyo.

95. Pushapa siran Rukano sa Ibut ko Allah, igira Miyakambaligan Kano kiran, ka-a Niyo siran Katalikhodi. Na Talikhodi Niyo siran: Mata-an! A siran na Marshik, na Darpa iran so Naraka Jahannam,-a Balas Ko Miyapasad iran (a manga dosa).

96. Pushapa siran Rukano, ka-a Niyo siran Karila-i; na o rila-i Niyo siran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Purila-an so Pagtao a manga Songklid.

97. Adun a manga Arab a Mabaqur i Kaongkir go Kapanangin, go dait a di ran Katawi ko manga Taman o Initoron o Allah ko Sogo Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

98. Na adun a pud ko manga Arab a tao a babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a ilang, go nanaya-on niyan Rukano so Kapuphngasasalin o Masa: Si-i kiran So Kapukhasalin o Masa a marata: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

99. Na adun a pud ko manga Arab a Paparatiyaya-an niyan so Allah go so Alongan a Maori, go babalowin niyan so Mipuphamumugai niyan a Ipuphamakarani si-i ko Allah go so manga Panguni o Rasul. Ba di Mata-an a Sukaniyan na iphakarani ran (ko Allah): Phakasoludun siran ndun o Allah ko Limo Iyan: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

100. Na so manga Paganai a Miyanga-o ona ko manga Muhajirin go so manga Ansar, go so siran a Miyamakatonog kiran ko Kaphiyapiya,- na Miyasawat kiran so Allah, go Miyasawat siran non (mambo): Na Pithiyaganan Niyan siran sa manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig, Makakakal siran non Sa dayon sa dayon: Giyoto man so Da-ag a Mala.

101. Na adun a pud ko Makaliliyot rukano ko manga Arab a Puphamanangin, go so saba-ad ko tao sa Madinah: Na Miyanmar siran ko Kapumonapik: Dingka siran kawatan: Sukami i Mata-o kiran: Shiksa-an Ami siran ndun sa makadowa: Oriyan niyan na Phoshangun siran ko siksa a Mala.

102. Na adun a manga pud a ini pagikral iran so manga Dosa iran: Piyakasha-og iran so Galubuk a Mapiya go so pud a Marata. Mata-tangkud a so Allah na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

103. Kowa Ka ko manga Tamok iran sa Sadaqah, a Misotingka kiran; go kasabapan sa Kapaka-oshorangka kiran; Na Pangunin Ka siran. Mata-an! A so Panguningka na Kalilintad a bagian niran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

104. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Putharima ko Taobat pho-on ko manga Oripun Niyan go Putharima ko manga Sadaqah, go Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on?

105. Na Tharowangka: A Nggalubuk kano: Ka Pagila-in o Allah go so Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya so Galubuk iyo: Na Phakandodun kano dun ko (Allah a) Mata-o ko Migagaib go so Mipapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pingolaola niyo.

106. Na adun a manga pud, a Pakidadara kiran o Kokoman o Allah, o siksa-a Niyan siran, antawa-a Pakataobatun Niyan siran: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

107. Na so siran a Mimbalai sa Masjid a Kapaminasa go Kaongkir-an Maoparik so Miyamaratiyaya- go ipuphagipat ko tao a Romirido ko Allah go so Sogo Iyan gowani. Na Mata-an a gi-i siran Shapa: Da-a antapami a rowar ko Mapiya; na shaksaki-an o Allah a Mata-an! A siran na titho a manga Bokhag.

108. Di Ka on Pushambayang sa dayon sa dayon. Mata-an a so Masjid a Pimbalai makapantag ko Kapangongonotan (ko Allah) Ko Paganai a Gawi-i; na aya Patot a Rongka Shambayang. Katatagowan sa manga Mama a Pukhababaya-an niran a Kasoti ran; na so Allah na Pukhababaya-an Niyan so manga Barasoti.

109. Ino so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan makapantag sa Onot ko Allah go so Kasosawat Iyan aya Mapiya?- antawa-a so tao a Pimbalai niyan so Walai niyan ko kilid o Thuba-an a Pukhatubar, na Miyaolog iyan ko Apoi ko Jahannam. Na so Allah na di Niyan Punggonanaon so pagtao a manga Darowaka.

110. Di khada so Walai ran a so Pimbalai ran kasangka a madadalum ko manga poso iran, o di Masharoput so manga poso iran. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

111. Mata-an! A so Allah na Piyamasa Niyan ko Miyamaratiyaya so manga ginawa iran go so manga Tamok iran; sa Mata-an! A ruk iran so Sorga: Gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na Puhakapatai siran go Pukhapurang siran: Diyandi Iyan naya a di Pundorat, a shisi-i ko Taurat, a go so Injil, go so Qur-an: Na ba-adun a tao a makalawan ko Allah a tomtoman ko diyandi Iyan? Na Pakapiya-a niyo a ginawa niyo sabap ko Dagangan niyo a so Piphasa niyo to (ko Allah): Ka giyoto man so Da-ag a Mala.

112. (Siran) So manga Barataobat; a manga Barasimba, a khipanalamat; a manga Barapowasa, a Puphuroroko, a Puphamanodod, a Puphamanogo ko Mapiya, go Puphanapar ko Marata, go Khisisiya-pun niran so manga taman o Allah; na Puphamanotholingka sa Mapiya so Miyamaratiyaya.

113. Da Mapatot ko Nabi go so Miyamaratiyaya, i ba Iran Pangu-nin sa Ma-ap so manga Pananakoto, apiya pun i Katotonganai ran non, ko oriyon o Kiyapayag iyan kiran sa Mata-an! A siran na manga tao ko Naraka Jahim.

114. Na aya bo a Kinipangunin sa Ma-ap o Ibrahim ki Ama Iyan na si-i bo ko diyandi a ini diyandi Iyan non. Na kagiya a Mapayagon a Mata-an! A sukaniyan na Ridowai o Allah, na Tiyaplis Iyan sukaniyan: Mata-an! A so Ibrahim na lalayan Makaphuphagina-o, a Matigur.

115. Na da ko butad o Allah o ba adun a dadagun Niyan a pagtao ko oriyon o Masa a Kiyatorowa Niyan kiran, taman sa di Niyan kiran Mapayag so Phananggila-an niran-Mata-an! A so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

116. Mata-an! A so Allah na ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Puphangoyag go Puphangimatai. Na da-a bagiyan niyo a salakao ko Allah a Panarigan go da-a Tabanga.

117. Sabunsabunar a Piyakataobat o Allah so Nabi, go so manga

Muhajirin, go so manga Ansar,- a siran so Miyamangonoton ko oras a Marugun (ko Kiyaphurang sa Tabuk), ko oriyon o Masa a maito bo na Khapaling so manga poso o Salompok kiran; oriyon niyan na Piyakataobat Iyan siran: Mata-an! A Sukaniyan i Mala kiran i Gagao, a Makalimo-on.

118. Go (Piyakataobat Iyan) so tulo katao a siran so Minibagak; taman sa samaoto na Piyakasimpit kiran o Lopa so Kaolad Iyan, go Kiyangutan kiran so manga ginawa iran,- na Tiyangkud iran a da-a Kaphagapasan pho-on ko Allah a inonta Sukaniyan. Oriyan niyan na Niyapiyan Niyan siran, ka-an siran Makataobat: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

119. Hai Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah go tapi kano ko Mimamata-an.

120. Da Mapatot ko tao sa Madinah go so tao a Makaliliyot kiran ko manga Arab, i ba siran thalimbagak ko oriyon o Sogo o Allah, go ba iran Matomo so manga ginawa iran a di so ginawa niyan: Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na da-a Khisogat kiran a Kawao, go da-a Dokao, go da-a Ongos si-i ko lalan o Allah, go da-a Kaphanadanan niran a Darpa a Ikhararangit o manga Kapir, go da-a Khisogat iran ko Ridowai a Ringasa: A ba di Misorat a bagiyan niran sa sabap ro-o a Galubuk a Mapiya; Mata-an! A so Allah na di Niyan Pagilangun so Balas Ko Miphipiypiya;-

121. Go da-a Mapunggasto iran a Gasto a maito a go Mala-go da-a Khatarapas iran a Balintad, a ba di Misorat (a Balas) a bagiyan niran; ka Imbalas kiran o Allah so Mapiya ko Pinggolaola iran.

122. Na da Mapakai ko Miyamaratiyaya i ba siran liyo langon: Na ino da liyo ko oman i salompok kiran so saba-ad, ka-an niran Pukhasaboti so Agama, go an niran Mipuphamakaiktiyar ko pagtao iran igira Miyakandod siran kiran,-ka-an siran Maka-iktiyar?

123. Hai Miyamaratiyaya! Pakimbonowai kano ko siran a Maka-o obai rukano ko manga Kampir, go Pakiguda-an niyo kiran a adun a Katugas iyo: Na Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah na babid o (Tabang Iyan so) Khipanangngila.

124. Na igira-a adun a Initoron a Surah, na adun a pud kiran a tao a gi-i Tharo: Sa antawa-a rukano i Miyakaoman non na-i sa Paratiyaya? Na so siran a Miyamaratiyaya,- na Miyakaoman kiran sa Paratiyaya, a siran na Pukhababaya siran.

125. Na so siran a katatagowan so manga poso iran sa gudamun, - na ba kiran ndun Miyakaoman sa Kaongkir ko andang a Kao-ongkir iran, go Miyamatai siran a kapantagan siran a manga Kampir.

126. Ba iran ndi Khailai a Mata-an! A siran na Puthiyoba-an siran

ko oman ragon sa Makaisa o di na Makadowa? Oriyan niyan na di siran Puthaobat, go di siran Phakata-dum.

127. Na igira adun a Initoron a Surah, na Tuntungan o saba-ad kiran so saba-ad (sa Tharo-on niyan a:) Ba-adun a Puphakailai rukano a isa bo? Na oriyen niyan na tomalikhod siran: Na Piyakatalikhod o Allah so manga poso iran; sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a da-a manga Sabot iran.

128. Sabunsabunar a adun a Miyakaoma rukano a Sogo a pud ko manga ginawa niyo: A awida-akal Iyan so Marugun niyo: Mala rukano i Sambatan: Si-i ko Miyamaratiyaya Mala i Kapudi, a Makalimo-on.

129. Na o Talikhod siran, na Tharowangka: A kasasana-an Ko so Allah: Da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Ron Ako Ron Somiyarig,- ka Sukaniyan i Khiruk ko Kapa-ar a Mala!.

Surah Yunus-10

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab a pimbaibaitan.

2. Ino khabaloi ko manga Manosiya a Pakamumusa a Kiyailaha-

mi Ami ko Mama a pud kiran?-(Sa Pitharo-on a:) Pama ka-iktiyar-angka so manga Manosiya, go Pamanotholangka ko siran a Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a bagiyen niran a Pangkatan a Maporo si-i ko Kadnan niran. Pitharo o da Pamaratiyaya: A Mata-an naya! A titho a Balik Mata a mapayag!

3. Mata-an! A aya Kadnan niyo na so Allah, so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakatum Alongan, oriyen niyan na mithakna ko Aras, Thatandinganun Niyan so Mambubutad. Da-a Makaphanapa-at inonta ko oriyen o idin Niyan. Giyoto man so Allah a Kadnan niyo; na Showasowata niyo Sukaniyan Ino kano di Phanana-dum?

4. Ron kano phakandod, langon. Diyandi o Allah a bunar. Mata-an! A Sukaniyan i Puphanagipo-on ko Kapuphangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun), ka Mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya sa kaontol; na so siran a da Pamaratiyaya na adun a bagiyen niran a inomun a phulikabo, go siksa a malipudus, sabap ko da iran Kaparatiyaya.

5. Sukaniyan so Mimba-al ko Alongan a Masindao go so Olan a maliwanag, na diniyangka Iyan noto ko manga Darpa, kaan niyo katokawi so manga bilangan o manga ragon go so itongan. Da ko Kiya-aduna saya o Allah inonta na sabap ko bunar. Gi-i Ni-

yan shumpadun magosai so manga Tanda ko pagtao a khitotomangkud.

6. Mata-an! A adun a Matatago ko gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daonda, go so Inadun o Allah ko manga Langit a go so Lopa, a titho a manga Tanda ko pagtao a khipanananggila.

7. Mata-an! A so siran a di iran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, go miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya, go Miyasowat siran non, go siran na siran na so manga Ayat Ami na pakalilipatan niran,

8. Na siran man na darpa iran so Naraka, sabap ko Pinggalubuk iran.

9. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go-Pinggalubuk iran so manga pipiya,-na Thoro-on siran o Kadnan niran (ko Sorga) sabap ko Paratiyaya iran; Puphamangondas ko kababa-an niran so manga lawasaig si-i ko manga Sorga a Pakalma.

10. Aya Panguni ran ro-o: Na Soti Ka, Ya Allah! Na aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam! Na aya Mori ko Panguni ran: Na so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

11. Na opama ka Punggaga-ani o Allah ko manga Manosiya so Marata lagid o gi-i Niyan Kiran kanggaga-ani ko mapiya, na

Mininggolalan kiran ndun so talik kiran (ko kabinasa). Na bobotawan Nami so siran a di ran ikhaluk so Kimbaratumowa-an Rukami, ko kadadag iran, a gi-i siran muromparompak.

12. Na igira a minisogat ko Manosiya so morala, na Manguni Rukami, ko kai-iga iyan, o di na moontod, o di na gomaganat. Na kagiya a pokasun Nami ron so Morala rukaniyan, na initaros iyan ndun (so Kao-ongkir iyan), Lagid o da Rukami Panguni ko Morala a minisogaton! Lagid aya man a kiyapharasi ko manga Malawani ko Pinggolaola iran!

13. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so miyagapidapid a pagtao ko miya-ona an niyo gowani a ndarowaka siran: a Minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a karina, na da siran Paratiyaya! Lagid aya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga rarata i ongar!

14. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukano a miyamakasambi ko Lopa ko oriyen niran, ka Pagilain Nami o antona-a i Punggolaola-an niyo!

15. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a di iran ikhaluk so kimbaratumowan Rukami: A buggai Ka sa Puphangadi-an a salakao si-i, o di na Sambi-angka Sukaniyan; Tharowangka (Ya Muhammad): A di Ra-

kun khapatot o ba Ko sambii Sukaniyan pho-on ko pantag ko ginawa Ko: Da-a Pagonotan Ko a rowar ko Iphagilaham Rakun: Mata-an! a Sakun na ikhaluk Akun amai ka Sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

16. Tharowangka: a opama ka kabaya o Allah, na di Ko rukano aya Kapangadi-an, go di Niyan rukano aya pakitokawan. Na Sabunar a miyathai Ako rukano ko Kaoyagoyag Akun ko da pun aya: Ba da-a sabot iy o?

17. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na piyakambokhag iyan so manga Ayat Iyan? Mata-an naya! a di phakasu-lang sa maliwanag so manga rarata i ongar.

18. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so di kiran phakabinasa go di kiran phakaompiya, go gi-i ran Tharo-on: A siran naya na phamakaogop rukami si-i ko Allah. Tharowangka: Ba-adun a Phanotholun niyo ko Allah a di Niyan katawan, si-i ko manga Langit a go so Lopa?_ Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuhanakoto iran non!

19. Na da-a Kiya-aduna ko manga Manosiya a rowar ko okit a isa, na da siran pagayonayon. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, na Miyakokom siran ndun ko di iran phagayonayonan.

20. Na gi-i ran Tharo-on: A ino a da-a Initoron non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Na Tharowangka: A so Migagaib na aya bo a phapa-aron na so Allah. Na nayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud Ako niyo a pud ko Khinanayao.

21. Na igira-a piyakata-am Ami so manga Manosiya sa Limo ko oriyon o morala a minisogat kiran, na sa maoto na adun a antangan niran a marata ko manga Ayat Ami! Tharowangka: A so Allah i magaan (i kabadal) ko antangan a marata! Mata-an! A so manga Sogo Ami (a manga Malaikat) na ipushorat Iran so Puphagantanganun niyo!

22. Sukaniyan so Puphakilalakan kano Niyan ko Kalopa-an go so Kalodan; taman sa igira-a miyakada kano ko Kapal;_ go niyan siran kutasun sabap ko ndo a manaot, na mababaya siran sa sabap ro-o; na maoma siran a ndo a mabagur go siran dansali o bagul a pho-on ko mbalabala, na matangkud iran a Mata-an! a siran na kiyatangalan siran: Na Manguni siran ko Allah, sa Tolabosun niran non so Kapan-guni: Sa Ibut o sabuta Kamingka si-i, na Mata-an a mabaloi kami dun a pud ko Miyamanalamat!

23. Na kagiya-a sabutun Niyan siran, na sa maoto na siran na Puphanganiyaya siran ko Lopa sa di ontol! h ai manga Manosiya! So Kapuphanganiyaya niyo na si-i bo phakatana ko manga ginawa niyo,_ sawiti niyo sa di mathai so Kaoya-

goyag ko doniya: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandod, na Phanotholon Nami rukano so Pinggolaola niyo.

24. Aya dun a ibarat o Kaoyagoyag ko doniya na lagid o ig a Piyakatoron Ami sukaniyan a pho-on ko Kawang: Na minisabapon a kiyapakashaoshaog o Mangunguto ko Lopa, pud on so Pukhakan o manga Manosiya go so manga Ayam: Taman sa igira-a miyanditar o Lopa so Parayasan niyan go Kapharasan: Na ma-antang o khirukon a Mata-an! A siran na kharoli ran (so gona-on): Na makatalingoma-on so Sogowan Ami ko kagagawi-i o di na kadaonda, na balowin Nami oto a lagid o piragon, lagid o ba da Madun kagai! Lagid aya a gi-i Yami kashumpada magosai ko manga Tanda ko _ pagtao a puphamimikiranun niran.

25. Na so Allah na Iputhawag Iyan so (Sorga a) Ingud a Kalilintad: Go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan ko okit a maka-o ontol.

26. Bagiyon o siran a Miphipiya-piya so mapiya, go adun a ipagoman on! Na di ka koloban so manga paras iran sa maitum a go kahinaan! Siran man i manga tao ko Sorga; siran na ron siran non ndun makakakal!

27. Go adun a bagiyon o siran a Minggalalubuk ko manga rarata a balas a marata, a lagid iyan: Go

kakoloban siran sa Kahina-an: Da-a makalinding kiran ko (siksa o) Allah: Lagid o ba kiyakoloban so manga paras iran, sa saba-ad ko gagawi-i a miyangirungkirum: Siran man i manga tao ko Naraka: Siran na ron siran non ndun makakakal!

28. Na si-i ko Alongan a kalimoda Mi kiran langon; oriyen niyan na Tharo-on Nami ko siran a Miyamanakoto: (gugunuk kano ko) darpa iyo! Sukano a go so ini Pamanakoto niyo. Na pakashusunggayana Nami siran, na Tharo-on o ini Pamanakoto iran: Da-ami rukano Sogo-on a Kiyashimba-a niyo rukami!

29. Na kiyasana-an so Allah a saksi rukami a go si-i rukano: Mata-an! A aya butad ami na di ami dun katawan i Kapushimba-a niyo rukami!

30. Ro-o dun katupungi o oman i isa a ginawa so Miyanggalubuk iyan: Na pakandodun siran ko Allah a Kadnan niran a bunar, na makawatan kiran so Piyangumbalan niran a kabokhag.

31. Tharowangka: Antawa-a i pumbugai rukano sa pagupur a pho-on ko Kawang go so Lopa? Ino antawa-a i Makapapa-ar ko kanug go so manga kailai? Go antawa-a i puphakagumao ko Oyagoyag a pho-on ko Miyatai? Go antawa-a i puphakagumao ko Miyatai a pho-on ko Oyagoyag? Go antawa-a i gi-i ndiyator ko Pu-

khaolaola? Na Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na Tharowangka: A ino niyo di khalukun?

32. Na giyoto man so Allah, a Kadnan niyo a bunar: Na da-a oriyen o bunar, a inonta so ribat; na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

33. Lagid aya a kiyatangtud o Katharo o Kadnan Ka ko siran a miyamanongklid: Mata-an! A siran na di siran Mapaparatiyaya.

34. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun)? Tharowangka: A so Allah i Puphanagipo-on ko Kapangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan (Madun): Na andamanaya i kaputhalikhod iyo?

35. Tharowangka: A ba-adun a pud ko Ipuphamanakoto niyo a tao a Phakatoro ko bunar? Tharowangka: A so Allah i Phakatoro ko bunar, Ino so Phakatoro ko bunar aya patot a onotan, antawa-a so di niyan khato-on so lalan o di Torowa? Na ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko ribat)?

36. Na da-a Phagonotan o kadakulan kiran a rowar sa arangan: Mata-an! A so arangan na da-a khibugai niyan a gona ko bunar a maito bo. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolola-an.

37. Na da ko butad angkai a Qur-an o ba gi-i mbaba-a sa a pho-on ko salakao ko Allah; na ogaid na initanto ko miyaona an Niyan (a manga Kitab), go ini osai ko manga Kokoman, da-a sangka-a madadalumon, a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

38. Ino iran gi-i Tharowa: A pimbaba-as Sukaniyan (o Muhammad)? Tharowangka: A bugai kano sa Surah a lagid Iyan, go panongganoi kano sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah, o sukano i manga bunar!

39. Kuna, ka piyakambokhag iran so da iran sushuba so Kata-o Rukaniyan, go da kiran pun makatalingoma so ta-awil iyan: Lagid aya so kiyapakambokhaga o siran a miya-ona a niran (ko manga Kitab): Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

40. Na adun a pud kiran a tao a Maparatiyaya-on, go adun a pud kiran a tao a di ron Mapaparatiyaya: Na so Kadnan Ka i Mata-o ko Puphamaminasa.

41. Na o ba Ka iran Pakapumbokhaga, na Tharowangka: A ruk Akun so galubuk Akun, na ruk iyo so galubuk iyo! Sukano na angiyas kano ko gi-i Ko Nggalubukun, na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo nngalubukun!

42. Na adun a pud kiran a tao a Puphamamakinugun Ka iran: Ino Suka Maphakanug Ka so manga

bungul, apiya pun siran na da-a manga sabot iran?

43. Go adun a pud kiran a tao a Phagilaingka niyan: Ino Suka Khatoro-o Ka so manga bota, apiya pun siran na di siran phamakanono?

44. Mata-an! A so Allah na di Niyan shalimbotan so manga Manosiya sa maito bo: Na ogaid na so manga Manosiya i pushalimbot ko manga ginawa iran.

45. Na si-i ko Alongan a Kalimoda Niyan kiran: Na lagid o ba da-a minitarugiran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao: Sa makakhikilala-i siran: Sabunar a miyalogi so siran a piyakambokhagiran so Kimbaratumowa-an ko Allah, go da siran makakudug sa ontol.

46. Na amai ka paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa),- o di na tanga-nun Nami Suka,-na si-i siran Rukami bo phakandod: Oriyan niyan na so Allah i saksi ko gi-i ran nggolola-an.

47. Na oman i pagtao na adun a Sogo-on: Na amai ka makaoma so Sogo kiran, na Kokomun siran sa ontol, a siran na di siran kasalimbotan.

48. Na gi-i ran Tharow-on: A anda dun angkai a diyandi, o sukano na Mumamata-an kano?

49. Tharowangka: A da-a Mipapa-ar Akun a ruk o ginawa Ko a

kabinasa, a go da-a ompiya inonta sa kabaya o Allah. Adun a ruk o oman i pagtao a ta-alik: Na igira a miyakaoma so ta-alik kiran, na di ran khisundod sa isa ka oras, go di iran khakutung.

50. Tharowangka: Aiguda iyo_, amai ka makatalingoma rukano so siksa Iyan ko gagawi-i, o di na daondao, antona-a pun i punggaga-anan non o manga rarata i ongar?

51. Ino a sa oriyen niyan na igira-a miyakatana (so siksa) na Pharatiyaya-an niyo bo? Ino a imanto bo (i Kapharatiyaya niyo) a Sabunar a giyaya so puphagalo kalokan niyo?

52. Oriyan niyan na Tharo-on ko siran a da Pamagin on tolan: Tami niyo so siksa a tatap! Da-a imbalas rukano a rowar ko Pinggalubuk iyo!

53. Na pakiphanothol iran Ruka: Ino bunar Sukaniyan? Tharowangka: Owai! Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an naya a titho a bunar! Na di niyo dun khapalagoyan!

54. Na Opama ka Mata-an! A ruk o oman i isa ginawa a da Pagin ontolan, so nganin a shisi-i ko Lopa (langon) na Mata-an a iya-on niyan noto sa ginawa niyan: Na misolun niran so kasundit ko masa a kasandungi ran ko siksa: Na Makokom siran sa ontol, a siran na di siran Kasalimbotan.

55. Ba di Mata-an! a ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Lagit a go so Lopa? Ba di Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

56. Sukaniyan i Puphangoyag go pushabap ko Kapatai, go ron kano phakandoda.

57. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a miyakaoma rukano a thoma a pho-on ko Kadnan niyo, go bolong ko nganin a shisi-i ko manga rarub, go Torowan go Limo ko Miyamaratiyaya (a giya Qur-an naya).

58. Tharowangka: A sabap ko Gagao o Allah, go sabap ko Limo Iyan, na sabap ro-o na pakapipiya-a iran a ginawa iran: Ka giyoto i tomo a di so puphanimo-on niran.

59. Tharowangka: Aiguda iyo ko Initoron rukano o Allah a Pagupur? Na biyaloi niyo to a Haram ko Halal. Tharowangka: Ba rukano ini Sogo o Allah, antawa-a phagangkobun niyo so Allah?

60. Na antona-a i arangan o siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag (ko khabolosan niran), ko Alongan a Qiyamah? Mata-an! A so Allah na titho a mala i Gagao ko manga Manosiya, na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phanalamat.

61. Na da-a khatagowan Ruka a butad, go da-a Kaphangadian Ka ko Qur-an, go da-a Mapunggalu-

buk iyo a galubuk, a ba di Sukami i manga saksi Rukano ko masa a gi-i niyo ron Kinggolalanun. Na da-a makaphagma ko Kadnan Ka a timbang bo o kolpong si-i ko Lopa go si-i ko Langit; go da-a maito a di giyoto go da-a mala, a ba di mata-taggo ko (Laok Makpol a) Kitab a mapayag.

62. Tanodan ka Mata-an! A so manga tabanga o Allah na da-a pangandam iran, go di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

63. Siran na Miyamaratiyaya go Miyamananggila;_

64. Bagiyen niran so mapiya Tothol, ko Kaoyagoyag ko doniya go so Akhirat: Di khasambiyen so manga Katharo o Allah. Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag a mala.

65. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran: Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon: Sukanian so Puphakanug, a Mata-o.

66. Tanodan ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa. Na da ko Phagonotan o siran a Puphanongganoi siran sa salakao ko Allah o ba manga sakotowa (o Allah); da-a Phagonotan niran a rowar ko arangan, ka ba siran ndun di-i pangusar.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka-an kano ron puphakadukha, go so Daondao a puphakabugai sa Maliwanag. Mata-an! A adun a matatago ro-o

man a titho a manga Tanda ko pagtao a Puphamamakinug siran.

68. Pitharo iran: A kominowa so Allah sa Wata Iyan! Soti Sukaniyan! Sukaniyan na da-a Mapukhuno Niyan! Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa! Da-a karina niyo saya! Ino niyo gi-i Tharowa makapantag ko Allah so di niyo katawan?

69. Tharowangka: A Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag na di siran makasulang sa Maliwanag.

70. Matag sagad so Kapuphaginutao iran ko doniya!_ Oriyan niyan, na si-i siran Rukami phakandod. Na oriyen niyan na pakita-aman Nami kiran so siksa a sangat sabap ko Kiya-ongkir iran.

71. Na Pangadi-ingka kiran (Ya Muhammad) so Totholan ko Nuh. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! O ba rukano mipupunud so katatago Akun rukano go so Kapuphakitadumi Akun (rukano) ko manga Ayat o Allah, na so bo so Allah i Siyarigan Ko. Na tu-khusa niyo i Punggolaola-an niyo rakhus o Iuphamanakoto niyo, oriyen niyan na di kakundongan rukano so Punggolaola-an niyo; na oriyen niyan na dansalun niyo Rakun, sa di niyo Rakun ndun tha-alika.

72. Na o talikhod kano, na da-a piyanguni Yakun rukano a sokai: Da-a sokai Akun inonta so shisi-i

ko Allah, na ini Sogo Rakun a kabaloi Yakun a pud ko Mimbabay orantang (ko Allah).

73. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na siyabut Ami Sukaniyan, a go so manga pud Iyan ko Kapal, go biyaloi Ami Siran a miyamakasambi (ko Lopa), na inulud Ami so siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami. Na Pamimikiranangka so miyambutad o kiya-akiran ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

74. Oriyan niyan na Siyogowan Ami ko kiya-ipos Iyan sa manga Sogo so pagtao iran: Na mini oma Iran kiran so manga rarayag a karina, na da iran ndun Paratiyaya a so Piyakambokhag iran gowani. Lagid aya a Kaputhotopi Ami ko manga poso o manga Malawani.

75. Oriyan niyan na Siyogo Ami ko kiya-ipos iran so Musa a go so Haron ko Pir-aon a go so manga Olowan ko pagtao niyan rakhus o manga Tanda Ami. Na ba siran ndun Mimaratabat: Go miyabaloi siran a pagtao a manga Baradosa.

76. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Mata-an naya! A titho a Balik: Mata a mapayag!

77. Pitharo o Musa: Ino niyo gi-i Tharowa ko bunar ko wakto a kiya-pakaoma niyan rukano (i Balik Mata)? Ino Balik Mata ini? Na di phakasulang sa Maliwanag so manga Balik Mata.

78. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-katalingomangka rukami na phaki-awa-an Ka rukami so kupit a miyato-on nami ron so manga lokus ami, go a niyo makowa a dowo so kapa-ar ko Lopa? Na di Ami Sukano Pharatiyaya-an!

79. Na Pitharo o Pir-aon: A wita niyo rakun so langowan o Balik Mata a mapasang.

80. Na kagiya a makaoma so manga Balik Mata, na Pitharo kiran o Musa: Ithogun niyo i Ipagithog iyo!

81. Na kagiya a Mithog siran, na Pitharo o Musa: A so Minitalingoma niyo na Balik Mata: Mata-an! A so Allah na Phurata-an Niyan ndun noto: Mata-an! A so Allah na di Niyan pakaphamutusun so galubuk o Puphamaminasa.

82. Na thanton o Allah so bunar sabap ko manga Katharo Iyan, apiya miyagowad so manga rarata i ongar!

83. Na da-a Miyamaratiyaya ko Musa a rowar ko Moriyatao a sabala ko pagtao (o Pir-aon), makapantag sa kaluk ko Pir-aon a go so manga Nakoda kiran, sa ba niyan siran Pangarasi-i; na Mata-an! A so Pir-aon na titho a mangangarasi ko Lopa, go Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga Malawani.

84. Na Pitharo o Musa: Hai pagtao Akun! O sukano na Piyara-

tiyaya niyo so Allah, na sukaniyan bo i sarigi niyo o sukano na Mbabayorantang kano.

85. Na Pitharo iran: A so Allah i siyariga Nami. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarsiyan o pagtao a manga Darowaka;

86. Go sabap ko Limo o Ka na Pokasa Kamingka ko pagtao a Miyamangongkir.

87. Na ini Ilaham Ami ko Musa a go so Pagari Niyan: A Mba-al Kano sa ruk o pagtao niyo sa manga Walai sa Missir, go tagowi Niyo so manga Walai Niyo sa gi-i Shambayanan, go Pamayandugun Niyo so Sambayang: Na Puphamanoholingka sa mapiya so Miyamariatiyaya!

88. Na Pitharo o Musa: Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na bigan Ka so Pir-aon go so manga Olowan ko pagtao niyan sa Parahiyasan go manga tamok ko Kaoyagoyag ko doniya, Kadnan Nami! Kagiya a mapuphakaasilai ran (so manga Manosiya) pho-on ko lalan Ka; Kadnan Nami! Na Ilangangka so manga tamok iran, go Pakatugasangka so manga poso iran, ka di siran Pharatiyaya taman sa di iran kasandungan so siksa a Malipudus.

89. Pitharo (o Allah): A Sabunar a tiyarima so Panguni Niyo a Dowa! Na Paginontolan Kano, go di Niyo khuduga so lalan o siran a da-a manga mulung iran.

90. Na piyakaripag Ami so manga Moriyatao o Israil ko Kalodan: Na siyaloba siran o Pir-aon a go so manga tantara iyan sa kapangakowala a go kapangarasi; taman, sa kagiya a raotun sukaniyan o kalud, na Miyatharo iyan: A Piyaratiyaya ko a Mata-an naya! A da-a Tohan a inonta so Piyaratiyaya Sukaniyan o manga Moriyatao o Israil: Go Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah).

91. (Pitharo- on:) Ino a imanto bo (i Kapharatiyayangka)!_A Sabunar a somiyangka ka gowani? go miyabaloi ka a pud ko miyamaminasa!_

92. Na sa alongan nai na shabuntun Nami suka sa sobo so lawas ka, ka-angka mabaloi a Tanda a tao o phakasalono ruka! Na Mata-an! A Madakul ko manga Manosiya a so manga Tanda Ami na titho a pakalilipatan niran!

93. Na Sabunsabunar a Piyakapagingud Ami so manga Moriyatao o Israil ko Phagingudan a mapiya, go Riniskhiyan Nami siran sa manga pipiya: Na da siran shoransorang taman ko kiyapakaoma kiran o Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran sa Alongan a Qiyamah ko da iran pagayonayoni.

94. Na o ba Ka shasangka ko Initoron Nami Ruka (Ya Muhammad), na Isha-ingka so Puphaman-

gadi ko Kitab a miya-ona an Ka: Sabunsabunar a miyakaoma Ruka so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na o ba Ka mabaloi a pud ko puhakadowadowa-an.

95. Go o ba Ka mabaloi a pud ko siran a Piyakambokhag iran so manga Ayat o Allah, ka mabaloi Ka a pud ko miyangalologi.

96. Mata-an! A siran a miyatangkud kiran so Katharo o Kadnan Ka na di siran Pharatiyaya,

97. Apiya pun makaoma kiran so langowan o Tanda, taman sa di iran kasandungun so siksa a Malipudus.

98. Na ino a da-a Miya-adun a Phagingud a Miyaratiyaya, (ko kiya-ilya iran ko siksa),- na Miyakanggai ron a gona so Paratiyaya niyan,- a rowar ko pagtao o Yunus? Na kagiya a Maratiyaya siran, na piyokas Ami kiran so siksa a kapakarondan ko Kaoyagoyag ko doniya, na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman ko wakto (o Kapatai).

99. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a Makaparatiyaya so tao ko Lopa, Sa tanan siran langon! Bangka khatugul so manga Manosiya, taman sa mabaloi siran a Miyamaratiyaya?

100. Na di pa-aran o Baraniyawa so Kapakaparatiyaya niyan, inonta o sabap sa Idin o Allah, na ishunggai Niyam so siksa ko siran a da-a manga sabot iran.

101. Tharowangka: A pamimikirana niyo so matatago ko manga Langit a go so Lopa; na di phakanggai a gona so manga Ayat go so Puphamaka-iktiyar ko pagtao a di Phamaratiyaya.

102. Na ba-adun a punaya-on niran a rowar ko lagid o manga gawi-i o siran a miyanga-i ipos ko miya-ona a niran? Tharowangka: A nanayao kano: Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko Khinayao.

103. Oriyan niyan na Pushabutun Nami so manga Sogo Ami a go so Miyamaratiyaya: Lagid aya a kabunar Rukami a kasabuta Mi ko Miyamaratiyaya!

104. Tharowangka: Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko okit Akun, na Diyakun Pushowasowatun so gi-i niyo Showasowatun, a salakao ko Allah! Na ogaid na aya Pushowasowatun Ko na so Allah_a so Puthangan ko manga Niyawa niyo: Go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Miyamaratiyaya,

105. Go (Pitharo Rakun a:) Paka-antapangka so Hadap Ka ko okit a maka-o ontol, go di Ka thapi ko manga Pananakoto;

106. Go Dingka Phanongganoya, a salakao ko Allah so di Ruka Phakaompiya go di Ruka Phakabinasa: Na Onggolaola-angka, na Mata-an! A Suka sa maoto na pud ko manga Darowaka.

107. Na o Sogati Ka o Allah sa morala, na da-a phakapokason a rowar Rukaniyan: Na o Paka-antapi Ka Niyan sa mapiya, na da-a phakarun ko Gagao Niyan: Ishogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

108. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sabunar a miyakaoma rukano so bunar a pho-on ko Kadnan niyo! Na sadun sa tao a komudug ko ontol, na Khatoro sa ruk bo o ginawa niyan; na sadun sa tao a somilai, na phakasilai sa si-i bo phakatana rukaniyan: Na kuna a ba kano Rakun paki-a akon.

109. Na Onotingka so Iphagilahan Ruka, go Phantang Ka, taman sa Komokom so Allah: Ka Sukaniyan i Taralbi a mapiya ko manga Kokoman.

Surah Hud-11

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giya-i na) Kitab a Pimbaibaitan

so manga Ayaton, oriyen niyan na Piyagosai a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Kaip:

2. Sa da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Mata-an! A Sakun napho-on Rukaniyan a Puphama-ka-iktiyar rukano go Puphama-nothol sa mapiya:

3. Go Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan; ka Pakasawitun kano Niyan sa Kapaginutao a mapiya, taman ko ta-alik a miyapunto, go imbugai Niyan ko oman i adun a milulubi niyan so milulubi niyan! Na o talikhod kano, na Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a mala (a so Alongan a Qiyamah):

4. Si-i ko Allah so khandodan niyo, na Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

5. Tanodan! Ka Mata-an! A siran na pagu-unusun niran ko manga rarub iran, ka puphagama-an niran non; Tanodan! Ka so wakto a kishasalikombongun niran ko manga Nditarun niran, na katawan (o Allah) so isosolun niran, go so papayagun niran: Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

6. Na da-a Baraniyawa ko Lopa a ba di Atatanggonan o Allah so pagupuron: Go katawan Niyan so khatarugan niyan go so Kapumbutadan niyan: Tanan matatago ko (Lauh Mahful a) Kitab a mapayag.

7. Go Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko miyakanum gawi-i a matatago so Aras Iyan ko liyawao o ig-ka Thupungan kano Niyan, o antawa-a rukano i lubi a mapiya i galubuk. Na Ibut o Tharowangka: A Mata-an! A sukano na Pagoyagun kano ko oriyon o Kapatai, na Putharo-on ndun o siran a da Pamaratiyaya: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a mapayag!

8. Na Mata-an a o sundodun Nami kiran so siksa taman ko manga wakto a mapupunto, na Putharo-on niran ndun: A antona-a i maka-ururon? Tanodan, ka so Alongan a kapakatalingoma niyan kiran, na di kiran ndun mikisar, go kalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa)!

9. Go Mata-an a o pakata-ama Mi so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, oriyon niyan na gamitun Nami ron, na Mata-an naya! A kada-an ndun sa panginam, a makala a Ka-o ongkir iran.

10. Go Mata-an a o pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo ko oriyon o morala a miyakasogaton, na Mata-an a Tharo-on niyan ndun: A miyada rakun so manga rarata: Mata-an naya! A shonor dun a Mangangan-dag.

11. Inonta so siran a Miphapan-tang, go Pinggalubuk iran so manga pipiya; siran man na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

12. Na masukun a mibagak Ka so saba-ad ko Iphagilaham Ruka, go kasabapan Sukaniyan a igagut a Rarub Ka sa gi-i ran Katharowa: Sa ino a da-a Initoronon a Kaka-wasa-an, o di na miyakaoma a pud Iyan a Malaikat? (Pitharo o Allah:) Suka na matag Puphamaka-iktiyar! Na so Allah i somisiyap ko langon taman!

13. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as aya (o Muhammad); Tharowangka: Na bugai kano sa sapolo a manga Surah a lagid Iyan a pimbaba-as, go Panongganoni kano (sa Makatabang rukano) sa sadun sa khagaga niyo, a salakao ko Allah!_O sukano i manga bunar!

14. Na amai ka di Kano iran masumbag, na tangkuda niyo a aya bo a Kinitoron Niyan na si-i ko Kata-o o Allah, go Mata-an naya a da-a Tohan a inonta Sukaniyan! Na ino sukano Mimbayorantang kano (ko Allah)?

15. Sadun sa kabaya iran so kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non, na ithoman Nami kiran sa tarotop so (balas o) manga galubuk iran (sa doniya),_a siran na da-a mako-rang kiran non ro-o (sa doniya).

16. Siran man so da-a bagiyan niran sa Akhirat a rowar ko apoi:

Na miya-ilang so Pingolaola iran ro-o (sa Akhirat), go miyalaklak so Pingalubuk iran!

17. Ba (niyan lagid) so tao a mithakna ko marayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyan, go Puto-dogun Sukaniyan o saksi a pho-on ko Allah, go si-i ko miyaona an Niyan so Kitab o Musa, a ladiyawan go Limo? Siran man i Maparatiyaya-on; na sadun sa Mongkir on ko pishagorompong, na so Narkaka i khabolosan niyan. Na o ba Ka on katagowi sa anganangan: Mata-an! A Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan Ka: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Pharatiyaya!

18. Na ba-adun a lawan a Darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag? Siran man na pagowitun siran ko Kadnan niran, go Tharo-on o manga saksi: A siran naya so miyamamokhag makapan-tag ko Kadnan niran! Tanodan! Ka so Morka o Allah na ithomparak ko manga Darowaka!_

19. Siran na puphangalang siran ko lalan o Allah go phuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Go siran na o Ongkirun niran so Akhirat!

20. Siran man na da iran kapalagowi (so siksa) ko Lopa, go da-a bagiyon niran a salakao ko Allah a manga Panarigan! Puthakutakupun kiran so siksa! Da iran gaga-a so Kapamamakunug, go da siran pangilailai!

21. Siran man so liyogi ran so manga ginawa iran: Go diyorat siran o Pimbaba-as iran a kabokhag!

22. Matatangtud a Mata-an! A siran si-i ko Akhirat na siran so manga logi!

23. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Mishalimbotawan siran ko Kadnan niran, na siran mani manga tao ko Sorga,, sa ron siran non ndun makakakal!

24. Aya ibarat o dowo lompok na lagid o bota a go bungul, go so Puphakailai a go Puphakanug. Ba magishan a dowaya sa ibarat? Ino kano di Phananadum?

25. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan (sa Pitharo Iyan a:) Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktihar rukano a mapayag:

26. Sa da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah: Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a masakit.

27. Na Pitharo o manga Nakoda a so siran a da Pamaratiyaya ko pagtao Niyan: A da-a kapukhailayami Ruka a rowar sa Manosiya a lagid ami: Go da-a pukhailai ami Ruka a Miyonot Ruka a rowar ko siran a Pukhakalalak rukami, a mababao i pamikiran: Go da-a pukhailai ami a mibibinta Iyo rukami: Kuna, ka arangan nami Rukano na manga bokhag!

28. Pitharo (o Nuh): Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na thakna ko marayag a karina a phoon ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a phoon ko Hadaapan Niyan, na kiyalimungan rukano? Na ba Ami rukano aya mitugul a sukano na ikagogowad iyo aya?

29. Na Hai pagtao Akun! Da-a phangunin Ko rukano saya a tamok: Da-a balas Rakun a rowar ko shishi-i ko Allah: Na di Akun boga-on so siran a Miyamaratiyaya, Mata-an! A siran na Mipumbaratumowa iran so Kadnan Niran, na ogaid na pukhailai Akun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

30. Na Hai pagtao Akun! Antawa-a i makatabang Rakun ko Allah o bogawa Ko siran? Ba kano di Phananadum?

31. Na di Akun rukano Putharon: I shisi-i Rakun so manga Kakawasa-an o Allah, go di Akun katawan so Migagaib, go di Akun Putharon: I Mata-an! A Sakun na Malaikat. Go di Akun Putharon ko siran a di itutumbo o manga mata niyo i ba da dun a imbugai kiran o Allah a mapiya: So Allah i Mata-o ko shisi-i Ko manga ginawa iran: Mata-an! A Sakun na o sowa-a koto, na khapud Ako dun ko manga Darowaka.

32. Pitharo iran: Hai Nuh! Sabunar a piyamawal Ka Mingka, na piyakadakul Ka a Kapuphamawalangka rukami: na talingoman-an

Ka rukami so ipuphangangaluk Ka rukami (a siksa), o Suka na pud ko manga Bunar!

33. Pitharo Iyan: A aya bo a phakabugai rukano ron na so Allah o kabaya Iyan: Na di niyo dun kapalagoyan!

34. Na di rukano phakaompiya so thoma Ko, apiya kabaya Akun a kathoma-i Ko rukano, amai ka so Allah na kabaya Iyan a kadadaga Niyan rukano: Sukaniyan i Kadnan niyo! go Ron kano phakandoda!

35. Ino iran gi-i Tharowa: I Pimbaba-as Iyan naya? Tharowangka: A o pimbaba-as Akun naya, a si-i Rakun phakatana so dosa Ko! na Sakun na angiyas Ako ko gi-i niyo imbaradosa!

36. Na ini Ilaham ko Nuh: A Mata-an naya! A da dun a Pharatiyaya ko Pagtaongka, a rowar ko tao a andang a Miyamaratiyaya! Na Dingka Pumboko-on so Pinggolola iran;

37. Go Mba-alingka so Kapal, si-i ko kailai Ami a go so Ilaham Ami, go Dingka Rakun Pagangaya so makapantag ko siran a Mindadarowaka: Mata-an! a siran na paguludun siran.

38. Na so Kaphagumba-ali Niyan ko Kapal: Na oman i somagadon ko manga Nakoda ko pagtao Niyan, na pamagurugan niran Sukaniyan. Pitharo Iyan:

A apiya Kami niyo puphamagurugi, ka Mata-an! A Sukami na pamagurugan Nami sukano (mambo sa oriyen niyan) a lagid o kapuphamagurugi niyo Rukami!

39. Na katokawan niyo bo o antawa-a i katalingoma-an a siksa, a pakarondanun niyan, go kaologan sa siksa a tatap:

40. Taman sa kagiya a makaoma so Sogowan Nami, go piyamangumbowatan a ig so Lopa! Na Pitharo Ami: A Purorangka-on, ko oman i (sadinis sa) ngganapa a dowan (Mama go Babai), go so ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo, go (Puroranangka-on) so tao a Miyamaratiyaya. Na da-a Miyaratiyaya a pud Iyan, a rowar ko maito.

41. Na Pitharo Iyan: A da kano ron, si-i ko ngaran o Allah, so kapukhutas iyan go so kaputharug iyan! Mata-an! A so Kadnan Ko na titho a Manapi, a Makalimo-on!

42. Na giyoto naipukhutas iyan siran ko manga bagul a lagid o manga Palao, go tiyawag o Nuh so Wata Iyan, a aya butad iyan na tomiyawarang: Hai Ikaritan Ko! Da ka Rukami, go di kathapi ko manga Kapir!

43. Pitharo (o Wata) Iyan: A si-iko phagapas ko Palao: Ka Kharun ako niyan ko ig. Pitharo (o Nuh): A da-a khapalihara sa Alongan na-i, ko Sogowan o Allah, inonta so tao a ini Kalimo Iyan!_Na kiyalutan

siran o bagul, na miyabaloi a pud ko miyanga-a alud.

44. Na adun a Mitharo: Sa Hai Lopa! Lamudangka so ig ka, go Hai Kawang! Tarugan ka (so oran)! Na minirat so ig, go Minggolalan so Sogowan, go Miyakadongko (so Kapal) ko Palao a Al-Judi-i, Na adun a Mitharo: Sa kapakawatan (ko Limo) a bagiyen o pagtao a da Pamangintolan!

45. Na Miyanguni so Nuh ko Kadnan Niyan, sa Pitharo Iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! A so Wata Akun a pud ko ta-alok Rakun! Go Mata-an! A so diyandi-i Ka na bunar, go Suka i taralbi a Maontol ko manga Kokoman!

46. Pitharo (o Allah): Hai Nuh! Mata-an! A sukaniyan na kuna a ba pud ko ta-alok Ruka: Mata-an naya! A galubuk a di mapiya; na Dingka Rakun Phanguniya so da-a Kata-ongka-on! Mata-an! A Sakun na Puphanguthoma-an Ko Suka, ka o ba Ka mabaloi a pud ko di manga Tata-o!

47. Pitharo (o Nuh): Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako Ruka, sa ba Ko Ruka Mapanguni so da-a Kata-o Ko ron. Na o di Akongka Napi-i, go di Akongka Ipangalimo, na khabaloi ako a pud ko Miyangalologi!

48. Adun a Mitharo: Sa Hai Nuh! Tupad Ka, sa Kalilintad a pho-on Rukami, go madakul a mapiya a si- Ruka go si-i ko manga

pagtao a pud Ka: Na adun a manga pagtao a phakisawitan Nami kiran (so doniya), oriyen niyan na khasogat siran a siksa a Malipudus a phoon Rukami.

49. Giyaya na pud ko manga Totholan ko Migagaib, A Iphagilaham Ami Ruka: Na Dingkaya kawatan, (Ya Muhammad), Suka, go di katawan o Pagtaongka ko ona-an naya. Na Phantangka: Mata-an! A so khabolosan a Da-ag na bagiyan o Khipanananggila.

50. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Ad, so Pagari ran a Hud, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah! Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan, Sukano na ba kano dun di-i pamrak!

51. Hai pagtao Akun! Di Ako rukano saya mangindaki balas; da-a balas Rakun, inonta so shisi-i ko Miyadun Rakun: Ba da-a manga sabot iyo?

52. Go Hai pagtao Akun! Pangu-ni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: ka Pakatoronun Niyan rukano so oran a marugus, go omanan kano Niyan sa Bagur a rakhus o Bagur iyo: Na di kano thalikhod, a mbabaradosa kano!

53. Pitharo iran: Hai Hud! Da-a Minalingomangka rukami a Karina, na di ami ngganatan so manga Katohanan nami, sa sabap bo ko Katharo o Ka! go di ami Suka Pharatiyaya-an!

54. Da-a isumbag ami a rowar ko kisogaton Ruka o saba-ad ko manga Katohanan nami ko marata. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shaks-i-in Ko so Allah, na shaksi-i niyo a Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Ipuhmanako-to niyo.

55. A salakao Rukaniyan! Na palaya kano Rakun tipo, go di niyo Rakun ndun tha-alika.

56. Mata-an! A Sakun na Siyaringan Ko so Allah, a Kadnan Ko go Kadnan niyo! Da-a Baraniyawa, a ba di Sukaniyan i Phapa-aron. Mata-an! A so Kadnan ko na si-i ko okit a Maka-o ontol.

57. Na o talikhod kano, na Sabunar a Minisampai Akun Rukano so ini Sogo Rakun, a pagowitun rukano; na shambi so Kadnan Ko sa pagtao a salakao rukano, go da-a mibinasa niyo Ron a maito bo. Mata-an! A so Kadnan Ko, na so langowan taman na sisiyapun Niyan.

58. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Hud, go so siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a phoon Rukami; go siyabut Ami siran phoon ko siksa a marugun.

59. Giyoto man so pagtao a Ad: Inongkir iran so manga Ayat o Kadnan niran; go siyorang iran so manga Sogo Iyan; go Inonotan niran so Sogowan o oman i mangan-galandada, a somasangka.

60. Na tiyondog siran sangkai a doniya a Morka,- go sa Alongan a Qiyamah. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Ad na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko limo) a bagiyon o Ad, a pagtao o Hud!

61. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Samood so Pagari ran a Salih. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Sukaniyan i Miyadun rukano phoon ko Lopa, go Piyakapagingud kano niyan non: Na panguni kano Ron sa Ma-ap, go Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na marani, a Puphanarima (ko Panguni).

62. Pitharo iran: Hai Salih! Sabunar a Miya-adun Ka rukami a Ipu-phangangarapan ko ona-an naya! Inongka rukami shaparun a Kapushimba-ami ko Pushimba-an o manga lokus ami? Na Mata-an! A sukami na matatago kami dun ko kashasangka ko Ipondolon Ka rukami, sa mala-a kashangka.

63. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o si-i Ako ko marayag a karina a phoon ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa Limo a phoon rukaniyan? Na antawa-a i Makatabang Rakun ko Allah o soranga Ko Sukaniyan? Na da-a miphagoman niyo Rakun a rowar ko kalogi.

64. Na Hai pagtao Akun! Kati-i so Onta o Allah a nana-o niyo; na botawani niyo ko Kapuphangangan

niyan ko Lopa o Allah, go di niyong thumon so marata, ka madansal kano o siksa a marani!

65. Na Biyono iran noto, na Pitharo (o Salih): A khariyala kano dun ko Ingud iyo sa tulo gawi-i: Giyaya man na diyandi a kuna a ba kabokhag!

66. Na kagiya a makatalingoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Salih, go so siran a Miyamara-tiyaya a pud Iyan, a mini-sabap ko Limo a phoon Rukami, go (siyabut Ami siran) ko Kahina-an ko Alongan noto. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

67. Na Miyadansal so siran a da Pamaginontolan a lalis, na kiyapitan siran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

68. Lagid o ba siran ro-o da Ma-adun. Tanodan! Ka Mata-an! A so pagtao a Samood na Inongkir iran so Kadnan niran! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyon o pagtao a Samood!

69. Na Sabunsabunar a minioma o manga Sogo Ami (a manga Malaiikat) ko Ibrahim so Tothol a mapiya. Na Mitharo siran: Sa Salaam! Shimbag Iyan, a Salaam! Na da mathai na mini-o ma Niyan a maito a Sapi a iniyao.

70. Na kagiya mailai Niyan a di oto khawa-an o manga Lima Iran, na miyasawang Kiran, go kiya-akinan Kiran sa kaluk. Pitharo Iran: A

di Ka khawan: Ka Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao o Lut (ka mbinasa-an Nami siran).

71. Na si Karoma Niyan a tomi-tindug, na miyakakhala: Na Piyanothol Ami ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq, go si-i ko oriyan o Ishaq, so Yaqoub.

72. Pitharo Iyan: Ah phamumusa Ta! Arati Pumbawata Ako, a Miyalokus Ako, go giya Karoma Ko wai na miykatowa? Mata-an! A giya-i titho a shai a pakamumusa!

73. Pitharo Iran: A ino Ka phamumusa ko Sogowan o Allah? So Limo o Allah go so manga Gagao Niyan na si-i Rukano a manga tao ko Walai (o Ibrahim)! Mata-an! A so Allah i Kiyapatotan ko Podi, a Maginawa!

74. Na kagiya a mada ko Ibrahim so pangandam go Miyakaoma-on so Tothol a mapiya, na gi-i Rukami Makindaowa makapantag ko pagtao o Lut.

75. Mata-an! A so Ibrahim na titho a matigur, a lalayon makapuphaga-inao, a mu-undod (ko Allah).

76. Pitharo (o manga Malaikat): Hai Ibrahim! Talikhodingka dun na-i; Mata-an naya! A Sabunar a miyakaoma so Sogowan o Kadnan Ka: Go Mata-an! A siran na adun a Makatatalingoma kiran a siksa a di khindod!

77. Na kagiya a makaoma, so manga Sogo Ami ko Lut, na Miya-

kandamar sa sabap Kiran, go inigagut Siran a rarub Iyan. Na Miyatharo Iyan: A giya-i na gawi-i a marugun.

78. Na Miyakaoma-on so pagtao Niyan a puphamagarabaya siran non somong, a gowani na aya butad iran na gi-i siran nggolaola sa manga rarata. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Kataya so manga Wata Akun a manga Babai (na Pamanagaroma kano Kiran): Siran na Soti rukano! Na kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo ndiyamana si-i ko manga Banto Akun! Ba da-a pud rukano a Mama a phakapando?

79. Pitharo iran: A Sabunsabunar a katawan Ka a da-a kabaya ami ko manga Wata a Ka a manga Babai: Go Mata-an! A Suka na katawan Ka dun so kabaya ami!

80. Pitharo Iyan: A o adun a Bagur Akun a khi-ato Akun rukano, o di na adun a kharunda-an Ko a Mabagur a tanto (na runun Ko sukano).

81. Miyatharo (o manga Malai-kat): Hai Lut! Mata-an! A Sukami na manga Sogo o Kadnan Ka! Da dun a khisampai ran Ruka (a kabinasa)! Na pangulumun Ka lomalakao so Ta-alok Ruka, si-i ko sabaad ko kagagawi-i, na da-a ndingil rukano a isa bo: Inonta so Karomangka: Mata-an naya! A khisogaton so khisogat kiran (a siksa). Mata-an! A aya diyandi kiran na so kapipita: Ba di marani so kapipita?

82. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na biyaloi Ami so liyawao (o manga Ingud iran) a miyadidalum, go piyakaoranan Nami sa Ator a pho-on ko lipao a miyakomba, a piyakathondoton-dog._

83. Toto-osan si-i ko Kadnan Ka: Na kuna a ba aya mawatan ko manga Darowaka!

84. Go (Siyogo Ami ko) pagtao a Madyan so Pagari ran a Shu'aib: Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah: Ka da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Go di kano phangorang ko kapagasad go so kathimbang: Mata-an! A Sakun na Pukhailai Akun sukano ko mapiya (a Kaoyagan), go Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun sukano ko siksa ko Alongan a makatangkal.

85. Na Hai pagtao Akun! Taro-topa niyo so kapagasad go so kathimbang sa ka-ontol, go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganinganin niran: go di kano phaminasa ko Lopa a mamakakaid kano.

86. So liyamba rukano o Allah na aya rukano mapiya, o sukano na Miyamaratiyaya kano! Na kuna a ba Sakun i somisiyap rukano!

87. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Ba so Sambayang Ka i Somosogo Ruka sa kagunuki ami ko Pushim-baan o manga lokus ami, o di na so

(kagunuki ami ko) ipukhidiyami ko manga tamok ami sa sadun sa kabaya ami? Mata-an! A Suka na titho Ka a matigur, a puphamando!

88. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Aiguda iyo o Sakun na si-i ko marayag a karina a pho-on ko Kadnan Ko, go bigan Nako Niyan sa pagupur a Mapiya a pho-on Rukaniyan? Na di Yakun kabaya i ba Ko Manggolaola so ipushapar Akun rukano. Da-a kabaya Akun a rowar ko Kapangompiya sa sadun sa Khagaosan Ko; na da-a gu-us Akun inonta o sabap ko (tabang o) Allah. Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Pagundodan Ko.

89. Na Hai pagtao Akun! O ba kano matonda o di tano kaphagayon ko kisogat rukano o (siksa) lagid o minisogat ko pagtao o Nuh, o di na so pagtao o Hud, o di na so pagtao o Salih; na kuna a ba rukano mawatan so pagtao o Lut!.

90. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo, oriyen niyan na Thaobat kano si-i Rukaniyan: Mata-an! A so Kadnan Ko na Makalimo-on, a Makapudi-in.

91. Pitharo iran: Hai Shu'aib! Madakul a di ami shabotun ko Katharo o Ka! Go Mata-an! A titho a pukhailai ami Suka a malobai rukami! na o da so manga Tonganaingka, na radiyamun nami Suka dun! Go kuna a ba Suka i Pagadatan rukami!

92. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba so manga Tonganai Akun i lubi a Paga-adatan niyo a di so Allah? Na inibowang iyo (so Sogowan Niyan) ko manga talikhodan niyo, a da dun panukhaida. Mata-an! A so Kadnan Ko na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan!

93. Go Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Ka Mata-an! A Sakun na punggalubuk Ako mambo: Katokawan niyo o antawa-a i tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a pakaitoon niyan, go antawa-a i tao a sukaniyan i bokhag! Na nayao kano! Ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a nomanayao!

94. Na kagiya a makaoma so Sogowan Nami, na siyabut Ami so Shu'aib a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan, sabap ko Limo a phoon Rukami: Na miyadansal so da pamainginontolan o Lalis, na kiyapitaniran ko manga Ingud iran a miyamangundur, _

95. Lagid o ba siran ro-o da Madadun! Tanodan! Ka kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a Madyan! Lagid o kiyapakawatan o pagtao a Samood (ko Limo)!

96. Go Sabunsabunar a Siyogo Amiso Musa, rakhus o manga Tandan Ami go katantowan a mapayag,

97. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda a pagtao Niyan: Na aya iran Inontan so Sogowan o Pir-

aon, a da ko Sogowan o Pir-aon i ba maka-o ontol.

98. Phagolowanan niyan so pagtao niyan ko Alongan a Qiyamah, na mapakasolud iyan siran ko Naraka: A mikharatarata a kaphakasolud o phakasoludunon!

99. Na tiyondog siran sangka-i (a doniya) a morka, a go sa Alongan Qiyamah: Miyakaratarata a pamugugayan ko mbuganon!

100. Giyoto man na pud ko manga Totholan ko manga Ingud a Puphanotholon Nami Ruka (Ya Muhammad): So saba-adon na Makatitindug, go (so saba-adon na) miyatubas.

101. Na da-a Mi siran salimboti: Na ogaid na siyalimbotan niran so manga ginawa iran: Na da-a minilinding kiran o manga Katohanan niran, a so Puphanongganowin niran a salakao ko Allah a maito bo, kagiya a makaoma kiran so Sogowan o Kadnan Ka: Go da-a miniooman niran kiran a rowar ko kabinasal!

102. Na lagid aya so siksa okadunan ka igira-a siniksa Iyan so (tao ko) manga Ingud a giyoto na Mindarowaka: Mata-an! a so siksa Iyan na Malipudus, a tanto.

103. Mata-an! A adun a Matatago ro-o man a titho a Tanda ko tao a inikaluk iyan so siksa ko Akhirat: Giyoto man so Alongan a pulimodun non so manga Manosiya: Go giyoto man so Alongan a khamasa-an.

104. Na di Ami oto isundod in-
onta si-i ko ta-alik a mapupunto.

105. Si-i ko Alongan a kapakata-
lingoma niyan, na da-a Makatharo
a Baraniyawa inonta bo o sabap sa
Idin o Allah: Na so saba-ad kiran
na marata i okor, go (so saba-ad
kiran na) mapiya i okor.

106. Na so puman so siran a
manga rarata i okor, na khatago
ko Naraka: bagiyen niran ro-o so
katagao, go so karangus:

107. Kakal siran ro-o sa sodun so
kathai o manga Langit a go so Lopa
(sa dayon sa dayon), inonta sa ka-
baya o Kadnan Ka: Mata-an! A so
Kadnan Ka na Punggolaola-an Ni-
yan so kabaya Iyan.

108. Na so puman so siran a
manga pipiya i okor na matago ko
Sorga: Makakal siran ro-o sa sodun
so kathai o manga Langit a go so
Lopa (sa dayon sa dayon), inonta sa
kabaya o Kadnan Ka: Pamumuga-
yan a di Puthaman.

109. Na di Ka pukhadowadowa-i
ko Pushimba-an o siran naya. Da
ko Kapushimba iran inonta na lagid
o Kapushimba o manga lokus iran
gowani: Na Mata-an! A Sukami na
ithoman Nami kiran ndun so kipan-
tag iran (ko siksa) sa di kakorangan.

110. Na Sabunsabunar a ini bu-
gai Ami ko Musa so Kitab, na da
pagayonayoni so madadalumon: Na

o da so Katharo a miyaona a pho-
on ko Kadnan Ka, na Miyakokom
siran ndun: Na Mata-an! A matata-
go siran ndun ko kashasangka iran
non sa mapayag a kashangka.

111. Na Mata-an! A oman i isa
kiran na Ibut ka Tharotopun kiran
ndun o Kadnan Ka so (balas ko)
manga Galubuk iran: Mata-an! A
Sukaniyan na so gi-i ran nggolaola-
an na Kaip Iyan.

112. Na Ontolangka mana-a so
ini Sogo Ruka, go (ontola o) tao a
Mithaobat a pud Ka; go di kano
Phumalawani: Mata-an! A Sukani-
yan na so gi-i niyo nggolaola-an na
Phagilain Niyan.

113. Na di niyo pagampili so
siran a miyamanalimbob, ka maso-
gat kano o apoi; go da-a mambagi-
yan niyo a salakao ko Allah a
manga Panarigan, oriyan niyan na
di kano katabangan.

114. Na Pamayandugun Ka so
Sambayang ko mbala ko kadaon-
dao, go so saba-ad ko gagawi-i:
Mata-an! a so manga pipiya na
khalalas iyan so manga rarata:
Giyanan man na ndao ko Pupha-
makindao:

115. Go Phantang Ka; ka Mata-
an! A so Allah na di Niyan Pagilan-
gun so balas ko miphipiypiya.

116. Na ino a da-a miyabaloi ko
manga pagtao ko miya-ona an niyo,
a adun a mibibinta iran a phanapar

ko marata si-i ko Lopa a rowar ko maito a miyasabut Ami kiran? Go miyatumbang so siran a da Pamaginontolan ko ini Pangalimo kiran, go miyabalo i siran a manga Baradosa.

117. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyan binasa-a so (tao ko) manga Ingud sa Kapanganiyaya, a so tao ron na phipiyapiya.

118. Na o kabaya o Kadnan Ka, na Mata-an a khabalo i Niyan so manga Manosiya ko okit a isa: (na ogaid) Na di siran khada ko kashosorang iran,

119. Inonta so tao a ini Kalimo o Kadnan Ka: Ka giyoto man i Kiyaduna Niyan kiran: Na miyatangkud so Katharo o Kadnan Ka: A Mata-an a ipuno Akun ndun ko Naraka Jahannam so (da Pamaratiyaya ko) manga Jinn go so manga Manosiya langon.

120. Na so langowan noto a Pupan otholon Nami Ruka a pud ko manga Totholan ko manga Sogo, _ na pukhisabapon a kapuphakabagura Mi ko Poso o Ka: Na saya shisaya a Kiyapakatalingoma Ruka o bunar, go thoma, go undao ko Khipaparatiyaya.

121. Na Tharowangka ko siran a di Mapaparatiyaya: A nggalubuk kano sa sadun sa kapasang iyo: Mata-an! A Sukami na Punggalubuk Kami (mambo);

122. Go nayao kano! Ka Mata-an! A Sukami na nomanayao Kami (mambo).

123. Na ruk o Allah so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa, go ron phakandoda so Mapunggolaola sa kalangolangowan niyan: Na Showasowatangka Sukaniyan, go Sarिंगka Sukaniyan. Na kuna a ba di Mai-inungka o Kadnan Ka so gi-i niyo nggolaola-an.

Surah Yusuf-12

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giya-i so manga Ayat ko Kitab a Puphakupayag (ko ontol a go so ribat).

2. Mata-an! A Sukami na Initoron Nami Sukaniyan sa Kapangadi a basa Arab, ka-a niyo kasaboti.

3. Sukami na Puphanotholon Nami Ruka (Ya Muhammad) so lubi a mapiya a manga Tothol, si-i ko Kini-ilahamun Nami Ruka sangka-i a Qur-an: Na Mata-an a miyabalo i Ka ko ona-an naya a pud dun ko di Khipaka-i inungka.

4. Gowani na Pitharo o Yusuf ki Ama Iyan: Hai Ama Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a sapolo a go isa a Biton go so Alongan go so Olan: A miya-ilai Akun Siran a Mangangalimbababan siran Rakun!

5. Pitharo (o Yaqoub): Hai Wata Ko! Dingka Puphanothola so Tagi-

nupun Ka ko manga Pagaringka, ka Pagan tanganan Ka iran sa tipo: Mata-an! a so Shaitan na ridowai o Manosiya a mapayag!

6. Na giyaya i Kaphiliya Ruka o Kadnan Ka, go kipagunda-o Niyan Ruka ko ta-awil o manga Tothol, go katharotopa Niyan ko Limo Iyan Ruka a go so manga Moriyatao o Yaqoublagid o kiyatarotopa Niyan non ko dowa Lokus Ka go-wani: A so Ibrahim go so Ishaq! Mata-an! A so Kadnan Ka na Mata-o, a Maongangun.

7. Sabunsabunar a adun, a miytago ko (Totholan ko) Yusuf a go so manga Pagari Niyan a manga Tanda a ruk o Puphamangingisha.

8. Gowani na Pitharo iran: A Mata-an! A so Yusuf a go so Pagari Niyan na Pukhababaya-an o Ama tano a di sukutano: A sukutano na madakul tano. Mata-an! A si Ama tano na titho a miytago ko karibat, a mapayag!

9. (Miyatharo o isa kiran a:) Bonowa niyo so Yusuf o di na bowangun niyo ko Lopa (a mawantan), ka-an rukano mabonayon so gagao i Ama iyo: Go angkano mabaloi ko oriyaniyan a pagtao a Miyamakapiya!

10. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A di niyo mbonowa so Yusuf, na ba niyo dun ologa ko malibotung a landung, ka-an mato-on o saba-ad ko somasagad o sukano na punggolaola-an niyo.

11. Pitharo iran: Hai Ama ami! Inongka rukami di shana-an so Yusuf,- a Mata-an! A sukami na titho a phagompiya-an nami?

12. Sogowangka a monot rukami amag ka-an mababaya go an makanggitagita, ka Mata-an! A sukami na sisyapun nami dun.

13. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a mimboboko a kaphakaonota niyo Ron: Go ipukhawan Nakun o ba makan a Sarigala a sukano na di niyo mai-inungka.

14. Pitharo iran: A ibut o makan Sukaniyan a Sarigala a sukami na madakul kami, na Mata-an! A sa maoto na titho kami a manga ilang!

15. Na kagiya a mapakaon ot iran, go miya-opakat siran sa pagologun niran ko malibotung a landung: Na ini Ilaham Ami Ron: A Mata-an a Maphanathol Ka kiran ndun a siyowa iran na-i sa siran na di iran katawan.

16. Na miyakaoma siran ki Ama iran ko kagabigabi, a puphamanugad siran.

17. Pitharo iran: Hai Ama ami! Mata-an! A lomiyalakao kami a gi-i kami magoradorad, na inibagak ami so Yusuf si-i ko manga igagama ami; na Kiyan Sukaniyan a Sarigala, na da Ruka i Bakamingka Paratiyaya-a apiya pun sukami na manga bunar.

18. Na mini-oma iran so Bangkala (o Yusuf) a masasalapot a rogo a kabokhag. Pitharo (o Yaqoub): A kuna, ka pipharasan rukano o manga napso niyo so Miyanggolaola; na Sabar dun a maliwanag: Ka so Allah i Phanguniyan sa Tabang ko iphuropan niyo.

19. Na miyakaoma a isa ka lalakawan: Na Siyogo iran so puphaka-sagubun niran, na tiyayothon niyan so panabo iyan (ko landung). Pitharo iyan: Hai ontong akun nai! Kati-i so Bagowamama! Na piyaguma iran (ka biyaloi ran) a tamok! Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

20. Na Piphasa iran sa arga a korang,- a manga Dirham a miyapagitong: Go miyabaloi siran non a pud ko da-on pamagarga!

21. Na Pitharo o Miyamasaon sa Missir ko Karoma niyan: A phiyapiya-ingka so darpa Iyan: Masikun a makanggih rukuta a gona, o di na kowa-an ta Sukaniyan a Watata. Na giyaya man i kiyapakakhapa-ar Ami ko Yusuf si-i sa Lopa (a Missir), go an Ami Ron Minda-o so Tawil o manga Tothol. Na so Allah na di kharun ko showa-an Niyan; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

22. Na kagiya a Iraot ko kiyakhasad Iyan, na bigan Ami Sukaniyan sa Ongangun go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi Ami ko miphiyapiya.

23. Na piyangabaya-an Sukaniyan o (Zulaikha a) Khiwalai ko

babalingan Niyan sa giyadun a ginawa Niyan: Go pinggalidan niyan so manga pinto, sa Pitharo iyan: Songka si-i ka sadun sa kabaya-a Ka rakun! Pitharo (o Yusuf): A Mulindong Ako ko Allah! Mata-an naya! A so Kadnan ko na phipiyapiya-an Niyan so darpa Akun! Mata-an naya! A di phakasulang sa maliwanag so manga Darowaka!

24. Na Sabunsabunar a kiyagudian non (so Zulaikha) go kiyagudian Rukaniyan (mambo so Yusuf), opama ka da Niyan mailai so Tanda o Kadnan Niyan (na khitaloga-on): Giyaya (i Pingolaola Mi), ka-an Ami mapakalidas ko marata go so pakasingai: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami, a Piyaman olabos.

25. Na miyagorad siran ko pinto, na miyarudit iyan so Bangkala (o Yusuf) sa talikhodan: Go mini-phasugawa iran si Karoma niyan si-i ko pinto, Pitharo (o Zulaikha): A da-a balas ko tao a pikhadiyatan Niyan so ta-alok ruka sa marata a rowar ko kakalabosowa-on, o di na siksa a malipudus.

26. Pitharo (o Yusuf): A sukaniyan i miyangabaya Rakun sa ginawa Ko. Na adun a mishaksi a saksi a pud ko tonganai niyan, (a Pitharo iran):- o so Bangkala (o Yusuf) na si-i miyaburat sa sangoran, na bunar (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bokhag!

27. Na o so Bangkala Iyan na si-i miyarudit sa talikhodan, na miya-

mokhag (so Zulaikha), na so Yusuf na pud ko manga bunar!

28. Na kagiya mailai (i Karoman niyan) so Bangkala Iyan,- a si-i miyarudit sa talikhodan- na Pitharo iyan: A Mata-an naya! A pud ko antangan niyo a marata! Mata-an! A so antangan niyo (a manga Babai) a marata na mala!

29. Yusuf! Talikhodingka dun na-i; na Panguni ka sa Ma-ap (Zulaikha), makapantag ko Dosangka! Mata-an! A suka na miyabaloï ka a pud ko miyangadodosa!

30. Na Pitharo o manga Babai ko Bandar a Ingud: A so Karoma o Aziz na puphangabaya-an niyan so Mangoda niyan sa giyadun a ginawa niyan: Sabunar a miya bunsad iyan so poso iyan a kabaya; Mata-an! A Sukami na titho a pukhailai ami sukaniyan ko karibat a mapayag.

31. Na kagiya a manug iyan so anta-anta iran non, na Siyogo an niyan siran go pithiyagaran niyan siran sa Pangunungkun: Na piyamugan niyan so oman i isa kiran sa gulat: Go Pitharo iyan: (Hai Yusuf!) Liyowingka siran, Na kagiya a mailai ran Sukaniyan, na miyaluma siran non, go miyan gakakarad iran a manga lima iran: Na Miyatharo iran: Soti so Allah! Kuna a ba ini Manosiya! Da ko ungkai inonta na Malaikat a Susula-an!

32. Pitharo (o Zulaikha): Na giyoto man so piyamaganta ako niyo ron! Na Sabunsabunar a

piyangabaya-angko Sukaniyan sa giyadun a ginawa Niyan na minda! Na Ibut o di Niyan nggolaola-a so Sogowan ko Ron, na khalaboson ndun, go khabaloï dun a pud ko Miyamakaito!

33. Pitharo (o Yusuf): Kadnan Ko! So kalaboso i pukhababaya-an Ko a di so ipundolon niran Rakun: Na o di Akongka pakalidasa ko antangan niran a marata, na mitaliyadok Ako kiran go mabaloï Ako a pud ko di manga Tata-o.

34. Na Tiyarima o Kadnan Niyan na piyakalidas Iyan ko antangan niran a marata: Mata-an! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

35. Oriyan o kiyapayag iyan kiran, si-i ko oriyan o kiya-ilaya iran ko manga Tanda, na (miyatomo o Azis a) kalaboson niyan ndun taman ko masa (a kada o siyanta).

36. Na adun a miyapud Iyan ko kalaboso a dowa Mangoda. Pitharo o isa sa dowa oto: A Mata-an! A Pithataginup akun a puthumuk akosa arak. Na Pitharo o pud iyan: A Mata-an! a Sakun na Pithataginup akun a ma-awid ako ko poro o Olo akun sa roti, a pukhun non a Papanok. Panotholangka rukami i Ta-abir iyan: Mata-an! A sukami na pukhailai ami Suka a pud ko Mihipiyapiya.

37. Pitharo (o Yusuf): A da-a phakatalingoma rukano a Pangunungkun a pagupur rukano to a dowa a ba Akun rukano da Mapa-

nothol so o sayan non ko da niyan rukano pun kapakatalingoma. Giyoto man na pud ko Inindao Rakun o Kadnan Ko. Mata-an! A Sakun na giyanatan Ko so okit o pagtao a di ran Paparatiyaya-an so Allah. go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

38. Na Inonotan Ko so okit o manga lokus Akun,- a so Ibrahim, a go so Ishaq, go so Yaqoub; di Rukami patot o ba Ami rimbangun ko Allah so apiya antona-a: Giyoto man na pud ko Gagao Rukami o Allah go si-i ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat:

39. Hai dow a katao a pud Akun ko kalaboso! Ba so manga Katohan na mbidabida i tomo, antawa-a so Allah a Isa Isa, a Phakaba-as?

40. Da ko Pushimba-an niyo a salakao Rukaniyan inonta na manga ngaran a ini pamutho niyo sukaniyan,- sukano a go so manga lokus iyo,- da-a Initoron non o Allah a katantowan: Da ko kokoman inonta na ruk o Allah: Ini Sogo Iyan a da-a Pushowasowata niyo a rowar Rukaniyan: Giyaya man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran kawatan.

41. Hai dow a katao a pud Akun ko kalaboso! So isa rukano na kaputhalagadan niyan sa inomun a arak so Kadnan niyan: Na so puman so pud iyan, na khasola, na khun a Papanok so Olo niyan.

Miyapasad so khasowa a so phakipitowa iyo to.

42. Na Pitharo Iyan ko miyaguda Iyan a Mata-an! A sukaniyan i phakasulang kiran sa maliwanag: A aloya Kongka ko Kadnan Ka. Na linipat sukaniyan o Shaitan ko kaaloya niyan non ko Kadnan niyan: Na miyakatarug ko kalaboso sa miyakapira ragon.

43. Na Pitharo o Datu (sa Misir): A Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun a pito a manga Sapi a manga kaolit, a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti,- go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan a manga gango. hai manga Nakoda! Pitowa-a niyo Rakun so Taginupun Ko o sukano na so Taginupun na Khata-abir iyo.

44. Pitharo iran: A shaosha-oganan a manga taginupun, nadi kami Mata-o toma-abir ko manga taginupun (a lagidanan).

45. Na Pitharo o miyakasulang sa maliwanag sa dow a oto, a miyakatadum ko oriyen o miyathai a masa: A sakun na Maphanothol akun rukano so Ta-abir iyan: Na Sogoi niyo (so Yusuf).

46. (Na Pitharo iyan a:) Yusuf! Hai Mumamata-an! Pitowa-angka rukami so makapantag ko pito a manga Sapi a manga kaolit a pukhun siran o pito (a manga Sapi) a manga pagti, go pito a mangunguto a lomolombai, go (pito a) pud iyan

a manga gango: Ka-an ako makan-dod ko manga Manosiya, ka-an niran katokawi.

47. Pitharo (o Yusuf): A Pamola kano sa pito ragon a makathondotondog, na sa pukharagon niyo na di niyo purorowa ko andag iyan, inonta so maito a pukhun niyo;

48. Oriyan niyan na phakatalingoma ko kaipos oto a pito (ragon), a manga sikot a khalungan niran so pithiyagar iyo kiran,- inonta so maito ko tataliyongun niyo:

49. Oriyan niyan na adun a phakatalingoma ko kaipos oto a ragon a pagodarunon so manga Manosiya, go makaphanumuk siran non (sa mbarambarang a onga).

50. Na Pitharo o Datu: A Pakasonga niyo Rakun Sukaniyan. Na kagiya a makaomaon so Sogo, na Pitharo Iyan: A kasoi ka ko Kad-

nan ka, na isha-an ka-on o antona-a i butad o manga Babai a so miyangakakarad iran so manga lima iran? Mata-an! A so Kadnan Ko na so antangan niran a marata na katawan Niyan.

51. Pitharo (o Datu): A antona-a i miyasowa iyo gowani a Pangabayaan niyo so Yusuf sa so dun so ginawa Niyan? Pitharo iran: Soti so Allah! Da-a katawan nami a karata-an Niyan! Pitharo o Karoma o Azis: A imanto na miyapayag so bunar: Sakun na piyangabaya-an ko Sukaniyan sa giyadun a ginawa niyan na Mata-an! A Skaniyan na pud dun ko manga bunar.

52. (Pitharo o Yusuf a:) Giyaya man na a niyan katokawi a Mata-an! A Sakun na da-a Kun ndonsiyani Sukaniyan ko kigagaib iyan, go Mata-an! A so Allah na di Niyan phakagagadun so antangan a marata o mamakadodorata.

53. Na di Yakun khikiyas a ginawa Ko: Mata-an! A so ginawa na titho a Somosogo ko marata, inonta so ini Kalimo o Kadnan Ko: Mata-an! A so Kadnan Ko na Manapi, a Makalimo-on.

54. Na Pitharo o Datu: A pakasonga niyo Rakun, ka tindosun Ko Sukaniyan si-i ko ginawa Ko. Na kagiya a Mimbityara-i Niyan, na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Suka sa Alongan na-i, si-i ko Hadapan Nami, i Piyakapha-ar a sasana-an!

55. Pitharo Iyan: A baloya Kongka (a sasana-an) ko manga Kakawasa-an ko Lopa (a Missir): Mata-an! A Sakun na masiyapun, a Mata-o.

56. Na giyaya man i kiyapakahkapa-ar Ami ko Yusuf ko Lopa (a Missir), Puphagingud on sa sadun sa kabaya Iyan. Ipuphamili Ami so Limo Ami ko tao a kabaya Ami, go di Ami pagilangun so Balas ko Mihipiyapiya.

57. Na Mata-an a so Balas ko Akhirat i mapiya, ko siran a Miyamaratiyaya, go Miyamanangila.

58. Na miyakaoma so manga Pagari o Yusuf: Na somiyolud siran non, na miyakilala Niyan siran, a siran na masasawang siran non.

59. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na Pitharo Iyan: A pakasonga niyo Rakun so Pagari niyo ko Ama iyo, ba niyo di khailai a Mata-an! A Sakun na

Putharotopun Ko so kapagasad, go Sakun i lubi a mapiya ko Puphamolosan?

60. Na o di niyo Rakun mapakasong, na di kano Rakun Makapamoko, go di kano Rakun phagobai.

61. Pitharo iran: A pagomayokun nami Sukaniyan ki Ama Iyan: Go Mata-an! A sukami na nggolola-an nami dun.

62. Na Pitharo Iyan ko manga Ngongoda Niyan: A tagowa niyo so manga dagangan niran ko manga potal iran, ka-aniran makilala amai ka makabaling siran ko manga talok kiran, ka-an siran Rukutano makakaso.

63. Na kagiya a makabaling siran ki Ama iran, na Pitharo iran: Hai Ama ami! Miyarun rukami so kapamoko, na Pakaonotangka rukami so Pagari ami, ka-an kami makapamoko; go Mata-an! a sukami na siyapun nami dun.

64. Pitharo (i Ama iran): A da ko kisana-an Ko rukano Rukaniyan inonta na lagid o kinisana-an Ko rukano ko Pagari Niyan gowani; na so Allah i Taralbi a mapiya a somisiyap, go Sukaniyan i lubi a Makalimo-on ko Puphamangalimo!

65. Na kagiya a pamukarun niran so manga barang iran, na miyato-on niran non so manga dagangan niran a inikasoi kiran. Pitharo iran: Hai Ama ami! Antona-apun i pumbabanogun nami? Kati-i so manga

dagangan nami a inikasoi rukami: Go pukhikowa mi sa Pungunung-kun so pagtao tano; go siyapun nami so Pagari ami; go makaoshor kami sa isa ka rorana a Onta. Giyoto man i kapamoko a malbod.

66. Pitharo Iyan: A di Yakun rukano dun phakaonotun taman sa di Ako niyo bugan sa mailot a diyandi, a pho-on ko Allah, sa Mata-an a phakandodun niyo Rakun ndun Sukaniyan, inonta o ba kano katangkali. Na kagiya a ibugai ran non so diyandi iran, na Pitharo Iyan: a so Allah i Tomotonggo ko Katharo Tano!

67. Go Pitharo Iyan: Hai manga Wata Ko! Di kano sholud ko Pinto a satiman: Na solud kano ko manga Pinto a makambubulabulag; na da-a khitabang Akun rukano ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Da ko Kokoman inonta na ruk o Allah: Sukaniyan i Siyarigan Ko: Go Sukaniyan na Sarigi o Puphamanarig.

68. Na kagiya a somulud si ran sa sadun sa Sogowan kiran i Ama iran, na da-a Minitabang Iyan kiran ko (Kokoman o) Allah a maito bo: Ogaid na so hadiyat a shisi-i sa ginawa o Yaqoub, na mininggolalan Niyan oto. Na Mata-an! A Sukaniyan na titho a adun a tanod Iyan ko Ininda-o Ami Ron: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

69. Na kagiya a somulud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan si Pagari Niyan; Pitharo Iyan: A Mata-an! A

Sakun na Sakun si Pagaringka; na Dingka Pumboko-on so Pinggolao- la iran.

70. Na kagiya a mibugai Niyan kiran so angin niran, na tiyago Iyan so Phaginoman ko Potal i Pagari Niyan. Oriyan niyan na Miyananawag so Puphananawag: Hai manga Komokoda sa Onta! Mata-an kano! A titho a manga tukhao!

71. Pitharo iran: Sa somiyangor siran kiran: Antona-a i miyada a puphangudugun niyo?

72. Pitharo iran: A Puphangudugun nami a miyada a gantang o Datu; na sa tao a mikasoi niyan noto, na adun a bagiyani niyan a isa ka awid o satiman a Onta; go sakun na ako akun sukaniyan.

73. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Sabunsabunar a kiyatokawan niyo a kuna a ba kami miyakaoma sa ba kami phaminasa ko Lopa, go kuna a ba kami manga tukhao!

74. Pitharo iran: Antona-a i kasala-an o tukhao, o sukano na manga bokhag?

75. Pitharo iran: Aya kasala-an niyan na sadun sa tao a si-i mato-on ko potal iyan, na sukaniyan ndun i kasala-an niyan. Lagid aya a ipush-ala Ami ko manga Darowaka!

76. Na ini pho-on niyan ko manga potal iran, ko da pun so potal i Pagari Niyan: Oriyan niyan na ini

gumao Niyan pho-on ko potal i Pagari Niyan. Giyaya i Piyakipagan tangan Nami ko Yusuf. Di patot o ba Niyan makowa so Pagari Niyan si-i ko Kokoman o Datu o di so kabaya o Allah. Iphoro Ami sa phipira pangkat so tao a kabaya Ami: Na kao-ombawan so oman i adun a Kata-o niyan o lawanon sa Kata-o.

77. Pitharo iran: O ba miyamanukhao, na kagiya a miyamanukhao si Pagari Niyan gowani. Na piyagunus oto o Yusuf si-i sa ginawa Niyan, sa da Niyan kiran noto payaga. Pitharo Iyan: A sukano i marata i butad; na so Allah i lubi a Mata-o ko Iphuropaniyo!

78. Pitharo iran: Hai Azis! Mata-an! A adun a Ama Iyan a lokus a miyakatowa, na Kowa-angka so isa rukami a sambu iyan; Mata-an! A sukami na ma-i ilai ami Suka a pud ko Miphipiapiya.

79. Pitharo Iyan: A Mulindong Kami ko Allah o ba adun a makowa Mi a rowar ko tao a miyato-on Nami ron so tamok Ami: Mata-an! A Sukami na sa maoto na titho Kami a Phakasalimbot.

80. Na kagiya a kada-an siran non sa panginam, na sominibai siran a miyagopakat siran. Pitharo o mala kiran: A ba niyo di katawi a Mata-an! A si Ama iyo na Sabunar a Kominowa rukano sa mailot a diyandi a pho-on ko Allah, gowani na mindorat kano makapantag ko Yusuf? Na di akun ndun ngganatan a Inguda-i taman sa di ako pando-

wan i Ama, o di na Kokomun ako o Allah; ka Sukaniyan i lubi a mapiya ko manga Kokoman.

81. Baling kano ki Ama iyo, na Tharowa niyo: Hai Ama ami! Mata-an! A so Wata-a Ka na miyamanukhao! Na da-a pishaksian nami, na da rukami i ba ami masiyap so miga-gaib!

82. Na Isha-angka so Phagingud a kiyatagowan rukami, go so manga Komokoda a minitho-ona ami ro-o, ka Mata-an kami a titho a manga bunar.

83. Pitharo Iyan: Kuna, ka pipharasan rukano o manga ginawa niyo so miya-olaola. Na sabar dun a Maliwanag; ka masukun a so Allah na pakatalingoma-an Niyan siran Rakun langon. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

84. Na tiyalikhodan Niyan siran, sa Pitharo Iyan: Hai kiyaoontanan so rata-a ginawa Ko ko Yusuf! Na miyakapoti so dowan mata Niyan pho-on ko boko, na Sukaniyan na ba Niyan ndun marurubun.

85. Pitharo iran: A Ibut ko Allah! Di ka dun khada sa Kapukhataduminka ko Yusuf taman sa mabaloi Ka a pakapapata-in, o di na mitapi Ka ko miyamatai!

86. Pitharo Iyan: A aya bo a puphanonan Ko ko rata a ginawa Ko go so boko Akun na so Allah, go Katawan Ko pho-on ko Allah so di niyo katawan.

87. Hai manga Wata Ko! lalakao kano na go niyo panguduga so Yusuf go so Pagari Niyan, na di kano khada-i sa panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A da-a khada-an sa panginam ko Limo o Allah, a rowar ko pagtao a da Pamara-tiyaya.

88. Na kagiya a mangadap siran non (sharoman), na Pitharo iran: Hai Azis! Minisogat rukami a go so pagtao ami so morala: Na adun a mini-oma mi a dagangan a garap: Na tarotopi Kamingka sa asad, go shaduka-i Kamingka: Mata-an! A so Allah na mbalasan Niyan so manga barasaduka.

89. Pitharo (o Yusuf): Ino katawan niyo so Pinggolaola, niyo ko Yusuf a go so Pagari Niyan, gowani ko sukano na di kano manga Tata-o?

90. Pitharo iran: Ba Mata-an! A Suka na Suka so Yusuf? Pitharo Iyan: Sakun so Yusuf, go giya-i so Pagari Ko: Sabunar a ini Kalimo Kami o Allah: Mata-an naya! A sadun sa Mananggila go Phantang, na Mata-an! A so Allah na di Niyan pagilangun so balas ko Miphipiya-piya.

91. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Sabunsabunar a piyakalubi Ka rukami o Allah, go Mata-an a miyabaloi kami a titho a manga Baradosa!

92. Pitharo Iyan: Da-a pangunsi niyo sa Alongan na-i: (Panguninta-

a) Napiyan kano o Allah, ka Sukanian i lubi a Makalimo-on ko Puhphamangalimo!

93. Balingun niyo a Bangkala Akun na-i, na kolobun niyo ko Paras i Ama: Ka-an makatalingoma a Puhphakailai. Go pakasonga niyo Rakun so manga ta-alok rukano langon.

94. Na kagiya a makaliyo so puphulalakao, na Pitharo i Ama iran: A Mata-an! A Sakun na titho Akun a maguguda so Bao o Yusuf: O di Ako niyo Mbaloya a lalong.

95. Pitharo iran: Ibut ko Allah! Mata-an! A Suka na matatago Ka dun ko kiyaribat Ka a andang.

96. Na kagiya a makaoma so Puphanonotholan sa mapiya, na inikolob iyan (so Bangkala) ko Paras (o Yaqoub), na somiyonod ko Kapuhphakailai Niyan. Pitharo Iyan: Ba Ko rukano da Tharowa, Mata-an! A Sakun na katawan ko pho-on ko Allah so di niyo katawan?

97. Pitharo iran: Hai Ama ami! Panguniyangka a Kama-ap rukami o manga dosa mi, Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Baradosa.

98. Pitharo Iyan: Ipanguni Akun sukano dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

99. Na kagiya a somulud siran ko Yusuf, na inikakup Iyan so dow

Lokus Iyan, go Pitharo Iyan: A solud kano sa Missir ka Omiyog so Allah na somasarig kano.

100. Na Piyakadarpa Iyan so dow a Lukus Iyan ko Panggao, go somiyondong siran non sa Kapangalimbaba-an. Na Pitharo Iyan: Hai Ama! Giya-i so Ta-abir o Taginupun Ko gowani! Sabunar a biyaloi Sukaniyan o Kadnan Ko a bunar! go Sabunar a Phipiyapiyan Nako Niyan gowani a pakaliyon Nako Niyan kokalaboso, go Piya-kaoma Kano Niyan a pho-on ko pagonayan (sa Palistine), ko oriyon o kiyabinasa-a Rakun o Shaitan a go so manga Pagari Ko. Mata-an! A so Kadnan Ko na mala i Gagao ko kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

101. Kadnan Ko! Sabunar a bigan na Kongka sa Kapa-ar, go Ininda-ongka Rakun so Ta-awil o manga Tothol,- a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! Suka i Panarigan Nakun ko doniya go so Akhirat. Tarima-a Kongka a Mabayorantang Ruka, go pakaraota Kongka ko manga Bilangatao.

102. Giyaya man na pud ko manga Tothol a Migagaib, a Iphagilham Ami Ruka (Ya Muhammad): Na di Ka kiran makamamasa gowani a pagopakatan niran so showa-an niran, a siran na Puphagantangan siran.

103. Na da ko kadakulan ko manga Manosiya apiya i kashabnar Ka o ba siran Paratiyaya.

104. Na kuna a ba Ka kiran saya phanguni sa sokai: Da-a antapiyan a rowar sa undao ko manga Kadun.

105. Na madakul a Tanda a matatago ko manga Langit a go so Lopa a pukhasagadan niran Sukaniyan, a siran na di iran tatago-on sa ginawa!

106. Go di Pharatiyaya-an o kadakulan kiran so Allah inonta o misasarta-on a Kapuphanakoto iran!

107. Ba siran sasariig sa da-a makatalingoma kiran a khikolob a siksa o Allah,- o di na di kiran makatalingoma so Bangkit a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka?

108. Tharowangka: A giya-i okit Akun: A Ipuphanolon Akun so (Kaparatiyaya-a ko) Allah,- si-i ko marayag a karina,- Sakun a go so tao a Miyonot Rakun. Na Soti so Allah! Go di Ako pud ko manga Pananakoto!

109. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Ami Siran,- a pud ko tao ko manga Ingud. Ba siran da lalaka ko Lopa, ka-an niran mailai o antona-a i miyambutad o kiyabolosan o siran a miya-ona a niran? Na Mata-an a so Ingud a Maori i lubi a mapiya, a ruk o siran a Miyamanggila. Ba da-a manga Sabot iyo?

110. Taman, sa kagiya a kada-an sa panginam so manga Sogo go

miya-antang Iran a Mata-an! a Siran na Sabunar a Piyakambokhag Siran, na Miyakaoma kiran so Tabang Ami, na siyabut Ami so tao a kabaya Ami. Na di kharun so siksa Ami ko pagtao a manga rarata i ongar.

111. Sabunsabunar a adun a matatago ko manga Totholan kiran a thoma ko manga papantas i akal. (giya Qur-an naya) na kuna a ba Tothol a Puphangumba-alan, na ogaid na initanto ko miya-ona an Niyan, go osayan ko langowan taman, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

Surah Al-Ra'd-13

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya so manga Ayat ko Kitab: Na so Initoron Ruka a phoon ko Kadnan Ka na Bunar; na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Mapaparatiyaya.

2. So Allah so iniporo Iyan so manga Langit a da-a manga Polaos a khailai niyo Sukaniyan; orinyan niyan na Pithandingan Niyan so Kapa-ar; go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan (sa gi-i ron kanggonai)! Oman i isa-on na Puphalalagoi si-i ko wakto a mapupunto. Titilikun Niyan so Pukhaolaola, Puphayagun Niyan so manga Tanda, ka-an niyo matang-

kud so Kimbaratumowa-an ko Kadnan niyo.

3. Go Sukaniyan so Komiyayat ko Lopa, go tiyagowan Niyan noto sa manga Palao, go manga lawasaig: Na so oman i manga Onga na biyaloi Niyan non a ngganapa a dowa: Ipundalong Iyan so Gagawi-i ko Daondao. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Puphamimikir-anun niran!

4. Go adun a matatago ko Lopa a pishalbo a makandada-i da-ir, go manga Pamomolan a manga Anggor, go Purpuran, go manga Qor-mah a khikariringkit, go di mariringkit: Puphakaigan sa ig a isa; na inilubi Ami so saba-adon ko saba-ad si-i ko Kapukhana-on. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran!

5. Na o ba Ka Phamumusa, na aya Iphamumusa na so Katharo iran: a ino amai ka mbaloi kami a botha, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Siran so Miyamangongkir ko Kadnan niran! Go siran man na so manga sangkali na mitogor ko manga lig iran: Go siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

6. Na Phangunin niran Ruka a kaga-an o marata ko da pun so mapiya: A Sabunar a miya-ipos ko miya-ona an niran, so manga siksa ko lagid iran! Na Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a mala i Ma-

ap ko manga Manosiya si-i ko gi-iran Kandarowaka, go Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a sangat i kapaniksa.

7. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initor-on non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan! Suka (Ya Muhammad) na matag Puphamaka-iktiyar; na adun a bagiyan o man i pagtao a gi-i nggonana-o.

8. So Allah na katawan Niyan so ipukhaogat o langowan o Babai, go so pukhorangun o manga roranan a Wata go so iphagoman niyan, na so langowan taman na shisi-i ko Allah so diyangka iyan.

9. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag: A mala, a Maporo.

10. Magishan non so pud rukano a tao a ini punanai niyan so Katharo go so tao a ini pakatanog iyan; go so tao a sukaniyan na magu-una ko Gagawi-i go so phapayag ko Kadaondao.

11. (So Manosiya) Na adun a puphamagilisa-on (a manga Malai-kat) si-i ko ona-an niyan go si-i ko orian niyan: A sisiyapun Niran sukaniyan pho-on sa Sogowan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan pagalinun so butad o pagtao taman sa di iran alinun so butad o manga ginawa iran. Na igira-a adun a piyaka-antap o Allah ko pagtao a marata, na da-a phakarunon, go da-a bagiyan niran a salakao Rukaniyan a Kaphanarigan.

12. Sukaniyan so puphaki-ilai Niyan rukano so Kilat, sa kaluk na go inam: Go Phagadun ko manga Gabon, a khikapupunudan (sa oran)!

13. Go Puthasbik so Dalundug sa Podi Rukaniyan, go so manga Malaikat po-on sa kaluk Rukaniyan: Na pumbotawanan Niyan so manga Luthi, ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na siran na gi-i siran makiphapawala makapantag ko Allah, a Sukaniyan i sangat i kanda-danug!

14. Ruk Iyan so Katharo a bunar: Na so siran a Puphanongganowin niran a salakao ko Allah na da-a khisumbag iran kiran a maito bo, inonta na lagid o ikakawa iyan so dowa palad a lima niyan ko ig ka-an makasampai ko ngari iyan, na di ron phakasampai sukaniyan: Ka da ko Panguni o da Pamaratiyaya inonta na matatago sa ilang.

15. Na Pushojiod sa bagiyan o Allah so matatago ko manga Langit a go so Lopa sa onot a go tugul,- go (Pushojiod) so manga Along iran ko manga kapipita go so manga kagabi gabi.

16. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: A so Allah. Tharowangka: A ino niyo khowa-a so salakao Rukaniyan a manga Panarigan, a da-a Mipapa-ar iran a ruk o manga ginawa iran a gona a go morala? Tharowangka: Ba magishan so bota a go so puphakailai? Antawa-a ba magishan so manga

lilibotung a go so maliwanag? Ba so Piyangumba-alan niran a manga Sakoto o Allah na Miyakapangadun siran sa lagid o Kiyapangadun o Allah, na miyakasharopa-i kiran so manga Ka-adun? Tharowangka: A so Allah i Miyadun ko langowan taman: Go Sukaniyan so Isa Isa, a Phakaba-as.

17. Piyakatoron Niyan a pho-on ko Langit so ig, na tomiyoga so manga baogan, si-i ko diyangka iyan: Na miyaka-awid so dugan sa borabora a maliliyawao na pudon so Pukhatonag iran ko apoi a singanin sa Parahiyasan, o di na Pagigimo, borabora a lagid iyan. Lagid aya a Kapuphayaga o Allah ko bunar a go so ribat. Na so puman so borabora na pukhailang a mibobowang; na so puman so Phakaompiya ko manga Manosiya na putharug ko Lopa. Lagid aya a Kapuphayaga o Allah ko manga ibarat.

18. Bagiyon o siran a tiyarima iran so (Katharo o) Kadnan niran so mapiya. Na siran noto a da iran tarima-a Sukaniyan,- na apiya pun Mata-an! a ruk iran so matatago ko Lopa langon, go babidun pun a lagid iyan, na iya-on niran noto sa ginawa iran (na di kiran matarima). Siran man na bagiyon niran so marata a itongan: Go darpa iran so Naraka Jahannam,- a mikharatarata a kaduna!

19. Ino so tao a bubunaran niyan a aya bo a Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka na so bunar, ba

lagid o tao a sukaniyan na bota? Aya bo a Phakasaboton na so manga Papantas i akal;-

20. Siran na itotoman niran sa tarotop so diyandi o Allah, go di siran pundorat ko pasad;

21. Go siran na gi-i ran pakashompatun so ini Sogo o Allah a kapakashompata-on, go Somasangkop siran ko Kadnan niran, go Ipu-khaluk iran so marata a itongan;

22. Go siran na Miphantang siran, sa singanin ko Kasosawat o Kadnan niran; go ini Pamayandug iran so Sambayang; go miyamumugai siran ko inibugai Ami kiran sa masolun go mapayag; go iphagurun niran so mapiya ko marata: Siran man na bagiyon niran so Phakaton-dog a Ingud,-

23. Manga Sorga a tatap: A Phamakasolud siran non, go so tao a Miyaratiyaya a pud ko manga lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Mori ran a tao: Na so manga Malaikat na Puphamanolud kiran ko oman i isa pinto:

24. (Gi-i ran Tharo-on a:) Kalilintad a si-i Rukano sabap ko Kiyaphantang Iyo! Na Miyakapiyapiya so miyakatondog a Ingud (a bagiyon niyo)!

25. Na siran noto a Puphamarungkasun niran so diyandi o Allah, ko oriyon o kiyatanton niyan, go Puthupudun niran so ini Sogo o

Allah, a kapakashompata-on, go Puhaminasa siran ko Lopa;- Na siran man na ruk iran so morka; go ruk iran so Mikharatarata a Ingud!

26. So Allah na puhakalowa-gun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go phakasimpitun Niyan. Na miyababaya siran sabap ko Kaoyagoyag ko doniya: A da ko Kaoyagoyag ko doniya ko khi-phapantagun Niyan ko Akhirat in-onta na matag sagad a kapiiya ginawa.

27. Na gi- Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A ino a da-a Initor-on non a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Tharowangka (Ya Muhammad): A Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan; go Punggonana-on Niyan si-i Rukaniyan so tao a Somiyangoron,-

28. Siran na Miyamaratiyaya, go thatana so manga poso iran sabap ko Tadum ko Allah: Tanodan ka sabap ko Tadum ko Allah a kathatana o manga poso.

29. So siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na kapakadaya a bagiyen niran, go mapiya a khandodan.

30. Lagid man noto a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) si-i ko pagtao a Sabunar a adun a miyapigo ko miya-ona an niran a manga pagtao; ka-an Ka kiran Kapuphangadi-i so ini Ilaham Ami Ruka; ko

Kao-ongkira iran ko (Allah a) Masalingagao! Tharowangka: A Sukaniyan so Kadnan Ko! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Sukaniyan i Siyarigan Ko, go Sukaniyan i Khandodan Ko!

31. Na opama ka Mata-an! A adun a Puphangadi-an a miyapakalalakao sa sabap Rukaniyan so manga Palao, o di na miyabunsad sa sabap Rukaniyan so Lopa, o di na Minimbityara-i sa sabap Rukaniyan so miyamatai, (na Misabap sa Qur-an naya!) Kuna, ka Kapa-ar o Allah so Pukhasowa sa kalangolangowan niyan! Ba di katawi o siran a Miyamaratiyaya a o Kabaya o Allah, na Mata-an a Khatoro Iyan so manga Manosiya langon? Na da-a paruphai o siran a da Pamaratiyaya sa kapukhasogat iran a tiyoba, sabap ko Pinggolaola iran, o di na Makadarpa Ka ko marani ko darpa iran, taman sa makatalingoma so diyandi o Allah; Mata-an! A so Allah na di Pundorat ko diyandi.

32. Na Sabunsabunar a adun a Piyamagompat a manga Sogo ko Miya-ona an Ka: Na Piyakadamai Akun so siran a da Pamaratiyaya, oriyen niyan na siniksa Akun siran: Na antona-a i Miyambutad o siksa Akun (kiran)!

33. Ino so sukaniyan a Tomotongo ko oman i Baraniyawa ko Pinggalubuk iyan (ba lagid o salakao rukaniyan)? Na mimba-al siran sa manga Sakoto o Allah. Tharowangka: A Pamuthowa niyo siran! Ba adun a Maphanothol iyo Ruka-

niyan a di Niyan katawan ko Lopa, antawa-a ba si-i bo ko kapapayag o Katharo? Kuna! Ka Pipharasan ko siran a da Pamaratiyaya so antangan niran a marata, go piyakasilai siran ko lalan (a ontol). Na sadun sa dadagun o Allah, na da dun a Manggonana-o ron.

34. Adun a bagiyen niran a siksa-ko Kaoyagoyag ko doniya, na matatangkud a so siksa ko Akhirat na lawanon sa karugun: Na da dun a bagiyen niran a makarun ko (siksa o Allah).

35. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila!- Na Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: So Pangu-nungkun non na tatap a go so along iyan: Giyoto man i darpa o siran a Miyamananggila; na aya darpa o da Pamaratiyaya na so Naraka.

36. Na so siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Pukhababaya-an niran so Initoron Ruka: Na adun a pud ko pishagorompong a tao a o Ongkirun niyan so saba-adon. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a ni Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Allah, go di Ko Pakisakotowan Sukaniyan. Sukaniyan i Ipuphanolon Nakun, go si-i Rukaniyan so Khandodan Nakun.

37. Na lagid man noto a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), a Kokoman a basa Arab. na Ibut o Onotingka so manga kabaya iran a ribat ko oriyen o Kiyapakatalingoma Ruka o Kata-o, na da dun a Kapanarigan Ka go da-a Makalinding Ruka ko (siksa o) Allah.

38. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo ko miyaona an Ka (Ya Muhammad), go singgayan Nami siran sa manga Karoma go manga Moriyatao: Na da Mapatot ko Sogo o ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda o di sabap sa idin o Allah. Oman i talik na adun a Kitab iyan.

39. Puphonasun o Allah so kabaya Iyan: Go Pakathatakna-an Niyan (so kabaya Iyan), ka si-i Rukaniyan so Tomadung o Kitab.

40. Na o Paki-ila-in Nami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran (a siksa), o di na Tanganun Nami Suka,- na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka): Na si-i Rukami so itongan.

41. Ba iran da mailai a Mata-an! A Sukami na pushangoron Nami so Lopa na pukhorangan Nami so manga kilid iyan? Na so Allah i Pukhokom, da-a phakarun ko Kokoman Niyan: Go Sukaniyan i maga-an i itongan.

42. Na Sabunar a miyagantangan sa marata so siran a miyaona an niran; na Kapa-ar o Allah so antangan sa kalangolangowan niyan. Katawan Niyan so pukhasokat o oman i Baraniyawa: Na khatokawan ndun o da Pamaratiyaya o antawa-a i Khibagiyen ko phakatondog a Ingud.

43. Na gi-i Tharo-on o siran a da Pamaratiyaya: A kuna a ba Ka Siyogo. Tharowangka (Ya Muhammad): A Kiyasana-an ndun so Allah

a saksi Rakun a go si-i rukano, go so tao a adun a Kata-o niyan ko Kitab.

Surah Ibrahim-14

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. (Giyangkai a Qur-an) na Kitab a Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka mapaka-awa so manga Manosiya pho-on ko manga lilibotung sa mawit ko Maliwanag-sabap sa idin o Kadnan niran-si-i ko okit o Allah a Mabagur a Puphodi!-

2. A so Allah, a so ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa! Na so kabinasa na bagiyon o da Pamaratiyaya a pud ko siksa a sangat!-

3. Siran na matotomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so Akhirat, go Puphangalang siran ko lalan o Allah go puphuloloba-an niran non a kabukhog iyan: Na siran man i matatago ko kadadag a mawatan.

4. Na da-a Siyogo Ami a Sogo a ba di si-i ko basa o pagtao Niyan, ka-an Niyan kiran mapayag (so Sogowan). Na ndadagun o Allah so tao a kabaya Iyan, go punggonana-o Niyan so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan i Mabagur, a Maongan-gun.

5. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, (sa Pitharo Ami): A paka-awa Angka so Pagtaongka pho-on ko manga Lilibotung sa mawit ko Maliwanag, go Pakitadumingka kiran so manga Limo o Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko oman i Mapantang,- a Mananalamat.

6. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: A Tadumi niyo so Limo rukano o Allah gowani ko sabutun kano Niyan ko pagtao o Pir-aon: A irarasai ran rukano so marata a siksa, go Puphanombali-in niran so manga Wata iyo a manga Mama, na phulamba-an niran so manga Babai rukano: Na adun a matatago ro-o man a tiyoba a pho-on ko Kadnan niyo a lubi a Mala.

7. Na gowani na Piyakalangkap o Kadnan niyo: A Mata-an a o Panalamat kano, na pagomanan Ko rukano dun (so Limo Akun); go Mata-an ao Ongkir kano, na Mata-an! A so siksa Akun na tanto a marugun.

8. Na Pitharo o Musa: A o Ongkir kano sukano a go so tao a matatago ko Lopa langon,- na Mata-an! A so Allah na da dun a Mapukhuno Niyan, a Khiruk ko Podi.

9. Ba rukano da Makatalingoma so Totholan ko siran a Miya-ona an niyo?- So pagtao Nuh, go so Ad, go so Samood, go so siran a miya-orian niran? Da-a Mata-o kiran a

inonta so Allah. Miyakaoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a Karina; na piyangu-khub iran so manga lima iran, si-i ko manga ngari iran (sa otug), go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Inongkir ami so ini Sogo Rukano to, go Mata-an!! A sukami na titho a shasangka kami ko Ipundolon Niyo rukami oto sa mapayag a kashangka.

10. Pitharo o manga Sogo kiran: A ba adun a sangka ko makapantag ko Allah, a Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Puthawagun kano Niyan, ka-an Niyan rukano mapakada so manga dosa niyo, go pakalalanatun kano Niyan taman ko ta-alik a mapupunto! Pitharo iran: A kuna a ba Kano di Manosiya a lagid ami! Khabaya-an Niyo a ka-alangan kami Niyo ko Pushimba-an o manga lokus ami: Na witi kami niyo sa katantowan, a mapayag.

11. Pitharo kiran o manga Sogo kiran: A kuna a ba Kami di Manosiya a lagid iyo, na ogaid na so Allah na Pumbugan Niyan sa Limo so tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan. Na di Rukami patot o ba adun a mawit Ami rukano a katantowan inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah i Sarigi o Miyamaratiyaya.

12. Na andamanaya idi Ami Kasarigi ko Allah? A Sabunar a Tiyoro Kami Niyan ko manga lalan Nami; na Mata-an a Puphantag Kami dun ko Kiyapamakasaki niyo Ru-

kami. Na so bo so Allah i Sarigi o Khisasarig.

13. Na Pitharo o siran a da Pamaratiyaya ko manga Sogo kiran: Mata-an a paka-awa-an nami Sukano dun ko Lopa ami, o di na Mata-an a makakasoi Kano dun ko okit Tano. Na Ini-ilaham Kiran o Kadnan Niran: A mbina-sa-an Nami dun so manga Darowaka!

14. Go Pakaphagingudun Nami sukano dun ko Lopa ko oriyen niran. Giyoto man na ruk o tao a inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan Ko,- go inikaluk iyan so siksa Akun.

15. Na Miyanguni Siran sa tabang (ko Allah), na miyalogi so oman i takabor a somosorang (ko bunar).

16. Si-i ko khabolosan niyan so Naraka Jahannam, go phakainomun ko ig a dana:

17. Phulikuganon, go marugun a kaphulinowaniyan non Go Puphakatalingoma-on so kapatai pho-on ko oman i darpa, a di bo phatai sukaniyan: Go si-i ko khabolosan niyan so siksa a mitataralo.

18. Aya ibarat o siran a da Pamaratiyaya ko Kadnan niran na so manga Amal iran na lagid o ombi, a inibayog sukaniyan o ndo ko Alongan kapananagompot iyan: Da-a khasakum iran ko Pinggalubuk iran a maito bo: Giyoto man na sukaniyan i kadadag a miyakawatawatan.

19. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar? O kabaya Iyan, na khailang kano Niyan, go phakasambi sa Ka-adun a bago,

20. Na kuna a ba oto marugun ko Allah.

21. Na mabayar siran ko Allah langon: Na Tharo-on o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a Puphangongonotan rukano; na una sukano khalinding kami niyo ko siksa o Allah sa maito bo? Tharo-on niran: A o Tiyoro kami o Allah, na Miyatoro ami sukano dun: Magishan rukutano o ino mi-khaminan tano, antawa-a ba tano dun Miphantang: Ka da bo a Kaphagapasan tano.

22. Na Tharo-on o Shaitan amai ka mapasad so Kokoman: A Mata-an! a so Allah na inidiyandi Iyan rukano so diyandi a bunar: Na inidiyandi akun rukano (so ribat), na diyorat akun sukano. Na da-a miyabaloi a kapa-ar akun rukano ogaid na giyogo akun sukano, na Inonotan nako niyo: Na di ako niyo Phanunditi, na aya Panunditi niyo na so manga ginawa niyo. Diyakun sukano khatabangan, go di ako niyo khatabangan. Mata-an! A sakun na Inongkir akun so Kinisakoto niyo rakun (ko Allah) gowani. Mata-an! A so manga Darowaka na adun a bagiyen niran a siksa a malipudus.

23. Na pakasoludun so siran a

Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga a Puphamangondas ko kaba-ba-an Niyan so manga lawasaig,-makakakal siran ro-o sabap ko idin o Kadnan niran. Aya gi-i ran ro-o Ikhokormata: Na Salaam!

24. Bangka di katawi o andamanaya i Kiyamba-alo Allah sa ibarat?-Katharo a mapiya lagid o kayo a mapiya, a so itado niyan na thatakna, na so sapak iyan na shisi-i ko kawang,-

25. Pukhibugai niyan so Onga Niyan ko oman i masa, sabap sa Sogowan o Kadnan Niyan. Na Phagumba-alan o Allah so manga ibarat ko manga Manosiya, ka-an siran Puphakatanod.

26. Na aya ibarat o Katharo a marata na lagid o kayo a marata: A miya-andot ko liyawao o Lopa: A da-a thatakna-an niyan.

27. Pakathatakna-an o Allah ko siran a Miyamaratiyaya so Katharo athatana (so Laa-ilaaha illallaah), si-i ko Kaoyagoyag ko doniya go si-i ko Akhirat; go ndadagun o Allah so manga Darowaka: Na Punggolao-la-an o Allah so kabaya Iyan.

28. Bangka da katokawi so siran a pishambi-iran so Limo o Allah sa kada-a Tadum. Na Piyakapagingud iran so pagtao wiran ko Ingud a binasa;

29. A so Naraka Jahannam? a phakasolud siran non,- na miyakaratarata a Phagingudan!

30. Na miyangumba-al siran sa manga Sakoto o Allah, ka-an niran Madadag (so manga Manosiya) pho-on ko lalan o Allah! Tharowangka: A shonor kano dun! Ka Mata-an! A aya khabolosan niyo na so Naraka!

31. Tharowangka ko manga Oripun Ko a Miyamaratiyaya: A Puthindugun niran so Sambayang, go puphamumugai siran ko ini bugai Ami Kiran, sa masolun a go mapayag, ko da pun kapakatalingoma o Alongan a da-a kaphapasaron go da-a kambobolay oka-on (a phakabugai a gona).

32. So Allah so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na mini-sabap on a kiyapakagumawa Niyan ko manga Onga a Pagupur rukano; go inipagadil Iyan rukano so manga Kapal, ka-adun puphamakakutas ko Kalodan sabap ko Sogowan Niyan; go inipagadil Iyan rukano so manga lawasaig (ka-an niyo gi-i kanggonai):

33. Go inipagadil Iyan rukano so Alongan a go so Olan, a tatap a dowo oto ko okit iran; go inipagadil Iyan rukano so gagawi-i a go so daondao (ka-an niyo gi-i kanggonai);

34. Go bigan kano Niyan ko oman i Piyanguni niyo Rukaniyan. Na o pagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong. Mata-an! A so Manosiya (a da Paratiyaya) na titho a Darowaka,

a da-a Tadum iyan.

35. Na gowani na Pitharo o Ibrahim: Kadnan Ko! Baloyangka a ungkai a Ingud (a Makkah) a Panarigan: Go pakawatana Kongka a go so manga Moriyatao Akun ko Kapakasimba Mi ko manga Barahala.

36. Kadnan Ko! Mata-an! A siran na Miyakadadag siran sa mada-kul ko manga Manosiya; na sa dun sa Monot Rakun na Mata-an! A sukaniyan na pud Akun, na sa dun sa somorang Rakun,- na Mata-an! A Suka i Manapi, a Makalimo-on.

37. Kadnan Nami! Mata-an! A Sakun na Piyakapagingud Akun so saba-ad ko manga Moriyatao Akun ko Balintad (sa Makkah) a di Kapumbasokan, a marani ko Walaingka a Pagadatan; Kadnan Nami! Ka-a Niran Mipamayandug so Sambayang: Na Baloyangka so manga poso o saba-ad ko manga Manosiya a magawi kiran, go Riskhi Ingka siran ko manga Onga: ka-an siran Makapanalamat.

38. Kadnan Nami! Mata-an! A Suka na katawan Ka so isosolun Nami go so ipapayag Ami: Na da-a makaphagma ko Allah a maito bo si-i ko Lopa, go da-a (Makaphagma-on) si-i ko Langit.

39. So Podi na ruk o Allah, a so inibugai Niyan Rakun si-i ko kiya-lokus Akun so Ismail go so Ishaq: Mata-an! A so Kadnan Ko i titho a Puhakanug ko Panguni!

40. Kadnan Ko! Baloya Kongka a Puphamayangud ko Sambayang, go so saba-ad ko manga Moriyatao Akun, Kadnan Nami! Go Tarimaangka so Panguni Akun.

41. Kadnan Nami! Napi-i Yakongka, go so mbala a Lokus Akun, go so Miyamaratiyaya, ko Alongan a kapakatindug o itongan!

42. Na Dingka dun Tharima-a i ba di mai-inungka o Allah so gi-ninggolaola-an o manga Darowaka. Aya bo a kapakalalanata Niyankiran na taman mbo. ko Alongan a Khasambolayangon so manga kailai,-

43. Gi-i siran makanggaga-an a milalangag iran a manga Olo iran, a di siran Phakapuruk, go so manga poso iran na makakawang (sabap sa kaluk)!

44. Na Paki-iktiyaringka ko manga Manosiya so Alongan a kapakatalingoma kiran o siksa: Na Tharo-on o siran a da Pamaginontolan: Kadnan Nami! Pakalanata Kamingka sa taman bo ko ta-alik a di mathai: Ka tarima-an Nami so Sogowan Ka, go Pagonotan nami so manga Sogo! (na isumbag kiran:) Ba kano da Shapa gowani sa da dun a kakhada iyo?

45. Na Miyakapagingud kano ko Piyamagingudan o siran a siyalimbotaan niran a manga ginawa iran; go miyapayag rukano so inikidiya Mi kiran; go inumba-alan Nami rukano so manga ibarat!

46. Na Sabunar a piyagantangan niran so antangan niran a marata,

na si-i ko Allah so (balas o) antangan niran, go da mapatot ko antangan niran o ba-on misabap a kailang o manga Palao!

47. Na Dingka dun Tharima-a so Allah a ba ndorat ko diyandi iyan ko manga Sogo iyan: Mata-an! A so Allah na Mabagur,- a phapa-ar ko kandadanug.

48. Si-i ko Alongan a kasambiyang so Lopa sa salakao a Lopa, go (kasambiyang) so manga Langit, go mabayar siran ko Hadapan o Allah, a Isa Isa, a Phakaba-as;

49. Na Mailangka so manga Baradosa sa Alongan noto a piyaphapatonga ko manga patong;-

50. So manga nditarun niran na tombaga a pulangga, go mikokolob ko manga paras iran so Apoi;

51. Ka imbadal o Allah ko oman i Baraniyawa so Pinggalubuk iyan; Mata-an! A so Allah na maga-an i itongan.

52. Giyangka-i (a Qur-an) na Tarotop a undao ko manga Manosiya: Go a non misabap a Kapakaiktiyara kiran, go an niran katokawi a Sukaniyan mbo i Tohan a Isa Isa: Go an makowa undao O manga papantas i akal.

Surah Al-Hijr-15

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Ra. So Allah i Matao ko paka-a antapan Niyannon. Giyaya na manga Ayat ko Kitab,- go Qur-an a miyakapayag (ko ontol).

2. Madakul a kapundingandinga-
na o siran a da Pamaratiyaya, sa o
ba siran bo miyabaloi a manga
Muslim.

3. Botawaningka siran, ka-an
siran Puphakakan, go a niran
pukhasawiti (so doniya): Go
so katutumbanga kiran o inam:
Ka katokawan niran bo.

4. Na da-a bininasa Mi a Phagin-
gud a ba da-a Kitab iyan a mapu-
punto.

5. Di ka pungaga-anan o pagtao
so Ajjal iyan, go di iran khisundod.

6. Na Pitharo iran: Hai Tiyoro-
nan ko undao! Mata-an Ka a titho a
Pumbuthangun!

7. Ino Kamingka di khawiti sa
Malaikat o Suka na pud ko khipu-
mamata-an?

8. (Pitharo o Allah:) A di Ami
Phakatoronun so Malaikat inonta o
rakhus o bunar: Na sa maoto na di
siran ndun makanggowamai!

9. Mata-an! a Sukami na Sukami
i Tomiyoron ko (Qur-an a) undao;
go Mata-an! a Sukami i titho a
somisiyapon.

10. Na Sabunsabunar a Siyogo-
wan Ami so miya-ona an Ka si-i ko
Pithanggisa ka tindug ko miyanga-o
ona:

11. Na da-a Miyakatalingoma

kiran a Sogo a ba iran da pamagur-
ugi Sukaniyan.

12. Lagid aya man i kipushani-
pun ami ron ko manga poso o
manga Baradosa-

13. A di siran non Pharatiyaya; o
ba di Sabunar a somiyagad so miya-
sowa o miyanga-o ona.

14. Na apiya pun lomuka Kami
kiran sa pinto ko Langit, na maba-
loi siran a makapanik siran non,

15. Na Tharo-on niran ndun: A
Mata-an a birug so manga kailai
tano: Kuna, ka sukutano na pagtao
a miyangabalik a Mata niyan.

16. Na Sabunsabunar a tiyogo-
wan Nami so Langit sa manga dar-
pa o manga Bito-on, go ini pharas
Ami ron noto a ruk o puphamakal-
lai ron;

17. Na siniyap Ami oto pho-on
ko langowan a Shaitan a puradiya-
mun:

18. Ogaid na so miyamanukhao
sa kanug, na siyaloba sukaniyan a
kadug, a mapayag.

19. So Lopa na kiyayat Ami oto;
go piyamakatindugan Ami oto sa
manga Palao; go Piyamakathowan
ami oto sa mbarambarang a di-
diyangka-an.

20. Go singgayan Nami sukano
ron sa manga Kaoyagan,- a go so ku-

na a ba sukano i Puphamagupuron.

21. Na da-a nganin a ba Ami di Mipapa-ar so khitatagowan non; go da-a Phakatoronun Nami ron a ba di madidiyangka a mapupunto.

22. Go Puphakasamburun Nami so manga ndo a puphamakatago sa ig ko Gabon, na Piyakatoron Ami a pho-on ko Kawang so ig, na Piyakainom Ami sukano ron, na kuna a ba sukano i makakhakapa-aron.

23. Go Mata-an! A titho a Sukami i Puphangoyag, go Puphangimatai: Go Sukami i manga Waris (a Phama-apa-ar).

24. Na Sabunsabunar a katawan Nami so miyanga-o ona rukano, go Sabunsabunar a katawan Nami so Phanga-o ori rukano.

25. Mata an ka so kadunan ka na pulimoden iyan siran sukaniyan na maonga ngun a matao.

26. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis;

27. Go so Jinn na Inadun Ami mona a pho-on ko Apoi a mararas.

28. Na gowani na Pitharo o Kadnan Ka ko manga Malaikat: A Mata-an! A Sakun na Magadun Ako sa Manosiya, a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao

a miyarumbis;

29. Na anda i kaimasada Ko ron go masokan Ko Sukaniyan sa Niya-wa, na Sondong Kano ron sa Pangangalimbaba-an Kano.

30. Na Miyangalimbaba-an non so manga Malaikat, sa tanan Siran, langon:

31. Inonta so Iblis: Ka somiyangka o ba mabaloi a pud ko Miyamangalimbaba-an.

32. Pitharo (o Allah): Hai Iblis! Antona-a i miyakarun ruka sa dangka kapangupud ko Miyamangalimbaba-an?

33. Pitharo iyan: A di Rakun patot o ba ako Pangalimbaba-an ko Manosiya, a Inadun Ka a pho-on ko Lopa a gango, a pho-on ko Lipao a miyarumbis.

34. Pitharo (o Allah): Na awa ka pho-on ko Langit; ka Mata-an! A suka na inibowang;

35. Go Mata-an! A shisi-i ruka so morka sa dayon ko Alongan a kambabadala.

36. Pitharo iyan: Kadnan ko! Na pakanayawa Kongka sa dayon ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

37. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A suka na pud ko phamakanyaya-on-

38. Taman ko Alongan a masa a mapupunto.

39. Pitharo iyan: Kadnan ko! Ibut ko Kiyabaloyangka rakun a dadag, na Mata-an a barayatun ko siran ndun (ko Kandarowaka) ko Lopa, go Mata-an a dadagun ko siran ndun langon,-

40. Inonta so manga Oripun Ka, a pud kiran a Miyangatotolabos (Ruka).

41. Pitharo (o Allah): A kati-i so lalan Rakun a Maka-o ontol (a di ko Ipundarainon).

42. Mata-an! A so manga Oripun Ko na da-a mapukhapa-ar ka Kiran, a rowar ko tao a Inonotan ka niyan a pud ko Miyangadadadag.

43. Go Mata-an! A so Naraka Jahannam na diyandi kiran ndun langon!

44. Pito a pinto iyan: Oman i isa pinto na adun a bagiyani niyan kiran a saba-ad a misusunggai.

45. Mata-an! A so Miyamanang-gila na Makaphagingud ko manga Pamomolan go manga Bowalan.

46. (Tharo-on kiran a:) Solud Kano ron sa Kalilintad a So masar-ig Kano.

47. Na ilangun Nami so matatago ko manga rarub iran a si-ig: A Phapagariya siran, a shisi-i ko manga Kantir a Khipaga-a dapa dapa.

48. Da-a phakatalingoma Kiran ro-o a dokao, go di siran non ndun Maphamaka-awa.

49. Pamanotholangka ko manga Oripun Ko: A Mata-an! a Sakun na Sakun so Manapi, a Makalimo-on;

50. Go Mata-an! A so iphaniksa Akun na giyoto so siksa a malipudus.

51. Go Pamanotholangka Kiran so manga banto o Ibrahim:

52. Gowani na somiyolud Siran non, na Mitharo Siran: Sa Salaam! Pitharo o Ibrahim: A Mata-an! a Sukami na Ipukhaluk Ami Sukano!

53. Pitharo Iran: A di Ka khaluk! Ka Mata-an! A Sukami na Phanotholan Ami Suka sa (Ipumbawata-a Ka a) Wata a Mata-o.

54. Pitharo Iyan: Ino Niyo Rakun Phanothola (a Kapumbawata Akun) a Riya-ot Ako a Kalokus? Na antona-a i sabap a Kaphanothola Niyo Rakun (saya)?

55. Pitharo Iran: A Piyanothol Ami Ruka so bunar: Na di Ka Phangupud ko piyanga-ada-an sa Panginam!

56. Pitharo Iyan: Na ba adun a tao a khada-an sa Panginam ko Limo o Kadnan Niyan, a rowar ko Mithataridadag?

57. Pitharo Iyan: Na antona-a i showa-an Niyo, Hai manga Sogo (o Allah)?

58. Pitharo Iran: a Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga Baradosa (a pagtao o Lut),

59. Inonta sa ta-alok ko Lut: Mata-an! A Sukami na shabutun Nami siran ndun langon,-

60. Inonta so Karoma Niyan, ka Kiyokom Ami a Mata-an! A sukanian na pud dun ko phangakakal (ko siksa).

61. Na kagiya a makaoma ko Lut so manga Sogo (a manga Malaikat),

62. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sukano na pagtao a di makikilala.

63. Pitharo Iran: A kuna, ka inowit Ami Ruka so (siksa a) siran na shasangka-on so pamikiran niran;

64. Go minitalingoma Mi Ruka so bunar, go Mata-an! A Sukami na titho Kami a Muma-mata-an.

65. Na Pangulumun Ka so ta-alok Ruka, ko saba-ad ko kagagawi-i, go Tondogangka siran sa tali-khodan: Na o ba adun a domingil Rukano a isa bo, go taros kano sa sadun sa Sogowan Rukano.

66. Na Piyakitokawan Nami Ron angkoto a khasowa, a Mata-an! A khathiphad so siran naya ko kapitai kiran.

67. Na miyakaoma so tao ko Bandar a Ingud a pukhababaya siran.

68. Pitharo (o Lut): A Mata-an! a siran na-i na khibobolos Rakun: Na di Ako niyo ndiyamana:

69. Go kalukun niyo so Allah, go di Ako niyo phakaitowa.

70. Pitharo iran: A ba ami Ruka da saparun, so (kapakabolosa ko) khipanangga?

71. Pitharo Iyan: Kati-i so manga Wata Akun a manga Babai, (na Pamangaroma kano ron) o ba adun a Punggolaola-an niyo.

72. Ibut ko Kaoyagoyag Ka (Ya Muhammad), ka Mata-an! A siran na matatago siran ndun ko kabuburug iran a puphuromparompak siran.

73. Na miyadansal siran o Lalis ko kiyasubangi kiran o Alongan.

74. Na biyaloi Ami so liyawao (o Ingud iran) a didalum, go piyakoranan Nami siran sa Ator a phoon ko Lopa a kiyomba.

75. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda a bagiyon o Puphamangilai sa piratas.

76. Go Mata-an naya! a titho a matatago ko lalan a da ma-aog.

77. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda a bagiyon o Miyamaratiyaya!

78. Na Mata-an naya! A miyaba-

loi so manga tao sa Aika (a pagtao o Shu'aib) a titho a manga Daro-waka;

79. Na siniksa Ami siran. Na Mata-an! a giya dowaya (a Ingud) na Sabunar a matatago ko mala a lalan, a mapapayag.

80. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o manga tao sa Hijr (a pagtao o Salih) so manga Sogo (o Allah):

81. Go inibugai Ami kiran so manga Tanda Ami, na tiyalikhodan niran Sukaniyan.

82. Go miyanonggirub siran ko manga Palao sa manga Walai, a khisasarig siran.

83. Na Miyadansal siran o Lalis ko kiyapita-i kiran,

84. Na da kiran makalinding so pinggalubuk iran!

85. Na da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan, inonta na si-i ko bunar. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun. Na Dapayangka (kiran) sa Kadapai a Maliwanag.

86. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan so Puphangadun, a Mata-o.

87. Na Sabunsabunar a bigan Nami Suka sa pito a manga Ayat (a so Fatiha) a gi-i makhasokasoi, go so Qur-an a Susula-an.

88. Dingka phakaotunga so (kai-lai o) dowan Matangka ko nganin a piyakisawitan Ami oto a pishoson, ko saba-ad kiran, go Dingka siran Pumboko-on: Go Paka-inayangka so Gowagowaingka ko Miyamara-tiyaya.

89. Go Tharowangka: A Mata-an! A Sakun so Puphamakaiktiyar, a mapayag,-

90. Lagid o Initoron Ami ko mimbabagibagi,-

91. Siran na biyaloi ran so Qur-an a di bo dun pira ba-ad.

92. Na Ibut ko Kadnan Ka, ka Mata-an a isha Ami kiran ndun langon,

93. So Pinggaolola iran.

94. Na Payangangka so Sogowan Ruka, go Talikhodingka so manga Pananakoto.

95. Mata-an! A Sukami na linding Ami Suka ko gi-i Ruka shosodi,-

96. A siran so puphangumba-al sa rimbang o Allah a Tohan a salakao: Na katokawan niran bo.

97. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A Suka na ipung-gagut a Rarub Ka so gi-i ran Tharon.

98. Na Puthasbikun Ka so Podi ko Kadnan Ka, go Pangupud Ka ko Puphaman ojiod;

99. Go Showasawatangka so Kadnan Ka taman sa kapakatalingoma Ruka o Kapatai.

Surah Al-Nahl-16

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Phakatalingoma dun so Sogowan o Allah: Na di niyo phagalokaloki Sukaniyan: Soti Sukaniyan, go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuhanakoto iran Non!

2. Puphakitron Niyan ko Malaikat so Wahi pho-on sa Sogowan Niyan, ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan: Sa paki-inungka-a niyo a Mata-an naya! A da-a Tohan a salakao Rakun: Na Onoti Yako niyo.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuhanakoto iran Non!

4. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on sa Notfa (a ig a phopoyot); na apiya maoto dun na sukaniyan na lampawi a mapayag!

5. Go so manga Ayam na Inadun Niyan noto a ruk iyo: A adun a matatago-on a pangurun (sa tunggao), go manga pud a osba, go so saba-adon na Pukhakan niyo.

6. Go adun a ruk iyo a matatago-on a kataid ko masa a kapukhodala niyo ron, go so masa a kapuphaka-liyowa niyo ron;

7. Go puphaka-awid ko manga awid iyo a manga pupunud si-i ko Ingud a di kano ron ipuraot o di misabap ko karuguni ko manga ginawa: Mata-an! A so Kadnan niyo na titho a mala i Gagao, a Makalimo-on.

8. Go (Inadun Niyan) so manga Koda, go so manga Bigal, go so manga Khimar, ka-an niyo to gi-i Kakhoda-i, go Paramanis (iyo); go Phangadun sa di niyo katawan.

9. Na si-i ko Allah so matitho a lalan, na so manga pud (a lalan) na makasisilai; Na o kabaya (o Allah) na Miyatoro kano Niyan ndun langon.

10. Sukaniyan so Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig: A Puphakainom kano ron, go pukhisabap on so (kapuphakatatho o) kayo a mapuphakan niyo ron (so manga Ayam iyo).

11. Pukhisabapon a kapuphakatatho a Niyan rukano ko manga Purpuran, go so manga Zaiton, go so manga Qormah, go so manga Anggor, go so pishoson a manga Onga: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Karina a ruk o pagtao a Puphamimikiranun niran.

12. Na inipagadil Iyan rukano so gagawi-i go so daondao; go so Alongan go so Olan (ka-an niyo gi-i kanggona-i); go so manga Bito-on na Phapasiyonot Siran ko Sogowan Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a punggudaguda-an niran.

13. Go (inipagadil Iyan rukano) so Inadun Niyan rukano ko Lopa a mbidabida so manga waruna niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Khipakatatadum.

14. Na Sukaniyan so inipagadil Iyan so Kalodan ka-an kano Puphakakan ko Puphakapo-on non a sapo (a suda) a malumuk, go an niyo ron mapuphakagumao so pakayan a gi-i niyo to Manditar; go Pukhailaingka so manga Kapal a Puphamangutas on, go angkano gi-i makambabanog ko Kakawasaan Niyan, go an kano Makapanalamat.

15. Na Tiyagowan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka o ba kano Niyan pukhakoyong; go (tiyagowan Niyan sa) manga Lawasaig go manga lalan; ka-an kano makakudug sa ontol;

16. Go manga padoman; na sabap ko manga Biton na siran na puphakakudug siran sa ontol.

17. Ino so Puphangadun ba lagid o di Phaka-adun? Ino kano di Phananadum?

18. Na opamagitonga niyo so Limo o Allah, na di niyo dun maitong: Mata-an! A so Allah na titho a Manapi, a Makalimo-on.

19. Na so Allah i Mata-o ko isosolun niyo, go so ipapayag iyo.

20. Na so siran a Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na da-a

Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan.

21. Ma-atai siran, kuna a ba manga Oyagoyag: Go di ran katawan o anda-i Kapagoyaga kiran.

22. So Tohan niyo na Tohan a isa isa: Na siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na so manga poso iran na Mo-ongkir, a siran na manga takabor.

23. Matatangkud a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so isosolun niran, go so ipapayag iran: Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khabaya-an so manga takabor.

24. Na igira a Pitharo kiran: A antona-a so Initoron o Kadnan niyo? Na Tharo-on niran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

25. Ka kagiya a kha-awidan niran so manga dosa iran a tarotop ko Alongan a Qiyamah, go so (lagid o) manga dosa o siran a Pukhadadag iran sabap ko di Kata-o. Tanodan, ka miyakaratarata so kha-awidan niran!

26. Sabunar a miyagantangan sa marata so miya-ona an niran: Na diniyongkat o Allah so manga onayan o manga Walai ran, na mini-robar kiran so atup ko kaporowan niran; go miyatalingoma siran o siksa sa da-a katawi ran non.

27. Oriyan niyan na diyamanun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah, go Tharo-on Niyan: Anda dun so ini purimbang iyo Rakun, a so da

kano pagayonayon sa makapantag kiran? Tharo-on o siran a piyamugan ko Kata-o: A Mata-an! A so kadiyaman sa Alongan na-i go so marata na si-i ko da Pamaratiyaya,-

28. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a ma-a aniyaya iran so manga ginawa iran. Na makaphasiyonot siran (sa Matharo iran a:) Kuna a ba kami gi-i nggolaola sa marata. (na Tharo-on kiran a:) Owai na, Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an;

29. Na solud kano ko manga pinto o Naraka Jahannam, sa makakal kano ron ndun. Na miyakaratarata dun a darpa o manga takabor.

30. Na Pitharo ko siran a Miyamanangila (ko marata): A antona-a so Initoron o Kadnan Niyo? Na Pitharo iran: A mapiya. Adun a bagian o siran a Miphipiyapiya sangkai a doniya a mapiya, na matatangkud a so Ingud a Maori i taralbi a mapiya, na miyakapiyapiya dun a Ingud o Miyamanangila,-

31. Manga Sorga a tatap a Phamakasolud siran non: Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig: Khakowa iran ro-o so nganin a kabaya iran: Lagid aya man a imbalas o Allah ko Miyamanangila,-

32. Siran na thanganun siran o manga Malaikat a phipiyapiya sir-

an, sa gi-i ran Tharo-on: A Kalilintad a si-i Rukano; solud kano ko Sorga, sabap ko Kiyapagamal iyo (sa mapiya).

33. Ba adun a punayaon niran a rowar ko kapakatalingoma kiran o manga Malaikat, o di na so kapakatalingoma o Sogowan o Kadnan Ka? Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na da siran salimboti o Allah: Na ogaid na siran i Pushalimbos ko manga ginawa iran.

34. Na miyasogat siran o manga rarata ko Pinggalubuk iran, go kiyalikopan siran o piyamagompat iran (a siksa).

35. Na Pitharo o siran a Miyamanakoto: A o kabaya o Allah, na da-a Masimba mi a salakao Rukanian a maito bo- sukami a go so manga lokus ami,- go da-a misapar ami a salakao (ko inisapar Iyan) a maito bo. Lagid aya man a Pinggolaola o siran a miya-ona an niran. Na ba adun a Paliyogot ko manga Sogo a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan o Allah) a mapayag?

36. Na Sabunsabunar a Siyogowan Ami so oman i pagtao sa Sogo (a Puphamakalangkapun Niran a:) Showasowata niyo so Allah, go pakawatani niyo so Tagot: Na adun a pud kiran a tao a Tiyoro o Allah, go adun a pud kiran a tao a miyatangkudon so kadadag. Na lalakao kano ko Lopa, na pagilailaya niyo o Antona-a i miyambutad o kiyakiran ko piyamakambokhag iran (so manga Sogo o Allah).

37. Apiya i Kapanamaringka sa Katoro iran, na Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so tao a ndadagun Niya, go da dun a mama-katabang kiran.

38. Na Mishapa siran ko Allah a Pithamanan o manga Sapa iran, sa di Pagoyagun o Allah so tao a Phatai: Owai na, diyandi Iyan naya a matatangkud: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

39. Ka-an Niyan kiran mapayag so di iran phagayonayonan, go an Katokawi o siran a da Pamara-tiyaya a Mata-an! A siran na miyabalo i siran a manga bokhag.

40. Aya bo a Putharo-on Nami ko apiya antona-a igira-a kabaya Ami a Kapagaduna Mi ron, na so Katharo Ami ron ko: Kon, na Madun.

41. Na so siran a miyamanogalin sa Ingud makapantag ko Allah ko oriyon o Kiyapangarasi-i kiran,- na Pakaphagingudun Ami siran ndun ko doniya sa mapiya; na matatangkud a so balas ko Akhira i lubi a mala. O siran na katawi ran!

42. Siran so Miphapantang, go so bo so Kadnan niran i sa-sarigan niran.

43. Na da-a Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka (Ya Muhammad) a rowar sa manga Mama, a Phagilahaman Nami Siran: Na isha-an niyo ko adun a Sabot iyan o Sukano na di niyo katawi.

44. Rakhus o manga rarayag a karina go so manga Kitab; na Initoron Ami Ruka so Qur-an ka-an Ka mapagosai ko manga Manosiya so Initoron kiran, go an niran Maphamimikiran.

45. Ba sa sarig so siran a Miyamagantangan ko manga rarata sa di siran landungun o Allah ko Lopa, odi na di siran matalingoma o siksa sa di ran mai-inungka?-

46. Odi na di Niyan siran siksaan ko gi-i ran kashorombaling, a di siran makapalagoi?-

47. Odi na di Niyan siran siksaan sa mashaginton a ma-aluk siran-na Mata-an! A so Kadnan niyo na tanto a Masalinggagao, a Makalimo-on.

48. Ba iran nda mailai so langowan taman a Inadun o Allah, a gi-i murombaromba so manga along iyan, ko manga kawanana a go manga diyawang, a Mangangalimbabanan ko Allah, a Phapasiyonot siran?

49. Na Pushojiod ko Allah so matatago ko manga Langit go so matatago ko Lopa, a Baraniyawa, go so (pun) so manga Malaikat: A Siran na di Siran phanakabor.

50. Ika-aluk Iran so Kadnan niran a kaporowan Niran, go Inggogolalan Niran so Sogowan Kiran.

51. Na Pitharo o Allah: Adi kano khowa sa dowana Tohan: Sukaniyan bo i Tohan a isa isa: Na Sakun bo i kalukun niyo.

52. Na ruk Iyan so matatago ko manga Langit go so Lopa, go ruk Iyan so Agama a tatap: Ba adun a salakao ko Allah a ikhaluk iyo?

53. Na langowan taman a ka-piya-an niyo na pho-on ko Allah: Oriyan niyan na igira-a minisogat rukano so morala, na Sukaniyan bo i khagoraok iyo;

54. Oriyan noto na igira-a piyokas Iyan rukano so morala, na sa maoto na so isa rukano ka sagorompong na Phurimbangun niran so Kadnan niran-

55. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (dun) so Kaoyagoyag; ka katokawan niyo bo!

56. Na Pushunggayan niran so da-a manga mulung iyan sa Kipantag ko inibugai Ami kiran! Ibut ko Allah, ka Mata-an a ipagisha rukano dun so inipangangkob iyo (ko Allah).

57. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so manga Wata a Babai!- Soti Sukaniyan!- Go (Ipushunggai ran a) ruk iran so matotomo iran (a manga Wata a Mama)!

58. Na igira-a Miyapanothol ko isa kiran a (Mimbawata sa) Babai, na makarimung a paras iyan, a sukaniyan na tanto a Makamboboko!

59. Puhaguma ko pagtao, po-on ko marata a Miyapanothol on! (Sa pukhadowadowa-an o) ino phanagotiyapun niyan sa ka-a ya-an, odi

na baniyan ndun lubungun ko Lopa (a bibiyag)? tanodan, ka sayana a marata so Ipukhokom iran.

60. Ruk o siran adi Mapaparatiyaya ko Akhirat, so ibarat a marata: Na ruk o Allah so ibarat a Maporo: Na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

61. Na o siksa-a o Allah so manga Manosiya sabap ko Kiyandarowaka iran, na da-a lamba-a Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa: Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran sa taman ko ta-alik a mapupunto: Na amai ka makatalingoma so ta-alik kiran, na di ran ndun misundod sa isa ka oras, go di ran kanggaga-anan.

62. Na Ipushunggai ran a ruk o Allah so ipukhagowad iran (a manga Wata a Babai). go iphuropa o manga dila iran so kabokhag: Sa Mata-an! A siran i Khiruk ko mapiya: Matatangtud a Mata-an! A ruk iran so Naraka, go Mata-an! A siran na indarainon siran!

63. Ibut ko Allah, ka Sabunsabunar a Siyogowan Ami so manga pagtao a Miya-ona an Ka (Ya Muhammad): na pipharasan kiran o Shaitan so manga Galubuk iran: Na Sukaniyan i Panarigan niran sa Alongan nai, go adun a bagiyang niran a siksa a Malipudus.

64. Na aya bo a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab na-an Ka kiran mapayag so da iran pagayonayoni, go Torowan go Limo ko pagtao a Mapaparatiyaya.

65. Na so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na ini-oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyan o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamamakinugun niran.

66. Na Mata-an! a adun a matatago ko manga Ayam a titho a undao rukano. Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga tiyan niyan, a puphakapo-on ko pagulutan o nadis a go so rogo, a gatas a lombos, a malbod lino-on o puphamanginom.

67. Na so manga Onga Qormah go manga Inab na puphakamba-al kano ron sa Pakaburug go pagupur a mapiya: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a Punggudaguda-an niran

68. Na ini Ilaham o Kadnan Ka ko Tamaing: A mba-al ka ko manga Palao sa manga Walai, go so manga kayo, go so puphanagombalain niran;

69. Oriyan niyan na kangka ko oman i manga Onga, na okit ka ko manga lalan o Kadnan ka: A da-a manga gigimbura iyan. Adun a puphakagumao a puphakapo-on ko manga tiyan niyan a inomun a mbi-dabida so manga waruna niyan, a kadadaluman sa bolong o manga Manosiya: Mata-an! A adun a matatago saya man a titho a Tanda ko pagtao a Puphamimikiran non.

70. Na so Allah i Miyadun rukano oriyan niyan na thanganun kano

Niyan; na so saba-ad rukano na tao a phakandodun ko tanto a marata a butad ko Kapaginutao (a bongao), ka-an da-a katawi niyan a maito bo ko andang a katawan niyan: Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Gaos.

71. Na so Allah na inilubi Niyan so saba-ad rukano ko saba-ad si-i ko riskhi: Na da ko siran a piyama-kalubi i ba iran bugan so riskhi kiran ko mipapa-ar o manga tangan niran (a manga Oripun), na siran na makapulagilagid siran non. Ba so Limo o Allah i shangka-an niran?

72. Na so Allah na singgayan kano Niyan sa manga Karoma a pud ko manga ginawa niyo, go singgayan kano Niyan, a pho-on ko manga Karoma niyo sa manga Wata go manga Apo, go Riniskhiyan kano Niyan ko manga pipiya: Ba so ribat i Phamaratiyaya-an niran, na so Limo o Allah na siran na Pagongkirun niran?-

73. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah,- so da-a mipapa-ar iyan a Riskhi kiran, a pho-on ko manga Langit a go so Lopa a maito bo, go da-a khagaga iran.

74. Na di kano phangumba-al sa manga ibarat o Allah: Mata-an! A so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

75. Mimba-al so Allah sa ibarat: A Oripun, a mipapa-ar, a da-a khagaga niyan a maito bo; a go tao a bigan Nami sukaniyan sa pagupur a mapiya a pho-on Ruka-

mi, na Sukaniyan na Puphamumu-gai ron, sa masolun a go mapayag: Ba siran makaphagishan? So langowan o Podi na ruk o Allah! Kuna ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

76. Go mimba-al so Allah sa ibarat a dow a Mama: So isa kiran na omao, a da-a khagaga niyan a maito bo; go sukaniyan na ikaririkor o khirukon; apiya anda niyan pakasangora sukaniyan, na da-a khitalingoma niyan a mapiya: Ba makaphagishan sukaniyan a go so tao a Pushogo ko ontol, a sukaniyan na komukudug sa lalan a maka-ontol?

77. Na ruk o Allah so misosolun ko manga Langit a go so Lopa. Na da ko okit o Bangkit inonta na lagid bo o sapuruk Mata, odi na lawan ro-o sa kaga-an: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

78. Na so Allah na piyakaliyo kano Niyan pho-on ko manga Tiyan o manga Ina iyo a da-a Katawan niyo a maito bo; go Inadun Niyan rukano so kanug go so manga kailai go so manga poso: Ka-an kano Makapanalamat (ko Allah).

79. Ba iran nda mailai so manga Papanok, a libod kiran a kapuphalkalantap iran si-i ko solud o kawang? A da-a makatatayong kiran a rowar ko Allah. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya.

80. Na so Allah na Inadun Niyan rukano so manga Walai niyo a kaduna; go Inadun Niyan rukano so manga kobal o manga Ayam, a manga Walai, a ka-a khapan kano ron ko Alongan a gi-i niyo kathotogalin, go so Alongan a kagugunuk iyo; go (Inadun Niyan rukano) so manga bombol o Bilibili, go so manga bombol o Onta, go so manga bombol o Kambing, a kasangkap, go pagigimo taman ko masa (a kakharata iyan).

81. Na so Allah na singgayan kano Niyan ko Inadun Niyan sa manga along (a sironga); go singgayan kano Niyan ko manga Palao sa manga Liyang (a lindonga); go singgayan kano Niyan sa manga nditarun a makarurunding rukano ko mayao, go manga nditarun a makarurunding rukano ko goma-an o ridowai niyo. Giyaya man i kaputharotopa Niyan ko Limo Iyan rukano, ka-an kano makashalimbowan (si-i Rukaniyan).

82. Na o talikhod siran, na aya bo a Paliyogat Ruka na so Kapamakasampai (o Sogowan Ruka) a mapayag.

83. Kikilala-an niran so Limo o Allah; oriyen niyan na Phagongkirun niran bo sukaniyan; na so kadakulan kiran na manga Kapir.

84. Na (Pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi (a so Nabi ran); Oriyan niyan na di kabugan sa idin so da Pamaratiyaya, go di siran

pakapamangunin sa rila.

85. Go amai ka kasandungan o siran a da Pamaginontolan so siksa, na di kiran ndun pakakhapun, go di kiran ta-alikun.

86. Na amai ka kasandungan o siran a Miyamanak oto so ini Pamanakoto iran (ko Allah), na Tharo-on niran: Kadnan nami! Siran naya so ini Pamanakoto ami, a siran so Sinimba mi a salakao Ruka. Na salawada-an niran siran a Katharo: Mata-an! A sukano na tithe a manga bokhag!

87. Na mapalad iran ko Allah sa Alongan noto so Kambayorantang; go doratun siran o Piyangumbalan niran a kabokhag.

88. Siran a Miyamangongkir go miyangalang ko lalan ko Allah- na pagomanan Nami siran sa siksa a lawan ko siksa, sabap ko kiyapaminasa iran;

89. Na (pakisabotingka) so Alongan a pakatindugan Nami so oman i pagtao sa saksi kiran, a pud ko manga ginawa iran: Go pakatalingoma-an Nami Suka (Ya Muhammad) a saksi ko siran naya: Na Piyakatoron Ami Ruka so Kitab a osayan ko langowan taman, go Torowan, go Limo, go Tothol a mapiya ko Mimbabayorantang (ko Allah).

90. Mata-an! A so Allah na Iso-sogo Iyan so kaontrol, go so kaphiyapiya, go so kabugi ko tonganai, go isasapar Iyan so pakasingai, go so marata, go so kapan-

ganiyaya: Iphagundao Niyan rukano ka-an kano makatatadum.

91. Na tomanun niyo so diyandi o Allah igira-a Miyakindiandi kano, go di niyo mbarungkasa so manga sapa ko oriyen o kiyatanto niyan; a Sabunar a biyaloi niyo so Allah a saksi rukano; Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

92. Na di niyo pagiringi so Babai a kiyakasiyan so tinikur iyan ko oriyen o kinikibud iyan sa manga kanggolgol. Sa mabaloi niyo so manga sapa iyo a limpangan ko ndolondolonan niyo, sa kabaloi o isa a pagtao a Sukaniyan i madakul adi so isa a pagtao: Giya-bo a kiphuthupungun rukano ron o Allah; na Mata-an a phagosa-in Niyan rukano dun ko Alongan a Qiyamah so sukano na di kano ron phagayonayon.

93. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi kano Niyan ko okit a isa: Na ogaid na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go Thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan: Na Mata-an a ipagisha rukano dun so Pinggolaola niyo.

94. Na di niyo mbaloya so manga sapa iyo, a limpangan ko ndolondolonan niyo, ka midolas so parapara ko oriyen o kiyapakabukun niyan, go kata-aman niyo so marata sabap ko kiya-alangi niyo ko lalan ko Allah, go makambagiyan kano sa siksa a lubi a mala.

95. Na di niyo phamasa-an so

diyandi o Allah sa arga a maito: Mata-an dun a so shisi-i ko Allah na giyoto i tomo rukano, o sukano na katawi niyo.

96. So shisi-i rukano na khada: Na so shisi-i ko Allah na kakal. Na Mata-an a imbalas Ami dun, ko siran a miphapantang, so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

97. Sadun sa nggalubuk sa mapiya, a Mama odi na Babai, a sukaniyan na Mapaparatiyaya, na Mata-an a Pakapaginuta-on Nami dun sukaniyan sa Kapaginutao a mapiya, go Mata-an a ibalas Ami kiran ndun so balas kiran si-i ko mapiya ko Pinggolaola iran.

98. Na igira-a mbatiya-an ka so Qur-an, na lindong Ka ko Allah pon ko Shaitan a Phuradiyamun.

99. Mata-an! A sukaniyan na da-a mapukhapa-ar iyan ko siran a Miyamaratiyaya a so bo so Kadnan niran i sasarigan niran.

100. Aya bo a adun a mapukhapa-ar iyan non, na si-i ko siran a Puphamangonot rukaniyan go so siran a Puphamanakoto ko Allah.

101. Na igira-a adun a ini sambi Ami a isa a Ayat ko darpa o isa Ayat,- a so Allah i Mata-o ko Iputhoron Niyani,- na Tharo-on niran: A Suka dun (Ya Muhammad) i Puphangumba-al: Kuna, ka so kadakulan kiran na di manga Tata-o.

102. Tharowangka: A Initoron

Sukaniyan o (Jibril a) Niyawa Soti a pho-on ko Kadnan Ka a bunar, ka-an thakna so (poso o) siran a Miyamaratiyaya, go Torowan go Tothol a mapiya ko Mimbabayor-antang (ko Allah).

103. Na Sabunsabunar a katawan Nami a Mata-an! A siran na gi-i ran Tharo-on: A matagon naya ipuphangundao a Manosiya. (Pitharo o Allah a:) so basa a so ipuphangambir iran non na ino a Adiyami, na giya Qur-an naya na basa Arab, a mapayag.

104. Mata-an! A so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah,-na di siran Thoro-on o Allah, go adun a bagiyani niran a siksa a Malipodus.

105. Aya bo a Puphangumba-al ko kabokhag na so siran a di Mapaparatiyaya ko manga Ayat o Allah: Na siran man na siran i manga bokhag!

106. Sadun sa tao o Ongkirun niyan so Allah ko oriyani o Kiyaparatiyaya niyan,- inonta so tao a miyatugul, a so poso iyan na thatakna ko Paratiyaya-na ogaid na sa dun sa maliwanag sa ginawa niyan so Kaongkir,- na si-i kiran so rarangit a pho-on ko Allah, go adun a bagiyani niran a siksa a lubi a mala.

107. Giyoto man na sabap sa Mata-an! a siran na miyatomo iran so Kaoyagoyag ko doniya a di so Akhirit: Na Mata-an! A so Allah na di Niyani Thoro-on so Pagtao a da Pamaratiyaya.

108. Siran man so Piyatri o Allah so manga poso iran, go so kanug iran, go so manga kailai ran; na siran man na siran so khikalilipat.

109. Matatangud a Mata-an! A siran na siran so manga logi ko Akhirat.

110. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- makapantag ko siran a Miyamagoyag ko oriyen o kiyapangarasi-i kiran,- oriyen niyan na Miphurang siran go Miphantang siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka, ko oriyen naya na titho a Manapi, a Makalimo-on.

111. (Pakisabotingka:) So Alongan a makatalingoma so oman i ginawa na domaowa sa linding iyan sa ginawa niyan, go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Miyanggalubuk iyan, a siran na di siran kasalimbotan.

112. Na mimba-al so Allah sa ibarat: A ingud a miyabaloi a Lomilintad, a thatakna, Puhakatalingoma-on so pagupur on a moramora a puhakapo-on ko mbalabala a darpa: Na Inongkir iyan so manga Limo o Allah: Na piyakita-aman non o Allah so kini-kolobon o kaor go so kaluk sabap ko siyowa iran.

113. Na Sabunsabunar a adun a miyakaoma kiran a Sogo a pud kiran, na Piyakambokhag iran Sukaniyan; na miyadansal siran o siksa a siran na kapapantagan a manga Darowaka.

114. Na kangkano ko ini Pagupur rukano o Allah a halal a mapiya; go Panalamat kano ko Limo o Allah, o sukano na aya niyo bo Pushowasowatun.

115. Aya dun a inisapar Iyan rukano na so miyatai (a da masombali), go so rogo (a tomiyoga) go so sapo a Baboi, go so ini Panambai ko salakao ko Allah: Na sa tao a Kasungutan, a kuna a ba pangangkowala, go kuna a ba Pumamalawani,- na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

116. Na di niyo Putharowa ko kiphuropan non o manga dila iyo ko kabokhag,- a giya-i na halal, go giyaya na haram, ka khiyangkob iyo ko Allah so kabokhag. Mata-an! A siran a iphagangkob iran ko Allah so kabokhag, na di siran phamakasulung sa maliwanag.

117. Khasawitan niran sa maito (ko doniya); na adun a bagiyen niran a siksa a malipudus.

118. Na si-i Ami bo inisapar ko manga Yahodi so Piyanothol Ami Ruka gowani: Na da Ami siran salimboti, na ogaid na siran i pushalimbot ko manga ginawa iran.

119. Oriyan niyan na Mata-an! A so Kadnan Ka,- si-i ko siran a miyakanggalubuk siran sa maratasa sabap ko kada-a mulung, oriyen niyan na Mithaobad siran ko oriyen noto go Miphiyapiya siran,- na Mata-an! A so Kadnan Ka ko oriyen naya, na tanto a Manapi, a Makalimo-on.

120. Mata-an! A so Ibrahim na miyabaloi a ladiyawan, a Puphan-gongonotan ko Allah, a tomataliyadok ko bunar, go da mapud ko manga Pananakoto:

121. Mananalamat ko manga Limo o Allah, Pinili Iyan, go Pinggonana-o Niyan Sukaniyan ko lalan a maka-o ontol.

122. Go bigan Nami Sukaniyan si-i ko doniya sa mapiya, go Mata-an! A si-i ko Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

123. Oriyan niyan na ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad): A Kudugangka so okit o Ibrahim a shalimbotawan, go da mapud ko manga Mosrikh.

124. Aya bo a Piyaliyogatan (ko Kapumasla-a) ko Sapto na so siran a da-on pagayonayon; na Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ndun ko Alongan a Qiyamah, ko da iran pagayonayoni.

125. Panolonun Ka so lalan o Kadnan Ka sa nggolalan ko Ongangun go so undao a mapiya; go dawawan Ka kiran so lubi a mapiya; Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai, pho-on ko lalan Rukaniyan, go Sukaniyan i Mata-o ko Miyamangudug ko ontol.

126. Na o shaop kano. na saop kano sa so lagid o inikidiya rukano to: Na Ibut o Shabar kano, na Mata-an a giyoto i mapiya a bagiyon o miyamakasabar.

127. Na Shabar Ka, na di ka phakasabar inonta a sabap ko Allah; na Dingka siran Pumboko-on: Go di nggagutun a Rarub Ka so Kapuhagantangan niran sa marata.

128. Mata-an! A so Allah na babid o siran a Miyamananggila, go so siran a Miphipyapiya.

Surah Bani Israil (Al-Isra)-17

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Soti so (Allah a) Piyakalalakao Niyan so Oripun Niyan (a Muham-mad) ko Kagagawi-i pho-on ko Masjidil Al-Haram si-i ko Masjidil Al-Aqsa, so piyakandakulan Nami sa mapiya so muliliyota-on,- ka Phakaila-in Nami Sukaniyan ko manga Tanda Ami: Mata-an! A so Allah so Puphakanug, a Puphakai-lai.

2. Na inibugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami Sukaniyan a Torowan ko manga Moriyatao o Israil,- (Pitharo Ami a:) Da-a khowa-an niyo a salakao Rakun a sasarigan.

3. (Hai) Kiyababadan ko tao a iyoran Nami a pud o Nuh (ko Kapital)! Mata-an! A so Nuh na aya butad Iyan na Oripun, a Mananalamat.

4. Na Piyakitokawan Nami ko manga Moriyatao o Israil si-i ko Kitab, a Mata-an a phaminasa kano dun ko Lopa sa makadowa, go Mata-an a phangarasi kano dun sa kapangarasi a mala!

5. Na amai ka makaoma so diyandi a paganai sa dow a oto, na pakipangarasiyan Nami sukano ko manga Oripun Nami a adun a bagur iyan a mitataralo: Na pakaphagashoga-an niran so pagulutulutan o manga walai; na miyabaloi a diyandi a mapunggolaola.

6. Oriyan niyan na ikasoi Yami rukano so kapupugusa kiran: Go bugan Nami sukano sa manga tamok (a madakul), go manga Wata, go balowin Nami sukano a madakul a tao.

7. (Na Pitharo Ami a:) O phiya-piya kano, na miyakaphiyapiya kano sa ruk o ginawa niyo; na o mbinasa kano, na ruk o ginawa niyo. Na amai ka makaoma so diyandi a mori, (na Pakapangarasin Nami siran), ka-an niran mapakarimung so manga Paras iyo, go an siran makasolud ko Masjid (al-Aqsa) lagid o kiyapakasolud iran non ko paganai a kiya-okitan, go an niran mabinasa so miyamugus sa mala a Kapaminasa.

8. Masikun so Kadnan niyo na Ikalimo kano Niyan; na o kasoi kano (Maminasa), na ikasoi Ami (so siksa rukano): Na ini sunggai Ami so Naraka Jahannam a tharongkowan ko Miyamangonkir.

9. Mata-an! A giyangkai a Quran na Phakatoro ko Sukaniyan a lubi a matitho, go Puphanotholun Niyan ko Miyamaratiyaya a siran so Minggalalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyon niran a balas, a lubi a mala;

10. Na Mata-an! A siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na mithiyagar Kami sa bagiyon niran a siksa a Malipudus.

11. Na Puphangunin o Manosiya so marata (igira-a pukhararangitan) lagid o kapuphanguniya niyan ko

mapiya, na tatap a so Manosiya na ga-angga-anun.

12. Na biyaloi Ami so Gagawi-i a go so Daondao a dowa Tanda: Na piyakasalum Ami so Tanda a Gagawi-i, na biyaloi Ami so Tanda o Daondao a Masindao; ka-an kano gi-i makambabanog sa riskhi a phon ko Kadnan niyo, go a niyo katokawi so bilangan o manga ragon, go so itongan: Na so langowan taman na piyagosai Ami sukaniyan sa marayag a kapagosai.

13. Na oman i Manosiya na in-itambud Ami ron so sorat o Amal iyan si-i ko lig iyan: Na pakagumaon Nami ron sa Alongan a Qiyamah a sorat a masangat iyan a maka-kyat.

14. (Tharo-on non a:) Batiya-angka so sorat ka: Makatatarotop so ginawangka sa Alongan na-i a phamagitong ruka.

15. Sa dun sa komudug ko ontol, na phakakudug ko ontol sa ruk bo a ginawa niyan: Na sa dun sa somilai, na phakasilai sa rombo phakatana: Na di kha-awidan o baradosa so dosa o pud iyan: Na di Kami phaniksa taman sa di Kami Makasogo sa Sogo.

16. Na igira-a kabaya Ami a kabinasa Ami ko Phagingud, na Sogo-on Nami so manga Nakoda rukaniyan (a Nggolalan ko manga Rasul) na ndarowaka siran ro-o; na mapatoton so Katharo (a siksa): Na binasa-an Nami sukaniyan sa tarotop a kabinasa.

17. Na madakul a bininasa Mi ko manga pagtao a miya-oriyon o Nuh! Na makatatarotop so Kad nan Ka si-i ko manga dosa o manga Oripun Niyan a Kaip a Puphakailai.

18. Sadun sa aya butad iyan na kabaya iyan so maga-an, na nggaganaan Nami ron si-i (sa doniya) so khabaya-an Nami si-i ko tao a kabaya Ami: Oriyan niyan na isunggai Ami a ruk iyan so Naraka Jahanam: A phakasoludon a kapapa-awingan, a mibobowang.

19. Na sadun sa kabaya iyan so Akhirat, go Panamaraan niyan nggalubuk so Punggalubukun rukaniyan, a sukaniyan na Maparatiyaya,- na siran man na miyabalo so galubuk iran a tatarima-an.

20. Oman i isa na pumbugan Nami so siran na-i go so siran naya, ko Pamumugayan o Kadnan Ka: Na da ko butad o Pamumugayan o Kadnan Ka iba kharun.

21. Pamimikiranangka o andamanaya i kiyapakalubi Ami ko saba-ad kiran ko saba-ad; na mata-tangkud a so Akhirat i lubi a mala a kiyapakaphapangkata go lubi a mala a kiyapakapululubiya.

22. Di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao; ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a misisili.

23. Na ini Paliyogat o Kadnan Ka a da-a Pushowasowata niyo a inonta Sukaniyan, go (Phiyapiya i

niyo) so mbala a Lokus sa samporna a kaphiyapiya. Na o raota ko kamamasa-i Ruka so Kalokus o isa sa dowo oto, odi na tanan siran, na Dingka kiran Putharowa i khari-morong Ako, go Dingka siran phurarasunga, go Tharowangka kiran so Katharo a Kapaga-adat.

24. Go pakainayangka kiran so gowagowai ko Kapangalimbaba-an, pho-on ko Kalimo, go Tharowangka: A Kadnan Ko! Kalimo-on Ka Siran lagid o Kiyapagoyogoyaga iran Rakun ko kaito Akun.

25. So Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga ginawa niyo: O mabaloi kano a manga Bilangatao, na Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi ko manga barataobat.

26. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Go di Ka phamagola sa kapulaga.

27. Mata-an! A so manga taolanan na miyabaloi siran a manga Pagari o manga Shaitan; na aya butad o Shaitan na Mo-ongkir ko Kadnan Niyen.

28. Na o Thalikhodingka siran sa kambabanog sa Limo a pho-on ko Kadnan Ka, a nanayaon Ka sukaniyan, na Tharowangka kiran: So Katharo a mainai.

29. Go Dingka mbaloya so Limangka a mitatambud ko lig Ka, go

Dingka mbukara sukaniyan sa tarotop a kabukar, ka makaoshad Ka a kapapa-awingan, a kiyawiswisan.

30. Mata-an! A So Kadnan Ka na puphakalowagun Niyen so Pagupur si-i ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyen. Mata-an a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyen a Kaip, a Puphakalai.

31. Go di niyo mbonowa so manga Wata iyo sa kaluk ko Kamiskin: Ka Sukami i Puphagupur kiran, go Puphagupur rukano. Mata-an! A so Kabonowa kiran na miyabaloi a dosa a mala.

32. Go di kano pagobai ko kashina: Ka Mata-an naya! A miyabaloi a pakasisingai, go miyakaratarata a okit.

33. Go di niyo mbonowa so ginawa a so inisapar o Allah inonta o misabap ko kabunar. Na sa tao a mabono a pimbaba-an, na Sabunar a singgayan Nami so wali ron sa kapa-ar: Na di pulawan ko kakitas; Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a tatabangan.

34. Go di kano pagobai ko tamok o ilo inonta o so i phakapiya niyan, taman sa iraot ko kakhasad iyan; go tomana niyo so diyandi, Mata-an! A so diyandi na tatap a khi-isha (ko Alongan a Qiyamah).

35. go tarotopa niyo so kapagasad igira-a miyagasad kano, go thimbang kano ko timbangan a on-

tol: Giyoto man i tomo, go lubi a mapiya a ondas iyan.

36. Go Dingka puthindugi so da-a Kata-ongka-on; Mata-an! A so kanug, a go so kailai, go so poso na oman i isa kiran na khaisha-an.

37. Go di Ka pulalakao ko Lopa sa Kambantogan: Mata-an! A suka na dingka dun mabunsad so Lopa, go dingka dun marupung so manga Palao sa kaporo.

38. Oman i isa ro-o na miyabaloi so karata-an niyan si-i ko Kadnan Ka a Piyakagowagwad.

39. Giyoto man na pud ko ini Ilaham Ruka o Kadnan Ka (Ya Muhammad) a Ongangun; na di Ka Phangumba-al sa pud o Allah a Tohan a salakao, ka Maphoshangka ko Naraka Jahannam, a kapapa-awingan, a mibobowang.

40. Ba rukano piyakibisa o Kadnan niyo so manga Wata a Mama, na kinowa Niyan so manga Malai-kat (a Wata Iyan) a manga Babai? Mata-an! A sukano na matatang-kud a gi-i kano Tharo sa Katharo a miyakalupas!

41. Na Sabunsabunar a pishalisai Ami sangka-i a Qur-an, ka-an niran kasaboti, na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa kiyapalagoi (ko bunar)!

42. Tharowangka: A o adun a pud o Allah a manga Tohan,- lagid o Katharo iran,- na sa maoto na

Mata-an a muloloba siran sa lalan ko khiruk ko Kapa-ar!

43. Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko gi-i ran Tharon! Amaporo a Lubi a Mala!

44. Puthasbik Rukaniyan so manga Langit a pito go so Lopa, go so matatago kiran, na da-a nganin a badi Puthasbik sa Podi Rukaniyan; na ogaid na di niyo shabotun so Tasbik iran! Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Matigur, a Manapi!

45. Na igira-a Biyatiya-a Ka so Qur-an, na Puthagowan Ami so lut Ka a go so lut o siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, sa runding a marurunding:

46. Go tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-an niran di khasaboti Sukaniyan, go (tiyagowan Nami) so manga tangila iran sa kabungul: Na igira-a Miyaloingka so Kadnan Ka si-i ko Qur-an, ko Kai Isa Isa Niyan, na tomingur siran, ko manga talikhodan niran sa kapalagoi.

47. Sukami i lubi a Mata-o ko sabap a Kapuphamamakinug iran noto gowani ko Puphamamakinugun Ka iran; go gowani ko siran a gi-i siran mbibitiyara-i, sa masa oto na gi-i Tharo-on o manga Darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan!

48. Pamimikiranangka (Ya Muhammad) o andamanaya i kinipangibaratan niran Ruka: Na miyadadag siran, na da-a khakudug iran a lalan.

49. Na Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun sa Ka-adun a bago?

50. Tharowangka: A mbaloi kano pun a Ator, odi na Potao,

51. Odi na ka-adun a pud ko mala (a kaguguda-a niyo ron), ko manga rarub iyo (na Khaoyag kano dun)! Na Putharo-on niran ndun: Antawa-a i maphakakaso kami niyan (ko Kaoyagoyag)? Tharowangka: A so Miyadun rukano ko paganai a kiya-okitan! Na khulungkulungun niran Ruka a manga Olo iran, na Tharo-on niran: Andai kikhitana iyan? Tharowangka: A matatangkud a mababaloi a marani!

52. Si-i ko Alongan a tawagun kano Niyan, na misumbag iyo so Podi Rukaniyan, go aya arangan niyo na da-a minitarug iyo (ko Do-niya) a rowar ko maito!

53. Na Tharowangka (Ya Muhammad) ko manga Oripun Ko: A Putharowa iran so mapiya: Mata-an! A so Shaitan na punggoriga-on niyan siran: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi a ridowai o manga Manosiya a mapayag.

54. So Kadnan niyo i Mata-o rukano: O kabaya Iyan, na Ikalimo kano Niyan, odi na o kabaya Iyan, na siksa-an kano Niyan: Na kuna a ba Ami Suka Siyogo a somisiyap kiran.

55. Na so Kadnan Ka i Mata-o ko tao a shisi-i ko manga Langit go

so Lopa: Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami so saba-ad ko manga Nabi ko saba-ad: Go bigan Nami so Dawood sa (Kitab a) Zaboor.

56. Tharowangka: Panongganoya niyo so siran a ini tugo niyo (a manga Katohanana) a salakao ko Allah: Na da-a Mipapa-ar iran ko kapokas rukano o Morala go di ran khitogalin.

57. Siran man so siran a Puphanongganowin niran na gi-i ran mabanogun so okit a kapakarani ko Kadnan niran,- (Puphamagarabaya) o antawa-a kiran i lubi ron a madasug: Go a-arapun niran so Limo Iyan go ika-aluk iran so siksa Iyan: Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na tatap a pakalukluk.

58. Na da-a Ingud a ba Ami di binasa-a sukaniyan ko da pun so Alongan a Qiyamah, odi na ba Ami di siksa-a sukaniyan sa siksa a sangat: Miyabaloi oto a misosorat ko Kitab (a Lauh Mahfol).

59. Na da-a miyakarun Rukami ko Kapuphikatoron Nami ko manga Tanda, a rowar sa kiyapakambo-khaga-on o miyanga-o ona: Na inibugai Ami ko Samood so Babai a Onta a karina a mapayag, na Pindarowaka-an niran noto: Na da-a (salakao a) Kapuphamakatoron Nami ko manga Tanda a rowar sa pangangaluk.

60. Na gowani na Pitharo Ami Ruka: A Mata-an! A so Kadnan Ka na katatangkalan Niyan so manga Manosiya: Na da-a kinisungga-in

Nami ko kailai a so Piyaki-ilai Ami Ruka, a rowar sa tupung ko manga Manosiya,- go (lagid oto) so kayo a Pimorka-an a miya-aloi ko Qur-an: Na ipuphangangkaluk Ami kiran, na da-a minipagoman niyan kiran a rowar sa kapangakowala a mala!

61. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A Pangalimbaba-an Kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an Siran non, inonta so Iblis: Ka Pitharo iyan: A ino ako Phangalimbaba-an ko tao a Inadun Ka a botha?

62. Pitharo (o Iblis): Aiguda-a Ka sangka-i a Piyakaombaangka rakun? Ibut o bugi Akongka sa talik taman ko Alongan a Qiyamah na lunganungko dun domadag so manga Moriyatao Niyan inonta so maito!

63. Pitharo (o Allah): A nggolanun ka (i kabaya-a ka); ka sadun sa monot ruka kiran, na Mata-an! A so Naraka Jahannam i balas rukano, a balas a tarotop.

64. Go pamodiyokun ka ko sa dun sa khagagangka kiran, so sowarangka; go lalisangka siran rakhos o manga Komokoda-a ka, go so Puphamakalalaka-on ka; go pakithompok ka kiran ko manga tamok go so manga Wata (iran); go bugingka siran sa pasad. Na da-a ipumbugai kiran a pasad o Shaitan a rowar sa kapulalalong.

65. Mata-an! A so manga Oripun Ko (a Miyamaratiyaya), na da dun

a kapa-ar ka kiran: Go makatataro-top so Kadnan ka a somisiyap.

66. So Kadnan niyo so Puphaka-latas rukano ko manga Kapal ko Kalodan, ka-an kano gi-i makambabanog ko Kakawasa-an Niyan. Mata-an! A Sukaniyan na tatap a mala rukano i Limo.

67. Na igira-a minisogat rukano so morala ko Kalodan, na mada so Puphanongganowin niyoinonta bo so Sukaniyan (a Allah)- na kagiya mabaton kano Niyan ko Kalopanan, na tomiyalikhod kano. Na tatap a so Manosiya na da-a Tadum iyan!

68. Ba kano somiyarig sa di kano Niyan landungun ko didalum o Lopa, odi na di kano Niyan botawan sa sobosobo a puthad, a sa oriyaniyan na da dun a mato-on niyo a Panarigan?

69. Odi na ba kano somiyarig sa di kano Niyan ro-o pakakasowin sharoman, na botawan kano Niyan sa mabagur a ndo na ludun kano Niyan sabap ko Kiya-ongkir iyo, oriyaniyan na da dun a mato-on niyo a abanga iyo Rukami ron?

70. Na Sabunsabunar a piyakalubi Ami sa Munang so manga Moriyatao o Adam; go piyakapaguda Ami siran ko Kalopanan a go so Kalodan; go ini Riskhi Ami kiran so manga pipiya; go Piyakaombao Ami siran ko madakul ko manga Inadun Nami sa titho a Kapakaombao.

71. Si-i ko Alongan a itawag Ami ko oman i Manosiya so Daptar

iran: Na sa dun sa mibugai ron so Kitab iyan si-i ko kawanan niyan, na siran man na Mabatiya iran so Kitab iran, na da-a masalimbot kiran a ishambo o dadangulisun.

72. Na sadun sa miyabalo i si-i (sa Doniya) a bota, na sukaniyan si-i ko Akhirat na bota dun, go tanto a miya-awat ko lalan.

73. Na Mata-an a maito bo na khapokas Ka iran ndun ko ini Ila-ham Ami Ruka (Ya Muhammad), ka-an Ka Rukami Miyangkob so salakao rukaniyan: Na o giyoto i miyasowa na Khowa-angka iran ndun a bolay oka!

74. Na o da Ami Suka pakathakna-a, na Sabunsabunar a mararani mitaliyadok Ka kiran sa shai a maito.

75. Na o giyoto i miyasowa na kaphakita-aman Nami Ruka dun so takup a siksa ko Kaoyagoyag, go so takup a siksa ko kapatai: Oriyan niyan nada-a mato-on Ka a tabanga-a Ka Rukami!

76. Na Mata-an a maito bo na khabogao Ka iran ko Lopa (a Madinah), ka phaka-awa-an Ka iran non; na o giyoto i miyasowa na da-a khitarug iran ko kaipos Ka, a rowar ko maito.

77. Okit o tao a Sabunar a Siyogowan Nami a miya-ona an Ka sa pud ko manga Sogo Ami: Na da-a khato-on Ka a misalin ko okit Ami.

78. Pamayandugun Ka so Sambayang-ko kapolid o Alongan taman ko kalibotung o Gagawi-i, go so Kapangadi-i ko Qur-an ko Sambayang ko khapita: Mata-an! A so Sambayang ko khapita na tatap a shasaksian.

79. Na so saba-ad ko Kagagawi-i na puphaguna-on Ka so Qur-an: A malalawan ko manga Paliyogat a ruk Ka: Matatangkud a phakadarpa-an Ka o Kadnan Ka ko darpa a mababantog!

80. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Pakasolud Akongka sa kasolud a kاسوبwat, go Pakaliyowa Kongka sa kaliyo a Kasosawat; go sunggai Akongka pho-on ko Hadapan Ka sa bagur a phakatabang.

81. Go Tharowangka: A miyakaoma so bunar, na miyailang so ribat: Mata-an! A so ribat na tatap a ilang.

82. Na Iputhoron Nami a pud ko Qur-an so bolong go Limo ko Miyamaratiyaya: Na ba dun puphakaoman ko manga Darowaka sa kalogi.

83. Na igira-a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod go itangkiri iyan a kilid iyan, na igira-a minisogaton so marata na mabaloi a kada-an sa panginam!

84. Tharowangka: A oman i isa na gi-i nggalubuk si-i ko okit iyan: Na so Kadnan niyo i lubi a Mata-o ko tao a sukaniyan i maka-o ontol sa lalan.

85. Na ipagisha iran Ruka so Niyawa. Tharowangka: A so Niyawa na si-i ko ilmo o Kadnan Ko: Go da-a inibugai rukano ko Kata-o rowar ko maito.

86. Na Mata-an! a o inikabaya Ami, na matatangtud a maphakada Ami dun so ini Ilaham Ami Ruka: Na sa oriyen niyan na da-a mato-on Ka makapantag Rukaniyan a Panarigan Rukami,-

87. Ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Kapudi Iyan na tatap a si-i Ruka lubi a mala.

88. Tharowangka: A Mata-an a apiya thampotamong so manga Manosiya go so manga Jinn sa kamba-al iran sa lagid angka-i a Qur-an, na di siran ndun makamba-al sa lagid iyan, apiya pun mabaloi so saba-ad kiran a tabanga o saba-ad.

89. Na Sabunsabunar a di bo dun pira a kiniropa-an Nami ko Manosiya, si-i sangka-i a Qur-an, ko oman i ibarat: Na da tarima-a o kadakulan ko manga Manosiya ka ba iran ndun siyangka!

90. Na Pitharo iran: A di ami Suka dun Pharatiyaya-an, taman sa da-a mapakambowat Ka rukami pho-on ko Lopa a manga Bowalan,

91. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Pamomolan a manga Qormah go manga Anggor, na kapakambowatan Ka so lumbak iyan sa manga Lawasaig a manga babandus;

92. O di na makaolog Ka ko Langit, mana-a so ini Daowangka rukami sa sapangkat; o di na mapakadarupa-a Ka so Allah go so manga Malaikat sa mipagadapa;

93. O di na adun a mabaloi a ruk Ka a Walai a Bolawan, o di na makapanik Ka ko Langit. Na di ami dun Pharatiyaya-an i Kiyapakanik Ka on taman sa di Kamingka Katoronan sa Kitab a mabatiya ami Sukaniyan. Tharowangka: Soti so Kadnan Ko! Ba adun a butad Akun a rowar sa Manosiya;- a Sogo?

94. Na da-a miyakarun ko Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran go-wani ko makaoma kiran so Torowan, a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa ino Shogo so Allah sa Manosiya a Sogo?

95. Tharowangka: O aya matatago ko Lopa, na manga Malaikat a Puhulalalakao a khibabalingon, na Mata-an a Pakatoronan Nami siran a pho-on ko Langit sa Malaikat a Sogo.

96. Tharowangka: Makatatarotop so Allah a saksi Rakun a go si-i rukano: Mata-an! a Sukaniyan na tatap si-i ko manga Oripun Niyen a Kaip, a Puhakailai.

97. Na sa dun sa Toro-on o Allah, na sukaniyan i phakakudug ko ontol; go sadun sa dadagun Niyen-na Dingka siran ndun mito-on sa manga Panarigan a salakao Rukaniyan. Go limodun Nami siran ko

Alongan a Qiyamah, a mikakamanga so manga Paras iran, a manga bota, go manga omao, go manga bungul: Darpa iran so Naraka Jahannam: Oman puphondao, na omanan Nami kiran sa kakadug.

98. Giyoto man i balas kiran, sabap sa Mata-an! A siran na In onkir iran so manga Ayat Ami, go Pitharo iran: Ino amai ka mbaloi kami a manga tolan go botha, ba Mata-an a sukami na Khaoyag kami dun sa Ka-adun a bago?

99. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, so Miyadun ko manga Langit go so Lopa, khagaga Niyan a Madun sa lagid iran? Go singgayan Niyan siran sa ta-alik, a da-a sangka-a madadalumon. Na da tarima-a o manga Darowaka ka ba iran ndun siyangka.

100. Tharowangka: O sukano i makapapa-ar ko khitatagowan ko Limo o Kadnan Ko, na sa maoto na Mata-an a runun niyo, sa kaluk ko kanggasto: Ka aya butad o Manosiya na maikot!

101. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Musa sa siyao a manga Tanda, a manga rarayag: Na ishan Ka ko manga Moriyatao o Israil: Gowani a makaoma kiran, na Pitharo-on o Pir-aon: Mata-an! A sakun na aya dun a kaguguda-a ko Ruka Hai Musa! na tataraponan!

102. Pitharo (o Musa): Sabunsabunar a katawan ka a da-a Tomiyoron saya a rowar ko Kadnan o manga Langit go so Lopa a man-

ga karina: Na Mata-an! A Sakun na aya dun a kaguguda-a Ko ruka Hai Pir-aon! Na ilang!

103. Na kabaya iyan a mbogaoon niyan siran ko Lopa (a Missir): Na inulud Ami sukaniyan go so langowan a pud iyan.

104. Go Pitharo Ami ko manga Moriyatao o Israil ko oriyaniyan: a Pagingud kano ko Lopa (a Missir): Na amai ka makaoma so diyan-di ko Akhirat, na pakatalingoma-an Nami sukano langon.

105. Na si-i ko bunar a Kinitoronun Nami (ko Qur-an), go si-i ko bunar a Kiyapakatoron Niyan: Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphanonotholan sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

106. Na so Qur-an na piyakasunggayami Sukaniyan, ka-an Ka oto Mabatiya ko manga Manosiya sa malanat: Go Initoron Ami oto sa (miyakashasaliyob a) Kinitoron Niyan.

107. Tharowangka: Piyaratiyayaniyo Sukaniyan odi na di niyo Pharatiyaya-a, Mata-an! A siran a piyamugan ko Kata-o a miya-ona a Niyan, na igira-a Pumbatiya-an kiran, na Ipushondong iran so manga baka a Mangangalimbaba-an siran,

108. Sa gi-ran Tharo-on: Soti so Kadnan nami! Mata-an a tatap a so diyandi o Kadnan nami na Mapunggolaola dun!

109. Go Ipushondong iran so manga baka, sa Puphamanugad siran, go puphakaoman kiran sa Kapangalimbaba-an.

110. Tharowangka: Panguni kano ko Allah, o di na Panguni kano ko Rahman: Apiya anda saya i ipanguni niyo Ron, na ruk Iyan so manga ngaran a manga pipiya. Na Dingka phakatanogun so Sambayang Ka, go Dingka oto Phunana-in, na mbabanog Ka ko pagulutan noto sa okit.

111. Na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, da kowa sa Wata, go da-a miyabalo i Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go da-a miyabalo i tabanga Iyan makapantag ko kapakaito: Na Shulusulangka Sukaniyan sa Samporna a Kashulusula!

Surah Al-Kahf-18

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so Kitab, go da-a biyaloi Niyan non a bukhog:

2. Matitho ka-a Niyan kapaki-iktiyari so siksa a sangat a pho-on Rukaniyan, go a Niyan Mapanothol ko Miyamaratiyaya a siran so gi-i nggalubuk ko manga pipiya, a Mata-an! A adun a bagiyen niran a balas a mapiya.

3. Matatatap siran non sa dayon sa dayon:

4. Go a Niyan Mapakaiktiyar so siran a Mitharo: Sa kominowa so Allah sa Wata:

5. Da-a Kata-oiran non, a go so manga lokus iran. Miyakala a Katharo a puphakambowat pho-on ko manga ngari iran. Da-a gi-i ran Tharo-on a rowar sa kabokhag!

6. Na masikun a mapakapagugut Ka a Ginawangka (Ya Muhamad), makapantag ko manga rarad iran o di ran Paratiyaya a angkai a Tothol sa makapantag sa boko.

7. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so matatago ko Lopa a Parahiyasan niyan, ka ana Mi siran katupungi o antawa-a kiran i taralbi a mapiya i galubuk.

8. Na Mata-an! A Sukami na adun ndun a pumbalowin Nami a matatago-on a Lopa kabagabagas.

9. Ba-aya tangkap Ka na Mata-an! A so manga tao ko Liyang a go so migaga-angon na miyabalo siran a pud ko manga tanda Ami a pakamumusa?

10. Gowani a magapas so manga Ngongoda ko Liyang: Na Pitharo iran: Kadnan nami! Bugi Kamingka pho-on Ruka sa Limo, go Tanorangka Rukami so butad Ami sa Torowan!

11. Na Piyakatorog Ami siran ko

Liyang, ko manga ragon a mai-itung,

12. Oriyan niyan na piyakagogo-nao Ami siran, ka ana mimapunto o antawa-a ko dowo lompok i Miyakatundo ko masa a kiyathiran!

13. Sukami na Puphanotholun Nami Ruka (Ya Muhammad) so Totholan kiran si-i ko bunar: Mata-an! A siran na manga Ngon-goda a Piyaratiyaya iran so Kadnan niran, na inomanan Nami siran sa Torowan:

14. Go piyakabagur Ami so manga poso iran: Gowani a gomanat siran na Pitharo iran: Aya Kadnan Nami na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa: Da dun a Phanguniyan Nami a salakao Rukaniyan a Tohan: Sabunsabunar a o sowa-a Mi oto na Miyakatharo Kami sa miyakalupas (a Katharo)!

15. Siran naya a pagtao Ami na kominowa siran sa salakao Rukaniyan a manga Tohan: Ino a da-a khitalingoma iran kiran a katantowan a mapayag? Na ba adun a lawan a darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag?

16. Na amai ka ganatan niyo siran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na pagapas kano ko Liyang: Ka saboyagan kano o Kadnan niyo ko Limo Iyan, go thiyagaran kano Niyan sa rangkap o butad iyo.

17. Na Pukhailaingka so Alongan, a igira a somibang, na miraramig ko Liyang iran sa tampar sa kawatanan, na igira a sumidup, na pukha-awat kiran sa tampar sa diyowang, a si-i siran matatago ko madaya-on. Giyoto man na pud ko manga Tanda o Allah: Nasa dun sa Toro-on o Allah na sukaniyan i phakakudug ko ontol; na sa dun sa dadagun Niyan, na Dingka dun mito-on sa panarigan a makanggonanao ron.

18. Na aya tangkap Ka kiran na khipagu-unao, a o ba di siran na khitotorogun; na gi-i Ami siran pakahulikhulidun sa tampar sa kawatanan go sa tampar sa diyowang: Na so Aso iran na igagamba iyan so dowo kamona mona niyan ko gimowa: Omailaingka siran na Katalikhodan Ka siran ndun sa kapalagoi, go mapuno-puno Ka kiran ndun a kaluk.

19. Na giyaya i kiyapakagogonawa Mi kiran, Ka-an siran makapamagishai. Pitharo o Mitharo a pud kiran: A pira i kiyathi niyo? Pitharo iran: A aya kiyathi tano na Salongan, o di na saba-ad sa Salongan. Pitharo (o saba-ad kiran): A so Kadnan niyo i Mata-o ko kiyathi niyo. Na sogowa niyo so isa rukano rakhus o pirak iyo ai si-i ko Bandar a Ingud: Na pangilailai sa sadun sa Soti a Pangunungkun na wita niyan rukano, a pagupur a pho-on Rukaniyan: Go lalanat, go di kano niyan ndun phakitokawi sa isa a tao.

20. Mata-an! A siran na o kato-kawi kano iran, na radiyamun kano

iran, odi na pakakasowin kano iran ko okit iran, na di kano dun makasulang sa maliwanag sa maoto sa dayon sa dayon.

21. Na giyaya i kiyapayaga Mi kiran ka-a niran katokawi a Mata-an! a so diyandi o Allah (a Kaoyag ko Yaomol Qiyamah) na Bunar, go Mata-an! A so Bangkit na da-a sangka-a madadalumon. Gowani ko puphangasawalan kiran so butad iran. Na Pitharo iran: Mbalai kano ko obai ran sa Walai: So Kadnan niran i taralbi a Mata-o kiran: Pitharo o siran a miyakasogat siran ko kupit iran: A mba-al tano dun ko obai ran sa Masjid.

22. Adun a Putharo kiran: Sa tulo, a ika pat iran so Aso iran; go adun a Putharo kiran sa lima, a ika num iran so Aso iran; kapan-gusar sa gaib; go adun a Putharo kiran: Sa pito, a ika walo iran so Aso iran. Tharowangka: A so Kadnan Ko i taralbi a Mata-o ko bilangan niran; da-a mata-o kiran a rowar ko maito. Na di Ka paki-pushasawala makapantag kiran, inonta so kapakishasawala a mapayag, go da-a Pagishaingka kiran sa makapantag kiran a isa bo.

23. Na Dingka dun Putharowa ko apiya antona-a, i Mata-an! A Sakun na Punggolaola-angko to amag,-

24. Inonta (obana-in Ka-on a) Omiyog so Allah! Go Tadumingka so Kadnan Ka igira a miyalipat Ka, go Tharowangka: A masikun a

Toro-on Nako o Kadnan Ko si-ko marani a di giya i a ontol.

25. Na miyakatarug siran ko Liyang iran sa Tulo gatos ragon, na inomanan niran sa siyao (ragon).

26. Tharowangka: A so Allah i taralbi a Mata-o ko kiyathai a kiyapakatarug iran: Ruk Iyan so mapagu-uma ko manga Langit a go so Lopa: Sayana a lambas i Kailai Sukaniyan, go sayana a Malambut i Kapamamakinug! Da-a bagiyon niran a salakao Rukaniyan a Panarigan; go da-a phakasakoto Niyan ko Kokoman Niyan a isa bo.

27. Na Batiya-angka so Initoron Ruka ko Kitab o Kadnan Ka: Da-a phakasambi ko manga Katharo Iyan, go da dun a khato-on Ka a salakao Rukaniyan a kaphagapasan.

28. Na Gun-gunangka a Ginawangka rakhus o siran a Pushimba-an niran so Kadnan niran ko kapipita go so kagabigabi, a kabaya iran so Kasosowat Iyan; go di siran pulupasa o dow a Matangka, sa kabaya-a Ka sa Parayaan ko Kaoyagoyag ko doniya; go Dingka Pagonoti so tao a piyakilipatan Nami ko poso iyan so Tadum Rukami, go inontan niyan so kabaya iyan a ribat, go mimbalo so butad iyan a miyakalupas.

29. Na Tharowangka: A so bunar na pho-on ko Kadnan niyo: Na sa dun sa khabaya, na Paratiyaya, go sa dun sa khabaya, na Khapir: Mata-an! A Sukami na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa Apoi,

khalikopan siran o manga kadug iyan; na amai ka manguni siran sa inomun na paka-inomun siran sa ig a lagid o totonagun a timbuga, a phakatotong ko manga paras. Piya-kasingai a inomun! Go miyakaratarata a darpa!

30. Mata-an! A so siran a Miyamaratipayago pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an! A Sukami na Diyami ndadasun so balas ko tao a miphiyapiya sa galubuk.

31. Siran man i khibagiyan ko manga Sorga a tatap, a Puphamangondas ko kababa-an niran so manga lawasaig: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Makapunditar siran sa Nditarun a Gadong a manipis a Sotra, go makapal a Sotra; gi-i siran ro-o Shandasandang ko manga Kantir. Pakaluma a balas! Go miyakapiya-piya a darpa!

32. Na Mba-alingka kiran a ibarat, a dowa Mama: A singgayan Nami so isa on sa dowa a Asinda a manga Anggor go piyakalibutan Nami a dowa oto sa Qormah; go biyaloi ami so pagulutan a dowa oto a babasoka.

33. Omani isa sa dowaya a Asinda na pukhibugai niyan so Onga niyan, go da-a khorangun niyan non a maito bo: Na piyakaondasan Nami so lumbak a dowa oto sa lawasaig.

34. Na miyakatimo sa manga Onga: Na Pitharo iyan ko pud iyan a sukaniyan na puphangandangan

niyan: A sakun i madakul a di suka i Tamok, go tanto a mabagur i manga tabanga.

35. Na somiyolud ko Asinda niyan ko gi-i niyan kandarowaka-i sa ginawa niyan: Pitharo iyan: A di ko puraotun a kirakira a ba ini mailang sa dayon sa dayon,

36. Go di ko puraotun a kirakira i so Bangkit na ba makatindug: Na ibut o makandodako ko Kadnan ko, na Mata-an a phakato-on nako dun sa tomo adi giyai a darpa a khan dodan.

37. Pitharo on o pud iyan, a gi-iron makishinumbaga: A inongka Pagongkira so (Allah a) Inadungka Niyan a pho-on sa botha, oriyaniyan na pho-on sa Notfa, oriyaniyan na Pithaongka niyan a Mama!

38. Ogaid na (sakun na miyagikral ako sa) Sukaniyan so Allah, a Kadnan ko, na da-a Ishakoto akun ko Kadnan ko a isa bo.

39. Na inongka da Tharowa isa ko somolud ka ko Asindangka: A sa dun sa kabaya o Allah! Da-a bagur odi si-i ko Allah! Apiya aya kapukhailayangka rakun na sakun na maito a di sukai Tamok a go Moriyatao;

40. Na matatangtud a mbugan nako o Kadnan ko sa tomo a di so Asindangka, na botawanan Niyan (so asindangka) sa manga Luthi a pho-on ko Langit, na mabaloi a Lopa a miyagunasnas!-

41. O di na mabaloi so igon a somunup, na dingka dun oto magaga mbabanog.

42. Na miya-ilang so Pur iyan, na miyabalo i di-i niyan mapakakho-sowa so dow a palad iyan makapantag ko miyanggasto niyan non, a giyoto na Miyangaguguba so manga ta-aron, sa gi-i niyan Matharo: Hai o ba bo da-a Minisakoto akun ko Kadnan a isa bo!

43. Na da-a miyabalo i ron a pagtao a makaphananabangon a salakao ko Allah, go da niyan malinding a ginawa niyan.

44. Ro-o man na so Parinta na ruk o Allah, a ontol. Sukaniyan i mapiya i kabalas, go mapiya a khabolosan.

45. Na Payagangka kiran so ibarat o Kaoyagoyag ko doniya: Lagid o ig a Piyakatoron Nami sukaniyan pho-on ko Kawang: Na miyaka-shaosaog sa sabap rukaniyan so manga Mangunguto ko Lopa, (na sa oriyan niyan) na mimbalo i gapok, a ipukhayambur sukaniyan o manga ndo: Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

46. So tamok a go so Manga Moriyatao na (matag) Parahiyasan ko Kaoyagoyag ko doniya: Na so manga tatap a manga pipiya, i taralbi a mapiya a balas si-i ko Kadnan Ka, go taralbi a mapiya a a-arapun.

47. Na (Tadumingka) so Alongan a pakalalakaon Nami so manga

Palao, na Mailaingka so Lopa a mamamayas, go timo-on Nami siran, na da-a ibagak Ami kiran a isa bo.

48. Na ipangadap siran ko Kadnan Ka a shasa-asa-ap siran, (Tharo-on o Allah:) Sabunsabunar a miyakaoma kano Rukami sa lagid o Kiya-aduna Mi rukano ko paganai a kiya-okitan: Kuna, ka ini tugo niyo a da dun a isunggai Ami rukano a ta-alik (a ka Khaoyag iyo)!

49. Na mibutad so Daptar, na Mailaingka so manga baradosa a ma-aluk siran po-on ko nganin a matatago-on; Go Matharo iran: Hai miyabinasa tano! Antona ini a Daptar! A da-a pulao-on niyan a maito go da-a mala, a ba niyan nda maitong! Na maoma iran non so pinggalubuk iran a makamamasa: Na da-a shalimbota o Kadnan Ka a isa bo.

50. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: A pangalimbaba-an kano ko Adam: Na Miyangalimbaba-an siran inonta so Iblis. Sukaniyan na pud ko manga Jinn, na siyangka iyan so Sogowan o Kadnan Niyan. Ba niyo khowa-a sukaniyan a go so manga tonas iyan a manga panarigan a ishambi-iyow Rakun? A siran na manga ridowai niyo! Sayana a marata a kiyasambi o manga darowaka!

51 Kuna a ba Akun kiran piyakishaksi-an a Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, o dina so Kiya-aduna ko manga ginawa iran:

Go kuna a ba Akun kinowa so phamakadadag a manga tabanga!

52. Na (Tadumingka) so Alongan a Tharo-on (o Allah): A tawaga niyo so ini puririmbang iyo Rakun, a siran so ini tugo niyo; na Panonganowin niran siran, na di ran siran masumbag; na tagowan Nami so pagulutan niran sa Landung a phakabinasa.

53. Na kasandungan o manga baradosa so Apoi na matangkud iran a Mata-an! A siran na khaolog siran non: Go da-a mato-on niran a milidason.

54. Na Sabunsabunar a pishalinalin Ami magosai sangkai a Quran, ko manga Manosiya so oman i ibarat: Na tatap a so Manosiya, na lubi a madakul i kapamawal ko apiya antona-a.

55. Na da-a miyakarun ko manga Manosiya ko Kapakaparatiyaya iran, isa ko makaoma kiran so Torowan, a go so Kapakapanguni ran sa Ma-ap ko Kadnan niran, a rowar sa kaphakatalingoma kiran o kiyao-kitan o miyanga o ona, o di na so kaphakatalingoma kiran o siksa a mithomlanga (iran).

56. Na da-a Kiyasogo Ami ko manga Sogo a rowar sa Pakaphamanotholun siran sa mapiya go Phamaka-iktiyar siran: Na ipuphamawal o siran a Miyamangongkir so ribat, ka imbinasa iran noto ko bunar, go kinowa iran so manga Ayat Akun go so Piyaki-iktiyaran kiran a kasandagan!

57. Na ba adun a tao a makalawan a darowaka ko tao a minindaron so manga Ayat o Kadnan niyan, na tiyalikhodan niyan, go piyakalipatan niyan so Miyanggalubuk o dowo lima niyan (a dosa)? Mata-an! A Sukami na tiyagowan Nami so manga poso iran sa manga totop ka-a niyan ndi khasabot, go (Tiyagowan Nami) so manga tangila iran, sa kabungul. Na apiya pun tawagun Ka siran ko Torowan, na di siran ndun Phakaontol sa maoto sa dayon sa dayon.

58. Na so Kadnan Ka a Manapi, i khiruk ko Limo. O danuga Niyan siran sabap ko pinggalubuk iran, na Mata-an a kapunggaga-a nan Niyan kiran so siksa: Kuna, ka adun a bagiyani niran a ta-alik, na da dun a mato-on niran a salakao Rukaniyan a kapagapasan.

59. Na giyangkoto a (tao ko) manga Ingud na bininasa Mi siran ko kiyandarowaka iran; go tiyagowan Nami so kakhabinasa iran sa ta-alik.

60. Na gowani na Pitharo o Musa ko Mangoda Niyan: A di Yako Tharug taman sa di Yako Misampai ko kiyambaratumowa-an o dowo Kalodan, o di na makapopos Ako sa phipira ragon.

61. Na kagiya a iraot siran ko kiyambaratumowa-an a dowo oto (a Kalodan), na kiyalipatan niran so suda iran, na miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a okita (a kiyamara-an).

62. Na kagiya a makalupas siran na Pitharo Iyan ko Mangoda Niyan: Witangka si-i so ipagoto ta; Sabunsabunar a riya-ot Ta sa kaphulalakao Ta ini a dokao.

63. Pitharo (o Mangoda Niyan): A ino Miya-ilaingka gowani ko Domukhata ko lakongan? Na Mata-an! A Sakun na kiyalipatangko so suda: Na da-a lominipat Rakun non ko Ka-aloya ko ron a rowar ko Shaitan: Na Miyakamba-al sa lalan Niyan ko Kalodan a Pakamumusa!

64. Pitharo (o Musa): A giyoto man so Puphuloloba-an Ta: Na komiyaso Siran ko kiyaiposan Niran, sa gi iran panondogun so Lakawiran.

65. Na miyakato-on Siran sa isa a Oripun, a pud ko manga Oripun Nami, a bigan Nami Sukaniyan sa Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Inundao Ami Sukaniyan pho-on ko Hadapan Nami sa Kata-o.

66. Pitharo-on o Musa: Ino o onota Ko Ruka, sa Undaon Ka Rakun so Inindao Ruka a Ontol?

67. Pitharo o (Khidhr): A Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun!

68. Na andamanaya i Kakhapan-tangangka ko Dangka sukaniyan sushuba a Kata-o?

69. Pitharo o (Musa): A Khatukhadakongka, Omiyog so Allah, a Mapantang: Go da-a Shorangungko a Sogowan Ka.

70. Pitharo (o Khidhr): Na o Pagonot Ka Rakun, na Dingka Rakun Pagisha-an so apiya antona-a taman sa di Ko Ruka Mapanothol sa maosai i sabap iyan.

71. Na lomiyalakao Siran a dowar: Taman sa kagiya a makada Siran ko Awang, na libo Niyan. Pitharo (o Musa): Ba aya Kiyalubo Wangka-on na Paguludun Ka so tao ron? Sabunsabunar a Miyakanggolaola Ka sa shai a tanto a marata!

72. Pitharo Iyan: Ba Akun da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun makagaga Phantang sa Kapagonot Ka Rakun?

73. Pitharo (o Musa): Diyakongka khararangiti sabap ko Kiyalipat Akun, go Diyakongka Phaliyogati ko Miyanggolaola Ko sa marugun.

74. Na lomiyalakao Siran a dowar: Taman sa minitho-ona Iran a Bagowamama, na biyono Iyan. Pitharo (o Musa): Ino Ka Phamono sa baraniyawa a da-a sala iyan ka da-a miyabono iyan a tao? Subunsabunar a Minggolaola Ka sa shai a mala a Pakasingangai!

75. Pitharo Iyan: Ba Ko Ruka da Tharowa a Mata-an! A Suka na di Ka dun Makagaga Phantang sa kagapnot Ka Rakun?

76. Pitharo (o Musa): Amai ka i Isha Akun Ruka so apiya antona-a ko oriyen naya, na di Yakongka dun Phagonota-an: Sabunar a piyatataman Ka so rason a pho-on Rakun.

77. Na lomiyalakao a dowo Oto: Taman sa kagiya a makatalingoma Siran ko manga tao ko isa a Ingud, na miyanguni siran sa Pangunungkun ko manga tao ron, na tiyaplis iran o ba iran Mapagana a dowo Oto. Na miyakaton Siran ro-o sa sasilang a Kota a marani ko kakhaothang iyan, na biyangan Niyan. Pitharo (o Musa): O pishinganin Ka, na miyakakowa Ka-on ndun sa sokai!

78. Pitharo (o Khidhr): Giyai dun i kapakapumbulag Akun a go Suka: Panotholon Ko Ruka so osayan ko pakatana o Dangka Magaga Phantang.

79. Na so puman so Awang, na aya butad iyan na ruk o manga Miskin: A ipuphaningkaoyagun niran ko Kalodan: Na kiyabaya-an Ko a kiya-aibi Ko ron, ka adun ko khabolosan niran a Datu a pukhowa-an niyan a tugul so langowan a Awang (a mapiya).

80. Na so puman so Bagowamama, na aya butad o mbala a Lokus iyan na Miyamaratiyaya, na inika-

wan Nami i ba Niyan siran kapaliyogati sa kandarowaka a go Kaongkir.

81. Na kiyabaya-an Nami a sambiyen kiran o Kadnan Niran sa tomo a di sukaniyan sa Kasosoti go lubi ron sa karani i Kapangalimo.

82. Na so puman so sa silang a Kota, na aya butad iyan na ruk o dowo Bagowamama, a manga ilo, si-i ko Bandar a Ingud; na adun a matatago ko didalum iyan, a Gadong a ruk iran; na aya butad o Ama iran na Bilangatao: Na kabaya o Kadnan Ka a iraot siran ko katarotop o Bagur iran, na migumao iran so Gadong iran-a Limo a pho-on ko Kadnan Ka. Na kuna a ba Akun naya Pinggolaola sa ba pho-on sa kaba-a ba-as Akun. Giyoto man i osayan o pakatana o Dangka Magaga Phantang.

83. Na Ipagisha iran Ruka (Ya Muhammad) so Zulqarnain. Tharowangka: Batiya-an Ko rukano Sukaniyan sa Pananadum.

84. Mata-an! A Sukami na Piya-kakhapa-ar Ami Sukaniyan ko Lopa, go bigan Nami Sukaniyan ko langowan taman sa okit.

85. Na miyakakudug sa okit,

86. Taman sa kagiya a iraot ko pushudupan o Alongan, na miyaguda Iyan a pushudup ko Bowalan a mayao: Na miyakato-on ro-o sa pagtao: Pitharo Ami: Hai Zulqar-

nain! (Mbayabaya Ka,) o Ndanugangka (siran), o di na Magumba-al Ka kiran sa mapiya.

87. Pitharo Iyan: Sa tao a ndarowaka, na shiksa-an Nami dun sukaniyan; oriyani niyan na Phakandodun ko Kadnan Niyan; na siksa-an Niyan sa siksa a pakasisingai.

88. Na sa puman sa tao a Maratiyaya, go nggalubuk sa mapiya; Na adun a bagiyani niyan a balas a mapiya, go Tharo-on Nami dun Sukaniyan ko Sogowan Nami sa malbod.

89. Oriyani niyan na miyakakudug sa lalan,

90. Taman sa kagiya a iraot ko pushubangan o Alongan, na miyaguda Iyan a Pushubang ko pagtao a da-a inisunggai Ami kiran ko tampar rukaniyan a runding.

91. Maoto dun man: Na Sabunar a katawan Nami so shisi-i Rukaniyan a Tothol.

92. Oriyani niyan na miyakakudug sa lalan,

93. Taman sa kagiya a iraot ko pagulutan a dow a Palao, na miyakato-on, ko obai a dow a oto sa pagtao a marugun a kapuphakasabot iran sa Katharo.

94. Pitharo iran: Hai Zulqarnain! Mata-an! A so Yajuj a go so Majuj na Puphaminasa siran ko Lopa: Na

o sunggai Ami Suka sa tundan sa asara Tagowingka so pagulutan nami a go siran sa run?

95. Pitharo Iyan: A so Piyakikha-pa-ar Rakun Sukaniyan o Kadnan Ko na aya tomo: Na ba Ako niyo dun tabangi a Bagur: Ka Tagowan Ko so Pagulutan niyo a go siran sa Kota:

96. Witi Yako niyo sa Piyamilolang a potao; taman sa kagiya a matilub Iyan so Pagulutan o dow a Pimping, na Pitharo Iyan: Biyagi niyo, taman sa kagiya a mabaloi Niyan noto a (lagid o) Apoi, na Pitharo Iyan: Witi Yako niyo sa Maodod Akun non, a Galang.

97. Na da iran magaga i ba iran kaliyawawi Sukaniyan, go da iran magaga lomubo.

98. Pitharo Iyan: Giya-i na Limo a pho-on ko Kadnan Ko: Na amai ka makaoma so diyandi o Kadnan Ko, na mbalwin Niyan Na-i a roput; na tatap a so diyandi o Kadnan Ko na bunar.

99. Na botawanan Nami so saba-ad kiran sa Alongan noto na misharundada iyan so saba-ad: na Iyopun so Sanggakala, na limodun Nami siran langon.

100. Na sandigun Nami so Jahnannam sa Alongan noto ko manga Kapir sa Samporna a Kasandig,

101. Siran na miyatago so manga Mata iran ko runding ko Panandum Rakun, go aya butad iran na di

iran khabarao mamamakinug (so Katharo o Allah).

102. Ba aya tiyangkapan non o siran a Miyamangongkir na khakowa iran so manga Oripun Ko a salakao Rakun a manga Panarigan? Mata-an! A Sukami na inithiyakap Ami so Naraka Jahannam ko manga Kapir (a pithiyagar) a darpa.

103. Tharowangka (Ya Muhammad): Ba Ami rukano Phanothola so titho a Miyangalologi ko manga galubuk?-

104. Siran so miya-ilang so galubuk iran ko Kaoyagoyag ko doniya, a siran na tatarima-an niran sa Mata-an! A siran na gi-i siran pihyapiya sa galubuk?

105. Siran man so Miyamangongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, go so Kimbaratumowa-an Rukaniyan: Na miyailang so manga galubuk iran, na da-a pakatindugun Nami a bagiyani niran ko Alongan a Qiyamah, a timbang (iran).

106. Giyoto man i balas kiran, a so Naraka Jahannam; sabap ko Kiya-ongkir iran, go kinowa iran so manga Ayat Akun a go so manga Sogo Akun a kasandagan.

107. Mata-an! A so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na miyabaloi a bagiyani niran so manga Sorga Pirdaos (a Pithiyagar) a darpa,

108. Makakakal siran non: Di siran non khabaya mawa.

109. Tharowangka: Apiya mbaloi so Kalodan a dawat (a isorat) ko manga Katharo o Kadnan Ko, na thaman ndun so Kalodan na di pun thaman so manga Katharo o Kadnan Ko, apiya mugai Kami sa lagid iyan a iyoman non.

110. Tharowangka (Ya Muhammad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo, a Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na Tohan a isa isa; na sa dun sa tao a aya butad iyan na a-arapun niyan so Kimbaratumowa-an ko Kadnan Niyan, na nggalubuk sa galubuk a mapiya, go di niyan Phakisakotowi so Sowasowat ko Kadnan Niyan sa isa bo.

Surah Maryam-19

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Kaf. Ha. Ya. Ain. Sad. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyaya so) Pananadum ko Limo o Kadnan Ka ko Oripun Niyan a Zakariya.

3. Gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan sa Kapanguni a masolun,

4. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na lomimuk Rakun so tolan, go kominindat so Olo sa bok a Mapoti: Go da-a Ko mbaloi ko Panguni Yakun Ruka Kadnan Ko a miya-ola!

5. Na Mata-an! A Sakun na ini Kawan Ko so manga Tonganai Yakun ko oriyen Ko: Ka aya butad o Karoma Ko na baluk: Na bugi Yakongka pho-on ko Hadapan Ka sa Wata,-

6. A makapangowaris Rakun, go Makapangowaris ko manga Tonganai o Yaqoub; go Baloyangka Sukaniyan, Kadnan Ko! A Makasosawat (Ruka)!

7. (Pitharo Rukaniyan:) Hai Zakariya! Mata-an! A Sukami na Phanotholun Nami Ruka a (Pumbawata Ka sa) Bagowamama: A aya ngaran Niyan na Yahya: Da-a biyaloi Ami Rukaniyan gowani a sangai (Niyan).

8. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Andamanaya i khakha-adun Rakun o Bagowamama, a aya butad o Karoma ko na Baluk, go Sabunar a iniraot Ako po-on ko Kalokus sa Kiyamara-an?

9. Pitharo (o Sogo): Maoto dun man, Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go Sabunar a Inadun Akun Suka gowani, a da Ka pun sa maito bo!

10. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sunggai Akongka sa Tanda. Pitharo (o Sogo): A aya Tanda a Ka, na Dingka (Magaga i Bangka) Mimbitiyarai so manga Manosiya sa tulo gawi-i, a da-a Sakit (Ka).

11. Na liniyowan Niyan so pagtao Niyan a pho-on ko Mihrab: Na ini purowayat Iyan kiran: A Tasbik

kano (ko Allah) ko kapita-pita go so kagabi gabi.

12. (Pitharo o Allah:) Hai Yahya! Kupitingka so Kitab Shabunsabunar: Go inibugai Ami Rukaniyan so Ongangun ko kaito Iyan,

13. Go (bigan Nami sa) Kapudi pho-on ko Hadapan Nami, go Kasosoti: Go miyabaloi a Puhangongonotan,

14. Go Makapudi-in ko mbala a lokus Iyan, go da mabaloi a Mamumundug a darowaka.

15. Na Kalilintad a si-i Rukaniyan ko Gawi-i a Kinimbawata-a non, go so Gawi-i a Kapatai Niyan, go so Gawi-i a Kapakatinduga-on (pho-on ko Kobor iyan) a Oyagoyag!

16. Na Aloyangka ko Kitab so Maryam, gowani a makawatan ko pagtao Niyan (ka Somiyong) ko darpa a tampar sa Subangan.

17. Na Mimba-al ko tampar kiran sa runding; na Siyogo Ami si-i Rukaniyan so Sogo Ami, na miyaniyaropa-on sa Manosiya a tarotop.

18. Pitharo (o Maryam): Mata-an! A Sakun na Mulindong Ako ko (Allah a) Masalinggagao: Po-on Ruka, o aya butad Ka na Manananggila.

19. Pitharo Iyan: A Matag Ako Sogo o Kadnan Ka, sa kambugi Akun Ruka sa Wata a Soti.

20. Pitharo (o Maryam): A anda-manaya i Kakha-adun Rakun o Wata, a da-a Miyakapamakai Rakun a Mama, go da-a Ko mabaloi a barashina?

21. Pitharo (o Sogo): Maoto dun: Pitharo o Kadnan Ka: A Sukaniyan na malbod Rakun: Go kagiya a mbalowin Nami Sukaniyan a Tanda ko manga Manosiya go Limo a pho-on Rukami: Na miyabaloi a Sogowan a miyapasad.

22. Na Inikaogat Iyan Sukaniyan, na inisibai Niyan ko darpa a mawatan.

23. Na miyapakasong Sukaniyan o Balilit ko Kayo a Qormah: Na Miyatharo Iyan: Hai o ba Ako bo Miyatai ko ona-an nai! Go miyabaloi Ako a kiyalipatan a di dun Pukha-aloi!

24. Na Tiyawag Sukaniyan (o Sogo) ko kababa-an Niyan: Di Ka mboboko! Sabunar a tiyagowan o Kadnan Ka so kababa-an Ka sa lawasaig (a maito);

25. Na Koyongangka si-i Ruka so Kayo a Qormah: Ka Angka niyan kapangologi sa Onga a Qormah a kiyalotowan.

26. Na Kangka go inom Ka go Pakapipiya-angka a Ginawangka. Na o adun a Khailangka ko manga Manosiya a sakatao, na Tharawangka: A Mata-an! A Sakun na minishamaya Akun ko (Allah a) Masalinggagao so Kathigur, na di Ako dun Makipumbitiyarai sa Alongan nai sa Manosiya.

27. Na inowit Iyan ko pagtao Niyan, a a-awidan Niyan. Pitharo iran: Hai Maryam! Sabunsabunar a Miyakangolaola Ka sa Shai a lubi a mala a piyakagowagowad!

28. Hai Babai o Haroun! Da ko butad i Ama a Ka o ba tao a marata, go da ko butad i Ina a Ka ba Pashisina!

29. Na initoro Iyan (so Wata). Pitharo iran: Andamanaya i Kipumbitiyarain nami ko tao a mata-tago ko saloyota a maito a Wata?

30. Pitharo (o Wata): A Mata-an! a Sakun na Oripun o Allah: Inibugai Niyan Rakun so Kitab go biyaloi Ako Niyan a Nabi;

31. Go biyaloi Ako Niyan a Puhangompiya, apiya anda Ko Mata-tago, go ini Sogo Iyan Rakun so Sambayang go so Zakat ko masa a Kaoyagoyag Akun;

32. Go (biyaloi Ako Niyan a) Makapudi-in ko Ina Akun, go da a Ko Niyan baloya a Mamumundug a darowaka;

33. Go so Kalilintad na si-i Rakun ko Gawi-i a Kinimbawata-an Rakun, go so Gawi-i a Kapatai Akun, go so Gawi-i a Kapakatinduga Rakun a Oyagoyag!

34. Giyoto man so Isa a Wata o Maryam: Katharo a Bunar, a so kapaparampangan siran non.

35. Da Mapatot ko Allah i ba Kowa sa Wata. Soti Sukaniyan!

Igira adun a Pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Kha-adun.

36. Na Mata-an! A so Allah i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a maka-o ontol.

37. Na da pagayonayon so Pishagorompong kondolondolonan niran, na sangat a siksa a ruk o siran a Miyamangongkir, ko kapakandardarpai ko Gawi-i a mala!

38. Sayana siran a phakanug, go sayana siran a phakailai, ko Gawi-i a kapakatalingoma iran Rukami! Ogaid na so manga Darowaka sa Alongan nai na matatago ko kadadag a mapayag!

39. Na Paki-iktiyaringka kiran so Alongan a kasundit, a masa a kakokoma ko Miyanggolaola: na siran na matatago ko kalipat a siran na da siran Pamaratiyaya!

40. Mata-an! A Sukami na Sukami i phangowaris ko Lopa, go so tao a matatago-on: Go si-i siran Rukami Phamakandoda.

41. Na Aloyangka ko Kitab so Ibrahim: Mata-an! A Sukaniyan na aya butad Iyan na tanto a Muma-mata-an, a Nabi.

42. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan: Hai Ama! Inongka Pushimba-a so di Phakanug go di Phakailai, go da-a khilinding Iyan Ruka a maito bo?

43. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na Sabunar a miyakaoma Rakun so Kata-o: A so da Ruka makatalingoma: Na onoti Yakongka: Ka Nggonanaon Ko Suka sa lalan a matitho.

44. Hai Ama! Dingka Pushowasowata so Shaitan: Mata-an! A so Shaitan na miyabaloi ko (Allah a) Masalinggagao a darowaka.

45. Hai Ama! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun o ba Ka masogat a siksa a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, na mabaloi Ka a bolayoka o Shaitan.

46. Pitharo (i Ama Iyan): Bangka khagowadun so manga Katohanan ko, Hai Ibrahim? Mata-an a Odingka Gunuki, na Sabunar a Radiyamun Ko Suka dun: Na tawaranga Kongka sa mathai!

47. Pitharo (o Ibrahim): Kalilintad a si-i Ruka: Ipanguni Yakun Suka dun sa Ma-ap ko Kadnan Ko: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a mala Rakun i Gagao.

48. Na Pumbulag Ako rukano a go so Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah: Go Phanguni Ako ko Kadnan Ko: Matatangkuud a di Yako Khabaloi ko Panguni Akun ko Kadnan Ko, a khaola.

49. Na kagiya a mbulag kiran a go so Pushimba-an niran a salakao ko Allah, na inibugai Ami Ron so Ishaq go so Yaqoub; na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a Nabi.

50. Go bigan Nami Siran ko Limo Ami, go singgayan Nami Sir-

an sa mapiya a Bantogan a Maporo.

51. Na Aloyangka ko Kitab so Musa: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tolabos, go miyabaloi a Sogo a Nabi.

52. Na tiyawag Ami Sukaniyan ko kilid o Palao sa tampar sa kawan, go piyakarani Ami Sukaniyan, a Kinimbitiyarain Nami Ron.

53. Go inibugai Ami Ron a pud ko Limo Ami, so Pagari Niyan a Haroun, a Nabi.

54. Na Aloyangka ko Kitab so Ismail: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a tomotoman sa pasad, go miyabaloi a Sogo, a Nabi.

55. Na miyabaloi a Ipushogo Iyan ko manga tonganai Niyan so Sambayang go so Zakat, go miyabaloi si-i ko Kadnan Niyan a Makasosawat.

56. Na Aloyangka ko Kitab so Edris: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a Mumamata-an, a Nabi:

57. Go ini Poro Ami Sukaniyan ko darpa a Maporo.

58. siran man so ini Kalimo Siran o Allah a manga Nabi; a pud ko Moriyatao o Adam, go pud ko riyoran Nami (ko Kapal) a pud o Nuh, go pud ko kiyababandan ko Ibrahim go so Israil,- go pud ko tao a Tiyoro Ami go Pinili Ami. Igira a Puphangadi-an Kiran so manga Ayat o (Allah a) Masaling-

gagao, na Pushondong Siran a Khisosodod go Puphamanugad.

59. Na adun a miyakasalono ko oriyen Niran a miyakasambi a inilang iran so Sambayang, go piyan-gonotan niran so manga kabaya a ribat, na maolog siran ndun ko landung (ko Naraka),-

60. Inonta so tao a Mithaobat go Miyariatiyaya, go Minggalubuk sa mapiya: Na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go di siran khasalimbota sa maito bo,-

61. Manga Sorga a tatap, so inidiyandi o (Allah a) Masalinggagao ko manga Oripun Niyan a da mapayag: Mata-an! A Sukaniyan na tatap a so diyandi Iyan na khitoman.

62. Da-a khangug iran ro-o a siya-siya, ogaid na Kalilintad: Go adun a bagiyen niran a pagupur kiran ro-o, sa kapita go magabi.

63. Giyoto man so Sorga a so pakiphangowaliyan Nami ko manga Oripun Nami a tao a miyabaloi a Manananggila.

64. Na (Pitharo o Jibril:) di Kami Phakatoron inonta o sabap ko Sogowan o Kadnan Ka: Kapa-ar Iyan so kasasangoran Nami go so kata-talikhodan Nami, go so pagulutan noto: Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Khalipat,-

65. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so pagulutan a dowo oto:

Na Simba-angka Sukaniyan, go Phantang Ka makapantag ko Simba Rukaniyan: Ba adun a katawan Ka a sangai Niyan?

66. Na gi-i Tharo-on o Manosiya: Ino amai ka matai yako, Mata-an a phakagumaon nako dun a Oyagoyag?

67. (Pitharo o Allah:) Ba di khatadumi o Manosiya a Mata-an! A Sukami na Inadun Nami sukaniyan gowani a da pun Ma-adun sa maito bo?

68. Na Ibut ko Kadnan Ka, Mata-an a limodun Nami siran ndun, rakhus o manga Shaitan; oriyaniyan na Mata-an a witun Nami siran ndun ko muliliyota ko Jahan-nam a pukhidola iran a lub iran;

69. Oriyan niyan na Mata-an a mamitbit Kami dun ko oman i isa ka tindug sa sadun sa tanto kiran a somiyangka ko (Allah a) Masaling-gagao.

70. Oriyan niyan na Sukami dun i Mata-o ko siran a siran i kiyapatotan ko kapakasolud ko Naraka.

71. Na da-a isa rukano bo a Bandoni makasagad: Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka, a miyapasad a Koman.

72. Oriyan niyan na sabutun Nami so Miyamananggila, na i bagak Ami ro-o so manga darowaka, a pukhidola iran a lub iran.

73. Na igira a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami, a manga Rarayag, na gi-i Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko siran a Miyamaratiyaya: Antawa-a ko dowka sagorompong i tomo i darpa, go mapiya i kalimodan?

74. Na madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pagtao, a siran i lubi a mapiya i kasangkapan go so kaphagilaya-on!

75. Tharowangka: Sa dun sa matago ko kadadag, na mbugan sa talik sukaniyan o (Allah a) Masalinggagao sa madakul, taman sa amai ka kasandangan niran so ididiyandi kiran-a siksa, o di na so Bangkit,- na katokawan niran ndun so tao a sukaniyan i lubi a marata i darpa, go tanto a malobai i manga tabanga!

76. Na Puphagomanan o Allah so siran a komidug sa ontol: Sa Torowan: Na so manga tatap a manga pipiya, na tomo si-i ko Kadnan Ka, i balas, go tomo a khandodan.

77. Ino kiyatokawan Ka so Inongkir iyan so manga Ayat Ami, go Pitharo iyan: A Mata-an a khabugan nako dun sa tamok go Wata?

78. Ba niyan miya-ilai so da mapayag, antawa-a ba miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa pasad?

79. Kuna oto! Ipushorat Ami dun so gi-i niyan Tharo-on: Go

pagomanan Nami ron so siksa sa kaoman (a madakul);

80. Go pangowaliyan Nami rukaniyan so gi-i niyan Tharo-on, go makatalingoma Rukami a tawantawan.

81. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah a manga Katohanan, ka-an siran kon mabaloi a mama-kaogop kiran!

82. Kuna oto, ka Pagongkirun niran ndun so Kiyasimba-a kiran, go khabaloi siran a manga ridowai ran.

83. Bangka da katokawi a Mata-an! A Sukami na biyotawanan nami so manga Shaitan ko Miyaman-gongkir, a puphangondoi kiran sa tanto a kapangondoi?

84. Na Dingka kiran punggaga ani (so siksa), ka Mata-an! Phamagitongun Nami Kiran ndun sa samporna a kapamagitong.

85. Si-i ko Alongan a limodun Nami so Miyamananggila si-i ko Masalinggagao, a khikokoda (a Khisusula-an),

86. Na idundug Ami so manga baradosa ko Naraka Jahannam, a ma-a wao siran,-

87. Da-a makapapa-ar kiran ko Sapa-at, inonta so tao a miyakakowa si-i ko (Allah a) Masalinggagao sa diyandi.

88. Na Pitharo iran: A kominowa

so (Allah a) Masalinggagao sa Wata!

89. (Pitharo o Allah): Sabunsabunar a Mitharo kano sa Shai a minitaralo a pakasinggai!

90. Maito bo na so manga Langit na manga bubunsad, sa po-on ro-o, go manga bubungkag so Lopa, go mamangitombak so manga Palao a shagonaot,

91. Sa kinidaowa-an niran sa adun a Wata o (Allah a) Masalinggagao.

92. Na di patot ko Masalinggagao i ba kowa sa Wata.

93. Da (isa bo) ko langowan a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa a ba di makatalingoma ko (Allah a) Masalinggagao, a Makapangalimbaba-an.

94. Sabunsabunar a mai-itong Iyan siran, go mabibilang Iyan siran sa samporna a bilangan.

95. Na oman i isa kiran na Makatalingoma Rukaniyan ko Alongan a Qiyamah a tawantawan.

96. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na sunggayan siran ndun o (Allah a) Masalinggagao sa kaka-si.

97. Na aya dun a kiyaluboda Mi ko Qur-an ko Basangka (Ya Muhammad), na-an Ka oto Mapuphamanothol ko Miyamananggila, go an Ka oto Mipamaka-ikhtiyar ko

pagtao a manga pawal.

98. Na madakul a bininasa Mi ko miya-on an niran a pagtao! Ba adun a pukhagudam Ka kiran a isa bo, o di na pukhanug Ka kiran a karangus?

Surah Ta Ha-20

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Ha. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Kuna a ba aya Kinitoronun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an na Angka makandamar,

3. Ogaid na undao ko tao a malukun (ko Allah),-

4. Initoron a miyakapo-on ko Miyadun ko Lopa a go so manga Langit a manga poporo.

5. So Masalinggagao a si-i ko Aras mithakna.

6. Ruk Iyan so matatago ko manga Langit a go so matatago ko Lopa, go so pagulutan a dow a oto, go so didalum o Lopa.

7. Na o pakatanogun Ka so Katharo, na Mata-an! a Sukaniyan na katawan Niyan so masolun a go so lubi a mapagu-uma.

8. So Allah! Da-a Tohan a salakao Rukaniyan! Ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya.

9. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

10. Gowani a makailai sa Apoi: Na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan: A apa kano; ka Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; kalokalo kawitan Ko sukano ron sa barabad, o di na makato-on Nako si-i ko Apoi sa nana-o.

11. Na kagiya a makatalingoma-on, na Kiyatalowan: Hai Musa!

12. Mata-an! A Sakun na Sakun so Kadnan Ka! Na Ndaingka so dow a Talompa-a Ka: Mata-an! A Suka na matatago ko Balintad a Soti a giya Tuwa;

13. Na Sakun na Pinili Akun Suka: Na Pakinugangka so Ipagilahan (Ruka).

14. Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah: Da-a Tohan a salakao Rakun: Na simba-a Kongka, go Pamayandugun Ka so Sambayang sa Pananadum Rakun.

15. Mata-an! A so Bangkit na phakatalingoma-marani a pagu-uma-an Ko Sukaniyan-ka-an mibalas ko oman i isa ginawa so galubuk iyan.

16. Na o ba Ka on ka-alangi o tao a di ron Mapaparatiyaya go inotan niyan so nunga iyan, ka Mabinasa Ka!

17. Na antona-a angkanan a shi-si-i sa Kawanen Ka, hai Musa?

18. Pitharo Iyan: Giyaya na Badas Akun: A ipuphanukun Nakun Sukaniyan, go ipuphangawit Akun oto (sa Pukhun) o Kambing Akun, go adun a manga Osba Ko ron a pud.

19. Pitharo (o Allah): ithogun Ka, hai Musa!

20. Na ini ithog Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai, a gi-indoladola sa maga-an.

21. Pitharo (o Allah): Kowa-angka Sukaniyan, go di Ka khaluk: Ka phakandodun Nami bo Sukaniyan ko butad Iyan a paganai:

22. Go soludun Ka a Limangka ko kilid Ka: Ka-an makambowat a Masindao, a kuna a ba Panggal,-Tanda pun a salakao,-

23. Ka phakailain Nami Suka ko manga tanda Ami a manga Ala.

24. Songka ko Pir-aon, ka Mata-an! A Sukaniyan na miyangakowala.

25. Pitharo (o Musa): Kadnan Ko! Pakalowagangka Rakun so Rarub Akun,

26. Go Lubodangka Rakun so Showa-an Nakun,

27. Go Pakalowayangka so kabi-gur o dila Akun,

28. Ka-aniran Kasaboti so Katharo Akun:

29. Go Sunggai Akongka sa Wahir a pud ko tonganai Akun,

30. So Haroun, a Pagari Ko,

31. Bakhushun Ka Sukaniyan ko Bagur Akun,

32. Go Pakatompokangka Sukanian ko Galubuk Akun:

33. Ka Angka Mi Ruka Puphakatatsbik sa madakul,

34. Go ana Mi Suka Katatadumi sa madakul:

35. Mata-an! A Suka i tatap a phagilai Rukami.

36. Pitharo (o Allah): A Sabunar a ini bugai Ruka so Panguningka, hai Musa!

37. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami Suka ko kiyaokitan a salakao.

38. Gowani a i Ilaham Ami ki Ina a Ka so Iphagilaham:

39. (Sa Pitharo-on:) Tagowangka Sukaniyan (a Musa) ko Kaban, na anodangka ko Lawasaig a Nail: Na Pimpirun Sukaniyan o Lawasaig a Nail ko thuba-an, ka-an makowa o Ridowai Akun go Ridowai Niyan: Na Tiyagowangko Suka sa kakasi a pho-on Rakun: Go Angka mapagoyagoyag si-i ko Palihara Akun.

40. Gowani a puphulalakao si Babaingka na gi-i Niyan Tharo-on: O torowi ko sukano sa tao a makambaromitan non? Na Piyakandod ami Suka ki Ina a Ka, ka-an makapiya Ginawa Niyan go an ndi

makamboboko. Na Miyamono Ka sa tao, na siyabut Ami Suka pho-on ko rata a ginawa, go Piyanupungan Nami Suka a manga tupung. Na miyakatarug Ka sa miyakapira ragon ko manga tao sa Madiyan; oriyen niyan na miyakaoma Ka sa Takdir Akun, hai Musa!

41. Go Pinili Akun Suka (a siyana-an) o ginawa Ko:

42. Lalakao Ka, Suka go si Paringka, rakhus o manga Tanda Akun, go di Niyo paparina so Tadum Rakun.

43. Songkano a Dowa, ko Piraon, Mata-an! A sukaniyan na miyangakowala;

44. Na Mbityarain Niyo sukaniyan, sa lalag a malinanuk, ka kalokalo o sukaniyan na makapagningka, o di na maluk.

45. Pitharo Iran a Dowa: Kadnan Nami! Mata-an! A Sukami na ipukhaluk Ami i ba Kami niyan sakotika-a, o di na magoman a kapuhangakowala niyan.

46. Pitharo (o Allah): Di Kano khaluk: Mata-an! A Sakun na babid Iyo: Pukhanug Akun go Pukhailai Yakun (so khasowa Iyo).

47. Na Songkano Ron, na Tharowa Niyo: A Mata-an! A Sukami a Dowa na Sogo o Kadnan ka: Na bokaingka rukami so manga Moriyatao o Israil, go dingka siran Pushiksa-a: Sabunar a adun a mini oma Miruka a Tanda, a pho-on ko

Kadnan ka! Na so Kalilintad na si-ko tao a komidug ko Torowan!

48. Mata-an! A Sukami na Sabunar a ini Ilaham Rukami a Mata-an! A so siksa na si-i ko tao a tomiyaplis go tomiyalikhod.

49. Pitharo (o Pira-aon): Antawa-a i Kadnan Niyo hai Musa?

50. Pitharo (o Musa): Aya Kadnan Nami na so inibugai Niyan ko oman i isa Shai so ini Adun non, oriyen niyan na Pinngonana-o Niyan.

51. Pitharo (o Pir-aon): Antona-a miyasowa o manga pagtao a miyanga-o ona?

52. Pitharo (o Musa): So Katawiron na si-i ko Kadnan Ko, ka matatago ko Kitab: Di Kharibat so Kadnan Ko, go di Khalipat,-

53. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a miyakayat, go tiyagowan kano Niyan non sa manga lalan; go Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig; na adun a Puphakambowatun Nami sa sabap on a pishoson a Mangunguto a mbidabida.

54. Kangkano (ron) go Pagupura niyo (ron) so manga Ayam iyo: Mata-an! A adun a matatago ro-oman a titho a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

55. Inadun Nami sukano a pho-on ko Lopa, go ron Nami sukano phakakasoya, go ron Nami sukano phakagumawa so khaokitan a salakao.

56. Na Sabunsabunar a piyaki-ilai Yami (ko Pir-aon) so manga Tanda Ami sa kalangolangowan niyan, na tomiyaplis go somiyangka.

57. Pitharo (o Pir-aon): Ba aya kiyasong Ka rukami na Angka Mingka mapaka-awa ko Lopa ami sabap ko Balik Matangka, hai Musa?

58. Na Mata-an a khawitan nami Suka dun sa balik Mata a lagid iyan! Na tundo Ka ko lut ami go so lut Ka sa kaputhalabok, di kami ron ndoratsukami go Suka-(si-i ko) darpa a kasosokodan (Rukutano).

59. Pitharo (o Musa): Aya katha-labok iyo na so Alongan a Kalilang, go malimod so manga Manosiya ko kiporo o Alongan.

60. Na tomiyalikhod so Pir-aon: Na tinimo iyan so antangan niyan, oriyan niyan na miyakatalingoma.

61. Pitharo kiran o Musa: Dowan dowan kano! Di niyo pagangkoba so Allah sa kabokhag, ka i binasa Niyan rukano so siksa: Na Sabunar a kiyawiswisan so tao a inangkob iyan (so Allah)!

62. Na Piyamagodasa-an niran i showa-an niran, ko ndolondolonan niran, go piyagunus iran so bitiyara (iran).

63. Pitharo iran: A Mata-an! A giya Dowaya na titho a manga Balik Mata: A kabaya Iran a mapaka-awa kano Iran ko Lopa iyo sa misabap ko Balik Mata Iran, go mailang Iran so okit iyo a makalulubi.

64. Na timowa niyo so antangan niyo, oriyan niyan na talingoma kano a khishisinundai: Na Sabunar a Miyakada-ag sa Alongan nai so tao a miyakaombao.

65. Pitharo iran: Hai Musa! Na ithog Ka o di na mabaloi kami a paganai a tao a minithog?

66. Pitharo Iyan: Kuna, ka ithog kano! Na sa maoto na so manga tali ran go so manga badas iran-na aya kaguguda-a Niyan non pho-on ko Balik Mata iran-na Mata-an noto! A puphamanola!

67. Na kiyagudi-an sa si-i bo ko Ginawa Niyan sa kaluk so Musa.

68. Pitharo Ami: Di Ka pukhaluk! Mata-an! A Suka na Suka i Maporo:

69. Na ithogun Ka so shisi-i ko Kawanan Ka: Ka-a Niyan malolok so biyaloi ran; Mata-an! A so biyaloi ran na limpangan o Balik Mata: Na di Phakada-ag so Balik Mata, apiya anda lomiyabo.

70. Na miyamangi omung so manga Balik Mata sa Khipakasosodod: Pitharo iran: Piyaratiyaya Mi so Kadnan o Haroun a go so Musa.

71. Pitharo (o Pir-aon): Ino niyo Pharatiyaya-a Sukaniyan a da akun sukano pun kaidini? Mata-an! A Sukaniyan i titho a Goro niyo, a so Miyangundao rukano ko Balik Mata! Na Mata-an a pamotolan ko dun so manga lima niyo go so man-

ga Ai niyo sa di magonod, go Mata-an a sola-an ko sukano dun ko manga kayo a Qormah: Go Mata-an a katokawan niyo dun, o antawa-a rukami i lubi a sangat i siksa go lubi a kakal!

72. Pitharo iran: Di Ami suka dun ipulawan ko miyakaoma rukami a manga Rarayag a Karina, a go so Miyadun Rukami! Na nggolalanun ka i ipunggolalan ka: Si-ingka bo mipunggolalan sangkai a Kaoyagoyag ko doniya.

73. Mata-an! A Sukami, na Piyaratiyaya Mi so Kadnan Nami: Ka o ba Niyan Rukami Napiya so manga kasala-an Nami, go so initungul ka Rukami sukaniyan a Balik Mata: Na so Allah i lubi a Mapiya go lubi a Tatap.

74. Mata-an naya! A sa dun sa tao a makatalingoma ko Kadnan Niyan a baradosa,- na Mata-an! A bagiyaniyan so Naraka Jahan-nam: Di ro-o Pha-tai go di Khaoyag (sa Kaoyag a mapiya).

75. Na sa dun sa makatalingoma Rukaniyan a Mapaparatiyaya a Sabunar a Pinggalubk Iyan so manga pipiya,- na siran man i khibagiyaniyan ko manga Daradat a manga Poporo,-

76. Manga Sorga a Tatap, a Puhamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Makakakal siran ro-o: Na giyoto man i balas ko tao a Mishoti.

77. Na Sabunsabunar a ini Ila-ham Ami ko Musa: A Pangulumun Ka so manga Oripun Ko, na mba-alun Ka siran sa lalan ko Kalodan a mamara, di Ka khawan i ba Kano raota go di Ka khaluk.

78. Na tiyondog Siran o Pir-aon rakhus o manga tantara iyan, na Minitanggob kiran so Kalodan so nganin a minitanggob kiran.

79. Na miyadadag o Pir-aon so pagtao niyan, go da niyan Matoro.

80. Hai manga Moriyatao o Is-rail! Sabunar a siyabut Ami sukano ko ridowai niyo, go ini phasada Ami sukano ko kilid o Palao sa kawatan, go Initoron Nami rukano so Manna go so (Papanok a) Sal-wwa:

81. (Pitharo Ami:) Kangkano ko manga pipiya ko nganin a ini Pagup-pur Ami rukano, go di kano ron Phumalawani, ka matangkud rukano so Rarangit Akun: Na sa dun sa matangkud on so Rarangit Akun na Sabunar a mabinasa!

82. Na Mata-an! A Sakun na titho a Manapi ko tao a Mithaobat, go Miyamaratiyaya, go Minggalubuk sa Mapiya,- oriyaniyan na komidug ko ontol.

83. Na antona-a i minipagaloka-lok Ka (sa Kiya-ona Ingka) ko Pagtaongka, hai Musa?

84. Pitharo Iyan: Siran na kataya siran si-i ko Talikhodan Ko (a matotondog Ako iran): Na miyagalo-

kalok Ako Ruka Kadnan Ko, ka-o Bangka Kasowatun.

85. Pitharo (o Allah): Na Mata-an! A Sukami na tiniyoba Ami so Pagtaongka ko oriyon Ka (ko Kiyabulagangka kiran): Ka diyadag siran o Samiri.

86. Na mimbalingan so Musa ko pagtao Niyan a Pukhararangitan a Makamboboko. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ba kano da diyandi-i o Kadnan niyo sa diyandi a mapiya? Ba rukano miyathai so masa? Antawa-a ba niyo kabaya a matangkud rukano so Rarangit a pho-on ko Kadnan niyo, sa kiyandorat iyo ko diyandi Akun?

87. Pitharo iran: Kuna a ba kami mindorat ko diyandi i Ka, sa ba sabap ko kapa-ar ami: Na ogaid na piyakaawid kami sa manga pupunod pho-on ko imbolawan o pagtao, na inipangithog ami oto (ko Apoi), ka lagid oto a kiyaithog o Samiri.

88. A inigumao niyan kiran a maito a Sapi: A lawas iyan, a Phagunga Na Pitharo iran: A kati-i so Tohan niyo, go Tohan o Musa, na mialipat!

89. Ba iran ndi khilai a da-a khisumbag iyan kiran a Katharo, go da-a Mipapa-ar iyan kiran a Morala o di na Ompiya?

90. Na Sabunsabunar a Pitharo kiran o Haroun gowani: A Hai pagtao Akun! Giyabo a kinitupungun rukano ron: Ka Mata-an! A aya

Kadnan niyo na so (Allah a) Masalinggagao: Na Onoti Ako niyo go onoti niyo so Sogowan Ko.

91. Pitharo iran: Diyami dun itharug a karurutuki ami ron Somimba, taman sa di makabaling rukami so Musa.

92. Pitharo (o Musa): Hai Haroun! Antona-a i miyakarun Ruka, gowani a Mailaingka siran a miyadadag siran.

93. Sa Dangka Rakun kaonoti? Inongka Shoranga so Sogowan Ko?

94. Pitharo Haron: Hai Wata i Ina! Dingka nggandura so Sompakun go giya Olo Akun! Mata-an! A Sakun na inikaluk Akun o Bangka Matharo: A inoparik Ka so manga Moriyatao o Israil, go Dangka Kanayawi so lalag Akun!

95. Pitharo (o Musa): Antona-a i Siyowa Aka, Hai Samiri?

96. Pitharo iyan: A miya-ilai akun so da iran mailai sukaniyan: Na komimus ako sa sakumus ko lakao o Sogo, na ini ithog akun non: Na giyoto i ini barayat rakun o ginawa ko.

97. Pitharo (o Musa): Na awa ka! Na Mata-an a ruk ka ko Kaoyagoyag so gi-ingka Katharowa: Sa da-a kashukhowai; go Mata-an! A adun a ruk ka a diyandi a di ka-on ndun makandorat: Na ilayangka so Tohan ka, a so tiyatap ka a Kapushimba-angka-on: Mata-an a Thotongun Nami dun sukaniyan

oriyaniyan na Mata-an a ikayambur ami dun sukaniyan ko Kalodan sa titho a ka kayambur!

98. Aya bo a Tohan niyo na so Allah: So da-a Tohan a salakao Rukaniyan: Rangkom Iyan a kata-o so langowan taman.

99. Lagid aya a Kapuphanothola Mi Ruka ko saba-ad ko manga Totholan ko andang a miya-ona: Na Sabunar a bigan Nami Suka pho-on ko Hadapan Nami sa Panadum.

100. Sa dun sa tomalikhodon, na Mata-an! A sukaniyan na Phakawid ko Alongan a Qiyamah sa mapunud;

101. Makakakal siran non: Na Miyakaratarata a bagiyan niran ko Alongan a Qiyamah a awid,-

102. Si-i ko Alongan a Iyopun so Sanggakala: Na limodun Nami so manga Baradosa, sa Alongan noto, a khikabobota.

103. Na mipuphamagutonga iran kondolondolonan niran: A da-a minitarug iyo a rowar ko sapolo (gawi-i);

104. Sukami i Mata-o ko gi-i ran Tharo-on: ko masa a gi-i Tharo-on o Maka-o ontol kiran i Pamikiran: A da-a kiyapakatarug iyo a rowar ko Salongan!

105. Na ipagisha iran Ruka so manga Palao: Na Tharowangka: a ikhayontong sukaniyan o Kadnan Ko sa Samporna a ka kayontong;

106. Na ibagak Iyan (so Lopa) a Pantar a mamumunas;

107. A da-a Khailaingka-on a Maluluna, go da-a Mibobobong.

108. Sa Alongan noto na kaontan niran so Puphananawag: Sa da-a kakhorikori on: Na mapunut so manga Sowara ko (Allah a) Masalinggagao: Na da-a khanug Ka a rowar sa dalupuk.

109. Sa Alongan noto na di Phakangkai a gona so kapangongogopan inonta so tao a inidinan Sukanian o (Allah a) Masalinggagao, go Miyasowaton sa Katharo.

110. Katawan Niyaniyan so kasasangan niran go so katatalikhodon niran: Go di iran khasushub Sukanian a Kata-o.

111. Na Makapangalimbaba-an so manga Paras ko (Allah a) Oyagoyag, a Thatandingan: Na Sabunar a kiyawiswiswan so tao a miyakawid sa Kandarowaka.

112. Na sa dun sa tao a nggalubuk ko manga pipiya, a Sukaniyan na Mapaparatiyaya, na di mawan sa ba kasalimboti go ba kakorangi (so Amal Iyan a Mapiya).

113. Na lagid aya a Kinitoronun Nami Rukaniyan a Qur-an a basa Arab-go phisalinsalin Nami magosai ko solud Iyan so pangangaluk, ka-an siran Makapananggila, o di na makabago kiran sa Undao.

114. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar! Na Dingka

Punggaga-ani (Ya Muhammad) so Qur-an ko da pun kapopos o kishushampain Ruka-on, na tharowangka: Kadnan Ko! Omani Yakongka sa Kata-o.

115. Na Sabunsabunar a diniyan-di-an Nami so Adam, gowani, na Miyalipat: Go da-a miyato-on Nami ron a katutukhus.

116. Na gowani na Pitharo Ami ko manga Malaikat: Pangalimbaban kano ko Adam, na Miyangalimbaba-an siran, inonta so iblis: Ka somiyangka.

117. Na Pitharo Ami: Hai Adam! Mata-an! A giyaya na Ridowaingka go si Karomangka: Na o ba kano niyan Mapaka-awa ko Sorga, ka marasai Ka.

118. Mata-an! A ruk Ka a Dingka ro-o ka Khaor go di Ka Khatalandiyang,

119. Go Mata-an! A Suka na di Ka ro-o Mawao, go di Ka ranti-an a Alongan.

120. Na piyangonsi Sukaniyan o Shaitan: Pitharo iyan: Hai Adam! Ba ko Ruka Thoro-on so Kayo a katatap, go Kapa-ar a di khada?

121. Na Komiyani Siran non, na miyapayag Kiran so Aorat Iran: Go aya miyata-ad iran, na giya kapuphanangkir Iran, ko Raon sa Sorga: A minisapung Iran ko Aorat Iran; na siyorang o Adam so Kadnan Niyan, na Miyaribat.

122. Oriyan niyan na pinili Ska-niyan o Kadnan Niyan: Na Piyakataobat Iyan, go Tiyo-ro Iyan.

123. Pitharo Iyan: A tupad kano, pho-on Rukaniyan (a Sorga) lan-gon, so saba-ad Rukano na ridowai o saba-ad: Amai ka adun a Makatalingoma Rukano a pho-on Rakun a Torowan, na sa dun sa Monot ko Torowan Ko, na di madadag, go di marasai.

124. Na sa dun sa tomalikhod ko Tadum Rakun, na Mata-an! A adun a ruk iyan a Kaoyagoyag a masimpit, go witun Nami sukaniyan ko Kalilimod ko Alongan a Qiyamah a bota.

125. Tharo-on niyan: Kadnan Ko! antona-a i sabap a Kiyawitangka rakun ko kalilimod a bota ko, a Sabunar a miyabaloi ako a Puphakaikai (si-i sa doniya)?

126. Tharo-on (o Allah): A lagid a nan, a miyakatalingoma Ruka so manga Ayat Ami, na piyakalipatan ka oto: Na lagid a nan, a sa Alongan nai, na Pulipatangka.

127. Go lagid aya a kambalasi Ami ko tao a Mimalawani go da niyan Paratiyaya-a so manga Ayat o Kadnan Niyan: Na Mata-an a so siksa ko Akhiraat i lubi a sangat go kakal.

128. Ino kiran nda Makanggonanao so madakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran a pud ko manga pagtao (a miyanga-o ona), a Puphakaikalakao siran ko Piyamagingudan niran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko adun a manga gudaguda iyan.

129. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a khabaloi (so siksa) a Tatap, go so ta-a lik a miyapunto.

130. Na Tigurangka so gi-i ran Katharo: Go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko da pun so Kasubang o Alongan, go so da pun so Kasudup Iyan; go so saba-ad ko manga Oras ko Gagawi-i, na Puthasbik Ka, go so manga kilid o ka-daondao: Ka-angka Masowat.

131. Na Dingka Phakasagata so (Kailai o) dowa Matangka ko Piya-kisawitan Nami kiran noto a pishoson a Parayasan ko Kaoyagoyag ko Doniya, ka iputhupung Ami kiran noto: Na so Riskhi o Kadnan Ka (ko Sarga) i mapiya go Tatap.

132. Na Sogo-on Ka ko Ta-alok Ruka so Sambayang, go Phantang Ka si-i Rukaniyan. Di Kami Ruka phanguni sa Pagupur: Sukami i Puhagupur Ruka. Na so khabolosan

(a Mapiya) na bagiyan o Manananggila.

133. Na Pitharo iran: A ino a da a Khitalingoma Niyan rukutano a Tanda a pho-on ko Kadnan Niyan? Bada-a miyakatalingoma kiran a Karina a so matatago ko manga Kitab a Paganai?

134. Na opama ka Mata-an! A inibinasa Mi kiran so siksa ko onan naya, na Putharo-on niran ndun: Kadnan Nami! Ino kamingka da Sogowi sa Sogo, ka-a nami kaonoti so manga Ayat Ka ko da-a mi pun kapakaito a go kahina.

135. Tharowangka: A oman i isa na Nomanayao: Na nayao kano, ka katokawan niyo bo o antawa-a i khimangaruk ko lalan a Ontol, go sa miyakatoman.

Surah Al-Anbiya-21

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani ko manga Manosiya so Kaphamagitonga kiran: A siran na matatago ko kalipat a khi-tatalikhod.

2. Da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko Kadnan niran a bago, a ba iran ndi Phama-makinuga a siran na Sasabula-on niran,-

3. Mabibimban so manga poso iran. Na ini Punanai ran so bitiyara a siran na manga darowaka: A da ko unglya inonta na Manosiya a lagid iyo; a ti shongkano ko Balik Mata a sukano na Pukhailai niyo?

4. Pitharo (o Muhammad): So Kadnan Ko na katawan Niyan so Katharo Ko Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Puphakanug a Mata-o.

5. Kuna, ka Pitharo iran: A manga sambar a manga Taginupun!-Kuna, ka Pimbaba-as Iyan noto!-Kuna, ka Sukaniyan na Pababayok! Na witi tano Niyan sa Tanda lagid o Kiyasogowa ko miyanga-o ona!

6. Da-a Miyaratiyaya a Miyana an niran a Phagingud, a bininasa Mi sukaniyan: Ino siran Pharatiyaya siran?

7. Na da-a Siyogo Ami ko Miyana an Ka a rowar sa manga

Mama, a Phagilahaman Nami siran: Na ishai niyo so adun a Kata-o Niyan o sukano na di niyo katawi.

8. Na da-a Mi siran sunggai sa lawas a di Phamangangan ko Pan-gunungkun, go kuna a ba siran Phangakakakal (ko Doniya).

9. Oriyan niyan na initoman Nami kiran so diyandi, na Siyabut Ami siran a go so tao a kabaya Ami, go bininasa mi so manga Malawani.

10. Sabunsabunar a Tiyoronan Nami sukano sa Kitab a ndodon so Munang iyo: Ino niyo di Pung-gudaguda-a?

11. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud a aya butad iyan na Darowaka, na mimbago Kami ko oriyaniyan sa pagtao a manga salakao!

12. Na kagiya a magudam iran so siksa Ami, na sa maoto na siran na Punggaga-anan niran malagoi.

13. (Pitharo kiran): Di kano Phamalagoi, go kasoi kano ko ini Pan-galimo rukano, go so manga darpa iyo, ka angkano kai sha-i.

14. Miyatharo iran: Hai downan downan tano! Mata-an! A sukutano na mimbaloitano a manga Darowaka!

15. Na da dun maputa angkoto a Kapunggoraok iran, taman sa biyaloi Ami siran a (lagid o) piragon a miyanga-tutubas.

16. Na kuna a ba aya Kiya-adu-
na Mi ko Langit a go so Lopa go so
nganin a lut a dowan na ba Ami
Kabimbanan!

17. O kabaya Ami a komowa
Kami sa Karimbaran, na Mata-an
a kowa- an Nami sukaniyan pho-on
ko Hadapan Nami, o Sukami na
Punggolaola Ami!

18. Kuna, ka ipumbasbas Ami so
Ontol ko ribat, na mapakaphagotu-
kotuk Iyan, na sa maoto na suka-
niyan na Pukhailang! Na aya ruk
iyo na so sangat a siksa po-on ko
iphuropa niyo.

19. Na Ruk Iyan so shisi-i ko
manga Langit go so Lopa: Go so
(manga Malaikat a) shisi-i ko Ha-
dapan Niyan na di iran Iphunama
a ka Pushimba-a Rukaniyan, go di
siran Purososun:

20. Gi-i Ran Iphoroporo ko Ga-
gawi-i go so Daondao sa di Iran
Purintasan.

21. Ba siran miyakakowa sa man-
ga Katohanan pho-on ko Lopa a
siran na Makaphangoyag siran sa
Miyatai?

22. O adun a matatago sa dowan
oto, a manga Tohan a salakao ko
Allah, na Mabinasa dun a dowan
oto! Na Soti so Allah, a Kadnan o
Aras: Po-on ko iphuropa iran!

23. Di ron khi-isha so gi-i Niyan
Nggolaola-an, ka siran i khaisha-an.

24. Ba siran miyakakowa sa man-
ga Katohanan a salakao ko Allah?
Tharowangka: A bugai kano sa kar-
ina niyo: Giyaya na Pananadum o
tao a pud Akun, go Pananadum o
tao a miya-ona an Ko; ogaidd na so
kadakulan kiran na di iran katawan
so Bunar, na siran na khitatalikhod.

25. Na da-a Siyogo Ami ko
Miya-ona an Ka a Sogo a ba Ami
Ron di Phagilahamun: A Mata-an
naya! A da-a Tohan a inonta Sakun;
na Simba-a Ko niyo.

26. Na Pitharo iran: A kominowa
so (Allah a) Masalinggagao sa Wata
(a manga Malaikat) Soti Sukani-
yan! Kuna, ka manga Oripun a
Khisusula-an.

27. Da-a Khi-ona iran Non a
Katharo, go Siran na so Sogowan
Niyan i gi-i ran Manggolaola.

28. Katawan Niyan so kasasan-
goran Niran, go so katatalikhodan
Niran, go da-a Khaogopan Niran a
inonta so Miyasowaton (so Allah,)
go Siran na po-on ko kaluk Ruka-
niyan na Somasangkop Siran.

29. Na sa dun sa Tharo a pud
Kiran: Sa Mata-an! A Sakun na
Tohan a salakao ko Allah, na giyo-
to man na imbadal Ami ron so
Naraka Jahannam: Lagid man noto
a imbadal Ami ko manga Darowa-
ka.

30. Ba da katokawi o siran a
Miyamangongkir a Mata-an! A so
manga Langit a go so Lopa na aya
butad a Dowan oto na masasatiman

(sa awal), na piyakambulag Ami Siran? Na Inadun Ami a pho-on ko ig so langowan taman a Oya-goyag. Ba siran ndi Pharatiyaya?

31. Na Piyamakabukunan Nami so Lopa sa manga Palao, ka-anian siran ndi Pukhakoyong, go Miyangumba-al Kami ron sa manga da-daya a okita: A manga lalan, ka-an siran makakudug ko Ontol.

32. Go biyaloi Ami so Langit a Atup a sisiyapun: Na siran na so manga Tanda on na tatalikhodan siran!

33. Na Sukaniyan so Miyadun ko Gagawi-i go so Daondao, go so Alongan go so Olan: Oman i isa on na si-i ko okit Iyan Puphaman-gudug.

34. Na da-a singgayan Nami a Manosiya a miya-ona an Ka ko kakakal (ko doniya): Ino amai ka Matai Ka, na siran na khakakal siran?

35. Oman i Baraniyawa na Phakata-am ko Kapatai: Na iputhupung Ami rukano so marata go so Mapiya, ka Tiyoba. Na si-i kano Rukami Phakandoda.

36. Na igira a miya-ilai Ka o siran a Miyamangongkir, na ba Ka iran ndun pukhowa-a Kasandagan. (Gi-i ran Tharo-on): Ba giya i so phagaloi ko manga Katohanan niyo? Go siran ko kapukha-aloi o (Allah a) Masalinggagao na siran na o Ongkirun niran!

37. Inadun so Manosiya a a-alokokun: Phaki-ilai Yakun rukano

dun so manga Tanda Akun; na di niyo phagalokaloki!

38. Na gi-i ran Tharo-on: Anda dun angka a diyandi, o sukanano na Mumamata-an Kano?

39. O katokawi o siran a Miyamangongkir so masa a di ran marun ko manga Paras iran so Apoi, go so manga likod iran, go di siran katabangan (na diran noto Matharo)!

40. Kuna, ka phakatalingoma kiran sa mitalumba, na makatukutuk kiran: Na di ran magaga i karuna-on, go di kiran mata-alik.

41. Na Sabunsabunar a piyamagompat so manga Sogo ko miyana an Ka; na Miyakatoron ko siran a miyamagurug kiran so Piyamagompat iran (a siksa).

42. Tharowangka: A antawa-a i makasiyap rukano ko Gagawi-i go so Daondao ko (siksa o Allah a) Masalinggagao? Kuna, ka siran na so Pananadum ko Kadnan niran na tatalikhodan niran.

43. Ba adun a manga Katohanan niran a Makalinding kiran a salakao Rukami! Di ran khagaga i katabangi ko manga ginawa iran, go da-a Makaphaninindugan kiran pho-on Rukami.

44. Kuna, ka piyakisawitan Nami so Kapaginutao ko siran naya, a go so manga lokus iran taman sa miyakalundo kiran so Omor. Ba iran ndi khailai a Mata-an! a Sukami na pushangoron Nami so Lopa, na pukhorangan Nami sukaniyan ko

mbalabala-on? Ba siran i Phamaka-da-ag?

45. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a ipuphamaka-iktihar Akun rukano na so Wahy (a pho-on ko Allah): Na di Phamakinugun o manga bungul so Pananawag, igira a Puphamaka-iktiharun siran!

46. Na Mata-an a o adun a misogat kiran a maito bo ko siksa o Kadnan Ka, na Mata-an a Putharon niran ndun: Hai downan tano! Mata-an! A sukutano na mimbalo tano a manga Darowaka!

47. Na ibutad Ami so manga Timbangan a Ontol si-i ko Alongan a Qiyamah, na da-a Kasalimbotan a Baraniyawa sa maito bo. Na o adun a timbang (bo) o od a Hardal, na italingoma Mi sukaniyan: Na Makatatarotop Kami a manga pagigitong.

48. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa go so Haroun so (taurat) a Padoman, go Sindao go Pananadum a bagiyan o Khipanangngila,-

49. Siran na somasangkop siran ko Kadnan niran a Migagaib, go siran na so Bangkit na ika-aluk iran.

50. Na giyangkaya (a Qur-an) na Pananadum a piyakandakulan sa Mapiya: A Initoron Nami Sukaniyan; ino sukano Pagongkirun niyo Sukaniyan?

51. Na Sabunsabunar a inibugai Ami ko Ibrahim so Torowan Rukaniyan gowani, go Sukami i manga Tata-o ron.

52. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: antona-a angkai a manga Barahala, a so sukano na aya niyo dun Sisimbanan?

53. Pitharo Iran: A miyato-on nami so manga lokus ami a Puphamanimba-an niran.

54. Pitharo Iyan: A Sabunsabunar a miyatago kano sukano go so manga lokus iyo ko Kadadag a Mapayag.

55. Pitharo iran: Bangsa rukami inowit so Bunar, antawa-a Suka na pud ko manga Sasabulao?

56. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Kadnan niyo na so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, a so Miyadun kiran: Na Sakun sa makapantag ro-o man na pud ko manga saksi (on).

57. Na Ibut ko Allah, ka Puratan Ko dun so manga Barahala niyoko oriyan o kalalakao niyo, a Makatalikhod kano.

58. Na pipho-onan Niyan siran Muroroput, inonta so mala kiran, ka kalakalo siran na pangundodan niran sukaniyan.

59. Pitharo iran: Antawa-a i Minggolaola si-i ko manga Katohanan tano? Mata-an! A Sukaniyan na pud dun ko manga Darowaka!

60. Pitharo iran: A miyanug Ami a Mangoda a phagalowin Niyan siran: A Pumbuthowan Sukaniyan sa Ibrahim.

61. Pitharo iran: Na wita niyo Sukaniyan ko phanga-i ilai o manga Manosia, ka-an niran kashaksi-i:

62. Pitharo iran: Ba Suka i Minggolaola saya ko manga Katohanan nami, hai Ibrahim?

63. Pitharo Iyan: Kuna, ka aya Minggolaola-on na giya mala kiran naya! Na ishai niyo siran, o siran na Makaputharo siran!

64. Na kiyandodan niran a gina-wa iran na Pitharo iran: A Mata-an! A sukano na sukano i manga Darowaka!

65. Oriyan niyan na Miyabariyonsong a manga Olo iran (na Pitharo iran:) Sabunsabunar a katawan Ka a di siran naya Makaputhataro!

66. Pitharo Iyan: Ino niyo Pushimba-a a salakao ko Allah, so da-a Khiyompiya niyan rukano a maito bo, go da-a Khibinasa niyan rukano?

67. Marshik kano, a go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah! Ba kano di Punggudaguda?

68. Pitharo iran: Totonga niyo Sukaniyan, go tabangi niyo so manga Katohanan niyo, o sukano na Punggolaola-an niyo!

69. Pitharo Ami: Hai. Apoi! mbaloi ka a matunggao, go Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

70. Na piyaka-antapan niran Sukaniyan sa tipo: Na biyaloi Ami siran a titho a manga logi!

71. Na siyabut Ami so Ibrahim go so Lut sa inowit Ami ko Lopa (a Sham) a so piyakandakulan Nami sa Mapiya so dalum iyan, a bagiyon o manga Ka-adun.

72. Na inibugai Ami Ron so Ishaq; go so Yaqoub a ini oman. Na oman i isa Kiran na biyaloi Ami a manga Bilangatao,

73. Go biyaloi Ami Siran a Pukhakaonotan, a Ipuphamando Iran so Sogowan Nami, go ini Ilaham Ami Kiran so Kanggolaola-a ko manga Pipiya, go so kipamayandungun ko Sambayang, go so katonaya ko zakat; go miyabaloi Siran a Puphamanimba Rukami.

74. Go so Lut, na bigan Nami Sukaniyan sa Kokoman go Kata-o, go siyabut Ami Sukaniyan ko (tao ko) Ingud a so miyabaloi a gi-ninggolaola ko manga rurushik: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a marata, a manga songklid.

75. Na piyakasolud Ami Sukanian ko Limo Ami: Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Bilangatao.

76. Go so Nuh, ko masa a kiyapanguni Niyan gowani: na tiyarima

Ami Sukaniyan, go siyabut Ami Sukaniyan go so Ta-alokon pho-on ko boko a mala.

77. Go tiyabangan Nami Sukaniyan ko pagtao a so Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami: Mata-an! A siran na miyabalo i siran a pagtao a marata: Na inulud Ami siran lan-gon.

78. Go so Dawood go so Sulai-man, na gowani na Pukhokomun Niran so Pangoma-an gowani a manathabon so Kambing o pagtao: Na miyabalo i Kami ko Kokoman Niran a manga saksi.

79. Na piyakisabotan Nami oto ko Sulaiman: Go oman i isa Kiran na bigan Nami sa Kokoman go Kata-o; go piyakaphasiyonot Ami a rakhus o Dawood so manga Palao a Puthasbik Siran, a go so manga Papanok: Na Sukami i Minggolaola (ro-o).

80. Go Inindao Ami Ron so ka-phandai sa Rabun a bagiyon niyo, ka-angkano Niyan marunding ko goma-an (o ridowai) niyo: Na una, sukano Phanalamat kano?

81. Go (Piyakaphasiyonot Ami ko) bagiyon o Sulaiman so ndo a mabagur, pushambur sa sabap sa Sogowan Niyan, si-i ko Lopa a so piyakandakul Ami ron so manga pipiya: Na miyabalo i Kami si-i ko langowan taman a manga Tata-o.

82. Go (Piyakaphasiyonot Ami Ron) so manga Shaitan, a so ipu-phaninub iran (sa Montiya) go gi-i

siran nggalubuk sa galubuk a sala-kao ro-o; na Sukami i somisiyap kiran.

83. Go so Ayyub, gowani na Miyanguni ko Kadnan Niyan, (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na miyasogat Ako a morala, na Suka i Lubi a Makalimo-on ko Puphaman-galimo.

84. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Na inangkat Ami so minisogaton a morala, go inibugai Ami Ron so ta-alokon, go so lagid iran a rakhus iran,- a Limo a pho-on ko Hadapan Nami, go Pananadum a bagiyon o manga Barasimba.

85. Go so Ismail, go so Idris, go so Zilkifli, oman i isa Kiran na pud ko manga Papantang;.

86. Na piyakasulud Ami Siran ko Limo Ami: Mata-an! A Siran na pud ko manga Bilangatao.

87. Go so Yunus a liyamud a suda, gowani a lomalakao a Pukhararangitan: Na aya antangan Niyan na di Yami dun kaphakasim-pitan Sukaniyan! Na minigoraok Iyan ko katatago Iyan ko manga lilibotung: Da-a Tohan a inonta Suka: Soti Ka: Mata-an! A Sakun na miyabalo i Ako a pud ko manga Baradosa!

88. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go siyabut Ami Sukaniyan pho-on ko kapakandadamar: Na lagid man naya a kashabuta Mi ko Miyamar-atiyaya.

89. Go so Zakariya, gowani a Manguni ko Kadnan Niyan: Kadnan Ko! Diyakongka mbagakun a tawantawan, na Suka i Lubi a mapiya ko manga Waris.

90. Na tiyarima Ami Sukaniyan: Go inibugai Ami Rukaniyan so Yahya: Go tiyanor Ami Rukaniyan si Karoma Niyan. Mata-an! A Siran na miyabalo Siran a gi-i Siran magoradorad ko manga pipiya: Go Puphamanguni Siran Rukami sa kabaya a go kaluk, go miyabalo Siran a si-i Siran Rukami Puphananang kopian.

91. Go so (Maryam a) sinyap Iyan a Ginawa Niyan: Na ini iyop Ami Ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa, go biyaloi Ami Sukaniyan a go so Wata Iyan a Tanda ko manga Ka-adun.

92. Mata-an! A giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na Simba-a Ko niyo.

93. Na pishapotol iran so okit iran, ko lut-lut iran: Na oman i isa kiran na si-i siran Rukami Phamakandod.

94. Na sa dun sa nggalubukun niyan so manga pipiya a sukaniyan na Mapaparatiyaya,- na di kalimungan so galubuk iyan: Go Mata-an! A Sukami i Puphanoraton.

95. Na inurun so Phagingud a bininasa Mi sukaniyan: Mata-an! A siran na di siran makambalingan,

96. Taman ko masa a kaluka-an so Yajuj a go so Majuj, a siran na

Mamakapo-on ko oman i bobongan a gi-i siran shasakoya.

97. Na miyakarani so diyandi a bunar: Na sa maoto na giyoto! Na Masambolayang so manga kailai o siran a Miyamangongkir: (Matharo iran:) Hai downan downan tano! Sabunar a miyatago tano ko da kainungka-a sangkai; kuna, ka mimbalo tano a manga darowaka!

98. Mata-an! A sukano a go so Pusimba-an niyo a salakao ko Allah, na itagon ko Naraka Jahannam! Sukano na rongkano Phamakasolud!

99. O aya butad o siran naya na manga Katohanan, na di siran non mamakasolud! Na oman i isa kiran na ron siran non ndun makakakal.

100. Aya bagiyan niran non na katagao, go siran na di siran ro-o phamakanug.

101. Mata-an! A siran a miyaona a bagiyan niran a pho-on Rukami so mapiya, na siran man na piyakawatan siran non,

102. Di ran khanug so dagudub iyan: Go siran i khatago ko pukhababaya-an o manga ginawa iran, sa makakakal siran (ro-o).

103. Di siran mapakamboko o pakalukluk a lubi a mala: Go ipagalao kiran o manga Malaikat: A giyai so Alongan niyo,-a so sukano na idi diyandi rukano.

104. Alongan a kalolona Mi ko Langit lagid o kapulolona o Pano-

norat ko manga Kitab,- lagid-o kinipho-onun Nami ko paganai a Kiyapangadun, a khasowin Nami sukaniyan: Diyandi a matatangkud Rukami: Mata-an! A Sukami i tatap a Punggalubuk.

105. Na Sabunsabunar a ini Sor-at Ami ko Zaboar, ko oriyon o Pananadum: A Mata-an! A so Lopa na Kaphangowarisan noto o manga Oripun ko, a manga Bilangatao.

106. Mata-an! A matatago saya so tanto a tarotop a undao a bagiyon o pagtao a manga Barasimba.

107. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad), a rowar sa Limo ko manga Ka-adun.

108. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Iphagilham Rakun na aya bo a Tohan niyo na Tohan a Isa: Na una, sukano Mim-bayorantang kano?

109. Na amai ka tomalikhod siran, na Tharowangka: A piyakatokao Akun sukano sa mulagilagid; na di Ko katawan o ino marani antawa-a mawatan so idi diyandi rukano.

110. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so matanog a Katharo, go katawan Niyan so pagu-uma an niyo.

111. Na Diyakun katawan o ba giyaya na tiyoba rukano, go kashonor taman ko masa (o kapatai).

112. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Kokomun Ka (Rukami) so bunar!

Na aya Kadnan Nami na so (Allah a)Masalinggagao a Kapuphanguniyan sa tabang, a sorang ko iphuropa niyo!

Surah Al-Hajj-22

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo! Mata-an! A so linog ko Bangkit na Shai a lubi a mala!

2. Si-i ko Alongan a mailai niyo to, na kalipatan o oman i puphaka-soso so puphakasoson niyan, go Mimbawata o oman i Maogat so Ikaogat iyan: Go Mailaingka so manga Manosiya a (lagid o) khikabuburug, a kuna a ba siran khikabuburug: Na ogaid na so siksa o Allah a sangat (i ka-ada i kiran sa akal).

3. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, sa kuna a ba Kata-o, go phagotonan niyan so oman i Shaitan a puphaminasa!

4. Minikokom rukaniyan a Mata-an! A sa dun sa manarigon, na Mata-an! A sukaniyan na khadadag iyan, go mapunggonanao niyan ko siksa ko Naraka Sair.

5. Hai manga Manosiya! O ba kano shasangka ko kaoyag (ko oriyon o kapatai), na Mata-an!A Suka-

mi na Inadun Nami sukano a pho-on sa botha, oriyen niyan na pho-on sa Notfa, oriyen niyan na pho-on sa rogo a mbabathik, oriyen niyan na pho-on sa sapo-ron a sapo, a miyabaloj a go da mabaloi, ka-an Nami rukano mapakaliwanag; go puthan-gunun Nami ko manga Tiyan so kabaya Ami taman ko ta-alik a miyapunto, oriyen niyan na puph-kaliyon Nami sukano a manga Wata, oriyen niyan (na puphakalan Nami sukano), ka-angkano raotun ko katarotop o bagur iyo; na adun a pud rukano a tao a puphatai (a kangoda-an), go adun a pud rukano a tao a phakakasowin ko tanto a korang a kaoyagoyag, ka-an da-a katawan niyan ko oriyen o Kata-o a maito bo. Na Pukhailaingka so Lopa a kamamara-an, na igira a piyakatoron Nami ron so ig, na panabadun, go shibokar, go mapakato iyan so oman i mbarambarang (a Mangunguto) a mapiya i paras.

6. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar: Go Mata-an! A Sukaniyan na Pagoyagun Niyan so Miyamatai, go Mata-an! A Sukaniyan na so langowan taman na Gaos Iyan.

7. Na Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma: Da-a sangka a madadalumon, go Mata-an! A so Allah na Pagoyagun Niyan so tao a matatago ko manga kobor.

8. Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go kuna a ba Torowan, go

kuna a ba Kitab a puphakabugai sa Maliwanag,-

9. A lilingi-in niyan a lig iyan, ka-an makadadag pho-on ko lalan o Allah: A adun a bagiyen niyan si-i ko doniya a Kahina-an, go pakitaman Nami ron ko Alongan a Qiya-mah so siksa a Phakatotong.

10. (Putharo-on non:) Giyaya man na sabap ko Miyanggalubuk o mbala a limangka, go Mata-an! a so Allah na kuna a ba salimbot ko manga Oripun Niyan.

11. Na adun a pud ko manga Manosiya a Pushimba-an niyan so Allah sa pukha-alangalangan: Na o masogat sukaniyan a mapiya, na Masowaton; na o masogat sukaniyan a tiyoba, na kulidun niyan a paras iyan: Miyalogi sa doniya go sa Akhirat: Giyoto man na sukaniyan so kalogi a mapayag!

12. Puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so di ron phakabinasa, go di ron phaka-ompiya: Giyoto man na sukaniyan so kadadag a mawatan!

13. Puphanongganowin niyan so nganin a so kaphakabinasa niyan na lubi a marani a di so Kaphaka-ompiya niyan. Tanto a marata a Panarigan, go tanto a marata a bolayoka!

14. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, ko manga Sorga, a

Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Mata-an! A so Allah na Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

15. Sa dun sa tao a aya butad iyan na tatarima-an niyan sa di dun thabangan o Allah (so Muhammad) si-i sa doniya go sa Akhirat, na butur sa tali ko bo-ongan oriyan niyan na Pagugut: Na nggudaguda-a niyan o ino khailang dun o antangan niyan a marata so igagani gani ron!

16. Na lagid aya a Kinitoronun Nami ron a manga Tanda a manga rarayag; go Mata-an! A so Allah na Punggonana-on Niyan so tao a kabaya Iyan!

17. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, go so manga Yahodi, go so manga Sabi-in, go so manga Christians, go so manga Majusi, go so Miyamanakoto,- na Mata-an! A so Allah na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah: Mata-an! A so Allah i saksi ko langowan taman.

18. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na Somosododon so matatago ko manga Langit go so matatago ko Lopa,- go so Alongan, go so Olan, go so manga Biton-on; go so manga Palao, go so manga Kayo, go so manga Binatang; go madakul a pud on ko manga Manosiya? Na madakul a miyatangkudon so siksa: Na sa dun sa Hinan,- o Allah, na da-a makabugai ron sa Munang: Mata-an! A so Allah na

Punggolaola-an Niyan so nganin a kabaya Iyan.

19. Giya dowaya a pukharido na miyarido siran makapantag ko Kadnan niran: Na so Miyamangongkir, na khasunggayan siran sa nditarun a Apoi Phangododun ko poro o manga Olo iran so Phulika-bo a ig.

20. Iputhonag oto ko matatago ko manga Tiyan niran, go so manga kobal.

21. Go adun a manga bagian niran a manga rompi a potao (a ipumbasal kiran).

22. Oman niran makhadiyat a kapagawa iran non, pho-on ko boko, na pakakasowin siran non, go (Tharo-on kiran:) Ta-ami niyo so siksa a phakatotong!

23. Mata-an! A so Allah na Phakasoludun Niyan so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Phangimowan Siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan go Montiya, go aya manga nditarun niran ro-o na Sotra.

24. Go Miyanggonanao siran ko mapiya a Katharo: Go Miyanggonanao siran ko lalan o (Allah a) Diya-itan o Podi.

25. Mata-an! A so Miyamangongkir, go Puphangalang siran ko lalan o Allah, a go so Masjidil Haram, a so inisunggai ami Sukaniyan a

bagiyan o manga Manosiya, a mulagidon so mababalingon, a go so mananangga. Na sa dun sa khadiyat ro-o sa di ontol sabap sa kapanganinyaya, na pakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a Malipudus.

26. Na gowani na piyayag Ami ko Ibrahim, so darpa o Walai, (sa Pitharo Ami Ron:) Da-a Shakoton Ka Rakun a maito bo; go Sotiyangka so Walai Yakun a bagiyan o gi-i Thatawap, a go so Puphamanindug, go so Puphuroroko a Puphamanodod.

27. Na tawagun Ka ko manga Manosiya so Kapunaik Hajji: Ka Mamakatalingoma siran Ruka a Puphulalalag, go (Khikokoda ko) oman i Onta, a mamakatalingoma siran a pho-on ko oman i lalan a mawatan;

28. Ka-a niyan kamasai so Phamaka-ompiya kiran, go a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah, si-i ko manga Alongan a khikapupunto, makapantag ko Iniriskhi Niyan kiran a manga Binatang a manga Ayam: Na kangkano ron go pakakana niyo (ron) so karurugunan a pukhamurmuran.

29. Oriyan niyan na lalanun niran so okit iran (ko Kapunaik Hajji), go tomanun niran so manga samaya iran, go Thawap siran ko Walai a andang.

30. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so piyaki-pamagadatan o Allah, na giyoto i mapiya-on

si-i ko Kadnan niyan. Na piyakai rukano so manga Ayam, inonta so Kapuphangadian rukano (so Kiya-harama-on): Na pakawatani niyo so marshik a manga Barahala, go pakawatani niyo so Katharo a kabokhag,-

31. A Shasa limbotawan kano ko Allah, sa di niyo Puphamanakoton Sukaniyan: Na sa dun sa Ipanakoto niyan so Allah, na lagid o ba miyolog a pho-on ko kawang na pushayabun sukaniyan o manga Papanok, o di na ipumbayog sukaniyan o ndo ko darpa a mawatan.

32. Giyoto man: Na sa dun sa sula-an niyan so manga Tanda o Allah, na Mata-an naya! a pud ko Kapuphangongonotan o manga poso.

33. Adun a bagiyan niyo ron a manga gona taman ko ta-alik a pupunto-on: Oriyan niyan na so Shombaliyan non na si-i ko (o bayo) Walai a andang.

34. Na oman i pagtao na shingayan Nami sa Puphanombaliyan, ka-a niran Pukha-aloi so ngaran o Allah si-i ko Inipagapur Iyan kiran a Binatang a manga Ayam. Na so Tohan niyo na Tohan a Isa: Na rongkano Mbayorantang: Na Puphamanoholingka sa mapiya so Khipangangalimbaba-an,-

35. Siran na igira miya-aloi so Allah, na somangkop so manga poso iran, go manga Papantang ko nganin a mini-sogat kiran (a tiyoba), go Khipamamayandug ko Sam-

bayang, go so saba-ad ko Inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

36. Na so manga Onta na ini sunggai Ami sukaniyan a bagiyan niyo a pud ko manga Tanda o Allah: Adun a bagiyan niyo ron a mapiya: Na aloya niyo so ngaran o Allah ko kasombaliyaon a khipakaitindug: Na igira minibutad so manga kilid iran (ko Lopa), na kangkano ron, go pakakana niyo (ron) so domadapai, go so bararapan: Lagid oto man a kiyapakaphasiyonota Mi kiran rukano, kangkano Makapanalamat.

37. Di dun ishampai ko Allah so manga sapo iran, go so manga rogo iran: Na ogaid na ishampai Ron so Kapangongonotan a pho-on rukano: Lagid oto man a Kiyapakaphasiyonota Niyan kiran rukano, ka-an niyo Mashulasula so Allah ko Kiyanggonanaowa Niyan rukano: Na Puphamanotholingka sa mapiya so Miphipiypiya.

38. Mata-an! A so Allah na lilindingun Niyan so Miyamaratiyaya: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so langowan o makadorat, a Miyongkir.

39. Bigan sa idin (ko kaphurang) so siran a Puphamono-on siran sabap sa Mata-an! A siran na inan-iyaya siran;- Na Mata-an! A so Allah si-i ko katabangi kiran na Sabunar a Gaos Iyan;-

40. Siran na biyogao siran ko manga Ingud iran sa di ontol,- giya

bo a gi-i ran Katharowa: Sa aya Kadnan nami na so Allah. Na o da runa o Allah so manga Manosiya so saba-ad kiran sabap ko saba-ad, na miyangaguguba dun so manga (Simba-an a), Sawami, go Biya-on, go Salawato, go so manga Masjid, a Pukha-aloi ron so ngaran o Allah sa madakul. Na Mata-an a thabangan ndun o Allah so Puthabang Rukanian;- Mata-an! A so Allah na titho a Mabagur, a di kharun.

41. Siran na o pakakhapa-ara Mi siran ko Lopa, na iphamayandug iran so Sambayang go tonain niran so Zakat, go Isogo iran so mapiya go isapar iran so marata: Na kapar o Allah so kha-akiran ko pukha-kaolaola.

42. Na o taplisa Ka iran (Ya Muhammad), na Sabunar a tomiyaplis ko miya-ona-an niran so pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood;

43. Go so pagtao o Ibrahim, go so pagatao o Lut;

44. Go so manga tao sa Madyan; go tiyaplis so Musa. Na piyakathali Yakun sa malayat so manga Kapir, oriyen niyan na Diyanug Akun siran: Na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)!

45. Na madakul a Phagingud a bininasa Mi sukaniyan, ko gi-i ran kandarowaka, na sukaniyan na miyamangirobar so manga Atup iyan, go Paridi a kiyaganatan, go Torogan a maporo.

46. Ba siran nda makalalakao ko Lopa, na adun a bagiyan niran a

manga poso a Mipunggudaguda iran, o di na manga tangila a Miphamamakinug iran? Na Mata-an naya! A di khabota so manga kailai, na ogaid na aya khabota na so manga poso a so shisi-i ko manga Rabub.

47. Na Phangunin niran Ruka (Ya Muhammad) a kapagalokalo-ki ko siksa! Na di dun pundorat so Allah ko diyandi Iyan. Na Mata-an! A so salongan si-i ko Kadnan Ka na lagid o sanggibo ragon ko itongan niyo (sa doniya).

48. Na madakul a Phagingud a piyakathali Akun sa malayat, ko gi-iran kandarowaka, oriyen niyan na siniksa Akun sukaniyan. Na Sakun i khandodan.

49. Tharowangka: Hai manga Manosiya! Sakun na matag Ako rukano Phamaka-iktiyar a mapayag:

50. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyan niran a Mapag, a go Pagupur a mapiya.

51. Na siran a miyamanamar maminasa ko manga Ayat Ami, a rorompisan niran;- na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

52. Na da-a Siyogo Ami ko miyanaan Ka (Ya Muhammad) a Sogo o di na Nabi, a ba di igira Miyatiya, na pusharampongun o Shaitan so Batiya Iyan: Na Phagilangun o Allah so ipusharampong o Shaitan,

oriyan niyan na gi-i pakathakna-an o Allah so manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun:

53. Ka mbalowin Niyan so ipusharampong o Shaitana tiyoba ko siran a kadadaluman so manga poso iran sa gudamun, Go so manga tutugas so manga poso iran: Na Mata-an! A so manga darowaka na matatago dun ko kiyanggibas, a mawatan:

54. Go adun katokawi o siran a piyamugan ko Kata-o a Mata-an! (A giya Qur-an naya) na bunar a pho-on ko Kadnan Ka, go Maparatiyaya iran naya, go thakna rukaniyan so manga poso iran: Na Mata-an! A so Allah i titho a Punggonanao ko siran a Miyamaratiyaya ko okit a ontol.

55. Na di khapokas so siran a Miyamangongkir ko kashasangka Rukaniyan taman sa kapakatalingoma kiran o Bangkit a mitalumba, o di na makatalingoma kiran so siksa ko gawi-i a da-a kapiyaya-on a ginawa.

56. So kapa-ar sa Alongan noto na ruk o Allah: Khokomun Niyan siran: Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matago ko manga Sorga a Pakadarandang.

57. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man na adun a bagiyan niran a siksa a phakahina.

58. Na so Miyamanogalin sa Ingud makapantag ko lalan o Allah, oriyen niyan na Miyapurang siran, o di na Miyatai siran,- na Mata-an a Puriskhiyan siran ndun o Allah sa riskhi a mapiya: Na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan ndun i lubi a mapiya ko puphamamugai sa riskhi.

59. Mata-an a phakasoludun Niyan siran ndun ko (Sorga a) khasoludan a Khasowat siran non: Na Mata-an! A so Allah na titho a Mata-o, a Matigur.

60. Giyoto dun man. Na sa dun sa somaop sa lagid o kiya aniyaya-on, oriyen niyan na inaniyaya puman sukaniyan, na Mata-an a thabangan ndun sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na titho a Mama-apun, a Manapi.

61. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Puphaka-soludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphaka-soludun Niyan so daondao ko gagawi-i; na Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

62. Giyoto dun man. Sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; go Mata-an! A so Puhannongganowin niran a salakao Rukaniyan,- na sukaniyan so ribat: Go Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

63. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na piyakatoron Niyan a pho-on ko kawang so ig, na pukhabaloi so Lopa a Magagadong?

Mata-an! A so Allah na tanto a Mala i Gagao, a Kaip.

64. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Na Mata-an! A so Allah na titho a Sukaniyan so Kawasa, a Puphodin.

65. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so shisi-i ko Lopa, a go so manga Kapal a Puhamangutas ko Kalodan sabap sa Sogowan Niyan? Go u-urunun Niyan so Langit ka o ba makatana ko Lopa inonta o sabap sa idin Niyan: Mata-an! A so Allah na tanto a Makapudi-in ko manga Manosiya, a Makalimo-on;

66. Go Sukaniyan so Miyoyag rukano, oriyen niyan na mbono-on kano Niyan, oriyen niyan na Pagoyagun kano Niyan (ko oriyen o Kapatai): Mata-an! A so Manosiya na titho a da-a tadam iyan!.

67. Oman i pagtao na shinggayan Nami sa okit, a siran na aya iran noto phagokitan: Na o ba Ka iran mapokas ko okit (a Maka-o ontol); na Panolonun Ka so (Okit o) Kadnan Ka: Mata-an! A Suka na matatangtud a si-i ko Torowan a Matitho.

68. Na amai ka makipuphawala siran Ruka, na Tharo-wangka: A so Allah i Mata-o ko gi-i niyo ngolola-an.

69. So Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan a Qiyamah si-i

ko nganin a miyabaloi kano ron a di niyo phagayonayonan.

70. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko Langit a go so Lopa? Mata-an! A giyoto man na matatago ko Kitab, Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malubod.

71. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah, so da-a Initoron Niyan non a katantowan, go so da-a bagiyon niran non a Kata-o: Na da-a bagiyon o manga darowaka a phakatabang.

72. Na igira a Pumbatiya-an kiran so manga Ayat Ami, a manga rarayag, na Masarinongka ko manga Paras o siran a Miyamangongkir so kagowad! Sama- iran mbo di phamuntola so Puphamatiya kiran ko manga Ayat Ami. Tharowangka: Ino o Panothola Ko rukano so marata a di giyoto? So Naraka! Na ini thiyagar oto o Allah ko siran a Miyamangongkir! Na mikharatarata a khabolosan!

73. Hai manga Manosiya! Adun a inumba-alan a ibarat! Na Pamakinuga niyo sukaniyan! Mata-an! A so Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah, na da dun a kha-adun niran a satiman mbo a tunduk, apiya pun thimotimowan niran noto! Nao adun a khowa-an kiran o tunduk a maito bo, na di iran noto kharun rukaniyan. Malumuk so Puphangampit, a go so Puphan-

gampitun!

74. Da iran sula-an ko Allah so titho a kala Iyan: Mata-an! A so Allah na titho a Mabagur, a Doma-da-ag.

75. So Allah na Puphamili ko manga Malaikat sa manga Sogo a go so saba-ad ko manga Manosiya; Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

76. Katawan Niyan so kasasangoran niran go so katatalikhodon niran: Na si-i bo ko Allah phakanododa so puhakaolaola.

77. Hai so Miyamaratiyaya! Roko kano, go Sodod kano, go Simba-aniyo so Kadnan niyo, go nggolaola-aniyo so mapiya; ka-ang-kano Makada-ag.

78. Na Panagontamanun niyo si-i ko Allah so ontol a kapanagontaman Rukaniyan, Sukaniyan na pinili kano Niyan, go da-a inisunggai Niyan rukano si-i ko Agama a mampit; okit o Ama iyo a Ibrahim. Sukaniyan i mitho rukano sa manga Muslim gowani, go si-i sangkai (a Qur-an); ka-an mabaloi so Sogo a saksi rukano, go mabaloi kano a manga saksi ko manga Manosiya! Na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go sarigi niyo so Allah! Sukaniyan i Panarigan niyo; na miyakapiyapiya a Panarigan, go miyakapiyapiya a Phananabang!

Surah Al-Mu'minun-23

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a Phakada-ag so Miyamaratiyaya,-

2. So siran si-i ko Sambayang iran na somasangkop siran,

3. Go so siran si-i ko ilang na tatalikhodan niran,

4. Go so siran si-i ko Zakat na inggogolalan niran,

5. Go so siran si-i ko manga Kaya-an niran na sisiyapun niran,

6. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so Miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na di siran non mapusho-man,

7. Na sa dun sa mamagingar sa salakao ro-o, na siran man na siran i Mimamalawani;-

8. Go so siran si-i ko manga sarig kiran, go so diyandi kiran na sisiyapun niran,

9. Go so siran si-i ko manga Sambayang iran na Papalihara-an niran;-

10. Siran man na siran i manga Waris,

11. Siran i Makaphangowaris ko (Sorga) Firdaus: Sa ron siran non ndun makakakal.

12. (Ibut ka) Sabunsabunar a Inadun Nami so Manosiya a pho-on ko Rasa a pho-on ko Lipao;

13. Oriyan niyan na biyaloi Ami sukaniyan a Mani si-i ko darpa a Matotongkop,

14. Oriyan niyan na Inadun Ami so Mani a rogo a mbabathik; Na Inadun Ami so rogo a mbabathik a saporon a sapo; na Inadun Ami so saporon a sapo a manga tolan, na biyongkosan Ami so manga tolan sa sapo; oriyaniyan na Inadun Nami sukaniyan sa Ka-adun a salakao. Na Maporo so Allah, a tanto a mapiya ko Mithatakdir!

15. Oriyan niyan na Mata-an! a sukano ko oriyaniyan noto, na mata-tangkud a Phamatai kano.

16. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, na Pagoyagun kano.

17. Na Sabunsabunar a Inadun Nami ko kaporowan niyo so pito a manga lalan (a manga Langit); go da ko butad Ami i ba Ami kalilipati so manga Ka-adun.

18. Na Piyakatoron Ami pho-on ko kawang so ig a madidiyangka, na piyakatarug Ami sukaniyan ko Lopa; na Mata-an! A Sukami si-i ko kailang oto na Sabunar a Gaos Ami.

19. Na Piyakathowan Nami rukano sa sabap rukaniyan sa manga Pamomolan a manga Qormah go

manga Anggor a ruk iyo: Katatagowan noto sa manga Onga a mada-kul: Go so saba-adon na Pukhakan niyo,-

20. Go kayo a puphakagumao ko Palao a Torisaina, a phagutho sa Lana, go dilota a bagiyan o gi-i Khakan.

21. Na Mata-an! A adun a bagiyan niyo ko manga Ayam a titho a undao: Puphakainomun Nami sukano ko matatago ko manga Tiyan niran (a Gatas); go adun a bagiyan niyo ron a manga gona a madakul; go so saba-adon na Pukhakan niyo;

22. Go Pukharoran kano kiran, go si-i ko manga Kapal.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

24. Na Pitharo o manga Nakoda ko siran a Miyamangongkir ko pagtao Niyan: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A khabayan Niyan a Kaombawan kano Niyan: Na o kabaya o Allah na Mata-an a Tomoron sa Malaikat: Da tano manug angkai ko manga lokus tano a miyanga-o ona.

25. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a tataraponan: Na thiguri niyo Sukaniyan taman ko masa (a kada Iyan).

26. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiyapakambokhaga iran Rakun!

27. Na ini Ilaham Ami si-i Rukaniyan: A mba-al Ka sa Kapal si-i ko manga Kailai Yami go so Sogowan Nami: Na amai ka makaoma so Sogowan Nami, na mamangiliphowak (a ig) ko daporan, na Purorangka-on ko oman i ngganapa sa dowa, go so Ta-alok Ruka, inonta so tao a miya-ona on so Katharo a pud kiran: Go Dingka Rakun pagangaya so Mindadarowaka; ka Mata-an! a siran na paguludun siran.

28. Na amai ka makathakna Ka Suka a go so manga pud Ka ko Kapal, na Tharowangka: So Podi na ruk o Allah, a so siyabut Kami Niyan pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

29. Go Tharowangka: Kadnan Ko! Pakatupadakongka ko khatupadan a Piyakandakulan sa mapiya: Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphamakatupad.

30. Mata-an! A adun a madadalum ro-o a titho a manga Tanda, go Mata-an a tatap a Sukami i titho a Puphaniyoba.

31. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyon niyan sa pagtao a manga salakao.

32. Na Siyogo-an Nami siran sa Sogo a pud kiran (sa Pitharo Iyan:) Simba-a niyo so Allah! Da-a Tohan

niyo a salakao Rukaniyan. Ino kano di Phananggila?

33. Na Pitharo o manga Nakoda ko pagtao Niyan a so Miyaman-gongkir go Piyakambokhag iran so kitumo ko Akhirat, go piyamugan Nami siran sa Limo ko Kaoyagoyag ko doniya: A kuna ini a ba di Manosiya a lagid iyo: A pukhan ko pukhun niyo, go phaginom ko phaginomun niyo.

34. Na Ibut o onot kano sa Manosiya a lagid iyo, na Mata-an! A sukano sa maoto na titho a manga logi,

35. Ino Niyan rukano diyandi-in i Mata-an! A sukano na amai ka Matai kano go mbaloi kano a botha go manga tolan, na Mata-an! A sukano na phamakaguma-on (ko manga kobor)?

36. Miyakawatawatan so ipun diyandi rukano!

37. Da-a Kaoyag a rowar ko Kaoyagoyag tano ko doniya! Phamatai tano na Pukhaoyag (so manga Wata) tano! Na kuna a ba tano Phanga-o oyag (sharoman)!

38. Da ko Sukaniyan inonta na Mama a inangkob Iyan so Allah sa kabokhag, na di tano Sukaniyan Pamaratiyaya-an!

39. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Yakongka: Sabap ko kiyakambokhaga iran Rakun.

40. Pitharo (o Allah): A di mathai

na Mata-an a khabaloi siran ndun a mamakasundit!

41. Na miyadansal siran o lalis a minggolalan ko bunar, na biyaloi Ami siran a pur! Na kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a manga darowaka!

42. Oriyan niyan na Miyadun Kami ko oriyen niran sa manga pagtao a manga salakao.

43. Dikhakutung o pagtao so Adiyal iyan, go di iran khisonggod.

44. Oriyan niyan na Siyogo Ami so manga Sogo Ami a miyakathataliwana: Oman i makaoma ko pagtao a Sogo kiran, na pakambokhagun niran Sukaniyan: Na initondog Ami ko saba-ad kiran so saba-ad: Go biyaloi Ami siran a manga Tothol: Na kapakawatan (ko Limo) a bagiyan o pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

45. Oriyan niyan na Siyogo Ami so Musa go so Pagari Niyan a Haroun, rakhus o manga Tanda Ami go so Katantowan a Mapayag,

46. Si-i ko Pir-aon go so manga Nakoda ko pagtao niyan: Na Mimaratabat siran: Go miyabaloi siran a pagtao a Miphapaporo.

47. Na Pitharo iran: Ino tano Pharatiyaya-a so dow a katao a lagid tano? A so pagtao iran na si-i siran rukutano Puphangongonotan!

48. Na Piyakambokhag iran a dow a oto, na miyabaloi siran a pud ko miyangabibinasa.

49. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, ka-an siran Makaontol.

50. Na biyaloi Ami so Wata o Maryam a go si Ina Iyan a Tanda: Go piyakakadun Nami siran ko bobongan, a adun a pantar iyan go Bowalan.

51. Hai manga Sogo! Kangkano ko manga pipiya (a Pangunung-kun), go nggalubuk kano sa mapiya: Mata-an! A Sakun na so gi-niyo ngalubukun na Katawan Ko.

52. Na Mata-an! a giya i okit iyo a okit a isa, go Sakun i Kadnan niyo: Na onoti yako niyo.

53. Na pisharoput iran so okit iran ko ndolondolonan niran, sa kasharoput, a mbidabida: Oman i isa ka sagorompong na so kupit iran na pukhababaya-an niran.

54. Na Ganatingka siran ko kadai kiran sa mulung taman ko masa (a Kapamatai ran).

55. Ba iran tatangkapa sa Mata-an! A so ipumbugai Ami kiran noto a tamok go manga Wata,

56. Na punggaga-anan Nami kiran so manga pipiya? Kuna, ka di iran mai-inungka.

57. Mata-an! A so siran a pho-on ko kasangkap ko Kadnan niran na ma-aluk siran;

58. Go so siran a so manga Ayat o Kadnan niran i Papatariyaya-an niran;

59. Go so siran a so Kadnan niran na di iran Iphanakoto;

60. Go siran a Puphamumugai siran ko ini Pamumugai ran a so manga poso iran na somasangkap, sa Mata-an! A siran na si-i siran mbo ko Kadnan niran phamakan-dod;

61. Siran man i gi-i magoradorad ko manga pipiya, go siran i phangao ona on.

62. Na da-a Iphaliyogat ami ko Baraniyawa a rowar ko khagaos iyan: Na shisi-i Rukami so Kitab a gi-i Tharo ko bunar: Na siran na di siran kasalimbotan.

63. Kuna, ka so manga poso iran na matatago ko kalilipati sangkai; go adun a bagiyen niran a manga galubuk a salakao ro-o, a siran na aya iran gagalubukun,-

64. Taman sa igira a piyakadansal Ami ko piyamugan kiran sa Limo so siksa, na sa maoto na siran na nggoraok siran sa tabang!

65. (Tharo-on kiran a:) di kano nggoraok sa tabang sa Alongan nai; Mata-an! A sukano na di kano khatabangan pho-on Rukami.

66. Sabunar a miyabaloi so manga Ayat Akun a Puphangadian rukano, na bakano dun miyangundod ko manga talikhodan niyo,

67. A Pumamaratabatan niyo Sukaniyan: Gi-i niyo Tothothola-an ko gagawi- a ikagogowad iyo.

68. Ba iran nda nggudaguda-a so Katharo, antawa-a ba kiran miyakaoma so da makatalingoma ko manga lokus iran a miyanga-o ona?

69. Ba iran nda makilala so Sogo kiran, a go iran Pagongkira Sukaniyan?

70. Ino iran gi-i Tharowa: I Tataraponan Sukaniyan? Kuna, Ka mini-oma Niyan kiran so bunar, na kadakulan kiran a so bunar na ikagogowad iran.

71. Na o inonotan o bunar so manga kabaya iran, na miyabinasa dun so manga Langit a go so Lopa, go so madadalum kiran. Kuna, ka initalingoma Mi kiran so undao kiran, na siran na so undao kiran na tialikhodan niran.

72. Ba Ka kiran phanguni sa sokai? Na so sokai o Kadnan Ka i tomo: Go Sukaniyan i lubi a mapiya ko Puphamamugai sa riskhi.

73. Na Mata-an! A Suka na Sabunar a Puthawagun Ka siran ko lalan a matitho;

74. Na Mata-an! A so di iran Paparatiyaya-an so Akhirat na so lalan na Sabunar a sisilayan niran.

75. Na o ini Kalimo Ami siran go piyokas Ami kiran so misosogat kiran a morala, na tomataros siran ndun ko kadadagad iran, a gi-i siran muromparompak.

76. Na Sabunsabunar a piyakadansal Ami kiran so siksa, na da siran sangkop ko Kadnan niran, go di siran phangangarapan!

77. Taman sa kagiya a lomuka Kami kiran sa isa a pinto a adun a siksa-on a sangat: Na sa maoto na siran na kiyada-an siran ro-o sa panginam!

78. Na Sukaniyan so Miyadun rukano ko manga kanug, go so manga kailai, go so manga gudaguda: Na miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

79. Go Sukaniyan so Miyarumbad rukano ko Lopa, go Ronkano pulimoda.

80. Go Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai, go Kapa-ar Iyan so gi-i kapakashambi o gagawi-i a go so daondao: Ino kano di Punggudaguda?

81. Kuna, ka Pitharo iran so lagid o Pitharo o miyanga-o ona.

82. Pitharo iran: Ino amai ka matai kami go mbaloi kami a botha go manga tolan (a miyarophod), ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

83. Sabunsabunar a mini diyandi rukami sukami a go so manga lokus ami a ungkai gowan! Da ko ungkai inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona!

84. Tharowangka: Antawa-a i Khiruk ko Lopa a go so matatagoon, o sukano na katawi niyo?

85. Na Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah! Tharowangka: A ino kano di Phananadum?

86. Tharowangka: Antawa-a i khiruk ko manga Langit a pito, go khiruk ko Aras a mala?

87. Putharo-on niran ndun: A ruk o Allah. Tharowangka: A ino kano di Phananggila?

88. Tharowangka: Antawa-a i si-i sa tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman, go Sukaniyan i Puphkalinding, go da-a Phakaru-non, o sukano na katawi niyo?

89. Putharo-on niran ndun: a ruk o Allah. Tharowangka: Na andama-naya i kapukhalimpang iyo?

90. Kuna, ka ini talingoma Mi kiran so bunar: Na Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

91. Da kowa so Allah sa Wata Iyan, go da-a miyabalo i pud Iyan a Tohan: O adun a pud Iyan na bisa-an ndun o oman i isa tohan so Inadun Niyan, go pugusun ndun o saba-a kiran so saba-ad! Soti so Allah! Mawatan ko iphuropa iran!

92. Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag: Na Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (Non)!

93. Tharowangka: Kadnan Ko! O Bangka Rakun phakimasai so ididiyandi kiran,-

94. Kadnan Ko! Na di Yakongka mbaloya a pud ko pagtao a manga darowaka!

95. Na Mata-an! A Sukami si-i ko kapakimasa-i Ami Ruka ko i

didiyandi Ami kiran na Sabunar a khagaga Mi.

96. Runun Ka so lubi a mapiya ko marata: Sukami i Mata-o ko puphamurakun niran.

97. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Mulindong Ako Ruka pho-on ko manga pangonsi o manga Shai-tan.

98. Go Mulindong Ako Ruka Kadnan Ko! Ka o ba siran Rakun makadasug.

99. Taman sa igira miyakaoma ko isa kiran so kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Pakakasoya Kongka (sa doniya);-

100. Ka-ana ko makanggolaola sa mapiya ko minibagak akun. Na di dun noto mapunggolaola! Ka Mata-an naya! A si-i bo sa Katharo: A sukaniyan i Mitharo-on; go si-i ko kasasangoran niran so pagulut taman ko gawi-i a Kaoyaga kiran.

101. Na amai ka Iyopun so Sang-gakala, na da-a Kambangunsa ko ndolondolonan niran sa Alongan noto, go di siran makapamagishai!

102. Na sa dun sa makapunud so manga timbang iyan,- na siran man na siran i Phamakada-ag:

103. Na sa dun sa makakhap so manga timbang iyan, na siran man so inilang iran so manga ginawa iran; si-i siran makakakal ko Nar-aka Jahannam.

104. Puthotongun so manga paras iran o Apoi, a siran ro-o na khipakakasangi.

105. (Putharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Pukhabatiya rukano, na sukano na piyakambokhag iyo Sukaniyan?

106. Tharo-on niran: Kadnan nami! Miyapugus kami o okor ami a marata, go miyabaloi kami a pagtao a manga dadag!

107. Kadnan nami! Paka-awa-a Kamingka (ko Naraka): Na o kaso-wi ami (so Kaongkir), na Mata-an! A sukami na manga darowaka!

108. Tharo-on Niyan: Kikipus kano san! Go di kano gi-i Tharo!

109. Mata-an naya! A adun a saba-ad ko manga Oripun Ko, a gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Miyaratiyaya kami; na napi-i Kamingka, go Kalimo-on Kamingka: Ka Suka i lubi a Mapiya ko Puphamangalimo!

110. Na kinowa niyo siran a pagurug, taros a miyakatumbang siran rukano ko Tadum Rakun, go miyabaloi kano a gi-i niyo siran i khakala!

111. Mata-an! A Sakun na biyawasan Ko siran sa Alongan nai sabbap ko Kiyaphantang iran: Mata-an! A siran na siran i miyamakasu-lang sa Maliwanag.

112. Tharo-on Niyan: Aikiyathai niyo ko Lopa ko bilangan o manga ragon?

113. Tharo-on niran: Aya kiyathai ami na Salongan o di na saba-ad sa Salongan: Na isha-an Ka ko manga pagi-itong.

114. Tharo-on Niyan: Da-a kiyathai niyo a rowar ko maito; o Mata-an! A sukano na aya butad iyo na katawan niyo!

115. Ba niyo tiyangkap sa aya bo a Kiya-aduna Mi rukano na Karimbaran, go Mata-an! A sukano na di kano Rukami phakandodun?

116. Na Maporo so Allah, a Phapa-ar, a Bunar: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan, a Kadnan o Aras a piphiyapiya-an!

117. Na sa dun sa manongganoi, a irimbang iyan ko Allah, sa Tohan a salakao, a da-a karina niyan non; na so imbadalon na si-i dun ko Kadnan niyan! Mata-an naya! A di Phakada-ag so manga Kapir!

118. Na Tharowangka: Kadnan Ko! Napi Ka go Pangalimo Ka! Ka Suka i lubi a mapiya ko Puphamangalimo!

Surah Al-Nur-24

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. (Giyangkai a) Surah na Initoron Nami Sukaniyan, go ini Paliyogat Ami Sukaniyan: Go adun a Initoron Nami a madadalumon a manga Ayat a manga rarayag, ka-a niyo katanodi.

2. So mishina a Babai a go so mishina a Mama,- na luphadi niyo so oman i isa kiran a dowu, sa magatos a luphad: Na o ba kano makowa o ranon sa dowu oto, si-ko Kokoman o Allah, o sukano na Papatiyaya-an niyo so Allah a go so Alongan a Maori: Go shaksi-i so siksa a dowu oto o saba-ad ko Miyamaratiyaya.

3. So mishina Mama na da-a Maphangaroma niyan a rowar ko mishina a Babai, o di na Pananakoto a Babai: Go so mishina a Babai na da a Makaphangaroma-on a rowar ko mishina a Mama, o di na Pananakoto a Mama: Na ini sapar oto ko Miyamaratiyaya.

4. Na so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, oriyani niyan na da-a mitalingoma iran a Pat a manga saksi, na luphadi niyo siran sa walo polo a luphad; go da-a tharima-an niyo kiran a kashaksi sa dayon sa dayon: Na siran man na siran so manga songklid;-

5. Inonta so Mithataobat ko oriyani noto, go Miphipyapiya siran; ka Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Na so siran a tokasan niran so manga Karoma iran, go da-a mabaloi a manga saksi iran a rowar ko manga ginawa iran,- na so kashaksi o isa kiran na pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah Mata-an! A sukaniyan na pud dun ko manga bunar;

7. Go ika lima na Mata-an! A so Morka o Allah na mikolobon o sukaniyan na pud ko manga bokhag.

8. Na marunding so Babai ko siksa o kashaksi iyan sa pat a manga kashaksi (Makapushapa) sa Ibut ko Allah, Mata-an! A so Mama na pud dun ko manga bokhag;

9. Go ika lima na Mata-an! A so rarangit o Allah na mikolobon o so Mama na pud ko manga bunar.

10. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na Pphanarima ko Taobat, a Maongangun (na sakotika-angkano Niyan).

11. Mata-an! A so siran a minio-iran so tumpo na sagorompong rukano: Di niyo thangkapa sukaniyan i ba marata rukano; kuna, ka giyoto na mapiya rukano: Bagiyani o oman i isa kiran so pishokatiyani ko dosa, go so miyamalata sa kiya-pakala iyan a pud kiran, na adun a bagiyani niyan a siksa a mala.

12. na o gowani a manug iyo to na da makapamikir so Miyamaratiyaya a Mama, go so Miyamaratiyaya a Babai,-si-i ko manga ginawa iran sa mapiya, go wiran Pitharo: A giyaya na kabokhag a mapayag?

13. Ino a da-a mitalingoma iran non a pat a manga saksi? Na gowani a da-a mitalingoma iran a man-

ga saksi, na siran man si-i ko Allah, na siran i manga bokhag!

14. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan si-i ko doniya go so Akhirat, na miyatumo kano dun sabap ko ini tharmo iyo to a siksa a mala.

15. Gowani na gi-i niyo to pakimbasisa ko manga dila iyo, go gi-i niyo Pakitharo ko manga ngari iyo so da-a Kata-o niyo ron go tatangkapun niyo to sa malbod a giyoto si-i ko Allah na lubi a mala (a dosa).

16. Na gowani a manug iyo to, na ino niyo da Tharowa: A di rukutano patot so gi-i tano Katharowa sangkai: Soti Ka (Ya Allah)! Giyaya na tumpo a mala?

17. Phanguthoma-an kano o Allah, ka o ba niyo kasowi so lagid aya, sa dayon sa dayon, o sukano na Khipaparatiyaya.

18. Go Puphayagun rukano o Allah so manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

19. Mata-an! A siran a Pukhababaya-an niran a kalangkap o pakasinggai makapantag ko siran a Miyamaratiyaya, na adun a bagian niran a siksa a malipuds si-i sa doniya a go sa Akhirat: Na so Allah i Mata-o, na sukano idi manga Tata-o.

20. Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, go (kagiya a) Mata-an! A so Allah na

Makapudi-in, a Makalimo-on (na sakotika-an kano Niyen).

21. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khuduga so manga okit o Shaitan: Na sa dun sa komudug ko manga okit o Shaitan, na Mata-an! A sukaniyan na Ipushogo iyan so pakasinggai, go so pakagowagowad: Na o da so Gagao o Allah rukano, go so Limo Iyan, na da-a Soti Niyen rukano a isa bo sa dayon sa dayon: Na ogaid na so Allah na Shoti Niyen so tao a kabaya Iyan: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

22. Na di Pushapa so adun a Miyo-ombao niyan a pud rukano, go (adun a ruk iyan a) Kakawasaan sa di ran mbugan so manga tonganai, go so manga Miskin, go so miyamanogalin ko lalan ko Allah: Na Puma-ap siran, go Napi siran. Ba niyo di khabaya i a Napinyan kano o Allah? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

23. Mata-an! A so siran a tokasan niran so manga pati-is a manga Babai, a pakalilipatan niran (so kashina), a Miyamaratiyaya, na Pimorka-an siran si-i sa Doniya go sa Akhirat: Go adun a bagian niran a siksa a mala,-

24. Si-i ko gawi-i a shaksi-an siran o manga dila iran, go so manga lima iran, go so manga airan si-i ko pinggolaola iran.

25. Sa Alongan noto na itoman kiran sa tarotop o Allah, so balas kiran a bunar, go katokawan niran

a Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so bunar a Mapayag.

26. So manga rurushik a manga Babai na pantag o manga rurushik a manga Mama, go so manga rurushik a manga Mama na pantag o manga rurushik a manga Babai, na so manga Soti a manga Babai na pantag o manga Soti a manga Mama, go so manga Soti a manga Mama a pantag o manga Soti a manga Babai: Siran man na di masosogat o Katharo iran (a kabokhag): Adun a bagiyen niran a Ma-ap, go Pagupur a mapiya.

27. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano sholud ko manga Walai a salakao ko manga Walai niyo, taman sa di kano makaodas, go Masalam iyo so tao ron: Giyoto man i lubi a mapiya rukano, ka angkano Puphakatadum.

28. Na o da-a mato-on niyo ron a sakatao bo, na di kano ron sholud, taman sa di kano kaidinan: Na o Tharowa rukano a kasoi kano, na kasoi kano: Giyoto i lubi a Soti a bagiyen niyo: Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na katawan Niyan.

29. Da-a dosa niyo ko kasolud iyo ko manga Walai a di babalin-gan, a adun a matatago-on a gona a bagiyen niyo: Na so Allah na katawan Niyan so ipapayag iyo, go so pagu-uma-an niyo.

30. Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Mama: A pingguna iran so manga kailai ran (ko

Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niran: Giyoto man i lubi a Soti a bagiyen niran: Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i ran nggolaola-an.

31. Go Tharowangka ko Miyamaratiyaya a manga Babai: A pingguna iran so manga kailai ran (ko Haram), go siyapa iran so manga kaya-an niran; go di ran pushawai so Parahiyasan niran inonta so miyapayagon; go sapungun niran so manga kombong iran ko manga lig o bangkala iran, go di ran pushawai so Parahiyasan niran inonta o si-i ko manga Karoma iran, o di na so manga Ama iran, o di na so manga Ama o manga Karoma iran, o di na so manga Wata iran a manga Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Karoma iran, o di na so manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Mama, o di na so manga Wata a Mama o manga Pagari ran a Babai, o di na so manga Babai kiran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran, o di na so puphamangonotonot a da-a kabaya iran (sa Babai) a pud ko manga Mama, o di na so manga Wata a da iran pun kasaboti so manga aorat o manga Babai; na di ran ndaphukhun so manga ai ran sa ba sabap sa-an Katokawi so pagu-uma-an niran ko Parahiyasan niran. Na Thaobat kano ko Allah langon, Hai Miyamaratiyaya! Ka angkano makasulang sa maliwanag.

32. Na Pakipamangaroma-an niyo so da-a manga Karoma niyan rukano, go so manga Bilangatao a

pud ko manga Oripun niyo a Mama, go so manga Oripun niyo a Babai: Na o mabaloi siran a manga Miskin, na mbugan siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na maginawa, a Mata-o.

33. Na thigur so da-a khibao iran ko Kapangaroma, taman sa bugaran siran o Allah ko Kakawasa-an Niyan. Na so khabaya-an niran so kasorat (sa Kamaradika iran) a pud ko miyakhapa-ar o manga tangan niyo, na soratun niyo siran, o katawi niyo a adun a matatago kiran a mapiya; go bugi niyo siran ko Tamok o Allah a so ini bugai Niyan rukano. Na di niyo mba-asa so manga Oripun niyo a manga Babai ko kashina, o kabaya iran so kaphati-is, sabap sa ipumbabangog iyo ko kakaya-an ko Kaoyagoyag ko doniya. Na sa dun sa tao a ba-asun niyan siran (ko kashina), na Mata-an! a so Allah ko oriyen o kiyaba-asa kiran, na Manapi, a Malalimo-on.

34. Na Sabunsabunar a Piyakatoronan Nami sukano sa manga ayat a miyamakapayag, go ladiyawan a pud ko siran a miyanga-i ipos ko miya-ona an niyo, go thoma a bagiyan o khipanananggila.

35. So Allah i Sindao o manga Langit a go so Lopa. Aya ibarat o Sindao Niyan na lagid o tagowai sa solo a kadadaluman sa palita-an: So palita-an na madadalum ko pagalongan: So pagalongan na lagid o ba sukaniyan Biton a Masindao: Mapuphakadug poon ko Kayo a

Piyakambarakat, a Shaitona, kuna a ba isubanganun go kuna a ba isudupanun, maito bo na so lana niyan na Shindao, apiya da masukho sukaniyan a Apoi: Sindao ko liyawao o Sindao! Punggonana-on o Allah ko Sindao Niyan so tao a kabaya Iyan: Phangumba-alan o Allah so manga ibarat a bagiyan o manga Manosiya: Na so Allah na so langowan taman na katawan Niyan.

36. Shi-i ko manga Walai a ini Sogo o Allah so Kasula-a on, go so Kapukha-aloi ron o ngaran Niyan, gi-i Shambayang a bagiyan Niyan ro-o ko manga kapita pita go so manga kagabi gabi,

37. So manga Mama a di kiran phakasundod so kapamasa go so kaphasa pho-on ko Tadum ko Allah, go so Kipamayandugun ko Sambayang, go so katonaya ko Zakat: Ipukhaluk iran so gawi-i a Phananabadun ro-o so manga poso, go so manga kailai,-

38. Ka imbalas kiran o Allah so mapiya a Pinggolaola iran, go Pagomanan Niyan siran ko Kakawasa-an Niyan: Na so Allah na Puriskhiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, sa di khasar a Pandapat.

39. Na so Miyamangongkir, na so manga galubuk iran na lagid o pamaloi ko manga landap a Lopa, aranganon o Pukhawao na ig. Taman sa igira a miyakaoma-on na da-a khato-on niyan non a maito bo: Na khato-on niyan so Allah si-i

ko obai niyan, na ithoman Niyan non sa tarotop so balas iyan: Na so Allah na maga-an i kabalas.

40. O di na lagid o manga lilibotung ko Kalodan a madalum, a kakokoloban sukaniyan sa bagul, a kaliliyawawan sukaniyan pun sa bagul, a kaliliyawawan sukaniyan sa gabon: Manga lilibotung, a so saba-adon na maliliyawao ko saba-ad: Igira a iniliyo niyan a lima niyan, na marugun a kakhailaya niyan non! Na sa dun sa di sunggayan o Allah sa bagiyan niyan sa Sindao, na da-a bagiyan niyan a Sindao!

41. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na Puthasbik Rukanian so matatago ko manga Langit a go so Lopa, go so manga Papanok a shasarungkap? Oman i isa na Sabunar a kiyatokawan so Sambayang iyan go so Tasbik iyan. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an.

42. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa; na si-i bo ko Allah so khandodan.

43. Bangka di Katawi a Mata-an! A so Allah na ipumbayog Iyan so Gabon, oriyen niyan na puthimo-on Niyan sukaniyan, oriyen niyan na pumbalowin Niyan a miyagungkapungkap? Na Pukhailangka so oran a phulutos pho-on ko pagulutulutan niyan. Go Puphatoronun Niyan pho-on ko Kawang so saba-ad ko manga Palao ron a ilo: Na ipushogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan, go ipukhisar

Iyan noto ko tao a kabaya Iyan. Maito bo na so Sindao o Kilat iyan na khailang iyan so manga kailai.

44. Gi-i pakashambi-in o Allah so gagawi-i a go so daondao: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a nana-o a bagiyan o adun a manga kailai niyan!

45. Na so Allah i Miyadun ko oman i Baraniyawa a pho-on sa ig: Na adun a pud kiran a so ipundola niyan a tiyan niyan; go adun a pud kiran a so phulalakao sa dowai, go so adun a pud kiran a so phulalakao sa pat (a ai). Phagadunun o Allah so nganin a kabaya Iyan; Mata-an! A so Allah si-i ko langowa taman na Gaos Iyan.

46. Sabunsabunar a Tomiyoron Kami sa manga Ayat a miyamaka-osai: Na so Allah na Punggonanon Niyan so tao a kabaya Iyan ko lalan a matitho.

47. Na gi-i ran Tharo-on: A Piyaratiyaya mi so Allah a go so Rasul, go Inotonan nami: Oriyen niyan na Puthalikhod so isa ka sagorompong kiran ko oriyen oto: Na kuna man a ba siran Khipaparatiyaya.

48. Na igira a tiyawag siran si-i ko (Kitab o): Allah a go so Sogo Iyan, ka-a Niyan siran Makokom na sa maoto na so isa kiran ka sagorompong na somasangka siran.

49. Na o adun a ruk iran a kabunar, na somong siran non, a gi-i siran nggaga-an.

50. Ba katatagowi so manga poso iran sa gudamun? Antawa-a ba siran pukhadowa dow a, antawa-a ba iran pukhalukun o ba siran salimboti o Allah go so Sogo Iyan? Kuna, ka siran man na siran so manga darowaka.

51. Aya bo a miyabaloi a Katharo o Miyamaratiyaya, igira-a tiyawag siran si-i ko (Kitab o) Allah go so Sogo Iyan, ka-an Niyan siran Makokom, na so gi-i ran Katharowa: Sa Piyamaknug Ami go Inonotan Ami: Na siran man na siran so Miyamakada-ag.

52. Na sa dun sa Mangongonotan ko Allah go so Sogo Iyan, go ika-aluk iyan so Allah, go Puphangongonotan Rukaniyan, na siran man na siran so Phamakasulang sa Maliwanag.

53. Na ini Shapa iran ko Allah so toto-o a manga Sapa iran: Sa Ibut ka o Sogowangka siran, na Mata-an a muliyo siran ndun (ko kaphurang). Tharowangka: Di kano gi-i Shapa; ka so Kapangongonotan na katotokawan; Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

54. Tharowangka: Onoti niyo so Allah, go Onoti niyo so Rasul: Na o talikhod siran, na aya bo a ini Paliyogat ko Rasul na so ini Sogo-on, go aya bo a ini Paliyogat rukano na so ini Sogo rukano. Na o Onoti niyo Sukaniyan, na Matoro kano. Na da-a ini Paliyogat ko Sogo a rowar ko kapamakasampai (o ini Sogo-on) a mapayag.

55. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya, a pud rukano go Pinggalubuk iran so manga pipiya, a Mata-an a phakasambi-in Niyan siran ndun ko Lopa, lagid o kiyapakasambia Niyan ko siran a miyana an niran; go Mata-an a phakatingun Niyan kiran ndun so Agama iran, a so ini Kasowat Iyan kiran; go Mata-an a shambiyaniyan kiran ndun ko oriyani kaluk iran, sa kasarig: Pushimba-an Ako iran, da-a Ishakoto iran Rakun a maito bo. Na sa dun sa Mongkir ko oriyani noto, na siran man na siran i manga songklid.

56. Na Pamayanduguni niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go Onoti niyo so Rasul, ka angkano Mipangalimo.

57. Dingka dun Thangkapa so Miyamangongkir o ba siran makapalagoi ko Lopa: Na aya darpa iran na so Apoi,- Na miyakaratarata dun a khabolosan!

58. Hai so Miyamaratiyaya! Puhanguni rukano sa idin so siran a miyakhapa-ar o manga tangan niyo, go so da pun puraraotun ko Katha-taginup a pud rukano ko tulo a manga wakto: Si-i ko ona-an o Sambayang a Sobo, go so wakto a kandai niyo ko manga nditarun niyo ko kaotio a Alongan, go si-i ko oriyani o Sambayang a Aisah: Tulo a (khikawasawai ko) manga aorat iyo: Da rukano go da kiran i dosa ko oriyani noto: Puhagaloyan siran rukano so saba-ad rukano ko saba-ad: Lagid aya a Kapuphayaga

o Allah rukano ko manga Ayat: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

59. Na igira-a miniraot so manga Wata rukano ko Kathataginup, na Puphanguni siran sa idin, lagid o kiyapanguni sa idin o siran a miyana an niran: Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat Iyan: Na so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

60. Na so Piyamanaphukan ko manga Babai a so da-a inam iran ko Kapangaroma,- na da-a dosa iran ko kandai ran ko (maliliyawao ko) manga nditarun niran, a kuna a ba siran phangangarig sa Parahiyasan: Na so di iran non kandai i tomo kiran: Na so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

61. Da-a dosa o bota, go da-a dosa o lupu, go da-a dosa o pukhasakit (ko di ran kaphakaonot ko Kaphurang), go da-a dosa o manga ginawa niyo, ko kapukhan niyo ko manga Walai niyo, o di na so manga Walai o manga Ama iyo, o di na so manga Walai o manga Ina iyo, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Mama, o di na so manga Walai o manga Pagari niyo a Babai, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ama, o di na so manga Walai o manga Pakiyama-an niyo sa Ina, o di na so manga Walai o manga Pakina-an niyo sa Ina, o di na so minipa-ar iyo so manga gonsi iyan, o di na so bolayoka iyo: Da-a dosa niyo ko kakan niyo a kapama-

gatowang, o di na kashisibasibaya. Na igira-a sholud kano ko manga Walai, na Salama niyo so manga ginawa niyo, sa Kormat a pho-on ko Allah, a Piyakambarakat a rinarinao. Lagid aya a Kapuphagosaya o Allah rukano ko manga Ayat: Ka-a niyo sabota.

62. Aya bo a Miyamaratiyaya, na siran a Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan: Go igira-a miyatego siran a pud so Rasul ko galubuk a makasasamaya, na di siran ngganat taman sa di siran non makaodas; Mata-an! A siran a Puphamangodas siran Ruka, na siran man so Khipaparatiyaya ko Allah a go so Sogo Iyan; Na igira-a miyanguni siran Ruka sa idin, makapantag ko saba-ad ko galubuk iran, na idiningka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko Allah: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

63. Di niyo mbaloya so Kaputhawaga ko Rasul ko sharonsarongan niyo a lagid o Kaputhawaga o saba-ad rukano ko saba-ad: Sabunar a katawan o Allah so gi-i siran thitinonggosan lomiyo a pud rukano, a puphamanolilap: Na iktiyar so khisosorang ko, Sogowan Niyan, ka khasogat siran a tiyoba, o di na khasogat siran a siksa a malipuds.

64. Tanodan, ka Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Sabunar a katawan Niyan so butad iyo: Go (katawan Niyan) so Alongan a Phakandodun siran si-i Rukaniyan, na Phantho-

lun Niyan kiran so Pinggolaola iran: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

Surah Al-Furqan-25

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Mala so (Allah a) Tomiyoron ko gi-i makasunggay (ko ontol a go so ribat) si-i ko Oripun Niyan (a Muhammad), ka-an mabaloi ko manga Ka-adun a Puphamaka-ik-tiyar;-

2. So (Allah a) khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Go da kowa sa Wata Iyan, go da-a Miya-adun a Sakotowa Iyan ko Kapa-ar: Go Inadun Niyan so langowan taman, na diniyangka Iyan sa Samporna a diyangka.

3. Na kominowa siran sa salakao Rukaniyan sa manga Katohanan, a da-a Kha-adun niran a maito bo, ka siran na Puphangumba-alan; go da-a Mipapa-ar iran a bagiyan o manga ginawa iran a kabinasa, go ompiya; go da-a Mipapa-ar iran a kapatai, go Kaoyag, a go Kaoyag ko oriyon o Kapatai.

4. Na Pitharo o siran a Miya-mangongkir: Da ko ungkai (a Quran) inonta na kabokhag, a pim-ba-ba-as Sukaniyan (o Muhammad), go kiyatabanganon Sukaniyan o pagtao a manga salakao. Na Sabunar a Miyakanggolaola siran sa kandarowaka, go kabokhag.

5. Go Pitharo iran: A manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona, a piyakipanorat Iyan: Na giyoto na Phukhudugunon sa kapita go magabi.

6. Tharowangka: A Initoron noto o (Allah a) Mata-o ko masolun ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! a Sukaniyan na tatap a Manapi, a Makalimo-on.

7. Na Pitharo iran: Antona ini a Sogo, a pukhan ko Pangunung-kun, go Phulalakao ko manga Padiyan? Ino da Pakatoroni Sukaniyan sa Malaikat, na mabaloi a pud Iyan a Puphamaka-ik-tiyar?

8. O di na kabugan sukaniyan sa Kakawasa-an, o di na adun a mam-bagiyan Niyan a Pamomolan a puphakakan non? Na Pitharo o manga darowaka: A da-a Phagonotan niyo a rowar ko Mama a tataraponan.

9. Nggudaguda-angka o anda manaya i kiyapayaga iran Ruka ko manga ibarat! Na miyadadag siran, na di ran khagaga i kapakato-on sa lalan!

10. Mala so (Allah a) okabaya Iyan, na khasungayan Ka Niyan sa mapiya a di giyoto,- a manga Pamomolan a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawa-saig; go khasunggay Ka Niyan sa manga Torogan.

11. Kuna, ka piyakambokhag iran so Bangkit: Na pithiyagan Nami so tao a piyakambokhag iyan so Bangkit sa kadug:

12. Na igira a miya-ilai niyan siran ko darpa a mawatan, na makanug siran non sa kamaragani, go katagao.

13. Na igira a piyamoshang siran non, ko darpa a masimpit, a piyakapamagikuta siran, na migoraok iran ro-o so kabinasa!

14. (Tharo-on kiran:) Di niyo nngoraokun sa Alongan nai so kabinasa a isa: Na goraokun niyo so kabinasa a madakul!

15. Tharowangka: Ba giyoto i tomo, antawa-a so Sorga a kakal, a so inidiyandi ko Miyamanangila? Miyabaloi a bagiyon niran a balas go khandodan.

16. Mapumbagiyon niran ro-o so nganin a kabaya iran: A makakakal siran (ro-o): Miyabaloi si-i ko Kadnan Ka a diyandi a Puphangunin.

17. Na si-i ko Alongan a limodun Niyan siran a go so Pushimban niran a salakao ko Allah, na Tharo-on Niyan: Ba sukano na diyadag iyo so manga Oripun Ko

a siran naya, antawa-a siran i miyamingawa ko lalan?

18. Tharo-on niran: Soti Ka (Ya Allah)! Da mapatot rukami i ba kami kowa sa salakao Ruka a manga Panarigan: Na ogaid na piyakasawit Ka siran (sa kapipiya ginawa), a go so manga lokus iran, taman sa kiyalipatan niran so Pananadum: Na mimbalo i siran a pagtao a miyangabibinasa.

19. Na Sabunar a pakapumbokhagun kano iran ko Katharo iyo: Na da-a magaga niyo a kapakalidas, o di na pananabang. Na sa dun sa ndarowaka rukano, na pakataamun Nami sukaniyan sa siksa a mala.

20. Na da-a Siyogo Ami ko miya-ona an Ka a manga Sogo a ba di Mata-an! a siran na Sabunar a pukhan siran ko Pangunungkun, go phulalakao siran ko manga Padiyan: Na biyaloi Ami so saba-ad rukano ko saba-ad a tupung: Ino Puphantang kano? Na tatap a so Kadnan Ka na Puphakailai.

21. Na Pitharo o siran a di ran pagarapun so kimbaratumowa-an Rukami: Ino kami da Pakatoroni sa manga Malaikat, o di na mailai yami so Kadnan nami? Sabunsabunar a Mimaratabat siran si-i ko manga ginawa iran, go Mimalawani siran sa Kapumalawani a mala!

22. Si-i ko gawi-i a kailaya iran ko manga Malaikat,- na da-a Tothol a mapiya sa Alongan noto a bagiyon o manga rarata i ongar: Na Matharo iran: A run ko pagurunun!

23. Na sangoron Nami so Miyanggalubuk iran a galubuk, na balowin Nami sukaniyan a lopapuk a mikakayambur.

24. So manga tao ko Sorga sa Alongan noto, i mapiya i darpa, go matanos i dukha-i.

25. Na si-i ko gawi-i a manga bubunsad so Langit, a rakhus o manga gabon, go Pakatoronun so manga Malaikat, sa Samporna a Katoron,

26. So kapa-ar sa Alongan noto a bunar, na ruk o (Allah a) Masalinggagao: Na mabaloi a gawi-i si-i ko Miyamangongkir a masikot.

27. Na si-i ko gawi-i a garungutun o darowaka so mbala a lima niyan, gi-i niyan Matharo: Hai o ba a ko bo miyakakowa a rakhus o Rasul sa lalan (ko Torowan)!

28. Hai down down nako! Oba akumbo da makowa si girao a bolayoka!

29. Sabunsabunar a miya-awat ako niyan ko Pananadum ko oriyon o masa a kiyapakaoma niyan rakun! Na miyabaloï so Shaitan si-i ko manga Manosiya a pukhiyas!

30. Na Pitharo o Rasul: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na biyaloi ran angkai a Qur-an a puphalagoyan.

31. Na lagid aya a kiyasunggai Yami ko oman i Nabi sa ridowai a pud ko manga rarata i ongar: Na makatatarotop so Kadnan Ka a Punggonana-o, go Phananabang.

32. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A ino Ron da Toronun so Qur-an sa miyatimbul sa miyakaisa? Lagid aya, ka-an Nami mapakathakna sa sabap Rukaniyan so poso o Ka, go Piyakashasaliyob Ami Sukaniyan sa malanat;

33. Na da-a khitalingoma iran Ruka a ibarat, a ba Ami Ruka da talingoma-an so bunar, go lubi a matanos a osayan.

34. Siran na limodun siran a mikakamanga a manga Paras iran ko Naraka Jahannam,- siran man i marata i darpa, go tanto a miyapokas ko lalan.

35. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab, go biyaloi Ami a babid Iyan so Pagari Niyan a Haroun a tabanga;

36. Na Pitharo Ami: Songkano a dowo, ko pagtao a so piyakambo-khag iran so manga ayat Ami: Na bininasa Mi siran sa samporna a kabinasa.

37. Go (bininasa Mi) so pagtao o Nuh,- kagiya pakambokhagun niran so manga Sogo, na inulud Ami siran, go biyaloi Ami siran ko manga Manosiya a ibarat; na pithiyagaran Nami so manga darowaka sa siksa a malipudus;-

38. Go (bininasa Mi) so Ad, go so Samood, go so manga tao sa Ingud a Rassi, go so manga pagtao ko pagulutan noto a madakul.

39. Na oman i isa (kiran) na piyayag Ami ron so manga ibarat; na oman i isa (kiran) na bininasa Mi sa Samporna a kabinasa.

40. Na Sabunsabunar a miyakasong siran ko Ingud a so piyakoranan sa oran a marata: Ba iran noto da mailai? Kuna, ka aya butad iran na di iran ikhaluk so Kaoyag ko oriyen o kapatai.

41. Na igira a miya-ilai ka iran (Ya Muhammad), na Pumbalowin Ka iran ba dun a kasablawan, (gi-iran Tharo-on:) Ba giya i so Siyogo o Allah a Sogo?

42. Mata-an a maito bo na khapokas tano Niyan ndun ko manga Katohanan tano, o da tano Phantangi Sukaniyan! Na katokawan niyan mbo, ko masa a kсандungi ran ko siksa, o antawa-a i tao a titho a miyakopas ko lalan!

43. Aiguda Aka ko tao a kinowa niyan a Katohanan niyan so babaya iyan? Ba Suka ikhabaloi a Wakil iyan?

44. Antawa-a Bangka tatangka-pa sa Mata-an! A so kadakulan kiran na Puphamakinug siran, o di na gi-i siran nggudaguda? da ko siran inonta na lagid o manga Ayam; kuna, ka siran i lubi a miyakopas ko lalan.

45. Bangka da katokawi so Kadnan Ka o andamanaya i kiyapakalaa Niyan ko along? Na o kabaya Iyan, na khabaloi Niyan ndun noto a makatatarug! Oriyan niyan na biyaloi Ami so Alongan a nana-oron;

46. Oriyan niyan na khikhum Ami sukaniyan si-i rukami sa kakukhum a malbod.

47. Na Sukaniyan so (Allah a) biyaloi Niyan rukano so gagawi-i a nditarun, go so torog a idudukha, go biyaloi Niyan so daondao a iphuloloba sa kaoyagan.

48. Go Sukaniyan so miyotawan ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan; na piyakatoron Nami pho-on ko kawang so ig a Phakasoti,-

49. Ka Iphagoyag Ami oto ko Ingud a ma-atai, go puphaki-inom Ami oto ko Inadun Nami a manga Ayam, go manga Manosiya a madakul.

50. Na Sabunsabunar a ini parak Ami oto ko lut-lut iran, ka-an siran makatanod, na somiyangka so kadakulan ko manga Manosiya, ogaid na Kaongkir.

51. Na o kabaya Ami, na kaphakitindugan Nami dun so oman i pagtao sa Puphamakaiktiyar.

52. Na Dingka pagonoti so manga Kapir, na Panagontamanun Ka kiran (a Qur-an naya), sa Kapana-gontaman a lubi a mala.

53. Na Sukaniyan so (Allah a) Miyotawan ko dow a Kalodan: Giyaya na tabang a Pakadunggao, go giyaya na matimos a mapulud go tiyagowan Niyan so pagulutan a dow a oto sa lut, go runding, a pangurun;

54. Go Sukaniyan so Miyadun pho-on ko ig sa Manosiya: Na biyaloi Niyan oto a Bangunsa, go Kakhakomonga: Na tatap a so Kadnan Ka i Gaos.

55. Na Pushimba-an niran a salakao ko Allah so di kiran phakaompiya, go di kiran phakabinasa: Na miyabaloi so Kapir a tabanga o sorang ko Kadnan niyan!

56. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa Puphamanohol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar.

57. Tharowangka: A kuna a ba Ako rukano phanguni sa makapan-tag saya sa sokai: Ogaid na sa tao a khabaya na-an makakowa sa lalan ko Kadnan niyan.

58. Na Sarig Ka ko (Allah a) Oyagoyag a so di Phatai; go Puthasbikon ka so Podi Rukaniyan; na

makatatarotop Sukaniyan a Kaip ko manga dosa o manga Oripun Niyan;-

59. So Miyadun ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dow a nan si-i ko num a manga gawi-i, oriyon niyan na Mithakna ko Aras: So (Allah a) Masalingagao: Na isha-an Ka oto ko Kaip.

60. Na igira a Pitharo kiran: Sodod kano ko (Allah a) Masalingagao! Na Tharo-on niran: Na antona-a so Masalingagao? A ti Sodod kami ko apiya antona-a i Ishogo o Ka rukami? Na ba kiran ndun miyakaoman sa kapalagoi.

61. Mala so (Allah a) tomiyago ko Langit sa manga darpa o manga Bito-on, go tomiyago-on sa (Alongan) a Palita-an, go Olan a Masindao;

62. Go Sukaniyan so biyaloi Niyan so gagawi-i a go so daondao a gi-i makashambi: A bagiyan o'tao a miyabaya Mananadum, o di na miyabaya Manalamat.

63. Na so manga Oripun o (Allah a) Masalingagao na so Puphulalakao siran ko Lopa sa Kapangalimbaba-an, go igira-a ini Mbitiyarai siran o manga lalong, na Tharo siran: Sa Kalilintad!

64. Go siran na gi-i siran mabasagawi-i sa ruk o Kadnan niran a Khisosodod, go Khigaganat;

65. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan Nami! Pakalidasa Kamingka ko siksa ko Naraka Jahan-nam, Mata-an! A so siksa ro-o na miyabaloi a tatap,-

66. Mata-an noto! A miyakaratarata a kaputhakna-an, go darpa;

67. Go siran, na igira-a minggas-to siran, na di siran Puthabowakar, go di phagikot, go miyabaloi ko pagulutan noto a katatangka-an;

68. Go siran na di siran phanongganoi sa pud o Allah a Tohan a salakao, go di iran mbono-on so Baraniyawa a so inisapar o Allah, inonta o sabap ko kabunar, go di siran pushina;- na sa dun sa nggolaola ro-o na khatumo niyan so siksa;

69. Puthaktakupunon so siksa ko Alongan a Qiyamah, go kakal ro-o, a makadadapanas;

70. Inonta so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa galubuk a mapiya, na siran man na shambiyani o Allah so manga karata-an niran sa manga pipiya, na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

71. Na sa dun sa Thaobat, go nggalubuk sa mapiya, na Mata-an! A sukaniyan na Phakataobat ko Allah;- sa Samporna a Taobat.

72. Na siran na di ran Pushaksidan so kabokhag, go igira-a siyaganan niran so ilang, na panishagadan niran a mbibilangatao siran;

73. Go siran na igira-a miya-aloi kiran so manga Ayat o Kadnan niran, na di siran non shondong sa ba siran mbubungul bota;

74. Go siran na gi-i ran Tharon: Kadnan nami! Bugikamingka sa pho-on ko manga Karoma mi go so manga Moriyatao ami sa kapiyiya ginawa, go baloya Kamingka ko Miyamangongonotan a pukhaonotan.

75. Siran man na imbalas kiran so Pangkatan a Maporo, sabap ko Kiyaphantang iran: Go ala-on siran ro-o (sa Sorga) a Kormat, a go Salaam,

76. Makakakal siran ro-o; Miya-kapiyapiya a kaputhakna-an, go darpa!

77. Tharowangka: Di kano lilinga-in o Kadnan Ko o da so dowana niyo: Na Sabunar a Piyakambokhag iyo (so Rasul), na khabaloi dun (so siksa) a tatap!

Surah Al-Shu'arra-26

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Ba-andangka mapakapagugut a Ginawangka (Ya Muhammad) ko di ran kabaloi a Khipaparatiyaya.

4. O kabaya Ami, na Pakatoronan Nami siran A pho-on ko Langit sa Tanda, na matatap so manga lig iran sa Kapakasosondong iran non.

5. Na da-a phakatalingoma kiran a Pananadum a pho-on ko (Allah a) Masalinggagao, a bago, a ba siran nda mabaloi a khitatalikhod Rukaniyan.

6. Na Sabunar a piyakambokhag iran (so Rasul): Na phakatalingoma kiran ndun so manga Totholan ko miyabaloi siran non a gi-i ran shandagan!

7. Ba iran nda mailai so Lopa,-aikadaku! a Piyakatho Ami ron ko oman i sasoson a mapiya?

8. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

9. Na Mata-an! a so Kadnan Ka, na titho a Sukaniyan so Mabagur, a Makalimo-on.

10. Na gowani na tiyawag o Kadnan Ka so Musa: Songka ko pagtao a manga darowaka,-

11. Pagtao o Pir-aon: Ino siran ndi Phananggila?

12. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran pakambokhaga:

13. Go Gomagut a Rarub Akun, go di mapukas a dila Akun: Na

Sogowingka so Haroun (sa mimba-bid Akun);

14. Go adun a kasala-an Ko kiran, na ipukhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

15. Pitharo (o Allah): A kuna pun nai! Na lalakao Kano a dowa, rakhus o manga Tanda Ami; Mata-an! A Sukami na babid Iyo, a Puhamamakinnug.

16. Na Songkano ko Pir-aon, na Tharowa Niyo: A Mata-an! A Sukami na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun;

17. Botawaningka Rukami so manga Moriyatao o Israil.

18. Pitharo (o Pir-aon): Ba ami Suka da Pagoyagoyaga si-i rukami, ko Kawawata-i Ruka, go miyakatarug Ka rukami ko Kaoyagoyag Ka sa miyakaphipira ragon?

19. Go Pinggolaolangka so Pinggolaolangka, a so Pinggolaolangka (a kiyapamono o Ka), na Suka na miyapud ko da-a manga Tadam Iyan!

20. Pitharo (o Musa): Miyanggolaola Koto, na sa maoto na Sakun na pud ko Miyangariribat.

21. Na piyalagoyan Ko sukano, ka kagiya ini kaluk Akun sukano; na bigan Ako o Kadnan Ko sa Ongangun, go biyaloi Ako Niyana pud ko manga Sogo.

22. Na giyoto man na Limo a Ipuhangelimo o ka Rakun noto,-

sa Kiyapangongoripunangka ko manga Moriyatao o Israil!

23. Pitharo o Pir-aon: Na antona-a so Kadnan o manga Ka-adun?

24. Pitharo (o Musa): A so Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan, - o sukano na khitotomangkud.

25. Pitharo (o Pir-aon) ko malalilibuton: Ba niyo da manug?

26. Pitharo (o Musa): A so Kadnan niyo go Kadnan o manga lokus iyo a miyanga-o ona!

27. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an! a so Sogo rukano a so Siyogo rukano na Mata-an a Pumbuthan-gun!

28. Pitharo Iyan: A Kadnan o Subangan a go so Sudupan, go so nganin a pagulutan a dowan nan! O sukano na shabota niyo!

29. Pitharo (o Pir-aon): A Mata-an a o kowa Ka sa Tohan a salakao Rakun, na Sabunar a itapi Ami Suka dun ko manga kalaboso!

30. Pitharo Iyan: Ati apiya adun a mini-oma Ko ruka a Tanda a mapayag?

31. Pitharo (o Pir-aon): Na talingoma-an Ka Sukaniyan, o miyabaloï Ka a pud ko manga bunar!

32. Na ini ithog Iyan so Badas Iyan, na sa maoto na Sukaniyan na Nipai a mala!

33. Go tiyonggos Iyan a lima Niyan, na sa maoto na Sukaniyan na Sindao (a miya-ilai o) khibabantai!

34. Pitharo (o Pir-aon) ko manga Nakoda a lomilibuton: A Mata-an naya! a titho a balik mata a lubi a Mata-o:

35. Khabaya-an Niyan a mapaka-awa kano Niyan ko Lopa iyo sabap ko balik mata Niyan; na antona-a i pangoyao niyo?

36. Pitharo iran: A pakalantangka Sukaniyan go so Pagari Niyan, na Sogo ingka so manga Ingud sa kalimod iran:

37. Ka-an niran ruka mawit so oman i balik mata a lubi a Mata-o.

38. Na miyatimo so manga balik mata ko diyandi a kaputhatalabok ko gawi-i a miyapunto,

39. Na Pitharo ko manga Manosiya: Ino sukano miyatimo kano?-

40. Ka-an tano kaonoti so manga balik mata, o mabaloi siran a siran i mamakada-ag.

41. Na kagiya a makaoma so manga balik mata, na Pitharo iran ko Pir-aon: Ino Mata-an! A adun a mapumbagiyan nami a titho a balas o mabaloi kami a sukami i mama-kada-ag?

42. Pitharo iyan: Owai, go Mata-an! A sukano sa maoto na pud dun ko manga dadasug (rakun).

43. Pitharo kiran o Musa: Itho-
nug niyo so sukano na ipagithog
iyo!

44. Na ini ithog iran so manga
tali ran go so manga badas iran, go
Pitharo iran: Ibut ko Munang o Pir-
aon, ka Mata-an! A sukutano na
sukutano dun i phamakapugus!

45. Na ini ithog o Musa so
Badas Iyan, na sa maoto na Suka-
niyan na Puphulololokun Niyan so
ipuphanaliba iran!

46. Na Miyakasondong so man-
ga balik mata, sa Khipakasosodod,

47. Pitharo iran: Piyaratiyaya mi
so Kadnan o manga Ka-adun,

48. A Kadnan o Musa a go so
Haroun.

49. Pitharo (o Pir-aon): A Piyar-
atiyaya niyo to a da akun sukano
pun kaidini; Mata-an! A Sukaniyan
na titho a mala rukano a so Miyan-
gundao rukano ko balik mata! Na
Mata-an a katokawan niyo dun!
Mata-an a pamotolan ko dun so
manga lima niyo go so manga ai
niyo sa di magonod, go Mata-an a
sola-an ko sukano dun langon!

50. Pitharo iran: a di rukami
phaka morala so puki tumo rukami
a pud ko siksa sa Donya Mata-an!
A sukami na si-i bo ko Kadnan
nami phamakandod!

51. Mata-an! A sukami na mai-
nam ami a kanapiya rukami o Kad-
nan nami ko manga sala ami, sa

kiyabaloi ami a paganai ko Miya-
maratiyaya!

52. Na ini Ilaham Ami ko Musa:
A pangulumun Ka so manga Ori-
pun Ko; Mata-an! A Sukano na
phanalokonon Kano (iran).

53. Na Siyogowan o Pir-aon so
manga Bandar a Ingud sa Kalimod
iran,

54. (Sa gi-i niyan Tharo-on:)
Mata-an! A siran naya na titho a
pagtao a manga i ito,

55. Go Mata-an! A siran na titho
tano iran a piyakanggani;

56. Go Mata-an! A sukutano na
langon tano dun maka-i iktiyar.

57. Na piyaka-awa Ami siran ko
manga Pamomolan, go so manga
Bowalan,

58. Go so manga Kakawasa-an,
go so darpa a mapiya;

59. Lagid oto, na piyakitpango-
warisan Nami oto ko manga Mor-
iyatao o Israil.

60. Na pithalokonon niran Siran
ko kiyasubangi kiran o Alongan.

61. Na kagiya a makamban taya
so dow a madakul, na Pitharo o
manga pud o Musa Mata-an! A
Sukutano na puraotun tano dun.

62. Pitharo (o Musa): Kuna pun
nai! Mata-an! A babid Akun so
Kadnan Ko! Na Thoro-on Nako
Niyani!

63. Na ini Ilaham Ami ko Musa: A Buntolun Ka so Badas Ka ko Kalodan (na ini-buntol Iyan non). Na miyasurai, na mimbaloï so oman i sasurai a lagid o Palao a mala.

64. Na piyakasipug Ami ro-o so manga salakao (kiran).

65. Na siyabut Ami so Musa a go so manga Pud Iyan, sa langon Siran;

66. Oriyan niyan na inulud Ami so manga salakao (kiran).

67. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khi-paratiyaya.

68. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun i Mabagur, a Makalimo-on.

69. Na Batiya-angka kiran so Totholan ko Ibrahim.

70. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan go so pagtao Niyan: Antona-a i Pushimba-an niyo?

71. Pitharo iran: A Pushimba kami sa manga Barahala, na gi-i yami Mbabasa-alonganan a Kapushimba ami ron.

72. Pitharo Iyan: A ino Pukhanug kano iran ko masa a Kapuphannonganoya niyo (kiran),

73. O di na khapiya - an kano iran, o di na khabinasa-an kano iran?

74. Pitharo iran: A kuna, ka miyato-on nami so manga lokus

ami a lagid oto a gi-i ran nggolao-la-an.

75. Pitharo Iyan: Aiguda iyo ko sukano na Pushimba-an niyo,-

76. Sukano go so manga lokus iyo a miyanga-o ona?-

77. Na Mata-an! A siran na ridowai Yakun, inonta so Kadnan o manga Ka-dun;

78. A so Miyadun Rakun, go Sukaniyan i Punggonanao Rakun;

79. Go Sukaniyan i Puphakakan Rakun, go Puphakainom Rakun,

80. Go igira-a Miyasakit Ako, na Sukaniyan i Puphakapiya Rakun;

81. Go Sukaniyan i Phakapatai Rakun, oriyaniyan na Pagoyagun Nako Niyan;

82. Go Sukaniyan i Phangangarapanan Ko, sa napi Niyan Rakun so Kasala-an Ko ko gawi-i a kapamalas.

83. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa Ongangun, go tapi-in Nakongka ko manga Bilangatao;

84. Go Sunggai yakongka sa Bantogan a mapiya si-i ko phanga-o ori;

85. Go Baloya Kongka a pud ko manga waris ko Sorga a Pakalma;

86. Go Napi-angka si Ama, Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyangadadag;

87. Go Diyakongka Phakaron-dana ko gawi-i a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiyamah);-

88. Gawi-i a di phakanggih a gona so Tamok, go so manga Wata,

89. Inonta so tao a minitalingoma Niyan ko Allah so poso a Linang;

90. Na ipakarani so Sorga ko Miyamananggihila,

91. Go Pakisandungan so Narka Jahim ko Miyangadadadag;

92. Go Tharo-on kiran: Anda so sukano na Pushimba-an niyo,-

93. A salakao ko Allah? Ino khatabangan kano iran, o di na khatabangan niran a ginawa iran?

94. Na Panalimpato-on siran ro-o,-siran a go so Miyangadadadag,

95. Go so pagtao o Iblis sa kasamasama iran.

96. Tharo-on niran a siran na gi-i siran ro-o shasawala:

97. Ibut ko Allah, ka Mata-an a miyatago kami dun ko kadadag a mapayag,

98. Gowani a irimbang ami sukano ko Kadnan o manga Ka-adun;

99. Na da-a miyakadadag rukami a rowar ko manga rarata i ongar.

100. Na da-a bagiyani nami a phamakaogop,

101. Go da-a bolayoka a goma-gut sa ginawa (ko masosowa ami).

102. Na o Mata-an! A adun a kapakakasoi ami (sa doniya), na mabaloi kami a pud ko Miyamara-tiyaya!

103. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda, na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

104. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

105. Piyakambokhag o pagtao o Nuh so manga Sogo.

106. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Nuh: Ino kano di Phananggihila?

107. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an:

108. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

109. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta si-i ko Kadnan o manga Ka-adun:

110. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Ako niyo.

111. Pitharo iran: Ino ami Suka Pharatiyaya-a a aya Phagonot Ruka na so tanto a manga bababa?

112. Pitharo Iyan: A da ko Kata-o Akun so nganin a siran na gi-i ran nggolaola-an,

113. So itongan kiran na si-i bo ko Kadnan Ko, o katawi niyo.

114. Na kuna a ba Rakun paki-phamoga-on so Miyamaratiyaya.

115. Sakun na matag Ako Puhphamaka-iktiyar a mapayag.

116. Pitharo iran: A Mata-an! A Odingka gunuki, hai Nuh! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko Puraradiyamun.

117. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A so pagtao Akun na piyakambokhag Ako iran.

118. Na Kokoma Kongka a go siran sa Kokoman (a Ontol), go Sabuta Kongka a go so manga pud Akun a Miyamaratiyaya.

119. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud Iyan, ko Kapal a mapupuno.

120. Oriyan niyan na inulud Ami ko kiya-ipos oto so miyangalalamba.

121. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

122. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

123. Piyakambokhag o (pagtao a) Ad so manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Hud: Ino kano di Phananggihila?

125. Mata-an! a Sakun na Sogo rukano a Kasasarigan:

126. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

127. Go da-a Phanguning Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

128. Ino kano gi-i mbabalai ko oman i darpa a maporo sa to-os a karimbaran niyo?

129. Go Puhphangumba-al kano sa manga Torogan ka angkano makakal:

130. Go igira a minggolima kano, na minggolima kano a khipa-mumundug:

131. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

132. Na kalukun niyo so (Allah a) migai rukano ko nganin a katawan niyo;

133. Migai rukano ko manga Ayam go manga Wata,-

134. Go manga Pamomolan go manga bowalan.

135. Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko siksa ko gawi-i a mala.

136. Pitharo iran: Magishan ru-

kami o ino Miyanguthoma Ka antawa-a da Ka mabaloi a pud ko manga Pangunguthoma!

137. Da ko ungkaya inonta na Parangai o miyanga-o ona,

138. Na kuna a ba kami phangasisiksa!

139. Na piyakambokhag iran Sukaniyan, na bininasa Mi siran. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

140. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Mabagur, a Makalimo-on.

141. Piyakambokhag o (pagtao a) Samood so manga Sogo.

142. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Salih: Ino kano di phananggila?

143. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

144. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

145. Na da-a phangunin ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

146. Ba kano khibagak, si-i ko nganin a matatago si-i a khisasarig kano?-

147. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan,

148. Go manga Purpuran, go

manga Qormah a so Onga niyan na kiyalotowan?

149. Go Puphamuso kano ko manga Palao sa manga Walai, a pukhababaya kano.

150. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo;

151. Na di niyo Pagonoti so Sogowan o manga Malawani,

152. A siran na Puphaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

153. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

154. Kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami: Na bugai Ka sa Tanda, o Suka na pud ko manga bunar!

155. Pitharo Iyan: A kati-i so Onta: A adun a kipantag iyan ko kainom, go adun a kipantag iyo ko kainom, ko gawi-i a mapupunto.

156. Na di niyo shogata sukaniyan a marata, ka madansal kano a siksa ko gawi-i a mala.

157. Na biyono iran noto: Na miyabaloi siran a miyamakasundit.

158. Na miyadansal siran o siksa. Mata-an! A adun a madadalum ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

159. Na Mata-an! a so Kadnan

Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

160. Piyakambokhag o pagtao o Lut so manga Sogo.

161. Gowani na Pitharo kiran o Pagari ran a Lut: Ino kano di Phannanggila?

162. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

163. Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

164. Na da-a phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

165. Ino niyo Puphangabaya i so manga Mama ko manga Ka-adun,

166. Na Pungganata niyo so Inadun rukano o Kadnan niyo a manga Karoma niyo? Kuna, ka sukano na pagtao a manga Malawani!

167. Pitharo iran: A Mata-an a Odingka gunuki, hai Lut! Na Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko piyamaka-awa!

168. Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Pukhakararangit ko galubuk iyo.

169. Kadnan Ko! Sabut Akongka a go so Ta-alok Rakun pho-on ko gi-i ran nggolaola-an!

170. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so ta-alokon a kasamasama iran,-

171. Inonta so lokus (a Karoma Niyen) ka minitapi ko miyangakakakal ko siksa.

172. Oriyan niyan na piyolang Ami so manga salakao (kiran).

173. Go piyakaoranan Nami siran sa oran (a Ator): Na miyakaratarata a ini oran ko piyamaka-ik-tiyar (a da dun Paratiyaya)!

174. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

175. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

176. Piyakambokhag o manga tao sa Aikah so manga Sogo.

177. Gowani na Pitharo kiran o Shu'aib: Ino kano di Phannanggila?

178. Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a kasasana-an.

179. Nakalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

180. Na da-a Phangunin Ko rukano saya a balas: Da-a balas Rakun inonta so si-i ko Kadnan o manga Ka-adun.

181. Tarotopa niyo so kapagasad, na o ba kano mabaloi a pud ko puphamangorang.

182. Na thimbang kano ko timbangan a maka-o ontol;

183. Go da-a khoranga niyo ko manga Manosiya ko nganinganin niran, go di kano phangalandada ko Lopa, a puphamaminasa kano;

184. Go kalukun niyo so (Allah a) Miyadun rukano, go (Miyadun ko) manga Ka-adun a miyanga-o ona.

185. Pitharo iran: A Suka na pud dun ko khitataraponan!

186. Na kuna a ba Ka di Manosiya a lagid ami, na Mata-an! A arangan nami Ruka na pud dun ko manga bokhag!

187. Na ologi Kamingka sa pisha gintasan ko siksa ko Langit, o Suka na pud ko manga bunar!

188. Pitharo Iyan: A so Kadnan Ko i Mata-o ko gi-i niyo nggolaolalan.

189. Na piyakambokhag iran Sukaniyan. Na miyadansal siran o siksa ko Alongan a kinilalansai o gabon, Mata-an naya! A miyabaloi a siksa ko Alongan a mala.

190. Mata-an! A adun a mata-tago ro-o man a titho a Tanda: Na da mabaloi so kadakulan kiran a Khipaparatiyaya.

191. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan ndun so Maba-gur, a Makalimo-on.

192. Na Mata-an a giya Qur-an naya! A titho a Initoron o Kadnan o manga Ka-adun:

193. Initoron naya o Niyawa a kasarigan (a so Jibril),

194. Si-i ko poso o Ka (Ya Muhammad), ka Angka mabaloi a pud ko Miyamaka-iktiyar,

195. Sa basa Arab a mapayag.

196. Na Mata-an naya! a titho a madadalum ko manga Kitab a miyanga-o ona.

197. Ba da-a Miya-adun kiran a Tanda a katawan Sukaniyan o manga Olama ko manga Moriyatao o Israil!

198. Na o Initoron Nami Sukaniyan ko saba-ad ko kuna a ba manga Arab,

199. Na go Niyam kiran noto Biyatiya, na di ran noto Pharatiyaya-an.

200. Lagid aya a kiyapakasolud Ami ron ko manga poso o manga rarata i ongar.

201. Di ran noto Pharatiyaya-an taman sa di ran kсандungan so siksa a malipodus;

202. Na Makatalingoma kiran (so siksa) sa mitalumba, a siran na di-iran mai-inungka;

203. Na Matharo iran: Ino sukutano khata-alik rukutano?

204. (Pitharo o Allah:) Ino a so siksa ami na puphangunin niran a kaga-an niyan?

205. Aiguda-a Ka? Amai ka pakasawitun Nami siran ko kapi-piya a ginawa sa phipira ragon,

206. Oriyan niyan na makaoma kiran so ini-diyandi kiran (a siksa)!

207. Na di kiran makalinding so piyakisawitan kiran a kapi-piya ginawa!

208. Na da-a bininasa Mi a Phagingud, a ba da-a Miyamakaik-tiyar ron,

209. Pananadum; na kuna a ba Kami manga salimbot.

210. Go kuna a ba Initoron Sukaniyan o manga Shaitan:

211. Go di kiran patot, go di ran khagaga.

212. Mata-an! A siran na so kapamamakinug (ko Langit) na piyakigunakan kiran ndun.

213. Na di Ka Phanongganoi sa pud o Allah, a Tohan a salakao ka Mabaloi Ka a pud ko phangasi-siksa.

214. Na Paka-iktiyarangka so manga Tonganaingka, a manga dadasug,

215. Go Paka-inayangka so Gogowagowaingka ko tao a Miyonot Ruka, a pud ko Miyamaratiyaya.

216. Na amai ka Sorangungka iran, na Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko gi-niyo nggolaola-an!

217. Go Panarig Ka ko (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on,-

218. A so puphakilai Ruka ko masa a Kaputhindug Ka,

219. Go so Kapuphagukaskas Ka a rakhus o Puphamanojiod.

220. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

221. Ba Ko rukano Phanothola, so tao a puthupadan o manga Shaitan?

222. Puthupad ko oman i bokhag, a baradosa,

223. A tatandangan niran sa Pamamakinugan (so manga Shaitan), na so kadakulan kiran na manga bokhag.

224. Na so manga Pababayok, na Phagonotan siran o Miyangadadadag:

225. Bangka da mailai a Mata-an! A siran na puphuromparompak siran ko oman i labowai?

226. Go Mata-an a siran na gi-i

ran Tharo-on so di ran Punggolao-la-an,-

227. Tabiya-on so Miyamara-tiyaya, go Pinggalubuk iran so manga pipiya, go Tiyaduman niran so Allah sa madakul, go siyabut iran a ginawa iran ko oriyen o kiyasalim-boti kiran; na katokawan ndun o siran a manga salimbot o antona-darpa a khandodan i khandodan niran!

Surah Al-Naml-27

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Giyaya man na manga Ayat ko Qur-an,- go Kitab a miyakaosai,

2. Torowan, go Tothol a mapiya a bagiyen o Miyamaratiyaya,

3. Siran na ipuphamayandug iran so Sambayang go puthonain niran so Zakah, go siran na so Akhirat na tatangkudun niran.

4. Mata-an! a siran a di Maparatiyaya ko Akhirat, na pipharasan Nami kiran so manga galubuk iran; na siran na Puphuromparompak siran.

5. Siran man so mapumbagiyan niran so marata a siksa: Go siran si-i ko Akhirat na siran i titho a manga logi.

6. Na Mata-an! A Suka (Ya

Muhammad) i titho a puphaladan ko Qur-an a pho-on ko Hadapan o (Allah a) Maongangun, a Mata-o.

7. (Tadumingka-a) gowani na Pitharo o Musa ko Ta-alokon: A Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kabugan Ko sukano ron sa Tothol, o di na kabugan Ko sukano sa Masindao a barabad, ka-angkano makathitirarang.

8. Na kagiya a makaoma-on, na Minitawagon: Piyakambarakat so tao a matatago ko Apoi go so tao a makalilibuton: Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

9. Hai Musa! Mata-an naya! A Sakun so Allah, a Mabagur, a Maongangun!

10. Na ithogun Ka so Badas Ka! (na ini-ithogun Iyan)! Na kagiya a Mailai Niyan Sukaniyan a gi-i Kao-khaog lagid o Sukaniyan Nipai a maga-an i kadola, na Miyakatingur a Tomiyalikhod, go da Dingil, (Pitharo o Allah:) Hai Musa! Di Ka khaluk: Mata-an! A Sakun na di khaluk ko Hadapan Ko so manga Sogo,-

11. Ogaid na so tao a miyakasalimbot, oriyen niyan na somiyambi sa mapiya ko oriyen o marata, na Mata-an! A Sakun na Manapi, a Makalimo-on.

12. Na Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka Mapakaliyo a Masindao a kuna-ba sakit: Pud ko siyao a manga Tanda a Pagowitun ko Pir-aon go

so pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao manga songklid.

13. Na kagiya a makaoma kiran so manga Tanda Ami, a marayag, na Pitharo iran: A giyaya na balik mata a mapayag!

14. Na siyangka iran noto, o ba di tiyangkud oto o manga ginawa iran, sa kapanalimbot go kaphaporo; na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko miyamaminasa!

15. Na Sabunsabunar a bigan Nami so Dawood go so Sulaiman sa Kata-o: Na Pitharo Iran: A so Podi na ruk o Allah, so inilubi Kami Niyan ko madakul ko manga Oripun Niyan a Miyamaratiyaya!

16. Na kiyapangowarisan o Sulaiman so Dawood. Na Pitharo Iyan: Hai manga Manosiya! Piyakisabotan Rukami so Katharo o manga Papanok, go Bigan Kami ko langowan taman: Mata-an! A giyaya na skaniyan ndun so Limo a Mapayag.

17. Na Linimod ko Sulaiman so manga Tantara Iyan, a manga Jinn go manga Manosiya go manga Papanok, na siran na pakapuphuna-nayawa-an siran.

18. Taman sa kagiya makatalingoma siran ko balintad o manga Pila, na Pitharo o (Datu a) Pila: Hai manga Pila! Solud kano ko manga darpa iyo, di kano phakiro-

put ko Sulaiman go so manga Tantara Iyan a siran na di iran mai-inungka.

19. Na Miyakanggumungumun (so Sulaiman), a makakhakala phoon ko Katharo (o Pila); go Miyatharo Iyan: Kadnan Ko! Ilahamun Ka Rakun so Kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka Rakun a go so mbala a Lokus Akun, go so kapakanggalubuk Akun sa mapiya a Masawat Ka on: Go pakasoluda Kongka (ko Sorga), sabap ko Limo o Ka, a pud ko manga Oripun Ka a manga Bilangatao.

20. Na piyariksa Iyan so manga Papanok; na Miyatharo Iyan: A ino a Diyakun khailai so (Papanok a) Hudhud? Ba miyabaloi a pud ko miyamangigaib?

21. Mata-an a siksa-an Ko dun sukaniyan sa siksa a sangat, o di na Mata-an a Sombali-in Ko dun sukaniyan, o di na Mata-an a kabugan Nako niyan sa karina a mapayag.

22. Na miyakatarug sa da mathai: Na Miyatharo (o Hudhud): A miyasushub akun so Dangka masushub sukaniyan, go minitalingoma ko Ruka phoon sa Saba so Tothol a matatangkud.

23. Mata-an! A sakun na miyato-on ko a Babai a Kandadatu-an niyan siran, go kiyabugan ko langowan taman, go adun a Kantir iyan a mala.

24. Miyato-on ko sukaniyan a go so pagtao niyan a Pushododan niran so Alongan a salakao ko Allah: Go phipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiyalangan niyan siran ko lalan (a ontol), na siran na di siran maka-ontol,

25. Sa di iran Kasodod ko Allah, a so puphakagumao ko masolun ko manga Langit go so Lopa, go Mata-o ko Pag-uma-an niyo go so papayagun niyo.

26. So Allah!- Da-a Tohan inonta Sukaniyan!-A Kadnan o Arash a mala!

27. Pitharo (o Sulaiman): A ilain Ta dun o ino bunar ka antawa-a miyabaloi ka a pud ko manga bohag!

28. Lalakaon ka a Sorat Akun nai, na sampain kaya kiran: Oriyan niyan na awatangka siran, na ilayangka o antona-a i phakakason win niran (a sumbag).

29. Pitharo (o Bai sa Saba): A Hai manga Nakoda! Mata-an! A Sakun na minisampai rakun a Sorat a Paga-adatan.

30. Mata-an naya! A pho-on ko Sulaiman, go Mata-an naya! (a Misosoraton): A si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on:

31. Diyako niyo Puphaporo i, go songkano Rakun a Mbabayoran-tang kano.

32. Pitharo iyan: A Hai manga Nakoda! Mosawiri Ako niyo sa

punggolaola-angko: Da-a pagimasadungko aunggolaola-an taman sa di kano makamasa.

33. Pitharo iran: A sukutano i khipakatanganan ko bagur, go khipakatanganan ko gu-us ko kambonowai a mala: Na so kapanonogo na si-i ruka; na phandapatingka o antona-a i Ishogo-o ka.

34. Pitharo iyan: A Mata-an! A so manga Datu, na igira-a somiyolud Siran ko Ingud, na pumbinasaan Niran noto, go pumbalowin Niran so manga ala i Pangkatan ko taoron a puphamakarondan, Na lagid oto a gi-i Ran ngolaola-an.

35. Na Mata-an! A sakun na phakiwitan ko siran sa pamumugayan, ka pagilaing ko o antona-a i mipumbalingan o manga Sogo.

36. Na kagiya a makaoma ko Sulaiman (so Sogo iyan), na Pitharo (o Sulaiman): A ino Ako niyo mbugi sa tamok? A so ini bugai Rakun o Allah na tomo a di so inibugai Niyan rukano! Kuna, ka sukano na so pamumugayan niyo na pukhababaya-an niyo!

37. Kasowin ka kiran, ka Mata-an a khitalingoma Mi kiran ndun so manga tantara a da-a kaphaka-ato iran non: Go Mata-an a mbogaon Nami siran ndun ro-o a khipakarondan, a siran na khipakadadapanas.

38. Pitharo Iyan: Hai manga Nakoda! Antawa-a rukano i makawit Rakun ko Kantir iyan ko da

iran Rakun pun kapakatalingoma, a Mbabayorantang siran?

39. Pitharo o Ifrit, a pud ko manga Jinn: A sakun i makawit Ruka on ko Dingka pun kapakaganat ko darpa-a Ka: Na Mata-an! A sakun ko makapantagon na titho a mabagur, a kasasana-an.

40. Pitharo o (Ashif Ibnu Bar-kiya a) adun a shisi-i Rukaniyan a Kata-o ko Kitab: A Sakun i makawit Ruka on sa di pun makandod si-i Ruka so Kailaingka! Na kagiya a mailai Niyan a makabubukun ko obai Niyan, na Miyatharo Iyan: A giya-i na pud ko Limo o Kadnan kol- Ka ithupung Iyan Rakun o ino Phanalamat Ako antawa-a Mangongkir Ako! Na sa dun sa Manalamat, na Mata-an! A so Kapuphanalamat iyan na bagiyan o ginawa niyan; na sa dun sa Mongkir, na Mata-an! A so Kadnan Ko na Kawasa, a Maginawa!

41. Pitharo Iyan: A barungkasa niyo ron so Kantir iyan, ka ilain Tano o ino khakilala niyan, antawa-a mabaloi a pud ko siran a di ron phamakakilala.

42. Na kagiya a makaoma (so Bai sa Saba), na adun a Mitharo: Ba lagida-i so Kantir ka? Pitharo iyan: A lagid o ba sukaniyan; na inibugai Rukami so Kata-o ko o na-an naya, go miyabaloi Kami a Mimbabayorantang.

43. Na kiya-alangan Sukaniyan (ko Paratiyaya ko Allah) o miyabaloi a Pushimba-an niyan a salakao

ko Allah: Ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi a pud ko pagtao a manga Kapir.

44. Pitharo-on: Solud ka ko Astana: Na kagiya mailai niyan oto, na tiyarima iyan noto sa mala a ig, na kiyasawa-an niyan so mbala a pamosowan niyan. Pitharo (on o Sulaiman): A Mata-an naya! a Astana a matilak a Pagalangan. Pitharo iyan: A Kadnan Ko! Mata-an! a Sakun na kiyasalimbotan Ko a ginawa Ko: Na Mimbabayorantang Ako a pud o Sulaiman ko Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

45. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami ko (pagtao a) Samood, so Pagari ran a Salih, sa Shimba-a niyo so Allah: Na sa maoto, na siran na miyadowa siran lompok a gi-i siran shasawala.

46. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Ino niyo phagalokaloki so marata ko da pun so mapiya? Ino kano di Phanguni sa Ma-ap ko Allah, ka angkano Mipangalimo.

47. Pitharo iran: A kiyashoknan kami sa marata sa sabap Ruka go sabap ko manga pud Ka. Pitharo Iyan: A so sokna iyo a marata na si-i ko Allah; kuna, ka sukano na pagtao a phphaniyoba-an.

48. Na adun a matatago ko Bandar a Ingud a siyao katao a puphamaminasa siran ko Lopa, go di siran Phangompiya.

49. Pitharo iran: A shasapa-i

kano sa Ibut ko Allah ka Mata-an a sulumun tano dun Sukaniyan go so Ta-alokon, oriyen niyan na Tharo-on tano dun ko Wali ron: A da tano kamasa-i a kiyapolang o Ta-alokon, go Mata-an! A sukutano na titho a manga bunar.

50. Na miyagikmat siran sa samporna a ikmat, go miyagikmat Kami sa samporna a ikmat, a siran na di ran mai-inungka.

51. Na Nggudaguda-angka o antona-a i miyambutad o kiyaaikiran ko ikmat iran!-Mata-an! A Sukami na piyolang Ami siran go so pagtao wiran, sa langon siran.

52. Na giyoto man so manga Walai ran,-a miyangaguguba,- sabap ko Kiyandarowaka iran Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a Tanda ko pagtao a manga Tata-o.

53. Na siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go mimbaloi siran a Khipananggila.

54. Na (Aloyangka) so Lut go-wani na Pitharo Iyan ko pagtao

Niyan: A ino niyo gi-i nggolaola-a so pakasinggai, a sukano na pukhailai niyo (a marata)?

55. Ino a Mata-an! A sukano na iputhalingoma niyo ko manga Mama so kababaya a salakao ko manga Babai? Kuna, ka sukano na pagtao a da-a manga mulung iyo!

56. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa paka-awani niyo so manga ta-al ok ko Lut ko Ingud iyo: Mata-an siran! A manga tao a Pushosoti!

57. Na siyabut Ami sukaniyan go so Ta-alokon, inonta so Karoma Niyan: Ka inokor Ami sukaniyan a pud ko mithatalimbagak.

58. Na piyakaoranan Nami siran sa oran (a ator): Na miyakaratarata a ini oran ko Piyamaka-iktiyar (ada siran ndun Paratiyaya)!

59. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah, go Kalilintad a si-i ko manga Oripun Niyan a Pinili Iyan. Ino so Allah aya lubi a mapiya, antawa-a so Ipuphanakoto iran?

60. Ba (di aya lubi a mapiya) so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go Piyakatoronan kano Niyan pho-on ko kawang sa ig? Na Piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Sapad a manga pipiya i paras: Na da-a miyabaloi a kapa-ar iyo ko Kapakatho a niyo ko kayo niyan. Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka siran na pagtao a phurimbangun niran (so Allah).

61. Ba (di aya lubi a mapiya) so bialoi Niyan so Lopa a thatakna; go tiyagowan Niyan so pagulutulutan niyan sa manga lawasaig; go tiyagowan Niyan sa manga Palao; go tiyagowan Niyan so pagulutan a dowa Kalodan sa Lut? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

62. Ba (di aya lubi a mapiya) so Pusumbag ko karurugunan, igira a miyanguni ron, go puphokas ko marata, go pumbaloi rukano a puphamakasambi ko Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Miyakaito-ito a Kapuphakatadum iyo!

63. Ba (di aya lubi a mapiya) so gi-i rukano ngonana-o ko manga lilibotung ko Kalopa-an go so Kalodan, go so pumbotawan rukano ko manga ndo a puphamalata ko ona-an o Limo Iyan? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Maporo so Allah a ka-a awat Iyan ko Ipuphamanakoto iran (non)!

64. Ba (di aya lubi a mapiya) so Puphanagipho-on ko Kapangadun, oriyani niyan (ko Kapatai), na Kha-

sowin Niyan (Madun so Miyamatai), go Puphagupur rukano ko pho-on ko kawang a go so Lopa? Ba adun a Tohan a pud o Allah? Tharowangka: A bugan niyo i karina niyo. o sukano i manga bunar!

65. Tharowangka: A da-a Mata-o a tao a matatago ko manga Langit go so Lopa, ko migagaib a inonta so Allah: Go di ran mai-inungka o andai Kapagoyaga kiran.

66. Ba riya-ot o Kata-o iran so Akhirit? Kuna, ka siran na pukhadowadowa-an siran non, kuna, ka siran na miyangabobota siran non!

67. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: a ino amai ka mbaloi kami a botha, a go so manga lokus ami, ba Mata-an! a sukami na phamakaguma-on ndun (ko manga kabor)?

68. Sabunsabunar a minidiyandi rukutano waya,- sukutano go so manga lokus tano gowani: Da ko ungkaya inonta na manga iringa a kabokhag o miyanga-o ona.

69. Tharowangka: lalakao kano ko Lopa na phapandapat i niyo so miyambutad o kiyaaikiran ko manga rarata i ongar.

70. Go Dingka siran pumbokoon, go di nggagutun a rarub Ka so ikmat iran.

71. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angka a diyandi (a kapahakatalingoma o siksa) o sukano i manga bunar?

72. Tharowangka: A matatang-kud a khabaloi a marani rukano so saba-ad ko puphagalokalokan niyo (a siksa)!

73. Na Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan kiran na di siran Phanalamat.

74. Na Mata-an! A so Kadnan Ka na katawan Niyan ndun so pagu-uma an o manga rarub iran, go so papayagun niran.

75. Go da-a migagaib, ko Langit a go so Lopa, a ba di matatago ko (Lauh Mahful a) Daptar a mapayag.

76. Mata-an! A giyangkaya a Qur-an na Puphanotholun Niyan ko manga Moriyatao o Israil so kadakulan ko siran na di siran non phagayonayon.

77. Na Mata-an naya! A titho a Torowan go Limo ko Miyamara-tiyaya.

78. Mata-an! A so Kadnan Ka na Ikhokom Iyan kiran so kokoman Niyan: go Sukaniyan so Domada-ag, a Mata-o.

79. Na Sarigingka so Allah: Mata-an! A Suka na si-i ko bunar a mapayag.

80. Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko Miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul, so Pananawag igira-a tominingur siran a khitatalikhod.

81. Na da Ruka i Bangka Manggonana-o so manga bota, sa kapokas ko kadadadag iran: Da-a Maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran i Mimbabayorantang.

82. Na amai ka makatana kiran so Katharo, na pakagumawan Nami siran sa binatang ko Lopa: Sa Imbitiyarai niyan siran, sa Mata-an! A so manga Manosiya na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na di iran tatangkudun.

83. Na si-i ko gawi-i a timo-on Nami pho-on ko oman i pagtao so isa ka Sagorompong a pud ko tao a gi-i niyan Pakambokhagun so manga Ayat Ami, na siran na pakaphupunanayawa-an siran,-

84. Taman sa amai ka makaoma siran (ko Allah), na Tharo-on niyan: Ino niyo Pakapumbokhaga so manga Ayat Akun, go da niyo to sushuba a Kata-o, ino antona-a so Pinggolaola niyo?

85. Na makatana kiran so Katharo, sabap ko Kiyandarowaka iran, na siran na di siran maka Putharo.

86. Ba iran nda Manggudaguda a Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami so gagawi-i ka-an siran non puphakadukha, go so daondao a Mipuphangilailai? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya!

87. Na si-i ko gawi-i a Kaiyopa ko Sanggakala, na kalukan so ma-

tatago ko manga Langit, go so matatago ko Lopa, inonta so kabaya o Allah: Na oman i isa na Makatalingoma siran Rukaniyan a Khipakapangangalimbaba-an.

88. Na Mailaingka so manga Palao, a aya Tarima-a Kaon na thatakna: A (o ba di) sukaniyan na somasagumbut sa (lagid o) kasasagumbut o Gabon: Galubuk o Allah, a so Mimbaibait ko langowan taman: Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko gi-i niyo nggolaola-an.

89. Sa tao a mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyan niyan a mapiya a di sukaniyan; go siran ko pakalukluk sa Alongan noto na Khisasarig siran.

90. Na sa tao a mitalingoma niyan so marata, na Phoshangun so manga Paras iran ko Naraka (Tharo-on kiran:) Ba adun a imbalas rukano a rowar ko Pinggolao-la niyo?

91. (Tharowangka:) Aya bo a ini Sogo Rakun na so Kasimba-a Ko ko Kadnan angkai a Ingud, a so Piyakipagadatan Niyan Sukaniyan, go ruk Iyan so langowan taman: go ini Sogo Rakun a mabaloi Ako a pud ko Mimbabayorantang,-

92. Go so Kapuphangadi-i Ko ko Qur-an: Na sa tao a Montol, na Phakaontol sa ruk bo o ginawa niyan; na sa tao a somilai, na Tharowangka: A Sakun na matag Ako pud ko Puphamaka-iktihar.

93. Go Tharowangka: A so Ban-togan na ruk o Allah, Phaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, na khakilala niyo to; na da ko Kadnan Ka i ba Niyan kalilipati so gi-i niyo nggolaola-an.

Surah Al-Qasas-28

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggao, a Makalimo-on.

1. Ta Sin Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a miyakaosai.

3. Pumbatiya-an Nami Ruka so saba-ad ko Totholan ko Musa go so Pir-aon si-i ko bunar, a bagiyan o pagtao a Khipaparatiyaya.

4. Mata-an! A so Pir-aon na Miphaporo ko Lopa go biyaloi niyan so tao ron a miyamba-a ba-ad, Pangangarasiyan niyan so saba-ad kiran: Puphanombali-in niyan so manga Wata iran a manga Mama, na Phulamba-an niyan so manga Babai kiran: Mata-an! A Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Puphamaminasa.

5. Na kabaya Ami a Ikalimo Ami so siran a Piyamangarasiyan ko Lopa, go balowin Nami siran a Pukhakaonotan, go balowin Nami siran a manga Waris,

6. Go Pakakhapa-arun Nami siran ko Lopa, go paki-ilai Ami ko Pir-aon, go so Haman, go so Tan-

tara iran a dow a, a pho-on kiran, so siran na ipukhaluk iran.

7. Na ini Ilaham Ami ko (Yohanid a) Ina o Musa: A Pakasosowangka Sukaniyan, na o Bangka khalukun sa ba kamarata-i Sukaniyan, na Anodangka Sukaniyan ko Kalodan a Nail, go di ka pukhaluk, go di Ka mboboko: Mata-an! A Sukami na Phakandodun Nami Sukaniyan si-i Ruka, go mbalowin Nami Sukaniyan a pud ko manga Rasul.

8. Na miyato-on Sukaniyan o manga ta-alok ko Pir-aon: Ka kagiya a khabaloi ko bagiy aniran a ridowai go boko: Mata-an! A so Pir-aon go so Haman go so manga Tantara iran a dow a miyabaloi siran a manga ribat.

9. Na Pitharo o (Asiyah a) Karoma o Pir-aon: A iphakapiya ginawa, a bagiy aniran Ko go bagiy aniran ka: Di niyo mbonowa Sukaniyan. Masikun a Makaompiya rukuta, o di na kowa-anta Sukaniyan a Wata ta; a siran na di iran mai-inungka!

10. Na miyabaloi so poso o Ina o Musa a makakawang: Mata-an a maito bo na khapayag iran ndun noto o da-a Mi tukhusa so poso Iyan, ka adun mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya.

11. Na Pitharo Iyan ko Babai Niyan: A tondogangka Sukaniyan. Na tiyaodan Niyan Sukaniyan sa mawatan; a siran na di iran mai-inungka.

12. Na inurun Nami Sukaniyan

ko Puphamakasoso (ron) sa paganai, na Pitharo (o Babai Niyan): A ino o toro-on Ko rukano so tao ko isa a Walai a tagikorun niran Sukanian rukano, go siran na siyapun Niran Sukanian?

13. Na piyakakasoi Ami Sukanian ki Ina Iyan, ka adun maka-piya a Ginawa Niyan, go an ndi makamboboko, go a Niyan katokawi a Mata-an! A so diyandi o Allah na bunar: Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

14. Na kagiya a isampai ko katarotop o Bagur Iyan, go mikhasad, na bigan Nami Sukaniyan sa Ongangun, go Kata-o: Na lagid aya man a kambalasi ami ko Miphipiya-piya.

15. Na somiyolud ko Bandar a Ingud si-i ko masa a kalilipat o tao ron: Na miyakato-on non sa dow a Mama a gi-i siran mbono,- giyangkaya (a isa on) na pud ko tampil Rukaniyan, go giyangkaya (a ika dow a) na pud ko ridowai Niyan. Na Miyangun Rukaniyan sa tabang so pud ko tampil Rukaniyan si-i ko pud ko ridowai niyan, na siyontok sukaniyan o Musa na miyapatai Niyan. Pitharo Iyan: A giyaya na pud ko galubuk o Shaitan: Mata-an! a sukaniyan na ridowai a Phakadadag, a mapayag!.

16. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-ana Sakun na Kiyandarowakan Ko a Ginawa ko! Na Napi-i Yakongka! Na Niyapiyan Niyan Sukanian: Mata-an a so Allah! A

Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

17. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabap ko Kinipangalimo-on Ka Rakun, na di Ako dun mabaloi a tabanga o manga rarata i ongar!

18. Na kiyapita-an ko Bandar a Ingud, a ma-aluk, a pakatatana-an Niyan (i Mapunggolaola Niyan), na sa maoto na so miyakitabangon kagai, na phakitabangon (puman). Pitharo-on o Musa: A Mata-an ka a titho a ribat a Mapayag!

19. Na kagiya a makhadiyat Iyan a kaputan Niyan so ridowai ran, na Pitharo (o phakitabang): Hai Musa! Bangka kadiyat a mbono-on Nakongka lagid o Kiyapamono o Ka sa tao kagai? Da-a kadiyat Ka a rowar sa Kabalowingka a talibono ko Lopa, go Dingka kadiyat o ba Ka mabaloi a pud ko Puphamangompiya!

20. Na miyakaoma a Mama, a pho-on ko kilid o Bandar a Ingud, a gi-i nggaga-an. Pitharo iyan: Hai Musa! Mata-an! A so manga Nakoda na Puphagopakatan Ka iran, ka mbono-on Ka iran: Na awa Ka, Mata-an! A sakun sa makapantag Ruka na pud ko puphamangoyao sa mapiya.

21. Na miyawa ro-o a pukhaluk, a nomanayao (sa Mapunggolaola Niyan), Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Sabutakongka pho-on ko pagtao a manga Darowaka.

22. Na kagiya a makasangor sa

tampar sa Madyan, na Pitharo Iyan: O ba bo so Kadnan ko na nggonana-on Nako Niyan ko ontol a lalan.

23. Na kagiya a makaoma ko ig sa Madyan, na miyato-on Niyan non a madakul a tao a Puphamanagub siran, go miyato-on Niyan ko kababa-an niran a dow a Babai a puphangurunun niran (so manga Kambing iran). Pitharo Iyan: Ino kano wanan? Pitharo a dow a oto: A di kami Phakasagub taman sa di domlas so puphamamagonong (sa Kambing): Na so Ama ami na lokus a matowa.

24. Na inisagub Iyan siran: Oriyan niyan na somiyong ko kasisirongan, na Pitharo Iyan: Kadnan ko! Mata-an! A Sakun na apiya antona a i Initoron Ka Rakun a Pangunungkun na Makhakadiyat Akun!

25. Na miyakaoma-on so isa sa dow a oto (a Babai), a puphulalakao a pukhamamala. Pitharo iyan: A Mata-an! A si Ama na Thawagun Ka Niyan ka imbalas Iyan Ruka so balas o kinisagubun Ka rukami. Na Kagiya a makaoma-on go Piyanthol Iyan non so Manga Tothol (ko miyasowa Iyan), na Pitharo (o Shuaib): Di ka pukhaluk: Ka miyikalidas Ka ko pagtao a manga Darowaka.

26. Pitharo o isa sa dow a oto (a Babai): Hai Ama! Sokaingka Sukaniyan: Mata-an! A mapiya a Tao a Shokayan Ka, ka Mabagur a Kasasarian.

27. Pitharo (o Shuaib): A Mata-an! A Sakun na kabaya Akun a Pakiphangaroma Ko Ruka so isa sangkai a dow a Wata Akun, sa asar ka nggalubukan Ka Rakun sa walo ragon; na o Tarotopangka a sapolo (ragon) na pho-on sa kabaya-a Ka; ka di Ko kabaya iba ko Suka pakaruguni: Khato-on Nangkongka Omiyog so Allah, a pud ko manga Bilangatao.

28. Pitharo (o Musa): A giyanan (i pasad Ta) ko lut Akun a go so lut Ka: Apiya anda ko dow a ta-alik i mitoman Nakun, na di Ako ron Kamaridowan. Na so Allah si-i ko gi-i Ta Tharo-on i saksi.

29. Na kagiya a matarotop o Musa so ta-alik, na lomiyalakao a pud Iyan si Karoma Niyan, na miyakailai ko kilit o Palao sa Apoi, na Pitharo Iyan ki Karoma Niyan: Tarug kano; Mata-an! A Sakun na miyakailai Ako sa Apoi; na kalokalo o Kawitangko sukano a pho-on rukaniyan sa Tothol, o di na waga a pho-on ko Apoi, ka-an kano ma-kathitirarang.

30. Na kagiya a Makatalingomaon, na Miyatawag ko kilit o balintad sa kawatan, si-i ko darpa a Piyakambarakat pho-on ko kayo: Hai Musa! Mata-an! A Sakun na Sakun so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

31. Na ithogun Ka so Badas Ka (na ini-ithog Iyan)! Na kagiya a mailai Niyan a gi-i khaokaog lagid o ba Sukaniyan Nipai, na Tominin-gur a Puphalagoi, go da Kasoi: (na

Miyatawag:) Hai Musa! Sangor Ka, go di Ka khaluk: Mata-an! A Suka na pud ko khipakasasarig.

32. Soludun Ka a Limangka ko lig o bangkala-a Ka, ka-an Ka mapakaliyo a Sindao a kuna a ba sakit, go kakupun Ka a Limangka po-on ko kaluk. Na giyaya na dow a Tanda a pho-on ko Kadnan Ka a ishampai ko Pir-aon go so manga Nakoda o pagtao niyan: Mata-an! A siran na miyabalo i siran a pagtao a manga songklid.

33. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na miyakapatai Ako Kiran sa sakatao, na ikhaluk Akun o ba Ako iran bonowa.

34. Na so Pagari Ko a Haroun, na Sukaniyan i masagogod a di Sakun i Katharo; Na Sogo Angka Sukaniyan a pud Akun a Puphakatambang, a pukhabunar Ako Niyan: Mata-an! A Sakun na ipukhaluk Akun o ba Ako iran Pakambokhaga.

35. Pitharo (o Allah): A imbagur Ami ko barokan ka so Pagaringka, go sunggayan Ami Sukano sa gu-us, na da-a misampai ran Rukano (a marata): Sabap ko manga Tanda Ami na Sukano a dow a go so Miyonot Rukano i Phamakada-ag.

36. Na Kagiya a makaoma Kiran so Musa a rakhus o manga Tanda Ami a manga rarayag, na Pitharo iran: A da ko ungkaya inonta na balik mata a pimbaba-as; Go da tano manug a ungkai ko manga Lokus tano a miyangao ona!

37. Na Pitharo o Musa: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a mini-oma Niyan so Torowan a pho-on ko Hadapan Niyan, go so tao a kha-adun a bagiyun niyan so phakatondog a Ingud: Mata-an naya! A di phakada-ag so manga darowaka.

38. Na Pitharo o Pir-aon: Hai manga Nakoda! Da-a katawan ko a bagiyun niyo a Tohan a salakao rakun: Na komba-an na kongka Hai Haman! Salipao, na mba-alun na kongka sa Bantabantai, ka-ana ko makapanik ko Tohan o Musa: Ka Mata-an! A sakun na ikakarang ko dun Sukaniyan sa pud ko manga bokhag!

39. Na miyanakabor sukaniyan go so manga tantara iyan ko Lopa sa di ontol, go inipagarangan niran sa Mata-an! A siran na di siran Rukami phakandodun!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na inibowang Ami siran ko Kalodan: Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko manga darowaka!

41. Na biyaloi Ami siran a manga Nakoda a ipuphananawag iran so Naraka; na si-i ko Alongan a Qiyamah na di siran Khatabangan.

42. Na tiyondog Ami siran san-kai a doniya a morka: Na si-i ko Alongan a Qiyamah na siran na pud ko inipamowang.

43. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab ko oriyon o

kiyabinasa Ami ko miyagapidapid a manga pagtao a paganai, manga liliwanag a osayan ko manga Manosiya, go Torowan a go Limo, ka-an niran katanodi.

44. Na kuna a ba ka matatago (Ya Muhammad) ko kilid (o Palao) a tampar sa Sudupan gowani ko i Ilaham Ami ko Musa so Sogowan, go kuna aba Ka pud ko khipakamamasa.

45. Na ogaid na Miyadun Kami sa miyagapidapid a manga pagtao, na Miyakalundo kiran so Omor; go kuna a ba Ka babaling ko manga tao sa Madyan, a pukhabatiya-a Ka kiran so manga Ayat Ami; na ogaid na tatap a Sukami i Miyanonogo (ko manga Sogo).

46. Go kuna a ba Ka matatago ko kilid o Palao gowani a mananawag Kami; na ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapaka-ikhtiyar so pagtao a da-a miyakatalingoma kiran a Miyamakaihtiyar a miya-ona-an Ka: Ka-an siran makatanod.

47. Na o da (aya) na so kasogot iran a tiyoba sabap ko miyanggalubuk o manga lima iran, na Tharon niran: A Kadnan Nami! Ino Kamingka da Sogo i sa Sogo! Ka-an Nami kaonoti so manga Ayat Ka, go angkami mabaloi a pud ko Miyamaratiyaya!

48. Na kagiya a makaoma kiran so bunar a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: Ino Ron da bugan, so lagid o ini bugai ko

Musa? Ba iran nda Ongkira so inibugai ko Musa gowani? Pitharo iran: A dow-a balik mata a mithabanga Siran! Go Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na oman i isa Kiran na Inongkir ami!

49. Tharowangka: Na witi Ako niyo sa Kitab a pho-on ko Hadapan o Allah, a Sukaniyan i lubi a Phakatoro a di giya Dowaya (a Kitab), ka onotan Ko Sukaniyan! O sukano i manga bunar!

50. Na o di Ka iran Masumbag, na Tangkudangka a aya bo a Phagnotan niran na so manga kabaya iran a ribat: Na ba adun a tao a makalubi a dadag ko tao a Inonotan niyan so kabaya iyan a ribat, a kuna a ba torowan a pho-on ko Allah? Mata-an! A so Allah na di Niyang Punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

51. Na Sabunsabunar a piyakashonosono Ami kiran so Katharo, ka-an siran makatanod.

52. So siran a inibugai Ami kiran so Kitab ko ona-an naya,- na siran na Sukaniyan i Papatiyaya-an niran;

53. Go igira-a Pumbatiya-an kiran, na Pitharo iran: A Piyaratiyaya mi aya, Mata-an naya! A bunar a pho-on ko Kadnan Nami: Mata-an! A sukami na miyabaloi kami ko ona-an naya a Mimbayorantang.

54. Siran man na imbugai kiran

so balas kiran sa takup, sabap ko Kiyaphantang iran, go iphagurun niran so mapiya ko marata, go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

55. Go igira-a miyanug iran so ilang, na puthalikhodan niran noto go gi-i ran Tharo-on: A ruk ami so manga galubuk ami, na ruk iyo so manga galubuk iyo; Kalilintad a si-i rukano: Da-a singanin nami ko da-a manga mulung iyan.

56. Mata-an! A Suka na Dingka Khatoro so tao a kiyababaya-an Ka; na ogaid na so Allah i Thoro ko tao a kabaya Iyan; go Sukaniyan i Mata-o ko khikukudug ko ontol.

57. Na Pitharo iran: A o Onoti ami so Torowan a pud ami Suka, na kha-agao kami ko Lopa ami. Ba Ami siran da sunggai sa lindonga a Panarigan, a pukhawiton so manga Onga o langowan taman,-a Pagupur a pho-on ko Hadapan Nami? Na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

58. Na madakul a bininasa Mi a Phagingud, a inishonor iran so Kaoyagan niran! Na katatan so manga darpa iran, a da kabalingi ko oriyang niran, inonta so maito! Na aya butad Ami na Sukami i manga Waris!

59. Na da ko butad o Kadnan Ka i ba Niyang binasa-a so manga Ingud taman sa di Niyang Kasogowan so ponsowan niyan sa Sogo, a Puphakabatiya kiran ko manga

Ayat Ami; go da ko butad Ami i ba Ami binasa-a so manga Ingud inonta o so tao ron na manga dar-waka.

60. Na so inibugai Rukano a apiya antona-a, na matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya go Parahiyasan non; na so shisi-i ko Allah i tomo a go kakal: Ba niyo di Mapunggudaguda?

61. Ino so tao a diniyandi-an Nami sukaniyan sa diyandi a mapiya, na sukaniyan na khatumo niyan oto, ba lagid o tao a piyaki-sawitan Nami ron so matag sagad a kapipiya ginawa ko Kaoyagoyag ko doniya, oriyani niyan na sukaniyan ko Alongan a Qiyamah, na pud ko phamakadarpa-an (ko Naraka)?

62. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo (sa phamakatabang rukano)?

63. Tharo-on o siran a piyamadayan siran o Katharo: Kadnan Nami! Siran naya so diyadag ami: Diyadag ami siran, lagid o kiyadadag ami: Angiyas kami (kiran) ka si-i kami Ruka: Kuna (a ba ami Sogowan) i Kiyasimba-a iran rukami.

64. Na adun a Tharo: Sa tawaga niyo so Ipuhmanakoto niyo: Na tawagun niran siran, na di ran siran masumbag; go kasandungani niran so siksa (na Mandingandingan niran a); o ba siran mbo miyabaloi a khipaka-o ontol!

65. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Antona-a i ini sumbag iyo ko manga Sogo?

66. Na karimbotan siran o manga Tothol sa Alongan noto, na siran na di siran makapamagishai.

67. Na so puman so tao a Mithaobat, go Miyaratiyaya, go Minggalubuk sa mapiya, na mata-tangkud a khabaloi a pud ko Miyamakada-ag.

68. Na so Kadnan Ka na Phagadunon Niyan so nganin a kabaya Iyan: Go gi-i Shasamili: Da-a miyadun a bagiyani niran ko kashasamili; Soti so Allah! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran (non)!

69. Na so Kadnan Ka na katawan Niyan so pagu-uma-an o manga rarub iran go so papayagun niran.

70. Go Sukaniyan so Allah: Da-a Tohan inonta Sukaniyan. Ruk Iyan so Podi, sa awal go sa akir: Go ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakandoda.

71. Tharowangka: Aiguda iyo? O baloya o Allah rukano so gagawi-i a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a salakao ko Allah, a kawitangkano niyan sa maliwanag? Ino kano di Phamamakinug?

72. Tharowangka: Aiguda iyo? o baloya o Allah rukano so daondao

a tatap sa taman ko Alongan a Qiyamah, antawa-a i Tohan a sala-kao ko Allah, a kawitangkano niyan sa gagawi-i a puphakadukha kano ron? Ino kano di Phangilailai?

73. Go pud ko Limo Iyan a kini sunggain Niyan rukano ko gagawi-i a go so daondao,- ka angkano ron puphakadukha, go angkano gi-i makambabanog ko kakawasa-an Niyan;- go angkano Makapanalamat.

74. Na si-i ko gawi-i a tawagun Niyan siran, na Tharo-on Niyan: Anda i manga Sakotowa Akun a siran so initugo niyo?

75. Na morot Kami ko oman i pagtao sa saksi, na Tharo-on Nami: Bayanun niyo i karina niyo: Na katokawan niran a Mata-an! A so bunar na ruk o Allah, go mailang kiran so pimbaba-as iran a kabokhag.

76. Mata-an! A so Qaroun na Miya-adun a pud ko pagtao o Musa; na inombawan niyan Siran: Go bigan Nami sukaniyan ko manga Kakawasa-an, Mata-an! A so bo so manga Gonsi iyan na Mata-an a khipunud ko madakul a manga babagur. Gowani na Pitharo-on o pagtao niyan: Di ka shosonor, Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so khikasosonor;

77. Go thontotun ka so ini bugai ruka o Allah, ko Ingud a Maori, go dingka phakalipati so kipantag ka ko doniya: Go phiyapiya ka, lagid o kiyaphiyapiya i ruka o Allah, go

dingka phangontaruma so kapaminasa ko Lopa: Mata-an! A so Allah na di Niyan khababaya-an so puphamaminasa.

78. Pitharo iyan: A aya bo a kinibugan rakun saya na makapan-tag ko kata-o a shisi-i rakun. Ba niyan ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Sabunar a bininasa Niyan ko miya-ona an niyan so manga pagtao, a so sukaniyan i lubi a di sukaniyan i bagur go lubi a mada-kul i miyatimo? Na di ipagisha ko manga baradosa so manga dosa iran.

79. Na lominiyo ko pagtao niyan ko kiyaphaparahiyan niyan. Pitharo o siran a pukhababaya ko Kaoyagoyag ko doniya: Ah! O ba adun mbo a ruk tano ko lagid o inibugai ko Qaroun! Mata-an! A sukaniyan i titho a khiruk ko ontong a mala!

80. Na Pitharo o siran a piyamugan ko Kata-o: Dowan dowan kano! So balas o Allah i lubi a mapiya a ruk o tao a Miyaratiyaya go Minggalubuk sa mapiya: Na da-a khabugan non a rowar ko manga Papantang.

81. Na Liyandung Ami sukaniyan a go so darpa iyan ko Lopa, na da-a Miya-adun a bagiyan niyan a pagtao a katabangan niran sukaniyan a salakao ko Allah, go da mabaloi a pud ko miyangasasabut iran a ginawa iran.

82. Na miyabaloi so siran a mindingandingan ko darpa iyan ka-

gai, a gi-i ran Matharo: A phamumusa ko! Ka Mata-an! A so Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, ko manga Oripun Niyan! Go puphakasimpitun Niyan, o da kami Kalimo-on o Allah, na Mata-an a Liyandung kami Niyan (pun)! Phamumusa ko! Ka Mata-an naya! A di phakada-ag so manga Kafir.

83. Giyangkoto a Ingud a Maori, na isusungai Ami oto a bagiyon o siran a di siran khabaya mangarasi ko Lopa, go di phamina-sa: Na so mababantog a Ingud na bagiyon o Khipanananggila.

84. Sa dun sa Mitalingoma niyan so mapiya, na adun a bagiyon niyan a tomo a di giyoto; go sa dun sa Mitalingoma niyan so marata, na da-a imbalas ko siran a Minggolao-la ko manga rarata a rowar ko Pinggolaola iran.

85. Mata-an! A so Tomiyoron Ruka ko Qur-an, na phakakasowin Ka Niyan ndun ko khandodan. Tharowangka: A so Kadnan Ko i Mata-o ko tao a Minitalingoma Niyan so Torowan, go so tao a sukaniyan na matatago ko kadadag a mapayag.

86. Na kuna a Bangka mapipikir (Ya Muhammad) i ki lllahmun Ruka ko Kitab, ogaid na Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Na di Ka dun pumbaloi a tabanga o manga Kafir,

87. Go di Ka kiran ndun phakialang ko manga Ayat o Allah ko

oriyan o masa a Kinitoron Niyan Ruka: Go Panolonun Ka so (Kasimba-a ko) Kadnan Ka, go di Ka dun pumbaloi a pud ko manga Pana-nakoto;

88. Go di Ka Phanongganoi, sa pud o Allah a Tohan a salakao. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. So langowan taman na khabinasa inonta so Dhat Iyan. Ruk Iyan so Kokoman, go rongkano phakando-da.

Surah Al-Ankabut-29

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Alif. Lam. Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Ba tiyarima o manga Manosiya sa di siran pukhodi-in asara gi-i ran Matharo: A Miyaratiyaya kami, na siran na di siran Thiyoba-an?

3. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so miya-ona an niran, na Mata-an a punto-on ndun o Allah so Mimamata-an, go Mata-an a punto-on Niyan ndun so manga bokhag.

4. Ba tiyarima o siran a gi-i nggagalubuk ko manga rarata sa khapalagoyan Kami ran? Miyakaratarata so lpukhokom iran!

5. Sa tao a mabaloi a a-arapun niyan so khitho-ona an niyan ko Allah, na Mata-an! A so diyandi o

Allah na phakatalingoma dun: Go Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

6. Na sa tao a Managontaman, na Makaphanagontaman sa ruk bo o ginawa niyan: Mata-an! A so Allah na Sabunar a di Makaphangan-garongan ko manga Ka-adun.

7. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a lalasan Nami kiran ndun so manga dosa iran, go Mata-an a ibalas Ami kiran ndun so mapiya ko Pinggolaola iran.

8. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so (kaphiyapiya i niyan ko) mbala a lokus iyan, Sa samporna a kaphiyapiya: Na o tugulun niran Ruka a Kisakoton Ka Rakun ko da-aruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran pagonoti. Si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholun Ko rukano so Pinggolaola niyo.

9. Na siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na matatangkuda phakasoludun Nami siran ndun (ko Sorga) a pud o manga Bilangatao.

10. Na adun a pud ko manga Manosiya a tao a gi-i niyan Tharon: A Piyaratiyaya mi so Allah; na igira a miyaringasa makapantag ko Allah, na balowin niyan so Pangarasi o Manosiya a ishan o siksa o Allah! Na Ibut o adun a makaoma a tabang a pho-on ko Kadnan Ka, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A Mata-an! A sukami na aya butad ami na pud iyo! Ba di so Allah i

Mata-o ko nganin a shisi-i ko manga rarub o manga Ka-adun?

11. Na Mata-an a katawan ndun o Allah so Miyamaratiyaya, go Mata-an a katawan Niyan ndun so Puphamanangin.

12. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: A kuduga niyo so okit ami, ka awidan nami so manga dosa niyo; a da-a kha-awidan niran ko manga dosa iran a maito bo: Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!

13. Na Mata-an a kha-awidan niran ndun so manga dosa iran, go so manga dosa (o diyadag iran), a rakhus o manga dosa iran, go Mata-an a ipagisha kiran ndun ko Alongan a Qiyamah so pimbaba-as iran a kabokhag.

14. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan, na Miyakatarug kiran sa sanggibo ragon korang bo sa lima polo ragon: Na Piyolang siran o ig a mala, a siran na manga darowaka.

15. Na siyabut Ami Sukaniyan a go so manga pud a miyakada ko Kapal, go biyaloi Ami oto a Tanda ko manga Ka-adun!

16. Go (Siyogo Ami) so Ibrahim gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A Showasowata niyo so Allah: Go Onoti niyo Sukaniyan: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawi niyo!

17. Aya bo dun a Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, go Puphangumba-alan niyo a kabokhag. Mata-an! A so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah na da-a makhakapa-ar iran rukano a Pagupur: Na Thontota niyo si-i ko Allah so Pagupur, go Shimbaba-a niyo Sukaniyan, go Panalamat kano Rukaniyan: Ka rongkano phakandoda.

18. Na o ba niyo Pakapumbokhaga (so Rasul), na Sabunar a Piyakambokhag o manga pagtao a miya-ona an niyo (so manga Rasul): Na da-a Paliyogat ko Rasul a rowar ko Kapamakasampai (o Sogowan) a Mapayag.

19. Ba iran da manggudaguda o andamanaya i kapuphakanagi-pho-ona o Allah ko Kapuphangadun, oriyen niyan na khasowin Niyan Sukaniyan (Madun)? Mata-an! A giyot o man si-i ko Allah na malbod.

20. Tharowangka: A lalakao kano ko Lopa na Pamimikirana niyo o andamanaya i Kiyapho-oni Niyan (Madun) ko manga KAADUN, oriyen niyan na so Allah na Phangadun sa Kapangadun a Mori: Mata-an! A so Allah na si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

21. Shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan, go Ikhlimo Iyan so tao a kabaya Iyan, na rongkano phakandoda.

22. Na da rukano i ba niyo kapalagowi (so siksa) si-i ko Lopa

go da si-i ko Langit, go da-a bagiyen niyo a salakao ko Allah a Panarigan, go da-a tabanga.

23. Na siran a Miyamangongkir ko manga Ayat o Allah, go so khitho-ona an Rukaniyan, na siran man na ka-a da-an siran sa panginam ko Limo Akun: Go siran man na adun a bagiyen niran a siksa a Malipudus.

24. Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao (o Ibrahim) a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa bonowa niyo Sukaniyan, o di na Totonga niyo Sukaniyan. Na siyabut Sukaniyan o Allah pho-on ko Apoi. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga Tanda ko pagtao a Maparatiyaya.

25. Na Pitharo Iyan: A aya bo dun a kinowa niyo a salakao ko Allah na manga Barahala, a pingginawa-iyen o lut iyo si-i ko Kaoyagoyag ko doniya; oriyen niyan na si-i ko Alongan a Qiyamah na taplisun o saba-ad rukano so saba-ad, go ipaninta o saba-ad rukano so saba-ad; go darpa iyo so Apoi, go da-a bagiyen niyo a phamakatabang.

26. Na Piyaratiyaya Sukaniyan o Lut: Na Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A Sakun na phagapas Ako ko Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maba-gur, a Maongangun.

27. Na inibugai Ami Rukaniyan so Ishaq go so Yaqoub, go inisung-

gai Ami si-i ko manga Moriyatao Niyan so Kananabi-i go so Kitab, go inibugai Ami ron so balas Rukanian si-i sa doniya; go Mata-an! A Sukaniyan na si-i sa Akhirat na pud dun ko manga Bilangatao.

28. Go (Siyogo Ami) so Lut gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: Mata-an! A sukano na Pushogokun niyo dun so pakasinggai, da-a miyakaona rukano saya a isa bo ko manga Ka-adun.

29. Ino a Mata-an! A sukano na Sabunar a Puphangabaya-an niyo so manga Mama, go puphamagayan kano ko lalan, go gi i niyo nggolao-la-an ko pukhalimodan rukano so marata? Na da-a miyabaloi a sumbag o pagtao Niyan a rowar sa Kiyatharo a iran: Sa Talingoma-an Ka rukami so siksa o Allah, o Suka na pud ko manga bunar.

30. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Tabangi Akongka ko pagtao a puphamaminasa!

31. Na kagiya a miyoma o manga Sogo Ami (a manga Malaikat) ko Ibrahim so mapiya Tothol, na Pitharo Iran: A Mata-an! A Sukami na mbinasa-an Nami so tao sangkai a Ingud: Mata-an! A so tao ron na miyabaloi siran a manga darowaka.

32. Pitharo (o Ibrahim): A Mata-an! A matatago ro-o so Lut. Pitharo Iran: A Sukami i Mata-o ko tao a matatago ro-o: Mata-an a Shabutun Nami dun Sukaniyan a go so Ta-alokon,- inonta si (Wailah

a) Karoma Niyan: Ka miyabaloi a pud ko Puthatalimbagak (ko siksa)!

33. Na kagiya a Makaoma so manga Sogo Ami ko Lut, na Minimboko Iyan siran, go ini gagut siran a rarub (Iyan): Na Pitharo Iran: A di Ka pukhaluk, go di Ka Mbobo-ko: Mata-an! A Sukami na Shabutun Nami Suka a go so Ta-alok Ruka, inonta so Karomangka: Ka miyabaloi a pud ko Mithatalimbagak.

34. Mata-an! A Sukami na pagowitan Nami so tao sangkai a Ingud sa siksa a pho-on ko Langit, sabap ko kiyapanongklid iran.

35. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a Tanda a Mapayag, ko pagtao a punggudaguda-an niran.

36. Go (Siyogo Ami) si-i ko pagtao a Madyan so Pagari ran a Shuaib. Na Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Shimba-a niyo so Allah, go kalukun niyo so Alongan a Maori: Go di kano phuribogar ko Lopa, sa puphamaminasa kano.

37. Na piyakambokhag iran Sukaniyan: Na miyadansal siran o Linog, na kiyapita-an siran ko darpa iran a miyamangundur.

38. Go (bininasa Mi) so pagtao a Ad, go so pagtao a Samood: Na Sabunar a miyapayag rukano sa sabap ko manga darpa iran: Go pipharasan kiran o Shaitan so manga galubuk iran, na kiya-alangan niyan siran ko lalan (a ontol), a aya butad iran na Puphamakailai siran.

39. Go (bininasa Mi) so Qaroun, go so Pir-aon, go so Haman: Na Sabunsabunar a mini-oma kiran o Musa so manga rarayag a Karina, na miyanakabor siran ko Lopa; go da siran makapalagoi (ko siksa Ami).

40. Na oman i isa kiran na siniksa Ami sa sabap ko dosa niyan: Na pud kiran, so biyotawanan Ami sukaniyan sa ndo a Ator; go pud kiran so miyadansal sukaniyan o Sowara a phakapolang; go pud kiran so Liyandung Ami sukaniyan ko Lopa; go pud kiran so inulud Ami: Na da ko butad o Allah i ba Niyan siran Pushalimboti: Na ogaid na aya butad iran na so manga ginawa iran i pushalimbotan niran.

41. Aya ibarat o siran a komi-nowa siran sa salakao ko Allah a

manga Panarigan na lagid o Lalawa, a mimba-al sa Walai; Na Mata-an! A aya lubi a malobai ko manga Walai na Sabunar a so Walai o Lalawa; o siran na katawi ran.

42. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan a shai: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

43. Na giyangkaya a manga ibarat na phagumba-lan Nami aya ko manga Manosiya; na da-a phakasabot saya a rowar ko manga Tata-o.

44. Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar: Mata-an! A adun a matatago saya a titho a Tanda ko Miyamaratiyaya.

45. Batiya-angka so ini Ilaaham Ruka a Kitab, go Pamayandugun Ka so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na phakasapar ko pakasingai, go so marata; na Mata-an a so Tadun ko Allah i lubi a mala. Na so Allah na katawan Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

46. Na di kano pakipuphapawala ko Tiyoronan sa Kitab, inonta o so sukaniyan na lubi a mapiya, liyo bo ko siran a da kiran Pamaginontolan: Go Tharowa niyo: A Piyaratiyaya mi so Initoron rukami go so Initoron rukano (a Kitab); go so Tohan Nami go Tohan niyo na isa isa; go Sukami na Ron Kami Mbayorantang.

47. Na lagid aya man a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab. Na siran a inibugai Ami kiran so Kitab na Paparatiyaya-an niran noto, na adun a pud ko siran naya a tao a Miyamaratiyaya-on: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga Kapir.

48. Kuna a ba adun a Pukhabatiya-a Ka ko ona-an naya a Kitab, go kuna a Bangka Pukhisorat Sukaniyan a gi-i nggolalan ko kawanan Ka: Ka sa maoto na Mata-an a kaparampangan so gi-i nggagalubuk sa ribat.

49. Kuna, ka Sukaniyan na manga Ayat a manga rarayag a shisi-i ko manga rarub o siran a piyامun ko Kata-o: Na da-a somasangka ko manga Ayat Ami a rowar ko manga darowaka.

50. Na Pitharo iran: A ino a da-a Initoronon a manga Tanda a phoon ko Kadnan Niyan? Tharowangka: A so manga Tanda na si-i bo phoon ko Allah: Na Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

51. Ba kiran da makatarotop so Mata-an a Kinitoronun Nami Ruka ko Kitab a Pukhabatiya kiran? Mata-an! A adun a matatago rooman a titho a Limo go Pananadum a bagiyon o pagtao a Mapaparatiyaya.

52. Tharowangka (Ya Muhammad): A miyakatarotop so Allah ko lut Akun a go so lut iyo a saksi: Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa. Na so siran a Piyaratiyaya iran so ribat go Inongkir iran so Allah, na siran man na siran so manga logi.

53. Na Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: Na o da so ta-alik a miyapunto, na makaoma kiran ndun so siksa: Na makatalingoma kiran ndun a mitalumba, a siran na di iran mai-inungka!

54. Puphangunin niran Ruka a kaga-an o siksa: A Mata-an! A so Naraka Jahannam na Sabunar a katatangkalan niyan so manga Kapir!

55. Si-i ko gawi-i a mibongkos kiran so siksa phoon ko kaporowan niran go phoon ko kababa-an o manga a'i ran, na Tharo-on Niyan: Ta-ami niyo so Pinggolaola niyo!

56. Hai manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so

Lopa Akun na maolad: Na Sakun mbo i Simba-a niyo!

57. Oman i baraniyawa na phakata-am ko Kapatai: Oriyan niyan na si-i kano Rukami phakandoda.

58. Na so siran a Miyamariyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na Mata-an a Pakapuphanta-on Nami siran ndun ko Sorga,-a manga darpa a manga poporo a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig,-makakakal siran non,-sayana a mapiya a balas ko Miyamagamal (sa mapiya)!-

59. A siran na Miphantang siran, go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran.

60. Na madakul a Baraniyawa a di phaka-awid sa Pagupur on: Na so Allah i Puphagupur on, go (Puphagupur) rukano: Na Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

61. Na Ibut o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa, go piyakaphasiyonot Iyan so Alongan go so Olan? na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Na anda-manaya i ka-puthalikhod iran?

62. So Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan; go puphakasimpitun Niyan rukaniyan; Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na katawan Niyan.

63. Na Ibut o isha-an Ka kiran,

o antawa-a i Tomiyoron pho-on ko kawang ko ig, na ini Oyag Iyan noto ko Lopa ko oriyon o Kiyapatai niyan? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah! Tharowangka: So Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di siran punggudaguda.

64. Na da ko untkai a Kaoyagoyag ko doniya inonta na karimbaran go katumbangan; na Mata-an! A so Ingud a Maori na tiho a Sukaniyan i Kaoyagoyag, o siran na katawi ran.

65. Na igira a miyakada siran ko Kapal, na Manguni siran ko Allah, sa totolabosun niran Rukaniyan so okit ko Kapaginutao; na kagiya a sabutun Niyan siran a iraoit siran ko Kalopa-an, na sa maoto na siran na Puphanakoto siran!-

66. Ka kagiya a Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran, go kagiya a masosonor siran! Na kato-kawan niran ndun.

67. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na sominggai Kami sa lindonga, a Panarigan, na Puphanikhumun so manga Manosiya ko muliliyota kiran? Ba so ribat i Pharatiyaya-an niran, na so Limo o Allah na Phagongkirun niran?

68. Na ba adun a tao a makalubi a darowaka ko tao a inangkob iyan so Allah sa kabokhag, o di na Piya-kambokhag iyan so bunar kagiya makaoma-on? Ba da-a matatago

ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyen o manga Kapir?

69. Na so siran a Miyamanagon-taman makapantag Rukami,- na Mata-an a Nggonana-on Nami siran ndun ko manga okit Ami: Na Mata-an! A so Allah na pud dun o Miphipiyapiya.

Surah Al-Rum-30

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Tiyaban so pagtao a Rum-

3. Si-i ko marani a Lopa; na si-i ko oriyen o kiyatabana kiran, na phakataban siran ndun-

4. Si-i ko mamakapira ragon. Ruk o Allah so miyanggolaola paganai, a go so khaori: na sa Alongan noto na khababaya so Miyamaratiyaya-

5. Sabap ko tabang o Allah. Thabangan Niyan so tao a kabaya, Iyan Sukaniyan so Mabagur, a Maka-limo-on.

6. Diyandi o Allah. Di pundorat so Allah ko diyandi Iyan: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

7. Katawan niyan so mapapayag ko Kaoyagoyag sa doniya: A siran

na so Akhirat na siran na di iran mai-inungka.

8. Ba iran nda pamimikirana-si i ko manga ginawa iran? A da ko Kiya-aduna o Allah ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowanen: Inonta na si-i ko bunar, go so ta-alik a miyapunto; na Mata-an! A madakul ko manga Manosiya a so kitho-ona an ko Kadnan niran na titho a o-Ongkir-un niran!

9. Ba siran nda lalakao ko Lopa ka-an niran mapagilailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Aya butad iran na tanto a mala a di siran i bagur: Go pindado iran so Lopa go pimbabalayan niran noto sa madakul a di so kiyambalai ranon: Go mini-oma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a karina; na da ko butad o Allah i ba Niyan siran pushalimboti. na ogaid na aya butad iran na so manga ginawa iranna pushalimbotan niran.

10. Oriyan niyan na aya dun a khabolosan o siran a minggalubuk sa marata, na so marata; sa kiyapakambokhaga iran ko manga Ayat o Allah, go miyabaloi siran a gi-i ran noto pagishawisha on.

11. So Allah i puphanagipon (Mangadun) ko manga Ka-adun; oriyen niyan na khasoi Niyan (Madun ko Akhirat); oriyen niyan na Ron kano phakandoda.

12. Na si-i ko gawi-i a kapaka-

tindug o Bangkit, na kada-an sa panginam so manga baradosa;

13. Go da-a mabaloi a bagiyan niran ko ipuphamanakoto iran a mamakaogop, go mabaloi siran a so ipuphamanakoto iran na Ongkir-un niran.

14. Go si-i ko gawi-i a kapaka-tindug o Bangkit, na sa Alongan noto na makambulubulag siran.

15. Na so siran a Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran i khatago ko Sorga a kokormatun siran.

16. Na so siran a Miyamangong-kir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami a go so kitumo ko Akhirat, na siran man i khatago ko siksa a phamakadarpa-an siran non.

17. Na Phodi Podi a niyo so Allah, ko masa a kagabini rukano, go so masa a kapita i rukano;

18. Na ruk Iyan so Podi, si-i ko manga Langit a go so Lopa; go so kagabi-gabi go so masa a kapulohor iyo.

19. Puphakagumaon Niyan so Oyagoyag a pho-on ko Miyatai, go puphakagumaon Niyan so Miyatai pho-on ko Oyagoyag, go Phagoyagun Niyan so Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Na lagid oto man a kaphakagumawa rukano (pho-on ko manga kobor).

20. Na pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan rukano a pho-on sa botha; oriyen niyan na sa maoto na sukano na Manosiya a Khipapayapat!

21. Go pud ko manga tanda Iyan, a Inadunan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo, sa manga darodopa, ka angkano mapaparo si-i rukaniyan, go singgayan Niyan so lut iyo sa kabaya a go Limo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a puphamimikiran nun niran.

22. Go pud ko manga tanda Iyan, a Kiya-aduna Niyan ko manga Langit a go so Lopa, go so kambidabida o manga basa niyo go so manga waruna niyo: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko manga Tata-o.

23. Go pud ko manga tanda Iyan, so torog iyo ko gagawi-i a go so daondao, go so kapuphuloloba a niyo ko Kakawasa-an Niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a puphamamakinug siran.

24. Go pud ko manga tanda Iyan, a puphaki-ilai Niyan rukano so kilat, sa kaluk a go inam, go Iputhoron Niyan a pho-on ko kawang so ig a oran na phagoyagun Niyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a punggudaguda-an niran.

25. Go pud ko manga tanda Iyan, a kapakatitindug o Langit a go so Lopa sa sabap sa Sogowan Niyan: Oriyan niyan na amai ko tawagun kano Niyan, sa isa a pananawag, pho-on ko Lopa, na sa maoto na sukano na mamakagumao kano (pho-on ko manga kobor iyo).

26. Na ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit go so Lopa: Tanan non Makaphapasiyonot.

27. Go Sukaniyan so puphana-gipo-on (Mangadun) ko manga Kadun; oriyen niyan na khasoi Niyan (Madun ko Akhirat); na giyoto na tanto a malbod si-i Rukaniyan. Go ruk Iyan so butad a maporo si-i ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

28. Mimba-al rukano sa ibarat a pho-on ko manga ginawa niyo: Ba adun a ruk iyo a pud ko miyakhap-ar o manga tangan niyo a khipakatotompok ko pagupur Ami rukano? Na sukano na mulagilagidon, na ipukhaluk iyo siran lagid o kipukhalukun niyo ko manga ginawa niyo? Lagid aya a gi-i Ami kashumpada magosai ko manga tanda ko pagtao a Phunggdugaduda-an niran.

29. Kuna, ka aya inonotan o siran a minggogolaola sa ribat na so manga kabaya iran a kuna a ba Kata-o. Na antawa-a i makatoro ko tao a diyadag o Allah! Go da-a bagiyen niran a phamakatabang.

30. Na Pakambatangangka so Hadap Ka ko Agama: A Shasalim-

botawangka; okit a Kiyapangadun o Allah: A so Inadun Niyan so manga Manosiya si-i Rukaniyan. Da-a kasambi ko Kiyapangadun o Allah: Giyoto man i okit a ontol, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

31. Sasangor kano si-i Rukaniyan, go onoti niyo Sukaniyan, go pamayandugun niyo so Sambayang, go o ba kano mabaloi a pud ko manga Pananakoto;-

32. A siran so pimba-a ba-ad iran so okit iran, go miyabaloi siran a mithitinduga;- oman i isa ka sagorompong na so shisi-i kiran (a kupit) na pukhababaya-an niran!

33. Na igira a miyasogat so manga Manosiya a morala, na manguni siran ko Kadnan niran, a mabalingan siran non: Oriyan niyan na igira a piyakata-am Iyan siran sa pho-on Rukaniyan a Limo, na sa maoto na so isa ka sagorompong kiran na so Kadnan niran na Puhphakisakotowan niran,-

34. Ka Phagongkirun niran so inibugai Ami kiran! Na sawiti niyo (so doniya); ka katokawan niyo bo.

35. Ba adun a Initoron Ami kiran a katantowan, na sukaniyan i gi-i Tharo ko nganin a siran na Ipushakoto iran Non?

36. Na igira a piyakata-am Ami so Manosiya sa Limo, na mababaya siran sa sabap rukaniyan: Na o masogat siran a marata sabap ko mini-ona a galubuk o manga lima

iran, na sa maoto na siran na puhkada-an siran sa panginam!

37. Ba iran nda mailai a Mata-an! A so Allah na puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go puphakasimpitun Niyan? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko pagtao a Khipaparatiyaya.

38. Na bugan Ka ko tonganai so kabunar iyan, go so Miskin, go so Gi-i Mulayalayag a maka khakadiat a miya kawang sa Lalan. Giyoto man i lubi a mapiya a bagiyan o siran a kabaya iran so balas o Allah; na siran man na siran i phamakadag.

39. Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa kapaka-isug ka an makaisug ko manga tamok o manga Manosiya, na di phakaisug si-i ko Allah: Na sa dun sa ipamumugai niyo a pho-on sa Pangalinggagao a kabaya iyo ko balas o Allah, na siran man na siran i gi-i thakutakup.

40. So Allah so Miyadun rukano: Oriyan niyan na riniskhiyan kano Niyan; oriyen niyan na phatain kano Niyan; oriyen niyan na pagoyagun kano Niyan (ko Alongan a Qiyamah). Ba adun a pud ko Ipuhmanakoto niyo a makapunggolaola ro-o sa maito bo? Soti Sukaniyan! Go Maporo a ka-a awat Iyan ko Ipuphanakoto iran!

41. Miyapayag so kabinasa ko kalopa-an a go so kalodan sa sabap ko pinggalubuk o manga lima o manga Manosiya (a kandarowaka),

ka phakita-aman Niyan kiran so (karata o) saba-ad ko pinggolaola iran: Ka-an siran makambalingan (ko ontol).

42. Tharowangka: A ndalakao kano ko Lopa na pagilailaya niyo o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miyaona: Miyabalo i so kadakulan kiran a manga Pananakoto.

43. Na antapun Ka so Hadap Ka ko Agama ontol, ko dapun so kapakatalingoma o gawi-i a da-a makarunon pho-on ko Allah: Sa Alongan noto na makasushunggay a siran.

44. Sa tao a Mongkir na phakata-tana-on so Kiyaongkir iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya na bagiyan o manga ginawa iran a pukhatibaba iran a dukhai:

45. Ka mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, ko kakawasa-an Niyan. Mata-an! A Sukaniyan na di Niyan khababaya-an so Miyamangongkir.

46. Na pud ko manga tanda Iyan, a kapumbotawani Niyan ko manga ndo, a puphamalata (ko oran), go angkano Niyan mapakata-am ko Limo Iyan, go an puphamakabuthas so manga Kapal sabap ko sogo a Niyan, go angkano gi-i makambabanog ko kakawasa-an Niyan: Go angkano Makapananalamat.

47. Na Sabunsabunar a Somyogo Kami ko miya-ona an

Ka, sa manga Sogo si-i ko pagtao iran; na miyakatalingoma siran kiran a rakhus o manga karina a manga rarayag: Na siniksa Ami so Mimbabaradosa; na miyabaloi a kabunar Rukami so katabangi ko Miyamaratiyaya.

48. So Allah so puphakasambur ko manga ndo, na pukhibayog iyan so gabon: Na pukhayatun niyan ko kawang sa sadun sa kabaya Iyan, go pumbalowin Niyan sukaniyan a pishagintas; na Pukhailaingka so oran a pulutos pho-on ko pagulutulutan niyan: Na igira ini sogat Iyan noto ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, na sa maoto na siran na pukhababaya siran!-

49. Na Mata-an a miyabaloi siran ko da kiran nompun Kitoronun ko ona-an niyan a titho a khika-a da-an sa panginam!

50. Na Ilayangka so rarad o Limo o Allah!- O andamanaya i kaphagoyaga Niyan ko Lopa ko oriyen o kiyapatai niyan: Mata-an! A giyoto man i titho a phangoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

51. Na Ibut o Sogo Kami sa ndo na go iran mailai (so pangoma-an) a makabinaning,- na itataros iran ndun ko oriyen niyan a Kao-ongkir iran!

52. Na Mata-an! A Suka na Dingka Maphakinug ko miyamatai, go Dingka Maphakinug ko manga bungul so Panolon, igira a tomininug siran, a khitalikhod.

53. Go da Ruka i Bangka manggonanao so manga bota sa kapokas iran ko kadadadag iran: Da-a maphakanug Ka a rowar ko tao a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na siran na Mbabayorantang siran.

54. So Allah so Miyadun rukano pho-on ko malumuk, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o malumuk a mabagur, oriyen niyan na biyaloi Niyan a pho-on ko oriyen o mabagur a malumuk, go kalokus. Phagadunun Niyan so kabaya Iyan, na Sukaniyan so Mata-o, a Gaos.

55. Na si-i ko gawi-i a kapakating o Bangkit, na pushapa so manga baradosa sa da-a minitarug iran (ko Doniya) a salakao ko isa ka oras: Lagid oto man a kiyabaloi ran a gi-i mbaba-as sa kabokhag!

56. Na Tharo-on o siran a piyamugan ko Kata-o, a go Paratiyaya: A Sabunsabunar a miyakatarug kano si-i ko Kitab o Allah, sa taman ko gawi-i a kapangoyag, na giyai so gawi-i a kapangoyag: Na ogaid na sukano na aya butad iyo na di niyo katawan!

57. Na sa Alongan noto na di phakanggai a gona ko siran a Mindadarowaka so dalina iran, go di siran pakaphangunin sa rila.

58. Na Sabunsabunar a piyayag Ami ko manga Manosiya, sangkai a Qur-an so oman i ibarat: Na Ibut o Katalingomaingka siran sa tanda, na Mata-an a Putharo-on ndun o

siran a da Pamaratiyaya: Da ko sukano inonta na manga ribat.

59. Lagid oto man a kapuphar-kata o Allah ko manga poso o siran a di iran katawan.

60. Na Phantangka: Mata-an! a so diyandi o Allah na bunar: Go o ba Ka mathitilakhap o siran a di khitotomangkud.

Surah Lucman-31

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Giyaya na manga Ayat ko Kitab a katatagowan sa Ongangun,-

3. A Torowan go Limo ko Mi-phiyapiya,-

4. A so ipuphamayandug iran so Sambayang, go puthonain niran so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na tatangkudun niran.

5. Siran man i thatakna ko Torowan a pho-on ko Kadnan niran: go siran man na siran i Phama-kada-ag.

6. Na adun a pud ko manga Manosiya, a tao a puphamasa sa katumbangan a Tothol, ka-an makadadag ko lalan o Allah, a kuna a ba Kata-o, go phagumba-alan niyan a kasandagan: Siran man na adun a bagiyon niran a siksa a phakahina.

7. Na igira a puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na tomalikhod, a Mananakabor, lagid o ba niyan noto da manug, lagid o ba kiyatagowan so mbala a tangila niyan sa kabungul: Na Puphanotholangka on so siksa a malipuds.

8. Mata-an! a so Miyamara-tiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyon niran a manga Sorga a pakalma,-

9. Makakakal siran non. Diyan-di o Allah a bunar: Na Sukaniyan so Mabagur, a Mao-ngangun.

10. Inadun Niyan so manga Langit a da-a manga polaos a khailai niyo sukaniyan; go piyakabukunan Niyan so Lopa sa manga Palao, ka angkano niyan di pukhakaog; go iniparak Iyan non so oman i baraniyawa. Na piyakatoron Ami pho-on ko kawang so ig a oran, na piyakatho Ami ron so oman i pishoson a mapiya.

11. Giyaya a Inadun o Allah: Na paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-adun o siran a salakao Rukanian: kuna, ka so manga darowaka na matatago ko kadadag, a mapayag.

12. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Luqman so Ongangun (na Pitharo-on a): Panalamat Ka ko Allah. Na sa tao a Manalamat, na Makaphanalamat sa ruk bo o ginawa niyan: Na sa tao a Mongkir, na Mata-an! A so Allah na Angkos, a Puphodin.

13. Na gowani na Pitharo o Luqman ko Wata Iyan, a Sukaniyan na Puphanguthoma-an Niyan: Hai Ikaritan Ko! Dingka Shakoton so Allah: Mata-an! A so Kapanakoto na titho a kandarowaka, a lubi a mala.

14. Na piyanginsana Mi ko Manosiya so mbala a lokus iyan: Kiya-awidan sukaniyan o Ina Iyan ko kalumuk, a maliliyawao ko isa a kalumuk: Go miyakagunuk somoso ko solud a dowo ragon: Panalamat Ka Rakun a go so mbala a lokus Ka: Si-i Rakun so khabolosan.

15. Na o ba Ka iran mba-a sa sa Kisakoton Ka Rakun ko da-a ruk Ka on a Kata-o, na Dingka siran Pagonoti; go pakipagupuda Ka kiran si-i ko doniya sa adat a mapiya; na kudug Ka ko lalan a tao a mimbalingan si-i Rakun: Oriyan niyan na si-i Rakun so khandodan niyo, na Phanotholon Ko rukano so Pingolaola niyo.

16. (Pitharo o Luqman:) Hai Ikaritan Ko! Mata-an naya! A o adun a Ma-adun (a Amal) a timbang o od a Hardal, na matago si-i ko lakongan, odi na si-i ko manga Langit, odi na si-i ko Lopa, na ithalingoma Sukaniyan o Allah: Mata-an! A so Allah na Lambas i Kata-o, a Kaip.

17. Hai Ikaritan Ko! Pamayandugun Ka so Sambayang, go Sogon Ka so mapiya, go saparun Ka so marata: Go Phantangka ko apiya antona-a i minisogat Ruka; Mata-an! A giyoto man na pud ko mailot a manga Sogowan.

18. Go Dingka thangkiri-in so biyas Ka ko manga Manosiya (sa kapanakabor), go di Ka pulalakao ko Lopa a Mangangandag; Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so oman i takabor, a Masalibantog;

19. Go Shokodingka so Kapulalakaongka, go Pakainayangka so Sowarangka; Mata-an! A aya piyakagowagowad ko manga sowara na Sabunar a so sowara Kimar.

20. Ba niyo da mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, go siyamporna Iyan rukano so manga Limo Iyan sa mapayag, go masolun? Na adun a pud ko manga Manosiya a gi-i makiphapawala makapantag ko Allah, a kuna a ba Kata-o, go di Torowan, go di Kitab a miyakabugai sa sindao!

21. Na igira a Pitharo kiran: Akuduga niyo so Initoron o Allah, na Tharo-on niran: A kuna, ka aya khudugun nami na so miyato-on nami ron so manga lokus ami. Ati apiya aya butad o Shaitan na puthawagun niyan siran ko siksa a Push-okhayao (na aya iran ndun phagonotan)?

22. Na sa tao a Imbayorantang iyan a ginawa niyan ko Allah, a sukaniyan na phipiapiya, na Sabunar a kiyakaputan niyan so kaputa a mabagur: Na si-i ko Allah so khaikiran ko manga olaola.

23. Na sa tao a Mongkir, na o ba Ka mapakamboko o Kiyaongkir

iyang: Si-i Rukami so khandodan niran, na Phanotholon Ami kiran so pinggolaola iran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

24. Phakasawitun Ami siran (ko doniya) sa maito: Oriyan niyan na pakapagubongun Ami siran ko sika a sangat.

25. Na Ibut ka o isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah. Tharowangka: A so Podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di iran katawan.

26. Ruk o Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i Angkos, a Puphodin.

27. Na apiya pun Mata-an! A so matatago ko Lopa a kayo na manga Pansom, go so Kalodan (na dawat), na omanan Niyan noto sa pito a manga Kalodan, na di thaman so manga Katharo o Allah: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Maongangun.

28. Da ko Kiya-aduna rukano, go da ko kapagoyaga rukano, inonta na lagid o ginawa a isa: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

29. Bangka da mailai a Mata-an! A so Allah na puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao

ko gagawi-i; go piyakaphasiyonot iyan so Alongan, a go so Olan, oman i isa na pukhudug (ko lalan niya) taman ko ta-alik a pupunto-on; na Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip iyan?

30. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Bunar; na Mata-an! A so Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan na ribat; na Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan so Maporo, a Mala.

31. Bangka da mailai a Mata-an! A so manga Kapal na puphamangtas ko Kalodan sabap ko Limo o Allah?- Ka puphaki-ilai Niyan rukano so manga tanda Iyan? Mata-an! A dun a matatago ro-o man a titho a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

32. Na igira a kiyakoloban siran sa bagul a lagid o manga Palao, na Manguni siran ko Allah, a totalobosun niran Rukaniyan so Panguni. Na kagiya a sabutun Niyan siran, a iraot siran ko kalopa-an, na so saba-ad kiran na Miyaginontolan. Na da-a shangka ko manga tanda Ami a rowar ko omani makadorat, a Miyongkir!

33. Hai manga Manosiya! Onoti niyo so Kadnan niyo, go kalukun niyo so gawi-i a da-a khiyogop o Mimbawata ko Wata iyan, go da ko Inimbawata i ba niyan kaogopi so Mimbawata on, sa maito bo. Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na o ba kano malimpang o kaoya-

goyag ko doniya, go o ba kano malimpang sa sabap ko (katigur o) Allah o Puphulilimpang.

34. Mata-an! A so Allah na shisi-i Rukaniyan so katawi ko Bangkit; go so kapuphakatorona Niyan ko oran; go katawan Niyan so nganin a shisi-i ko manga Tiyan. Na di katawan o Baraniyawa o antona-a i mapunggalubuk iyan mapita: go di katatawan o Baraniyawa o andai Lopa a phatayan niyan. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

Surah Al-Sajdah-32

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Alif Lam Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Na Initoron so Kitab a da a sangka a madalumon,- a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

3. Ino a di iran Tharo-on: A Pimba-as aya o Muhammad? Kuna, ka Sukaniyan so Bunar a pho-on ko Kadnan Ka, ka-an Ka Mapakaik-tiyar so pagtao a da-a miyakatalingoma kiran a Miyamakaik-tiyar a miya-ona-an Ka Ka-an siran makakudug ko ontol.

4. So Allah so Miyadun ko manga Langit, a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan, si-i ko num a Alongan; oriyaniyan na Lominiyawaw ko Aras sa samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Da-a

bagiyan niyo a salakao Rukaniyan, a Panarigan, go da-a Phangongogopan: Ino kano di Phananadum?

5. Tomatakdir ko Sogowan a pho-on ko Langit a phagowitun ko Lopa: Oriyaniyan na phamanik si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan, a miyabaloi so diyangka iyan a sang-gibo ragon ko itongan niyo (giyoto so Alongan a Qiyamah).

6. Giyoto man so Mata-o ko Gaib, a go so Mapayag, a Mabagur, a Makalimo-on;-

7. So miphiyapiya ko langowan taman a Inadun Niyan: Go piyaka-po-on Niyan a Kiya-aduna Niyan ko Manosiya ko lipao,

8. Oriyaniyan na biyaloi Niyan so Moriyatao niyan a pho-on sa Rasa a pho-on sa ig a malowig:

9. Oriyaniyan na inimasad iyan thaong sukaniyan, go ini masok iyan non so pud ko Niyawa a Inadun Niyan. Na tiyagowan kano Niyan sa kanug, go manga kailai, go manga poso; miyakaitoito a kapuphanalamat iyo!

10. Na Pitharo iran: Ino amai ka shanao kami ko Lopa, ba Mata-an! A sukami na khatago kami dun ko Ka-adun a bago? Kuna, ka siran na so kitho-ona an ko Kadnan niran na o Ongkirun niran!

11. Tharowangka: A thanganungkano o Malakalmaot, a so

piyakakibir rukano, oriyen niyan na si-i kano ko Kadnan niyo Phamakandoda.

12. Na o Mailaingka amai ka so manga baradosa a misosondong iran a manga Olo iran sa Hadapan o Kadnan niran, (Matharo iran:) Kadnan nami! miyakailai kami, go miyakanut kami: Na pakakasoya Kamingka (sa doniya): Ka nggalubuk kami sa mapiya: Mata-an! A sukami na Mithomangkud kami.

13. Na o kabaya Ami, na khi- bugai Ami dun ko oman i ginawa so Torowan rukaniyan: Na ogaid na miyatanto so Katharo a pho-on Rakun: Mata-an a ipunopuno a Kun ndun ko Naraka Jahannam so saba-ad ko manga Jinn, go so manga Manosiya langon.

14. Na ta-ami niyo sa sabap ko kiyapakalipati niyo ko kapakamba- baratumowa sa Alongan niyo wai, Mata-an! A Sukami na piyakalipatan Ami sukano-na ta-ami niyo so siksa a kakal sabap ko pinggolaola niyo!

15. Aya dun a Mapaparatiyaya ko manga Ayat Ami, na so siran a igira a miya-aloi kiran Sukaniyan, na Somondong siran, a Khisosodod, go ithasbik iran so Podi ko Kadnan niran, a siran na di siran Phumaratabat.

16. Pukhakalukat so manga kilid iran ko manga iga-an, Puphaman- guni siran ko Kadnan niran, sa kaluk, a go Arap: Go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na ipuphamumugai ran.

17. Na di katawan o ginawa so piyaguma a bagiyan niran-a kapi- piya ginawa, a balas, sabap ko ping- golaola iran (a manga pipiya).

18. Ino so tao a aya butad iyan na Mapaparatiyaya ba lagid o tao a aya butad iyan na songklid? kuna a ba siran magishan.

19. Aya puman a so Miyamar- atiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya, na bagiyan niran so Sorga a Jannatol Ma'wah, a tiniba- ba a darpa sabap ko pinggolaola iran (a manga pipiya).

20. Na so puman so miyama- nongklid, na darpa iran so Naraka: Oman niran khadiyatun a kapaka- awa iran non, na pakakasowin siran non, go Tharo-on kiran: Ta-ami niyo so siksa ko Naraka, a so suka- no na gi-i niyo to pakambokhagan.

21. Na Mata-an a puphakata- amun Ami siran ndun ko siksa a korang (si-i sa doniya) ko da pun so siksa a mala (ko Akhirat), ka-an siran makambalingan (ko ontol).

22. Na ba adun a lubi a daro- waka a di so tao a miya-aloi so manga Ayat o Kadnan niyan, oriyen niyan na tiyalikhodan niyan? Mata-an! A Sukami i shiksa ko manga rarata i ongar.

23. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na o ba Ka matago ko a nganangan ko kitho- ona an Ka Rukaniyan: Go inisung- gai Ami oto a Torowan ko manga Moriyatao o Israil.

24. Go biyaloi Ami so saba-ad kiran a manga Nakoda, a pukhipamando iran so Sogowan Ami, ko masa a Kiyaphantang iran; go miyabalo'i siran ko manga Ayat Ami a Khitatangkud.

25. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Khokom ko lut iran ko Alongan a Qiyamah, si-i ko siran a di siran non phagayonayon.

26. Ba kiran nda makanggonanao so kadakul a bininasa Mi ko miya-ona an niran, a miyagapidapid a manga pagtao, a puphakalalakao siran ko manga darpa iran? Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda: Ba siran ndi Phamamakinug?

27. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na ipuphamakaig Ami so ig ko Lopa a kabagabagas, na puphakagumawan Nami sa sabap rukaniyan sa pur a puphakakanon so manga Ayam iran, go so manga ginawa iran? ba siran ndi Phangilailai?

28. Na gi-i ran Tharo-on: Anda i masa angkai a kapakada-ag, o sukano i manga bunar?

29. Tharowangka: A si-i ko Alongan a kapakada-ag, (a giyoto so Alongan a Qiyamah), na di phakangkai a gona ko siran a Miyamangkir so Paratiyaya iran! Go di kiran Maputhata-alik.

30. Na Talikhodingka siran, go nayao Ka: Mata-an! A siran na khinanayao (ko phakatalingoma a mapunggolaola).

Surah Al-Ahzab-33

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Lalayonangka so kaluk ko Allah, go Dingka Pagonoti so manga Kafir, go so manga Monapik: Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

2. Go Onotingka so Iphagilamah Ruka a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

3. Go Saringingka so Allah, ka Makatatarotop so Allah a Somisiyap.

4. Da-a singgayan o Allah a Mama sa dow a poso si-i ko sumba niyan: Go da Niyan baloya so manga Karoma niyo a so ipuphangingiring iyo siran (ko manga Ina iyo) a manga Ina iyo: Go da Niyan baloya so piyamangowa niyo a manga Wata iyo a manga Wata iyo. Giyoto man na Katharo iyo a si-i bo ko manga ngari iyo. Na so Allah i gi-i Tharo ko Bunar, go Sukaniyan i di-i Nggonanao ko lalan.

5. Talo niyo kiran so manga Ama iran: Giyoto i tanto a kaontol si-i ko Allah. Na o di niyo katawi so manga Ama iran, na manga Pagari niyo (siran) si-i ko Agama, go manga ginawai niyo. Na da-a dosa niyo si-i ko miyaribat kano ron: Na ogaid na so pimbaba o manga poso iyo: Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. So Nabi i Lubi a Patot (ko kasisiyapa) ko Miyamaratiyaya a di so manga ginawa iran, go so manga Karoma Niyan na manga Ina iran. Na so thotonganaya na so saba-ad kiran i lubi a patot (ko kapango-waris) si-i ko saba-ad, si-i ko Kitab o Allah a di so Miyamaratiyaya a go so manga Muhajir: Ogaid na so kanggolaola i niyo ko manga ginawa i niyo sa mapiya: na miyabaloi oto si-i ko Kitab a Misosorat.

7. Na gowani na tiyarima Ami pho-on ko manga Nabi so diyandi iran, go pho-on Ruka, go pho-on ko Nuh, go so Ibrahim, go so Musa, go so Isa a Wata o Maryam: Go kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud:

8. Ka ipagisha lyan ko miyamanoman so kiyatoman niran: Na pithiyagaran Niyan so manga Kapir sa siksa a malipudus.

9. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Limo rukano o Allah, gowani a makaoma rukano so manga tantara, na Siyogo-an Nami siran sa ndo, go manga tantara (a manga Malaikat) ada niyo to mailai: Na tatap a so Allah na so gi -i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

10. Gowani na miyakaoma siran rukano pho-on ko kaporowan niyo, go pho-on ko kababa-an niyo, go gowani na miyagilagila so manga kailai, go inira ot so manga poso ko manga bakurung, go ipuphagarangan niyo so Allah sa manga arangan!

11. Ro-o miyatiyoba so Miyamaratiyaya: Go kiyayongkong siran sa kayongkong a sangat.

12. Na gowani na gi-i Tharo-on O manga Monapik, go so kiyatagowan so manga poso iran sa gadamun: Da-a indi diyandi rukutano o Allah, go so Sogo lyan a rowar sa limpangan!

13. Na gowani na Pitharo o isa ka sagorompong kiran: Hai tao sa Yathrib! Da-a khadarpa-an niyo na kasoi kano! Na puphagodas so salompok kiran ko Nabi, gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A so manga Walai yami na mamamayas, a kuna a ba oto mamamayas: Ka da-a kadiyat iran a rowar sa kapalagoi.

14. Na o kiyasoludan siran pho-on ko mbalabala-on, oriyaniyan na piyangunni kiran so Kapanakoto, Na imbugai ran ndun noto, na da-a khitarug iran ro-o a rowar sa maito!

15. Na Sabunsabunar a miyabaloi siran a miyakiphasada siran ko Allah gowani sa di siran Phalagoi ko manga talikhodan; na tatap a so diyandi o Allah na khi-isha.

16. Tharowangka: A di rukano Phaka-ompiya so kapalagoi, o palagowi niyo so Kapatai, o di na so Kabono; na sa maoto na da bo a phakisawitan rukano a rowar ko maito!

17. Tharowangka: A antawa-a i makarun rukano ko Allah amai ka paka-antapan kano Niyan sa mara-

ta, o di na paka-antapan kano Niyan sa Limo? Na da-a khato-on niran a bagiyon niran a salakao ko Allah, a Panarigan, a go Tabanga.

18. Sabunar a katawan o Allah so Puphamanumpowa rukano, go so gi-i Thataro ko manga Pagari ran: A songkano rukami, go da-a ishong iran ko Kambonowai a rowar ko maito,

19. Puliligutan kano iran. Na igira a miyakaoma so kaluk na Mailaingka siran a Tutuntungangka iran, a pukhatingur a manga mata iran, lagid o mikokolob rukaniyan so Kapatai: Na igira a miyada so kaluk, na Panondiyarun kano iran a manga Katharo, a magarang, manga liligut ko mapiya. Siran man na da siran Paratiyaya; na inilang o Allah so manga amal iran: Na miyabalo i oto si-i ko Allah a malbod.

20. Arangan niran ko Mithampotampong na da siran awa; na o Makatalingoma so Mithampotampong (sharoman), na Mapundingang-dingan niran a o ba bo Mata-an! A siran na miyatago siran ko manga Badawi, na Pukhi-isha iran so manga Totholan rukano; na apiya miyatago siran rukano na da-a kapagato iran a rowar ko maito.

21. Sabunsabunar a Miya-adun rukano si-i ko Rasulollah so ladiyawan a mapiya, si-i ko tao a miyabalo i a arapun niyan so (balas o) Allah, a go so Alongan a Maori, go Tiyaduman niyan so Allah sa madakul.

22. Na kagiya a mailai o Miyamaratiyaya so Mithampotampong, na Pitharo iran: a giyaya so inidiyandi rukutano o Allah, a go so Sogo Iyan, na Tomiyoman so Allah a go so Sogo Iyan. Na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa Paratiyaya, a go Kambayorantang.

23. Adun a pud ko Miyamaratiyaya a manga Mama a tiyoman niran so inibugai ran a diyandi ko Allah si-i Rukaniyan: Na so saba-ad kiran na minitoman niyan so Samaya iyan, go so saba-ad kiran na nomanayao: Na da siran Pagalin sa Samporna a kapagalin:

24. Ka Mbalasan o Allah so miyamanoman sabap ko Kiyatoman niran, go Shiksa-an Niyan so Miyamanangin o kabaya iyan, o di na Phakataobatun Niyan siran: Mata-an! a so Allah na Tatap a Manapi, a Makalimo-on.

25. Na Piyakandod o Allah so Miyamangongkir a khi-o otugan siran: A da-a Miyaparoli ran a mapiya; na Lininding o Allah so Miyamaratiyaya ko Kambonowai. Na Tatap a so Allah na Mabagur, a Phakapugus.

26. Na piyakatupad Iyan so tomiyabang kiran a pud ko Tiyoronan ko Kitab,- pho-on ko manga iliyon niran, go tiyago Iyan ko manga poso iran so Kaluk. So saba-ad na Puphamono-on niyo, go Puphamiyagun niyo so saba-ad.

27. Na piyaki pangowarisan Niyan rukano so Lopa iran, go so

manga Bangon iran, go so manga Tamok iran, go so Lopa a da niyo to kapanada-i. Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

28. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka: A o Sukano na kabaya iyo so Kaoyagoyag ko doniya, go so Parahiyasan non, na songkano si-i! Ka ibugai Yakun Rukano so kabaya iyo, go Talakun Ko sukano sa Talak, a Maliwanag.

29. Na o Sukano na Kabaya iyo so (ikastosowat o) Allah, go so Sogo Iyan, go so Ingud a Maori, na Mata-an! A so Allah na Pithiyagar-an Niyam so Miphipyapiya Rukano sa Balas, a Mala.

30. Hai manga Karoma o Nabi! Sa dun sa Somogok Rukano sa pakasingai, a mapayag, na thaku-punon so siksa sa dowatutup; na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

31. Na sa dun sa Mangongonotan rukano ko Allah go so Sogo Iyan, go Nggalubuk sa mapiya, na Imbugai Ami ron so balas rukaniyan sa takup: Go Thiyagaran Ami sukaniyan sa Pagupur, a Mapiya.

32. Hai manga Karoma o Nabi! Kuna a ba kano lagid o Pithang-gisa-an ko manga Babai: O Pangongonotan kano, na di niyo phakaronoka so Katharo, ka mainan o katatagowan so poso iyan sa Gudamun, go Tharo kano sa Katharo a Ontol.

33. Go kakadun kano ko manga Walai niyo, go di kano Phangangarig, sa Kapangangarig ko kadaa Mulung, a paganai; na tindugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go Onoti niyo so Allah go so Sogo Iyan. Aya dun a Kabaya o Allah na-a Niyan rukano Mailang so Marshik (Hai) tao ko Walai (o Nabi), go an kano Niyan Masoti sa Samporna a Kasoti.

34. Go tanodi niyo so Puphangadi-an ko manga Walai niyo, a manga Ayat o Allah, go Ongangun: Mata-an! A so Allah na Tatap a Lambas i Kata-o, a Kaip.

35. Mata-an! A so Mimbabayorantang a manga Mama, go so Mimbabayorantang a manga Babai, go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go so Miyamangongonotan a manga Mama, go so Miyamangongonotan a manga Babai, go so Miyamangimbunar a manga Mama, go so Miyamangimbunar a manga

Babai, go so manga Papantang a manga Mama, go so manga Papan-tang a manga Babai, go so Khipang-gangalimbaba-an a manga Mama, go so Khipangalimbaba-an a manga Babai, go so gi-i Shaduka a manga Mama, go so gi-i Shasaduka a manga Babai, go so manga barapowasa a manga Mama, go so manga Barapowasa a manga Babai, go so Khisisiyapun niran so manga Ginawa iran a manga Mama, go so manga Masiyapun a manga Babai, go so Khipakatatadam ko Allah sa Madakul a manga Mama, go so Khipakatatadam amanga Babai, na Pithiyagaran siran o Allah sa Maap, go Balas a Mala.

36. Na da mapatot ko Miyaratiyaya a Mama, go da ko Miyaratiyaya a Babai, igira a adun a ini Sogo o Allah a go so Sogo Iyan, a Sogowan, o ba adun a mabaloi a bagiyun niran a Kambayabaya ko okit iran: Na sa dun sa Borangun niyan so Allah go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyadadag sa kadadag a mapayag.

37. Na Gowani na Gi-ingka Tharo-on ko ini Kalimo o Allah Sukaniyan, go ini Kapudi-i Ka Sukaniyan: A Thatapi-in Ka si Karomangka, go Kalukun Ka so Allah; a Pagu-uma-an Ka si-i ko Ginawangka so nganin a so Allah na Phayangun Niyan noto: Go Ipuhaluk Ka so manga Manosiya, a so Allah i Patot a Ikhuluk Ka Sukaniyan. Na kagiya a Minggolalan non i Shaid so Hadiyat, na Piyakipangaroma Mi Ruka Sukaniyan: Ka-an nda a khabaloi ko Miyamaratiyaya a dosa si-i ko manga Karoma o Piyaman-

gowa iran a manga Wata iran, igira a Mininggolalan niran kiran so Hadiyah. Na Tatap a so Sogowan o Allah na Mapunggolaola.

38. Da-a Miya-adun ko Nabi a dosa si-i ko Piyakai Ron o Allah. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani. Na Miyabaloi so Sogowan o Allah a takus, a Madiyangka.

39. Siran na Ipushampai ran so manga Sogowan o Allah, go Ipu-khaluk iran Sukaniyan, go da-a Ikhuluk iran a isa bo inonta so Allah. Na Makatatarotop so Allah a Pagi-itong.

40. Da mabaloi so Muhammad a Ama o isa ko manga Mama rukano, na ogaid na Sogo o Allah, go Mori ko manga Nabi: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

41. Hai so Miyamaratiyaya! Tadumi niyo so Allah sa Tadum a madakul;

42. Go Phoroporo-on niyo Sukaniyan ko kapita-pita go so kagabi-gabi.

43. Sukaniyan so Puphangalimo rukano, go so manga Malaikat Iyan (na ipukhalimo kano iran), ka phaka-awa-an kano Niyan pho-on ko manga Lilibotung a makasong kano ko Maliwanag: Na Tatap a Makalimo-on ko Miyamaratiyaya.

44. Aya Kormat kiran ko Alongan a Kimbaratumowa-an niran ko

Allah na Salaam! Go Pithiyagaran Niyan siran sa Balas, a Mapiya.

45. Hai Nabi! Mata-an! A Suka-mi na Siyogo Ami Suka a Saksi, go Puphamanothol sa Mapiya, go Puphamaka-iktiyar,

46. Go Puphanolon ko (Onot ko) Allah sabap sa Idin Niyan, go Palita-an a Masindao.

47. Na Puphamanotholangka ko Miyamaratiyaya: A Mata-an! A adun a Bagiyan niran a pho-on ko Allah a Kakaya-an, a lubi a mala.

48. Na Dingka Pagonoti so Miyamangongkir, go so manga Monapik, go Talikhodingka so Kaphuringasa-a iran (Ruka), go Sari-gingka so Allah; Ka Makatatarotop so Allah a Sasarigan.

49. Hai so Miyamaratiyaya! Igira a Miyamangaroma kano ko Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyen niyan na ini showai niyo siran ko da niyo kiran pun Kipur-orada-an, na da-a bagiyan niyo kiran a idda a maphagitong iyo sukaniyan: Na bugi niyo siran sa ipakapiya a ginawa iran; go bulaga niyo siran sa Kambulag, a maliwanag.

50. Hai Nabi! Mata-an! A Suka-mi na Hiyalal Ami Ruka so manga Karomangka, a so mini Bugaingka so manga Butang kiran; go so Miyakhapa-ar o tangan Ka a pud ko Piyakitaban Ruka o Allah (ko Kiyathidawa); go so manga Wata a Babai o Pagari i Ama a Ka, go

so manga Wata a Babai o Babai i Ama a Ka, go so manga Wata a Babai o Laki i Ina a Ka, go so manga Wata a Babai o Pagari i Ina a Ka, a siran so Miyamanogalin sa Ingud a pud Ka; go so Babai a Mapaparatiyaya o Thawakimun niyan a ginawa niyan ko Nabi, o kabaya o Nabi a Kapangaroma a Niyan non;-si-i Ruka bo Miya-pharo, liyo ron so Miyamaratiyaya; Sabunar a Katawan Ami so ini Paliyogat Ami kiran makapantag ko manga Karoma iran, go so Miyakhapa-ar o manga tangan niran-ka an da-a kha-adun Ruka a masimpit. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

51. Maphaka-oringka so tao a kabaya-a Ka kiran, go Khikakup Ka so tao a Kabaya-a Ka: Na sa tao a Khabaya-an Ka a pud ko tao a Tiyawarang Ka na da-a Dosangka (on). Giyoto man i marani a kaphakapiya a ginawa iran, go di ran Kapakapumboko, go Kasosawat iran ko ini Bugaingka kiran sa tanaan siran: Na so Allah na Katawan Niyan so shisi-i ko manga poso iyo: Na Tatap a so Allah na Mata-o, a Matigur.

52. Di Ruka Halal so manga Babai ko oriyen naya, go di (Ruka Halal) so Kasambi-ingka kiran sa pud a manga Karoma, apiya i Kiyasowata Ruka o Kataid iran, inonta so Miyakhapa-ar o tangan Ka: Na Tatap a so Allah si-i ko langowan o Shai na Totonggowan Niyan.

53. Hai so Miyamaratiyaya! Di-kano sholud ko manga Walai o Nabi,-inonta o kaidini kano,- si-i

ko Pangunungkun, sa di niyo nanayawa i Kaloto iyan: Na ogaid na igira a tialowan kano, na solud kano; na igira a Miyakakan kano, na mbulabulag kano, na di kano Puphamanumbatumbang sa makapantag sa Tothol. Mata-an! A giyoto man na khabaloi a Phakaringasa ko Nabi: Na Ipukhaya kano Niyan, na so Allah na di Niyan Ikhaya so Bunar. Na igira adun a Ipagisha iyo kiran a Hadiyat, na Isha-an niyo kiran ko liyo o runding: Giyoto man i tanto a Phakasoti ko manga poso iyo, a go so manga poso iran. Na da rukano mapatot o ba niyo Ringasa-a so Rasulollah, go o ba niyo Pangaroma-a so manga Karoma Niyan ko oriyen niyan sa dayon sa dayon. Mata-an! A giyoto man na miyabaloi si-i ko Allah a mala (a dosa).

54. O adun a payagun niyo a Shai o di na Paguma-an niyo sukanian, na Mata-an! A so Allah na Tatap a si-i ko langowan taman na Katawan Niyan.

55. Da-a dosa iran si-i ko manga Ama iran, go da ko manga Wata iran a manga Mama, go da ko manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga laki ran, go da ko manga Wata a manga Mama o manga Pagari ran, go da ko manga Babai kiran, go da ko Miyakhapa-ar o manga tangan niran (i dosa). Na kalukun niran so Allah; Mata-an! A so Allah na Tatap a Saksi ko langowan taman.

56. Mata-an! A so Allah a go so manga Malaikat Iyan na Ipu-

phangalimo iran so Nabi: Hai so Miyamaratiyaya! Pangunin niyo sa Limo Sukaniyan, go Pangunin niyo sa Kalilintad a Samporna a Kalilintad.

57. Mata-an! A siran a gi-i Shiyanta ko Allah a go so Sogo Iyan, na Pimorka-an siran o Allah si-i sa doniya go sa Akhirat, go Pithiyagaran Niyan siran sa siksa a Phakahina.

58. Na siran a gi-i ran i shiyanta ko Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai so da iran manggalubuk, na Sabunar a miyaka-awid siran sa tumpo, go dosa a mapayag.

59. Hai Nabi! Tharowangka ko manga Karomangka go so manga Wata a Ka a manga Babai, go so manga Babai ko Miyamaratiyaya, a sapungun iran ko mga olowiran go si-i ko manga Paras iran so manganditarun iran go so manga sapung iran ka an kadilongi so manga paras iran ago so manga Rarub iran ago so manga olo iran. Giyoto man i lubi a marani a kakilala a kiran, na di siran Mashiyanta. Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

60. Ibut o di gunuk so manga Monapik, go so siran a katatagowan so manga poso iran sa Gudamun, go so Puphamangalap sa Madinah, na Mata-an a Pakipangarasiyan Ami Ruka siran ndun: Oriyan niyan na da-a Makishiriran kiran Ruka ro-o inonta so maito:

61. Piyangamomorka-an: A piya anda siran mato-on na puphangowa-an siran, go puphamono-on siran sa Samporna a Kapamono.

62. Okit o Allah si-i ko siran a Miyanga-i ipos gowani: Na da dun a khato-on Ka a Kasambi-i ko Okit o Allah.

63. Ipagisha Ruka o manga Manosiya so Bangkit, Tharowangka: A so katawi ron na si-i bo ko Allah: Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka?- sa masakun a so Bangkit na khabaloi a marani!

64. Mata-an! A so Allah na Pimorka-an Niyan so manga Kapir, go Pithiyagaran Niyan siran sa kadug,-

65. Makakakal siran non sa dayon sa dayon: Da-a Khato-on niran a Panarigan, go da-a tabanga.

66. Si-i ko gawi-i a kakhulikulida ko manga Paras iran ko Apoi, na Matharo iran: Ah hai! O ba tano bo Kiya-onotan so Allah go Kiya-onotan tano so Rasul!

67. Go Tharo-on niran: A Kadnan nami! Mata-an! A Sukami na Kiya-onotan nami so manga Nakoda ami, go so manga Ala rukami, na Miyadadag kami ran ko lalan.

68. Kadnan nami! Buggingka siran sa dowo Takup ko siksa, go Pumorka-ingka siran sa Morka a mala!

69. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo showa-a so siran a Mishiyanta

ko Musa, na piyakakiyas Sukaniyan o Allah ko Pitharo iran: Go miyabalo'i si-i ko Allah a Mumunangan.

70. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go Tharo kano sa Katharo a ontol:

71. Ka tanoron Niyan rukano so manga galubuk iyo, go Napi Niyan rukano so manga dosa niyo: Na sa tao a Onotan niyan so Allah a go so Sogo Iyan, na Sabunar a Miyakadaga sa Da-ag a mala.

72. Mata-an! A Sukami na ini ayag Ami so Sarig ko manga Langit go so Lopa go so manga Palao; na da iran Pangurawa o ba iran noto Awidi, go inikaluk iran noto: Na Inawidan noto o Manosiya;- Mata-an! A Sukaniyan na aya butad iyan na Salimbot, a da-a Mulung iyan;-

73. Kagiya Shiksa-an o Allah so manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai, go so manga Pananakoto a manga Mama go so manga Pananakoto a manga Babai, go Phakataobatun o Allah so Miyamaratiyaya a manga Mama, go so Miyamaratiyaya a manga Babai: Na Tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

Surah Saba-34

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalaggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a so Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit go so nganin a shisi-i ko

Lopa: Go ruk Iyan so Podi ko Akhirat: Go Sukaniyan so Maongangan, a Kaip.

2. Katawan Niyan so Puphaka-solud ko Lopa, go so Puphakambowat a pho-on rukaniyan; go so Puphakatoron a pho-on ko Langit, go so Puphakapanik ko solud iyan. Na Sukaniyan so Makalimo-on, a Manapi.

3. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di rukutano Phakatalingoma so Bangkit: Tharowangka: Owai na! Ibut ko Kadnan Ko, ka Mata-an a Phakatalingoma rukano dun;- a Mata-o ko Migagaib;- da-a Makaphagma-on a timbang bo o susurum si-i ko manga Langit, go da si-i ko Lopa: go da-a maito a di giyoto, go da-a mala, a ba di Mata-tago ko Kitab a mapayag:

4. Kagiya a mbalasan Niyan so Miyamaratiyaya go Pingalubuk iran so manga pipiya: Siran man na adun a bagiyon niran a Ma-ap, go pagupur a mapiya.

5. Na so Miyamanamar (Murun) ko manga Ayat Ami, a rorompisan niran; na siran man na adun a bagiyon niran a siksa,- a pud ko sangat a siksa a Malipudus.

6. Na katawan o siran a Piya-mugan ko Kata-o so Initoron Ruka a pho-on ko Kadnan Ka a Sukaniyan so Bunar, go Makapungonao ko lalan o (Allah a) Mabagur, a Puphodin.

7. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: Ba ami rukano Thoro-

on so Mama a Phanotholon Niyan rukano, a amai ka masharoput kano sa Samporna a Kasharoput, na Mata-an! A sukano na Khatago dun ko Ka-adun a bago?

8. Ba niyan Inangkob so Allah sa kabokhag, antawa-a ba katatagowi Sukaniyan sa Buthang?- Kuna, ka siran a di Mapaparatiyaya ko Akhirat, na Khatago ko siksa, go so Kadadag a mawatan.

9. Ba iran nda mailai so kasangoran niran, go so katatalikhodan niran, ko Langit a go so Lopa? O kabaya Ami, na khalandung Ami siran ko Lopa, o di na khaologan Ami siran sa sagintas ko Langit. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a tanda ko oman i Oripun a Puphanangoran.

10. Na Sabunsabunar a bigan Ami so Dawood sa pho-on Rukami a Kakaya-an: Hai manga Palao! Pundoyoga niyo Sukaniyan! go so manga Papanok! Go Piyakalumuk Ami Ron so Potao;-

11. (Pitharo Ami:) Phandai Ka sa manga Rabun a manga lolowag, go Shokhodingka sa ringkar, go ngalubuk Kano sa mapiya; Mata-an! A Sakun i Phagilai ko gi-i niyo nnggolaola-an.

12. Na (Piyakaphasiyonot Ami) si-i ko Solaiman so ndo: A so sagad iyan ko kapipita na Saolan (a ilalakaon), go so sagad iyan ko kagabigabi na Saolan (a ilalakao); go Piyakatoga Ami Ron so Bowalan a Galang; go so saba-ad ko manga

Jinn na tao a gi-i nggalubuk ko Hadapan Niyan, sabap ko Idin o Kadnan Niyan; na sa tao a Phasiwang kiran ko Sogowan Ami, na Phakata-amun Nami sukaniyan ko siksa a kadug.

13. Ipuphangumba-al iran sa kabaya Iyan, a manga Masjid, go manga toladan, go manga Apag andalagid o Paridi, go manga Kodun a manga bubukun: Nggalubuk kano a manga tonganai o Dawood, sa Kapanalamat! Maito ko manga Oripun Ko so Mananalamat!

14. Na kagiya a Pakanggolalanun Ami Ron so Kapatai, na da-a Miyakatoro kiran ko Kiyapatai Niyan a inonta so Ingan ko Lopa, a Pukhun Niyan so tongkat Iyan: Na kagiya a Maothang, na miyapayag so manga Jinn a opama ka siran na katawi ran so Migagaib, na di siran malanggai ko karomasayan a Phakahina.

15. Sabunsabunar a adun a ruk o (tao sa) Saba, si-i ko darpa iran a tanda, a dow a Asinda, sa kawanan go sa diyowang. (pitharo kiran:) Kan kano ko Pagupur o Kadnan niyo, go Panalamat kano Rukaniyan: Ingud a Thatagompiya, na so Kadnan na Manapi!

16. Na tomialikhod siran, na biyotawanan Ami kiran so dugan o pulit, go siyambi-an Ami kiran so dow a Asinda iran sa dow a Pamomolan a Phagonga sa mapait, go dagiyangas, go nganin a Sidar (kayo a ma roni i ra on ago onga so ra oniyen na ipu rigo sa miyatai) a maito.

17. Giyoto man i inibadal Ami kiran sabap ko kiyaongkir iran: Na ba adun a mbadalan Ami saya a rowar ko Miyongkir.

18. Go Tiyagowan Ami so lut iran a go so lut o manga Ingud (sa Sham) a so Piyakandakulan Ami oto sa mapiya, sa manga Ingud a manga Babantai, go diniyangka Ami ro-o so kalalakao: (Pitharo Ami): Lalakao kano ron ko manga Kagagawi-i go manga Kadaondao, a Khisasarig kano.

19. Na Pitharo iran: Kadnan Nami! Pakakhakawatana-angka so lut o manga dukha-i ami: Go Pindarowaka-an niran so manga ginawa iran. Na biyaloi Ami siran a manga Tothol, go iniparak Ami siran sa Samporna a kiparak. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a tithe a manga tanda ko oman i Mapantang, a Mananalamat.

20. Na Sabunsabunar a miyatoman kiran o Iblis so antangan niyan, na Kiya-onotan niran sukaniyan, inonta so isa ka Sagorompong a pud ko Miyamaratiyaya.

21. O ba di da-a Kapa-ar iyan kiran,- ogaid na-a Nami mapunto so tao a Mapaparatiyaya ko Akhirat si-i ko tao a sukaniyan na shasangka-on: Na so Kadnan Ka i Somisiyap ko langowan taman.

22. Tharowangka: A Tawaga niyo so siran a initugo niyo (a Tohan) a salakao ko Allah: Da-a Mipapa-ar iran a timbang o susurum, si-i ko manga Langit go da si-i ko

Lopa: Go da-a mitotompok iran non, go da-a tabanga iyan kiran;

23. Go da-a khibugai a gona o kapangalubalub si-i ko Hadapan Niyan, inonta si-i ko tao a Inidinan Niyan. Taman sa igira kiyada-an sa kaluk so manga poso iran na Tharoon niran: A antona-a so Pitharo o Kadnan niyo? Tharoon niran: A so Bunar; go Sukaniyan so Maporo, a Mala.

24. Tharowangka: A antawa-a i Puphagapur rukano, a puphakapon ko manga Langit a go so Lopa? Tharowangka: So Allah; na Mata-an a Sukami o di na sukano, na Mata-an a matatago ko Torowan, o di na si-i ko Kadadag, a Mapayag!

25. Tharowangka: A di rukano khi-isha so mini-shala ami, go di Rukami khi-isha so gi-i niyo nggolaola-an.

26. Tharowangka: A Pulimodun tano o Kadnan tano: Oriyan niyan na Ikhokom Iyan rukutano so Bunar: Ka Sukaniyan so Kokoman,

27. Tharowangka: A Paki-ilai niyo Rakun so siran a Inirimbang iyo Ron: A manga Sakotowa; Sabunar, a kuna, ka so bo so Allah, a Mabagur, a Maongangun (a da-a sakotowa iyan).

28. Na da-a Kiyasogo Ami Ruka (Ya Muhammad) a rowar sa langkap ko manga Manosiya, a Puphamanothol sa mapiya, go

Puphamaka-iktiyar, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

29. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa) o sukano na manga Bunar?

30. Tharowangka: A ruk iyo so diyandi ko Alongan, a di niyo to khisongod sa isa ka oras, go di niyo khakutung.

31. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di ami dun Pharatiyaya-an angkai a Qur-an, go di (yami Pharatiyaya-an) so Miyaona-an niyan. Na o Mailaingka amai ka so manga Darowaka na tarongko-on siran ko Hadapan o Kadnan niran, na Pangundodan o saba-ad kiran so saba-ad a Katharo! Tharo-on o siran a Piyamangarasian ko siran a Miyamanakabor: A o da so sukano, na miyabaloi kami dun a Miyamaratiyaya!

32. Tharo-on o siran a Miyamanakabor ko siran a Piyamangarasian: A ba sukami i miyaka-alang rukano ko Torowan ko oriyen o masa a Kiyapakaoma niyan rukano? Kuna, ka miyabaloi kano a manga baradosa.

33. Na Tharo-on o siran a Piyamangarasian ko siran a Miyamanakabor: A kuna! Ka so antangan a marata ko kagagawi-i a go so kadaondao: Gowani ko Pushogo-on kami niyo so Kaongkirami ko Allah go so kapangumba-al ami sa manga Saginda Niyan (i miyaka-alang ru-

kami ko Paratiyaya)! Na misolun niran so Kasundit ko masa a kailaya iran ko siksa: Go tago-on Ami so manga patong ko manga lig o siran a Miyamangongkir: Ba adun a imbalas kiran a rowar ko Pinggolaola iran?

34. Na da-a Siyogowan Nami a Ingud sa Phamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Olowan non: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo rukano to na Inongkir ami.

35. Go Pitharo iran: A sukami i madakul i manga Tamok go manga Wata, go kuna a ba sukami i Phamaniksa-an.

36. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun Niyan so rishki ko tao a kabaya Iyan, go Puphakasimpitun Niyan, na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di ran katawan.

37. Na kuna a ba so manga Tamok iyo, go kuna a ba so manga Wata iyo, so maphakarani kano niyan Rukami sa Samporna a kapakarani: Ogaid na so tao a Miyaratiyaya go Miyagamal sa Mapiya na siran man i khibagiyen ko balas a takup sabap ko Pinggolaola iran, go siran i khatago ko manga darpa ko Sorga a khisasarig siran!

38. Na siran a Mananamar sa kabinasa o manga Ayat Ami, a rorompisan niran, na siran man i Phamakadarpa-an ko siksa.

39. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na Puphakaoladun

Niyan so Rishki ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, go Puphakasimpitun Niyan non. Na apiya antona-a i mapunggasto niyo a Shai na Sukaniyan i pushambi on: Go Sukaniyan i taralbi a Mapiya ko (puphamamugai sa riskhi).

40. Na si-i ko gawi-i a limodun Niyan siran langon, oriyen niyan na Tharo-on Niyan ko manga Malai-kat: A ba siran naya so sukano i Sinimba iran?

41. Tharo-on niran: A Soti Ka! Suka i Panarigan nami a salakao kiran. Kuna, ka siran na aya Pushimba-an niran na so manga Jinn: So kadakulan kiran na siran i Paparatiyaya-an niran.

42. Na sa Alongan noto na da a Mapukhapa-ar o saba-ad rukano a bagiyen o saba-ad a gona, o di na Morala: Na Tharo-on Ami ko siran a Mindadarowaka: A ta-ami niyo so siksa ko Naraka,-a so sukano na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

43. Na igira a Puphangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na Tharo-on niran: A da ko untkai inonta na Mama a kabaya Iyan a ka-alangan kano niyan ko Pushimba-an o manga lokus iyo. Go Pitharo iran: A da ko untkaya inonta na kabokhag a Pimbaba-as! Go Pitharo o siran a Miyamangongkir ko Bunar ko Kiyapakatalingoma niyan kiran: A da ko untkaya inonta na balik Mata, a mapayag!

44. Na da-a inibugai Ami kiran a manga Kitab a Kapuphangadi-an

niran noto, go da-a Miyasogo Ami kiran a Miya-ona an Ka a Pupha-makaiktiyar.

45. Na Piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Sogo), a da siran raotun ko ikashasapolo bagi ko inibugai Ami kiran: Na Piyakambokhag iran so manga Sogo Akun!

46. Tharowangka: A aya bo a Ipagundao Akun rukano na isa: So Kipamayandugun niyo (ko Bunar) sa makapantag ko Allah,-sa madowadowa kano, sa Matarambisa kano,-oriyan niyan na Puphamimikiran kano: Da ko (Muhammad a) pud iyo i Buthang: Da ko Sukaniyan na inonta na Puphamaka-iktiyar rukano, ko da pun so siksa a sangat.

47. Tharowangka: A da-a Phanguningo rukano a sokai: Ka giyoto na ruk iyo: Da-a sokai Yakun inonta so shisi-i ko Allah: Go Sukanian i Saksi ko langowan taman.

48. Tharowangka: A Mata-an! A so Kadnan Ko na ipushorong Iyan so Bunar; lubi a Mata-o ko manga Gaib.

49. Tharowangka: A Miyakatalingoma so Bunar, go di makapupho-on so ribat go di phakakaso.

50. Tharowangka: A o Madadag Ako, na khadadag Ako sa si-i bo phakatana ko Ginawa Ko: Na o Makaontol Ako, na sabap ko Iphagilaham Rakun o Kadnan Ko: Mata-an! A Sukaniyan i Puphakanug, a Marani.

51. Na o Mailaingka so masa a Kaluki kiran, na da-a Kapakapalagoi (ran), go Gandurun siran phon ko darpa a marani.

52. Go Tharo-on niran: A Piyar-atiyaya-mi Sukaniyan (a Qur-an); na andamanaya i kakhaparoliya iran ko kiraot ko Kathaobat phon ko darpa a mawatan-

53. A Sabunar a Inongkir iran noto gowani, go puphangusarun niran so Migagaib ko darpa a mawatan?

54. Na kalutan siran a go so Mashishinganin niran, lagid o iniki-diya ko manga ishan niran sa kupit gowani: Mata-an! A siran na miytago siran ko Kashasangka, a Mapayag a Kashangka.

Surah Fatir-35

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Podi na ruk o Allah, a Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa, a biyaloi Niyan so manga Malaikat a manga Sogo, a adun a manga Papak Iyan, ndodowa, go tuthulo, go phapat: Phagomanan Niyan ko Ka-adun so kabaya Iyan: Mata-an! A so Allah si-i ko lango-wan taman na Gaos Iyan.

2. Sa dun sa luka-an o Allah ko Manosiya a Limo na da-a Makaronon: Go sa dun sa runun Niyan

non, na da-a makabotawanon ko oriyaniyan: Na Sukaniyan so Ma-bagur, a Maongangun.

3. Hai manga Manosiya! Tadam niyo so Limo o Allah rukano! Ba adun a Miyangadun a salakao ko Allah, a Puphagupur rukano ko phon ko Langit a go so Lopa? Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

4. Na o ba Ka iran Pakapumbo-khaga, na Sabunar a Piyakambo-khag so manga Sogo a Miya-onan Ka: Na si-i bo ko Allah Phakan-doda so Pukhakaolaola.

5. Hai manga Manosiya! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. Na o ba kano Malimpang o kaoyagoyag ko doniya, go o ba kano Malimpang ko (okit o) Allah o Phulilimpang.

6. Mata-an! A so Shaitan na ridowai niyo: Na baloya niyo sukaniyan a ridowai. Aya bo a Iputhawagiyan ko ma-ampilon, na-an siran mabalo i pud ko manga tao ko kadug (ko Naraka).

7. Siran a Miyamangongkir, na adun a bagiyaniyan niran a siksa a sangat: Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyaniyan niran a Ma-ap, go Balas a mala.

8. Ino so tao a Pipharasan non so marata ko galubuk iyan, na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya. (Ba

lagid o Tiyoro o Allah)? Na Mata-an! A so Allah na ndadagun Niyan so tao a kabaya Iyan, go thoro-on Niyan so tao a kabaya Iyan. Na o ba Mailang so Ginawangka sa pantag o manga awida-akal kiran: Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so gi-i ran nggolaola-an!

9. Na so Allah so miyotawan ko manga ndo, na pukhiporo iyan so Gabon, na ipuphamakaig Ami oto ko Ingud a Miyatai, na Inoyag Ami sa sabap rukaniyan so Lopa ko oriyon o Kiyapatai niyan: Lagid man oto so kapagoyaga ko Miyamatai!

10. Sa tao a kabaya iyan so Munang, na ruk o Allah so Munang sa kalangolangowan niyan. Si-i Rukaniyan Puphakapanik so Katharo a Mapiya: Go so Amal a ontol; na Ipuphoro Iyan sukaniyan (ka Putharima-an Niyan). Na so Puphamagantangan ko manga rarata, na adun a bagiyan niran a siksa a sangat; na so antangan o siranoto na giyoto na khailang.

11. Na so Allah i Miyadun rukano pho-on ko botha, oriyon niyan na pho-on ko Notfa; oriyon niyan na biyaloi kano Niyan a nggaganapa. Na da-a Ikhaogat o Babai, go da-a Ipumbawata Iyan, a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Go da-a Pagumbowain a Khambowai, go da-a Phakababa-an so Omor iyan, a ba di matatago ko Daptar (a so laokh makhpol). Mata-an! A giyoto man si-i ko Allah na malbod.

12. Na kuna a ba magishan so

dowa a Kalodan,- giya i na tabang, a pakadunggao, a malbod so kainoma-on, go giyaya na matimos, a mapulud. Na Puphakakan kano ko puphakaipo-on ko omani isa ro-o, a Sapo a Malumbo, go mapuphaka-gumao niyo so pakayan a gi-i niyo to Manditar (a manga Montiya); na Pukhailaingka so manga Kapal rukaniyan a Puphamangutas, ka-an niyo mapuphuloloba so Kakawasaan Niyan, go angkano Makapuphalamat.

13. Puphakasoludun Niyan so gagawi-i ko daondao, go Puphaka-soludun Niyan so daondao ko gagawi-i, go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa ro-o na Puphalalagoi si-i ko ta-alik a miyapunto. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: A khiruk ko Kapar. Na so siran a Puphanongganowin niyo a salakao Rukaniyan, na da a Mipapa-ar iran a ishambo o dadanglisun.

14. O Panguni kano kiran, na di iran khanug so Panguni niyo, na apiya Manug iran, na di kano iran sumbagun. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Pagongkirun niran so Kinisakoto niyo (kiran ko Allah). Na da-a Makaphanothol Ruka a lagid o (Allah a) Kaip.

15. Hai manga Manosiya! Sukano na manga Bara-arapan ko Allah: Na so Allah na Sukaniyan so Kaya, a Puphodin.

16. O Kabaya Iyan na khailang kano Niyan, go tomalingoma sa Ka-adun a bago.

17. Na kuna oto a ba marugun ko Allah.

18. Na di kha-awidan o ma-awid so dosa o pud iyan. Go apiya Pangunin o kapupunudan so ka-awidron, na da-a phakiawidan non a maito bo, apiya pun sukaniyan na tonganai niyan. Aya bo a Maphakaiktiyar Ka na so siran a ika-aluk iran so Kadnan niran a da Mapayag go ini pamayandug iran so Sambayang. Na sa tao a Shoti na Makapushoti sa ruk bo o ginawa niyan; na si-i bo ko Allah so khabolosan.

19. Na kuna a ba magishan so Bota a go so Puphakaikai;

20. Go di (magishan) so manga lilibotung a go so Maliwanag;

21. Go di (magishan) so kasisirongan a go so Mayoan;

22. Go kuna a ba magishan so manga Oyagoyag a go so Miyamatai. Mata-an! A so Allah na Mapuphakanug Iyan so tao a kabaya Iyan; na Dingka Maphakanug so tao a matatago ko manga kabor.

23. Suka na matag Puphamakaiktiyar.

24. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) rakkhus o Bunar, a Puphamanothol, go Puphamakaiktiyar: Na da-a pagtao a ba da-a Miya-iposon a Puphamakaiktiyar.

25. Na o Pakambokhaga Ka

iran, na Sabunar piyakambokhag o siran a Miya-ona-an niran (so manga Rasul), Minitalingoma kiran o manga Rasul kiran so manga Rarayag a Karina, go so manga Daptar, go so Kitab a Miyakabugai sa Sindao.

26. Oriyan niyan na siniksa Akun so siran a Miyamangongkir: Na antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

27. Bangka da Mailai a Mata-an! A so Allah na Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig? Na Piyakagumao Ami sa sabap rukaniyan so manga Onga a mbidabida so manga Waruna niyan. Go pud ko manga Palao so manga lalan a Mapoti go Mariga, a mbidabida so manga Waruna niyan, go Miyamangintukintum.

28. Go pud so manga Manosiya go so manga Binatang, go so manga Ayam, a mbidabida so manga Waruna niyan a ishan noto. Aya bo a Ma-aluk ko Allah, ko manga Oripun Niyan, na so manga Tata-o: Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Manapi.

29. Mata-an! A so siran a Puphamangadi ko Kitab o Allah, go ini Pamayandug iran so Sambayang, go Miyamumugai siran ko ini Pagupur Ami kiran, sa Masolun go Mapayag, na Ma-a arap iran so Kandagang a di dun khalapis:

30. Ka ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga balas kiran, go

Pagomanan Niyan kiran so Gagao Niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Manapi, a Masalamatun.

31. Na so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad) a Kitab, na giyoto so Bunar,- a toma tanto ko Miya-ona-an niyan: Mata-an! A so Allah na titho a Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakailai;-

32. Oriyan niyan na Piyakipan-gowarisan Ami so Kitab ko siran a Miyapili Ami ko manga Oripun Nami: Na so saba-ad kiran na Pindarowaka-an niyan a ginawa niyan; go pudkiran so thatangka go so saba-ad kiran na miya-ona ko manga pipiya sabap sa Idin o Allah; giyoto man na Sukaniyan so Limo a mala.

33. Manga Sorga a Tatap a Phamakasolud siran non: Phangimowan siran ro-o ko manga Salunda a Bolawan, go Montiya a Tipai; go aya nditarun niran ro-o na Sotra.

34. Na Tharo-on niran: A so Podi na ruk o Allah, so inilang Iyan rukami so Boko: Mata-an! a so Kadnan Nami na titho a Manapi, a Masalamatun:

35. A so Piyakaphantao kami Niyan ko Ingud a kakal sa po-on ko Gagao Niyan: Di kami ron khasogat a dokao, go di kami ron khasogat a robas.

36. Na so Miyamangongkir na bagiyan niran so Apoi ko Naraka

Jahannam: Di siran i Thaman, ka o ba siran Mamatai, go di kiran phakakapun so siksa-on. Lagid man noto a kambalasi Ami ko oman i Miyongkir!

37. Na siran na Pukhigoraok iran ro-o: A Kadnan nami! Pakaliyowa Kamingka (ko Naraka): Ka nggalubuk kami sa ontol, a sala-kao ko Pinggalubuk ami! (Tharoon o Allah:) Ba Ami sukano da Pakapaginutawa sa diyangka a Makaphananadumon so tao a Phananadum? Go Miyakaoma rukano so Miyamakaitiyar. Na ta-ami niyo ka da-a bagiyan o manga Darowaka a phakatabang.

38. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Mata-an! A Sukaniyan i Matao ko shisi-i ko manga Rarub.

39. Sukaniyan so biyaloi kano Niyan a manga Khalifah ko Lopa: A sa dun sa Mongkir na phakatanaan so (karata o) Kiyangkir iyan: Go da-a khiyoman ko manga Kapir o Kiyangkir iran si-i ko Kadnan niran: A inonta so Rarangit; go da-a khiyoman ko manga Kapir o Kiyangkir iran a inonta so Kalogi.

40. Tharowangka (Ya Muhammad): Aiguda iyo ko Ipuphamanako niyo a so siran na Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilai niyo Rakun o antona-a i Miya-Adun niran ko Lopa; Antawa-a ba adun a mitotompok iran ko manga Langit? Antawa-a ba adun a ini bugai

Ami kiran a Kitab na siran na si-i ko marayag a Karina a phon Rukaniyan?-kuna, ka da-a ipumbugai a pasad o manga Darowaka so saba-ad kiran ko saba-ad a rowar sa limpangan.

41. Mata-an! A so Allah na urunun Niyan so manga Langit a go so Lopa, ka o ba siran mapokas: Na Ibut o mapokas siran, na da-a makarun kiran a isa bo ko orriyan niyan: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Matigur, a Manapi.

42. Na ini Shapa iran ko Allah so Pithamanan a manga Sapa iran sa Ibut o adun a Makatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na Mata-an! A khabaloi siran ndun a lubi a phakaontol a di so Pithanggis-an ko manga pagtao: Na ka giya adun a Miyakatalingoma kiran a Puphamaka-iktiyar, na da-a minipagoman Niyan kiran a rowar sa kapalagoi,-

43. Makapantag sa Kapumaratabat ko Lopa, go kapagantangan sa marata. Na da-a khatangkalan o antangan a marata a rowar ko khirukon. Na ba adun a punayaon niran a rowar ko kiya-okitan o miyanga o ona? Na da dun a mato-on Ka a kasambi-i ko okit o Allah: Go da dun a Mato-on Ka a ka-alin o okit o Allah.

44. Ba siran nda makandalakao ko Lopa, ka-a niran mapamimikiran o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran,- a siran i lubi a di siran i bagur? Na da ko Butad o Allah o ba adun a

makarompison a shai ko manga Langit go da si-i ko Lopa: Mata-an! A Sukaniyan na Tatap a Mata-o, a Gaos.

45. Na o shiksa-an o Allah ko manga Manosiya so Pinggalubuk iran (a manga dosa), na da-a lamba-an Niyan ko liyawao o Lopa a Baraniyawa: Na ogaid na pakalalanatun Niyan siran taman ko ta-alik a miyapunto: Na igira a miyakatalingoma so ta-alik kiran, na Mata-an! A so Allah na Tatap a Phagilain Niyan so manga Oripun Niyan.

Surah Yasin-36

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Yasin. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. Ibut ko Qur-an, a Hokoman (a pimbaibaitan);-

3. Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) na pud dun ko manga Sogo (o Allah),

4. A si-i ko okit a maka-o ontol (a so Islam).

5. Initoron o (Allah a) Mabagur, a Makalimo-on.

6. Ka-an Ka Mapaka-iktiyar so pagtao, a da Mapaka-iktiyar so manga Lokus iran, na siran na di khipaka-i inungka.

7. Sabunsabunar a Miyatang kud so Katharo (a siksa) ko kadakulan kiran: Na siran na di siran Maparatiyaya.

8. Mata-an! A Sukami na tiyagowan Ami so manga lig iran sa manga patong, na giyoto na taman ko manga baka, na ba siran ndun makalilintangay;

9. Go tiyagowan Ami so kasangoran niran sa runding, go so katatalikhodan niran sa runding, na pinilusan Ami siran: na siran na di siran phakanono.

10. Na magishan kiran o ino Piyaka-iktayar Ka siran, antawa-a Dangka siran Paka-iktayara: Ka di siran mbo Pharatiyaya.

11. Aya bo a Maphaka-iktayar Ka na so tao a Miyonot ko Qur-an, go inikaluk iyan so (Allah a) Masalinggagao, a Migagaib: Na Puphamanoholangka-on so Ma-ap, go so Balas a mapiya.

12. Mata-an! A Sukami na Sukami i Magoyag ko Miyamatai, go Ipushorat Ami so miniona iran, go so manga rarad iran; na langowan taman na mai-itong Ami sukaniyan ko Kitab a Mapayag (a so laokh makhpol).

13. Na Mba-alingka kiran a ibarat: So manga tao ko Ingud (a Intakiyah). Gowani na Miyakaoma kiran so manga Sogo.

14. Gowani a Sogowan Nami siran sa dowo Katao, na Piyakam-

bokhag iran a dowo oto: Na biyagur Ami a ika tulo: Na Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na si-i rukano manga Sogo.

15. Pitharo iran: A da ko Sukanono inonta na Manosiya a lagid ami; go da-a Initoron o (Allah a) Masalinggagao a maito bo (a Wahy): Da ko Sukano inonta na Puphamamokhag kano.

16. Pitharo iran: A so Kadnan tano na Katawan Niyan a Mata-an! A Sukami na si-i rukano titho a manga Sogo:

17. Na da-a Paliyogot Rukami a rowar ko Kapamakasampai (ko Sogowan o Allah) a Mapayag.

18. Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyakashokna kami sa marata sa sabap Rukano: Ibut o di Kano gunuk, na Mata-an a radiyamun nami Sukano dun, go Mata-an a masogat Kano dun o pho-on rukami a siksa a Malipudus.

19. Pitharo Iran: A so sokna iyo a marata na sarta iyo: A ti amai ko Piyakatadum kano (na pishokna-an kano sa marata)? Kuna, ka sukano na pagtao a manga Malawani!

20. Na miyakaoma a pho-on ko pikhilidan o Bandara Ingud a Mama (a si Habibo Najar), a gi-i nggagan, Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Onoti niyo so manga Sogo:

21. Onoti niyo so tao a da-a Phangunin Niyan rukano a sokai, ka Siran i Maka-o ontol..

22. Na antona-a i bagiyon Ko sa di Yakun ka Shimba-a ko (Allah a) Sukaniyan i Miyadun Rakun, go rongkano phakandoda?

23. A ti Khowa-an Ko so sala-kao Rukaniyan a manga Katohan-an? A o paka-antapi Yako o (Allah a) Masalinggagao sa morala, na da-a khilinding Rakun, o Pangongogopan niran a maito bo, go di Yako iran khasabut.

24. Mata-an! A Sakun na sa maoto na miyatago Ako dun ko Kadadag a Mapayag.

25. Mata-an! A Sakun na Piyar-atiyaya Ko so Kadnan niyo na Pakinuga Ko niyo: (Na Biyono iran)!

26. Pitharo (Rukaniyan): Solud Ka ko Sorga. Pitharo Iyan: Hai dingan o Mambo! O so pagtao Akun na katawan niran!

27. So Kiyapuma-api Rakun o Kadnan Ko, go so Kiyabaloya Niyon Rakun a pud ko Khipaga-abatan!

28. Na da-a Piyakatoron Ami ko pagtao Niyon, ko oriyon niyan, a tantara a pho-on ko Langit, go da Kami Sogo.

29. Da-a rowar ko lalis a isa, na sa maoto na siran na Miyapadung siran.

30. Hai Kasundit a phakatana ko manga Oripun (o Allah)! A da-a Puphakatalingoma kiran a Sogo a ba iran noto da pamagurugi!

31. Ba iran nda katokawi a madakul a bininasa Mi a miyaona an niran ko miyagapidapid a pagtao? Mata-an! A siran na di siran kiran phakandod:

32. Na da ko omani isa o ba di langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a.

33. Na tanda kiran so Lopa a miyatai: A inoyag Ami sukaniyan, go piyakagumawan Nami sukaniyan sa Pur, na so saba-a don na pukhakan niran.

34. Go tiyagowan Nami oto sa manga Pamomolan a manga Qormah, go manga Anggor, go piyakambowat Ami ron so manga Bowalan:

35. Ka-an siran Puphakakan ko Onga niyan: Go so miyanggalubuk sukaniyan o manga lima iran: Ati di siran Phanalamat?

36. Soti so (Allah a) Miyadun ko nggaganapa sa kalangolangowan niyan, pudon so Puphakatho-on o Lopa, go pudon so manga ginawa iran, go so nganin a di iran katawan.

37. Go tanda kiran so Gagawi-i: A puphokasun Nami ron so Daondao, na sa maoto na siran na Pukhalibotungan siran;

38. Go so Alongan a Puphalalagoi si-i ko Takus Iyan: Giyoto na takdir o (Allah a) Mabagur, a Mata-o.

39. Go so Olan,- a singgayan Nami sukaniyan sa manga darpa taman sa makakasoi sa lagid o talingtang a Qormah a miyathai.

40. Da ko Alongan o ba-on mapatot i karaota niyan ko Olan, go da ko Gagawi-i o ba niyan kaona i so Daondao: Na omani isa na si-i ko okit iyan puphamangudug.

41. Go tanda kiran a kiyarorana Mi ko manga Mimoriyatao kiran ko Kapal (o Nuh) a mapupuno;

42. Go Inadun Ami kiran so lagid oto a Kapuphaguda-an niran.

43. Na o kabaya Ami, a ludun Ami siran: Na da-a makatabang kiran, go da-a makasabut kiran,

44. Inonta so Limo a pho-on Rukami, go so kapakasungka sa di mathai taman ko wakto (o Kapatai).

45. Na igira a Pitharo kiran: A Kalukun niyo so miya-ona an niyo a go so khaoriyan niyo, ka angkano Mipangalimo (na tomalikhod siran);

46. Go da-a phakatalingoma kiran a tanda a pud ko manga tanda o Kadnan niran, inonta na miyabaloi siran non a khitatalikhod.

47. Go igira a Pitharo kiran: A Puphamumugai kano ko ini Pagupur rukano o Allah, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyamaratiyaya: Ino ami Phakakana so tao a o kabaya o Allah, na

Phakakun Niyan sukaniyan? da ko inonta na matatago ko Karibat a mapayag.

48. Go gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi (a siksa), o sukano na manga Bunar?

49. Da-a pukhanayao iran a rowar ko Lalis a isa: A phakadansal kiran ko gi-i ran kaphapawala!

50. Na di siran lomakai thanan, go di siran makandod ko manga tonganai ran!

51. Na Iyopun so Sanggakala. Na sa maoto na siran na makapoon ko manga kobor, a Puphamagarabaya siran ko Kadnan niran!

52. Tharo-on niran: Hai downan downan tano! Antawa-a i miyokao rukutano ko Pakatotorogan tano? (Isumbag kiran a) Giyaya so inidiyandi o (Allah a) Masalinggagao; go miyatoman so (Katharo o) manga Sogo!

53. Da-a Kha-adun a rowar ko Lalis a isa, na sa maoto na siran na langon si-i ko Hadapan Nami phamakadarpa-a!

54. Na sa Alongan naya, na da-a kha-a niyaya a Baraniyawa a maito bo, go da-a Imbalas rukano a rowar ko Pinggolaola niyo.

55. Mata-an! A so manga tao ko Sorga sa Alongan naya na matatago ko katumbangan a Pukhababaya siran;

56. Siran a go so manga Karoma

iran, na si-i ko khikasisirongan ko liyawao o manga Kantir, a gi-i siran Shasandasandang;

57. Adun a bagiyan niran ro-o a manga Onga; go khakowa iran so nganin a Phangunin niran;

58. Kalilintad a Katharo a pho-on ko Kadnan a Makalimo-on!

59. Na sibai kano sa Alongan naya! Hai manga Baradosa!

60. Ba Akun rukano da banain hai manga Moriyatao o Adam, a di niyo Pushowasowata so Shaitan; Mata-an! A sukaniyan na ridowai niyo a mapayag?-

61. Na Showasowata Ko niyo; giyaya i okit a maka-o ontol.

62. Na Sabunsabunar a Miyakadadag rukano so Ka-adun a mada-kul. Ba da-a manga sabot iyo?

63. Kati-i so Naraka Jahannam a so sukano na idi diyandi rukano!

64. Pamanolud kano ron sa Alongan naya, sabap ko Kiyaongkir iyo.

65. Sa Alongan naya na Parkatun Nami so manga Ngari iran; go Imbitiyarai Kami o manga Lima iran, go Shaksi-an o manga Ai ran, so Pinggalubuk iran.

66. Na o kabaya Ami, na Mata-an a khabota Mi so manga Mata iran; na makapagoradorad siran ko lalan, na andamanaya i kaphakano-iran?

67. Na o kabaya Ami, na Mata-an a khasalin Nami siran si-i ko manga darpa iran; na di iran magaga lomipos, go di siran phakandod.

68. Na sa tao a Pagumbowain Nami sukaniyan, na phato-on Nami sukaniyan ko korang a Ka-adun: Ba iran ndi shabota?

69. Na da-a Mi ndaon (ko Nabi) so Bayok, go di ron patot: Da ko Sukaniyan (a Minitalingoma Niyan) inonta na Pananadum, go Qur-an a Miyakapayag:

70. Ka-a Niyan Mapaka-ikhtiyar so tao a aya butad iyan na Oya-goyag, (i poso) go an matangkud so Katharo (a siksa) ko Miyaman-gongkir.

71. Ba iran nda mailai a Mata-an! A Sukami na Miyadun Kami sa ruk iran-a pud ko Pinggalubuk o manga Gu-us Ami-a manga Ayam, na siran i Makapapa-ar on?-

72. Go Piyakaphasiyonot Ami kiran noto, ka so saba-adon na gi-i ran Kakhoda-an, go so saba-adon na Pukhakan niran:

73. Go adun a bagiyan niran non a manga gona, go manga inomun (a manga Gatas). Ino siran ndi Phanalamat?

74. Na kominowa siran sa sala-kao ko Allah, sa manga Katohanan, ka-an siran Katabangi!

75. Di ran khagaga so Katabangi kiran: Go siran na manga Tantara iran a phamakadarpa-an (ko Naraka).

76. Na o ba Ka Mapakamboko o Katharo iran. Mata-an! A sukami na Katawan Nami so isosolun niran, go so Papayagun niran.

77. Ba di katawi o Manosiya a Mata-an! A Sukami na inadun Ami sukaniyan a pho-on sa Notfa! Na sa maoto na sukaniyan na lampawi, a mapayag!

78. Na mimba-al Rukami sa ibarat, go kiyalipatan niyan so Kiya-aduna on: Pitharo iyan: A antawa-a i Phakaoyag ko manga tolan a sukaniyan na miyardak?

79. Tharowangka: A Pagoyagun noto o Miyadun non ko paganai a kiya-okitan! Ka Sukaniyan i Mata-o ko oman i (okit a) Kapangadun!-

80. So Inadunan kano Niyan pho-on ko Kayo a mailao sa Apoi, na sa maoto na sukano na mapuphakakadug iyo (sukaniyan)!

81. Ba di so Miyadun ko manga Langit a go so Lopa i Phakagaga sa Ka-aduna Niyan ko lagid iran?-Owai na, Suka so Puphangadun, a Matao-!

82. Aya dun a butad iyan, na igira a Kabaya Iyan so apiya anto-na-a, na Tharo-on Niyan non: so Kon, na Ma-adun!

83. Na Soti so shisi-i sa Tangan Niyan so Kapa-ar ko langowan taman: Go Ron kano Phamakandoda (ko kaphamagitonga ko manga Amal).

Surah Al-Saffat-37

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Shasa-a sa-ap sa Samporna a kasha-ap,

2. Go so Puphamanundug (ko Gabon) sa Samporna a Kapanundug,

3. Go so Puphamamatiya sa Pananadum (a manga Malaikat)!

4. Mata-an! A so Tohan niyo na Matatangtud a Isa!-

5. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so paglutan a dowo oto, go Kadnan o manga Subangan!

6. Mata-an! A Sukami na ini Pharas Ami ko Langit a marani so Parahiyan a manga Bito-on,-

7. Go Siyap ko oman i Shaitan a gi-i mbinasa,

8. Di ran maphamamakinug so (manga Malaikat a) a pagtao a Maporo, ka Puphululubadun siran ko mbalabala,

9. Sa kapamogao, go adun a bagiyon niran a siksa a Tatap,

10. Inonta so miyakasinggaot sa isa a kasinggaot (ko Katharo o manga Malaikat), na siyaloba sukaniyan o Sindao o Bito-on a Masindao (a Phakatotong).

11. Na Paki-osain Ka kiran: O ba siran i lubi a Mabagur a Ka-

adun, antawa-a so Inadun Ami (i lubi a Mabagur)? Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran a pho-on ko Lipao, a Mapilit!

12. Kuna, ka Miyamumusa Ka, go Puphamagurugangka iran,

13. Na igira a Piyakatadum siran, na di siran Phakatadum,-

14. Go igira a Miyakailai siran sa tanda, na Puphamagurugan niran,

15. Go Pitharo iran: A da ko ungkai inonta na Balik Mata a Mapayag!

16. Ino amai ka Matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukami na Pagoyagun kami dun?

17. Antawa-a so manga Lokus ami a miyanga-o ona?

18. Tharowangka: A owai, (Pagoyagun kano dun), go sukano na Phamakarondan.

19. Na giyoto na satimambo a Lalis; na sa maoto na siran na makananyao siran!

20. Go Matharo iran: A Hai downan downan tano! Giya i so Alongan a Kapamalas!

21. (Na Tharo-on kiran:) Giya i so Alongan a Kokoman, a so sukano na Piyakambokhag iyo sukaniyan!

22. (Tharo-on o Allah ko manga Malaikat:) Limoda niyo so Mind-

adarowaka, rakhus o manga oganapa iran, go so Piyamanimba iran-

23. A salakao ko Allah, na nggonanaowa niyo siran ko lalan ko Naraka Jahim!

24. Go tarongkowa niyo siran, ka Mata-an! A siran na Pagisha-an siran:

25. (Putharo-on kiran:) Ino kano di Makaputhatabanga?

26. Kuna, ka siran sa Alongan naya na Makambabayorantang siran;

27. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundita.

28. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukano na aya butad iyo na Pushong kano rukami sa kapanugul!

29. Isumbag iran: Kuna, ka da kano mabaloi a Miyamaratiyaya!

30. Go da-a Miya-adun a rukami rukano a Kapa-ar. Kuna, ka miyabaloi kano a pagtao a manga Darowaka!

31. Na Miyatangud rukutano, so Katharo o Kadnan tano. Mata-an! A sukutano na khata-a man tano dun (angkai a siksa).

32. Na Miyadadag ami sukano: ka Mata-an! A sukami na miyabaloi kami a manga Dadag.

33. Na Mata-an! A siran sa Alongan noto, na Makashasakotowa siran ko siksa.

34. Mata-an! A Sukami na lagi-daya dun a ikhidiya Mi ko manga Baradosa.

35. Mata-an! A siran na aya butad iran na igira Pitharo kiran: A da-a Patot a Pushowasowatun a inonta so Allah, na Mumaratabat siran,

36. Go Tharo-on niran: A ati Mata-an! A sukutano na mibagak tano dun so manga Katohanan tano, Makapantag ko Pababayok, a Pumbuthangun?

37. Kuna, ka aya Minitalingoma o Muhammad na so Bunar, go miyatanto Niyan so manga Sogo.

38. Mata-an! A sukano na khat-aman niyo dun so siksa a Malipudus;-

39. Ka da-a imbalas rukano a inonta so Pingolaola niyo;-

40. Ogaid na so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos (nadi siran phakata-am ko siksa),-

41. Siran man na adun a bagiyon niran a Pagupur a mapupunto,

42. A manga Onga; a siran na khisusula-an,

43. Si-i ko manga Sorga a Pa-kalma,

44. (Si-i siran) ko manga Kantir a khipaga-a dapa-dapa:

45. Ipuphagilid kiran so tatago-wan sa Inomun a pho-on ko Bowalan,

46. Mapoti, a mapiya i ta-am ko Puphamanginom,

47. Da-a matatago-on a Pakalangot; go di siran non Phangabuburug.

48. Go shisi-i kiran so (manga Darodopa a) manga thatangka i kailai, a manga pipiya i kapumata;

49. Lagid o ba siran Montiya a totongkopun.

50. Na sangoran o saba-ad kiran so saba-ad a Puphamagishai siran.

51. Tharo-on o Putharo kiran: A Mata-an! A sakun na adun a Bolayoka akun,

52. A gi-i niyan Tharo-on: A ba Mata-an! A suka na pud dun ko Miyamangimbunar?

53. Ino amai ka Matai tano, go mbaloi tano a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A sukutano na khabalasan tano dun?

54. Tharo-on niyan: A ba niyo Purongawi?

55. Na rongawan niyan, na mailai niyan ko lumbak o Naraka Jahim.

56. Tharo-on niyan: Ibut ko Allah! Ka maito bo na Mata-an a khabinasa kongka!

57. Na o da so Limo o Kadnan ko, na miyabaloi ako dun a pud ko Piyamakadarpa (ko Naraka)!

58. Ino di tano Phamatai,
59. Inonta so Kiyapatai tano paganai, go di tano phangasisiksa?
60. Mata-an naya! A titho a sukaniyan so Da-ag a mala!
61. Makapantag ko lagid aya, na Panamar Magamal so Puphamagama-
62. Ba giyoto i mapiya a talagad, antawa-a so kayo a Zaqqum?
63. Mata-an! A Sukami na ini sunggai Ami aya a tiyoba ko manga Darowaka.
64. Mata-an! A sukaniyan na kayo a Mu-utho ko piyaganakanan o Naraka Jahim:
65. So Onga niyan na miphulagid sukaniyan o manga Olo o manga Shaitan:
66. Na Mata-an! a siran na Phakakan siran non ndun na kha-puno iran non so manga tiyan niran.
67. Oriyan niyan na Mata-an! A bagiyan niran noto a titho a kasa-soagan sa phulikabo a ig.
68. Oriyan niyan na Mata-an! A aya khandodan niran na so dun so Naraka Jahim.
69. Mata-an! A siran na Miyaton niran so manga lokus iran a khikadadadag;
70. Na siran na si-i siran gi-i shasakoya ko manga lakao iran!
71. Na Sabunsabunar a Mithar-idadag ko miya-ona an niran so kadakulan ko miyangao ona;-
72. Go Sabunsabunar a Siyogo an Nami siran sa Puphamakaik-tiyar;-
73. Na Pamimikiranangka o antona-a i miyambutad o kiya-a kiran ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya),-
74. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.
75. Na Sabunsabunar a Miyangarapan Rukami so Nuh, na Mata-an a miyakapiyapiya so Tomiyarima (ko Panguni Niyan).
76. Na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon ko boko a mala,
77. Go biyaloi Ami so Kiyababanan non, a siran i miyangalalamba;
78. Go inibagak Ami Sukaniyan ko miyanga-o ori (a Kapuphananaduman):
79. Kalilintad a si-i ko Nuh ko manga Ka-adun!
80. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiapiya.
81. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.
82. Oriyan niyan na inulud Ami so manga pud (ada Pamaratiyaya).

83. Na Mata-an! A ma-apud ko okit Iyan so Ibrahim.

84. Gowani a somangor ko Kadnan Niyan a rakhus o poso a da-a saninsaning iyan.

85. Gowani na Pitharo Iyan ki Ama Iyan, a go so pagtao Niyan: A antona-a i Pushimba a niyo?

86. Ba so kabokhag-a manga Katohanan-a salakao ko Allah i khabaya-an niyo?

87. Na antona-a i arangan niyo ko Kadnan o manga Ka-adun?

88. Na inilai Niyan sa kilai a gudaguda so manga Biton-on,

89. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Pukhasakit Ako!

90. Na inawa-an niran Sukaniyan, a miyamanalikhod siran.

91. Na minanai somong ko manga Katohanan niran, na Pitharo Iyan: A ino kano di khan?

92. Ino a di kano Putharo?

93. Na siyongowan Niyan siran sa mananai, na pirorompi Niyan shabunar.

94. Na Piyamantuk iran Sukaniyan a gi-i siran mamagarabaya.

95. Pitharo Iyan: A ino niyo Pushimba-a so gi-i niyo phapandayan?

96. A so Allah i Miyadun ruka-

no, a go so Puphangumba-alan niyo!

97. Pitharo iran: A mbalain niyo Sukaniyan sa Walai, na lubadun niyo Sukaniyan ko Kadug!

98. Na Pikhadiyatan niran Sukaniyan sa tipo, na biyaloi Ami siran a manga bababa!

99. Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na shong Ako ko Kadnan Ko! A Punggonanao Rakun!

100. Kadnan Ko! Bugi Yakongka sa (Wata a) pud ko manga Bilangatao!

101. Na Piyanothol Ami Ron a (Pumbawata sa) Wata a Mama a Matigur.

102. Na kagiya iraot sa Mipha-gonota Iyan lomalakao, na Pitharo Iyan: Hai Wata Ko! Mata-an! A Sakun na Pithataginup Akun ko katotoroga (Rakun) a Mata-an! A Sakun na Shombali-in Ko Suka: Na Nggudaguda-angka o antona-a i Pandapat Ka! Pitharo Iyan: Hai Ama! Nggolalanun Ka so Sogowan Ruka: Ka khato-on Nakongka, Omiyog so Allah, a pud ko manga Papantang!

103. Na kagiya a Mbayorantang siran a dow, go Piyakaiga Iyan a tomatakilid;

104. Na Tiyawag Ami Sukaniyan: Hai Ibrahim!

105. Sabunar a Miyatoman Ka so Taginupun!- Mata-an! A Sukami

na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiapiya.

106. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan na Tiyoba a Mapayag-

107. Na Siyanggar Ami Sukaniyan a Kibas a Mala:

108. Go inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko miyanga-o ori:

109. Kalilintad a si-i ko Ibrahim!

110. Lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiapiya.

111. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.

112. Na Piyanothol Ami Ron (a Ipumbawata Iyan) so Ishaq-a Nabi,- a pud ko manga Bilangatao.

113. Na Piyakandakulan Ami sa mapiya Sukaniyan a go so Ishaq: Na so saba-ad ko manga Mori ran a tao na Phipiyapiya, go (so saba-ad na) siyalimbotan niyan a ginawa niyan a mapayag.

114. Na Sabunsabunar a ini Pangalimo Ami so Musa a go so Haroun,

115. Go Siyabut Ami Siran a go so pagtao Wiran ko boko a mala;

116. Go Tiyabangan Nami Siran, na miyabaloi Siran a Siran i Miyamakada-ag;

117. Go inibugai Ami Kiran so Kitab a Miyakapayag (ko manga Kokoman);

118. Go Pinggonanao Ami Kiran so lalan a Matitho.

119. Go inibagak Ami Siran (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

120. Kalilintad a si-i ko Musa a go so Haroun!

121. Mata-an! A Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipiapiya.

122. Mata-an! a giya dow a oto na pud ko manga Oripun Allah a Miyamaratiyaya.

123. Go Mata-an! A so Ilyas na pud dun ko manga Sogo.

124. Gowani na Pitharo Iyan ko pagtao Niyan: A ino kano di Phangngila?

125. Ino niyo Puphanongganoya so Barahala Ba'al, na ipumbagak iyo so Lubi a mapiya a Miyangadun;

126. A so Allah, a Kadnan niyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona?

127. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na Mata-an! A siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Narka),-

128. Inonta so manga Oripun o Allah a manga Tolabos.

129. Na inibagak Ami Sukaniyan (a Kapuphananaduman) ko Miyanga-o ori:

130. Kalilintad a si-i ko Ilyasin!
131. Mata-an! a Sukami na lagid man noto a Kambalasi Ami ko Miphipyapiya.
132. Mata-an! A Sukaniyan na pud ko manga Oripun Ami a Miyamaratiyaya.
133. Go Mata-an! A so Lut na pud dun ko manga Sogo (Ami).
134. Gowani na Siyabut Ami Sukaniyan a go so Ta-alokon, sa Kasamasama iran.
135. Inonta so lokus (a Karoma Niyan) ka miyapud ko miyamangibagak (ko Siksa):
136. Oriyan niyan na bininasa Mi so manga salakao (kiran).
137. Na Mata-an! A Sukano na Sabunar a pukhasagadan niyo siran, ko kapukhapita-i rukano,-
138. A go so Gagawi-i: Ba niyo di mapunggudaguda?
139. Go Mata-an! A so Yunus na pud dun ko manga Sogo.
140. Gowani na miyalagoi a Miyagapas ko Kapal a tutugubun,
141. Na Miyakipuripa, na miyabaloi a pud ko Piyamanaban:
142. Na Liyamud Sukaniyan o suda, a sukaniyan na makapuphanginsoya.
143. Na o da (kagiya a) Mata-an a Sukaniyan na miyabaloi a pud ko Miyamanasbik,
144. Na Khatatap dun ko Tiyan o Suda sa taman ko Alongan a Kaoyaga kiran (ko Alongan a Qiya-mah).
145. Na inidampar Ami Sukaniyan ko Taog a Pagilidan a Sukaniyan na Pukhasakit,
146. Go Piyakatho-an Nami so kaporowan Niyan, sa Pamomolan a pundonapa (a kiyasirongan Niyan).
147. Na Siyogo Ami Sukaniyan ko Magatos nggibo (a manga tao) o di na makalalawan siran (sa Magatos nggibo).
148. Na Miyamaratiyaya siran; na Piyakasawit Ami siran ko Kapaginutao taman kowakto (o Kapatai).
149. Na Paki-osain Ka kiran: O ba ruk o Kadnan Ka so manga Wata a Babai, na ruk iran so manga Wata a Mama?-
150. Antawa-a ba Ami Inadun so manga Malaikat a manga Babai, a siran na kamamasa-an niran?
151. Tanodan, ka Mata-an! A siran na po-on ko Kabokhag iran na Putharo-on niran ndun:
152. A Mibawata so Allah? Go Mata-an! A siran na titho a manga bokhag!
153. A ti miyatomo Iyan so manga Wata a Babai a di so manga Wata a Mama?

154. Ino kano wai? Andamanaya i Khipukhokomun niyo saya?

155. Ino kano di Phananadum?

156. Antawa-a ba adun a karina niyo a Mapayag?

157. Na talingoma-an niyo i Kitab iyo o sukano i manga bunar!

158. Na mimba-al siran ko lut o Allah a go so lut o manga Jinn sa bangunsa: Na Sabunsabunar a kiya-tokawan o manga Jinn a Mata-an! a siran na Phamakadarpa-an ndun (ko Naraka)!

159. Soti so Allah! A mawatan ko Iphuropa iran!

160. Inonta so manga Oripun o Allah, a manga Tolabos.

161. Na Mata-an! A sukano a go so Pushimba-an niyo,-

162. Na da rukano i sorang Rukaniyan a Madadag iyo,

163. Inonta so sukaniyan a Phasolud ko Naraka Jahim!

164. Na da-a pud rukami (a manga Malaikat) a ba da-a ba-giyan Niyan a darpa a mapupunto;

165. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a shasa-a sa-ap;

166. Go Mata-an! A Sukami na Sabunar a Sukami so Puphamanas-bik (ko Allah)!

167. Na Mata-an! A siran na Putharo-on niran ndun:

168. A o ba bo Mata-an! A adun a shisi-i rukami a Pananadum a pho-on ko Miyanga-o ona,

169. Ka miyabaloi kami dun a manga Oripun o Allah, a manga Tolabos!

170. Na inongkir iran so Qur-an: Na katokawan niran mbo!

171. Na Sabunsabunar a miyao-na so Katharo Ami ko manga Oripun Ami a Piyamanogo:

172. Mata-an! A siran na siran ndun so Phangatatabangan,

173. Go Mata-an! A so manga Tantara Ami, na siran ndun so Phamakada-ag.

174. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai).

175. Go Paka-ilyangka siran, ka mailai ran mbo!

176. Ba so Siksa Ami na Phagalokalokan niran?

177. Na a pabila Makatoron (so siksa) ko sharonsarongan niran, na miyakaratarata a kakhapita-i ko Piyamaka-iktiyar (a da dun Paratiyaya)!

178. Na Talikhodingka siran sa taman ko masa (a di mathai),.

179. Go Paka-ilyangka (siran), ka khailai ran mbo!

180. Soti so Kadnan Ka, a Kadnan o Munang, a mawatan ko iphuropa iran!

181. Na Kalilintad a si-i ko manga Sogo!

182. Go so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

Surah Sad-38

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Saad: So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o. Ibut ko Qur-an, a ndodon so Pananadum (ka Mata-an A so Muhammad na bunar):

2. Kuna, ka so Miyamangongkir na matatago ko Maratabat, go so Kasosorang.

3. Madakul a bininasa Mi ko miya-ona-an niran a pagtao, na minithatawaga iran: A da-a masa a kapakapalagoi!

4. Na Miyamumusa siran ko kiyapakaoma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran! Go Pitharo o Miyamangongkir: A giya i na balik Mata a bokhag!

5. Ino niyan mbaloya so manga Katohanan a Tohan a isa isa? Mata-an! A giya na titho a shai a Pakamumusa!

6. Na inilalakao o manga Nako-da iran: A dadayon kano, go thatakna kano ko manga Katohanan niyo! Mata-an! A giya i na titho a shai a paka-a antapun (rukutano)!

7. Da tano waya manug ko okit a miyaori: Da ko ungkaya inonta na Piyangumba-alan (a kabokhag)!

8. Ino Sukaniyan mbo i Thoroni ko Pananadum ko ndolondolanan tano? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Pananadum Akun! Kuna, ka (ka giya) da iran pun kata-ami so siksa Akun!

9. Antawa-a ba shisi-i kiran so khikatatagowan ko Limo o Kadnan Ka,- a Mabagur, a Puphamumugai?

10. Antawa-a ba iran ruk so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a pagulutan a dowan? Na Pamanik siran ko Puphamangokitan!

11. Tantara a so ndodo-o a pugus, a pud ko Mithampotampong.

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao a Nuh, a go so pagtao a Ad, go so Pir-aon a khiruk ko manga Lutakan,

13. Go so pagtao a Samood, go so pagtao o Lut, go so manga tao sa Aikah;- siran man so Mithampotampong.

14. Da ko oman i isa kiran inonta na Piyakambokhag iyan so manga Sogo, na Miyatangtud (kiran) so Siksa Akun.

15. Na da-a punaya-on o siranaya a rowar ko Lalis a isa, a da-a kaphakandod iyan.

16. Na Pitharo iran: A Kadnan nami! Nggaga-aningka rukami so kipantag ami ko da pun so Alongan a kapamagitong!

17. Phantang Ka ko Katharo iran, go Aloyangka so Oripun Ami a Dawood, a adun a Bagur Iyan: Mata-an! A Sukaniyan na Puphanangoran (ko Allah).

18. mata an! A Sukami na Piya-kphasisonot Ami so manga Palao, a pud Iyan a Puthasbik Siran, ko Kagabigabi, a go so Kapita-pita,

19. Go so manga Papanok a matitimo: Na tanan si-i ko Allah Puphanangoran.

20. Go Piyakabagur Ami so Kadatu Iyan, go inibugai Ami Ron so Ongangun, a go so Kata-o ko Kokoman.

21. Na ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Pukhakarido? gowani a manga lakat siran ko Daud si-i ko Darpa a diniyan Sambayanan;

22. Gowani na somiyolud siran ko Dawood, na inikaluk Iyan siran, Pitharo iran: A di Ka khaluk: Ka Pukharido Kami a dow, ka inan-iyaya o saba-ad Rukami so saba-ad: na Kokoma Kamingka sa ontol, go di Ka Phuramiramig; go Nggona-naowa Kamingka ko ontol a lalan.

23. Mata-an! a giyangkai a Pagari Ko: Na adun a siyao polo a go siyao a Bilibili Niyan, na adun a Bilibili Akun a satiman: Na Pitharo Iyan: A Pakitagikorun ka Rakun noto, na kiyadaoban Nako Niyan sa Katharo.

24. Pitharo (o Dawood): A Sabunsabunar a Kiyasalimbotan Ka

Niyan sa kiyapanguniya Niyan ko Bilibili Ngka a Kinitapi Iyan ko manga Bilibili Niyan: Ka Mata-an! A madakul koshasakotowa a Sabunar a Phaganiyaya-an o saba-ad kiran so saba-ad: Inonta so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na tanto a maito siran? Na Miya-antang o Dawood a giyabo a kinitupung Nami Ron: Na Miyakapanguni sa Ma-ap ko Kadnan Niyan, go Somiyondong a Mangangalimbaba-an, go Miyanangoran (ko Allah).

25. Na Niyapi Ami Ron Noto: Go Mata-an! A Miyambagiyaniyan si-i Rukami so tithe a Kapakarani, a go so mapiya a khandodan.

26. Hai Dawood! Mata-an! A Sukami na Biyaloi Ami Suka a Khalifah ko Lopa: Na Koko-mangka so manga Manosiya sa Ontol: Go Dingka Pagonoti so kabaya a ribat, ka Madadag Ka Niyan ko lalan o Allah: Mata-an! A so phangadadag ko lalan oAllah, na adun a bagiyaniyan a siksa a sangat, sabap ko Kiyapakalipat iran ko Alongan a Kapamagitong.

27. Na da ko kiya-aduna Mi ko Langit a go so Lopa go so nganin a lut a dow nan i ba ilang! Giyoto man i arangan o siran a Miyamangongkir! Na sangat a siksa a bagiyaniyan o siran a Miyamangongkir ko Naraka!

28. Ba Ami babaloya so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a lagid o Puphaminasa ko Lopa? Antawa-a ba Ami

babaloya so khipanananggila, a lagid o manga Bara-dosa?

29. (Giya i na) Kitab a Initoron Ami Sukaniyan si-i Ruka, a Piya-kandakulan sa mapiya, ka-a niran Manggudaguda so manga Ayat Rukaniyan, go an Kasaboti o adun a manga Sabot iyan.

30. Na ini bugai Ami ko Da-wood so (Wata Iyan a) Solaiman,-Miyakapiyapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphananangoran (ko Allah)!

31. Gowani a Pakimasa-an ko Solaiman ko Kagabi-gabi so manga Koda a manga Gaga-an;

32. Na Miyatharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Miyatomo Akun so kabaya ko Mapiya (sa doniya), a di so Tadam ko Kadnan Ko,- taman sa miyakadalong (so Alongan) ko runding:

33. (Pitharo o Solaiman:) Ndo-dun niyo siran Rakun. Na Phiphonian Niyan mamotol sa manga Ai go manga Lig.

34. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami so Solaiman: Ka Piyakidarpan Ami so Korsi Iyan sa isa a lawas: Oriyan niyan na Mithaobat:

35. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Napi-i Yakongka, go Bugi Yakongka sa Kadatu, a da-a Kapatotan non a isa bo ko oriyen Ko: Mata-an! A Suka na Suka so Puphamumugai.

36. Na Piyakaphasiyonot Ami Ron so ndo, a Pushambur sabap

ko Sogowan Niyan, a malanat, a apiya anda Niyan Puphaka-antapa,-

37. Go so manga Shaitan, a tanan Pababalai, go Panininub,-

38. Go so manga pud a khipapatongun ko manga Sangkali.

39. (Pitharo Ami ron a) Giyaya na Pamumugayan Ami: Na Pamumugai Ka, o di na Kakaputingka, sa da-a Kapamagitong.

40. Na Mata-an! A adun a bagiyen Niyan si-i Rukami a titho a Kapakarani, go mapiya a khandandan.

41. Na Aloyangka so Oripun Ami a Ayyob. Gowani na ini Pangangarapan Niyan ko Kadnan Niyan: A Mata-an! A Sakun na Minisogat Rakun o Shaitan so do-ka o go so siksa!

42. (Pitharo-on:) Dasulun Ka so Aingka: Giyaya na Papaigowai a Matunggao, go Inomun.

43. Na inibugai Ami Ron (bo) so manga Ta-alokon, a go so lagid iran a inibabid kiran,- a Limo a phoon Rukami, go Pananadum, o adun a manga Sabot iyan.

44. Go (Pitharo-on:) Kowa-an Ka so Limangka sa sakukhum a Rasa-as, na luphadun Ka (ki Karomangka): Ka Dika Kasapa-an. Mata-an! A Sukami na Miyato-on Ami Sukaniyan a Mapantang. Sayana a mapiya a Oripun! Mata-an! A Sukaniyan na Puphangongonotan (ko Allah)!

45. Go Aloyangka so manga Oripun Ami a so Ibrahim, go so Ishaq, go so Yaqoub, a manga Babagur, go manga ala i Pandapat.

46. Mata-an! A Sukami na initolabos Ami Kiran so tolabos a Pananadum ko Ingud (a Akhirat).

47. Go Mata-an! A siran si-i ko Hadapan Nami, na pud dun ko Miyangapipili a manga Pipiya.

48. Go Aloyangka so Ismail, go so Al-Yasha, go so Zulkifli: Na tanan Pud ko manga Pipiya.

49. Giyaya na Pananadum: Na Mata-an! A ruk o Khipananangila, so titho a Mapiya a khandodan,-

50. Manga Sorga a Tatap, a Khiluluka-an Kiran so manga Pinto;

51. Gi-i siran ro-o Shasandasan-dang; Puphananawag Si-ran ro-o sa manga Onga a Madakul, a go manga Inomun;

52. Go manga Ikapud Iran so manga Thatangka i Kailai (a manga Bai), a Murusharusha.

53. Giyaya so idi diyandi Rukan ko Alongan a Kapamagitung!

54. Mata-an! A giyaya na titho a Pagupur Ami, a da-a ikhada Iyan;-

55. Giyaya (i khasowa),- Na Mata-an! A bagiyan o manga Malawani so titho a marata a khandodan!-

56. Naraka Jahannam!- A Phamakasolud siran non,- Na Mikharatarata a dukhai!-

57. Giyaya!- Na Ta-ami ran Sukaniyan,- A Phulikabo, go pakabunud a manga rurushik!

58. Go adun a salakao a lagid iyan, a mbarambarang (a Siksa)!

59. Kati-i so salompok a Puphamanolud a pud iyo! Da-a Kapakadadaya iran! Mata-an! A siran na Phamakasolud ko Naraka!

60. Tharo-on niran: A kuna, ka sukano na da-a Kapakadadaya iyo! Sukano i Tomiyoro rukami saya! Na miyakaratarata a Darpa!

61. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Sa dun sa Tomiyoro rukami saya,- na Omaningka-on so siksa sa takup ko Naraka!

62. Go Tharo-on niran: A ino tanowai a da-a khalilai tano ko manga Mama a sukutano naso ibibilang tano siran ko manga Rarata?

63. Ino tano khakowa siran a Pagurug, antawa-a ba da katoliki siran o manga kailai?

64. Mata-an! A giyoto man na bunar dun,- A Kapuphapawala o tao ko Naraka!

65. Tharowangka (Ya Muhamad): A Sakun na Matag Ako Puphamaka-iktiyar: Na da-a Tohan a inonta so Allah, a so isa isa a Phakaba-as,-

66. Kadnan o manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a

dowa nan,- A so mabagur, a Man-
api.

67. Tharowangka: A Sukaniyan
na Tothol a Mala,-

68. Sukano na tatalikhodan niyo
to!

69. Da-a Kata-o Akun ko Pag-
tao a Maporo, gowani ko Pupha-
numbag Siran.

70. Da-a Kaphagilahami Rakun:
A Rowar sa Sakun na matag Pu-
phamaka-iktiyar a Mapayag.

71. Gowani na Pitharo o Kad-
nan Ka ko manga Malaikat: Mata-
an! A Sakun na Magadun Ako sa
Manosiya a pho-on sa lipao (a giyo-
to so Adam):

72. Na amai ka Imasadun Ko
Sukaniyan, go Masokan Ko Suka-
niyan sa Niyawa, na Sondong kano
Rukaniyan, a Pangangalimbaba-an
kano.

73. Na Miyangalimbaba-an so
manga Malaikat, a tanan Siran lan-
gon:

74. Inonta so Iblis: Ka Mimar-
atabat, go miyabaloi a pud ko
Miyamangongkir.

75. Pitharo (o Allah): Hai Iblis!
Antona-a i miyakarun Ruka ko Ka-
phangalimbaba-an Ka ko Inadun
Ko a minggolalan ko Bagur Akun?
Ba Ka Mimaratabat? Antawa-a ba
Ka miyabaloi a pud ko Miphapa-
poro?

76. Pitharo Iyan: A Sakun i
Mapiya a di Sukaniyan: Inadun
Akongka a pho-on sa Apoi, na In-
adun Ka Sukaniyan a pho-on sa
Lipao.

77. Pitharo (o Allah): Na Awaka
(pho-on ko Sorga): Ka Mata-an! A
Suka na Inibowang.

78. Go Mata-an a Mikolob
Ruka so Morka Akun taman ko
Alongan a Kapamalas.

79. Pitharo Iyan: Kadnan Ko!
Na pakinayaon Ka Rakun taman
ko Alongan a Kaoyaga Kiran.

80. Pitharo (o Allah): Na Mata-
an! A Suka na pud ko Phamaka-
nayao-

81. Taman ko Alongan o wakto
a Mapupunto.

82. Pitharo Iyan: Na Ibut ko
Bagur Ka, ka Mata-an a dadagun
Ko siran ndun langon,-

83. Inonta so manga Oripun Ka
a pud Kiran, a manga Tolabos

84. Pitharo (o Allah): Na so
Bunar (na Sakun),- Go so Bunar i
Putharo-on Ko-

85. Mata-an a ipuno Akun ndun
ko Naraka Jahannam so pud Ka,-
A go so tao a Miyonot Ruka a pud
kiran, a murakhurakhus kano.

86. Tharowangka: A da-a Phan-
gunin Ko rukano sa makapantag
saya a sokai, go kuna a ba-a Ko
pud ko Puphamangin.

87. Da ko Sukaniyan (a Qur-an) inonta na Pananadum o manga Kadun.

88. Na Mata-an a katokawan niyo dun so Totholan Rukaniyan ko oriyen o masa.

Surah Al-Zumar-39

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Kinitoronun ko Kitab na pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

2. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab sabap ko Bunar: Na Showasawatangka so Allah, a Totolabosangka Rukaniyan so Okit ko Kapaginutao.

3. Tanodan, ka ruk o Allah so okit a Tolabos. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan (na Pitharo iran): Da-a Kapushimba ami kiran a rowar sa angkami ran mapakarani ko Allah sa Samporna a kadashug. Mata-an A so Allah na Khokomun Niyan siran si-i ko nganin a siran na di siran non Phagayonayon. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na bokhag, a Miyongkir.

4. O kabaya o Allah a Khowa sa Wata, na Mata-an a Mamili ko Phagadunun Niyan sa kabaya Iyan: Soti Sukaniyan! Sukaniyan so Allah, a isa isa, a Phakaba-as.

5. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar: Ipu-kholob Iyan so Gagawi-i ko Daondao, go Ipu-kholob Iyan so Daondao ko Gagawi-i: Go Piyakaphasiyonot Iyan so Alongan a go so Olan: Oman i isa kiran na Phagokit si-i ko ta-alik a miyapunto. Ba di Sukaniyan so Mabagur,- A Manapi?

6. Inadun kano Niyan a pho-on ko Ginawa a isa: Oriyan niyan na Inadun Niyan, a Miyakapo-on non so Karoma Niyan; go Inadun Niyan rukano so manga Ayam a Walo a nggaganapa: Phagadun-un Kano Niyan si-i ko manga Tiyan o manga Ina iyo, sa isa a Ka-adun, ko oriyen o isa a Ka-adun, si-i ko manga lilibotung a tulo (lapis). Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo: Ruk Iyan so Kapa-ar. Da-a Tohan inonta Sukaniyan: Na andamanaya i Kaputhalikhod iyo?

7. Amai ka Mongkir kano, na Mata-an! A so Allah na da-a singanin Niyan rukano; go di Niyan Ikhawat ko manga Oripun Niyan so Kaongkir: Na o Panalamat kano, na Ikhawat Iyan oto rukano. Na di kha-awidan o ma-awid so awid o salakao. Oriyan niyan na si-i bo ko Kadnan niyo so Khandodan niyo, na Phanotholun Niyan rukano so Pingolaola niyo. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko shishi-i ko manga Rarub.

8. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni ko Kadnan Niyan, a Pupanangoran si-i Rukaniyan: Oriyan niyan na

igira a bigan Niyan sukaniyan sa Limo a pho-on Rukaniyan, na kalipatan niyan so Kiyapanguni niyan non gowani, go Mumba-al sa manga Saginda o Allah, ka-a niyan Mipanadag ko Lalan Rukaniyan. Tharowangka: A sawitingka so Kiya-ongkir ka sa maito: Mata-an! A suka na pud ko manga tao ko Naraka!

9. Ino so tao a sukaniyan na Puphangongonotan ko manga oras ko kagagawi-i a Somosodod go Gomaganaat a Ika-aluk iyan so (siksa ko) Akhirat, go a arapun niyan so Limo o Kadnan Niyan- (ba lagid o tao a di Phangongonotan)? Tharowangka: A ba magishan so manga Tata-o a go so di manga Tata-o? Aya bo a phakatanodon na so adun a manga Sabot iyan.

10. Tharowangka ko manga Oripun Ko a so Miyamaratiyaya! A Kalukun niyo so Kadnan niyo. Adun a ruk o siran a Miphipyapiya sangkai a doniya a Mapiya (si-i ko Akhirat). Na so Lopa o Allah na maolad! Ithoman ndun sa Tarotop ko manga Papantang so Balas kiran sa di khaitong!

11. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ini Sogo Rakun a Kashowasowata Ko ko Allah a Totolabosun Nakun Non so okit ko Kapaginutao;

12. Go ini Sogo Rakun ka ana Ko mabaloi a paganai ko Mimbayorantang (Rukaniyan).

13. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na ikhaluk Akun amai ka

sorangun Ko so Kadnan Ko, so siksa ko Alongan a mala.

14. Tharowangka: A so Allah i Pushowasowatun Ko, a Totolabosun Nakun Non so okit Akun:

15. Na Showasowata niyo so nganin a kabaya iyo a salakao Rukaniyan. Tharowangka: A Mata-an! A aya manga logi na so liyogi ran so manga ginawa iran a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah: Tandonan ka giyoto man na sukaniyan so kalogi a Mapayag!

16. Ruk iran ko kaporowan niran so milapilapis a Apoi, go si-i ko kababa-an niran so milapilapis (a Apoi): Giyoto man na ipuphangangaluk oto o Allah ko manga Oripun Niyan (Pitharo Iyan): Hai manga Oripun Ko! Na Onoti Yako niyo!

17. Na so piyamakawatanan niran so Tagot,- ka o ba iran Mashimba sukaniyan,- go Miyananangoran siran ko Allah,- Na bagiyan niran so Tothol a mapiya: Na Puphamanoholingka sa mapiya so manga Oripun Ko,-

18. A siran so Puphamakinugun niran so Katharo, na Phagonotan niran so mapiya on: Siran man so Pinggonanao siran o Allah, go siran man na siran so manga papantas i akal.

19. Ino so miyatangkudon so Katharo a siksa: Bangka khasabut so tao a matatago ko Naraka?.

20. Ogaid na so inikaluk iran so Kadnan niran, na adun a bagiyan

niran a manga Darpa a Maporo, si-i ko Kaporowan niyan so manga darpa a maporo a Pimbabalai: Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig: Diyandi o Allah: Di Pundorat so Allah ko diyandi.

21. Bangka da Mailai a Maturan! A so Allah na Piyakatoron Niyan pho-on ko Kawang so ig, na Piyakasunup Iyan noto ko Puphamangumbowatan a ig ko Lopa? Oriyan niyan na Puphakagumaon Niyan sa sabap Rukaniyan, so Pur a mbidabida so manga Waruna niyan: oriyen niyan na puphurorang; na Pukhailaingka sukaniyan a Puphakabinaning; oriyen niyan na pumbalowin Niyan noto a roput. Maturan! a adun a matatago ro-o man a titho a undao ko manga papantas i akal.

22. Ino so tao a piyakalowag o Allah so Rarub iyan makapantag ko Islam, na sukaniyan na si-i ko Sindao a pho-on ko Kadnan Niyan, (ba lagid o piyarkat Iyan so poso iyan)? Na sangat a siksa a ruk o khitutugas so manga poso iran ko Tadam ko Allah! Siran man i matatago ko kadadag a Mapayag!

23. So Allah na Initoron Niyan so Lubi a Mapiya a Tothol, Kitab a Makapushasaginda i, a gi-i makhasokaso: A puthabadun sa po-on Rukaniyan so manga kobal o siran a ika-aluk iran so Kadnan niran; oriyen niyan na pulumuk so manga kobal iran a go so manga poso iran ko Tadam ko Allah. Giyoto man so (Qur-an) Torowan o Allah: A Thoro-on Niyan sa sabap Rukani-

yan so tao a kabaya Iyan; na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

24. Ino so tao a khatampar iyan so Paras iyan ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah, (ba lagid o phakalidas ko siksa)? Na Tharo-on ko manga Darowaka: Ta-ami niyo so pishokat iyo (a marata)!

25. Tomiyaplis so Miya-ona an niran, na miyakatalingoma kiran so siksa ko di ran kapakai inungka.

26. Na Piyakita-aman kiran o Allah so Kahina-an ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhira i Lubi a mala, o siran na katawi ran!

27. Na Sabunsabunar a Inumbalalan Nami ko manga Manosiya, si-i sangkai a Qur-an so oman i ibarat, ka-an siran makatanod.

28. Puphangadi-an a basa Arab, a da-a bukhogon: Ka-an siran Makapananggila.

29. Mimba-al so Allah sa ibarat: Mama a kathotompotompokan sukaniyan, o di phamagayonayon, go Mama a kabisa o isa a Mama: Ba mulagid a dowaya a ibarat? So podi na ruk o Allah! Kuna, ka so kadakulan kiran na di ran katawan.

30. Mata-an! A Suka na Phatai, go Mata-an! A siran na Phamatai.

31. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano ko Alongan a Qiyamah, si-i ko Hadapan o Kadnan niyo, na Pushasawala kano.

32. Na ba adun a makalawan a Darowaka ko tao a tiyokasan niyan sa Kabokhag so Allah, go Piyakambokhag iyan so Bunar gowani a makatalingoma-on; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa o Miyamangongkir?

33. Na so Minitalingoma Niyán so Bunar, a go so Minaron-na siran man so siran i Khipanananggila.

34. Mapumbagiyan niran so nganin a kabaya iran, si-i ko Kadan niran: Giyoto man i Balas ko Miphipiyapiya:

35. A giyakapululasa kiran o Allah ko marata ko Pinggolaola iran, go giyakimbalsun Niyán kiran ko Balas Kiran, a pantag o Ma-piya a Pinggolaola iran.

36. Ba di so Allah i Maka-a angkos ko Oripun Niyán! Na ipu-phangangaluk iran Ruka so siran a salakao ko Allah! Na sa dun sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Maka-punggonanao ron.

37. Na sa dun sa tao a Toro-on o Allah, na da-a Makadadagon. Ba di so Allah i Mabagur, a Khiruk ko Kandadanug?

38. Na Ibut a isha-an Ka kiran: O antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Putharon niran ndun: A so Allah. Tharowangka: Aiguda iyo ko Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,-o paka-antapi Ako o Allah sa Morala, ba siran i phamakapokas ko Morala Niyán?- o di na paka-antapan Nako

Niyán sa Limo, ba siran i phamakarun ko Limo Iyan? Tharowangka: A Ka-a angkosan Nako o Allah! Sukaniyan i Sasarigan o Khisasarig.

39. Tharowangka: Hai pagtao Akun! Nggalubuk kano si-i ko tindug iyo: Mata-an! A Sakun na Gomagalubuk (mambo): Na kato-kawan niyo bo,-

40. So tao a khatalingoma-an sukaniyan a siksa a phakarondanun Niyán, go khatana-an sukaniyan a siksa a Tatap.

41. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a ruk o manga Manosiya si-i ko Bunar. Na sa dun sa tao a komudug ko ontol, na ruk o ginawa niyan: Na sa tao a Tharidadag, na khadadag sa si-i bo phakatana si-i rukaniyan. Kuna a ba Suka i somisiyap kiran.

42. So Allah na Puthanganun Niyán so manga Niyawa ko wakto a Kapatai niyan; go (Puthanganun Niyán) so da pun Matai si-i ko Katotoroga-on: Na phagurunun Niyán so Piyakanggolalan Niyán non so Kapatai, go Pumbotawanun Niyán so salakao ron, taman ko talik a miyapunto. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a mangga Tanda ko Pagtao a Puphamimikiranun niran.

43. Ino siran khowa sa salakao ko Allah a phamangogop? Tharowangka: A ti apiya pun siran na da-a kapa-ar iran a maito bo, go da-a sabot iran?

44. Tharowangka: A ruk o Allah so kapangongogopan langon: Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Oriyan niyan na Ron kano Phamakandoda (ko Alongan a Qiyamah).

45. Na igira a miya-aloi so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na masingai so manga poso o siran a di Mapaparatiyako Akhirat; na igira a miya-aloi so salakao Rukaniyan, na sa maoto na siran na Pukhababaya siran!

46. Tharowangka: Ya Allah! A Miyadun ko manga Langit a go so Lopa! A Mata-o ko Gaib a go so Mapayag! Suka i Khokom ko manga Oripun Ka si-i ko nganin a siran na shosoransorang siran non.

47. Na opama ka Mata-an! a Ruk o siran a Mindadarowaka so matatago ko Lopa langon, go so lagid iyan na ibabidon, na Mata-an a iya-on niran noto sa ginawa iran ko marata a siksa ko Alongan a Qiyamah: na mapayag kiran pho-on ko Allah, so da iran masar a Pandapat (a mbarambarang a siksa)!

48. Go Mapayag kiran so manga rarata a Pinggalubuk iran, go Katangalan siran o Piyamagurugan niran (a siksa)!

49. Na igira a miyasogat so Manosiya a Morala, na Manguni Rukami: Oriyan niyan na igira bigan Nami sukaniyan sa Limo a pho-on Rukami, na Tharo-on niyan: A aya bo a kinibugan rakun non na makapantag ko Kata-o! Kuna, ka giyoto na tupung, na ogaid na so

kadakulan kiran na di iran katawan!

50. Sabunar a Pitharo aya o siran a Miya-ona an niran! na da kiran makanggai a gona so Pishokat iran.

51. Na Miyasogat siran o manga rarata a Pishokat iran. Na so Mindadarowaka a pud ko siran naya-na khasogat siran ndun o manga rarata a Pishokat iran, go di siran mama-kapalagoi!

52. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah na Puhakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan, go Puhakasimpitun Niyan! Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a manga Tanda ko Pagtao a Khipaparatiyaya!

53. Tharowangka: Ko manga Oripun Ko a so Kiyapumalawaniyan niran so manga ginawa iran, a di kano khada-i sa Panginam ko Limo o Allah: Mata-an! A so Allah na Punapin Niyan so manga dosa langon: Mata-an naya! A Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

54. Go ndod kano ko Kadnan niyo, go Mbayorantang kano Rukaniyan, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa: A sa oriyaniyan na di kano Katabangan.

55. Go onoti niyo so (Qur-an a) mapiya a so Initoron rukano a pho-on ko Kadnan niyo, ko da pun kapakatalingoma rukano o siksa a Mitalumba, a sukano na di niyo mai-inungka!-

56. Ka o ba Matharo o ginawa: I hai Miyakasundit ako!- Sa kiyandimatagako ko onot ko Allah, go Mata-an a miyabaloi ako a minitapi dun ko mamakasodi!-

57. O di na Matharo iyan: A opama ka Mata-an! a so Allah na Tiyo-ro ako Niyan, na Miyabaloi ako dun a pud ko Miyamananggih-la!-

58. O di na Matharo iyan ko wakto a kasandungi niyan ko siksa: A o ba bo Mata-an! A adun a kapakakasoi akun (sa Doniya), na mabaloi ako a pud ko miphipiya-piya!

59. Owai na, Sabunar a Miyakatalingoma ruka so manga Ayat Akun, Na Piyakambokhag ka Sukaniyan: Go Pimaratabatan ka, na miyabaloi ka a pud ko Miyamangngkir!

60. Na si-i ko Alongan a Qiyamah na Mailaingka so siran a Miyamamokhag makapantag ko Allah;- A so manga Paras iran na Miyamangintukintum; ba da-a matatago ko Naraka Jahannam a darpa a bagiyon o manga Takabor?

61. Na isabut o Allah ko siran a Miyamananggihla so kapakasulang iran sa Maliwanag: Da-a khisogat kiran a marata, go di siran Makapumboko.

62. So Allah i Miyadun ko langowan taman, go Sukaniyan si-i ko langowan taman i Somisiyapon.

63. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Na so

Miyamangngkir ko manga Ayat o Allah,-na siran man na siran i manga logi.

64. Tharowangka: Ba so salakao ko Allah i ishogo iyo Rakun a Pushowasowatun Ko, Hai da-a manga mulung iyan?

65. Na Sabunsabunar a ini Ilaham Ruka,- go si-i ko siran a Miyana an Ka,-A Mata-an a o Panakoto Ka, na Mata-an a mailang dun so Amal Ka, go Mata-an a khabaloi Ka dun a pud ko manga logi.

66. Ogaid na so Allah i Showasowatangka, go tapi Ka ko Miyamanalamat.

67. Na da iran sula-an ko Allah so patot a Kala Iyan, a so Lopa langon na Kukumusun Niyan ko Alongan a Qiyamah, go so manga Langit na Phangalololon ko Kawanan Niyan: Soti Sukaniyan! Go Maporo a Ka-a awat Iyan ko Ipuhanakoto iran!

68. Na iyopun so Sanggakala, na Mamatai so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa, inonta so kabaya o Allah. Oriyan niyan na iyopun puman noto sharoman, na sa maoto na siran na khipakatitindug a nomanayao siran (a antona-a i ikhidiya kiran)!

69. Na lomiwanag so Lopa sa sabap ko Sindao o Kadnan Niyan: Go nggomonun so Daptar; go pakadarpa-an so manga Nabi, a go so manga saksi; go Ikokom kiran so Bunar; a siran na di siran Kasalimbotan.

70. Go itoman sa tarotop ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; na so Allah i Mata-o ko gi-i ran nngolaola-an.

71. Na idundug so Miyaman-gongkir si-i ko Naraka Jahannam a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka makaoma siran non, na kaluka-an so manga Pinto iyan. Na Tharo-on kiran o khisisiyapon: A ba rukano da Makatalingoma so manga Sogo a pud rukano, a kapuphangadi-an niyan rukano so manga Ayat o Kadnan niyo, go Mipuphamaka-iktiyar iran rukano so Kapakambabaratumowa sa Alongan niyo wai? Tharo-on niran: Ungkaino da: Na ogaid na Miyatangtud so Katharo o siksa ko Miyamangongkir!

72. Tharo-on (kiran): Solud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, sa makakakal kano ron: Na Mikharatarata a Darpa o manga Takabor!

73. Na idolog so Miyamangon-gonotan ko Kadnan niran si-i ko Sorga a Khokhoyokhoyog: Taman sa amai ka Makatalingoma siran non, a Kaluluka-an so manga Pinto iyan; na Tharo-on kiran o Khisisiyapon: Kalilintad a si-i rukano! Manga pipiya kano! na Pamanolud kano ron, sa Makakakal kano ron.

74. Go Tharo-on niran: So Podi na ruk o Allah, a so Tiyoman Niyan rukami so Diyandi Iyan, go Piyakipangowarisan Niyan rukami so Lopa: Sa Pundarupa kami ko Sorga sa sadun sa kabaya ami: Na sayana

a mapiya a Balas ko Miyamagamal (sa mapiya)!

75. Na Mailaingka so manga Malaikat a khokoliling siran ko mulilyota ko Aras, a Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Ikom kiran so ontol, na Tharo-on: A so Podi na ruk o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

Surah Al-Mu'min (Ghafir)-40

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan ro-o.

2. So Kinitoron o Kitab na phon ko Allah, a Mabagur, a Mata-o,-

3. A Puphakada ko Dosa, go Putharima ko Taobat, a Mailot i Kandadanug, a Khiruk Ko Kakaya-an. Da-a Patot a Pushowasowatun a inonta Sukaniyan: Si-i Rukaniyan so Khabolosan.

4. Da-a puphamawal ko manga Ayat o Allah a rowar ko siran a Miyamangongkir. Na o ba Ka Malimpang o gi-i ran kathotogalin ko manga Ingud!

5. Tomiyaplis ko Miya-ona an niran, so Pagtao o Nuh, go so Mithampotamong ko oriyen niran; go piyagungutan o omani pagtao so Sogo kiran, ka mbiyagun niran Sukaniyan, go ini Pamawal iran so Ribat, ka imbinasa iran noto ko Bunar: Na siniksa Akun siran! Na

antona-a i miyambutad o siksa Akun (kiran)!

6. Na giyaya dun i Kinitoman o Katharo o Kadnan Ka ko siran a Miyamangongkir; a Mata-an! A siran i manga tao ko Naraka!

7. So Khitatanggong ko aras a go so Makaliliyoton na Iputhasbik iran so Podi ko Kadnan niran; go Paparatiyaya-an niran Sukaniyan; go Ipuphanguni ran sa Ma-ap so Miyamaratiyaya (gi-i ran Tharo-on:) Kadnan Nami! Miyarangkom Ka so langowan taman, a Limo, go Kata-o; na Puma-apingka so siran a Mithataobat, go kidug iran so Lalan Ka; go Pakalidasangka siran ko siksa ko Naraka Jahim!

8. Kadnan Nami! Go Pakasoludangka siran ko manga Sorga a Tatap, a so inidiyandi i Ka kiran, rakhus o Miyamaginontolan ko manga Lokus iran, go so manga Karoma iran, go so manga Moriran a tao! Mata-an! A Suka na Suka so Mabagur, a Maongangun;

9. Go Pakalidasangka siran ko manga rarata; ka sadun sa Pakalidasun Ka ko manga rarata sa Alongan noto,- na Sabunar a ini Kalimo o Ka sukaniyan: Na giyoto man na Sukaniyan i Da-ag a lubi a Mala.

10. Mata-an! A so Miyamangongkir na Puphamakalangkapun kiran: A Mata-an a so Rarangit o Allah na Lubi a Mala a di so Rarangit iyo ko manga ginawa niyo, gowani ko Ipundolon rukano so Paratiyaya na Phagongkirun niyo.

11. Tharo-on niran: Kadnan Nami! Biyono Kamingka sa miyaka-dowa, go Inoyag Kamingka sa miyakadowa! Na ini pagikral ami so manga Dosa-mi; na ba adun a okit a kapakaliyo wami (pho-on ko Naraka)?

12. (Tharo-on o Allah:) Giyoto man na sabap sa Mata-an naya! A igira ini Panolon so Allah a Isa Isa Sukaniyan, na Phagongkirun niyo; na amai ka Pushakotowan Sukaniyan, na Pupharatiyaya-an niyo! Na so Kokoman na ruk o Allah, a Maporo, a Lubi a Mala!

13. Sukaniyan so Puphakiilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan, go Puphakatoronan Kano Niyan pho-on ko Kawang sa riskhi (a oran): Na da-a Phakatanodon a rowar ko Puphananangoran (ko Allah).

14. Na Showasowata niyo so Allah sa totolabosa niyo Rukaniyan, so okit ko Kapaginutao, apiya pun Miyagowad so Miyamangongkir.

15. Puphoro ko manga Daradat, a khiruk ko Aras: Iputhoron Niyan so Wahy po-on sa Sogowan Niyan ko tao a kabaya Iyan ko manga Oripun Niyan, ka-a Niyan Kapaki-iktiyari so alongan a Kapakamba-baratumo-wa,-

16. Si-i ko Alongan a siran na mabayar siran: Da-a Makapagma kiran ko Allah a maito bo. (Tharo-on o Allah:) Antawa-a i khiruk ko Kapa-ar sa Alongan nai? Ruk o Allah, a Isa Isa, a Phakagaga!

17. Sa Alongan nai na Imbalas ko oman i ginawa so Pinggalubuk iyan; da-a Kapanalimbot sa Alongan nai, Mata-an! A so Allah na Maga-an i Kapamagitong.

18. Na Paki-iktiyaringka kiran so gawi-i a Puphakarani, masa a so manga poso na mongkug ko manga korokom, a Khipakamboboko. Da-a bagiyon o manga Darowaka a gomagut (kiran) sa ginawa; go da-a Phangongogopan a Khatarima.

19. Katawan Niyan so gi-i Kandonsiyan o manga Mata, go so Pagu-uma-an o manga Rarub (a manga pamikiran).

20. Na so Allah na Ipuhhokom Iyan so Bunar: Na so Puphanongganowin niran a salakao Rukanian, na da-a Khikokom iran a maito bo. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphakanug, a Puhakailai.

21. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-aniran mailai o antona-a i miyambutad o Kiya-akiran ko siran a Miya-ona an niran? Miyabaloi siran a siran i Lubi a di siran i bagur, go manga rarad ko Lopa: Na siniksa siran o Allah sabap ko manga Dosa iran, go da-a miyabaloi a miyakalinding kiran ko (siksa o) Allah.

22. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na minitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a Karina, na Inongkir iran: Na siniksa siran o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mabagur, a Mailot i Kandadanug.

23. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Musa, rakhus o manga Tanda Ami, go Katantowan a Mapayag.

24. Si-i ko Pir-aon, a go so Haman, go so Qaroun; na ba iran ndun Pitharo: a balik Mata, a Lubi a Bokhag!

25. Na kagiya a miyoma Niyan kiran so Bunar, a pho-on ko Hadapan Nami, na Pitharo iran: A Pamonowa niyo so manga Wata a Mama o siran a Miyamaratiyaya a pud Iyan, na Oyaga niyo so manga Babai kiran; na da ko Antangan a Marata o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

26. Na Pitharo o Pir-aon: Botawani ako niyo ka Bono-ongko so Musa; go Tawaga Niyan i Kadnan Niyan! Mata-an! A Sakun na Ipuhhawan Nakun o ba niyan Kasambi-i so okit iyo, o di na ba Niyan Mapayag ko Lopa so Kapaminasa!

27. Na Pitharo o Musa: A Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo pon ko oman i Takabor a di Mapaparatiyaya ko Alongan a Kapamagitong!

28. Na Pitharo o Mama a Mapaparatiyaya (a si Hazqil) a pud ko manga Tonganai o Pir-aon, a Paguuma-an Niyan so Paratiyaya Niyan: Ino niyo Mbono-on ko Mama a gi-i Niyan Katharowa: Sa aya Kadnan Ko na so Allah-a Sabunar a Minioma Niyan rukano so

manga Rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan niyo? Na o Sukaniyan na bokhag, na Phakatana-on so Kabokhag Iyan; o Sukaniyan na Mumamata-an, na Khisogat rukano so saba-ad ko Ipuphangangaluk Iyan rukano: Mata-an! A so Allah na di Niyan Punggonana-on so tao a sukaniyan na Mumamalawani a Bokhag!.

29. Hai Pagtao Akun! Ruk iyo so Kadatu sa Alongan nai: Makadada-ag kano ko Lopa: Na antawao non i makatabang rukutano ko siksa o Allah amai ka Makaoma Rukutano? Pitharo o Pir-aon: Da-a ithoro akun rukano a rowar ko Mapipikir akun; go da-a Punggonanaowangko rukano a rowar ko lalan a ontol!

30. Na Pitharo o Miyamaratiyaya: Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ipukhawan Nakun sukano ko lagid o masa o Mithampotampong!-

31. Lagid o Miyasowa o Pagtao o Nuh, go so Ad, go so Samood, go so Miya-orijan niran: Na kuna o ba kabaya o Allah i Kasalimboti ko manga Oripun (Niyan);

32. Go Hai Pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na ikhawan Nakun sukano ko Alongan a Kathatawaga;-

33. Alongan a Tomalikhod kano a Puphamalagoi kano: Da a makalinding rukano pho-on ko (siksa o) Allah: Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Makanggonanao ron.

34. Na Sabunsabunar a Mini talingoma Rukano o Yusuf gowani so manga Rarayag a Karina, na da kano dun pagukar ko Kashasangka ko Minitalingoma Niyan rukano to: Taman sa kagiya Matai, na Pitharo iyo: A da dun a Shogo-on o Allah ko orijan Niyan a Sogo. Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a sukaniyan na Mumamalawani a Shasangka;

35. Siran na Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah, a da-a Katantowan a Miyakatalingoma kiran. Miyakala a Rarangit a pho-on ko Allah go pho-on ko siran a Miyamaratiyaya. Lagid man noto a Kapupharkata o Allah ko oman i poso o Takabor, a tuthugas.

36. Na Pitharo o Pir-aon: Hai Haman! Mbalain na Kongka sa Bantabantai, ka-a Nako Misampai ko manga lalan,-

37. A manga lalan ko manga Langit, ka-a Nakun kabantai so Tohan o Musa: Ka Mata-an! A Sakun na ikakarang Ko dun Sukaniyan sa Bokhag! Na giyoto man i Kiyapharasi ko Pir-aon ko Marata ko Amal Iyan, go Kiyabalambanan ko lalan (a ontol); na da ko antangan a marata o Pir-aon inonta na matatago ko kalogi.

38. Na Pitharo o Miyamaratiyaya: Hai Pagtao Akun! Onoti Yako niyo: Ka Thoro-on Ko sukano ko lalan a ontol.

39. Hai Pagtao Akun! Giyangkai a Kaoyagoyag ko doniya na matag sagad a Kapiiya ginawa: Na Mata-

an! A so Akhirat na giyoto i Darpa a Tatap.

40. Sa tao a nggalubuk sa Marata na da-a Imbalason a rowar ko lagid iyan: Na sa tao a nggalubuk sa mapiya-a Mama o di na Babai-a sukaniyan na Mapaparatiyaya,- na siran man i Phamakasolud ko Sorga: Puhagupurun siran ro-o sa da-a Pithatamanan niyan;

41. Go Hai Pagtao Akun! Ino Wako wai a Ipuhawag Akun rukano so Kapakasulang sa Maliwanag na aya Ipuhawag iyo Rakun na so Apoi (ko Naraka)!

42. Puthawagun Nako niyo ka-a Nakun Maongkir so Allah, go Anakun non Misakoto so da-a Kata-o Akun non; na Sakun na Ipuhawag Akun rukano so (Allah a) Mabagur, a Manapi!

43. Matatangtud a so Ipuhawag iyo Rakun sukaniyan na da-a Khatarima iyan a Panguni si-i sa Doniya, go da si-i sa Akhirat; go Mata-an! A si-i tano Phakandod ko Allah; Na Mata-an! A so manga Malawani na siran i manga tao ko Naraka!

44. Na Kataduman niyo dun so Katharo Akun rukano; na Isasarig Akun so tindug Akun ko Allah: Mata-an! A so Allah i Phagilai ko manga Oripun (Niyani).

45. Na inilidas Sukaniyan o Allah ko manga rarata a Antangan niran; na Kiyatangkalas so Pagtao o Pir-aon o marata a siksa.

46. So Apoi na Pushandigun siran non, ko Kapita-pita go so Kagabi-gabi: Na si-i Ko Alongan a Kapakatindug o Bangkit (na Tharoon o Allah:) Pamakasoluda niyo so Pagtao o Pir-aon ko Sangat a siksa!

47. Na so Masa a Phapawala siran ko Naraka! Na Tharoon o manga lolobai ko siran a Miyamanakabor: A Mata-an! A sukami na miyabalo kami a Phagonot rukano: Na ino sukano khalinding kami niyo ko saba-ad ko Apoi?

48. Tharoon o siran a Miyamanakabor: Mata-an! A sukutano na Palaya tano ron Khatago! Mata-an! A so Allah na Sabunar a Kiyokom Iyan so manga Oripun (Niyani)!

49. Na Tharoon o siran a Khatatago ko Naraka ko Khisisiyap ko Jahannam: Panguniya niyo ko Kadan niyo a Pakakhapan kami Niyani sa Salongan bo ko siksa!

50. Tharoon niran: Ba rukano da Mitalingoma o manga Sogo rukano so manga Rarayag a Karina? Somumbag siran: Ungkaino da; na Tharoon niran: Na Panguni kano! Na da ko Panguni o Miyamangongkir inonta na Matatago ko Karibat!

51. Mata-an! A Sukami na Thabangan Nami dun so manga Sogo Ami, a go so Miyamaratiyaya, si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go so Alongan a Kapakatindug o manga saksi (ko Alongan a Qiyamah),-

52. Alongan a di Makanggai a gona ko manga Darowaka so dao-

wa iran, go bagiyān niran so Mor-ka, go bagiyān niran so Marata a Darpa.

53. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Torowan, go Piya-kipangowarisan Nami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab (a Taurat),

54. Torowan go Pananadum a bagiyān o adun a manga Sabot iyan.

55. Na Phantangka, Mata-an! A so diyandi o Allah na Khatoman: Go Panguni ka sa Ma-ap makapan-tag ko Dosangka, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka ko Kaga-bi-gabi go so Kapitapita.

56. Mata-an! A siran a Pupha-mawalun niran so manga Ayat o Allah a da-a Katantowan a Miya-katalingoma kiran; na da a Matata-go ko manga Rarub iran a rowar ko Katakabor, a di ran bo oto Puraotun: Na Lindongka ko Allah: Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphaka-nug, a Puphakailai.

57. Mata-an so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa na Lubi a Mala a di so Kiya-aduna ko Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran katawan.

58. Na di makaphagishan so bota a go so puphakailai: Go (Sakamaoto) so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a go so Minggalubuk sa Marata. Miyakaito ito a Kapakatadum iyo!

59. Mata-an! A so Bangkit na Phakatalingoma dun: Da-a sangka a madadalumon: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di iran Paparatiyaya-an.

60. Na Pitharo o Kadnan niyo: Panguni kano Rakun, ka Tarima-an Ko rukano (so Panguni niyo): Mata-an! A so siran a Pumamara-tabatan niran so Panguni Rakun na Mamakasolud siran ndun ko Nara-ka Jahannam, a khipakarorondan!

61. So Allah so Miyadun rukano ko Gagawi-i, ka angkano ron puphakahukha, go so Daondao, a Mipuphangilailai. Mata-an! A so Allah i Tanto a Mala i Gagao ko manga Manosiya: Na ogaid na so kadakulan ko manga Manosiya na di siran Phanalamat.

62. Giyoto man so Allah, a Kadnan niyo, a Miyadun ko lango-wan taman. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na andamanaya i katalikhod iyo!

63. Lagid man noto a Kapupha-katalikhoda ko siran a aya butad iran ko manga Ayat o Allah na o Ongkirun niran.

64. So Allah so biyaloi Niyan rukano so Lopa a kaputhakna-an, go so Langit a atop, go Mimbontal rukano, na Piphiyapiya-an Niyan so Bontal iyo;- go ini Pagupur Iyan rukano so manga pipiya;- giyoto man so Allah a Kadnan niyo. Na Soti so Allah, a Kadnan o manga Ka-adun!

65. Sukaniyan so Oyagoyag: Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: Na

Showasowata niyo Sukaniyan, sa Totolabosa niyo Rukaniyan so okit ko Kapaginutao. So Podi na ruk o Allah, a Kadnan a manga Ka-adun!

66. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na inisapar Rakun so Kashowasowata Ko ko siran a Puphanongganowin niyo a salakao ko Allah,- ko Kiyapakatalingoma Rakun o manga rarayag a Karina a pho-on ko Kadnan Ko; go ini Sogo Rakun a Mbayorantang Ako ko Kadnan o manga Ka-adun.

67. Sukaniyan so Miyadun rukano pho-on sa Botha, oriyaniyan na pho-on sa Notfa, oriyaniyan na miyakapo-on sa rogo a mimbathik; oriyaniyan na Puphakaliyon kano Niyan a Wata: Oriyaniyan na angkano raotun ko kakhasad iyo; oriyaniyan na angkano mabaloi a manga lokus;- na so saba-ad rukano na tao a Puphatai ko da niyan pun kapakatowa;- go angkano raotun ko Adiyal a Miyapunto; ka-a niyo di-i manggudaguda.

68. Sukaniyan so Puphangoyag go Puphangimatai; na igira a adun a pakapunggolalanun Niyan a Sogowan, na aya bo a Putharo-on Niyan non: Na Kon, na Ma-adun.

69. Bangka da Manggudaguda so siran a Puphamawalun niran so manga Ayat o Allah? O andamanya i Katatalikhod iran?-

70. Siran so Piyakambokhag iran so Kitab, go so ini Sogo Ami Sukaniyan ko manga Sogo Ami: Na katokawan niran ndun,-

71. Ko masa a so manga patong na matago ko manga lig iran, na go so manga rantai,- na tonda-an siran,-

72. Ko Phulikabo a ig; oriyaniyan na pakakadugun siran ko Apoi;

73. Oriyaniyan na Tharo-on kiran: Anda so Ipuphamanakoto niyo-

74. A salakao ko Allah? Isumbag iran: Diyorat kami ran: Kuna, ka da-a Piyanongganoi ami gowani, a maito bo. Lagid man noto a Kandadaga o Allah ko Miyamangongkir.

75. Giyoto man na sabap ko Kiyakhariyala iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko Kiyambotakal iyo.

76. Pamanolud kano ko manga Pinto o Naraka Jahannam, a Makakakal kano ron: Na Miyakaratarata a Darpa o manga Takabor!

77. Na Phantang Ka: Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar: Na amai ka Paki-ilai Ami Ruka so saba-ad ko idi diyandi Ami kiran,- o di na tanganun Nami Suka,-na si-i siran Rukami bo Phamakandoda.

78. Na Sabunsabunar a Somiyogo Kami sa manga Sogo a Miyaona an Ka: So saba-ad kiran na tao a Piyanothol Ami Ruka, na so saba-ad kiran na da Ami Ruka Panothola. Na da mapatot ko Sogo a ba adun a Mitalingoma Niyan a Tanda

inonta o sabap ko Idin o Allah: Na amai ka Makaoma so Sogowan o Allah, na Mikokom so Bunar, na malogi ro-o dun so minggalubuk sa ribat.

79. So Allah so Miyadun rukano ko manga Ayam, ka angkano gi-i Makakhoda ko saba-a don, go so saba-adon na Pukhakan niyo;

80. Go adun a bagiyan niyo a matatago-on a manga gona,- go kagiya a niyo misampai sa sabap rukaniyan so Hadiyat a matatago ko manga Rarub iyo; go so liyawao niyan a go so liyawao o manga Kapal na Pukharoran kano ron.

81. Na Puphaki-ilai Niyan rukano so manga Tanda Iyan: Na anda ko manga Tanda o Allah i Pagong-kirun niyo?

82. Ba siran nda makandalakao ko Lopa ka-a niran Mapagililailai o antona-a i miyambutad o Kiyakiran ko siran a Miya-ona an niran? Aya butad iran na madakul a di siran, go makalalawan i bagur go manga rarad ko Lopa: Na da kiran makalinding so miyasokat iran.

83. Na kagiya a Mitalingoma kiran o manga Sogo kiran so manga rarayag a Karina, na kiyababaya-an niran so shisi-i kiran a Kata-o; na Kiyatangalan siran o Piyamagurugan niran noto (a siksa).

84. Na kagiya a kasandungan niran so siksa Ami, na Pitharo

iran: Piyaratiyaya mi so Allah; a Isa Isa Sukaniyan-go Inongkir Ami so Sukami na ini Pamanakoto ami Ron.

85. Na da kiran makanggai a gona so Paratiyaya iran ko Kiyasandungi ran ko siksa Ami. Okit o Allah a Sabunar a Miyaipos ko manga Oripun Niyan. Na Miyalogi ro-oman so Miyamangongkir!

Surah Ha Mim (Fussilat)-41

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan ro-o.

2. (Giyangkai a Qur-an na) Initoron a pho-on ko Masalinggagao, a Makalimo-on;-

3. Kitab, a Pishalisai so manga Ayaton;-A Qur-an a Basa Arab, a ruk o Pagtao a manga Tata-o ron;-

4. Puphamanothol sa mapiya go uphamaka-iktiyar: Na tomialikhod so kadakulan kiran, na siran na di siran Phamakinug.

5. Na Pitharo iran: a so manga poso ami na matatago ko manga totop, pho-on ko Iputhawag Ka rukami sukaniyan, go kiyatagowan so manga Tangila mi sa kabungul, go ka-a lutan kami a go Suka sa runding: Na Nggalubuk Ka; ka Mata-an! A Sukami na Gomagalubuk (Mambo)!

6. Tharowangka (Ya Muham-mad): A Sakun na matag Manosiya a lagid iyo: Iphagilaham Rakun, a aya bo a Tohan niyo na so Tohan a Isa Isa: Na Pananangoran kano si-i Rukaniyan, go Panguni kano Ron sa Ma-ap. Na sangat a siksa a ruk o manga Pananakoto,-

7. Siran na di iran thona-in so Zakat, go siran na so Akhirat na siran na o Ongkirun niran.

8. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a Bagiyan niran a Balas a di Puthaman.

9. Tharowangka: A ino a Mata-an! A sukano na titho a o Ongkirun niyo so (Allah a) Miyadun ko Lopa ko solud o dow a gawi-i? Go Puhphangumba-al kano sa manga sa-ginda Niyan! Giyoto man so Kadnan o manga Ka-adun.

10. Go Tiyagowan Niyan noto sa manga Palao si-i ko Kaporowan niyan, go Piyakandakulan Niyan noto sa Mapiya, go diniyangka Iyan non so manga Pagupuron si-i ko pat Gawi-i, andatadatar ko Puphaman-gisha.

11. Oriyan niyan na Siyangor Iyan so Langit, a Sukaniyan na Bul: Na Pitharo Iyan non go si-i ko Lopa: A Phasiyonot kano, sa Onot o di na tugul. Ini sumbag iran: A Miphasiyonot Kami sa Puphan-gonotan Kami.

12. Na ini Masad Iyan siran a pito a manga Langit si-i ko dow a

gawi-i, go ini Ilaham Iyan ko omani isa Langit so Sogowan non. Na ini Pharas Ami ko Langit a marani so manga Bito-on, a go so Siyap. Giyoto man i Takdir o (Allah a) Maba-gur, a Mata-o.

13. Na o talikhod siran, na Tharowangka: A Piyakiiktayaran Ko rukano so Phakapolang lagid o Miyakapolang ko Pagtao o Ad go so Pagtao o Samood!

14. Gowani a Mitalingoma kiran o manga Sogo, pho-on ko Hadapan niran, go pho-on ko talikhodan niran: A da-a Pushowasowata niyo a inonta so Allah. Pitharo iran: A o kabaya o Kadnan nami, na Mata-an a Tomoron sa manga Malaikat: Na Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

15. Na so Pagtao o Ad na Miya-nakabor siran ko Lopa sa diontol, go Pitharo iran: a antawa-a i lawan rukami sa Bagur? Ba iran ndi kata-wi a Mata-an! A so Allah, so Miya-dun kiran, Sukaniyan i lawan kiran sa Bagur? Na miyabaloi siran a so manga Ayat Ami na o Ongkirun niran!

16. Na biyotawanan Nami kiran so ndo a domadago-os si-i ko man-ga Gawi-i a manga Na-as (kiran), ka-a Nami kiran Kapakita-ami so siksa a Phakahina si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na Mata-an a so siksa ko Akhirat i Lubi a Phakahi-na: Go siran na di siran Khataban-gan.

17. Na so puman so Pagtao o Samood, na Tiyoro Ami siran, na Miyatomo iran so Kadadag a di so Torowan: Na Miyadansal siran o Phakapolang, a siksa a Phakahina, sabap ko Pishokat iran (a Dosa).

18. Na Siyabut Ami so Miyamaratiyaya, go miyabaloi siran a Khipanananggila.

19. Na si-i ko Gawi-i a Kalimoda ko manga ridowai o Allah ko Naraka, a siran na Pakapuphuna-nayawa-an siran;

20. Taman sa amai ka makaoma siran on (ko kaphamagitonga kiran), na shaksi-an siran o kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kobal iran ko Pinggolaola iran.

21. Na Tharo-on niran ko manga kobal iran: Ino kami niyo Pushaksi-i? Na isumbag iran: A Piyakatharo kami o Allah;- A so Piyakatharo Iyan so langowan taman: A Sukaniyan so Miyadun rukano, ko Paganai a kiya-okitan, go rongkano Phamakandoda.

22. Na da kano Makadalong ko ka-shasaksi-i rukano o kanug iyo, a go so manga kailai niyo, a go so manga kobal iyo, na ogaid na tiyangkap iyo sa Mata-an! A so Allah na di Niyan Katawan so Madakul ko gi-i niyo nggolaola-an!

23. Na giyoto man so Arangan niyo a so ini Pagarangan niyo ko Kadnan niyo, a miyakabinasa rukano, na Mimbalo kano a pud ko Miyangalologi!

24. Na apiya i Kaphantang iran, na so dun so Naraka i Darpa iran! Go apiya i Kapanguni ran sa Rila, na di siran mapud ko Piririla-an.

25. Na tinibaba-an Nami siran sa manga Salinggogopa, na Pipharsan niran kiran so kasasangoran niran, go so Katatalikhodan niran; go Miyatanto kiran so Katharo a rakhus o manga Pagtao a andang a Miya-ipos ko miya-ona an niran, a manga Jinn, go manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga Logi.

26. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir: A di niyo Phamakinuga angkai a Qur-an, go ramowa niyo Sukaniyan ka angkano Makataban!

27. Na Mata-an a Pakata-a mun Nami dun so Miyamangongkir sa siksa a sangat, go Mata-an a i balas Ami kiran ndun so tanto a Marata a Pinggolaola iran.

28. Giyoto man i Balas ko manga ridowai o Allah,- a so Naraka: Ruk iran ro-o so Darpa a Kakal: Badal, sabap ko Kiyaongkira iran ko manga Ayat Ami.

29. Na Tharo-on o siran a Miyamangongkir: Kadnan Nami! Pakimasaingka rukami so Domiyadag rukami ko manga Jinn a go so manga Manosiya, ka tago-on nami siran ko didalum o manga Paraparami, ka-an siran mabaloi a pud ko Miyamakababababa.

30. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami

na so Allah, oriyen niyan na Miyaginontolan siran, na Itoron kiran o manga Malaikat (ko masa a Kaphatai ran): A di kano Phangandam! Go di kano Pumboko! go Pakapiya a niyo a ginawa niyo sabap ko Sorga, a so sukano na ididiyandi rukano!

31. Sukami i khisisiyap rukano si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya, go si-i ko Akhirat: Go bagiyen niyo ro-o so Pukhababaya-an o manga Ginawa niyo; go bagiyen niyo ro-o so Phangunin niyo!

32. Talagad a pho-on ko (Allah a) Manapi, a Makalimo-on!

33. Na ba adun a tao a Makalubi a Mapiya i Katharo ko tao a ini Panolon niyan so (Kaonoti ko) Allah, go Mingalubuk sa Mapiya, go Pitharo iyan: A Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (ko Allah)?

34. Na di makaphagishan so Mapiya a go so Marata. Runun Ka (ko Marata) so Mapiya: Na sa maoto na so adun a rido o Kaon na lagid o ba Mata-an! A sukaniyan na ginawai a madasug!

35. Na da-a khabugan saya a rowar ko siran a Miphapantang, go da-a khabugan saya a rowar ko Khiruk ko Ontong a Mala.

36. Na amai ka Maphakasilai Ka o pangonsi a pho-on ko Shaitan, na Lindongka ko Allah. Mata-an naya! A Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o.

37. Na pud ko manga Tanda Iyan so Gagawi-i a go so Daondao, a go so Alongan go so Olan. Di kano Shodod ko Alongan, a go so Olan, na Sodod kano ko Allah, a so Miyadun kiran, o sukano na Sukaniyan mbo i Pushowasowatun niyo.

38. Na o ba siran Phanakabor: Na (naino ka) so siran a shisi-i ko Kadnan Ka na gi-i ran Iphoroporo Sukaniyan ko Gagawi-i a go so Daondao; a siran na di siran purotosun.

39. Go pud ko manga Tanda Iyan: A Mata-an! A Suka na Pukhailaingka so Lopa a miyagango; na igira a Piyakatoron Ami ron so ig, na pananabadun go shibokar (na mutho-on so manga Mangunguto). Mata-an! A so Miyakaoyag saya i titho a Phangoyag ko Miyamatai. Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

40. Mata-an! A siran a Puphamakasilain niran so manga Ayat Ami na di siran Rukami makapagma. Ino so tao a Phoshangun ko Naraka aya Mapiya? Antawa-a so tao a Phakatalingoma a Somasarig, ko Alongan a Qiyamah? Nggalubuka niyo so Kabaya iyo: Mata-an! A so Allah na so gi-i niyo Nggolaolan na Phagilain Niyan.

41. Mata-an! A so Miyamangongkir ko Pananadum ko Kiyapakaoma niyan kiran (na shiksa-an siran). Na Mata-an! A Sukaniyan (a Qur-an) na titho a Kitab a Susulan.

42. Da-a Phakatalingoma-on a ribat a Phakapo-on ko ona-an Niyan, go da-a Phakapo-on ko oriyen Niyan: Initoron a pho-on ko (Allah a) Maongangun, a Puphodin.

43. Da-a gi-i Ruka Tharo-on a inonta so Sabunar a Pitharo ko manga Sogo a Miya-ona an Ka: Mata-an! A so Kadnan Ka i titho a Khiruk ko Ma-ap, go khiruk ko siksa a Malipudus.

44. Na o biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an kuna a ba basa Arab, na Putharo-on niran ndun: A ino da pakasagogoda so manga Ayaton? Ino a kuna a ba basa Arab na (so Rasul na) Arab? Tharowangka: A Sukaniyan na bagiyan o siran a Miyamaratiyaya a Torowan go Bolong; na so da Pamaratiyaya, na Kiyatagowan so manga Tangila iran

sa Kabungul, go Sukaniyan na inilamun kiran: Siran man na Puthawagun siran pho-on ko Darpa a mawatan!

45. Na Sabunsabunar a ini bugai Ami ko Musa so Kitab: Na Kiyashasawala-an noto. Na o da so Katharo a miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, (so kaphakaoriya Niyan ko kapamagitong), na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A siran na matatago dun ko kasha-sangka Pho-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

46. Sa tao a Nggalubuk sa Mapiya na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on: Na da ko Kadnan Ka i ba Salimbot ko manga Oripun (Niyan).

47. Si-i Rukaniyan Phakandoda so katawi ko Bangkit: Na da-a Phakaliyo a manga Onga pho-on ko manga daogiyang, go da-a Khaogat a Babai, go da-a Pumbawata a ba di si-i ko Kata-o Niyan. Na si-i ko Gawi-i a itawag Iyan kiran: A anda so manga Sakotowa Akun? Tharon niran: A Phakitokawan nami Ruka: A da-a pud rukami a saksi (on)!

48. Na doratun siran o Piyanongganoi ran gowani, go Matangkud iran a da-a Kaphagapasa niran.

49. Di Purososun so Manosiya ko Kapanguni sa Mapiya, na amai ka Misogaton so Marata, na karupowan, a ka-a da-an sa Panginam.

50. Na Ibut o Pakata-ama Mi sukaniyan sa Limo a pho-on Rukami, ko oriyan o Morala a minisogaton, na Mata-an a Putharo-on niyan ndun: A giyai na ruk akun, go di ko tatarima-an so Bangkit o ba Makatindug; na ibut o Pakandoda ko ko Kadnan ko, na Mata-an! A Mapum bagiyang ko si-i ko Hadapan Niyan so Lubi a Mapiya! Na Mata-an! A Panotholon Nami dun ko siran a Miyamangongkir so Pinggolaola iran, go Mata-an a Phakita-a man Nami kiran ndun so Siksa a masopi-it.

51. Na igira a ini Pangalimo Ami so Manosiya, na tomalikhod, go itangkiri iyan a kilid iyan; na igira a Minisogaton so Marata, na Makandowa-a sa malayat!

52. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka sukaniyan (a Qur-an) na pho-on ko Hadapan o Allah, oriyan niyan na Inongkir iyo Sukaniyan? Ba adun a Makalawan a ribat ko tao a sukaniyan na matatago ko kasosorang a mawatan (ko bunar)?

53. Phaki-ilai Ami kiran ndun so manga Tanda Ami ko mbalabala, go si-i ko manga ginawa iran, taman sa Mapayag kiran a Mata-an! A Sukaniyan so (Qur-an a) bunar. Ba da Makatarotop so Kadnan Ka a Mata-an! A Sukaniyan i Saksi ko langowan taman?

54. Ba di Mata-an! A siran na matatago ko Kashasangka ko Kimbaratumowa-an ko Kadnan niran Ba di Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman?

Surah Al-Shura-42

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim.
2. Ain. Sin. Qaf.
3. Lagid man noto a Kaphagilahami Ruka (Ya Muhammad) go so siran a Miya-ona an Ka, so Allah, a Mabagur, a Maongangun.
4. Ruk Iyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: Go Sukaniyan so Maporo, a Lubi a Mala.
5. Maito bo na so manga Langit na Phangabubungag ko Kaporo-

wan niran: Na so manga Malaikat na Iputhasbik Iran so Podi ko Kadnan Niran, go Ipuhanguni Ran sa Ma-ap so tao a matatago ko Lopa: Ba di Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Manapi, a Makalimomon?

6. Na so Miyamangowa sa salakao Rukaniyan a manga Panarigan,- Na so Allah i Tomotonggo kiran; go kuna a ba Suka i Sasarigi kiran.

7. Na lagidaya man a Kini-ila-hamun Nami Ruka ko Qur-an a basa Arab: Ka-an Ka Mapakaik-tiyar so (tao sa Makkah a) Amoran o manga Ingud a go so makaliliyoton,- go an Ka Kapaki-iktiyari so Alongan a Kapulimod, a da-a sangka a madadalumon: So saba-ad na khatago ko Sorga, na so saba-ad na khatago ko Kadug.

8. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a khabaloi Niyan siran ko okit a isa; na ogaid na Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan ko Limo Iyan; na so manga Darowaka na da-a bagian niran a Panarigan go da a Tabanga (iran).

9. I no siran khowa sa salakao koAllah a manga Panarigan? A so Allah,- Na Sukaniyan i Panarigan, go Sukaniyan i Magoyag ko Miyamatai: Go Sukaniyan i Gaos ko langowan taman.

10. Na so da kano Ron Pagayonayon a shai, na so Kokoman Niyan na si-i ko Allah: Giyoto man so Allah a Kadnan Ko: Sukanyan i Siyarigan Ko, go ron Nako Pagundod.

11. Mimba-as ko manga Langit a go so Lopa: Shinggayan kano Niyan a pho-on ko manga ginawa niyo sa manga Karoma, go pho-on ko manga Ayam sa nggaganapa: Pumbarumbadun kano Niyan sa sabap ro-o: Da dun a lagid Iyan a isa bo, go Sukaniyan so Puphakanug, a Puphakailai.

12. Ruk Iyan so manga Gonsi o manga Langit a go so Lopa: Puphakaoladun Niyan so Riskhi ko tao a kabaya Iyan: Go Puphakasimpitun Niyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko langowan taman.

13. Piyayag Iyan rukano a okit so ini Sogo Iyan noto ko Nuh, go so ini Ilaham Ami Ruka (Ya Muhammad), go so ini Sogo Ami oto ko Ibrahim, go so Musa, go so Isa: A Pamayandugun Niyo so Agama, go di Niyo to Pumbulabulagi: Minindarasag o manga Pananakoto so Ipundolon Ka kiran oto. So Allah na Punggawi-in Niyan non so tao a kabaya Iyan, go Punggonanao Niyan non so tao a Puphananangoran (ko Onot Rukaniyan).

14. Na da siran mbulabulag ionta ko oriyon o Kiyapakaoma kiran o Kata-o,- ka dungki ran. Na o da so Katharo a Miya-ona a pho-on ko Kadnan Ka, a taman ko ta-alik a miyapunto, na Miyakokom siran ndun: Na Mata-an! A so siran a Piyakapangowaris ko Kitab a Miya-oriyon niran, na matatago dun ko kashasangka po-on Rukaniyan sa Mapayag a Kashangka.

15. Na makapantag ro-o, na Panolongka, go Ontolangka so

ini Sogo Ruka, go Dingka Phangonoti so manga nunga iran; go Tharowangka: A Piyaratiyaya Ko so Initoron o Allah a Kitab; go ini Sogo Rakun a Paginontolanangko sukanu. So Allah i Kadnan Nami go Kadnan niyo: Ruk Ami so manga Galubuk Ami, na ruk iyo so manga Galubuk iyo. Da-a rido ko lut Ami go lut iyo. So Allah na thimo-on Tano Niyan, go Ron so Khabolosan.

16. Na so siran a gi-i siran Makiphapawala makapantag ko Allah ko oriyen o Kiyatarima-a Rukaniyan,- Na so Daowa iran na ilang si-i ko Kadnan niran: Go Miyakaphaoto siran sa Rarangit, go adun a bagiyen niran a siksa a Sangat (ko Akhirat).

17. So Allah so Tomiyoron ko Kitab (ka-an Mapayag) so Bunar, go so Timbangan. Na anta-i kaphakitokawan niyan Ruka sa masukun a so Bangkit na marani?

18. Puphagalokalokan naya o siran a di ron Mapaparatiyaya: Na so Miyamaratiyaya na ika-aluk iran oto, ka katawan niran a Mata-an noto! A Bunar. Ba di Mata-an a siran a Puphamawal ko Bangkit na matatago dun ko Kadadag a mawatan?

19. So Allah i Masalinggagao ko manga Oripun Niyan: Puphakalanan Niyan ko Riskhi so tao a kabaya Iyan: Go Sukaniyan so Mabagur, a Domada-ag.

20. Sa tao a kabaya iyan so Balas ko Akhirat, na Pagomanan

Ami ron so Balas rukaniyan; Na sa tao a kabaya iyan so Balas ko Doniya, na mbugan Ami ron, na da-a Bagiyen niyan ko Akhirat a kipantag.

21. Ba adun a manga Sandogowa iran, a mimba-al kiran ko okit a so di Sogowan sukaniyan o Allah? Na o da so Katharo a Kokoman (a miya-ona), na Miyakokom siran ndun. Na Mata-an! A so manga Darowaka na adun a Bagiyen niran a siksa a Malipudus.

22. Khailangka so manga Darowaka a ika-aluk iran so Pinggalubuk iran, a giyoto na Phakatana kiran. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya na si-i ko manga Pipiya a Darpa ko manga Sorga: Khakowa iran so nganin a Kabaya iran si-i ko Kadnan Niyan. Giyoto man na Sukaniyan so Kakaya-an a Mala.

23. Giyoto man so Puphanotholon o Allah ko manga Oripun Niyan, a so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya. Tharowangka: A da-a Phangunin Ko rukano sa Makapantag saya a sokai inonta so Kanggiginawai si-i ko manga Tonganai. Na sa tao nggalubuk sa Mapiya, na omanan Nami ron ro-o sa Mapiya: Mata-an! A so Allah na Manapi, a Masalamatun.

24. Ino iran gi-i Tharowa: I inangkob Iyan so Allah sa Kabokhag? Na o kabaya o Allah, na khatukhus Iyan so poso o Ka. Thiphadun o Allah so ribat, na Pakaphangotara-an Niyan so Bunar

sabap ko manga Katharo Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga Rarub (a manga pamikiran).

25. Go Sukaniyan so Putharima ko Taobat a pho-on ko manga Oripun Niyan, go Phuma-ap ko manga Rarata: Go katawan Niyan so gi-i niyo Nggolaola-an;

26. Go Putharima ko siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, go Phagomanan Niyan siran ko Kakaya-an Niyan: Na so Miyamangongkir na adun a Bagiyon niran a siksa a sangat.

27. Na o Pakaolada o Allah so Riskhi ko manga Oripun Niyan, na Mangalandada siran ndun ko Lopa; na ogaid na Iputhoron Niyan si-i ko diyangka a kabaya Iyan. Mata-an! A Sukaniyan i Kaip ko manga Oripun Niyan, a Puphakai.

28. Go Sukaniyan so Puphakatoronun Niyan so Oran ko oriyon o kiyadai kiran sa Panginam, go Pumbubar ko Limo Iyan. Na Sukaniyan so Panarigan, a Puphodin.

29. Na pud ko manga Tanda Iyan so Kiya-aduna ko manga Langit a go so Lopa, go so ini Parak Iyan sa dowo oto a manga Baraniyawa: Na Sukaniyan si-i ko Kalimoda kiran amai ka kabaya Iyan na Gaos Iyan.

30. Na sa dun sa misogat rukano a Tiyoba, na sabap ko Pinggalubuk o manga lima niyo (a dosa), na Phuma-ap sa madakul.

31. Na di kano dun makapalagoi ko Lopa; go da-a bagiyon niyo a salakao ko Allah, a Panarigan, go da-a mamakatabang (rukano).

32. Go pud ko manga Tanda Iyan so Puphamangutas ko Kalodan, a ndalagid o manga Palao (a manga Kapal).

33. O kabaya Iyan, na Maphakalungun Niyan so ndo: na khabaloi siran a khitatangun ko liyawao o Kalodan. Mata-an! A adun a mata-tagro o man a titho a manga Tanda ko oman i Mapantang, a Masalamatun.

34. O di na khikagum Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran (a Dosa); na Phuma-ap sa Madakul.

35. Na katokawan o siran a Puphamawal ko manga Ayat Ami, a da-a Kaphagapasan niran.

36. Na sa dun sa Pukhibugai rukano a shai na matag sagad a Karimbaran ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so shisi-i ko Allah (a balas) i tomo a go Kakal: A bagiyon o siran a Miyamaratiyaya go so bo so Kadnan niran i Sasarigan niran;

37. Go siran na Panananggila-an niran so manga ala a dosa go so manga Pakasinggai, go igira a kiyarangitan siran na siran na Phunapi siran;

38. Go siran na Tiyarima iran so Kadnan niran, go ini Pamayandug iran so Sambayang; go so Punggo-

laola-an niran na Puphamagodasaan niran; go so saba-ad ko inibugai Ami kiran na Ipuphamumugai ran;

39. Go siran na igira a Miyasogat siran o Ka-aniyaya, na siran na Phagato siran.

40. Na aya Balas o Marata na Marata a lagid iyan: Na sa tao a Muma-ap go makiphasada (ko ridowai niyan), na so Balas rukaniyan na Miyatangkud ko Allah: Mata-an! a Sukaniyan na di Niyan Khabaya-an so manga Salimbot.

41. Na Mata-an a sa tao a Miyato ko oriyon o Kiya-aniyaya niyan, na siran man na da kiran i lalan (ko siksa).

42. Aya bo a adun a lalan non (o siksa) na si-i ko siran a Phaganiyaya-an niran so manga Manosiya, go Puphangalandada siran ko Lopa sa di ontol: Siran man na adun a bagiyon niran a siksa a Malipodus.

43. Na Mata-an a sa tao a Phantang go Nomapi, na Mata-an! A giyoto man na pud dun ko Ma-piya ko manga Olaola.

44. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a bagiyon niyan a Panarigan ko oriyon niyan. Na Mailaingka so manga Darowaka, ko Kasandungiran ko siksa, a Matharo iran: A ba adun a okit a Kapakakasoi (ko Doniya)?

45. Na Khailaingka siran a Phaganagun siran ko Apoi, a Makasa-

sangkop siran, po-on ko Kahina-an, Makapuphangilailai siran sa kailai a Masolun. Na Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A Mata-an! A aya manga logi na so Liyogi ran so manga Ginawa iran, a go so ta-alok kiran ko Alongan a Qiyamah. Tanodan, ka Mata-an! A so manga Darowaka na Khatago ko siksa a Tatap!

46. Go da-a mabaloi a bagiyon niran a manga Panarigan a Mamakatabang kiran, a salakao ko Allah. Na sa tao a Dadagun o Allah, na da-a Mambagiyon niyan a lalan (a ontol).

47. Tarima-a niyo so Kadnan niyo, ko da pun Kapakatalingoma o Alongan a da-a Phakarunon koAllah! Da-a bagiyon niyo a Khalindungan sa Alongan noto, go da-a bagiyon niyo a Kapaka-ongkir!

48. Na o talikhod siran, na da Ami Suka Sogowa a Somisiyap kiran. Da-a Paliyogat Ruka a rowar ko Kapamakasampai. Na Mata-an! A Sukami na igira a Piyakata-am Ami so Manosiya sa pho-on Rukami a Limo, na Ishonor iyan noto; na o Masogat siran a Marata, sabap ko miniona o manga lima iran (a Dosa), na Mata-an! A so Manosiya na da-a Tadum iyan!

49. Ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Phagadunun Niyan so nganin a Kabaya Iyan. Pumbugan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a) manga Babai, go Pumbugan Niyan so tao a Kabaya Iyan sa (manga Wata a) manga Mama,

50. O di na Pakashangisangi-in Niyan siran: A manga Mama a go manga Babai, go Pumbalowin Niyan so tao a Kabaya Iyan a Baluk: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o, a Gaos.

51. Na da mapatot ko Manosiya o ba Mbitiyarain sukaniyan o Allah inonta o Ilaham, o di na si-i ko sabala a Runding, o di na Somogo sa Sogo, na Iphagilaham Iyan sa sabap sa idin Niyan, so Kabaya Iyan: Mata-an! A Sukaniyan i Maporo, a Maongangun.

52. Na lagid aya man a Kini-ilahamun Nami Ruka (Ya Muhammad) ko Qur-an pho-on ko Sogowan Nami: Da ko butad Ka i Bangka katawi (gowani) o antona-a so Kitab, go antona-a so Paratiyaya? Na ogaid na biyaloi Ami oto a Sindao, a Puthoro-on Nami sa sabap Rukaniyan so tao a Kabaya Ami ko manga Oripun Nami; na Mata-an! A Suka (Ya Muhammad) i titho a Makapunggonanao ko okit a Maka-o ontol,-

53. A okit o Allah, a so Khiruk ko nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa. Tanodan, ka si-i bo ko Allah Phakandod so langowan taman a puhakaolaola!

Surah Al-Zukhruf-43

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyan non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag,-

3. Mata-an! A Sukami na biyaloi Ami Sukaniyan a Qur-an a basa Arab, ka-aniyo sabota.

4. Na Mata-an! A Sukaniyan na Madadalum ko asal o Kitab (a so Laokh Makhpol), si-i ko Hadapan Nami, a titho a Maporo, a sindadan o Ongangun.

5. Ba Ami rukano Phokasa so Pananadum sa Kadapai, ka kagiya sukano na Pagtao a manga Malawani?

6. Na madakul a Siyogo Ami a Nabi ko Miyanga o ona!

7. Na da-a Puphakatalingoma kiran a Nabi a ba iran noto di Puphamagurugi.

8. Na bininasa Mi so lawan kiran sa Bagur;- go Miya-ipos so ibarat o Miyanga-o ona.

9. Na Ibut o Isha-an Ka kiran, o antawa-a i Miyadun ko manga Langit a go so Lopa? Na Mata-an a Putharo-on niran: A Inadun siran o (Allah a) Mabagur, a Mata-o;-

10. So inisunggai Niyan rukano so Lopa a Darpa, go singgayan kano Niyan non sa manga lalan, ka angkano makaontol;

11. Go Sukaniyan so Piyakatoron Niyan a pho-on ko Kawang so ig

sa didiyangka-an;- na inoyag Ami sa sabap Rukaniyan so Ingud a Matai; na lagid man noto a Kaphakagumawa rukano (ko manga Kobor);-

12. Go Sukaniyan so Miyadun ko Nggaganapa, a kalangolangowan niyan, go sominggai rukano ko manga Kapal a go so manga Ayam a so Kapuphaguda-an niyo,

13. Ka angkano gi-i Makathakna ko manga Likod iyan, oriyaniyan na a niyo Katadumi so Limo o Kadnan niyo, igira a Miyakathakna kano ron, go a niyo Matharo: Soti so Piyakaphasiyonot Iyan rukami aya, a kuna a ba sukami i Phamakagaga-on,

14. Go Mata-an! A Sukami na si-i bo ko Kadnan nami, i titho a khandodan nami!

15. Na Singgayan niran sa Bagiyaniyan ko manga Oripun Niyan sa saba-ad! Mata-an! A so Manosiya na titho a Miyongkir, a Mapayag!

16. A ti Kominowa ko Phagadunun Niyan sa manga Wata a Babai, na Piyakibisa Niyan rukano so manga Wata a Mama?

17. Na igira a Miyapanothol ko isa kiran so Biyaloi niyan a ruk o (Allah a) Masalinggagao a ibarat, na Mabaloi so Paras iyan a Mangirungkirum, a sukaniyan na Mapupuno a rata a ginawa!

18. Ino (iran mbaloya a ruk o Allah) so Phagoyagun makapantag ko Kaphaparahiyasan, a sukaniyan Makapantag ko Kapakiphawala na di Phakaosai?

19. Go biyaloi ran so manga Malaikat a so siran na manga Oripun o (Allah a) Masalinggagao a manga Babai. Ba iran Kiyashaksi-an so Kiya-aduna kiran? Khisorat dun so Kiyashaksi iran (sa Kabokhag), go Khi-isha kiran!

20. Na Pitharo iran: A o kabaya o Masalinggagao, na di ami siran Masimba! Da-a bagiyaniyan niran ro-o a Kata-o! Da ko siran inonta na puphangusarun niran!

21. Ba Ami siran bigan sa Kitab ko ona-an naya, na siran na aya iran noto kukupitan?

22. Kuna, ka Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

23. Na lagid man noto a da-a Siyogo Ami a Miya-ona an Ka ko Ingud a Puphamaka-iktiyar, a ba da Tharowa o manga Gayagomaya-on: A Mata-an! A sukami na Miyato-on nami so manga Lokus ami sangkai a okit, na Mata-an! A sukami na so manga rarad iran i Pukhudugun nami.

24. Pitharo Iyan: A ti apiya pun Mini-oma Ko rukano so Lubi a

Torowan a di so Miyato-on niyo ron so manga Lokus iyo? Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na so ini Sogo Rukano to na Inongkir ami.

25. Na siniksa ami siran: na Pamimikiranangka o antona-a i Miyambutad o Kiya-akiran ko Miyamanaplis!

26. Na gowani na Pitharo o Ibrahim ko Ama Iyan go so Pagtao Niyan: A Mata-an! A Sakun na angiyas Ako ko Pushimba-an niyo:

27. Inonta so (Allah a) Miyadun Rakun, ka Mata-an! A Sukaniyan na Thoro-on Nako Niyan.

28. Na biyaloi Niyan naya a Katharo a Posaka ko Pukhababandanon, ka-an siran Makambalingan (ko Paratiyaya).

29. Kuna, ka Piyakapulagod Akun so siran naya go so manga Lokus iran, taman sa Miyakaoma kiran so Bunar, go so Sogo a Miya-kaosai.

30. Na kagiya a Makatalingoma kiran so Bunar, na Pitharo iran: A giyaya na Balik Mata, go Mata-an! a sukami na Inongkir ami aya.

31. Go Pitharo iran: A ino da Toronun a ungkai a Qur-an ko Mama a pho-on ko dow a Ingud, a Susula-an?

32. Ba siran idi-i mbagibagi ko Limo o Kadnan Ka? Sukami i Mimbagibagi kiran ko Kaoyagan niran

ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na ini Poro Ami so saba-ad kiran ko Kaporowan o saba-ad sa manga Daradat, ka an Makowa o saba-ad kiran so saba-ad a Talasogowai. Na so Limo o Kadnan Ka i tomo a di so Puphanimo-on niran.

33. O di so oba mabaloi so manga Manosiya ko okit a isa, na Mata-an a Isunggai Ami a ruk o tao a Mo-ongkir ko (Allah a) Masalinggagao, a ruk o manga Walai ran so manga Atup a Pirak, go manga Towak a Pukhipanik iran non,

34. Go ruk o manga Walai ran so manga Pinto, go manga Kantir (a Pirak) a gi-i siran non Makashandandang,

35. Go manga Kabolawanan. Na da ko kalangolangowan noto inonta na matag sagad a Kapipiya Ginawa ko Kaoyagoyag ko Doniya: Na so Akhirat, si-i ko Kadnan Ka, i bagiyon o Khipanananggila.

36. Na sa tao a Tomalikhod ko Tadum ko (Allah a) Masalinggagao, na Sunggayan Nami sukaniyan sa Shaitan, na giyoto i sarikita iyan.

37. Na Mata-an! A siran na Phagalangan niran siran ndun ko lalan (a Ontol), go aya Tangkapiran non na Mata-an! a siran na Maka-ontol siran!

38. Taman sa amai ka Makaoma Rukami, na Tharo-on niyan: A hai dinganomambo o milut rakun a go suka so Kawatan o dow a Masarik! Na sayana a Miyakaratarata a Sarikita!

39. Na di rukano dun Makang-gai a gona sa Alongan nai a masa a (Kiyapayag o) Kiyandarowaka iyo, Mata-an! A sukano na Murakhur-akhus kano ko siksa!

40. Ino Suka Maphakanug Ka so Bungul, o di na Khatoro o Ka so Bota, go so tao a aya butad iyan na matatago ko Karibat a Mapayag?

41. Na apiya tanganun Nami Suka dun, na Mata-an! A Sukami na ndanugun Ami siran dun,

42. O di na Pakimasa-an Nami Ruka so inidiyandi Ami kiran: Na Mata-an! A Sukami na Khagaga Mi siran.

43. Na Kupitingka so ini Ilaham Ruka: Mata-an! A Suka na shisi-i ko okit a Maka-o ontol.

44. Na Mata-an! A (giya Qur-an naya na) titho a Munang a ruk Ka a go ruk o Pagtaongka; na Ipagisha Rukano bo.

45. Na Isha-an Ka so Siyogo Ami ko Miya-ona an Ka a manga Sogo Ami; o ba adun a ini Sunggai Ami a salakao ko (Allah a) Masa-linggagao, a manga Tohan a Puphamanimba-an?

46. Na Sabunsabunar a siyogo Ami so Musa rakhus o manga Tanda Ami, si-i ko Pir-aon go so Pagtao niyan: Na Pitharo Iyan: A Mata-an! A Sakun na Sogo o Kadnan o manga Ka-adun.

47. Na kagiya a Mitalingoma Niyan kiran so manga Tanda Ami, na sa maoto na siran na ba iran ndun noto gi-i khakala-an.

48. Na da-a Puphakimasa-an Nami kiran a Tanda a ba di Sukanian i mala a di so pud Iyan (a Miya-ona); na inidanug Ami kiran so siksa, ka-an siran Makambalin-gan (ko ontol).

49. Na Pitharo iran: Hai mala i Kata-o! Panguningka mingka ko Kadnan Ka sabap ko ini diyandi Iyan Ruka; Mata-an! a sukami na Miyariatiyaya kami dun.

50. Nakagiya a pokasun Ami kiran so siksa, na sa maoto na siran na gi-i siran Mbarungkas.

51. Na Piyakalangkap o Pir-aon ko Pagtao niyan, a Pitharo iyan: A Hai Pagtao akun! Ba akun di ruk so Kadatu sa Misir, go giyangkai a manga Lawasaig a Puphamangon-das ko kababa-angko? Ba kano di Phakailai?

52. Kuna, ka sakun i tomo a di giyangkai a (Mama a) so Sukaniyan na Pukhalaklak, go Marugun a Kapuphakaosai Niyan!

53. Na ino da Alopa Sukaniyan a manga Salunda a Bolawan, o di na da-a Miyakatalingoma a pud Iyan a manga Malaikat a khigagabai Ron?

54. Na Miyalalong iyan so Pagtao niyan, na Kiya-onotan niran sukanian: Mata-an! A siran na mimbalo i siran a Pagtao a manga Songklid.

55. Na kagiya a Tiyopowan Kami ran, na diyandug Ami siran, na Inulud Ami siran langon.

56. Na Biyaloi Ami siran a Miyanga-o ona a Poringana, go ibarat ko Miyanga-o ori.

57. Na kagiya a Balowin so Wata o Maryam a ibarat, na sa maoto na so Pagtaongka na po-on ro-o na Pukhisagorong siran a Kakayad!

58. Go Pitharo iran: Ino so manga Katohanan nami aya tomo, antawa-a Sukaniyan (i tomo)? Da-a Kiyapayaga iran Ruka on, a rowar sa Kapamawal: Kuna, ka siran na Pagtao a manga Pawal.

59. Da ko Sukaniyan (a Isa) inonta na Oripun: A ini Pangalimo Ami Sukaniyan, go Biyaloi Ami Sukaniyan a ladiyawan ko manga Moriyatao o Israil.

60. Na o Kabaya Ami, na Mata-an a Phaka-adun Kami sa sambu iyo a manga Malaikat ko Lopa, a makasambu siran.

61. Na Mata-an! a so Isa na titho a nana-o ko Bangkit: Na di kano ron Pukhadowadowa-i, go Onoti Yako niyo: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

62. Na di kano Phaki-alang ko Shaitan: Mata-an! A Sukaniyan na ridowai niyo a Mapayag.

63. Na kagiya a Makatalingoma so Isa a rakhus o manga Rarayag a Karina, na Pitharo Iyan: Sabunar a Minitalingoma ko rukano so Ongangun, go kagiya a Pagosain Ko rukano so saba-ad ko nganin a di kano ron Phagayonayon: Na kalukun niyo so Allah, go Onoti Yako niyo.

64. Mata-an! A so Allah, na Sukaniyan i Kadnan Ko go Kadnan niyo: Na Showasowata niyo Sukaniyan: Giyaya i okit a Maka-o ontol.

65. Na Mishoransorang so Pishagorompong kondolondolonan niran: Na sangat a siksa a Bagiyon o siran a Mindadarowaka, a pud ko siksa ko Gawi-i a Malipudus!

66. Ba adun a Punaya-on niran a rowar ko Bangkit, sa Kapakatalingoma niyan kiran a Mitalumba, a siran na di siran Maka-i inungka?

67. So Mbobolayoka sa Alongan noto na so saba-ad kiran na ridowai o saba-ad, Inonta so Miyamananggila.

68. Hai manga Oripun Ko! Da-a Pangandam iyo sa Alongan nai, go da rukano i ba kano Makamboko.

69. So Miyamaratiyaya ko manga Ayat Ami, go Mimbabayorantang,

70. (Na Putharo-on kiran:) Solud kano ko Sorga, sukano a go so manga Karoma niyo, a Kokormatun kano.

71. Ipuphagilid kiran so manga Talam a Bolawan, go manga Baso: Go matatago-on so Pukhababayanan sukaniyan o manga Ginawa, go Ikhaso-at o manga Mata: Na sukano na makakakal kano ron ndun.

72. Na giyoto man so Sorga a so Piyakipangowarisan rukano to sabaap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

73. Adun a ruk iyo ro-o a manga Ong a madakul, a so saba-adon na Pukhakan niyo.

74. Mata-an! A so manga Baradosa na si-i ko siksa ko Naraka Jahannam, manga kakal:

75. Di kiran khababasan, go siran na ka-a da-an siran ro-o sa Panginam.

76. Na da Ami siran salimboti: Na ogaid na miyabaloi siran a siran i manga salimbot.

77. Na Mishadao iran: Hai Malik! Tinggasa kami o Kadnan Ka! Tharo-on Niyan: Mata-an! A suka-na na Makakakal kano (ron)!

78. Sabunsabunar a Minitalingoma Mi rukano so Bunar: Na ogaid na so kadakulan rukano na so Bunar na Ikagogowad iran.

79. Ba adun a Kiyambaibaitan niran a showa-an? Na Mata-an! A Sukami i Mimbaibait.

80. Ba iran Tatarima-a sa Mata-an! A Sukami na Diyami Khanug so Pagu-uma-an niran go so Khokon-sikonsi-an niran? Owai (Pukhanug Ami), go so manga Sogo Ami a (manga Malaikat a) Makamamasa kiran, na Ipuhanorat iran.

81. Tharowangka (Ya Muhammad): A o adun a Wata o (Allah a) Masalingagao, na Sakun i maona ko Puphanowatanon.

82. Soti so Kadnan o manga

Langit a go so Lopa, a Kadnan o Aras, a Mawatan ko iphuropa iran!

83. Na Ganatingka siran ko Kapuphamurak iran, go so Kabibimban niran, taman sa Mithomlanga iran so Alongan niran, a so ididiyandi kiran.

84. Na Sukaniyan so si-i sa Langit na Tohan, go si-i sa Lopa na Tohan; na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

85. Na Soti so (Allah a) Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan: Go si-i Rukaniyan so Katawi ko Bangkit: Go rongkano Phakandoda.

86. Na da-a Kapa-ar o siran a Puphanongganowin niran a salakao Rukaniyan,- Ko kapanapa-at inonta so Mishaksi ko Bunar, a siran na Katawan niran.

87. Na Ibut o Isha-an Ka kiran o antawa-a i Miyadun kiran, na Mata-an a Putharo-on niran ndun: A so Allah: Na andamanaya i Katalikhod iran?.

88. Na Pitharo o Nabi: Hai Kadnan Ko! Mata-an! A siran naya na Pagtao a di siran Mapaparatiyaya!

89. (Pitharo o Allah:) Na Napingka siran (Ya Muhammad), go Tharo Ka sa Kalilintad! Ka Katakawan niran mbo!

Surah Al-Dukhan-44

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko Paka-a antapan Niyán non.

2. Ibut ko Kitab a Miyakapayag (ko ontol a go so ribat);-

3. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Sukaniyan (a Qur-an) ko Gagawi-i a Piyakandakulan sa Mapiya: Mata-an! A Sukami na Miyabaloí Kami a Puphamaka-iktíyar.

4. Ron gi-i Pakashusungaya-a so langowan o Sogowan a Miyapasad a kokoman,

5. Sogowan a pho-on ko Hadaan Nami. Mata-an! A Sukami na Miyabaloí Kami a Puphanonogo,

6. Limo a pho-on ko Kadnan Ka: Mata-an naya! a Sukaniyan so Puphakanug, a Mata-o;

7. A Kadnan o manga Langit a go so Lopa go so nganin a Pagulutan a dowá nan, o sukano na Thotomangkud kano.

8. Da-a Tohan a inonta Sukaniyan: A Puphangoyag go Puphangimatai,- Kadnan iyo go Kadnan o manga Lokus iyo a Miyanga-o ona.

9. Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka a sa-sabulaon niran.

10. Na Nayawangka so Gawi-i a

Kitalingoma-an o Langit ko Bul a Mapayag.

11. A Mikolob ko manga Manosiya: (na Matharo iran a:) Giyai na siksa a Malipudus.

12. (Go Matharo iran:) Kadnan nami! Pokasangka rukami so siksa, ka Mata-an! A sukami na Miyaratiyaya kami!

13. Andamanaya i Kakhapariya iran ko Pananadum, a Sabunar a Miyakaoma kiran so Sogo, a Miyakapayag,-

14. Oriyan niyan na Tiyalikhdan niran noto, go Pitharo iran: A Piyangundao a Pumbuthangun!

15. Mata-an! A Sukami na Piyokas Ami so siksa sa da Mathai, na Mata-an! A sukano na Mimbalingan kano (bo).

16. Si-i ko isa Alongan na Olangun Nami so Bagur a Mala: Mata-an! A Sukami i Pundadanug!

17. Na Sabunsabunar a Tiniyoba Ami ko Miya-ona an niran so Pagtao o Pir-aon: Go Minitalingoma kiran o (musa a) Sogo a susula-an, (a Pitharo Iyan:)

18. Palada niyo Rakun so manga Oripun o Allah: Mata-an! A Sakun na Sogo rukano a Kasasana-an;

19. Go di niyo Pagombawi so Allah: Mata-an! A Sakun na Minitalingoma Ko rukano so Katantowan a Mapayag.

20. Go Mata-an! A Sakun na Lominindong Ako ko Kadnan Ko go Kadnan niyo, ka o ba a Ko niyo Radiyama.

21. Na o di Ako niyo Phara-tiyaya-a na awata Ko niyo.

22. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan; Mata-an! A siran naya na Pagtao a manga Baradosa.

23. Na (Pitharo o Allah a:) Pangulumun Ka so manga Oripun Ko ko Kagagawi-i: Mata-an! A sukano na Thondogun kano (iran);

24. Go Ganatingka so Kalodan a Masusurai: Mata-an! A siran na Tantara a Phanguludun.

25. Madakul a Kiyaganatan niran a manga Pamomolan a go manga Bowalan,

26. Go manga Pur go Darpa a Mapiya,

27. Go Limo a Miyabalo siran non a Khikasosonor!

28. Giyoto man (i inikidiya Mi kiran)! Go Piyakipangowarisan Ami oto ko Pagtao a Miyangao ori (a pagtao o Musa)!

29. Na da siran Kasugadi o Langit a go so Lopa: Go da siran bugi sa Ta-alik.

30. Na Sabunsabunar a Siyabut Ami so manga Moriyatao o Israil pho-on ko siksa a Phakahina,

31. A pho-on ko Pir-aon; Mata-

an! A sukaniyan na Miyabalo i Miphaporo a pud ko manga Malawani.

32. Na Sabunsabunar a Pinili Ami siran si-i ko Kata-o ko manga Ka-adun (ko Masa iran),

33. Go bigan Nami siran ko manga Tanda a so Katatagowan sa tupung, a Mapayag.

34. Mata-an! A siran naya na gi-iran Tharo-on:

35. Da-a salakao a rowar ko Kapatai tano a Paganai, go kuna a ba tano Phanga-o oyag ko oriyon o Kapatai.

36. Na Pakambowata niyo so manga Lokus ami, o sukano i manga Bunar!

37. Ba siran i tomo, antawa-a so Pagtao o Tubba, go so Miya-ona an niran? Bininasa Mi siran, Mata-an! A siran na Miyabalo siran a manga sala.

38. Da ko Kiya-aduna Mi ko manga Langit a go so Lopa, go so nganin a Pagulutan a dowan, o ba Kami Khikabibimban:

39. Da ko Kiya-aduna Mi sa dowan nan inonta na si-i ko Bunar: Na ogaid na so Kadakulan kiran na di ran katawan.

40. Mata-an! a so Alongan a Kokoman na diyandi kiran langon,-

41. Alongan a da-a Khilinding o

Tonganai ko Tonganai niyan a mai-to bo, go di siran Phangatatangan,

42. Inonta so ini Kalimo o Allah: Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Mabagur, a Makalimo-on.

43. Mata-an! A so kayo a Zaq-qum,

44. Na Pangunungkun o Baradosa,-

45. Lagid o Totonagun a Galang, a Pundidi ko manga Tiyan,

46. Lagid o Kapundidi o Phulikabo a ig.

47. (Tharo-on:) Kowa-a niyo sukaniyan na goyoda niyo to ko Lumbak o Naraka Jahim!

48. Oriyan niyan na ododa niyo ko Poro o Olo niyan so siksa a Phulikabo.

49. (Tharo-on non:) Ta-a mingka! Mata-an! A suka na suka so Mabagur, a Paga-adatan (sa Doniya)!

50. Mata-an! A giyaya so sukano na Shasangka kano ron!

51. Mata-an! A so Khipanangngila na si-i ko Darpa a sasaringan,

52. Si-i ko manga Pamomolan go manga Bowalan;

53. Ndiditar siran sa Sotra a Manipis go Sotra a Makapal, a Khipaga-adapa dapa;

54. Giyoto dun man, go Pakaphamangaroma-an Nami siran sa manga Tataid, a manga. Pipiya i Kapumata.

55. Puphananawag siran ro-o sa Pithibarang a Onga, a Khisasarig siran;

56. Da-a khasagadan niran ro-o a Kapatai, inonta so Kapatai a Paganai (sa Doniya); go Phakalidasun Niyan siran ko siksa ko Naraka Jahim,-

57. Kakaya-an a pho-on ko Kadnan Ka! Giyoto man na Sukaniyan so Da-ag, a Mala!

58. Na aya dun a Kiyaluboda Mi ron, si-i ko Basangka, na a niran Sabota (a Qur-an naya).

59. Na nayao Ka; Mata-an! A siran na Nomanayao siran (mambo).

Surah Al-Jasiyah-45

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Mim. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah a Mabagur, a Maongangun.

3. Mata-an! A shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, so Titho a manga Tanda ko Miyamaratiyaya;

4. Go shisi-i ko Kiya-aduna rukano, go so Ipuphayapat Iyan a manga Baraniyawa, so manga Tanda ko Pagtao a Khitotomangkud;

5. Go (shisi-i ko) gi-i Kapakashambi o Gagawi-i a go so Daon-dao, go so Kiyapakatorona o Allah pho-on ko Kawang ko (Oran a) Pagupur, na Inoyag Iyan sa sabap Rukaniyan so Lopa ko oriyen o Kiyapatai Niyan, go so Kapukhalin o manga ndo,- sa manga Tanda a ruk o Pagtao a Punggudaguda-an niran.

6. Giyoto man so manga Ayat o Allah, a Pumbatiya-an Nami Ruka oto si-i ko Bunar: Na antona-a i Tothol ko oriyen o (Katharo o) Allah go so manga Ayat Iyan i Pharatiyaya-an niran?

7. Sangat a siksa a bagiyan o oman i Bokhag, a Baradosa:

8. Puphamakinugun niyan so manga Ayat o Allah a Pumbatiya-an non, oriyen niyan na idadayon niyan ndun so Dosa, a Mananaka-bor, ka maniyen noto a da Manug: Na Puphantholangka on so siksa, a Malipudus!

9. Na igira a adun a Miyasowa iyan ko manga Ayat Ami a maito bo, na balowin niyan noto a Kasandagan: Siran man na adun a bagiyan niran a siksa a Phakahina.

10. Si-i ko kasangoran niran so Naraka Jahannam: Go da-a Milinding kiran o Miyasokat iran a

maito bo, go da-a (Milinding kiran o) nganin a Kinowa iran a salakao ko Allah a manga Panarigan: Go adun a bagiyan niran a siksa a Mala.

11. Giyaya na Torowan: Na so Miyamangongkir ko manga Ayat o Kadnan niran, na adun a bagiyan niran a siksa a pud ko Sangat a siksa a Malipudus.

12. So Allah so Piyakaphasiyonot Iyan rukano so Kalodan, ka-an Puphamakakutas so manga Kapal ko Liyawao niyan sabap sa Sogowan Niyan, go angkano gi-i Makambabanog ko Kakawasa-an Niyan, go angkano Makapanalamat.

13. Go Piyakaphasiyonot Iyan rukano so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so nganin a shisi-i ko Lopa: Sa Kalangolangowan Niyan a pho-on Rukaniyan; Mata-an! A Matatago ro-o man so Titho a manga Tanda a ruk o Pagtao a Puphamimikiranun niran.

14. Tharowangka ko siran a Miyamaratiyaya: Napi-i ran so siran a di-i ran Ikhaluk so manga Gawi-i o Allah: Ka Imbadal Iyan ko Pagtao so Pinggalubuk iran.

15. Sa tao a Nggalubuk sa Mapiya, na ruk o Ginawa niyan; na sa tao a Nggalubuk sa Marata, na Phakatana-on. Oriyan niyan na si-i kano bo ko Kadnan niyo Phamakandoda.

16. Na Sabunsabunar a ini Bugai Ami ko manga Moriyatao o Israil so Kitab, go so Ongangun, go so Kananabi-i; go ini Pagupur Ami kiran so manga Pipiya; go ini Lubi Ami siran ko manga Ka-adun (ko Masa iran).

17. Go bigan Nami siran sa manga Rarayag a Karina a pud ko Sogowan: Na da siran Shorangsorang inonta ko oriyen o Kiyapakao-ma kiran o Kata-o, ka Dungki ran; Mata-an! A so Kadnan Ka na Khokomun Niyan siran ko Alongan a Qiyamah si-i ko Miyabalo i siran non a Shosorangsorang.

18. Oriyan niyan na Piyakathakna Ami Suka ko okit a pud ko Sogowan: Na Kudugangka oto, na Dingka pagonoti so manga Nunga o siran adi manga Tata-o.

19. Mata-an! A siran na da dun a Milinding iran Ruka ko Allah a Maito bo: na Mata-an! A so manga Darowaka na so saba-ad kiran i manga Panarigan, o saba-ad: Na so Allah i Panarigan o Khipananggila.

20. Giya Qur-an naya na manga osayan a ruk o manga manosiya, go Torowan go Limo ko Pagtao a Khitotomangkud.

21. Ba tatarima-a o siran a Miyamakasogok ko manga Rarata sa balowin nami siran a lagid o siran a Miyamaratiyaya, -go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, a makapula-

gid so Kaoyagoyag iran a go so Kapatairan? miyakaratarata so Ipu-khokom iran.

22. Na Inadun o Allah so manga Langit a go so Lopa si-i ko Bunar, go an Mibalas ko oman i Ginawa so Pinggalubuk iyan, a siran na di siran Kasalimbotan.

23. Aiguda a Ka ko tao a biyaloi niyan a Katohanan niyan so Nunga iyan? Go Diyadag sukaniyan o Allah si-i ko Kata-o, go Piyarkat Iyan so Kanugiyen go so poso iyan, go Tiyagowa Niyan so Kailai niyan sa Pilus? Na antawa-a i Makanggonanao ron ko oriyen o Allah? Ino kano di Phanadum?

24. Na Pitharo iran: Da-a sala-kao saya a rowar ko Kaoyagoyag tano ko Doniya; Puhamatai tano go Puhanga-o oyag (so manga Wata) tano, go da-a Puhakabinasa rukutano a rowar ko Masa. Na da-a ruk iran ro-o a Kata-o: Da ko siran inonta na Puhagarangan siran:

25. Na igira a Puhangadian kiran so manga Ayat Ami a manga Rarayag, na da-a Miyabalo i Rason niran a rowar sa Kiyatharowa iran: Sa Pakagumawa niyo so manga Lokus Ami, o sukano i manga Bunar!

26. Tharowangka: A so Allah na Phagoyagun kano Niyan, go Phagimatin kano Niyan; oriyen niyan na Thimo-on kano Niyan ko Alongan a Qiyamah, a da-a sangka a Mada-

dalumon: na ogaid na so kadakulan ko manga manosiya na di iran kawatan.

27. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa, na si-i ko Gawi-i a Kapakatindug o Bangkit, -Na sa Alongan noto na Malogi so Minggalubuk sa Ribat!

28. Na Mailaingka so oman i isa ka Tindug a Malilimod a khipakaitikoro: Oman i isa ka Tindug na itawagon so Daptar iyan: Sa Alongan nai na Imbalas rukano so Pinggolaola niyo!

29. Giyaya so Daptar Ami a Putharo-angkano niyan: Sa Bunar: Mata-an! A Sukami i Pundaptar ko Pinggolaola niyo.

30. Na so miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Phakasoludun siran o Kadnan niran ko Limo Iyan (ko Sorga): Giyoto man na sukaniyan so Daga a Mala.

31. Na so Miyamangongkir (na Tharo-on kiran:) Ba da mabaloi so manga Ayat Akun a Kapuphangadi-an rukano? Na Mimaratabat kano, go Mimbalo i kano a Pagtao a manga Sala!

32. Na igira a Pitharo a Mata-an! A so Diyandi o Allah na Bunar, go

so Bangkit na da-a sangka a mada-dalumon, na Tharo-on niyo: Diyami katawan o antona-a i Bangkit: Da-a Pikir ami (ron) a rowar sa Arangan, go kuna a ba kami Khipakata-tangkud.

33. Na mapayag kiran so manga Rarata ko Pinggolaola iran, go katangkalan siran o Piyamagurugan niran noto (a siksa)!

34. Na adun a Tharo: A sa Alongan nai na Pakalilipatan Ami sukano lagid o Kiyalipati niyo ko Kimbaratumowa-an sa Alongan niyo wai! Na darpa iyo so Naraka, go da-a bagiyani niyo a Phamakatabang!

35. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A sukano na biyaloi niyo so manga Ayat o Allah a Kasandagan, go Miyalimpang kano o Kaoyagoyag ko Doniya: na sa Alongan naya na di siran ro-o Pamaka-awa-an, go disiran Pakaphangunin sa Rila.

36. na ruk o Allah so Podi, a Kadnan o manga Langit go Kadnan o Lopa, -A kadnan o manga kadun!

37. go Ruk Iyan so Kabusaran ko manga Langit a go so Lopa: Go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun!

Surah Al-Ahqaf-46

Si-ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ha Min. So Allah i Mataoko paka-a antapan Niyan non.

2. Initoron so Kitab a pho-on ko Allah, a Mabagur, a Maongangun.

3. Da-ko Kiya-adun Nami ko manga Langit a go so Lopa go so nganin a pagulutan a dowan nan inonta na si-i ko bunar, go so talik a miyapunto; na so Miyamangongkir na so piyaki-iktiyaran kiran na tatalikhodan niran.

4. Tharowangka (Ya Muhammad): Aiguda iyo ko puphanongganowin niyo a salakao ko Allah? Paki-ilain niyo Rakun o antona-a i Miya-adun niran ko Lopa, ba-adun a minitompok iran ko manga Langit? Witi Ako niyo sa Kitab a miyona an naya, o di na so malalamba ko Kata-o, o sukano i manga bunar!

5. Na ba-dun a tao a makalawan a dadag ko tao a puphanongganowin niyan a salakao ko Allah, so da-a khisumbag iyan non sa taman ko Alongan a Qiyamah, go siran na so panongganoi ran na da-a mulung iran non?

6. Go amai ka limodun so manga Manosiya na mabaloi siran a manga ridowai ran, go mabaloi siran ko Kapushimba-a kiran a Ongkirun niran!

7. Na igira-a Puphangadi-an kiran so manga Ayat Ami a manga rarayag, na Tharo-on o siran a Miyamangongkir, ko bunar ko kiyapakaoma niyan kiran: A giyaya na balik mata, a mapayag!

8. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A pimba-as Iyan naya. Tharowangka: A o pimba-as Akun naya na da-a mipa-ar iyo Rakun ko (siksa) o Allah a maito bo. Sukaniyan i Mata-o ko Puphamurakun niyo. Miyakatarotop Sukaniyan a saksi ko lut Akun a go sukano; go Sukaniyan so Manapi, a Makalimo-on.

9. Tharowangka (Ya Muhammad): A kuna a ba Ako mibibida ko manga Sogo, go di Ko katawan i ikhidiya Rakun a go sukano. Da-a Pagonotan Ko inonta so Iphagilaham Rakun, go Sakun na matag Phamaka-iktiyar, a Mapayag.

10. Tharowangka: Aiguda iyo amai ka aya butad iyan na pho-on ko Hadapan o Allah, a inongkir iyo Sukaniyan, go adun a mishaksi a saksi a pud ko manga Moriyatao o Israil ko lagid iyan, na Miyaratiyaya, na mimaratabat kano. Mata-an! A so Allah na di Niyan punggonana-on so pagtao a manga darowaka.

11. Na Pitharo o siran a Miyamangongkir ko siran a Miyaratiyaya: O adun a kapiya niyan na di kami niyo ron kaona-an. na gowani a da iran paratiyaya a Sukaniyan, na Putharo-on niran: A giya i na kabokhag, a andang!

12. Na si-i ko ona-an niyan so

Kitab o Musa, a ladiyawan, go Limo: Na giyaya na Kitab a to-miyanto, a basa Arab, ka a niyan mapaka-iktiyar so Mindadarowaka, go Tothol a mapiya ko miphipiya-piya.

13. Mata-an! A so siran a Pitharo iran: A aya Kadnan nami na so Allah, oriyen niyan na miyontol siran, na da-a Pangandam iran, go di siran makamboko (ko Alongan a Maori);

14. Siran man i khimangaruk ko Sorga, makakakal siran non: Balas sabap ko pinggolaola iran.

15. na piyanginsana Ami ko Manosiya so (Kaphiyapiya i ko) mbala a lokus iyan sa samporna a kaphiyapiya: Ini kaogat sukaniyan i Ina iyan sa marugun, go inimbawata iyan sa marugun. Na so kiyawidi niyan non, go so kiyapakagunuka-on somoso na tulo polo Olan. Taman sa igira-a minisampai ko kakhasad iyan go i sampai sa pat polo ragon, na Tharo-on niyan: Kadnan ko! Ilahamun Ka rakun so kapakapanalamat Akun ko Limo o Ka, a so ini Pangalimo o Ka rakun, go so mbala a lokus akun, go so Kapakapagamal Akun sa mapiya a Masawat Ka on, go Tanorangka Rakun so manga Moriyatao Akun; Mata-an! A Sakun na mithaobat Ako Ruka, go Mata-an! A Sakun na pud ko Mimbabayorantang (Ruka).

16. Siran man so Tharima-an Ami kiran so mapiya ko pinggolao-la iran, go Punapin Ami so manga

karata-an niran, a pud ko khimangaruk ko Sorga; diyandi a bunar a so ini diyandi kiran.

17. Na so Mitharo ko mbala a lokus iyan: A marshik a ruk iyo! Ino niyo rakun puphangangalukun i ka khaoyag akun (sharoman) a Sabunar a miya-ipos so miyagapidapid a manga pagtao ko miya-ona angko? Giya dow a oto na makapuphanguni siran sa tabang ko Allah (di-i ran Matharo a:) down down ka! Paratiyaya ka! Mata-an! A so diyandi o Allah na Bunar. na Tharo-on niyan: A da ko ungkai inonta na manga kabokhag o miyanga o ona!

18. Siran man so piyamadayan siran o Katharo a (siksa) rakhus o manga pagtao a andang a miya-ipos ko miya-ona-an niran a pud ko manga Jinn a go so manga Manosiya; Mata-an! A siran na miyabaloi siran a manga logi.

19. Na adun a ruk o omani isa a manga Daradat pho-on ko pinggalubuk iran; go kagiya a ithoman Niyan kiran sa tarotop so manga galubuk iran, a siran na di siran khasalimbotan.

20. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi (na Tharo-on kiran a:) Ini pos iyo so manga pipiya niyo ko Kaoyagoyag iyo sa doniya, go siyawitan niyo to; na sa Alongan na-i na imbadal rukano so siksa a kahinaan sabap ko Kiyapanakabor iyo ko Lopa sa di ontol, go sabap ko kiyapanongklid iyo.

21. Na Aloyang ka so (Hud a) pagari o (Moriyatao) Ad; gowani na piyaka-iktiyar iyan so pagtao niyan si-i ko mimbobotobo a ipamuthad, -na Sabunar a miyaiapos so miyama-ka-iktiyar ko ona-an niyan go so oriyen niyan- (sa Pitharo Iyan a:) Da-a Pushowasowata niyo inonta so Allah. Mata-an! A Sakun na ikhaluk akun sukano ko siksa ko Alongan a lubi a mala.

22. Pitharo iran: Ba aya Kiyapa-ka-omangka rukami na kagiya a phakitalikhodan ka Rukami so manga Katohanan nami? Na pakadansalangka rukami so ipuphangangaluk ka Rukami o Suka na pud ko manga bunar!

23. Pitaro Iyan: A so katawi ron na si-i bo ko Allah; na ipushampai Akun rukano so ini Sogo rakun noto, Na ogaid na Sakun na pukhailai Yakun sukano a pagtao a da-a manga mulung iyo!

24. Na kagiya a mailai ran noto a gabon a mababalawag, a papantukun niyan so manga balintad iran, na Pitharo iran: A giyangkaya a gabon a mababalawag na pagoranan tano niyan! Kuna, ka sukaniyan so piyagalokalokan niyo to!-Ndo a kadadaluman sa siksa a malipudus!

25. A phowalasan niyan so langowan taman sabap sa Sogowan o kadnan Niyan! Na kiyapita-an siran a da-a khailai a rowar ko manga darpa iran! Lagidaya man a kambalasi Ami ko pagtao a manga baradosa!

26. Na Sabunsabunar a piyaki khapa-ar Ami kiran so da Ami rukano to Pakikhapa-arun, go singgayan Ami siran sa kanug, go manga kailai, go manga kaguda; na da kiran makanggai a gona so kanug iran, go so manga kailai ran, go so manga kaguda iran, sa maito bo, kagiya siyangka iran so manga Ayat o Allah; na kiyatangalan siran o piyamagurugan niran noto (a siksa)!

27. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so makaliliyot rukano a manga Ingud, go phikhasokaso Ami magosai so manga Ayat, ka-an siran makambalingan (ko ontol).

28. Na ino siran da katabangi o siran a kinowa iran a salakao ko Allah a puphangampitun a manga Katohanan? Kuna, ka mini Gaib siran kiran: na giyoto man so kabokhag iran, go so ini pangangkob iran (ko Allah).

29. Na gowani na piyakasangor Ami Ruka so phipira katao ko manga Jinn, a phamakinugun niran so Qur-an: Na kagiya a makadarpa siran non, na Pitharo iran: Rurunuk kano! na kagiya a mapasad, na mimbalingan siran ko pagtao iran, a phphamakaiytiyar siran.

30. Pitharo iran: Hai pagtao Ami! Mata-an! A Sukami na adun a miyanug Ami a Kitab a Initoron ko oriyen o Musa, a to matanto ko miya-ona an niyan: A Phakatoro ko bunar go si-i ko okit a maka-ontol.

31. Hai pagtao Ami! Tarima a

niyo so pakapuphanolonun o Allah, go Paratdiyaya-a niyo Sukaniyan: Ka Napiyan kano Niyan ko manga dosa niyo, go lupakan kano Niyan ko siksa a malipudus.

32. Na sa dun sa di tomarima ko Pakapuphanolonun o Allah, na di makapalagoi si-ko Lopa, go da-a mambagiyen niyan a salakao ko Allah a manga Panarigan. Siran man i matatago ko kadadag, a mapayag.

33. Ba iran ndi katawi a Mata-an! A so Allah, a so Miyadun Ko manga Langit a go so Lopa, go da Dokawi ko Kiya-aduna Niyan kiran, na Gaos Iyan so Kapagoyaga Niyan ko miyamatai? Owai, mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

34. Na si-i ko Alongan a kaphaganaga ko siran a Miyamangongkir ko Apoi, (na Tharo-on kiran a:) Ba ini di bunar? Tharo-on niran: Owai, Ibut ko Kadnan nami (ka bunar dun). Tharo-on Niyan: na ta-ami niyo so siksa sabap ko Kiya-ongkir iyo!

35. Na Phantangka (Ya Muhammad) lagid o Kiyaphantang o manga babagur i tindug ko manga Sogo, go Dingka kiran phagalokaloki (so siksa). Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungin ko idi-diyandi kiran na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko isa ka oras ko kadaondao. (Giyaya na) kapamakasampai: na ba-adun a mbinasa-an a rowar ko pagtao a manga songklid?

Surah Muhammad-47

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Miyamangongkir go miyangalang siran ko lalan ko Allah, na inilang Iyan so manga Amal iran.

2. Na so Miyamaratdiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya go Piyaratdiyaya iran so Initoron ko Muhammad, -a Sukaniyan so bunar a pho-on ko Kadnan niran,- na liyalas Iyan kiran so manga dosa iran go piyaka-ontol Iyan so butad iran.

3. Giyoto man na sabap sa mata-an! A so Miyamangongkir na kidug iran so ribat. Na Mata-an! A so Miyamaratdiyaya na kidug iran so ontol a pho-on ko Kadnan niran: Giyoto man i Kapuphayaga o Allah ko manga Manosiya ko manga ibarat kiran.

4. Na igira-a minithumo niyo so Miyamangongkir na kapotol sa manga lig; taman sa igira-a miyapakadukul iyo so kapuphamonowa kiran na ilota niyo so kapamatong; na (pakaliyowa niyo siran sa) kapudi ko oriyen Niyan, o di na ka-a on sa ginawa, taman sa mibutad o kambonowai so manga punpunud iyan; giyoto man; na o Kabaya o Allah na Mata-an a Khapugus Iyan siran, na ogaid na (ini Sogo aya ka) kagiya i thiyoba Iyan ko saba-ad rukano so saba-ad. Na so Miyangapupurang sa lalan ko Allah, na di

Niyan ndun pagilangun so manga galubuk iran.

5. Thoro-on Niyan siran ndun, go phaka-ontolun Niyan so butad iran,

6. Go phakasoludun Niyan siran ko Sorga a piyakikilala Niyan kiran sukaniyan.

7. Hai so Miyamaratiyaya! O tabangi niyo so (Agama o) Allah, na thabangankano Niyan, go phakabagurun Niyan so manga tindug iyo.

8. Na so Miyamangongkir na kabinasa a ruk iran, go inilang Iyan so manga galubuk iran.

9. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na ini kagowad iran so ini Toron o Allah; Na inilang Iyan so manga Amal iran.

10. Ba siran da makandalakao ko Lopa, ka-a niran mailai o antona-a i miyambutad o kiya-akiran ko siran a miya-ona an niran? Piwowalas siran o Allah. na bagiyen o Miyaman-gongkir so manga lagid iyan.

11. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A so Allah i Panarigan o siran a Miyamaratiyaya; na Mata-an! A so Miyamangongkir na da-a Panarigan niran.

12. Mata-an! A so Allah na phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya ko manga Sorga, a

puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na so Miyamangongkir a sasawitan niran (so doniya) go puphanganungkan siran sa lagid o kapuphanganungkan o manga binatang; na so Naraka i darpa iran.

13. Na madakul a Ingud, a sukanian i tanto a mabagur a di so Ingud Ka (Ya Muhammad), a so piyaka-awa Ka niyan, a bininasa Mi siran, na da-a miyakatabangkiran.

14. Ino so tao a mithakna ko karina a pho-on ko Kadnan Niyan, ba lagid o tao a pipharasanon so marata ko galubuk iyan (na aya kiya-ilaya niyan non na mapiya), go piphapangonotan niran so manga nunga iran?

15. Aya ropa-an o Sorga a so ini diyandi ko Miyamananggila: Na katatagowan noto sa manga lawasaig a ig a di kharumbis, go manga lawasaig a gatas a di phagalin so ta-am iyan, go manga lawasaig a Arak a mapiya i ta-am ko puphamanginon, go manga lawasaig a tunub a da-a saninsaning iyan; go ruk iran ro-o so pithibarang a manga Onga, go Ma-ap a pho-on ko Kadnan niran. Ba lagid o sukaniyan a kakal ko Naraka, go puphamakainomun siran sa ig a phulikabo, na phangatu-tuphud iyan so manga tinai ran?

16. Na pud kiran so tao a Puphamakinugun Ka niyan, taman sa igira miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka na Tharo-on niran ko siran a piyamugan ko Kata-o: Antona-ai Pitharo Iyan kagiya? Sir-

an man so piyarkat o Allah so manga poso iran, go Piphapangonotan niran so manga kabaya iran a ribat.

17. Na so Miyangatotoro na inomanan Niyan siran sa Torowan, go inibugai Niyan kiran so Panang-gila iran.

18. na ba-adun a pukhanayao iran a rowar ko Bangkit sa kapakatalingoma niyan kiran a mitalumba? Na Sabunar a adun a miyakatalingoma a manga nana-o ron. Na andamanaya i kakhaparoliya iran ko Pananadum iran amai ka da-an kiran a miyakatalingoma?

19. Na Tangkudangka a Mata-an naya! A da-a Patot a Pushowasowatun inonta so Allah, go Pangunika sa Ma-ap makapantag ko Dosangka, Arakhus o Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai. Na so Allah na katawan Niyan so di-i niyo pagalinalinan nggalubuk go so darpa iyo.

20. Na gi-i Tharo-on o siran a Miyamaratiyaya: A o ba bo adun a Initoron a Surah! Na igira adun a Initoron a Surah a piyakasagogod go miya-aloi ron so kambonowai, na Mailaangka so kadadaluman so manga poso iran sa gudamun a Phagilaangka iran sa kailai o miko-kolob rukaniyan so kapatai. Na aya patot kiran,-

21. Na Kapangongonotan go Katharo a mapiya. Na igira-a miyatu-khus so punggolaola-an, na o bu-

nara iran so Allah na Mata-an a mabaloi a mapiya a bagiyan niran.

22. Na ino masukun sukano na o makakhapa-ar kano na phaminasa kano ko Lopa, go phanuphudun niyo so manga kathotonganaya iyo?

23. Siran man so Pimorka-an siran o Allah, na bingul Iyan siran go biyota Niyan so manga kailai ran.

24. Ino iran ndi punggudaguda-so Qur-an, ba kiyatagowan so manga poso sa manga kandado niyan?

25. Mata-an! A so siran a miphto ko manga talikhodan niran ko oriyen o kiyapayag kiran o Torowan, na so Shaitan na pipharasan niyan kiran, go piyakapulagod iyan siran.

26. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na Pitharo iran ko siran a miyangagogowad ko Initoron o Allah: A pagonotan nami sukano dun ko saba-ad ko olaola. Na so Allah na katawan Niyan so khipaguma-an niran.

27. Na antona-a i khasowa, amai ka tanganun siran o manga Malai-kat, a pamuntolun niran so manga paras iran go so manga likod iran?

28. Giyoto man na sabap sa Mata-an! A siran na kidug iran so ini Kararangit o Allah, go ini kagowad iran so Ikasosowat Iyan; na inilang Iyan so manga Amal iran.

29. Ba aya tarima-on o siran a

khikadadaluman so manga poso iran sa gudamun, na di dun phakaguma-on Allah so manga si-ig iran?

30. Na o kabaya Ami na Mata-an a mapaki-ilai Ami siran Ruka, na Khakilalangka siran ndun sabap ko tanda iran: Na Mata-an a Khakilalangka siran ndun si-i ko ilat o Katharo! Na so Allah na katawan Niyan so manga galubuk iyo.

31. Na Mata-an a puthiyoba-an Ami sukano taman sa katokawan Nami (sa mapayag) so-khipanana-gontaman rukano, a go so manga Papantang, go mapayag Ami so manga Totholan rukano.

32. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, go siyorange iran so Rasul ko oriyang kiyapayag kiran o Torowan, na da dun a mibinasa iran ko Allah a maito bo, go ilangun Niyan so manga galubuk iran.

33. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul, go di niyo mbinasa-a so manga galubuk iyo!

34. Mata-an! A so Miyaman-gongkir, go miyamangalang ko lalan ko Allah, oriyang niyan na miyatai siran, a siran na manga kapid, na di siran ndun Napiyan o Allah.

35. Na di kano khalobai go di kano phanguni sa kalilintad a sukano i makadada-ag; ka so Allah na babid iyo, go da dun a khorangun

Niyan rukano ko manga galubuk iyo.

36. So Kaoyagoyag ko doniya na matag katumbangan a go karimbaran: Na o Paratiyaya kano go Mananggila kano, na ibugai Niyan rukano so manga balas rukano, go di Niyan rukano phangunin so manga tamok iyo.

37. O panguniya Niyan rukano to (langon) sa Shabunaran Niyan rukano, na muligut kano, na khapayag iyan so manga rarangit iyo.

38. Ah! Sukano waya na puthawagun kano ka angkano makapamumugai sa lalan ko Allah, na so saba-ad rukano na tao a puphuligut. Na sa tao a muligut, na aya dun a kiyapuligutan niyan na giya ginawa niyan: Ka so Allah i kawasa, na sukano i manga miskin. Na o talikhod kano na Somambi sa pagtao a salakao rukano, oriyang niyan na di siran mabaloi a manga lagid iyo!

Surah Al-Fat-h-48

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Phakada-agun Nami Suka (Ya Muhammad) sa da-ag a Mapayag:

2. Ka kagiya a Punapin Ruka o Allah so miya-ona a Dosangka go so miya-ori, go tharotopun Niyan so Limo Iyan Ruka, go Thoroongka Niyan ko okit a maka-o ontol,

3. Go Thabangangka o Allah sa tabang a mabagur.

4. Sukaniyan so piyakatoron Niyan so kathatana ko manga poso o Miyamaratiyaya, ka-an siran ma-kaoman sa Paratiyaya, -a rakhus o (andang a) Paratiyaya iran. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun,-

5. (Ini Sogo Iyan so Kaphurang ka) kagiya a phakasoludun Niyan so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miamaratiyaya a manga Babai ko manga Sorga, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga law-asaig, makakakal siran ro-o, go pulalasan Niyan kiran so manga karata-an niran; -Na miyabaloi yoto si-i ko Allah a da-ag, a mala,-

6. Go a Niyan masiksa so Puphamanangin a manga Mama, go so Puphamanangin a manga Babai, go so manga pananakoto a manga Mama, go so manga pananakoto a manga Babai, a ipaga-arangan niran so Allah sa arangan a marata; si-i kiran so pukhagolinggoling a marata: Na kiyararangitan siran o Allah go Pimorka-an Niyan siran, go ini thiyagar Iyan kiran so Jahannam. Na mikharatarata a khabolosan.

7. Na ruk o Allah so manga tantara ko manga Langit a go so Lopa. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

8. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami Suka (Ya Muhammad) a saksi,

go Puphamanathol sa mapiya, go Puphamaka-iktiyar:

9. Ka-a niyo Maparatiyaya so Allah, go so Sogo Iyan, go a niyo Sukaniyan katabangi, go a niyo Mashulasula Sukaniyan, go a niyo Miphoroporo so Allah ko kapitapita go so kagabigabi.

10. Mata-an! A so siran a gi-i siran Ruka makiphasada, na aya dun a gi-i iran miphasa da na so Allah: So lima o Allah na maliliyawa-o ko manga lima iran; na sa dun sa ndorat na aya dun a kapundoratan niyan na giya dun a ginawa niyan; na sa tao a tomanun niyan so inibugai niyan a pasad ko Allah, na mbugan Niyan ndun sukaniyan sa balas, a mala.

11. Putharo-on Ruka dun o mithatalimbagak ko manga Arab: A miyatumbang kami o manga tamok ami go so manga ta-alok rukami, na pangunin Kamingka sa Map! Di iran Pakitharo ko manga dila iran so da ko manga poso iran. Tharowangka: Na antawa-a i adun a mapukhapa-ar iyan rukano ko Allah a maito bo amai ka paka-antapan kano Niyan sa morala o di na paka-antapan kano Niyan sa Ompiya? Kuna, ka tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na kaip Iyan.

12. Kuna, ka ini pagarangan niyo sa di dun makambalingan so Rasul a go so Miyamaratiyaya ko manga ta-alok kiran sa dayon sa dayon, go pipharasan noto ko manga poso

iyo, go miyagarangan kano sa arangan a marata, go miyabaloi kano a pagtao a miyanga-bibinasa.

13. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah go so Sogo Iyan na Mataan! A Sukami na pithi yagaran Ami so Miyamangong kir sa kadug!

14. Na ruk o Allah so Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa: Punapiyan Niyan so tao a kabaya Iyan, go shiksa-an Niyan so tao a kabaya Iyan. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Putharo-on o mithatalimbagak, amai ko songowan niyo so manga taban ka phangowa-an niyo sukaniyan: A botawani kami niyo ka monot kami rukano; khabaya-an niran a kasambiyang niran so manga Katharo o Allah. Tharo-angka: Di kano Rukami dun pagonot. Giyoto man na Pitharo o Allah gowani, na Putharo-on niran ndun: Kuna, ka shi-igun kami niyo. Kuna, ka miyabaloi siran a da-a sasabotun niran inonta so maito.

16. Tharowangka ko mithatalimbagak ko manga Arab: A thawagun kano (a phaka-aton) ko pagtao a adun a gu-us iyan a mala, a mipumbonowai niyo siran, o di na somangkop siran; na o onoti niyo na mbugangkano o Allah sa balas, a mapiya. Na o talikhod kano lagid o kiyatalikhod iyo a miya-ona, na shiksaan kano Niyan sa siksa a malipodus.

17. Da ko bota i dosa, go da ko lupu i dosa, go da ko pukhasakit i

dosa (ko di iran kaonot sa Thumowan): Na sa dun sa monot ko Allah go so Sogo Iyan, na phakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig. Na sa tao a tomalikhod, na shiksa-an Niyan sukaniyan sa siksa a malipodus.

18. Sabunsabunar a Miyasawat so Allah ko Miyamaratiyaya gowani ko di-i siran Ruka makiphasada ko atag o kayo: Na katawan Niyan so matatago ko manga poso iran, na piyakatoron Niyan kiran so kathatana, go ini Balas Iyan kiran so dag, a marani,

19. Go manga taban a madakul a phangakokowa iran sukaniyan. Na tatap a so Allah na Mabagur, a Maongangun.

20. Ini diyandi rukano o Allah so manga taban a madakul, a phangakokowa niyo sukaniyan, na pinggaga-a nan Niyan rukano aya, go lininding kano Niyan ko manga barokan o manga Manosiya, ka angkano mabaloi a tanda ko Miyamaratiyaya, go angkano Niyan Matoro ko okit a maka-o ontol;

21. Go adun a manga pud a da niyo pun noto maparoli, na Sabunar a katawan noto O Allah. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

22. Na o pakimbonowai rukano so Miyamangongkir na i talikhod iran ndun so manga likod (iran); oriyang niyan na da-a khato-on niran a panarigan, go tabanga.

23. Okit o Allah a so andang a miya-ipos gowani: Na da dun a khatonon Ka a kasambi i ko okit o Allah.

24. Na Sukaniyan so lomininding rukano ko manga barokan niran, go lomininding kiran ko manga barokan niyo si-i ko balintad sa Makkah, ko oriyano o kiyapakida-agun Niyan rukano kiran. Na tatap a so Allah si-i ko gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

25. Siran so Miyamangongkir go inalangan kano iran ko Al-Masjidil Haram, go so pamumugayan a miyarun ko kisampai niyan ko darpa iyan. Na o da so manga Mama a Miyamaratiyaya go so manga Babai a Miyamaratiyaya a di niyo siran pangatawatan a o ba niyo siran mirakhus mamono, na masogat kano sa sabap kiran a kasala-an sabap ko di niyo kiran katawi (na Phakitugul Iyan siran rukano): Kagiya a phakasoludun o Allah ko Limo Iyan so tao a kabaya Iyan, o minisibai siran na Mata-an a shiksan Ami so Miyamangongkir kiran sa siksa a malipudus.

26. Gowani a tago-on o siran a Miyamangongkir ko manga poso iran so maratobat,- a maratobat ko kada-a mulung,-na piyakatoron o Allah so kathatana iyan ko Sogo Iyan go so Miyamaratiyaya, go inilham Iyan kiran so Katharo a kapananggila, go miyabaloi siran a kiyapatotan saya go diya-itan naya. Na tatap a so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

27. Sabunsabunar a tiyoman o Allah ko Sogo Iyan so taginupun Niyan si-i ko bunar. Mata-an a phamakasolud kano dun ko Al-Masjidil Al-Haram, o kabaya o Allah a somasarig kano, a Puphamangopawan niyo so manga Olo niyo, go gi-i niyo nggogontingan, a da-a Pangan-dam iyo. Na katawan Niyan so di niyo katawan, na adun a minibugai Niyan ko da pun noto a da-ag a marani.

28. Sukaniyan so Siyogo Iyan so Sogo Iyan rakhus o Torowan go so Agama a bunar, ka phakiombawan Niyan non so Agama sa kalangolangowan niyan: Na miyakatarotop so Allah a saksi.

29. So Muhammad na Sogo o Allah; na so manga pud Iyan na khitutugas ko manga kapir, a di-i siran khakalimowai. Pukhailangka siran a khiroroko, a khisosojiod, a gi-i siran mbabanog sa kakawasaan a pho-on ko Allah a go Kasosowat. So tanda iran, na shisi-i ko manga paras iran pho-on ko rarad o Sojiod. Giyoto man i ropa-an niran ko Taurat; na aya ropa-an niran ko Injil: Na lagid o pur a Piyakambowat iyan so sina niyan, na miyabagur iyan sukaniyan, na miyakatiwaro na minipamayandug Iyan so tomadung iyan, a sosowatun niyan so miyamola, ka-anian mapakapuhagotug sa sabap kiran so manga kapir. Ini diyandi o Allah ko siran a Miyamaratiyaya go pinggalubuk iran so manga pipiya a pud kiran so Ma-ap, go balas, a lubi a mala.

Surah Al-Hujurat-49

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo pagonai so Allah go so Sogo Iyan; go kalukun niyo so Allah: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Mata-o.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo puphoro-on so manga sowara niyo sa makaombao ko sowara o Nabi, go di niyo puphamakatanogi Sukaniyan sa Katharo, lagid o kapuphamakatanogi o saba-ad rukano ko sabaad, ka o ba mailang so manga Amal iyo a sukano na di niyo mai-inungka.

3. Mata-an! A so ibababa iran so manga sowara iran ko Hadapan o Rasulollah,-na siran man so tiyolabos o Allah so manga poso iran ko kapananggila: Adun a bagiyan niran a Ma-ap a go Balas a lubi a mala.

4. Mata-an! A so siran a Puthawagun Ka iran (Ya Muhammad) ko liyo o manga bilik, -na so kadakulan kiran na di siran phamanabot.

5. Na o Mata-an! A siran na Miphantang siran taman sa kaliyo Wingka kiran, na Mata-an a khabaloi a mapiya a bagiyan niran: Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

6. Hai so Miyamaratiyaya! O adun a miyoma rukano o songklid

a tothol, na a mada niyo, ka o ba niyo kapumaratai so pagtao sabap ko di kapakakakaip, na mabaloi kano ko pinggolaola niyo a khipakashusundit.

7. Na tangkuda niyo a Mata-an! A matatago rukano so Sogo o Allah: Amai ka onotangkano Niyan ko madakul ko pukhaolaola, na Mata-an a makandarasag kano; na ogaid na so Allah na piyakikababayaan Niyan rukano so Paratiyaya, go pipharasan Niyan noto ko manga poso iyo, go piyakikagowad Iyan runkano so Kaongkir, go so kapanongklid, go so Kandarowaka: Siran man na siran so khipaka-ontol:

8. Gagao a pho-on ko Allah, go Limo. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

9. Na o adun a dow a sagorompong ko Miyamaratiyaya a pumbobono siran; na tanora niyo siran. Na amai ka phanalimbota o isa sa dow a oto so pud iyan, na pakimbono kano ko phanalimbota taman sa di mundod ko Sogowan o Allah; na amai ka mundod, na tanora niyo siran ko ontol, go Paginontolan kano. Mata-an! A so Allah na pukhababayaan Niyan so manga o ontol.

10. So Miyamaratiyaya na aya bo Magariyari: Na tanora niyo so manga Pagari niyo, go kalukun niyo so Allah, ka angkano Mipangalimo.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Di phamagurugi o isa a pagtao so isa

a pagtao: Ka masakun a mabaloi siran (a puphamagurugan) a tomo a di siran, go di (phamagurugi o) manga Babai so manga pud a Babai: Ka masakun a mabaloi siran a tomo a di siran: (A puphamagurug); go di niyo puphapa-awinga so (manga pud o) manga ginawa niyo, go di niyo puthatalowa-an so manga patogina a piyakagowagowad. Miyakaratarata a ngaran so kapanongklid ko oriyen o Paratiyaya. Na sa tao a di niyan thao-batun, na siran man na siran so manga darowaka.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Pakawatani niyo so madakul a kapanganganib; ka Mata-an! A so saba-ad ko kapanganganib na dosa; go di kano puphanoriman, go di puphamaganta a o saba-ad rukano so saba-ad. Ba khabaya i o isa rukano a kakana niyan ko sapo o Pagari niyan a miyatai? Na ini kagowad iyo to! Na kalukun Niyo so Allah: Mata-an! a so Allah na puphanarima ko taobat, a Makalimo-on.

13. Hai manga Manosiya! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami sukano a pho-on sa Mama a go Babai, go biyaloi Ami sukano a mbarambarang a Bangunsa, a go pithikalokusan, ka angkano makakhikilala i. Mata-an! A aya lubi a susula-an rukano si-i ko Allah na so lubi a masanggila rukano. Mata-an! A so Allah na Mata-o, a Kaip.

14. Pitharo o (manga Badawi a) manga Arab: A Miyaratiyaya kami.

Tharowangka (Ya Muhammad): A da kano Paratiyaya, na ogaid na aya Tharowa niyo na somiyangkoop kami, ka da pun solud so Paratiyaya ko manga poso iyo. Na amai ka onotan niyo so Allah a go so Sogo Iyan, na da-a korangun Niyan rukano ko manga Amal iyo a maito bo. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. Aya bo a titho a Khipapartiyaya na so Piyaratiyaya iran so Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na da siran paganganangan, go ini Panagontaman niran so manga tamok iran go so manga ginawa iran ko lalan ko Allah: Siran man na siran so Mimamata-an.

16. Tharowangka: A ba niyo phakitokawi ko Allah so okit iyo, a so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Na so Allah si-i ko langwan taman na katawan Niyan.

17. Puphamagitongun niran a Limo iran Ruka (Ya Muhammad) a Kiyapagislam iran. Tharowangka: A di niyo puphamagitonga a Limo iyo Rakun a Kiyapagislam iyo. Kuna, ka so Allah na Iphanakanawan Niyan rukano a Kiyatorowa Niyan rukano ko Paratiyaya, o sukano na Mumamata-an kano.

18. Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so Migagaib ko manga Langit a go so Lopa: Na so Allah na phagilain Niyan so gi-i niyo nggolaola-an.

Surah Qaf - 50

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Qaf. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Qur-an a Susula-an; (ka so Muhammad na Sogo o Allah).

2. Kuna, ka Miyamumusa siran sa kiyapaka-oma kiran o Miyamaka-iktiyar a pud kiran. Na Pitharo o Miyamangongkir: A giyaya na Shai a piyakamumusa!

3. Ino amai ka matai tano go mbaloi tano a botha, (khaoyag tano sharoman)? Giyoto na kapakandod a mawatan!

4. Sabunar a katawan Ami so pukhorangun kiran o Lopa; go shisi-i Rukami so Daptar a sisiyapun.

5. Kuna, ka piyakambokhag iran so bunar ko kiyapaka-oma niyan kiran: Na siran na matatago ko butad a di thatana.

6. Ba iran da pagilailaya so Langit ko kaporowan niran? O anda-manaya i kiyambalaya Mi ron go so kiyapharasi Ami ron, a da-a manga lubo niyan?

7. Go so Lopa a kiyayat Ami sukaniyan, go piyakabukunan Nami oto sa manga Palao, go piya katho Ami ron so pishoson a pakaranon,

8. Inungka, a go Pananadum o

omani Oripun a Puphangongonotan (ko Allah).

9. Na piyakatoron Ami a pho-on ko kawang so ig a madakul i gona, na piyakatho Ami sa sabap rukaniyan so manga Pamomolan go so pur a Mapuphuragon;

10. Go so manga Qormah a manga poporo, a adun a Onga niyan a miyakanggontogontor,

11. Pagupur ko manga Oripun (o Allah;) go ini oyag Ami oto ko Ingud a ma-atai: Lagid man oto so kaphakagumao (pho-on ko manga kobar).

12. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao Nuh, go so khibabaling sa (Ingud a) Rassi, go so pagtao a Samood,

13. Go so pagtao a Ad, go so Pir-aon, go so manga Pagari o Lut,

14. Go so khibabaling sa Aikah, go so pagtao o Tobba: Oman i isa kiran na piyakambokhag iyan so manga Rasul, na miyatangtud (kiran) so siksa Akun.

15. Ba Kami minikopai ko Kiyapangadun a paganai? Kuna, ka siran na matatago ko kashasangka ko Kaphangadun a bago.

16. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya, go katawan Ami so pukhigudi sukaniyan o ginawa niyan: Go Sukami i lubi a marani ron a di so ogat ko bakurung;

17. Gowani a puphanorat so dow a Malaikat, si-i sa kawanan go sa diyowang khi-o ontod;

18. Da-a Maputharo iyan a Katharo a ba da-a shisi-i rukaniyan, a tomotonggo a makadadarpa.

19. Na mitalingoma o sakratol maot so bunar. Giyoto man so Suka na puphalagoyan Ka sukaniyan!

20. Na iyopun so Sanggakala: Giyoto man so Alongan a diyandi.

21. Na makaoma so oman i isa a ginawa: A adun a pud iyan a pundudugon go saksi.

22. (Tharo-on non a:) Sabunsabunar a miyatago Ka ko kalilipati sangkai, na piyokas Ami Ruka so mirurunding Ruka, na so Kailaingka sa Alongan nai na malambut!

23. Na Tharo-on o (Malaikat a) pud iyan: A giyaya so Kadadarpa-angko.

24. (Tharo-on o Allah:) Phoshanga niyo a dow a ko Naraka Jahannam so omani Miyongkir, a somiyangka,

25. Phagurun ko mapiya, a Mumamalawani, a pukhadowadowan,

26. A so miyangumba-al sa rimbang o Allah a Katohanan a sala-ka: Na poshanga niyo sukaniyan ko siksa a sangat.

27. Tharo-on o (Shaitan a) pud iyan: Kadnan nami! Da akun dada-

ga sukaniyan, na ogaid na miyatago ko kadadag a mawatan.

28. Tharo-on (o Allah): Adi kano gi-i phapawala ko Hadapan Ko: Ka Sabunar a mini-ona Ko rukano so Kapaka-ikhtiyar.

29. Di khasambiyon so Katharo ko Hadapan Ko, go di Akun shalimbota so manga Oripun (Ko).

30. Si-i ko Alongan a Tharo-on Ami ko Jahannam: Baka miyapuno? Na Tharo-on niyan: Ba adun a khiyoman?

31. Na i pakarani so Sorga ko Miyamananggila, a di mawatan:

32. Giyaya so idi diyandi rukano, a ruk o omani Puphananangoran (ko Allah) a masiyapun,

33. A so ma-alukun ko Masaling-gagao, a Migagaib, go miyaka-oma rakhus o Poso a thotolabos:

34. Pamanolud kano ron sa kapiya ginawa. Giyaya so Alongan a kakal!

35. Khakowa iran so nganin a kabaya iran ro-o; go adun a shisi-i Rukami a lawanon.

36. Na madakul a bininasa Ami ko miya-ona-an niran a pagtao, a siran i mala a di siran i gu-us, go miyanubnub iran so manga Ingud! Na ba adun a kiya-a pasan (niran)?

37. Mata-an! A adun a matatago ro-o man a titho a undao ko tao a

ana sabot iyan, ma-ana tiyandang iyan so kapamamakinug, a sukaniyan na tomototo-o.

38. Na Sabunsabunar a Inadun Ami so manga Langit go so Lopa go so nganin a lut a dow a nan si-i ko num a Alongan, na da Kami raota a dokao.

39. Na Phantangingka so di iran Tharo-on, go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko di pun kapaksubang o Alongan, go so di niyampun kasudup,

40. Go si-i ko kagagawi-i, na Puthasbik Ka Rukaniyan, go so manga oriyan o Sojjod.

41. Na Pamamakinugangka so Alongan a mananawag so phanana-wag ko darpa a marani,-

42. Si-i ko Alongan a manug iran so lalis a rakhus o bunar: Giyoto man so Alongan a kapakambowat (ko kobor).

43. Mata-an! A Sukami na Sukami i Puphangoyag go Puphangimatai; go si-i Rukami so khabolosan,-

44. Si-i ko Alongan a manga bubungkag kiran, so Lopa, a gi-i siran makanggaga-an (lomiyo ko manga kobor): Giyoto man i kapulimod a malbod Rukami.

45. Sukami i lubi a Mata-o ko gi-i ran Tharo-on; na kuna a ba Ka kiran pakaphama-asa. Na Pakitadumingka so Qur-an ko tao a ika-aluk iyan so pangangaluk Akun!

Surah Al-Zariyat-51

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko puphamanambur sa mabandus,

2. Go so puphamangawid sa mapunud,

3. Go so puphulalatas sa malbod,

4. Go so di-i nggomonggomon ko Sogowan,

5. Mata-an a so idi diyandi rukano na titho a bunar,

6. Go Mata-an! A so Kokoman na phakatana dun.

7. Ibut ko Langit a adun a manga lalanon,

8. Mata-an! A sukano na mata-tago dun ko Katharo a shosorang-sorang;

9. Puphakatalikhod non so tao a (andanga) piyakatalikhod.

10. Pimorka-an so manga bokhag,

11. So siran na matatago ko kada a mulung a khikalilipat!

12. Iphagisha iran: O anda so Alongan a Kokoman?

13. Si-i ko Alongan a siran na thotongun siran ko Apoi:

14. Ta Ami niyo so kathotonga

rukano! Giyaya so sukano na puphagalokalokan niyo sukaniyan!

15. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga go manga bowalan,

16. A tatarima-an niran so ini bugai kiran o Kadnan niran. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na miphipiypiya siran.

17. Aya butad iran na maito ko kagagawi-i a ipuphakatorog iran,

18. Go si-i ko kapukhkalibabas iyan, na siran na puphanguni siran sa Ma-ap (ko Allah),

19. Go si-i ko manga tamok iran na adun a rukon o Puphamanguni, go so di Phamanguni.

20. Na adun a matatago ko Lopa a manga tanda ko khitotomangkud,

21. Go shisi-i (pun) ko manga ginawa, niyo: Ba kano di phangilalai?

22. Go shisi-i ko Langit so pagupur rukano, go so idi diyandi rukanon.

23. Na ibut ko Kadnan o Langit a go so Lopa, ka Mata-an naya! A titho a bunar, lagid o Matan-an! A sukano na Katharo iyo.

24. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga banto o Ibrahim a (manga Malaikat a) Khisusula-an?

25. Gowani a somolud siran non na Mitharo siran: Sa Salaam! Somimbag: Sa Salaam! (Miyapamikir Iyan a): Pagtao wai a di makikilala.

26. Na minanai somong ki Karoma niyan na mini-oma Niyan a sapi a piyagiyo,

27. Na ini o bai Niyan kiran, na Pitharo Iyan: Ino kano di khan?

28. Na Kiya-akinan kiran sa kaluk. Na Pitharo iran: Di Ka khaluk. Na Piyanothol iran non a Mama a Mata-o (a Ipumbawata iyan).

29. Na miyakaoma si Karoma Niyan, a mikokorot a lagam iyan, na miyatuphi iyan a Parasiyan, go Miyatharo Iyan: (Sa kun na) lokus, a baluk!

30. Pitharo iran: Manaya dun man, so Pitharo o Kandnan ka Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Maongangun, a Mata-o.

31. Pitharo Iyan: Antona-a i pagangin niyo, hai manga Sogo?

32. Pitharo iran: A Mata-an! A Sukami na Siyogo Kami ko pagtao a manga sala,

33. Ka-a Nami siran kapakaorani sa Ator a pho-on sa lipao,

34. Toto o san si-i ko Kadnan Ka a ruk o manga malawani.

35. Na piyakaliyo Ami so mata-tago-on ko Miyamaratiyaya;

36. Na da-a miyato-on Nami ron a salakao ko isa ka Walai a manga Muslim.

37. Na ini bagak Ami ron so tanda a ruk o siran a ika aluk iran so siksa a malipudus;

38. Go si-i (pun) ko Musa gowani a Sogo on Ami ko Pir-aon rakhus o katantowan, a mapayag.

39. Na tomiyalikhod a rakhus o gomagabai ron, go Pitharo iyan: A balik mata o di na tataraponan!

40. Na siniksa Ami sukaniyan go so manga tantara iyan, na ini bowang Ami siran ko Kalodan, a sukaniyan na kapuphanginsoya-an;

41. Go si-i (pun) ko pagtao a Ad gowani a botawanan Ami kiran so ndo a maminasa;

42. Da-a pulao-on niyan a maito bo a miyadansal iyan a ba niyan noto da baloya a ishan o lopapuk;

43. Go si-i (pun) ko pagtao a Samood gowani a Tharo-on kiran; a shonor kano sa taman ko wakto (o siksa)!

44. Na pimaratabatan niran so Sogowan o Kadnan niran, na miyadansal siran o lalis, a siran na kasa-sandung niran.

45. Na da siran makagaga gomanat, go da iran malinding a ginawa iran;

46. Go so pagtao o Nuh gowani: Mata-an! A siran na miyabaloi siran a pagtao a manga songklid.

47. Go so Langit na pimbalai Ami sukaniyan sabap ko bagur, go Mata-an! A Sukami i titho a miyaka o ladon.

48. Go so Lopa na kiyayat Ami sukaniyan, na sayana a mapiya so Miyangayaton!

49. Go so langowan taman na Inadun Ami a nggaganapa; ka an niyo Pukhatadumi.

50. Na pagagao kano ko Allah. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan.

51. Na di kano phangumba-al sa rimbang o Allah a Katohanan a salakao. Mata-an! A Sakun na Puphamaka-iktiyar rukano, a mapayag a pho-on Rukaniyan!

52. Maoto dun man, a da-a miyakatalingoma ko siran a miya-ona an niran a Sogo a ba iran nda Tharowa: A balik mata, o di na tataraponan!

53. Ba iran naya ini thatanana? Kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka!

54. Na Talikhodingka siran, ka kuna ba adun a pa-awing Ka on.

55. Na Panguthoma Ka, ka Mata-an! A so thoma na phakangai a gona ko Miyamaratiyaya.

56. Na da-a Kiya-aduna Ko ko manga Jinn go so manga Manosiya, a rowar sa ana Ko iran Mashowasowat.

57. Da-a singanin Akun kiran a pagapur, go di Akun singanin i kapakakana iran Rakun.

58. Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Puphagapur,- a Khiruk ko Bagur, a di putharotos.

59. Na Mata-an! A adun a bagiyon o siran a Mindadarowaka a kipantag (ko siksa) a lagid o kipantag o manga pud iran; na di ran Rakun maphanguni i kapagalokalo-ki ron!

60. Na sangat a siksa a bagiyon o siran a Miyamangongkir, si-i ko Alongan niran a so idi diyandi kiran!

Surah Al-Tur-52

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

I. Ibut ko Palao a Tour a giyoto so Palao a Ron inimbityarai o Allah so Musa ko liyawaw niyan.

2. Go so Kitab a misosorat (a giyo to so Qur'an)

3. Ko karatas a makakayat,

4. Go so Baitil Ma-amor a giyoto so Walai a mbabalain a di-i thawapan mambo o manga Malaikat sa Langit.

5. Go so Atup a ipoporo (a giyoto so Langit a Matatampar sa dunya)

6. Go so kalodan a mapupuno,

7. Ka Mata-an! A so siksa o Kadnan Ka na phakatana dun,-

8. Da-a phakarunon,-

9. Si-i ko Alongan a mabirbir so Langit sa titho a kabirbir,

10. Go mamangikayontong so manga Palao a mikayambur.

11. Na sangat a siksa sa Alongan noto a bagiyon o Miyamanaplis,

12. So siran na si-i ko ribat khi-kabibimban;

13. Si-i ko Alongan a ipanaromag siran ko Naraka Jahanam, sa mabasung a kapanaromag.

14. (Tharo-on kiran:) Giya i so Apoi, a so piyakambokhag iyo sukaniyan!

15. Ino balik mata ini, antawa-a sukano idi phamakanono?

16. Sombowi niyo sukaniyan: Na Phantang kano, antawa a di kano Puphantang, na mulagid rukano. Aya bo a imbalas rukano na so Pinggolaola niyo.

17. Mata-an! A so Miyamanang-gila na si-i ko manga Sorga, go kadarandang,-

18. A mabababaya siran sabap ko inibugai kiran o Kadnan niran; go piyakalidas siran o Kadnan niran ko siksa ko Naraka Jahim.

19. (Tharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko Pinggolaola niyo;

20. Gi-i siran shasandasandang ko manga kantir a khirarantarun; go Pakaphamangaroma-an Ami siran sa manga tataid, a manga pipiya i kapumata.

21. Na so Miyamaratiyaya go tiyondog siran o manga Moriyatao iran ko Paratiyaya, -na pakiraot Ami siran ko manga Moriyatao iran, go da-a korangun Ami kiran ko galubuk iran a maito bo. Oman i isa a tao na sanda ko galubuk iyan.

22. Na phagomanan Ami siran sa Onga, a go Sapo, a pukhababaya-an niran.

23. Gi-i siran ro-o ndadawaga sa inomun, a da-a ilangon, go da-a ikhadosa on;

24. Go phulibutun siran o manga ngongoda iran, lagid o ba siran Montiya a totongkopun;

25. Go puphagadapun o saba-ad kiran so saba-ad, a puphamagishai siran:

26. Tharo-on niran: A Mata-an! A sukutano na miyabaloi tano gowani ko shisi-i tano ko manga tonganai tano a ma-aluk tano.

27. Na ini Kalimo tano o Allah, go piyakalidas tano Niyan ko siksa, a phakarobrob.

28. Mata-an! sukutano na miyabaloi tano gowani: A Puphamanguni tano Rukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Puhangompiya, a Makalimo-on!

29. Na Puhanguthoma Ka ka sabap ko Limo o Kadnan Ka, na kuna a ba Ka parimar, go di Ka tataraponan.

30. Kuna, ka gi-i ran Tharo-on: A Pababayok! Na dara-an tano Rukaniyan so phangababago o masa!

31. Tharowangka: Dadara kano, ka Mata-an! A Sakun na pud iyo a pud ko khidadara!

32. Ba kiran naya sosogo-on o manga gudaguda iran; kuna, ka siran na pagtao a manga darowaka?

33. Ino iran gi-i Tharowa: A piyangumba-alan Niyan naya a Katharo? Kuna, ka di siran Mapaparatiyaya!

34. Na bugai siran sa Tothol a lagid iyan, o siran i manga bunar!

35. Ba siran Miya-adun sa da-a Miyangadun, antawa-a ba siran i Miyangadun?

36. Ba iran Inadun so manga Langit a go so Lopa? Kuna, ka di ran tatangkudun.

37. Ba kiran shisi-i so manga kakawasa-an o Kadnan Ka, antawa-a ba siran i phamakaba-as?

38. Ba adun a towak iran (ko Langit) a makapuphamakinug siran non? Na talingoma-an o miyama-makinug kiran i katantowan, a mapayag!

39. Ba aya ruk iyan na so manga Wata a Babai, na ruk iyo so manga Wata a Mama?

40. Na ba Ka kiran puphanguni sa sokai, na siran na po-on ko kapakambayadan na kapupunudan siran?

41. Ba kiran shisi-i so Migagaib, na siran i puphamanoraton?

42. Kuna, ka aya antap iran na antangan a marata, na so Miyaman-gongkir na siran i piyangakakaidan!

43. Ba adun a Tohan niran a salakao ko Allah? Soti so Allah mawatan ko ipuphanakoto iran!

44. Na o makailai siran sa sagintas ko Langit a pukhaolog, na Putharo-on niran: A gabon a thotorogan!

45. Na Botawaningka siran, taman sa mimbaratumowa iran so

Alongan niran, a so khada-an siran non sa tanod,-

46. Alongan a di kiran makang-gai a gona so ikmat iran sa maito bo, go di siran pangatatabangan.

47. Na Mata-an! A adun a bagiy-an o siran a Mindadarowaka, a siksa a salakao ro-o, na ogaid na so kadakulan kiran na di iran katawan.

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan Ka; ka Mata-an! A Suka na si-i ko manga kailai Ami: Go Puthasbikun Ka so Podi o Kadnan Ka, ko wakto a kangganat Ka;

49. Go si-i ko kagagawi-i na Puthasbik Ka Rukaniyan, go so kapamakasadup o manga bito-on!

Surah Al-Najm-53

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko bito-on igira-a mini-gaib,-

2. Ka da makasilai so (Muhammad a) pud iyo, go da maribat,

3. Go di Putharo sa pho-on sa kabaya Iyan;

4. Da ko Sukaniyan inonta na Ilaham a Iphagilahamon:

5. Inindao Rukaniyan (o Jibril a) tanto a Mabagur,

6. A miyakabagubagur; na mimbatang,

7. A Sukaniyan na si-i ko sindandan o kailai a maporo.

8. Oriyan niyan na miyakarani (so Jibril ko Muhammad), go domiyashug,

9. Na miyabaloi a lagid o dowaporo o bosogan (a pana), o di na lawanon sa kadasug;

10. Na ini Ilaham Iyan ko Oripun o Allah so ini Ilaham Iyan.

11. Da shangka so poso (o Muhammad) ko miya-ilai Niyan.

12. Ino niyo puphamawala Sukanian ko miya-ilai Niyan?

13. A Sabunsabunar a miyailai Niyan so Jibril ko miya kaisa a salakao,

14. Si-i ko Shidratil Montaha a giyoto so Kayo a Pumbuthowan sa Nabuk a matatago ko ika pito lapis a Langit,

15. Mipago o bai sukaniyan o Sorga a Jannatul Ma'wa!

16. Gowani a pukhikolob ko Shidratil Montaha so pukhikolob (a Pakamumusa),

17. Na da mapaling so kailai (o Muhammad) go da makalupas!

18. Sabunsabunar a miyakailai, ko manga tanda o Kadnan Niyan, a lubi a Mala!

19. Aiguda iyo ko (Barahala) Llat, go so Uzza,

20. Go so Manat, a so ika tulo, a salakao (ba-adun a khagaga iran)?

21. Ati ruk iyo so Mama, na ruk Iyan so Babai?

22. Giyoto man na sa maoto na kambagibagi a kashoramig!

23. Da ko sukaniyan inonta na manga ngaran a ini pamutho niyo sukaniyan, -sukano go so manga lokus iyo- da-da ini Toronon o Allah a katantowan. Da-a phagonotan niran a rowar ko arangan, go so kabaya o manga ginawa! Na Sabunsabunar a miyaka-oma kiran a phon ko Kadnan niran so Torowan!

24. Ba khakowa o Manosiya so nganin a ongayay iyan?

25. Na ruk o Allah so khaori, a go so khaona.

26. Na madakul a Malaikat ko manga Langit, na da-a khibugai a gona o Pangongogopan niran a maito bo inonta ko oriyani o kaidin o Allah si-i ko tao a kabaya Iyan go Masosowaton.

27. Mata-an! A so di ran Papatiyaya-an so Akhirat, na Sabunar a pumbuthowan niran so manga Malaikat sa ngaran, a Babai.

28. A da-a ruk iran non a Kata-o; da-a phagonotan niran a rowar ko arangan; na Mata-an! A so arangan na di phakanggai a gona ko bunar sa maito bo.

29. Na Talikhodingka so tao a tiyalikhodan niyan so Pananadum Ami, go da-a kabaya iyan a rowar ko kaoyagoyag ko doniya.

30. Giyoto man i riya-ot iran a Kata-o. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan Niyan, go Sukaniyan i Mata-o ko tao a komidug ko ontol.

31. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka-a Niyan mibalas ko siran a Minggolaola sa marata, so Pinggolaola iran, go a Niyan mibalas ko siran a Miphipyapiya so mapiya.

32. Siran na Panananggila-an nir-an so manga ala a dosa, go so manga pakasingai, inonta so maroni a dosa, - Mata-an! A so Kadnan Ka na maolad i Napi. Sukaniyan i Lubi a Mata-o rukano, gowani a Adun nun kano Niyan a pho-on ko Lopa, go gowani a sukano na manga bodi ko manga Tiyan o manga Ina iyo. Na di niyo pumbantogan nun i Kasosoti o manga ginawa niyo: Sukaniyan i Lubi a Mata-o ko tao a Miyananggila.

33. Aiguda a Ka ko sukaniyan a tomiyalikhod,

34. Go migai sa maito, na tiphud iyambo?

35. Ba shisi-i rukaniyan so katawi ko Migagaib, na sukaniyan na pukhailai niyan?

36. Ba on da Mapanothol so shisi-i ko manga Kitab o Musa,

37. Go so Ibrahim a so Tomiyarotop:

38. A di kha-awidan o baradosa so dosa o salakao,

39. Go da-a khatangkud ko Manosiya inonta so miyanggalubuk iyan,

40. Go Mata-an! A so galubuk iyan na khailai dun,

41. Oriyan Niyan na khabalason sa balas a tarotop;

42. Na Mata-an! A si-i bo ko Kadnan Ka so khadansalan;

43. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so pushabap ko kapakakhala, go so kapakasugad,

44. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan so Miyangimatai, go Miyangoyag,

45. Go Mata-an! A Sukaniyan i Miyadun ko ngganapa: Mama go Babai,-

46. Pho-on sa mani igira-a pukhipantos;

47. Go Mata-an! A matatangtud Rukaniyan so Kaphangadun pharoman (ko Alongan a Qiyamah);

48. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i puphamugai sa Kaka-wasa-an, go Pumbugai sa kamiskin;

49. Go Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Kadnan o bito-on a si'rah;

50. Go Mata-an! A Sukaniyan i mininasa ko pagtao a Ad a paganai,

51. Go so pagtao a Samood, na da-a liyamba Iyan (kiran),

52. Go so pagtao o Nuh gowani. Mata-an! A siran na miyabaloi siran a siran i lubi a darowaka, go lubi a malawani;

53. Gi giya Ingud a Moutapika a piyoshang Iyan,

54. Na inikolob Iyan non so inikolob Iyan (a siksa).

55. Na an da ko manga Limo o Kadnan Ka i shangka-an Ka?

56. (So Muhammad) giyaya na Puphamaka-ikhtiyar, a pud ko Puphamaka-ikhtiyar a paganai!

57. Miyakarani so pakatatalingoma-an (a Bangkit):

58. Da-a salakao ko Allah a phakapayagon.

59. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol (a Qur-an) na ipuphamumusa niyo?

60. Go gi-i kano khakala a di kano phamanugad,

61. Go sukano na khikatutum-bang kano?

62. Na Sojiod kano ko Allah go Showasowata niyo!

Surah Al-Qamar-54

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarani so Bangkit, go miya-opak so Olan.

2. Na o makailai siran sa tanda, na talikhodan niran, go Tharo-on niran: A balik mata a Mabagur!

3. Go piyakambokhag iran go inotan niran so manga kabaya iran a ribat. Na oman i butad na adun a puthakna-an niyan.

4. Na Sabunsabunar a adun a miyaka-oma kiran a manga Tothol a so kadadaluman sa tupaos,-

5. Ongangun a somusundad;- na da makanggai a gona so Miyamaka-ikhtiyar;

6. Na Talikhodingka siran. Si-i ko Alongan a itawag o (Israfil) a phananawag so Shai a pakalukluk.

7. Makapangangalimbaba-an so manga kailai ran, a puphamakambowat siran pho-on ko manga kabor, a lagid o ba siran manga tarapan a mipapayapat,

8. Madilaput a kapuphakasong iran ko puphananawag! Gi-i Matharo o Miyamangongkir: A giya i na Alongan a marugun.

9. Tomiyaplis ko miya-ona an niran so pagtao o Nuh, ka tiyaplis iran so Oripun Ami (a nuh), go Pitharo iran: A tataraponan, go tiyapaosan.

10. Na Miyangangarapan ko Kadnan Niyan (sa Pitharo Iyan:) Mata-an! A Sakun na kiyarompisan, na tabangi Yakongka!

11. Na lika-an Ami so manga pinto o Langit ko ig, a pukhabobos;

12. Go piyakambowatan Ami so Lopa sa manga Bowalan; na miyakambaratumowa so ig ko Sogowan a Sabunar a miyadiyahangka;

13. Go riyoran Ami Sukaniyan ko pithapi a manga papan, go mang pansar,

14. Phulatas si-i ko kailai Ami: Balas ko tao a aya butad iyan na Inongkir!

15. Na Sabunsabunar a ini bagak Ami aya a tanda; na ba adun a Phananadum?

16. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamakaiktiyar Akun!

17. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron; na ba adun a Phananadum?

18. Tomiyaplis so pagtao a Ad, na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so pamaka-iktiyar Akun!

19. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa ndo, a domadago-os si-i ko gawi-i a na-as (kiran) a lomalagadai,

20. Di-i niyan nggagansingun so manga Manosiya lagid o ba siran manga itado a Qormah a miyanga-babadot.

21. Na antona-a i miyambutad o siksa Akun go so Pamaka-iktiyar Akun!

22. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

23. Tiyaplis o pagtao a Samood so Puphamaka-iktiyar.

24. Na Pitharo iran: Ba so Manosiya! A pud rukutano a sakatao i pagonotan tano Sukaniyan? Mata-an! A sukutano amai ka ba giyoto na titho a miyatago ko karibat, go kapamuthang!

25. Ino Sukaniyan i mbugiko Phananadum kondolondolonan tano? Kuna, ka Sukaniyan na bokhag, a takabor!

26. Katokawan niran bo sa akir iyan, o antawa-a i bokhag, a takabor!

27. Mata-an! A Sukami na Shogo kami sa Babai a Onta a tiyoba kiran; na Nayawangka siran go Thigurka!

28. Na Panotholangka kiran: A Mata-an! A so ig na pimbagi kiran: Omani shagub na si-i ko Alongan niyan phakadarpa.

29. Na tiyawag iran (si Qadar a) pud iran, na kinowa niyan, na biyono iyan.

30. Ah na antona-a i miyambutad o siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun!

31. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa lalis a isa, na

miyabaloï siran a lagid o miyaro-phod ko kodal.

32. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

33. Tiyaplis o pagtao o Lut so Puphamaka-iktiyar.

34. Mata-an! A Sukami na biyotawanan Ami siran sa ndo (a maka a awid sa Ator) inonta so ta-alok ko Lut: Ka siyabut Ami siran ko kahalibabas iyan,-

35. Limo a pho-on ko Hadapan Ami: -Lagid oto man a kambalasi Ami ko tao a Miyanalamat.

36. Na Sabunsabunar a Piyaki-iktiyaran Niyan kiran so siksa Ami, na piyamawal iran so Miyamaka-iktiyar.

37. Na Sabunsabunar a inangai ranon so Khikaboboluson (a manga Malaikat); na biyota Mi so manga mata iran (na Pitharo kiran:) Na ta-ami niyo so siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun.

38. Na Sabunsabunar a kiyabala-laga-an siran ko kapita pita o siksa, a tatap:

39. Na ta-ami niyo so siksa Akun, go so Pamaka-iktiyar Akun.

40. Na Sabunsabunar a libod Ami so Qur-an ko kapukhatanodi ron: Na ba adun a Phananadum?

41. Na Sabunsabunar a miyaka-

oma ko pagtao o Pir-aon so Puphamaka-iktiyar;

42. Na piyakambokhag iran so manga tanda Ami, sa kalangolango-wan niyan; na ini gundur Ami kiran so kagundur o Mabagur, a Phakagaga.

43. Ba so Miyamangongkir ruka-no i tomo a di so miya-ona an niyo, o di na ba adun a kalulupas iyo si-i ko manga Kitab?

44. Ino iran di-i Tharowa: A Sukami a madakul a matitimo i phakada-ag?

45. Khasaroput so matitimo, go khitalikhod iran so manga likod (iran).

46. Kuna, ka so Bangkit i diyandi kiran, ka so Bangkit i lawan a marugun, go lawan a mapait.

47. Mata-an! A so manga sala i shisi-i ko karibat, go kadadag.

48. Si-i ko Alongan a panondan siran ko Naraka a mikakaras a manga paras iran, (Tharo-on kiran:) Gudami niyo so kisombo ko Naraka Sakar!

49. Mata-an! A Sukami na so langowan taman na Inadun Ami sukaniyan a didiyangka-an.

50. Na da ko Sogowan Ami inonta na isa a lagid o sapuruk mata.

51. Na Sabunsabunar a bininasa Mi so manga lagid iyo sa kupit: Na

ba adun a Phananadum?

52. Na so langowan taman a pinggolaola iran noto na shisi-i ko manga daptar (a Pishoratan o manga Malaikat):

53. Go omani maito, a go mala, na misosorat (ko Laokah makfod).

54. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na khatago ko manga Sorga, go manga lawasaig,

55. Si-i ko darpa a bunar, o bai o (Allah a) Datu a Phakagaga.

Surah Al-Rahman-55

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So (Allah a) Masalinggagao!
2. I Mindao ko Qur-an.
3. Inadun Niyan so Manosiya,
4. Na Inindao Niyan non so lag.
5. So Alongan a go so Olan na si-i ko itongan.
6. Na so mangunguto a pun-donapa, go so manga kayo na Mangangalimbaba-an siran (ko Masalinggagao).
7. Na so Langit na ini poro Iyan sukaniyan, go Inadun Niyan so tim-bangan,

8. Ka angkano di khapokas ko ontol;

9. Na pakambatanga niyo so kathimbang ko kaontol, go di kano phangorang ko timbangan.

10. Na so Lopa na kiyayat Iyan sukaniyan sa baba a ruk o manga Ka-adun:

11. Katatagowan sa manga Onga, go manga Qormah, a khibo-bongkosan,

12. Go so manga Onga a maroni, a adun a manga ino-otiyen a go so mamot.

13. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

14. Inadun Niyan so Manosiya a pho-on ko botha, a gango, a lagid o kiyomba,

15. Go Inadun Niyan so Jinn a pho-on ko kadug o Apoi:

16. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

17. Kadnan o dow a Subangan, go Kadnan o dow a Sudupan!

18. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

19. Biyotawanen Niyan so dow a kalodan, a gi-i makambaratuma-wa:

20. Ka alutan a dow a oto sa runding; a di maka Pusumbor:

21. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

22. Puphakagumao a pho-on sa dowan nan so manga tipai, go so manga koralis:

23. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

24. Na ruk Iyan so puphulalatas, a miyanga a adun ko kalodan, a lagid o manga Palao:

25. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

26. Oman i matatago ko lopa na khada;

27. Na aya bo a khalamba na so Dat o Kadnan Ka,- a Khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo:-

28. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

29. Makapuphamanguni Rukaniyan so shisi-i ko manga Langit, go so Lopa: Oman gawi-i na Sukaniyan na shisi-i ko butad Iyan!

30. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

31. Phamagitongun Nami sukano dun, hai dowan a kapupunudan (a manga Manosiya a go manga Jinn)!

32. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

33. Hai Kasamasama o manga Jinn, go manga Manosiya! O Kha-

gaga niyo a kalambasa niyo ko pi-phisopisokan o manga Langit, go so Lopa, na lambasa niyo! Di niyo malambas o di misabap sa bagur!

34. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

35. Mbotawanan rukano so kadug o Apoi, go so bul, na di niyo dun marun:

36. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

37. Na amai ka maopak so Langit na mbaloi a paras a Obarobar, a lagid o kobal a mariga:

38. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

39. Na sa Alongan noto na di ipagisha ko Manosiya so dosa niyan, go di ipagisha ko Jinn:

40. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

41. Makikilala so manga baradosa sabap ko manga tanda iran: Na gi-i nggagandurun si-i ko manga Ombonombonan, go somanga para-para!

42. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

43. Giyaya so Naraka Jahannam a so Phagongkirun sukaniyan o manga baradosa:

44. Makapuphagaloyan siran ko

lut iyan go lut o phulikabo a ig, a sangat a mayao!

45. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i pagongkirun niyo?

46. Na adun a bagiyan o tao a inikaluk iyan so kapakatindug iyan ko Hadapan o Kadnan Niyan, a dow a Sorga:

47. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

48. A romarangiran.

49. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

50. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan a puphamangondas.

51. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

52. Katatagowan a dow a oto sa mbarambarang a Onga, a ndo-dowa sosen.

53. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

54. Gi-i siran shasandasandang ko manga iga-an, a so manga didalum iyan na sotra a ma-Kapal: Na so Kaphuropowa ko Onga o dow a Pamomolan na marani.

55. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

56. Katatagowan noto sa (manga bai a) manga thatangka i kailai, a

da-a miyakabatal kiran a Manosiya ko ona an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

57. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

58. Lagid o ba siran Montiya a Ya-akot, go Marjian.

59. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

60. Ba adun a imbalas ko kaphiyapiya a rowar ko kaphiyapiya?

61. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

62. Na adun a salakao ro-o pun a dow a Sorga.

63. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

64. Miyagado gadong a dow a oto.

65. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

66. Katatagowan a dow a oto sa dow a bowalan, a mipapantos.

67. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

68. Katatagowan a dow a oto sa manga Onga, go Qormah, go Dalima.

69. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

70. Katatagowan noto sa (manga

bai a) manga pipiya (i parangai), a manga tataid.

71. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

72. A manga lalano, a Khigigi-bonun ko manga lamin,-

73. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

74. Da-a miyakabatal kiran a Manosiya, ko ona-an o manga Karoma iran, antawa-a Jinn.

75. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

76. Gi-i siran shasandasandang ko manga ontoda, a gadong, go manga paramadali, a manga tatanos.

77. Na anda ko manga Limo o Kadnan niyo, i Pagongkirun niyo?

78. Maporo so ngaran o Kadnan Ka, a khiruk ko kabusaran, a go so Kapangalimo!

Surah Al-Waqiah-56

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka makatana so phakata-tana (a so Alongan a Qiyamah),-

2. Da ko kapakatana iyan i Maka-ongkiron,-

3. Phakarondanun Niyan (so saba-ad), phaka-ombaon Niyan (so saba-ad);

4. Amai ka Linogun so Lopa sa Linog a samporna,

5. Go masharoput so manga Palao sa samporna a kasharoput,

6. Na mbaloi a lopapuk, a mikakayambur,

7. Go mbaloi kano a tulo ka dinis:

8. Na so manga tao sa kawanan;-na antona-a i manga tao sa kawanan?-

9. Go so manga tao sa diyowang,- na antona-a i manga tao sa diyowang?-

10. Go so miyanga o ona (ko Paratiyaya) na phanga-o ona (ko Sorga):

11. Na siran man i manga rarani (ko Allah),

12. A khatago ko manga Sorga, a Pakalma:

13. Madakul a pudon ko miyanga-o ona,

14. Na maito a pudon ko miyanga-o ori;

15. Khidadarpa ko manga kantir, a piyamarabowatan,

16. Gi-i siran ro-o shasanda-sandang, a khipaga-adapadapa.

17. Ipuhagilid kiran o manga Wata a tatap a manga Kangoda an,

18. So manga baso, go manga kundi, go so khitatagowan sa ino-mun a pho-on ko bowalan,

19. Di ron shakit a Olo iran, go di siran non khaburug,

20. Go manga Onga, a pud ko matotomo iran,

21. Go sapo a manga papanok a pud ko pukhababaya-an niran;

22. Go so (manga bai a) manga tataid, a manga pipiya i kapumata,-

23. Manga ishan o manga Montiya, a totongkopun;-

24. Balas ko Pinggolaola iran (a mapiya).

25. Da-a khanug iran ro-o a ilang, go da-a kambaradosa,

26. Inonta so Katharo a Salaam, Kalilintad.

27. Na so manga tao sa kawan;- antona-a i manga tao sa kawan?-

28. Khatago siran ko kayo a sidur a disoroken,

29. Go manga saging, a manga titiyolig,

30. Go kasisirongan a tatap,

31. Go ig a mabobobos,

32. Go manga Onga a madakul,

33. Dikharintas go da-a run niyan,

34. Go manga iga-an a manga poporo.

35. Mata-an! A Sukami na Pagadunun Nami siran (a manga bai ko Sorga) sa bago a Kapangadun,

36. Na mbalowin Ami siran a manga Raga,-

37. A manga Sasalinggagao, a murusha rusha,-

38. A bagiyan o manga tao sa kawatan.

39. Madakul a pudon ko miyanga-o ona,

40. Go madakul a pudon ko miyanga-o ori.

41. Na so manga tao sa diyawang; -antona-a i manga tao sa diyawang?-

42. Khatago ko mayao, go phulikabo a ig,

43. Go along, a bul a maitum,

44. Di pakarunggai, go di mapiya.

45. Mata-an! A siran na aya butad iran ko ona-an noto na khikasonor,

46. Go aya butad iran na lalayonun niran so dosa a mala,

47. Go aya butad iran na gi-iran

Tharo-on: Ino amai ka matai kami, go mbaloi kami a botha, go manga tolan, ba Mata-an! A khaoyag kami dun (sharoman)?

48. Go so manga lokus ami a miyanga-o ona?

49. Tharowangka: Mata-an! A so miyanga-o ona, go so miyanga o ori,

50. Na Pulimodun siran ndun ko Kaputhatalabokaan ko Alongan a mapupunto;

51. Oriyan niyan na Mata-an! A sukano Hai Mithataridadag!- A Miyamanaplis,-

52. Na phakakan kano dun ko kayoa Zaqqum,

53. Na mapunopuno iyo ron so manga tiyan niyo;

54. Na misondok iyo ron so phulikabo a ig.

55. Na makainom kano sa kainoma manga Onta a pukhawao!

56. Giyaya i talagad kiran ko gawi-i a kapamalas!

57. Sukami i Miyadun rukano; na ba kano di Phangimbunar?

58. Aiguda iyo ko pukhaodod iyo (ko manga Rahim o manga Babai)?

59. Ba sukano i Phagadun non, antawa-a Sukami i Puphangadun?

60. Sukami i dominiyangka rukano ko kapatai, na di Kami niyo khalapalagoyan,

61. Ko kashambi Ami sa manga lagid iyo, go so Kaphagadun Nami rukano ko nganin a di niyo katawan.

62. Na Sabunsabunar a kiyatokawan niyo so Kiyapangadun a paganai; na ba niyo di Khatadumi?

63. Aiguda iyo ko ipushaad iyo?

64. Ba sukano i Puphamakalonaon ron, antawa-a Sukami i Puphamakalonaon ron?

65. O kabaya Ami na Mata-an a khabaloi Ami sukaniyan a pols, na mabaloi kano a puphamumusa kano,

66. (Gi-i niyo Matharo:) Mata-an! A sukami na bakami dun miyakambayadan!

67. Kuna, ka sukami na piyapas rukami (so riskhi).

68. Aiguda iyo ko ig a so Phaginomun niyo?

69. Ba sukano i puphamakatoronon a pho-on ko manga Gabon, antawa-a Sukami i Puphamakatoronon?

70. O kabaya Ami, na khabaloi Ami sukaniyan a mapulud; na ino kano di Phanalamat?

71. Aiguda iyo ko Apoi a so

Mapuphakagumao niyo?

72. Ba sukano i Miyakatho ko kayo niyan, antawa-a Sukami i Miyamakatho-on?

73. Sukami na biyaloi Ami sukanian a Pananadum, go kapunggonan-an khitatanao.

74. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a Mala!

75. Na Pushapa Ako dun sa Ibut ko manga darpa o manga Bito-on,-

76. Na Mata-an naya a titho a Kashapa o katawi niyo a lubi a Mala,-

77. Mata-an! A Sukaniyan na titho a Qur-an, a Paga-adatan,

78. Shisi-i ko daptar a pago-on-gowan (a so Laokh mahfod).

79. Da-a phakasukho-on inonta so miyanga Sosoti;

80. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

81. Antona-a i sabap a giyangkai a Tothol na sukano na paka-i ito-on niyo,

82. Go pumbalowin niyo so pagupur rukano a Mata-an! A sukano na Phagongkirun niyo?

83. Na ino igira-a miyakasampai (so Niyawa) ko bakurung,-

84. A sukano sa masa oto na pukhailai niyo,-

85. Go Sukami i lubi a mararon a di sukano, -na ogaid na di niyo khailai,-

86. Na o sukano na di kano khabalasan,-

87. Na ino niyo to di maphakakasoi, o sukano i manga bunar?

88. Na amai ka aya butad iyan na pud ko phamakaranin (ko Sor-ga),

89. Na (ruk Iyan) so Kapakadukha, go pagupur, go Sor-ga, a Pakalma.

90. Na amai ka aya butad iyan na pud ko manga tao sa kawatan,

91. Na (Tharo-on non:) Salaam a bagiyon ka a pud ko manga tao sa kawatan.

92. Na amai ka aya butad iyan na si-i pud ko Miyamanaplis, a Mithataridadag,

93. Na talagadon so phulikabo a ig,

94. Go phagbong ko Naraka Jahim.

95. Mata-an! A giyaya na titho a sukaniyan so bunar a matatang-kud.

96. Na Phoroporo-on Ka so ngaran o Kadnan Ka, a lubi a Mala.

Surah Al-Hadid-57

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Ruk Iyan so Kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Puphangoyag go Puphangimatai; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

3. Sukaniyan i Pagampaganai go Mori Pori, go Mapayag go Masolun; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

4. Sukaniyan so Miyadun ko manga Langit go so Lopa si-i ko num Alongan; orian Niyan na Lominiyawaw ko Aras a samporna a kaliyawaw ko domadait ton: Katawan Niyan so puphakasolud ko Lopa, go so puphakaliyo a pho-on rukaniyan, go so Puphakatoron a pho-on ko Langit, go so Puphakanikon; go Sukaniyan na Pud iyo apiya anda kano matatago. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Phagilain Niyan.

5. Ruk Iyan so kapa-ar ko manga Langit go so Lopa: Na si-i bo ko Allah phakandoda so langowan taman a pukhaolaola.

6. Puphakasoludun Niyan so kagagawi-i ko daondao, go puphakasoludun Niyan so daondao ko

gagawi-i. Na Sukaniyan i Mata-o ko shisi-i ko manga rarub (a manga Pamikiran).

7. Paratiyaya a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go pamumugai kano ko biyaloi kano Niyan non a miyamasambi; na so Miyamaratiyaya a pud rukano go miyamumugai siran, na adun a bagiyen niran a balas a lubi a mala.

8. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo Kapharatiyaya a ko Allah?- A so Rasul na Puthawagun kano Niyan, ka a niyo Maparatiyaya so Kadnan niyo, a Sabunar a miyatarima Iyan so diyandi iyo, o sukano na Khipaparatiyaya.

9. Sukaniyan so Initoron Niyan ko Oripun Niyan so manga Ayat a manga rarayag, ka angkano Niyan mapaka-awa pho-on ko manga lilibotung a makasong kano ko maliwanag. Na Mata-an! A so Allah na Mala rukano i Gagao, a Makalimo-on.

10. Na antona-a i bangun niyo sa di niyo kaphamumugai sa lalan ko Allah?- A ruk o Allah so Paninggalan ko manga Langit a go so Lopa. Da-a phakatimbang rukano ko tao a miyamumugai, ko da pun so kapakada-ag, go miyakimbonowai. Siran man i mala i Daradat a di so siran a miyamumugai ko oriyen niyan; go miyakimbonowai siran. Na omani isa kiran na ini diyandi on o Allah so mapiya. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

11. Antawa aya i Phagotang ko

Allah sa otang a mapiya? Ka an Niyan non mathakutakup, go adun a bagiyan niyan a balas a mapiya.

12. Si-i ko Alongan a Mailaingka so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai,- a somisindao so Tihaya iran ko Hadapan niran go si-i ko kawatan niran (Putharo-on kiran:) Tothol rukano a mapiya sa Alongan nai: So manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, kakal kano ron! Giyoto man na sukaniyan so da-ag a lubi a mala!

13. Alongan a Tharo-on o manga Monapik a manga Mama go so manga Monapik a manga Babai ko siran a Miyamaratiyaya: Naya-wa kami niyo, ka angkami makakowa sa Maliwanag ko Tihaya niyo! Adun a Tharo: Kasoi kano ko talikhodan niyo, na puloloba kano sa Tihaya! Na katagowan so lut iran sa kota a adun a pinto iyan, so solud iyan na madadalumon so Limo, na so liyo niyan na mapapantag sukanian o siksa!

14. Tawagun niran siran: Bakami niyo di manga pud? I sumbag iran: Owai; na ogaid na bininasa niyo so manga ginawa niyo, go mithidaran kano, go mishangka kano, go miyalimpang kano o manga ongaya taman sa miyakaoma so Sogowan o Allah; go miyalimpang kano makapantag ko Allah o palilimpang (a Shaitan).

15. Na sa Alongan na-i na da-a khatarima a pho-on rukano a saliyo

o ginawa, o di na pho-on ko siran a Miyamangongkir. Aya darpa iyo na so Naraka: Giyoto i patot rukano. Na miyakaratarata a khabolosan!

16. Ba da makaoma so masa ko siran a Miyamaratiyaya a Kapakambayorantang o manga poso iran ko Tadum ko Allah go so Miyakatoron a bunar, ka an siran ndi khabaloi a lagid o siran a piyamugan ko Kitab gowani, na miyakalayat kiran so masa na tomigas so manga poso iran, go madakul kiran a manga Songklid.

17. Tangkuda niyo a Mata-an! A so Allah i phagoyag ko Lopa ko oriyen o kapatai niyan! Sabunar a piyakarayang Ami rukano so manga Tanda, ka a niyo sabota.

18. Mata-an! A so manga Barasadka, a manga Mama, go so manga Barasadka, a manga Babai, go piyagotangan niran so Allah sa otang a mapiya, na Puthakutakupun kiran, go adun a bagiyan niran a balas a mapiya.

19. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, na siran man na siran so Mithotomangkud; go manga saksi si-i ko Kadnan niran Na adun a bagiyan niran a balas kiran go Sindao iran. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka Jahim.

20. Tangkuda niyo a so kaoyagoyag ko doniya na matag katum-

bangsan, go karimbaran, go kapangangarig, go kambantogan ko lutlut iyo, go kapamagindiga sa kadakul i manga tamok go manga Wata. Lagid o oran, a miyasowat so taribasok o piyakato iyan, oriyan niyan na murorang na Mailaingka sukaniyan a makabinaning, oriyan niyan na mabaloi a rarag. Na shisi-i ko Akhirat so siksa a sangat, go so Ma-ap a pho-on ko Allah go Kasosowat. Na da ko kaoyagoyag ko doniya inonta na matag sagad a kapiyiya a ginawa, a phakalimpang.

21. Pagoradorad kano ko Ma-ap a pho-on ko Kadnan niyo, go so Sorga a aya kablang iyan na lagid o kablang o Langit go so Lopa, a ini thiyagar ko siran a Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan: Giyoto man so Kakawasa-an o Allah, a imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

22. Da-a khisogat a tiyoba ko Lopa, o di na si-i ko manga ginawa niyo a ba di matatago ko Daptar ko da-a Mi rompun Ka-aduna: -Mata-an! A giyoto si-i ko Allah na malbod,-

23. Ka-an niyo di mipumboko so miyada rukano, go a niyo di mipushonor so inibugai Niyan rukano. Na so Allah na di Niyan khabayaan so omani takabor, a tangandag,-

24. A siran na manga liligit, go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligit. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan so Kawasa a Puphodin.

25. Sabunsabunar a Siyogo Ami so manga Sogo Ami a rakhus o manga rarayag a karina, go Piyakatoron Ami a babid iran so Kitab go so timbangan, ka-an mapakatindug o manga Manosiya so kaontol; go Inadun Ami so potao a kadadaluman sa bagur, a mala, go manga gona a ruk o manga Manosiya, go an mapunto o Allah so tao a thabang Rukaniyan go so manga Sogo Iyan si-i ko kisosolon niyan. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

26. Na Sabunsabunar a Siyogo Ami so Nuh go so Ibrahim, go ini sunggai Ami si-i ko manga Moriyatao iran so Kananabi-i go so Kitab. Na adun a pud kiran a komukudug ko ontol; go madakul kiran a manga songklid.

27. Oriyan niyan na piyakitondog Ami so manga lakao iran ko manga Sogo Ami; go piya kitondog Ami ko Isa a Wata o Maryam, go inibugai Ami Rukaniyan so Injil, go tiyagowan Ami so manga poso o siran a Miyamangonot Rukaniyan sa ranon, go Limo, go kasibai, a pimbago iran noto, a da Ami kiran Paliyogatun, ogaid na singanin ko Kasosowat o Allah; na da iran noto palihara a ko titho a kapalihara a on. Na inibugai Ami ko siran a Miyamaratiyaya a pud kiran so balas kiran; Na madakul kiran a manga songklid.

28. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah, go Paratiyaya a niyo so Sogo Iyan; kabugangkano Niyan sa takup ko Limo Iyan, go

sunggayan kano Niyan sa Sindao a milalakao niyo sukaniyan go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on:

29. Ka-an katokawi o Tiyoronan ko Kitab a da-a kapa-ar iran a

maito bo ko kakawasa-an o Allah, ka Mata-an! A so Kakawasa-an na si-i sa tangan o Allah, imbugai Niyan noto ko tao a kabaya Iyan. Na so Allah i khiruk ko Kakawasa-an a lubi a mala.

Surah Al-Mujadalah-58

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a miyanug o Allah so Katharo o (Babai a) Puphamawalungka Niyan makapantag ko Karoma niyan, go gi-i phanon ko Allah. Na so Allah na Pukhanug Iyan so gi-i Niyo Kashinumbaga: Mata-an! A so Allah na Puphakanug, a Puhakailai.

2. Siran a pud rukano a ipuphangingiring iran ko manga Likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, na kuna a ba siran i manga Ina iran: Da-a manga Ina iran inonta so Mimbabawata kiran; na Mata-an! A siran na titho a gi-i siran Tharo sa marshik a Katharo go kabokhag. Na Mata-an! A so Allah na tanto a mala i Ma-ap, a Manapi.

3. Na so ipuphangingiring iran ko manga likod o manga Ina iran so manga Karoma iran, oriyaniyan na ipagundod iran so Miyatharo iran, na Makapumaradika sa isa a Oripun ko da irampun kapakapurorada. Giyoto man na ipuphanguthoma rukano to. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

4. Na sa tao a di makato-on (sa Mapumaradika iyan), (na Paliyogaton) so kaphowasa sa dowo Olan sa di marintas ko di irampun kapakapurorada. Na sa tao a di phakabaog, na so kapakakana ko num

polo a miskin. Giyoto dun man, ka-a niyo Maparatiyaya so Allah go so Sogo Iyan. Na giyoto man i manga taman o Allah. Na adun a bagiyan o Miyamangongkir a siksa a malipudus.

5. Mata-an! A siran a Sosoran-gun niran so Allah go so Sogo Iyan, na phakadapanasun siran sa lagid o kiyapakadapanasa ko miya-ona an niran. Na Sabunar a Piyakatoron Ami so manga Ayat a manga rarayag. Na adun a bagiyan o Miyamangongkir a siksa, a phakahina,-

6. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran. Tatanodan noto o Allah, na piyakalipatan niran noto. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

7. Bangka di katawi a Mata-an! A so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa? Da-a khabaloi a bitiyara o tulo a ba di Sukaniyan i ika pat iran, -o di na lima a ba di Sukaniyan i ika num iran,- o di na kakorangan noto, antawa-a makadakul, a ba di Sukaniyan i pud iran apiya anda siran matago, oriyaniyan na Panotholun Niyan kiran so pinggolaola iran, ko Alongan a Qiyamah. Mata-an! A so Allah i Mata-o ko langowan taman.

8. Aiguda a Ka ko siran a ini sapar kiran so kakhokoroya, oriyaniyan na gi-i ran mbalinganan so ini sapar kiran sukaniyan? Go gi-i ran khokoroya-an so dosa, go so rido, go so kasasangka a ko Rasul. Na

igira-a miyakaoma siran Ruka na Ipushalam iran Ruka so da ruka oto Salamun o Allah, go gi-i ran Tharo-on si-i ko manga ginawa iran: A ino a di rukutano bo ishiksa o Allah so gi-i tano Tharo-on? Kiyatangka-an siran ko Naraka Jahannam; A phamakasolud siran non. Na miyakaratarata a khabolosan!

9. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pumbibitiyarai kano, na di niyo Pumbibitiyarai so dosa go so rido, go so kasangka a ko Rasul, na aya Mbibitiyarai niyo na so kaphiya-piya, go so kapananggila. Na kalukun niyo so Allah, a so si-i Rukaniyan i Pulimodan rukano.

10. So kakhokoroya (a marata) na si-i bo pho-on ko Shaitan, ka a niyan mapakamboko so Miyamaratiyaya. Na da-a khibinasa niyan kiran a maito bo inonta o sabap ko idin o Allah. Na so bo so Allah is sarigi o Miyamaratiyaya.

11. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Pitharo rukano, a pulowalowag kano ko manga darpa, na pulowalowag kano, ka lowagangkano o Allah. Na igira-a adun a Mitharo sa oshor kano, na oshor kano; Ka iphoro o Allah so Miyamaratiyaya, a pud rukano, go (iphoro Iyan) so piyamugan ko Kata-o, sa phipira pangkat. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

12. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a Ipumbitiyarai niyo so Rasul, na ona-an niyo ko da pun so Bitiyara niyo so saduka. Giyoto man i ma-

piya rukano go lubi a phakasoti. Na o da-a khato-on niyo na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Ba niyo ini kaluk a kiyona an niyo ko da pun so Bitiyara niyo ko manga saduka? Na gowani a da niyo nggolaola a, go piyakataobat kano o Allah, na Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat, go onoti niyo so Allah a go so Sogo Iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

14. Bangka da mailai so kinowa iran a manga panarigan so pagtao a kiyararangitan siran o Allah? Di siran rukano pud go di siran kiran pud, go gi-i siran Shapa sa kabokhag, a siran na katawan niran.

15. Pithiyagaran o Allah so bagiyanniran sa siksa a sangat. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

16. Pimba-alan niran so manga sapa iran a lindonga, ka-an siran puhaka-alang ko lalan ko Allah, na adun a bagiyanniran a siksa a phakahina.

17. Da dun a milinding kiran o manga tamok iran, go so manga Wata iran ko (siksa o) Allah a maito bo. Siran man i manga tao ko Naraka, siran na ron siran non ndun makakakal!

18. Si-i ko Alongan a kaoyaga kiran o Allah langon, na pushapa siran Non sa lagid o di iran Rukano

kashapa: Ka aya tarima iran na Mata-an! A siran na si-i ko Shai (a phakabugai sa gona). Ba di Mata-an! A siran na siran na manga bo-khag?

19. Minipa-ar siran o Shaitan, na piyakilipatan niyan kiran so Tadum ko Allah: Siran man i tampil ko Shaitan. Ba di Mata-an! A so tampil ko Shaitan na siran i manga logi?

20. Mata-an! A so khisosorang ko Allah a go so Sogo Iyan na siran man i pud ko lubi a manga bababa.

21. Ini sorat o Allah: A Mata-an a phakada-ag Ako dun Sakun a go so manga Sogo Akun. Mata-an! A so Allah na Mabagur, a Domada-ag.

22. Da-a khato-on ka a pagtao a Papatiyaya-an niran so Allah a go so Alongan a maori, a ba iran puhhababaya i so tao a siyorang iyan so Allah a go so Sogo Iyan, apiya pun siran na manga lokus siran, o di na manga Wata iran, o di na manga pagari ran, o di na manga tonganai ran. Siran man na inisorat Iyan ko manga poso iran so Paratiyaya, go ini Bagur Iyan kiran so Limo a pho-on Rukaniyan; Go phakasoludun Niyan siran ko manga Sorga a puhphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non. Miyasowat kiran so Allah, go Miyasowat siran Rukaniyan. Siran man i tampil ko Allah; ba di Mata-an! A so tampil ko Allah; na siran i Phamakada-ag?

Surah Al-Hashr-59

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Sukaniyan so piyaka-awa Iyan so Miyamangongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab pho-on ko manga darpa iran, si-i ko paganai a kalimod. Da niyo tarima-a o basiran maka-awa: Na aya tarima iran na Mata-an! A siran na kharun siran o manga kota iran pho-on ko (siksa o) Allah, na miyatalingoma siran o (Sogowan o) Allah sa di iran mapipikir, go ini pansir Iyan ko manga poso iran so kaluk, na iningguguba iran ko manga Walai ran so manga lima iran, go so manga lima o Miyamaratiyaya, na kowa-a niyo a thoma, Hai a dun a manga kailai niyan!

3. Na o da kiran Kokomun o Allah so ka-awa, na Matan-an a shiksa-an Niyan siran ko doniya; go bagiyang niran si-i ko Akhirat so siksa ko Naraka.

4. Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na siyorang iran so Allah go so Sogo Iyan: Na sa tao a sorangun niyan so Allah, na Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

5. Sa dun sa piyata iyo a Qormah o di na giyanatan niyo to a khipa-

katitindug, ko manga itado niyan, na sabap sa idin o Allah, go a Niyan mapakarondan so manga songklid.

6. Na so piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on kiran,- na da niyo to kapakipuronda-i sa koda, o di na Onta: Na ogaid na so Allah na Pakiphangarasiyan Niyan ko manga Sogo Iyan so tao a kabaya Iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

7. So piyakitaban o Allah ko Sogo Iyan a pho-on ko tao ko manga Ingud, na ruk o Allah, go ruk o Rasul, go ruk o manga dadasug o Rasul, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so miyakalang sa lalan, ka-an di khabaloi a miputhotogalin ko lut o manga kawasa rukano. Na sa dun sa inibugai rukano o Rasul, na kowa-a niyo sukaniyan, go sa dun sa inisapar Iyan rukano sukaniyan na gunukun niyo. Na kalukun niyo so Allah. Mata-an! A so Allah na mailot i kapaniksa.

8. Ruk o Pukhakamurmuran a miyamagoyag, a so piyamogao siran ko manga darpa iran, go so manga tamok iran, a puphuloloba siran sa Gagao a pho-on ko Allah, go Kasosawat, go puthabangan niran so (Agama o) Allah go so Sogo Iyan: Siran man na siran i Mimamata-an;

9. Go so khitatakna ko Ingud, go so Paratiyaya, a miyaona an niran, na pukhababaya-an niran so miyamagoyag kiran, go da-a khato-on niran ko manga rarub iran a si-ig po-on ko ini pamugai kiran, go ini

lawan niran ko manga ginawa iran, apiya pun adun a shisi-i kiran a Kamiskin. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakasulang sa maliwanag;

10. Go so miyamaka-oma ko oriyen niran, na gi-i ran Tharo-on: Kadnan nami! Napi-i Kamingka, a go so manga pagari ami a so kiyaona an kami ran ko Paratiyaya, go Dingka thagowi so manga poso ami sa si-ig ko siran a Miyamaratiyaya. Kadnan nami! Mata-an! A Suka i Mala i Gagao, a Makalimo-on.

11. Bangka da mailai so siran a Miyamanangin? Gi-i ran Tharo-on ko manga pagari ran a so Miyamangongkir a pud ko Tiyoronan ko Kitab: A Ibut o paka-awa a kano na Mata-an a pud kami niyo dun a magawa, go da-a pagonotan nami a sorang rukano a isa bo sa dayon sa dayon, go o phamonowa kano na Mata-an a tabangan nami sukano dun. Na so Allah na shasaksi-an Niyan a Mata-an! A siran na titho a manga bokhag.

12. Mata-an a o paka-awa a siran na di siran bo pud a magawa, go Mata-an a o pamonowa siran na di iran siran bo thabangan, go Mata-an a apiya tabangan niran siran na Mata-an a ithalikhod iran bo so manga likod iran, oriyen niyan na di siran katabangan.

13. Mata-an a sukano i lubi a ipukhaluk iran si-i ko manga rarub iran, a di so Allah, giyoto man na

sabap sa Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

14. Di siran rukano makipumbo-nowai, sa ba siran matata-ayon, inonta o si-i ko manga Ingud a khikokota-an, o di na si-i ko ka-a lutan sa manga tambak. So gi-i ran kambobono ko lut-lut iran na mitataralo. Arangan Ka kiran na matata-ayon, a so manga poso iran na masasagomparak: Giyoto man na sabap ko Mata-an! A siran na pagtao a di phamanabot.

15. Lagid o siran a miya-ona an niran sa marani, kiyata-a man niran so karata o olaola iran; go a dun a bagiyon niran a siksa a malipodus.

16. Ishan o Shaitan gowani a Tharo-on niyan ko Manosiya: A Ongkir ka, na ka giya a Makaongkir na Pitharo iyan: A Mata-an! A sakun na angiyas Ako ruka; Mata-an! A sakun na i ikhaluk akun so Allah, a Kadnan o manga ka-adun!

17. Na miyabaloi so kha-akiran sa dowo oto a Mata-an! A siran na khatago ko Naraka, a makakakal siran non. Na giyoto man i balas ko manga darowaka.

18. Hai so Miyamaratiyaya! Kalukun niyo so Allah; go Pamimikirana o ginawa so mini-ona niyan a ruk o gawi-i a phakasambi. Na kalukun niyo so Allah! Mata-an! A so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nngolaola-an.

19. Na di niyo showa-a so piya-

kalipatan niran so Allah, na piyakilipatan Niyan kiran so manga ginawa iran! Siran man na siran so manga songklid!

20. Di magishan so manga tao ko Naraka a go so manga tao ko Sor-ga. So manga tao ko Sor-ga na siran i miyamakasulang sa maliwanag.

21. O Initoron Ami angkai a Qur-an ko Palao, na Mailaingka dun sukaniyan a Makapangalim-ba-an, a manga bubungag, po-on sa kaluk ko Allah. Na giyoto man so manga ibarat a phagumba-alan Ami sukaniyan ko manga Manosiya, ka-an siran Makapuphamimi-kiran.

22. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan; Katawan Niyan so Gaib a go so Mapayag; Sukaniyan so Masalinggagao, a Makalimo-on.

23. Sukaniyan so Allah, so da a Tohan inonta Sukaniyan, a Phapar, a Soti, a Puphamugai sa Kalilintad, a Puphamugai sa Kasasarig, a Masiyap, a Domada-ag, a Mamundug, a diya-itan o Kala. Soti so Allah mawatan ko Ipuphanakoto iran!

24. Sukaniyan so Allah, a Pumphangadun, a gi-i Mba-as a gi-i Mbontal; ruk Iyan so manga Ngaran a manga pipiya: Puthasbik Rukaniyan so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so Lopa; go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

Surah Al-Mumtahanah-60

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Di niyo khowa-a so ridowai Yakun, go ridowai niyo a manga Panarigan, a i sampai niyo kiran so kapakinginawai, a Sabunar a Inongkir iran so miyakaoma rukano a bunar, phaka-awa an niran so Rasul a go sukano, ka kagiya a Papatiryayan niyo so Allah, a Kadnan niyo; o sukano sa kiyaliyo niyo na Panagontaman ko lalan Nakun, go kapuloba ko Kasosawat Akun; Puphagama-an niyo a gi-i niyo kiran kingginawain, a Sakun na Katawangko so piyaguma iyo go so piyayag iyo. Na sa tao a nggolaola rukano saya, na Sabunar a miyapokas ko ontol a lalan.

2. O kadaobi iran, na pumbaloi siran a manga ridowai niyo, go Puphapangonotan niran rukano so manga barokan niran, go so manga dila iran ko marata, go miyandindingangan niran a o ba kano bo Pagongkir.

3. Di rukano dun phakanggai a gona so manga tonganai niyo, go so manga Wata iyo; si-i ko Alongan a Qiyamah: Na Pakapumbulabulagun kano Niyan. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan,

4. Sabunar a adun a bagiyan niyo a ladiyawan a mapiya si-i ko Ibra-

him, go so manga pud Iyan, Gowan i a Tharo-on niran ko pagtao wiran: A Mata-an! A Sukami na a ngiyas Kami rukano, go so Pushimba-an niyo a salakao ko Allah; Inongkir Ami sukano; go miyapayag ko lut Ami a go so lut iyo so rido go so rarangit, sa dayon sa dayon taman sa di niyo Paratiyaya-an so Allah a isa isa Sukaniyan - inonta so Katharo o Ibrahim ki Ama Iyan: Mata-an a ipanguni Yakun suka dun sa Ma-ap, na da-a kapa-ar Akun a Mapumbagiyan ka a phoon ko Allah a maito bo - Kadnan Nami! Suka bo i Siyarigan Nami, go si-i Kami Ruka bo Pumbalingan, go si-i Ruka so khabolosan.

5. Kadnan Nami! Di Kamingka mbaloya a Pangangarasiyan o siran a Miyamangongkir, go Ma-api Kamingka, Kadnan Nami! Mata-an! A suka na Suka so Mabagur, a Maongangun.

6. Sabunsabunar a miyabaloi rukano siran a ladiyawan a mapiya, a ruk o tao a aya butad iyan na ika aluk iyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa tao a tomalikhod, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i kawasa a Puphodin:

7. Matatangtud a so Allah na mbalowin Niyan ko lut iyo a go so lut o siran a mini puridowai niyo kiran, so kangginawai. Na so Allah na Gaos. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

8. Da rukano saparun o Allah so siran a da siran rukano Pakimbonowai makapantag ko Agama,

go da kano iran bogawa ko manga darpa iyo, ko kaphiyapiya i niyo kiran, go so Kapaginontolani niyo kiran. Mata-an! A so Allah na pukhababaya-an Niyan so manga o ontol.

9. Aya bo a isasapar rukano o Allah na so siran a Miyakimbonowai siran rukano, makapantag ko Agama, go biyogao kano iran ko manga darpa iyo, go piyamagogo-pa-an niran a kapaka-awa iyo, o ba niyo siran panarigi. Na sa tao a manarig kiran, na siran man i manga Darowaka.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a miyakaoma rukano so Miyamaratiyaya a manga Babai a miyamanogalin, na a madi niyo siran; so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya iran: Na o katokawi niyo siran a (titho a) Miyamaratiyaya, na di niyo siran phakakasoya ko manga kapid. Di siran khapakai ko siran (a manga kapid), go di siran khapakai (a manga kapid) ko siran (a Miyamaratiyaya a manga Babai). Na bugan niyo kiran so miyanggasto iran (a Mahar). Na da a dosa niyo ko Kapangaroma-a niyo kiran igira-a minibugai niyo kiran so manga Mahar iran. Na di niyo kaputi so Kakakaromai ko manga kapid a manga Babai; go sukata niyo so Minibutang iyo; go sukata iran sominibutang iran. Giyoto man i Kokoman o Allah: A Iphukhokom Iyan rukano. Na so Allah na Mata-o, a Maongangun.

11. Na o adun a mada rukano a isa ko manga Karoma niyo a ma-

gagao ko manga kapid, na go kano makataban, na bugan niyo ko siran a miyawa so manga Karoma iran so lagid o mini butang iran. Na kalukun niyo so Allah a so Sukaniyan i Paparatiyaya-an niyo.

12. Hai Nabi! Igira-a miyakaoma Ruka so Miyamaratiyaya a manga Babai a makipuphasada siran Ruka sa di iran ishakoto so Allah sa maito bo, go di siran pushina, go di iran bono-on so manga Wata iran, go di siran punggolaola sa kabokhag, a khitumpo iran noto ko lut o manga lima iran a go so manga aih ran, go di ka iran sangka-an ko ontol, na pakiphasada Ka kiran go Pangunin Ka siran sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

13. Hai so Miyamaratiyaya! Di kano phanarig ko pagtao a kiyarar-angitan siran o Allah, a Sabunar a kiyada-an siran sa Panginam ko Akhirat, lagid o Kiyada i sa Panginam ko manga kapid a pud ko manga tao ko manga kabor.

Surah Al-Saff-61

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so nganin a shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa: go Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

2. Hai so Miyamaratiyaya! Ino niyo gi-i Tharowa so di niyo bo punggolaola-an?

3. Miyakala a rarangit a pho-on ko Allah sa gi-i niyo Katharowa ko di niyo bo punggolaola-an.

4. Mata-an! A so Allah na Pukhababaya-an Niyan so gi-i siran Makimbonowai si-i ko lalan Rukanian a shishinundai; miyaka-ibarat siran ko kambalai a piyakandudukuta.

5. Na gowani na Pitharo o Musa ko pagtao Niyan: Hai pagtao Akun! Ino Ako niyo di-i shiyanta-a, a Sabunar a katawan niyo a Mata-an! A Sakun na Sogo Allah si-i rukano? Na kagiya a sominilai siran, na piyakasilai o Allah so manga poso iran. Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songklid.

6. Na gowani na Pitharo o Isa a Wata o Maryam: Hai manga Moriyatao o Israil! Mata-an! A Sakun na Sogo o Allah si-i rukano, a tomatanto ko miya-ona an Ko a Taurat, go Phanothol ko Sogo a phakatalingoma ko oriyen Ko, a aya ngaran Niyan na so Ahmad. Na kagiya a Miyoma Niyan kiran so manga rarayag a karina, na Pitharo iran: Giyaya na balik mata a mapayag!

7. Na ba adun a tao a makalawa a darowaka ko tao a ini angkob iyan ko Allah, so kabokhag, a sukaniyan na puthawagun ko Islam? Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga Darowaka.

8. Kabaya iran a iphadung iran ko Sindao o Allah so manga ngari

iran: A so Allah na tharotopun Niyan so Sindao Niyan, apiya miyagowad so manga kapid.

9. Sukaniyan so Somiyogo ko Sogo Iyan a rakhus o Torowan a go so Agama a bunar, ka phakilangkoloban Niyan non so Agama sa Kalangolangowan niyan, apiya miyagowad so manga Pananakoto.

10. Hai so Miyamaratiyaya! Ba ko rukano thoro-on so kandagang a makasabut rukano ko siksa a malipudus?

11. So Kaparatiyaya-a niyo ko Allah go so Sogo Iyan, go so kipanagontamanun niyo sa lalan ko Allah, ko manga tamok iyo, go so manga ginawa niyo: Giyoto man i mapiya rukano, o sukano na katawan niyo!

12. Napi Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga, a puphamangodas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, go manga darpa a manga tatanos si-i ko manga Sorga a tatap: Giyoto man so da-ag a mala;

13. Go adun a salakao pun a pukhababaya-an niyo sukaniyan; tabang a pho-on ko Allah go da-ag a masipug. Na Puphamanoholingka sa mapiya so Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mbaloi kano a manga tabanga o

Allah: Ishan o Kiyatharowa o Isa a Wata o Maryam ko manga Hawari-in: A antawa-a i manga tabanga Akun si-i ko Allah? Pitharo o manga Hawari-on: Sukami i manga tabanga o Allah. Na Miyaratiyaya so saba-ad ko manga Moriyatao o Israil, na Miyongkir so saba-ad. Na piyakabagur Ami so Miyamaratiyaya, ko kishosogata-an niran ko ridowai ran, na miyabaloi siran a miyamakada-ag.

Surah Al-Jumu'ah-62

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, a Phapa-ar, a Soti, a Maba-gur, a Maongangun.

2. Sukaniyan so Somiyogo ko manga Ommi sa Sogo a pud kiran, a Pukhabatiya Iyan kiran so manga Ayat Iyan, go Puphakasoti kiran go puphakandao kiran ko Kitab a go so Ongangun; a Mata-an a aya butad iran gowani na matatago dun ko karibat a mapayag;

3. Go so manga salakao a pud kiran a da kiran pun raot. Na Sukaniyan so Mabagur, a Maongangun.

4. Giyoto man so kakaya-an o Allah, imbugai Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na so Allah i Khiruk ko kakaya-an a mala.

5. Aya ropa-an o siran a siyana-an ko Taurat, oriyani niyan na da iran nggolalanun sukaniyan, na lagid o ropa-an o Kimar a phagawid sa manga Kitab. Miyakaratarata a ropa-an o pagtao a so piyakambo-khag iran so manga Ayat o Allah: Na so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga darowaka.

6. Tharowangka: Hai manga Yahodi! O ba niyo ini tugo a Mata-an! A sukano i pukhabaya-an o Allah a di ron pud so manga Manosiya, na shinganin na niyo so kapatai, o sukano na Pumamata-an kano!

7. Na di ran ndun noto shinganinun sa dayon sa dayon, sabap ko mini-ona o manga lima iran (a dosa). Na so Allah na katawan Niyan so manga darowaka!

8. Tharowangka: A Mata-an! A so kapatai a so puphalagoyan niyo sukaniyan: Na Mata-an naya! A miputho-ona kano niyan; oriyani niyan na phakandodun kano ko (Allah a) Mata-o ko masolun, a go so mapayag: Na Phanotholun Niyan rukano so Pinggolaola niyo!

9. Hai Miyamaratiyaya! Igira-a ini pananawag so Sambayang ko Alongan a Juma-at, na nggaga-angkano somong ko Tadum ko Allah, go awa i niyo so kaphapasa i: Giyoto man i mapiya rukano o sukano na katawi niyo!

10. Na igira-a miyapasad so Sambayang, na pharaparak kano ko

Lopa, go niyo mbabanoga so Kakaya-an o Allah, go Tatadumi niyo so Allah sa madakul, ka angkano makasulang sa maliwanag.

11. Na igira-a miyakilai siran sa dagangan, o di na karimbaran, na shasakoya siran non, go Ganatangka iran ko katitindug Ka (Ya Muhammad). Tharowangka: A so (balas a) shisi-i ko Allah na aya tomo a di so karimbaran, a go so dagangan! Na so Allah i taralbi a mapiya ko puphamugai sa riskhi.

Surah Al-Munafiqun-63

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a miyaka-oma ruka (Ya Muhammad) so manga Monapik, na gi-i ran Tharo-on: A shasaksi-an nami a Mata-an! A Suka na titho a Sogo o Allah. Na so Allah na katawan Niyan a Mata-an! A Suka na titho a Sogo Iyan. Na so Allah na Shasaksi-an Niyan a Mata-an! A so manga Monapik na titho a manga bokhag.

2. Biyaloi ran so manga sapa iran a lindonga: Ka-aniran pukha-a langi so lalan ko Allah. Mata-an! A siran na miyakaratarata so pinggolaola iran.

3. Giyoto man na sabap sa Mata-an a siran na Miyaratiyaya siran, oriyan niyan na Miyongkir siran, na Miyapatri so manga poso iran: Na siran na di siran phakasabot.

4. Na igira-a Miya-ilainka siran na Pukhasowat Ka o manga lawas iran. Na amai ka Mitharo siran na Puphamamakiniugun Ka so Katharo iran. Lagid siran o manga kayo a khisasaragun. Arangan niran ko oman i lalis na itotompa kiran. Siran so manga ridowai, na Iktiyaringka siran. Pimorka-an siran o Allah! Andamanaya i katatalikhod iran!

5. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i, ka-angkano mipanguni sa Ma-ap o Rassullollah! Na ipangulungkulung iran so manga Olo iran, go Mailainka siran a puphamanalikhod, a siran na khipananakabor.

6. Magishan o ini Panguningka siran sa Ma-ap, antawa -a Dangka siran pangunin sa Ma-ap, ka di siran ndun Puma-apan o Allah. Mata-an! A so Allah na di Niyan Thoro-on so pagtao a manga songkolid.

7. Siran so gi-i Tharo: Sa di niyo puphamugi so tao a tampil ko Rassullollah, taman sa di iran bulagun. Na ruk o Allah so manga Kakawasa-an ko manga Langit a go so Lopa; na ogaid na so manga Monapik na di iran sasabotun.

8. Gi-i ran Tharo-on: A ibut o makandod tano sa Madinah, na phaka-awa-an ro-o dun o mabagur so malobai, Na ruk o Allah so Bagur go ruk o Sogo Iyan, go ruk o Miyamaratiyaya; Na ogaid na so manga Monapik na di iran katawan.

9. Hai so Miyamaratiyaya! O ba kano Mabimban o manga tamok iyo a go so manga Wata iyo ko Tadam ko Allah. Na sa tao a nggolaola ro-o, na siran man na siran i miyagalologi.

10. Na pamumugai kano ko inibugai Yami rukano ko da pun kapakatalingoma ko isa rukano, o kapatai, na Matharo iyan: Kadnan Ko! Ino Wakongka di phaka-akola sa taman ko ta-alik a marani, kanaan ko Makashasadka go ana ko mabaloi a pud ko manga Bilangatao?

11. Na da dun a phaka-a kolun o Allah a Baraniyawa igira-a miyakaoma so Adiyal iyan. Na so Allah na Kaip Iyan so gi-i niyo nggolaola-an.

Surah Al-Taghabun-64

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Puthasbik ko Allah so shisi-i ko manga Langit a go so shisi-i ko Lopa; ruk Iyan so Bantogan; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan.

2. Sukaniyan so Miyadun rukano; na so saba-ad rukano na kapid, na so saba-ad rukano na Mapaparatiyaya: Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na phagilain Niyan.

3. Inadun Niyan so manga Langit a go so Lopa si-i ko bunar, go Pimbontalan kano Niyan, na Pihiyapiya-an Niyan so manga bon-

tal iyo; go si-i Rukaniyan so khabolosan.

4. Katawan Niyan so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa, go katawan Niyan so i sosolun niyo go so papayagun niyo; na so Allah na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

5. Ba rukano da makatalingoma so Totholan ko siran a Miyamangongkir gowani? Na kiyata-aman niran so karata o olaola iran. Go adun a bagiyan niran a siksa a Malipudus.

6. Giyoto man, na sabap sa Mata-an naya a miyakatalingoma kiran so manga Sogo kiran rakhus o manga rarayag a karina, na Pitharo iran: A ba so Manosiya i punggona-o rukutano? Na Inongkir iran, go tomialikhod siran. Na kawasa so Allah. Na so Allah na kaya a Puphodin.

7. Ini tugo o siran a Miyamangongkir a di siran ndun khaoyag sharoman. Tharowangka (Ya Muhammad): Owai na, Ibut ko Kadnan Ko! Ka Mata-an a pagoyagun kano dun, oriyaniyan na Mata-an a Phanotholun rukano dun so pinggolaola niyo. Na giyoto man si-i ko Allah na malbod.

8. Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so Sogo Iyan, go so (Quran a) Sindao a so Initoron Nami. Na so Allah na so gi-i niyo nggolaola-an na Kaip Iyan.

9. Si-i ko Alongan a kalimoda

Niyan rukano ko Alongan a kapulimod;- giyoto man so Alongan (a kapayag) o kalogi. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya,- na lalasan Niyan non so manga dosa niyan, go pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non-sa dayon sa dayon: Giyoto man i da-ag a mala.

10. Na so Miyamangongkir go piyakambokhag iran so manga Ayat Ami, na siran man i manga tao ko Naraka, a makakakal siran non: Na miyakaratarata a khabolosan.

11. Da-a minisogat a tiyoba, a ba di sabap sa Idin o Allah: Na sa tao a Maratiyaya ko Allah, na nggonanaon Niyan so poso iyan: Na so Allah si-i ko langowan taman na katawan Niyan.

12. Na onoti niyo so Allah, go onoti niyo so Rasul: Na o talikhod kano, na aya bo a paliyogat ko Sogo Ami na so Kapamakasampai a mapayag.

13. So Allah! Da-a Tohan a inonta Sukaniyan. Na so bo so Allah i sarigi o Miyamaratiyaya.

14. Hai so Miyamaratiyaya! Mata-an! A so saba-ad ko manga Karoma niyo go so manga Wata iyo na ridowai niyo, na iktiyari niyo siran. Na o Puma-ap kano, go dapai niyo, go nomapi kano, na Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

15. So manga tamok iyo go so manga Wata iyo na matag rukano tupung: Na so Allah na ron so balas a mala.

16. Na kalukun niyo so Allah sa sadun sa khagaga niyo, go Puphamamakinug kano, go Puphangongonotan kano, go puphamumugai kano sa mapiya a ruk o manga ginawa niyo. Na sa tao a ipilak iyan so kaligut o ginawa niyan, na siran man na siran i phamakada-ag.

17. O pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya, na puthakutakupun Niyan noto rukano, go Napiyan kano Niyan: Na so Allah na Masalamatun, a Matigur,

18. Katawan Niyan so masolun a go so mapayag, a Mabagur, a Maongangun.

Surah Al-Talaq-65

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Igrira ipushowai niyo so manga Babai, na showai niyo siran si-i ko ida iran, go itonga niyo so ida: Go kalukun niyo so Allah a Kadnan niyo; di niyo siran phaka-awa-a ko manga Walai (a babalingan) niran, go di siran pagawa inonta o makasogok siran sa pakasingai, a mapayag. Na giyoto man i manga taman o Allah: Na sa tao a lomawan ko manga taman o Allah, na Sabunar a miyabinasa niyan a ginawa niyan: Dingka katawan: Na masakun a so Allah na

adun a pumbago Niyan ko oriyen noto a khasowa.

2. Na igira-a ipuraot siran ko talik kiran, na balingi niyo siran si-i ko adat a mapiya, o di na mbulagun niyo siran si-i ko adat a mapiya, go pakishaksi-i niyo so dow a maontol a pud rukano, go pamayandugun niyo so kashaksi a ruk o Allah. Giyoto man na Ipuphanguthoma oto ko tao aya butad iyan na Paratdiyaya-an niyan so Allah, a go so Alongan a Maori. Na sa Tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan sa milidas iyan ko margun:

3. Go mbugan Niyan sa pagupur a di niyan mapipikir. Na sa tao a somarig ko Allah, na Sukaniyan ndun i Ma-ako ron. Mata-an! A so Allah na Pakapuphamondasun Niyan so Sogowan Niyan. Sabunar a tiyagowan o Allah so langowan taman sa diyangka.

4. Na so mithaman kiran so Haid ko manga Babai rukano, na amai ka kapaparampangan kano, na aya ida iran na tulo Olan, go (lagid oto so) siran a da pun Makail. Na so manga o Ogat, na aya ida iran na so kimbawata-an niran ko ikaogat iran. Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na sunggayan Niyan ko okit iyan sa malbod.

5. Giyoto man i Sogowan o Allah, a Initoron Niyan noto si-i rukano: Na sa tao a ikaluk iyan so Allah, na lalasan Niyan non so manga dosa niyan, go pakala-an Niyan ko bagiyen niyan so balas.

6. Pakababalinga niyo siran ko sa dun sa babalingan niyo, si-i ko gaos iyo: Go di niyo siran phakarguni, ka Kaphakasimpitan niyo siran. Na amai ka adun a manga ikaogat iran, na nggastowi niyo siran taman sa mimbawata iran so ikaogat iran: Na amai ka pakasoson niran rukano, na bugar niyo kiran so manga tundan kiran; go puphamagodasa i niyo si-i ko butad a mapiya. Na amai ka makaphuruguna kano, na pakasoson rukaniyan o salakao (a Babai);

7. Nggasto so adun a kakawasan niyan ko kakawasan niyan: Na sa tao a miyakasimpiton so pagupur iyan, na nggasto ko inibugai ron o Allah. Da-a iphaliyogat o Allah ko ginawa a rowar ko inibugai Niyan non. Mbalowin bo o Allah ko oriyen o margun so malbod.

8. Madakul a Phagingud a siyangka iyan so Sogowan o Kadan niyan, a go so manga Sogo iyan, na piyamagitong Ami sukaniyan sa itongan a marugun, go siniksa Ami sukaniyan sa siksa a pakasinggai.

9. Na kiyata-aman niyan so karata o olaola niyan, go miyabaloi so kiya-akiran ko olaola niyan a kalogi.

10. Pithiyagaran siran o Allah sa siksa a sangat; na kalukun niyo so Allah, hai adun a manga sabot iyan - A Miyamaratdiyaya!- Sabunar a Piyakatoronan kano o Allah sa Panadum,

11. Sogo a Puphakabatiya rukano ko manga ayat o Allah, a miyamakaosai,- ka-a Niyan mapaka-awa so Miyamaratiyaya go minggalubuk sa mangapiya pho-on ko manga libotung sa mawit ko maliwanag. Na sa tao a Paratiyaya-an niyan so Allah go nggalubuk sa mapiya, na pakasoludun Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakal siran non sa dayon sa dayon: Sabunar a piphiyapiya-an o Allah so bagiyani niyan sa pagupur.

12. So Allah so Miyadun ko pito a manga Langit, go so Lopa a lagid oto. Puthoron so Sogowan ko pagulutan niran. Ka-an niyo katokawi a Mata-an! A so Allah si-i ko langowan taman na Gaos Iyan, go Mata-an! A so Allah na Sabunar a Mararankom Iyan a Kata'o so langowan taman.

Surah Al-Tahrim-66

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai Nabi! Inongka kharama so piyakai Ruka o Allah, a iphuloloba-a Ka ko manga Kasosawat o manga Karomangka? Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

2. Sabunar a biyaloi rukano o Allah a bitikan so kakhiparat ko manga sapa iyo; na so Allah i panarigan niyo; go Sukaniyan so Mata-o, a Maongangun.

3. Na gowani a pakipagma o Nabi ko saba-ad ko manga Karoma Niyan so miyanggolaola; na kagiya a Pamanotholun Niyan noto go piyayagon o Allah, na tiyato Niyan so saba-ad na tiyalikhodaniyan so saba-ad Na kagiya a Panotholun Niyan non noto na Pitharo Iyan: A antawa-a i Miyanothol Ruka si-i? Pitharo Iyan: Piyanothol Rakun (o Allah a) Mata-o, a Kaip.

4. Amai ka thaobat kano a dowa si-i ko Allah, ka Sabunar a miyakasilai so poso iyo, (na Tharima-an Niyan); na o thabanga i niyo so sorang Rukaniyan, na Mata-an! A so Allah na Sukaniyan i panarigan Niyan, go so Jibril, go so Maontol ko Miyamaratiyaya; go so manga Malaikat ko oriyani noto na tabanga Iyan.

5. Matatangtud a so Kadnan Niyan, na o undai kano Niyan, na phakasambi i Niyan Sukaniyan sa manga Karoma a mapiya a di sukano, a Mimbabayorantang, a Miyamaratiyaya, a Miyamangongonotan, a manga Barataobat, a manga Barasimba, a manga Barapowasa, a manga bitowanun, go manga Raga.

6. Hai Miyamaratiyaya! Lidasun niyo so manga ginawa niyo go so talok rukano ko Apoi a aya itagon niyan na so manga Manosiya a go so manga Ator, a pakisisiyap ko manga Malaikat a manga babasung, a manga babagur, di ran shangkanan so Allah ko Sogowan Niyan kiran, go ing-gogolalan niran so Ipushogo kiran.

7. Hai Miyamangongkir! Di kano dun puphamitowa sa Alongan nai! Ka aya bo a imbalas rukano na so pingolaola niyo.

8. Hai so Miyamaratiyaya! Thao-bat kano ko Allah sa Kathaobat a toto-o: Matatangkud a so Kadnan niyo na lalasun Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakasoludun kano Niyan ko manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, si-i ko Alongan a di phakaito-on o Allah so Nabi a go so Miyamaratiyaya a pud Iyan. So Sindao iran na lomalangkap ko hadapan niran a go so manga kawan niran: Putharo-on niran: A Kadnan nami! Samporna Angka rukami so Sindao ami, go Napi i Kamingka: Mata-an! A Suka i Gaos ko langowan taman.

9. Hai Nabi! Purangangka so manga Kapir, a go so manga Mon-apik, go Pakabasunginka siran. Na darpa iran so Naraka Jahannam; A mikharatarata a khabolosan.

10. Mimba-al so Allah sa ibarat,

ko siran a Miyamangongkir: So Karoma o Nuh a go so Karoma o Lut: Giya dowo oto na darodopa o dowo Oripun a pud ko manga Oripun Ami, a manga Bilangatao na diyorat iran a dowo oto na da-a minilinding iran sa dowo oto (a Babai) ko (siksa o) Allah a maito bo go Putharo-on: (sa dowo oto a babai) a solud kano ko Naraka a pud o phamakasoludon!

11. Go mimba-al so Allah sa ibarat ko siran a Miyamaratiyaya: So Karoma o Pir-aon, gowani na Pitharo iyan: Kadnan Ko! Pakimbalain na Kongka Si-i ko marani Ruka sa Walai si-i Ko Sorga, go sabuta Kongka pho-on ko Pir-aon, go so galubuk iyan, go sabuta Kongka pho-on ko pagutao a manga darowaka,

12. Go so Maryam a Wata o Imran, a so siniyap iyan a ginawa Niyan; na ini iyop Ami ron so pud ko Inadun Nami a Niyawa; go tiyanto niyan so manga Katharo o Kadnan niyan, go so manga Kitab Iyan, go miyapud ko Puphamangongonotan (ko Allah)

Surah Al-Mulk-67

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Maporo so (Allah a) shisi-i sa tangan Niyan so Kapa-ar; go Sukaniyan si-i ko langowan taman na Gaos Iyan,-

2. So Miyadun ko kapatai a go so kaoyag, ka angkano Niyan katupungi o antawa-a rukano i mapiya i galubuk: Na Sukaniyan so Doma-da-ag, a Manapi,-

3. So Miyadun ko pito a manga Langit a miyakaphapangkata: Da-a Khailaingka ko Kiyapangadun o Masalinggagao a sombang. Na Pharomaningka milai: Ba adun a Khailaingka-on a manga opak?

4. Oriyan niyan na Pharomaningka milai sa makadowa: Ka Makambalingan Ruka so kailai a kalolobayan, a sukaniyan na lalamunun.

5. Na Sabunsabnar a pipharsan Nami so Langit a marani sa manga bito-on, go biyaloi Ami oto a manga lubad ko manga Shaitan; go pithiyagara Nami siran sa siksa a kadug.

6. Na bagiyan o siran a Miyamangongkir ko Kadnan niran so siksa ko Naraka Jahannam: Na miyakaratarata a Khabolosan!

7. Amai ka Pamoshangun siran

non na makanug siran non sa dalug a sukaniyan na phulikabo,

8. Maito bo na makapushisibaya pho-on sa gani. Oman i Phoshangunun a salompok na i sha-an siran o khisisiyapon: Ba da-a miyakatalingoma rukano a Puphamaka-iktiyar?

9. Tharo-on niran: Owai; Sabunar a miyakaoma rukami so Puphamaka-iktiyar, na piyakambokhag ami a go Pitharo ami: Da a Piyakatoron o Allah a maito bo, da ko sukano inonta na matatago ko karibat a mala!

10. Go Tharo-on niran: Opama ka Miyakapamamakinug kami, o di na Miyakapamimikiran kami, na di kami mabaloi a pud ko manga tao ko kadug!

11. Na mipagikral iran so dosa iran; na kapakawatan ko Limo a bagiyan o manga tao ko kadug!

12. Mata-an! A so ika-aluk iran so Kadnan niran sa masolun, na adun a bagiyan niran a Ma-ap, go balas a mala.

13. Na punanain niyo so Katharo iyo o di na pakatanogun niyo sukaniyan. Mata-an! A Sukaniyan na katawan Niyan so shisi-i ko manga rarub.

14. Ba Niyan ndi katawi so Inadun Niyan? A Sukaniyan so lambas i Kata-o, a Kaip.

15. Sukaniyan so biyaloi Niyan rukano so Lopa a phapasiyonot, na lalakao kano ko mbalabala-on, go

kangkano ko pagupur o Allah. Na si-i Rukaniyan so kaphangoyag sharoman.

16. Ba kano sasariḡ ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di kano Niyan landungun ko Lopa amai ka Sukaniyan na mabirbir?

17. Antawa-a ba kano sasariḡ ko Sukaniyan a shisi-i ko Langit sa di kano Niyan botawananan sa ndo (a maka-a awid sa ator)? Na katokawan niyo bo o antona-a so Kapuphamaka-iktiyar Akun!

18. Na Sabunsabunar a piyakambokhag o siran a miya-ona an niran (so manga Rasul), na antona-a i miyambutad o kiya-alina Ko (kiran)?

19. Ba iran da mailai so manga Papanok ko kaporowan niran a khikakayat sa papak go ipukhakup iran? Da-a makakakaput kiran inonta so Masaling-gagao. Mata-an! A Sukaniyan si-i ko langowan taman na phagilain Niyan.

20. Ba adun a tao a giyaya so sukaniyan na tantara iyo a phakatabang rukano a salakao ko (Allah a) Masalinggagao? Da ko Miyamangongkir inonta na matatago ko kalilimpang.

21. Ba adun a tao a giyaya so phakabugai rukano sa riskhi, amai ka runun (o Allah) so riskhi Niyan? Kuna, ka piyakapamutus iyo so katakabor, a go so kaphapalagoi;

22. Ino so tao a puphulalakao a igugupha niyan a Paras iyan aya maka-o ontol, antawa-a so tao a puphulalakao a mabatang ko lalan a matitho?

23. Tharowangka: A Sukaniyan so Miyadun rukano go sominggai rukano ko kanug, a go so manga kailai, go so manga poso. Miyakaito ito a Kapuphanalamat iyo!

24. Tharowangka: A Sukaniyan so miyarumbad rukano ko Lopa, go rongkano pulimoda.

25. Na gi-i ran Tharo-on: A anda dun angkai a diyandi o sukano na Mumamata-an kano?

26. Tharowangka: A so katawiron na si-i bo ko Allah, ka Sakun na matag Puphamaka-iktiyar a mapayag.

27. Na amai ka mailai ran sukaniyan a marani, na makarimung so manga paras o siran a Miyamangongkir; na adun a Putharo: Sa giya i so sukano na puphangunin niyo sukaniyan.

28. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka binasa-an Ako o Allah a go so manga pud Akun, o di na Ikali-mo Kami Niyan, na antawa-a i makalinding ko Miyamangongkir pho-on ko siksa a malipodus?

29. Tharowangka: A Sukaniyan so Masalinggagao: Piyaratiyaya Mi Sukaniyan, go Sukaniyan mbo i Siyarigan Ami: Na katokawan niyo bo o antawa-a i sukaniyan i mata-tago ko karibat a mapayag.

30. Tharowangka: A aiguda iyo amai ka mabaloi so ig iyo a somun-up, na antawa-a i katalingoma-an kano niyan sa ig a puthoga?

Surah Al-Qalam-68

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Nun. So Allah i Mata-o ko paka-a antapan Niyan non. Ibut ko Pansom a go so nganin a Ipush-orat iran,-

2. Sabap ko Limo o Kadnan Ka (Ya Muhammad) na kuna a ba Ka Pumbuthanga.

3. Na Mata-an! A ruk Ka so mala a balas a di Puthaman;

4. Go Mata-an! A Suka na titho a thatakna ko parangai a mala.

5. Na Khailaingka dun, go khailai ran,

6. O antawa-a Rukano i mariribat.

7. Mata-an! A so Kadnan Ka na Sukaniyan i Mata-o ko tao a sominilai pho-on ko lalan niyan: Go Sukaniyan i Mata-o ko Miyaman-gudug ko ontol.

8. Na Dingka Pagonoti so Miyamanaplis.

9. Na kabaya iran a oba Ka bo pulokha: Ka-an siran makalokha.

10. Na Dingka Pagonoti so oman i bali Sapa-an, a Hina,

11. A taliyanta-an, a ilalalakao niyan so Kapamangondor,

12. Phagurun ko mapiya, a malawani, a baradosa,

13. Talibatak, oriyen noto na Wata sa shina.

14. Kagiya adun a tamok iyan, a go manga Wata.

15. Igira-a Puphangadi-a non so manga Ayat Ami, na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a kabokhag o miyanga o ona!

16. Tiyapan Ami dun sukaniyan sa ngirong!

17. Mata-an! A Sukami na ti-niyoba Ami siran lagid o kiyatiyoba Ami ko khimangaruk ko Pamomolan, gowani a shapa siran sa Mata-an a phuragonun niran ndun sukaniyan a phangabalaga siran.

18. Go di siran phanabiya;

19. Na kiyalikopan noto a tiyoba a pho-on ko Kadnan Ka, a siran na khitorogun siran.

20. Na miyabaloi a lagid o gaga-wi-i a malibotung;

21. Na mithatawaga siran ko kiyapita i kiran:

22. Pangabalaga kano ko Pango-

ma-an niyo o sukano na phuragon kano.

23. Na lomiyalakao siran, a siran na ipuhunanai ran Tharo:

24. Da dun a makasolud rukano ron sa Alongan nai a miskin;

25. Na komiyabalaga siran, ka andi phakaonot so manga miskin, a khitutugo siran.

26. Na kagiya a mailai ran noto, na Pitharo iran: A Matan-an! A sukutano na titho a Miyangadadadag!

27. Kuna, ka sukutano na piyasa rukutano!

28. Pitharo o mapiya kiran: Ba ko rukano da Tharowa: Ino kano di Thasbik (ko Allah)?

29. Pitharo iran: Soti so Kadnan tano! Mata-an! A sukutano na mimbalo tano a manga darowaka!

30. Na siyangoran o saba-ad kiran so saba-ad, a gi-i siran shusundi-ta!

31. Pitharo iran: Hai dowan dowan tano! Mata-an! A sukutano na mimbalo tano a manga malawani!

32. Masikun a so Kadnan tano na shambiyen Niyan rukutano sa mapiya a di giyoto: Mata-an! A sukutano na si-i tano dun ko Kadnan tano Pangangarapan!

33. Giyoto dun man so siksa (ko

donya). Na Mata-an! a so siksa ko Akhirat i lubi a mala; o siran na katawi ran!

34. Mata-an! A bagiyan o Miyamananggila, si-i ko Kadnan niran so manga Sorga a Pakada randang.

35. Ba Ami mbaloya so Mimbayorantang a lagid o manga sala?

36. Ino kano wai? Andamanaya i Kipukhokomun niyo (ko bukhog)!

37. Ba adun a Kitab iyo a Kapuphangadi-an niyo ron,

38. A Mata-an! A khakowa niyo ron so nganin a khapili iyo?

39. Antawa-a ba adun a manga diyandi tano a lomalagadai sa taman ko Alongan a Qiyamah: Sa Mata-an! A khakowa niyo so nganin a Ipuhokom iyo?

40. Isha-an Ka kiran, o antawa-a kiran i mangangako ro o!

41. Antawa-a ba adun a manga sakoto iran? Na pakadarpa-a iran imanga sakoto iran, o siran na Mumamata-an siran!

42. so Alongan a Qiyamah na pangosbo so Butad, go so kapakarugon o alayalai niyan, go phakomaon so Allah a Maporo ko kapaka putatilis a niyan ko kakhokoma kondolondolonan o manga kaadun, na shawa-anian a Pamosoanian a

mapiya a da-a khaibaratanon ko manga ka-adun a isabo go itawag kiran so Kasojiod, na di iran magaga,-

43. Makasusunong so manga kailai ran,- a kakokoloban siran sa kahina-an. Na Sabunar a siran na iputhawag kiran (ko doniya) so Kasojiod a siran na kadadaya-an niran.

44. Na botawani Akongka a go so tao a gi-i niyan pakambokhagun angkai a Tothol: Shagintonun Nami siran ndun somiksa sa di iran katawan.

45. Na Pakadadamain ko siran. Mata-an! A so antangan na Kun na mailot.

46. Ba Ka kiran puphanguni sa sokai, a siran na minipunud kiran a bayadan?

47. Antawa-a ba shisi-i kiran so Migagaib, na siran i Puphanoraton?

48. Na Phantangka ko Kokoman o Kadnan ka, go o ba Kamabaloi a lagid o (Yunus a) Miyatago ko (tiyan o) suda; gowani a Makapan-gangarapan, a Sukaniyan na kamunununan.

49. O da raota Sukaniyan o Limo a pho-on ko Kadnan Niyan, na Mata-an a imbowang Ami ko taog, a pagilidan, a Sukaniyan na Kapa-awingan.

50. Na pinili Sukaniyan o Kadnan niyan, na biyaloi Niyan a pud ko manga Bilangatao.

51. Na Mata-an a maito bo na so Miyamangongkir na khipapus Ka iran ndun sabap ko manga kailai ran ko kiyanuga iran ko Pananadum, go gi-i ran Tharo-on: A Mata-an! A Sukaniyan na titho a Pumbuthangun!

52. Na da ko Sukaniyan (a Quran) inonta na Pananadum a ruk o manga Ka-adun.

Surah Al-Haqqah-69

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatangkud^[1]
2. Antona-a so Phakatangkud?
3. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Phakatangkud (a giyoto so Bangkit)?
4. Piyakambokhag o pagtao a Samood, a go so pagtao a Ad so Phakatuktuk!
5. Na so pagtao a Samood, na ini binasa kiran so lalis a Minitaralo!
6. Na so puman so pagtao a Ad, na inibinasa kiran so ndo a domadago-os, a Miyakabandubandus;
7. Piyakapangarasi Niyan kiran sa miyakapito ka gagawi-i, go miyakawalo ka kadaondao sa da maputa, na Khailaingka so pagtao ro-o a Khipakakukulit, lagid o ba siran

[1] go so Jeburiel

manga itado a Qormah a miyanga o othang!

8. Na ba adun a Khailaingka kiran a malalamba?

9. Na siyogok o Pir-aon, a go so miya-ona an niyan, a go so tao sa Mo'tafikat so dosa;

10. Go siyangka iran so Sogo o Kadnan niran, na siniksa Iyan siran sa siksa a mailot.

11. Mata-an! A Sukami na ka-giya a lomapai so ig na riyoran Nami sukano ko kapal,

12. ka-an Nami rukanoto mabaloi a Pananadum, go adun manug sukaniyan o tangila a Puphamama-kinug.

13. Na amai ka iyopun so Sang-gakala sa kaiyop a makaisa,

14. Go Madiyongkat so Lopa a go so manga Palao, na maroput a dowo oto sa karoput a makaisa,

15. Na sa Alongan noto na matatana so phakatana (a giyoto so Bangkit).

16. Go manga o opak so Langit, na Sukaniyan sa Alongan noto na makalumuk,

17. Go so manga Malaikat na si-i ko manga bagibir iyan. Na tanggon-gun so Aras o Kadnan Ka ko kaporowan niran sa Alongan noto o walo (a manga Malaikat);

18. Sa Alongan noto na pakadar-pa-an kano na da-a makapagma rukano a phagma.

19. Na so mibugai ron so Daptar iyan, si-i ko kawanan niyan, na Tharo-on niyan: A kowa a niyo, na batiya-a niyo so Daptar akun!

20. Mata-an! A sakun na Miya-tangkud akun a Mata-an! A sakun na khatumo akun so itongan rakun!

21. Na sukaniyan na matago ko kaoyagoyag, a Kasoso-at,

22. Si-i ko Sorga a maporo,

23. So manga Onga on na manga rarani.

24. (Tharo-on kiran:) Kangkano go inom kano sa kapipiya ginawa, sabap ko mini-ona niyo ko manga Alongan a miya-ipos!

25. Na so puman so mibugai ron so Daptar iyan si-i ko diyowang iyan, na Matharo iyan: Hai o ba rakumbo da mibugai so Daptar akun!

26. Go di yakun katawan o anto-na-a i itongan rakun!

27. Hai o ba bo sukaniyan na miyabaloi a kapatai dun!

28. Da-a minilinding rakun o tamok akun!

29. Miyada rakun so bagur akun!

30. (Tharo-on o Allah:) Kowa a niyo na sangkali i niyo sukaniyan,

31. Oriyan niyan na so Naraka Jahim na sombo niyo ron;

32. Oriyan niyan na so rantai a aya karawa iyan na pito polo Hasta, na shokharun niyo ron!

33. Mata-an! A sukaniyan na aya butad iyan na di niyan Paparatiyaya-an so Allah a Lubi a Mala,

34. Go di niyan i phami-is so kapakakana ko Misikin!

35. Na da-a bagiyan niyan sa Alongan nai si-i a tonganai a phaka-ompiya-on,

36. Go da-a Pangunungkun niyan a rowar ko sago o tao ko Naraka,

37. Da-a phakakan non inonta so manga baradosa.

38. Na kuna, ka Pushapa-a Ko ko nganin a pukhailai niyo,

39. A Go so nganin a di niyo pukhailai,

40. Sa Mata-an! A sukaniyan (a Qur-an) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

41. Go kuna a ba sukaniyan Katharo o pababayok, miyakaito ito a Kapaparatiyaya niyo!

42. Go kuna a ba Katharo a Paririmar, miyakaito ito a Kapuphakatadum iyo.

43. Initoron a pho-on ko Kadnan o manga Ka-adun.

44. Na opama ka ini angkob Iyan rukami so saba-ad ko manga Katharo,

45. Na Mata-an a khakowa Mi Sukaniyan sa nggolalan ko bagur,

46. Oriyan niyan na Mata-an a potolun Ami ron so ogat ko poso:

47. Na da-a pud rukano a isa bo a mamakalindingon.

48. Na Mata-an! A titho a Pananadum a ruk o Khipanananggila.

49. Na Mata-an! A Sukami na katawan Ami dun a Mata-an! A so saba-ad rukano na piyakambokhag iran (so Qur-an).

50. Na Mata-an naya! A titho a Kashundit a phakatana ko Miyamangongkir;

51. Go Mata-an naya! A titho a bunar a matatangud.

52. Na Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Lubi a Mala.

Surah Al-Ma-arij-70

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Piyanguni o miyanguni a so siksa na makatana,

2. Ko Miyamangongkir, da a phakarunon,

3. Pho-on ko Allah a Khiruk ko Puphangapapanikan.

4. Puphanik so manga Malaikat go so Jibril si-i Rukaniyan, si-i ko Alongan a miyabaloi so diyangka iyan a lima polo nggibo ragon.

5. Na Phantangka sa kaphantang, a maliwanag.

6. Mata-an! A siran na aya kapukhailaya iran non na mawatan,

7. Na aya kapukhailaya Mi ron na marani:

8. Si-i ko Alongan a mbaloi so Langit a lagid o tiyonag a pirak,

9. Go mbaloi so manga Palao a lagid o bombol a marorodot,

10. Go di kaisha-an o mada shug so madashug iyan,

11. A pukhailai ran siran. Mapundingandingan o baradosa: A o ba niyambo khirunding ko siksa sa Alongan noto so manga Wata iyan,

12. Go so Karoma niyan, go so Pagari niyan,

13. Go so manga Tonganai niyan a so mithitimo iyan,

14. Go so matatago ko Lopa, langon, oriyani niyan na sabutun sukaniyan (o Allah).

15. Di dun noto; ka Mata-an naya! A kadug,

16. A Phulodas ko kobal ko Olo!

17. Puthawagun niyan so tao a tomiyalikhod go Mimbarapaling,

18. Go miyanimo na miyamotal (sa tamok)!

19. Mata-an! A so Manosiya na Inadun a tithiyakha-an, mala i inam,

20. Igira-a miyasogat sukaniyan o marata na di-i Khaminan;

21. Na igira-a miyasogat sukaniyan o mapiya na Simpunan niyan (kadi phamumugai);

22. Inonta so manga Barasambayang,

23. A so siran na so Sambayang iran na tatatapun niran,

24. Go siran na adun a matatago ko manga tamok iran a haq a mapupunto (a so Zakat),

25. A ruk o puphamanguni, a go so di phamanguni a Karurugunan,

26. Go siran na bubunarun niran so Alongan a kapamalas,

27. Go siran na siran na so siksa o Kadnan niran na ika-aluk iran,-

28. Mata-an! A so Siksa o Kadnan niran na da-a somasarig sa kalupas iyanon,-

29. Go siran na siran na so manga ginawa iran na sisiyapun niran,

30. Inonta si-i ko manga Karoma iran, o di na so miyakhapa-ar o manga tangan niran,- ka Mata-an! A siran na da-a Pa-awing iran non,-

31. Na sa tao a mamagingar sa salakao ro-o na siran man na siran i manga malawani;

32. Go siran na siran na so manga sarig kiran, a go so diyandi kiran na sisiyapun niran,

33. Go siran na siran na so kashasaksi-an niran na i Pamamayan-dug iran,

34. Go siran na siran na so Sambayang iran na sisiyapun niran.

35. Siran man i khatago ko manga Sorga, a Khisusula-an siran.

36. Na antona-a so Miyaman-gongkir a mapapantag Ka a khilalangang.

37. Si-i sa kawanan a go sa diyawang a khokoliling siran?

38. Ba mai inam o omani isa kiran a kapakasoluda-on ko Sorga a pakadarandang?

39. Di dun noto! Mata-an! A Sukami na Inadun Ami siran phon ko nganin a katawan niran (a Notfa)!

40. Na kuna, ka Pushapa-a Ko sa Ibut ko Kadunan o manga Subangan, a go so manga Sudupan, ka Mata-an! A Sukami na titho a manga Gaos,

41. Sa kasambi Ami sa mapiya a di siran; go da Rukami i ba Kami ran kaonai.

42. Na Botawaningka siran ko kapuphamurak iran, go mabibimbaban siran, taman sa matumo iran so Alongan niran a so idi diyandi kiran!

43. Alongan a mamakambowat siran pho-on ko manga kobor sa manga gaga-an, lagid o ba siran puphamagarabaya ko apasa,

44. A khipakasusunong so manga kailai ran, a kakokoloban siran sa kahina-an. Giyoto man so Alongan a so siran na idi diyandi kiran!

Surah Nuh-71

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Siyogo Ami so Nuh ko pagtao Niyan: (sa Pitharo-on a:) Pakaiktiyarangka so Pagtaongka ko da kiran pun katalingomai a siksa a Malipudus.

2. Pitharo Iyan: Hai pagtao Akun! Mata-an! A Sakun na phamaka-iktiyar rukano a mapayag:

3. Showasowata niyo so Allah, go kalukun niyo Sukaniyan, go Onoti Ako niyo:

4. Ka Napin Niyan rukano so manga dosa niyo, go pakapulagodun kano Niyan sa taman ko ta-alik a miyapunto: Mata-an! A so ta-alik o Allah na igira-a miyakatalingoma na di khisundod; o sukano na katawi niyo.

5. Pitharo Iyan: Kadnan Ko! Mata-an! A Sakun na diyolon Nakun so pagtao Akun ko kagagawi-i na go so kadaondao:

6. Na da-a minipagoman kiran o Panolon Nakun a rowar sa kapalagoi;

7. Go Mata-an! A Sakun na oman Nakun siran Dolonun, ka Anuka siran Kapuma-api, na iyolun niran so manga tindoro iran ko manga tangila iran, go ishalikom-bong iran so manga nditarun niran, go idadayon niran (so Kaongkir) go Mumaratabat siran sa mala a Kapumaratabat;

8. Oriyan niyan na Mata-an! A Sakun na tiyawag Akun siran sa matanog.

9. Go Mata-an! A Sakun na piyakalangkap Akun kiran, go ini punanai Akun kiran sa tanto a kapunanai,

10. Na Pitharo Akun: A Panguni kano sa Ma-ap ko Kadnan niyo; Mata-an! A Sukaniyan na tatap a Manapi,

11. Ka botawanan Niyan rukano so oran a marugus,

12. Go pakadakulun Niyan rukano so manga tamok a go so manga Wata, go sunggayan kano Niyan sa manga Pamomolan, go sunggayan kano Niyan sa manga lawasaig.

13. Ino kano wai a di niyo i khaluk so Allah sa Sulasula,

14. A Sabunar a Inadun kano Niyan ko pishoson a butad?

15. Ba niyo da manggudaguda o andamanaya i Kiya-aduna o Allah ko pito a manga Langit a Miyakaphapangkata,

16. Go biyaloi Niyan ro-o so Olan a Sindao, go biyaloi Niyan so Alongan a Palita-an?

17. Na so Allah na Inadun kano Niyan a pho-on ko Lopa, sa (lagid o) Mangunguto,

18. Oriyan niyan na Phakakaso-wingkano Niyan ro-o, go phakaguma-on kano Niyan sa samporna a kapakagumao.

19. Na so Allah na biyaloi Niyan rukano so Lopa a makakayat,

20. Ka angkano puphakaokit ko manga lalanon a manga dadaya.

21. Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Mata-an! A siran na siyangka Ako iran, ka aya iran inonotan so tao a da-a amini-omanon o tamok iyan, a go so Wata iyan, a rowar sa kalogi;

22. Go miyagikmat siran sa ikmat a mala;

23. Go Pitharo iran: A di niyo ngganati so manga Katohanan niyo: Go di niyo ngganati so (Barahala) Wadda, go so Suwaa, go so Yaghus, go so Yauqa, go so Nasra;

24. Go Sabunar a miyakadadag siran sa madakul; na da-a Pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kadadag.

25. Po-on ko manga kasala-an niran na inulud siran, go piyakasolud siran ko Apoi; na da a miyaton niran a bagiyan niran a salakao ko Allah a mamakatabang.

26. Na Pitharo o Nuh: Kadnan Ko! Da-a Pulambaangka ko Lopa ko Miyamangongkir a Makapamagingudon!

27. Mata-an! A Suka na o adun a lamba-an Ka kiran na madadag iran so manga Oripun Ka, go da-a imbawata iran a rowar sa baradosa a Miyongkir,

28. Kadnan Ko! Puma-api Yakongka, a go so mbala a lokus Akun, go so tao a somiyolud ko Walai Akun a Mapaparatiyaya, a go so Miyamaratiyaya a manga Mama go so Miyamaratiyaya a manga Babai, go da-a pagomanun Ka ko manga darowaka a rowar ko kabinasa!

Surah Al-Jinn-72

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muhammad): A ini ilaham Rakun a Mata-an naya! A adun a Miyamakinug a salompok ko manga Jinn; na

Pitharo iran: A Mata-an! A sukami na Miyakanug kami sa Kapangadi a pakamumusa!

2. Puphakatoro ko ontol, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Go da dun a Ishakoto ami ko Kadnan nami a isa bo,

3. Go Mata-an naya! A maporo so Kabusaran o Kadnan nami: Da kowa sa Karoma a go Wata;

4. Na Mata-an naya! A adun a di-i Tharo a manga mondo rukami, makapantag ko Allah sa minitaralo a kabokhag,

5. Na Mata-an! A sukami na aya tangkapami ron na da dun a Makatharo a Manosiya a go Jinn makapantag ko Allah sa kabokhag;

6. Na Mata-an naya! A adun a manga Mama ko manga Manosiya a Phulindong siran ko manga Mama ko manga Jinn, na Kiyamanan niran siran sa kandarowaka;

7. Na Mata-an! A siran na aya arangan niran na lagid o arangan niyo a da dun a pagoyagun o Allah ko oriyen o kapatai a isa bo;

8. Na Mata-an! A sukami na miyaka sampai ko langit na miyaton nami sukaniyan a miyapuno a Puphamagipat a manga babagur a go manga kadug;

9. Go Mata-an! A sukami na aya butad ami na Puphakaontod kami ron ko manga Ontoda makapantag

ko kapamamakinug (gowani). Na sa phamamakinug imanto na phakato-o non sa kadug a puphamagayan;

10. Na Mata-an! A sukami na di ami katawan o ino marata a piyaka-antap ko tao ko Lopa, antawa-a piyaka-antapan siran o Kadnan niran sa Torowan;

11. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a manga Bilan-gatao, go adun a pud rukami a soranga oto: Miyatago kami ko manga okit a mbidabida;

12. Go Mata-an! A sukami na tiyangkud ami a diyami dun malipos so Allah ko Lopa, go di ami ron ndun milipos i kapalagoi,

13. Go Mata-an! A sukami na kagiya a manug ami so Torowan, na Piyaratiyaya mi Sukaniyan: Na sa dun sa Maratiyaya ko Kadnan Niyan na di niyan ikaluk o ba kkorangi, go o ba Ma-a niyaya;

14. Go Mata-an! A sukami na adun a pud rukami a Mimbabayor-antang, go adun a pud rukami a Miyamanilai. Na sa dun sa Mbayor-antang na siran man i Miyakathiba-ba komudug sa ontol.

15. Na so puman so Miyamanilai na miyabaloi siran a itagon o Naraka Jahannam;

16. (Phitharo o Allah:) Na opa-ka ka Miyontol si ran ko lalan na Mata-an a ododan Ami siran sa ig a madakul,

17. Ka-an Nami kiran noto mitupung. Na sa tao a tomalikhod ko Tadum ko Kadnan Niyan, na pakasoludun Niyan ko siksa a Marugun.

18. Na Mata-an! A so manga Masjid na ruk o Allah na da a Phangangarapani niyo a pud o Allah a isa bo;

19. Na Mata-an naya! A kagiya tomindug so Oripun o Allah a Phangangarapan Rukaniyan na maito siran bo na khabaloi siran non a Phuliliyawawa.

20. Tharowangka (Ya Muhammad): A aya bo a Phangangarapan Ko na so Kadnan Ko, go da-a Ishakoto Akun non a isa bo.

21. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na da-a Mipapa-ar Akun rukano a kabinasa, a go Torowan.

22. Tharowangka: A Mata-an! A Sakun na da dun a makalinding Rakun ko Allah a isa bo, go da dun a khato-on Nakun a salakao Rukaniyan a Khalindongan;

23. Inonta so Kapamakasampai a pho-on ko Allah a go so manga Pakawit Iyan: Na sa tao a sangkan niyan so Allah a go so Sogo Iyan na Mata-an a bagiyaniyan so Apoi ko Naraka Jahannam: A makakal siran non sa dayon sa dayon.

24. Taman sa amai ka kasandung-an niran so idi diyandi kiran, na katokawan niran ndun o antawa-a i

malumuk i tabanga go maito i bilangan.

25. Tharowangka: A di Ko katawan o ino marani so idi diyandi rukano, antawa-a balowin sukaniyan o Kadnan Ko a mathai;

26. Katawan Niyan so Migagaib, na da-a phayagan Niyan ko Igagaib Iyan a isa bo,

27. Inonta so tao a Miyasowaton a Sogo, na Mata-an naya! A tiyagowan Niyan so kasasangoran Niyan a go so katatalikhodan Niyan sa puphagipat,

28. Ka-a Niyan katokawi a Sabunar a minisampai Ran so manga Pakawit o Kadnan Niran; go katawan Niyan so shisi-i kiran, go Mai-itong Iyan so bilangan o langowan taman.

Surah Al-Muzzammil-73

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khakayokos!

2. Tindugun Ka (so Sambayang), ko kagagawi-i, inonta so maito,-

3. Kalo-o kan noto,- o di na Korangingka oto sa maito,

4. O di na Lawaningka sukaniyan; go Phiyapiya-angka Matiya so Qur-an sa malanat a Kabatiya.

5. Mata-an! A Sukami na Thor-

onan Ami Suka sa Katharo a Mapunud.

6. Mata-an! A so Pukha-adun a Amal ko kagagawi-i na giyoto na tanto a Somasagat ko pamikiran, go marayag so Katharo.

7. Mata-an! A si-i ko kadaondao na adun a Tumbanguka a mala:

8. Na Tatadumingka so ngaran o Kadnan Ka, go Tholabos Ka si-i Rukaniyan sa toto-o a Katholabos,-

9. Kadnan o Subangan a go so Sudupan: -da a Tohan inonta Sukaniyan-na Kowa-angka Sukaniyan a Sasarigan.

10. Go Phantangingka so gi-i ran Tharo-on go Awaangka siran sa kawa a Maliwanag;

11. Go botawani Akongka a go so Miyamanaplis a piyamugan sa Limo, go Pakapulagodangka siran sa maito.

12. Mata-an! A adun a shisi-i Rukami a manga patong, a go kadug,

13. Go Pangunungkun a pakabakug, go siksa a Malipudus!

14. Si-i ko Alongan a Linogun so Lopa a go so manga Palao, go mabaloi so manga Palao a puthad a pukha-anas.

15. Mata-an! A Sukami na Siyogo-an Nami sukano sa Sogo, a saksi rukano, lagid o Kiyasogo i Ami ko Pir-aon sa Sogo.

16. Na siyangka o Pir-aon so Sogo; na siniksa Ami sukaniyan sa siksa a Mailot.

17. Na andamanaya i kapakalidas iyo amai ka Mongkir kano ko Alongan a khabaloi niyan so manga Wata a manga lokus?

18. So Langit na manga Bubungkag sa sabap Rukaniyan. Miyabaloi so diyandi Rukaniyan a Mapunggo-laola.

19. Mata-an! A giyaya na Panadum: Na sa tao a khabaya na mba-al sa lalan ko Kadnan Niyan.

20. Mata-an! A so kadnan Kana katawan Niyan a Mata-an! a Suka na Puthindug Ka ko korang ko dowo ko tulo bagi ko kagagawi-i, go so kalo-oki ron go so ika tulo ron bagi, go so salompok ko siran a manga pud Ka. Na so Allah na tatakudirun Niyan so gagawi-i, a go so daondao. Katawan Niyan a di niyo to khaitong, na Piyakatabat kano Niyan Na Batiya a niyo so malbod (rukano) ko Qur-an, Katawan Niyan a khabaloi so saba-ad rukano a pukhakasakit, go so manga pud na Puphulalakao siran ko Lopa, a gi-i siran mbabanog ko kakawasa-an o Allah, go so manga pud na gi-i siran Makimbonowai ko lalan ko Allah. Na Batiya-a niyo so malbod don, go Pamayandugun niyo so Sambayang, go tonaya niyo so Zakat; go pagotangi niyo so Allah sa otang a mapiya. Na sa dun sa mipakawit iyo a ruk o manga ginawa niyo a mapiya na khato-on niyo to si-i ko Allah, giyoto i lubi a

mapiya go lubi a mala a balas. Na Panguni kano sa Ma-ap ko Allah. Mata-an! A so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

Surah Al-Muddassir-74

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai (Nabi a) khokolob!
2. Pamayandug Ka na go Ka Pamaka-iktiyar!
3. Go so Kadnan Ka na Shulasula-angka!
4. Go so nditarun Ka na Sotiyangka!
5. Go so Marshik na Pakawata-ningka!
6. Go di Ka Phamumugai sa pantag sa kapulaba!
7. Go makapantag ko Kadnan Ka na Thigur Ka!
8. Na amai ka iyopun so Sanggakala,
9. Na giyoto man sa Alongan noto i Alongan a marugun,
10. Si-i ko Miyamangongkir, kuna a ba malbod.
11. Botawani Akongka, a go so tao a Inadun Ko a Tawantawan!
12. Go singgayan Ko sa bagiyon niyan a tamok a madakul,

13. Go manga Wata a khipakamamasa,

14. Go Piyakapangondaya Akun non sa samporna a kapangondaya.

15. Oriyan niyan na mai-inam iyan a kaomani Ko ron.

16. Di dun noto; ka Mata-an! A sukaniyan na miyabaloi si-i ko manga Ayat Ami a Somasangka!

17. Ipaliyogat Akun non so Kapanakudug!

18. Mata-an! A sukaniyan na miyamimikiran go mithakdir,-

19. Na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!

20. Oriyan niyan na Pimorka-an, andamanaya i kiyathakdir iyan!-

21. Oriyan niyan na Miyangilalai,

22. Oriyan niyan na Miyakariumg, go komirus;

23. Oriyan niyan na Tomiyalikhod go Miyanakabor;

24. Na Pitharo iyan: A da ko ungkaya inonta na balik mata, a gi-i mithatanana;

25. Da ko ungkaya inonta na Katharo o Manosiya!

26. Pakasoludun Ko sukaniyan ko Naraka Sakar!-

27. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Naraka Sakar?-

28. A da-a Pulamba-an niyan, go da-a imbagak iyan!

29. Puthotong ko kobal!

30. Katatagowan sa sapolo a go siyao (a Malaikat).

31. Na da-a tindo Ami a khitonggo ko Naraka a rowar ko manga Malaikat; go da-a kiyatundo Ami ko itongan niran a rowar sa tupung ko siran a Miyamangongkir; ka-an makatangtud so piyamugan ko Kitab, go an Makapagoman so Miyamaratiyaya sa Paratiyaya, go andi Kapaparampangi so piyamugan ko Kitab a go so Miyamaratiyaya, go an Matharo o siran a kiyatagowan so manga poso iran sa Gudamun a go so Miyamangongkir: A antona-a i piyaka-antapan o Allah sangkai a ibarat? Lagid man noto a kandadaga o Allah ko tao a kabaya Iyan, go Kathoro a Niyan ko tao a kabaya Iyan: Na da-a Mata-o ko manga tantara o kadnan Ka inonta Sukaniyan. Na da-a salakao saya a rowar sa Pananadum a ruk o Manosiya.

32. Di dun: Ibut Ko Olan,

33. Go so Gagawi-i igira-a Khai-pos,

34. Go so Khapita igira-a Muliwanag,-

35. Mata-an naya! A titho a isa a mala,

36. A Ipuphamaka-iktiyar ko Manosiya,-

37. Si-i ko tao a khabaya rukano Mangonakona, o di na Puphapa-kaori.

38. Oman i ginawa na sanda ko Pinggalubuk iyan;

39. Inonta so manga tao ko kawanan,

40. Ka si-i ko manga Sorga, gi-iran Pamagishai iyan,

41. So manga Baradosa:

42. Ino kano phakasolud ko Naraka Sakar?

43. Isumbag iran: Da kami mabaloi a pud ko manga Barasambayang,

44. Go da kami mabaloi a Puphamugai sa Pangunungkun ko Miskin,

45. Go miyabaloi kami a Puphamurak, a pud o Puphamamurak,

46. Go miyabaloi kami a gi-yami pakambokhagun so Alongan a kapamalas,

47. Taman sa Miyakatalingoma rukami so kapakatangkud (a giyoto so Kapatai).

48. Na di kiran makanggai a gona so Sapa-at o Puphamanapa-at.

49. Na antona-a i mapumbagiyan niran sa katatalikhod iran ko Pananadum?

50. Lagid o ba siran manga kimar a puphamalagoi,

51. A piyalagoyan niran so Arimao!

52. Kuna, ka kabaya o omani isa kiran a kabugan sa manga sorat a makakayat (a pho-on ko Allah)!

53. Di dun noto. Kuna, ka di iran ikhaluk so Akhirat.

54. Sabunar, a Mata-an! A giya Qur-an naya! Na Pananadum:

55. Na sa tao a khabaya na Pananadum niyan noto!

56. Na da-a Phakatadum kiran inonta sa kabaya o Allah: Sukaniyan i patot a ikhaluk, go patot a Phuma-ap.

Surah Al-Qiyamah - 75

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko Alongan a Qiyamah;

2. Go Pushapa Ako sa Ibut Ko Niyawa a Puphanginsoya (ka Pagoyagun kano dun).

3. Ba aya tarima-on o Manosiya na di Ami dun khatimo so manga tolan niyan?

4. Owai, khagaga Mi a kathaong Ami pharoman ko manga kumuriyan!

5. Kuna, ka kabaya o Manosiya a Kapumbaradosa niyan ko kasa-sangoran niyan;

6. Iphagisha iyan: O anda i kaphakatalingoma o Alongan a Qiyamah?

7. Na amai ka maburug so kailai,

8. Go Nggarahana so Olan,

9. Go matimo so Alongan a go so Olan,-

10. Matharo o Manosiya sa Alongan noto: A'anda i khalalagoyan?

11. Da dun noto! Ka da-a Khalindongan!

12. Sobo so Kadnan Ka sa Alongan noto i kaputhakna-an.

13. Panotholun ko Manosiya sa Alongan noto so mini-ona niyan a go so mini pakaori niyan.

14. Kuna, ka so Manosiya i shaksi ko ginawan niyan,

15. Na apiya i inibugai niyan a manga dalina iyan.

16. Dingka pukhaoga sa sabap rukaniyan (a Qur-an) so dila a Ka makapantag sa Kaphagalokalokingka-on.

17. Mata-an! A si-i Rukami so katimo iyan, a go so Kapuphangadi iron:

18. Na igira-a Piyangadi-an Ami Sukaniyan, na Kudugangka so Kiyapangadi iron;

19. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so Kapakarayaogaon.

20. Sabunar, a kuna, ka Pukhababaya-an niyo so (doniya a) matag sagad,

21. Go ipumbagak iyo so Akhirat.

22. Adun a manga paras sa Alongan noto a Mamakataid,-

23. A mailai ran so Kadnan niran;

24. Go adun a manga paras sa Alongan noto a khipaka-i ibi,

25. Maguguda iran a adun a Punggolaola-an kiran a marugun.

26. Sabunar a amai ka isampai (so Niyawa) ko manga tolan ko bakurung;

27. Na Matharo: A antawa-ai Pamomotar?

28. Na Miyatangud iyan a Mata-an! A sukaniyan so Kapakapungganata (o Niyawa a go so Badan);

29. Na milapis so Marugun ko isa a Marugun:

30. Si-i bo ko Kadnan Ka sa Alongan noto so khandodan!

31. (Sukaniyan) na da Pangimbu-
nar, go da Shambayang!

32. Na ogaid na Tomiyaplis, go
Tomiyalikhod!

33. Oriyan niyan na somiyong ko
pagtao niyan a Shasagola!

34. So kabinasa a ruk ka, na
Miyakarani (hai Miyongkir)!

35. Oriyan niyan na so kabinasa
a ruk ka, na Miyakarani!

36. Ba aya tarima-on o Manosiya
na imbagak sa Kandarainon?

37. Ba da mabaloi sukaniyan a
malumuk a mani a pukhipantos?

38. Oriyan niyan na mimbalo i
rogo a mimbathik, na Inadun o
Allah go Pithaong Iyan sa tarotop;

39. Na biyaloi Niyan sukaniyan a
ngganapa: Mama, a go Babai.

40. Ba di giyoto i phakagaga sa
Kaoyaga Niyan ko Miyamatai?

Surah Al-Insan - Dahr-76

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Sabunar a somiyagad ko Man-
osiya so wakto a pud ko Masa, a
da-a maito bo a kiya-aloi niyan.

2. Mata-an! A Sukami na Inadun
Ami so Manosiya a pho-on sa Not-

fa a Miyakashaoshaog, ka-an Ami
katupungi sukaniyan; na biyaloi
Ami sukaniyan a Puphakanug, a
Puphakailai.

3. Mata-an! A Sukami na Ping-
gonanao Ami sukaniyan ko lalan:
Na adun a Miyanalamat, na adun a
Miyongkir.

4. Mata-an! A Sukami na
pithiyagaran Ami so Miyamangong-
kir sa manga rantai, go manga pa-
tong, go kadug.

5. Mata-an! A so Miphipyapiya,
na phamakainom siran ko inomun,
a adun a saogiyani a Kafur,

6. Bowalan a pukhainom sukani-
yan o manga Oripun o Allah, Pu-
phamaka-ondasun niran noto sa
sadun sa Phakaondasan niran non.

7. Iputhoman niran so Paliyogad,
go ika-aluk iran so gawi-i a miya-
baloi so karata-an niyan a langkap
(a giyoto so Alongan a Qiyamah);

8. Go puphagakun niran sa Pan-
gunungkun si-i ko kapukhababaya i
rukaniyan so miskin, go so Wata a
ilo, go so Bilanggo;

9. (Pitharo iran:) Aya bo a Ka-
puphagakana mi rukano na maka-
pantang ko balas o Allah: Da a
singanin nami rukano a balas, o di
na Panalamat;

10. Mata-an! A Sukami na ipu-
khaluk Ami pho-on ko Kadnan
nami so gawi-i a marimumg, a mita-
taralo.

11. Na phakalidasun siran o Allah ko karata angkoto a gawi-i, go mbugan Niyan siran sa kataid, go kapiiya ginawa;

12. Go imbalas Iyan kiran sabap ko Kiyaphantang iran, so Sorga go (Nditarun a) Sotra,

13. Gi- i siran ro-o Shasandasandang ko manga Kantir; da-a khagudam iran ro-o a (kayao) o Alongan, go da-a Matunggao;

14. Go Midadayondong kiran so manga along ro-o, go puphamangitaliyadok so manga Onga on a Pao-tonot,

15. Go iphulibut kiran so manga Pananagowai a pirak, go manga baso a ropa-an a manga Batowintan,-

16. Manga Batowintan a pirak, a diniyanga iran noto sa samporna a diyanga,-

17. Go puphaka-inomun siran ro-o sa inomun a aya saog iyan na Zinjabil;

18. Bowalan ro-o a Pumbuthowan sa Salsabila;

19. Na gi-i siran nggayanan o manga tatap a manga Kangoda-an; na igira-a Inilaingka siran, na aya tarima-a Ka kiran na manga Montiya a Misasamborak;

20. Go igira-a Miya-ilaingka na Ro-ongka khailai so Limo go Kadatu a lubi a mala;

21. Khindiditar siran sa manga nditarun a Sotra a manipis a gadong, go Sotra a makapal; go Phangimowan siran sa manga salunda a Pirak, go phakainomun siran o Kadnan niran sa inomun a Phaka-soti;

22. (Putharo-on kiran a;) Mata-an! A giyaya na miyabaloi a balas rukano, go miyabaloi so Amal iyo a Tiyarima.

23. Mata-an! A Sukami na Sukami na Initoron Ami Ruka so Qur-an sa Katoron (a Miyakashosokli);

24. Na thigur Ka makapantag ko Kokoman o Kadnan Ka, go Dingka Pagonoti so pud kiran, a baradosa o di na Miyongkir.

25. Go Tatadumingka so Ngaran o Kadnan Ka ko kapitapita, go so kagabigabi;

26. Go so saba-ad ko kagagawi-i na Pushojiod Ka Rukaniyan; go Phoroporo-on Ka Sukaniyan ko kagagawi-i sa malayat.

27. Mata-an! A siran naya na Pukhababaya-an niran so matag sagad, na ipumbagak iran so kasasangoran niran a gawi-i a Mapunud.

28. Sukami na Inadun Ami siran, go Pimbaibaitan Ami so Taong iran. Na amai ka kabaya Ami na somambi Kami sa manga lagid iran sa samporna a kasambi.

29. Mata-an! A giyaya na Panadum: Na sa tao a khabaya na

mba-al sa lalan si-i ko Kadnan Niyan.

30. Na da-a kapa-ar iyo inonta o Miyog so Allah. Mata-an! A so Allah na Tatap a Mata-o, a Maongangun.

31. Phakasoludun Niyan so tao a kabaya Iyan si-i ko Limo Iyan. Na so manga darowaka na Pithiyagar-an Niyan siran sa siksa a Malipudus.

Surah Al-Mursalat-77

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Puphamanogo-on, a di-i Makathondotondog,

2. Go so puphamanambur sa mabandus,

3. Go so puphamayapat (ko oran) sa samporna a kapamayapat,

4. Go so gi-i makashusung-gaya sa samporna a kasunggai,

5. Go so puphamamugai sa Panadum (a manga Malaikat).-

6. Kapamokas sa Kataksilan, o di na Kapamaka-iktiyar,-

7. Mata-an! A so diyandi rukano (a Mapunggolaola ko Alongan a Qiyamah) na phakatana dun.

8. Na amai ka so manga Bito-on na mapadung,

9. Go amai ka so Langit na mabunsad,

10. Go amai ka so manga Palao na mamangikayambur.

11. Go amai ka so manga Sogo na Limodun ko wakto a Mapupunto,-

12. Antona-a i Alongan a tiyalik?

13. Si-i ko Alongan a Kokoman.

14. Na antona-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a Kokoman?

15. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyon o Piyamakambokhag iran naya!

16. Ba Ami da binasa-a so miyanga o ona?

17. Oriyan niyan na iputhondog Ami kiran so miyanga o ori

18. Lagid oto man a ikhidiya Mi ko manga baradosa.

19. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyon o Miyamanaplis!

20. Ba Ami sukano da Aduna a pho-on sa ig a malumuk?

21. Na tiyago Ami oto ko darpa-a Mapapalihara,

22. Taman ko diyangka a katawan,

23. Na Pindidiyangka Ami. Na sayana Kami a mapiya a Midiyangka!

24. Kabinasa ko Alongan noto, a

bagiyan o Miyamanaplis!

25. Ba Ami da baloya so Lopa a maka-a angkos,

26. Ko manga Oyagoyag a go so Miyamatai,

27. Go piyakabukunan Ami oto sa manga Palao a manga poporo, go piyaka-inom Ami sukano sa ig a tabang?

28. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

29. (Putharo-on kiran:) Songkano ko piyakambokhag iyo sukaniyan!

30. Songkano ko Along a tulo sa-i.

31. Di khasirongan, go di khirun ko kadug.

32. Mata-an naya! A ipuphululu-bad iyan so manga kotokoto a Apoi a datar o manga torogan.

33. Lagid o ba oto manga Onta a manga Bibinaning.

34. Kabinasa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

35. Giyaya so Alongan a di siran Makaputharo,

36. Go di kiran iphangonot, ka o ba siran Makapamitowa.

37. Sangat a siksa sa Alongan noto, a bagiyan o Miyamanaplis!

38. Giyaya so Alongan a Kokoman: Linimod Ami sukano a rakhus

o miyanga-o ona!

39. Na o adun a ikmat iyo, na ikmat Ako niyo!

40. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

41. Mata-an! A so Miyamanang-gila, na si-i ko khikasisirongan a go manga bowalan,

42. A go manga Onga, a pud ko Pukhababaya-an niran.

43. (Putharo-on kiran:) Kangkano, go inom kano sa kapiiya ginawa sabap ko Pinggolaola niyo (a mapiya).

44. Mata-an! A Sukami na lagid oto man a kambalasi Ami ko Miphipyapiya.

45. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

46. Kangkano go khariyala kano sa di mathai. Mata-an! A sukano na manga sala.

47. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Miyamanaplis!

48. Na igira-a Pitharo kiran: a (Shambayang kano sa) Pangalimbaba-angkan! Na di siran Phangalimbaba-an.

49. Sangat a siksa sa Alongan noto, a ruk o Piyakambokhag iran naya!

50. Na antona-a i Tothol, ko oriyang angkai a Qur-an, i Pharatiyaya-an niran?

Surah Al-Naba-78

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Antona-a so gi-i ran Pama-gishai yan?

2. A Tothol a mala,

3. A so siran na di siran non Phagayonayon?

4. Na gunuki ran, ka khatokawan niran-bo!

5. Oriyan niyan, na Sabunar, a katokawan niran-bo!

6. Ba Ami da baloya so Lopa a Miyadumpas?

7. Go so manga Palao a manga pasuk?

8. Go Inadun Ami sukano a Nggaganapa,

9. Go biyaloi Ami so torog iyo a kadukha,

10. Go biyalaoi Ami so gagawi-i Anditarun,

11. Go biyaloi Ami so daondao a Ipuphaningkaoyagun;

12. Go Pimbalayan Ami so kaporowan niyo sa pito a manga babagur (a manga Langit),

13. Go Miyadun Kami sa Palitan a Masindao (a Alongan),

14. Go piyakatoron Ami a pho-

on ko manga gabon so ig a mada-kul,

15. Ka-an Ami mapakagumao sa sabap rukaniyan so purpuran a go Mangunguto,

16. A go manga Pamomolan a Milapilapis.

17. Mata-an! A so Alongan a Kokoman na miyabaloi a wakto a Kaputhatalabokan,

18. Si-i ko Alongan a kaiyopa ko Sanggakala, na Makatalingoma kano a Pishagorompong,

19. Go kaluka-an so Langit na mabaloi a manga paitao,

20. Go mikayontong so manga Palao na mabaloi a lopapuk.

21. Mata-an! A so Naraka Jahan-nam na aya butad iyan na mibubukun a ayan,

22. A khandodan o Miyamangakowala,

23. Matatap siran non sa Tani-tiyasa;

24. Da-a khata-am iran non a Pakadunggao, go da-a Khainomon,

25. A rowar ko phulikabo a ig a go dana,

26. Balas a Pindait (ko galubuk iran a marata).

27. Mata-an! A siran na aya butad iran na di iran ikhaluk so itongan,

28. Go Piyakambokhag iran so manga Ayat Ami sa tanto a Kapa-kambokhag.

29. Na langowan taman na ini-sorat Ami sukaniyan ko daptar;

30. Na ta-ami niyo, ka da dun a ipagoman Ami rukano a rowar ko siksa.

31. Mata-an! A adun a bagian o Miyamananggila a darpa a Kapa-kadaya,

32. A manga Pamomolan, a go manga Anggor,

33. Go manga Raga a Murush-urusha,

34. Go tagowai sa inomun a Tuthubira.

35. Da-a khanug iran non a ilang go da-a kabokhag;-

36. Balas a pho-on ko Kadnan Ka, a Pamumugayan a tarotop,-

37. Kadnan o manga Langit, a go so Lopa, a go so nganin a pagulutan a dowa nan, a Masalinggagao; da-a phakagaga kiran non Mbitiyarai.

38. Si-i ko Alongan a tomindug so Roh a go so manga Malaikat a shasa-a sa-ap, da-a Makaputharo kiran, a rowar sa idinan (o Allah a) Masalinggagao, a go Putharo sa ontol.

39. Giyoto man so Alongan a bunar; na sa dun sa khabaya na

mba-al sa darpa a khandodan si-i ko Kadnan Niyan.

40. Mata-an! A Sukami na Piya-ki-iktiyaran Ami rukano so siksa a marani, si-i ko Alongan a kasan-dungan o tao so Miyanggalubuk o mbala a lima niyan, na Matharo o Miyongkir: Hai o ba a ko bo Mim-baloi a botha

Surah Al-Naziat-79

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko di-i Nggagandur to-mukao (a manga Malaikat),

2. Go so Puphamanonggos sa mananai,

3. Go so Puphamanoron sa maga-an,

4. Go so Puphamangonakona mona,

5. Go so gi-i Thatandingan ko Sogowan (ka Pagoyagun kano dun);

6. Si-i ko Alongan a Thambu-tambug so Phakatambug,

7. A matondog sukaniyan o pha-katondog.

8. So manga poso sa Alongan noto na ma-aluk,

9. So manga kailai ron na Maka-susunong.

10. Gi-i ran Tharo-on: Ba Mata-an! A sukutano na khikasoi tano dun ko asal a butad (a kaoyagoyag)?

11. Ati apiya pun mabaloi tano a manga tolan a miyanga rorophod?

12. Pitharo iran: A giyoto man na sa maoto na kapakakasoi a kalogi!

13. Na giyoto na Satiman bo a Lalis,

14. Na sa maoto na siran na matago siran ko liyawao o Lopa (a manga Oyagoyag).

15. Ino a Miyakatalingoma Ruka so Totholan ko Musa?

16. Gowani a itawag Rukaniyan o Kadnan Niyan si-i ko balintad a Soti a giya Towa:

17. Songka ko Pir-aon, -Mata-an! A sukaniyan na Miyangakowala,-

18. Na Tharowangka: Ino khabaya ka a Masoti ka?

19. Go Manggonanao Akun suka ko Kadnan ka, na Makapananggilaka.

20. Na Piyaki-ilai Niyan non so tanda a mala.

21. Na Piyakambokhag iyan go Somiyangka,

22. Oriyan niyan na Tomiyalikhod a gi-i nggaga-an,

23. Na tominimo sa tao go Piya-kalangkap iyan,

24. Sa Pitharo iyan: Sakun i Tohan niyo a Maporo.

25. Na ini danugon o Allah so siksa ko Mori, a go so Paganai.

26. Mata-an! A adun a matatago saya a titho a Thoma ko tao a Malukun (ko Allah).

27. Ba sukano i marugun a adun, antawa-a so Langit? Pimbalai Niyan Sukaniyan:

28. Ini Poro Iyan so kaporo iyan, go Pithaong Iyan Phiyapiya,

29. Go Piyakalibotung Iyan so gagawi-i ron, go Piyakaliwanag Iyan so daondao ron;

30. Go so Lopa ko oriyani noto na Kiyayat Iyan,

31. Piyakambowat Iyan non so ig rukaniyan, a go so manga Pangu-nungkun non;

32. Go so manga Palao na Piya-makabukun Niyan non,

33. Pagupur rukano a go so manga Ayam miyo.

34. Na amai ka Makatalingoma so khaolaola a mala,

35. Si-i ko Alongan a Kataduman o Manosiya so Pinggolaola niyan,

36. Go payagun so Naraka Jahim ko phakailai ron.

37. Na so puman so tao a Miyangakowala,

38. Go miyatomo iyan so kaoyagoyag sa doniya,

39. Na Mata-an! A so Naraka Jahim na giyoto i darpa iyan.

40. Na so puman so miyaluk sa ka Kha-adapa niyan ko Kadnan Niyan, go pininggun niyan a ginawa niyan ko kabaya a ribat.

41. Na Mata-an! A so Sorga na giyoto i darpa iyan.

42. Ipagisha iran Ruka so Bangkit, o andai kaphakadongko iyan?

43. Na Bangka kiran noto Kaphakisaboti?

44. Si-i bo ko Kadnan Ka so Khadansalan niyan.

45. Mata-an! A Suka na matag Ka Phamaka-ikhtiyar ko ma-aluk Rukaniyan.

46. Lagid o ba Mata-an a siran ko Alongan a kasandungi ranon na da-a minitarug iran (ko doniya) a rowar ko kagabi gabi o di na so kapita pita!

Surah Abasa-80

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakarimung (so Nabi) go tomiyalikhod,

2. Sa Kiyapakatalingoma-on o Bota (a si Abdullah Ibno Ommi Maktoum).

3. Na antawa-a i kaphakitokawan niyan Ruka sa masikun a sukaniyan na Pushoti,

4. O di na Phakindao na mangkangai ron a gona so undao?

5. Na so tao a Mitharambisa,

6. Na Suka na Ayangka gi-i Shasagipa-an,

7. A kuna a ba Ruka khisundit a di niyan Kapushoti.

8. Na so puman so miyakaoma Ruka a Mananamar,

9. A sukaniyan na Ma-alukun (ko Allah),

10. Na Suka na ikaririmorong Ka.

11. Dingka oto Pupharomani, Mata-an naya! A Pananadum,

12. Na sa dun sa khabaya, na Pananadumun niyan.

13. Matatago ko manga Kitab a Susula-an,

14. A ipoporo, a Sosotin,
15. A Minggolalan ko manga lima o manga Panonorat,
16. A Khisusula-an a Puphaman-gongonotan.
17. Pimorka-an so Manosiya (a Miyongkir)! Sayana a da-a Tadum iyan!
18. Antona-a Shai i pakapo-on niyan, sa Kiya-aduna-on o Allah.
19. Miyakapo-on sa Notfa Inad-un Niyan go Pindidiyangka Iyan,
20. Oriyan niyan na so lalan na libod Iyan non,
21. Oriyan niyan na ini sabap Iyan a kiyapatai niyan, na Piyakobor Iyan;
22. Oriyan niyan na amai ko kabaya Iyan na Oyagun Niyan mbo.
23. Sabunar, a da niyan Nggolanun so ini Sogo-on (o Allah).
24. Na Pamimikirana o Manosiya so Pangunungkun niyan:
25. A Mata-an! A Sukami na inodod Ami so ig sa samporna a kaodod,
26. Oriyan niyan na piyakambabatukad Ami so Lopa sa maroni a kambabatukad,
27. Na Piyamakathowan Ami sukaniyan sa Purpuran,
28. Go Anggor, go lulutha-an,
29. Go Shaiton, go Qormah,
30. Go manga Pamomolan a manga rarabong,
31. Go manga Onga, go manga Paotanotan:
32. Ka-aniyo kanggonai a go so manga Ayam iyo.
33. Na amai ko Makatalingoma so lalais,
34. Si-i ko Alongan a palagoyan o tao so Pagari niyan,
35. Go so Ina iyan, a go so Ama iyan,
36. Go so Karoma niyan, go so manga Wata iyan.
37. Omani isa kiran sa Alongan noto, na adun a butad a Makatutumbangon.
38. Adun a manga Paras sa Alongan noto a khisisigai,
39. Makakakala, a Mabababaya;
40. Go adun a manga paras sa Alongan noto - a masasalapot a lopapuk,
41. A kakokoloban sa malibotung:
42. Siran man na siran so Miyamangongkir a manga baradosa.

Surah Al-Takwir-81

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Alongan na kowan sa Sindao,

2. Go amai ka so manga Biton na manga o olog,

3. Go amai ka so manga Palao na Mamangikayontong,

4. Go amai ka so manga Onta a magat na indarainon,

5. Go amai ka so manga Bina- tang na timo-on,

6. Go amai ka so manga Kalo- dan na Pakakadugun,

7. Go amai ka so manga Niyawa na ito-on ko manga ganap iyan.

8. Go amai ka so Bagowaraga a ini lubung a Oyagoyag na i isha,

9. O antona-a i dosa a sabap a ini bono-on;

10. Go amai ka so manga daptar (a siyoratan ko manga Amal) na kayatun,

11. Go amai ka so Langit na pokasun ko darpa iyan,

12. Go amai ka so Naraka Jahim na Pakashokhaya-on,

13. Go amai ka so Sorga na ipakarani (ko Miyamananggila),

14. Na katokawan o ginawa so Pithiyagar iyan.

15. Na Pushapa Ako sa Ibut ko (manga Biton a) somubang somudup,

16. A Puphamalalagoi a Pupha- mangigaib,

17. Go so gagawi-i igira a phalibotung,

18. Go so khapita igira-a phakaliwanag.

19. Mata-an! (a giya Qur-an naya) na titho a gi-i Matharo o Sogo a Susula-an,

20. Mabagur si-i ko khiruk ko Kapa-ar, a adun a Pangkatan Niyan,

21. Pukhaonotan ro-o, a Kasasana-an.

22. Na da ko Bolayoka iyo (a Muhammad) iba Pumbuthanga.

23. Na Sabunsabunar a miyailai Niyan sukaniyan (a Jibril) ko sindandan o kailai sa poro a mapayag;

24. Go kuna a ba Niyan ini puligut so katawan Niyan ko damapayag;

25. Go kuna a ba aya Katharo a Shaitan a Puradiyamun:

26. Na anda kano shong?

27. Da-a salakao saya a rowar sa

Pananadum a bagiyano o manga Ka-adun,

28. Si-i ko tao a kabaya Iyan rukano a kapakaontol iyan:

29. Na da-a kapa-ar iyo, inonta sa kabaya o Allah, a Kadnan o manga Ka-adun.

Surah Al-Infitar-82

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga bubungkag,

2. Go amai ka so manga Bito-on na mikayambur,

3. Go amai ka so manga Kalodan na Pakandadanona-an,

4. Go amai ka so manga kobor na pamaklidun,

5. Na katokawan o ginawa so piyakaona niyan a go so piyakaori niyan.

6. Hai Manosiya! Antona-a i Miyakalimpang ruka ko Kadnan ka, a Maginawa,

7. So Miyadun Ruka, go Mithaong Ruka phiyapiya, go mishokod ruka?

8. Apiya antona-a bontal i kabaya Iyan na Piyakimbontal Iyan Ruka.

9. Sabunar, a kuna, ka o Ongkir-un niyo so Kokoman!

10. A Mata-an! A titho a adun a khisisiyap rukano (a manga Malai-kat),-

11. A Khisusula-an, -a manga Panonorat:

12. A katawan niran so gi-i niyo nggolaola-an.

13. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya, na khatago dun ko Pakadandang.

14. Na Mata-an! A so manga baradosa na khatago dun ko Naraka Jahim;

15. Phamakasolud siran non ko Alongan a kapamalas,

16. Na di siran non mamakawa.

17. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

18. Oriyan niyan, na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Alongan a kapamalas?

19. So Alongan a da-a mapukhapa-ar o isa a ginawa ko isa a ginawa a maito bo: Ka so Kokoman sa Alongan noto, na Ruk o Allah.

Surah Al-Mutaffifin-83

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa a bagiyano o manga Palilimpang:

2. Siran na igira-a miyakipagasad siran ko manga Manosiya na Puhakitarotop siran,

3. Na igira-a piyagasadan niran siran o di na Pithimbangan niran siran na puphangorang siran.

4. Ba di tatangkuda o siranoto a Mata-an! A siran na pagoyagun siran,

5. Si-i ko Alongan a lubi a mala:

6. A so Alongan a kapakatindug o manga Manosiya sa Hadapan o Kadnan o manga ka-adun?

7. Gunuki ran, ka Mata-an! A so Kitab o manga baradosa na khata-go dun ko Sijjin,-

8. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i Sijjin?-

9. Kitab a Sosoratan.

10. Sangat a siksa sa Alongan noto a bagian o Miyamangongkir!

11. Siran na o Ongkirun niran so Alongan a kapamalas.

12. Na da-a Phagongkiron a rowar ko omani Malawani, a Baradosa!

13. Igira-a Puphangadi-anon so manga Ayat Ami na gi-i niyan Tharo-on: A manga iringa a manga kabokhag o miyanga o ona!

14. Sabunar, a kuna, kamitha-ab ko manga poso iran so pinggalubuk iran (a dosa)!

15. Sabunar, a Mata-an! A siran sa Alongan noto na kharunding siran ndun ko Kadnan niran:

16. Oriyan niyan na Mata-an! A siran na makasolud siran ndun ko Naraka Jahim;

17. Oriyan niyan na Tharo-on (kiran): A giyaya so Inongkir iyo sukaniyan.

18. Sabunar, a Mata-an! A so Kitab o Miyamaratiyaya na khata-go dun ko iliyin,-

19. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a i illiyun?-

20. Kitab a Sosoratan,

21. Shasaksi-an noto o manga rarani (ko Allah).

22. Mata-an! A so Miyamara-tiyaya na khatago dun ko Pakadarandang;

23. Si-i ko manga Kantir, a gi-i siran mbabantabantai,

24. Masasarinongka ko manga Paras iran so Sigai o Kadarandang;

25. Puphamaka-inomun siran ko Soti a Arak, a paparkatun:

26. Aya parkat iyan na kastori na makapantag saya na Pamagarabaya so Puphamagarabaya (ko Kapan-gongonotan ko Allah) -

27. Go sasaogan noto sa Tasnim:

28. Bowalan, a phaginomun oto
o manga rarani (ko Allah).

29. Mata-an! A so manga baradosa
na aya butad iran na gi-iran
ikhakala so Miyamaratiyaya (si-i sa
doniya),

30. Go igira-a siyagadan niran
siran na gi-i siran khukurata;

31. Go igira-a miyakandod siran
ko manga ta-alok kiran, na makan-
dod siran a pukhababaya siran;

32. Go igira- a miya-ilai ran siran,
na Tharo-on niran: Mata-an! A
siran naya na titho a Miyangadada-
dag,

33. Akuna a ba siran Siyogo a
khisisiyap kiran.

34. Na sa Alongan naya na siran
a Miyamaratiyaya na ikhakala iran
so manga kapir:

35. Si-i siran ko manga Kantir a
gi-i siran Mbabantabantai.

36. Ino minibalas ko manga ka-
pir so Pinggolaola iran?

Surah Al-Inshiqaq-84

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-
linggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka so Langit na manga
bubunsad,

2. Go mangonot ko Kadnan Ni-
yan, ka Miyapatoton,

3. Go amai ka so Lopa na pa-
kaoladun,

4. Go iyawa iyan so nganin a
madadalumon, na kada-an sa tago,

5. Go mangonot ko Kadnan Ni-
yan, ka miyapatoton!

6. Hai Manosiya! Mata-an! A
suka na Panagontaman sa taman
sa kitumo ko Kadnan ka sa sam-
porna a panagontaman, ka mipum-
baratumowa-a ka Sukaniyan.

7. Na sa dun sa mibugai ron so
Daptar iyan si-i ko kawatan niyan,

8. Na mapamagitong dun sa iton-
gan a malubod,

9. Go makandod ko manga ton-
ganai niyan a mabababaya!

10. Na so puman so midawagon
so Daptar iyan si-i ko tampar ko
likod iyan.

11. Na migoraok iyan ndun so
kabinasa,

12. Go makasolud ko kadug.

13. Mata-an! A sukaniyan na so
katatago iyan (sa doniya) ko manga
tonganai niyan na mabababaya.

14. Mata-an naya! A aya tangkap
iyan non na di dun phakandod (ko
Kadnan Niyan).

15. Owai na, Mata-an! A so Kad-

nan Niyan na tatap a phagilain Niyan!

16. Na Pushapa Ako sa Ibut ko Pamorawag a mariga,

17. A go so gagawi-i, go so nganin a miyatiganus iyan,

18. Go so Olan igira-a mimbiring,

19. Ka puphakasakat kano dun ko sapangkat pho-on ko sapangkat.

20. Na antona-a i maka-arun kiran sa di iran Kapharatiyaya,

21. Go-igira a biyatiya kiran so Qur-an na di siran Phangalimbabanan?

22. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na gi-i ran Pakambokhagun (so Qur'an).

23. Na so Allah i lubi a Mata-o ko pagu-unusun niran.

24. Na Pamanotholangka kiran so siksa a malipudus,

25. Ogaid na so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya: Na adun a bagiyanniran a balas a di khaompas.

Surah Al-Buruj-85

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a katatagowan sa manga darpa o manga Biton,

2. Go so Alongan a di diyandi-in (a so Alongan a Qiyamah),

3. Go so saksi, a go so pushaksi-an;

4. Pimorka-an so khimangaruk ko kakar,

5. A Apoi a tatagowan sa itagon,

6. Gowani a siran na Mo-ontod siran ko obai niyan,

7. A siran na mbabantayan niran so ipukhidiya iran ko Miyamaratiyaya.

8. Na da-a ini kagowad iran kiran a rowar sa Kapaparatiyaya a iran ko Allah, a Mabagur, a diyaitan o Podi,

9. So Khiruk ko Kapa-ar ko manga Langit a go so Lopa. Na so Allah i saksi ko langowan taman.

10. Mata-an! A siran a sominiksa ko Miyamaratiyaya, a manga Mama a go Miyamaratiyaya a manga Babai, oriyan niyan na da siran Thaobat, na bagiyanniran so siksa ko Naraka Jahannam, go bagiyanniran so siksa a Phakatotong.

11. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga pipiya, na adun a bagiyon niran a manga Sorga a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig: Giyoto man so da-ag a mala.

12. Mata-an! A so siksa o Kadan Ka na titho a mailot.

13. Mata-an! A Sukaniyan na Sukaniyan i Puphanagipo-on Mangadun, go pupharoman Mangadun;

14. Go Sukaniyan so Manapi, a Mala i Gagao,

15. A Khiruk ko Aras, a Susulan,

16. A Inggogolalan Niyon so nganin a Kabaya Iyan.

17. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko manga tantara,-

18. A so Pir-aon a go so pagtao a Samood?-

19. Kuna, ka siran a da Pamaratiyaya na shisi-i ko Kao ongkir!

20. Na so Allah, na Katatangalan Niyon so mbalabala kiran!

21. Kuna, ka Sukaniyan so Qur-an a Susula-an,

22. A madadalum ko lauh Mahfod.

Surah Al-Tariq-86

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Langit, a go so Bito-on a Tariq,-

2. Na antawa-a i Miyakandao Ruka o antona-a so Bito-on a Tariq?-

3. So Bito-on a Masindao!-

4. Da-a Baraniyawa a ba da-a somisiyapon.

5. Na nggudaguda-a o Manosiya so kiyapakapo-on o kiya-aduna on!

6. Inadun a pho-on ko ig a mini pantos,

7. Phuliyo a puphkapo-on ko pagulutan o bukhokong (o Ama) a go so manga gosok (o Ina).

8. Mata-an! A Sukaniyan na matatangtud a Gaos Iyan a kikasowin Niyon non (ko Kaoyagoyag)!

9. Si-i ko Alongan a payagun so Piyamagama;

10. Na da-a bagur iyan ro-o, go da-a tabanga iyan.

11. Ibut ko Kawang, a gi-i kha-sokasoyan (o Oran),

12. Go so Lopa a gi-i mbatukad,

13. Ka Mata-an! (A giya Qur-an naya) na titho a Katharo a miyaka-

shunggaya (ko ontol a go so ribat):

14. Go kuna a ba sukaniyan kasandagan.

15. Mata-an! A siran na Puphagantangan siran sa toto-o a Antangan a marata,

16. Na Puphagantangan Ako sa toto-o a antangan.

17. Na Pakapulagodangka (Ya Muhammad) so manga Kapir: Pakapulagodangka siran sa di mathai.

Surah Al-A'la-87

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Phoroporo-on Ka so Ngaran o Kadnan Ka a Maporo,

2. A so Miyangadun, go Mithaong Pihyapiya;

3. Go Sukaniyan so Mindi-diyangka na Minggonanao;

4. Go Sukaniyan so Piyakagumao Niyang pagupur,

5. Na biyaloi Niyang a rarag a maitum.

6. Phakibatiya Ami Ruka (Ya Muhammad) na Dingka khalipatan,

7. Inonta sa kabaya o Allah: Mata-an! A Sukaniyan i Mata-o ko Mapapayag a go so Misosolun;

8. Go pulubodun Ami Ruka so okit a malbod.

9. Na Pamakatadum Ka, amai ka phakanggihai a gona so Pananadum.

10. Phakatadum so tao a malukun (ko Allah);

11. Na Phakawatanan sukaniyan o marata i okor,

12. A so phakasolud ko Apoi a mala;

13. Oriyan niyan na di ro-o phatai go di khaoyag (sa kaoyag a mapiya).

14. Sabunar a miyakada-ag so tao a Mishoti,

15. Go kiyataduman niyan so Ngaran o Kadnan Niyang, go Mishambayang.

16. Kuna, ka ilulubi niyo so Kaoyagoyag ko doniya;

17. A so Akhirat i thomo a go kakal.

18. Mata-an! A giyaya na titho a matatago ko manga Kitab a miyana,-

19. A manga Kitab o Ibrahim a go so Musa.

Surah Al-Ghashiyah-88

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ino a miyakatalingoma Ruka so Totholan ko khikolob?

2. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Khipakatitipadung,

3. A Gomagalubuk, a khidodokawan,-

4. A phamakasolud ko Apoi a tanto a mayao,-

5. A phuphamaka-inomun ko bowalan a pulikabo.

6. Da-a Pangunungkun niran a rowar ko sorokun,

7. Di ipukhaolit, go di Phakarun sa kaor.

8. Adun a manga paras, sa Alongan noto, a Madadarandang,

9. Sabap ko galubuk iran na Masosawat siran;

10. Si-i ko Sorga a Maporo,

11. Da-a khanug iran non a ilang;

12. Katatagowan sa manga Bowalan a Puphamanoga;

13. Katatagowan sa manga kantir a manga poporo,

14. Go manga baso a khi-a adirun,

15. Go manga olona a khi-a antibun,

16. Go manga Paramadali a khi-kakayatun.

17. Ba iran ndi Punggudaguda-a so manga Onta o andamanaya i kiya-aduna-on?

18. Go so Langit o andamanaya i Kiniporo-onon?

19. Go so manga Palao o andamanaya i kiyapamakatingugaon?

20. Go so Lopa o andamanaya i kiyakayataon?

21. Na Pamaka-inungka Ka, a Suka na matag Puphamaka-inungka.

22. Kuna a ba siran Ruka paki-phanugulun,

23. Ogaid na sa dun sa tomalikhod go Mongkir,

24. Na isiksa on o Allah so siksa a mala.

25. Mata-an! A si-i Rukami so khandodan niran;

26. Oriyan niyan na Mata-an! A si-i Rukami so itongan kiran.

Surah Al-Fajr-89

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Fajr,

2. Go so manga gagawi-i a shapolo,

3. Go so ganap a go so gansar,

4. Go so gagawi-i igira -a khaipos

(ka shiksa-an ndun so manga ka-pir);

5. Ba saya di matatago so Kashapa ko adun a sabot iyan?

6. Bangka da nggudaguda-a so ini-kidiya o Kadnan Ka ko (pagtao a) Ad,-

7. A so Iram, a manga poporo i tindug,

8. So da-a Miya-adun a lagid iran ko manga Ingud?

9. Go so (Pagtao a) Samood, a so Miyanonggirub siran ko manga dalama ko balintad?

10. Go so Pir-aon a adun a manga lutakan niyan?

11. A siran na Miyamangakowala ko manga Ingud;

12. Go piyakandakul iran ro-o so kapaminasa.

13. Na Piyakatoronan siran o Kadnan Ka sa mbarambarang a mailot a siksa:

14. Mata-an! A so Kadnan Ka na titho a tomitilik.

15. Na so puman so Manosiya, na amai ka tiniyoba sukaniyan o Kadnan Niyan ka bigan Niyan sa Munang, go ini Kalimo Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kadnan ko na bigan nako Niyan sa Munang.

16. Na amai ka tiniyoba Iyan, ka Piyakasimpitan Niyan ko pagupur Iyan, na Tharo-on niyan: A so Kad-

nan ko na Piyakarondan nako Niyan!

17. Sabunar, a kuna, ka di niyo Phoporongan so Wata a ilo!

18. Go di niyo iphami-is so kapakakana ko Misikin!

19. Go phagarabun niyo so Panningalan sa ka-arab a kabosao,

20. Go mababaya kano sa tamok sa kabaya a mitataralo.

21. Sabunar, a amai ka roputun so Lopa, a Maropuroput,

22. Go Makatalingoma so Kadnan Ka, a go so manga Malaikat a Shishinundai;

23. Go miyoma sa Alongan noto so Naraka Jahannam, na sa Alongan noto na Phananadum so Manosiya, na aigona-on o Kapananadum?

24. Matharo iyan: Aidao, o ba ako bo miyakapamakot sa ruk, o Kaoyagoyag akun!

25. Na si-i ko Alongan noto, na da-a makapaniksa ko siksa Iyan a isa bo!

26. Go da-a makaphamatong ko kaphamatong Iyan a isa bo.

27. Hai Niyawa a thatana!

28. Ndod ka ko Kadnan ka, a Masosowat, a Makasosowat!

29. Na solud ka ko manga Oripun Ko!

30. Go solud ka ko Sorga Akun!

Surah Al-Balad-90

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Pushapa Ako sa Ibut ko ungkai a Ingud (a Makkah),-

2. A Suka na Mababaling sangkai a Ingud,-

3. Go so Mimbawata a go so Inimbawata,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko karomasayan:

5. Ba niyan tatarima-a sa da dun a phakapa-aron a isa bo?

6. Gi-i niyan Tharo-on: A miyakailang ako sa tamok a madakul!

7. Ba niyan tatarima-a sa da-amiyakailai ron a isa bo?

8. Ba Ami da sunggai sukaniyan sa dow a mata?

9. Go dila go mbala a modol?

10. Go Pinggonanao ami sukaniyan ko dow a lalan?

11. Na ino niyan da Panagontamani so mapigul,-

12. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so mapigul?-

13. So Kapumaradika sa Oripun,

14. O di na so kapakakana si-i ko Alongan a kaor,

15. Ko Wata a ilo a madasug,

16. O di na so Misikin a Midudukut ko botha;

17. Oriyan niyan na miyabaloi a pud ko siran a Miyamaratiyaya, a go iniphipi-isa iran so Kaphantang, go iniphipi-isa iran so Kapangalimo.

18. Na siran man i manga tao ko kawatan.

19. Na so siran a Miyamangongkir ko manga Ayat Ami, na siran i manga tao ko diyowang;

20. A kakokoloban siran sa A poi.

Surah Al-Shams-91

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Alongan a go so Sindao niyan,

2. Go so Olan igira-a tiyondog iyan,

3. Go so daondao igira-a piyayag iyan,

4. Go so gagawi-i igira-a ipukholob iyan,

5. Go so Langit, a go so Mimbalai Ron,

6. Go so Lopa a go so Komiyayaton,

7. Go so ginawa, a go so Mithaongon Phiyapiya:

8. Na ini-ilaham Iyan non so Kapumbaradosa niyan, a go so Kaphangongonotan niyan;-

9. Sabunar a miyakada-ag so tao a Siyoti niyan a ginawa niyan;

10. Go Sabunar a kiyawiswisan so tao a diyadag iyan a ginawa niyan!

11. Piyakambokhag o (Pagtao a) Samood (so Sogo kiran) sabap ko Kiyapangakowala iran;

12. Gowani a mbakorot so lubi a darowaka kiran,

13. Na Pitharo kiran o Sogo o Allah: (Botawani niyo) so Onta o Allah, go so kaphaginom iyan!

14. Na Piyakambokhag iran Sukaniyan, na biyono iran noto, na bininasa siran o Kadnan Niran sabap ko dosa iran, na Piyakapurar-ampata Iyan siran,

15. Go di Niyan ikhaluk so kiyabolosan noto.

Surah Al-Lail-92

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko gagawi-i igira-a pukhi-kolob (so kalibotung iyan),

2. Go so daondao igira-a lominiwanag,

3. Go so Miyadun ko Mama, go so Babai,-

4. Ka Mata-an! A so galubuk iyo na Sabunar a mbidabida.

5. Na so puman so tao a Miyamumugai a go Miyananggila,

6. Go tiyanto niyan so mapiya,-

7. Na pulubodun Nami ron a (Kaparoliya niyan ko) malbod,

8. Na so puman so tao a Miligut go Mitharambisa,

9. Go Piyakambokhag iyan so mapiya;

10. Na pulubodun Nami ron a (ka-akir iyan ko) margun.

11. Go di ron phakanggih a gona so tamok iyan amai ka maolog (ko Naraka).

12. Mata-an! A si-i Rukami so titho a Torowan,

13. Go Mata-an! A ruk Ami so khaori, a go so paganai.

14. Na Piyaki-iktiyaran Ko rukano so Apoi a pukhadug;

15. Da-a phakasoludon a rowar ko marata i okor,

16. A so Tomiyaplis go Tomiyalikhod.

17. Na phakawatan non so Miyananggila (sa dosa).

18. A so Puphamumugai ko tamok iyan ka-an Masoti;

19. Go kuna a ba adun a ruk o isa a tao a shisi-i rukaniyan a Limo ambalasan,

20. Ogaid na singanin ko Kasowat o Kadnan niyan a Maporo;

21. Na matatangkud a Khasowat dun.

Surah Al-Duha-93

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tunganaik,

2. Go so gagawi-i igira-a lomini-botung,

3. Ka da Kandarainonun o Kadnan Ka (Ya Muhammad) go da Ka Niyan Kararangiti;

4. Go matatangkud a so khaori na tomo Ruka a di so paganai;

5. Go matatangkud a Mbugangka dun o Kadnan Ka na Khasowat Ka.

6. Ba Ka Niyan nda mato-on a Wata a ilo na Piyakisiyap Ka Niyan?

7. Go Miyato-ongka Niyan a madadadag na pinggonanao Ka Niyan,

8. Go Miyato-on Ka Niyan a miskin, na Bigangka Niyan sa kawasa-an.

9. Na so Wata a ilo na Dingka Phangarasi-i;

10. Go so puphamanguni na Dingka Phurarasunga;

11. Go so Limo o Kadnan Ka na Puphamanotholangka!

Surah Al-Inshirah-94

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ba Ami da pakalowaga Ruka so rarub Ka (Ya Muhammad)?

2. Go piyokas Ami Ruka so mapunud Ka?-

3. A so mini-punud ko likod Ka,-

4. Go iniporo Ami Ruka so Tadum Ruka?

5. Na Mata-an! A khatondog so margun, a malbod,

6. Mata-an! A khatondog so margun, a malbod.

7. Na igira-a miyakapasad Ka, na nggalubuk Ka puman,

8. Go si-i Ka bo ko Kadnan Ka Puphangangarapan.

Surah Al-Tin-95

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Tin a go so Zayton,

2. Go so Palao a Torsina,

3. Go giyangkai a Ingud a (Makka a) Panarigan,

4. Ka Sabunsabunar a Inadun Ami so Manosiya si-i ko lubi a mapiya a bontal,

5. Oriyan niyan na Pakakasowin Ami sukaniyan ko lubi a mababa ko manga bababa,

6. Inonta so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya: Ka adun a bagiyen niran a balas a di Puthaman.

7. Na antawa-a i Maphaki ongkir iyan Ruka ko oriyen naya, so Kokoman?

8. Ba di so Allah i lubi a Maontol i Kokoman ko manga Kokoman?

Surah Al-Alaq-96

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Pangadi Ka: Si-i ko Ngaran o Kadnan Ka a so Miyangadun;

2. Inadun Niyan so manga Manosiya, pho-on ko manga rogo a mimbathik.

3. Pangadi Ka: Ka so Kadnan Ka na lubi a Maginawa,-

4. So Miyangundao ko (kisora-tun ko) Pansom,-

5. Inindao Niyan ko Manosiya so di niyan katawan.

6. Sabunar a Mata-an! A so Manosiya na phangakowala dun,

7. Ko kiya-ilaya niyan sa Miyakatharambisa.

8. Mata-an! A si-i bo ko Kadnan Ka i khandodan.

9. Aiguda-a Ka ko sukaniyan a Pushapar,

10. Ko Oripun (o Allah) igira a Mishambayang?

11. Aiguda-a Ka amai ka Sukanian na shisi-i ko Torowan,

12. O di na ini Sogo Iyan so Kapananggila?

13. Aiguda-a Ka amai ka (so Puphanapar na) tomiyaplis go tomiyalikhod?

14. Ba niyan ndi katawi a Mata-an! A so Allah na phagilain Niyan?

15. Gunuki niyan, ka Mata-an-a o di niyan gunuki, na gandurun Ami dun ko tandongan,-

16. (Khiruk ko) tandongan, a bokhag, a baradosa;

17. Na tawaga niyan i salinggo-goya iyan!

18. Ka tawagun Ami so khisi-siyap ko Naraka!

19. Sabunar! A Dingka Pagonoti sukaniyan, go Sojiod Ka, go pakarani Ka (ko Kadnan Ka).

Surah Al-Qadr-97

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami a Qur-an naya si-i ko Gagawi-i a Susula-an.

2. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Gagawi-i a Susula-an?

3. So Gagawi-i a Susula-an na thomo a di so sanggibo a Olanolan.

4. Puthoron ro-o so manga Malaikat, a go so Ruh, sabap sa idin o Kadnan niran, makapantag ko oman i Sogowan:

5. Kalilintad Sukaniyan taman ko kasubang o Fijar!

Surah Al-Bayyinah-98

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Da ko butad o siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto o ba siran miyamagukar taman sa kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina:

2. Sogo a pho-on ko Allah, a Makapuphangadi ko manga Kitab a manga Soti:

3. Khisoratan noto sa (Kokoman a) ontol.

4. Na da makashusunggayo sa siran a piyamugan ko Kitab inonta ko oriyon o Kiyapakatalingoma kiran o marayag a karina.

5. A da-a ini Sogo kiran a rowar sa Kapushowasowata iran ko Allah, a Totolabosun niran non, so okit ko Kapaginutao, a Shasalimbotawan siran, a go so Kipamayandungun niran ko Sambayang, go so katonaya iran ko Zakat: Giyoto man i okit a ontol

6. Mata-an! A so siran a da Pamaratiyaya a pud ko Tiyoronan ko Kitab, a go so manga Pananakoto, na si-i ko Apoi ko Naraka Jahannam makakakal siran non. Siran man i miyakaratarata ko manga Ka-adun.

7. Mata-an! A so siran a Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, na siran man na siran i miyakapiyapiya ko manga Ka-adun.

8. Adun a balas kiran si-i ko Kadnan niran a manga Sorga a tatap, a puphamangondas ko kababa-an niyan so manga lawasaig, makakakal siran non, sa dayon sa dayon. Miyasawat kiran so Allah na Khasawat siran non (mambo). Giyoto man na bagiyon o tao a inikaluk iyan so Kadnan niyan.

Surah Al-Zilzal-99

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Amai ka ilinog ko Lopa so ipulinogon,

2. Go pakaliyon o Lopa so khi-pupunudon,

3. Go Matharo o Manosiya: A'antona ini?

4. Sa Alongan noto na Panotho-lun niyan so manga Tothol rukani-yan:

5. Sabap sa Mata-an! A so Kadnan Ka na Ipagilham Iyan non noto.

6. Sa Alongan noto na mamaka-liyo so manga Manosiya a mbidabi-da, ka phaki-ilai kiran so (balas o) manga galubuk iran.

7. Na sa dun sa nggolaola sa timbang bo o kolpong a mapiya, na khilai niyan noto;

8. Go sa dun sa nggolaola sa timbang bo o susurum a marata, na khilai niyan noto!

Surah Al-A'diyat-100

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko (manga Koda a) Puhulolompat a gi-i makashowara,

2. Go Puphamangapoyan sa kalamaging,

3. Go Puphamanibowa ko kha-pita.

4. Go Miyamakakayambur siran ro-o sa bayanuk,

5. Go minilumbak iran noto ko kao-orongan (ko ridowai);

6. Mata-an! A so Manosiya si-i ko makapantag ko Kadnan Niyan na titho a da-a Tadum iyan;

7. Go Mata-an! A sukaniyan sa makapantag ro-o i titho a saksi;

8. Go Mata-an! A sukaniyan ma-kapantag ko kabaya ko tamok na tonganai a minitaralo.

9. Ba niyan ndi katawi, -a amai ka pakaliyon so shisi-i ko manga kobor,

10. Go payagun so shisi-i ko manga rarub?-

11. Mata-an! A so Kadnan niran sa Alongan noto i titho a Kaip kiran.

Surah Al-Qariah-101

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. So Phakatukutuk!

2. Antona-a so phakatukutuk?

3. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so Phakatukutuk?

4. Alongan a mabaloi so manga Manosiya a makairing sa manga Paroparo a Masosolapak,

5. Go mabaloi so manga Palao a makairing ko bombol a riyodot.

6. Na sa dun sa tao a makapunud so manga timbang iyan,

7. Na sukaniyan na matago ko Kaoyagoyag a Makasosowat.

8. Na so puman so tao a Makakhap so manga timbang iyan,

9. Na aya darpa iyan na so Naraka Hawiya.

10. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona oto?

11. Apoi a Miyakayaoyao!

Surah Al-Takathur-102

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Miyakatumbang rukano so Kapamagindiga sa kadakul,

2. Taman sa makasongkano ko manga kobor.

3. Na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!

4. Oriyan niyan na gunuki niyo, ka khatokawan niyo dun!

5. Sabunar, a okatokawi niyo sa Kata-o a matatangkud!

6. Na Mata-an a mailai niyo dun so Naraka Jahim!

7. Oriyan niyan, na Mata-an a mailai niyo dun noto sa kailai a matatangkud!

8. Oriyan niyan, na Mata-an a khi-isha rukano dun sa Alongan noto so manga Limo (rukano)!

Surah Al-Asr-103

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ibut ko Masa,

2. Ka Mata-an! A so manga Manosiya na matatago dun ko kalogi,

3. Inonta so Miyamaratiyaya, go pinggalubuk iran so manga pipiya, go ini pamagosiyata iran so bunar, go ini pamagosiyata iran so kaphantang.

Surah Al-Humazah-104

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Sangat a siksa, a ruk o omani Taliyanta-an, a makasodi,

2. A so Miyanimo sa tamok na miyatamanon magitong,

3. Tatarima-an niyan sa Mata-an! A so tamok iyan na miyabaloi niyan sukaniyan a kakal!

4. Gunuki niyan noto, Mata-an a Phoshangun ndun ko makaroput;

5. Na antawa-a i miyakandao Ruka o antona-a so makaroput?

6. So Apoi o Allah, a pakakakadugun,

7. So pushokhayao ko manga poso:

8. Mata-an naya! A si-i kiran mikolob,

9. Si-i ko manga pasuk a manga rarawa.

Surah Al-Fil-105

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Bangka da Katokawi so iniki-diya o Kadnan Ka ko khimangaruk ko Gadiya?

2. Ba Niyan nda tagowa so Antangan niran a marata si-i ko kalogi?

3. Go biyotawanan Niyan siran sa manga Papanok a khirurungkap.

4. A Puphangolog kiran sa Ator a pho-on ko lipao a kiyomba;

5. Na biyaloi Niyan siran a miyairing ko pur a kiyon (a olud)?

Surah Quraish-106

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Makapantag ko kiyasinanad o manga Quraish,-

2. So kiyasinanad iran ko kathotogalin ko kapanununggao niyan a go so kakhakayao niyan,-

3. Na Showasowata iran so Kadnan a ungkai a Baitollah,

4. So migai kiran sa Pangunungkun po-on ko kaor, go miyakasarig kiran pho-on ko kaluk.

Surah Al-Maun-107

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Ino kiyatokawan Ka so gi-niyan pakambokhagun so balas (ko Akhirat)?

2. Na giyoto man so Puphanaromag ko Wata a ilo,

3. Go di niyan iphamintal so kapakakana ko Miskin.

4. Na sangat a siksa a ruk o manga Barasambayang,

5. A so siran na so Sambayang iran na pakalilipatan niran,

6. So siran na maki-ilailain siran,

7. Go u-urunun niran so kakha-piya-an!

Surah Al-Kausar-108

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Mata-an! A Sukami na inibugai Ami Ruka (Ya Muhammad) so madakul (a Mapiya)

2. Na Shambayang Ka makapantag ko Kadnan Ka, go Khorbangka.

3. Mata-an! A so Pukhararangit Ruka na sukaniyan i da a tondasiyan.

Surah Al-Kafirun-109

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka (Ya Muham-mad): Hai manga Kapir!

2. Kuna a ba Akun di-i Showa-sowata so gi-i niyo Showasowatun;

3. Go da rukano i ba niyo di-i Showasowata so gi-i Yakun Showa-sowatun:

4. Go da Rakun i ba Ko Push-owasowata so Pishowasowat iyo,

5. Go da rukano i ba niyo Push-owasowata so gi-i Yakun Showaso-watun.

6. Ruk iyo so okit iyo ko Kapa-ginutao, na ruk Akun so okit Akun ko Kapaginutao.

Surah Al-Nasr-110

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Igira-a Miyakatalingoma so Tabang o Allah, a go so Daag,

2. Go Mailaangka so manga Manosiya a Puphamanolud ko Aga-ma o Allah, a ndadakudakul,

3. Na Puthasbik Ka a rakhus o Podi ko Kadnan Ka, go Panguni Ka On sa Ma-ap: Mata-an! A Su-kaniyan na Tatap a Puphanarima ko Taobat.

Surah Al-Lahab-111

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Miya-ilang so dow a tangan o Abilahab, go miya-ilang (Sukani-yan)!

2. Da-on makanggai a gona so tamok iyan, a go so miyasokat iyan!

3. Phakasolud dun ko Apoi a Pushokhayao!

4. Go so Karoma niyan a Ma-awid sa itagon,-

5. Kiyatagowan so lig iyan sa tali a phamukul!

Surah Al-Ikhlash-112

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: Sukaniyan so Allah, a isa isa!

2. So Allah a Puphangangaron-ganan!

3. Da Mbawata, go da Mbawata-an,

4. Go da-a Miya-adun a saginda Niyan a isa bo.

Surah Al-Falaq-113

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong Ako ko Kadnan o khapita,
2. Po-on ko karat-an o nganin a Inadun Niyán,
3. Go so karata-an o Gagawi-igira-a Miyakalibotung,
4. Go so karata-an o Puphamangiyop ko manga palot,
5. Go so karata-an o makasi-igigira-a miyani-ig.

Surah An-Nas-114

Si-i ko ngaran o Allah, a Masalinggagao, a Makalimo-on.

1. Tharowangka: A Mulindong Ako ko Kadnan o manga Manosiya,
2. A Phapa-ar ko manga Manosiya,
3. A Tohan o manga Manosiya,
4. Po-on ko karata-an o Puphangonsi, a Puphano-o so-ok,-
5. So Puphangonsi ko manga rarub o manga Manosiya,-
6. A pud ko manga Jinn, a go so manga Manosiya.

**So manga soorah a mapapa dalem sangkai a tapesir,
agoso kapeten doa ko initoron sa Makkah ago sa Madinah.**

No.	Surah		Page	No.	Surah		Page
1	Al-Fatiha	Makki	2	28	Al-Qasas	Makki	296
2	Al-Baqarah	Madani	2	29	Al-Ankabut	Makki	304
3	Ali-Imran	Madani	36	30	Al-Rum	Makki	311
4	Al-Nisa	Madani	56	31	Lucman	Makki	316
5	Al-Maidah	Madani	77	32	Al-Sajdah	Makki	319
6	Al-An'Am	Makki	92	33	Al-Ahzab	Madani	321
7	Al-A'raf	Makki	110	34	Saba	Makki	329
8	Al-anfal	Madani	130	35	Fatir	Makki	334
9	Al-Taubah	Madani	137	36	Yasin	Makki	338
10	Yunus	Makki	151	37	Al-Saffat	Makki	343
11	Hud	Makki	162	38	Sad	Makki	351
12	Yusuf	Makki	173	39	Al-Zumar	Makki	356
13	Al-Ra'd	Madani	184	40	Ghafir	Makki	362
14	Ibrahim	Makki	189	41	Fussilat	Makki	369
15	Al-Hijr	Makki	193	42	Al-Shura	Makki	374
16	Al-Nahl	Makki	199	43	Al-Zukhruf	Makki	379
17	Al-Isra	Makki	210	44	Al-Dukhan	Makki	385
18	Al-Kahf	Makki	219	45	Al-Jasiyah	Makki	387
19	Maryam	Makki	228	46	Al-Ahqaf	Makki	391
20	TaHa	Makki	235	47	Muhammad	Madani	394
21	Al-Anbiya	Makki	244	48	Al-Fat-h	Madani	397
22	Al-Hajj	Madani	251	49	Al-Hujurat	Madani	401
23	Al-Mu'minun	Makki	259	50	Qaf	Makki	403
24	Al-Nur	Madani	265	51	Al-Zariyat	Makki	405
25	Al-Furqan	Makki	273	52	Al-Tur	Makki	408
26	Al-Shu'arra	Makki	278	53	Al-Najm	Makki	410
27	Al-Naml	Makki	289	54	Al-Qamar	Makki	413

No.	Surah		Page	No.	Surah		Page
55	Al-Rahman	Madani	416	85	Al-Buruj	Makki	472
56	Al-Waqiah	Makki	419	86	Al-Tariq	Makki	473
57	Al-Hadid	Madani	423	87	Al-A'la	Makki	474
58	Al-Mujadalah	Madani	427	88	Al-Ghashiyah	Makki	474
59	Al-Hashr	Madani	429	89	Al-Fajr	Makki	475
60	Al-Mumtahanah	Madani	432	90	Al-Balad	Makki	477
61	Al-Saff	Madani	433	91	Al-Shams	Makki	477
62	Al-Jumu'ah	Madani	435	92	Al-Lail	Makki	478
63	Al-Munafiqun	Madani	436	93	Al-Duha	Makki	479
64	Al-Taghabun	Madani	437	94	Al-Inshirah	Makki	479
65	Al-Talaq	Madani	438	95	Al-Tin	Makki	479
66	Al-Tahrim	Madani	440	96	Al-Alaq	Makki	480
67	Al-Mulk	Makki	442	97	Al-Qadr	Makki	481
68	Al-Qalam	Makki	444	98	Al-Bayyinah	Madani	481
69	Al-Haqqah	Makki	446	99	Al-Zilzal	Madani	481
70	Al-Ma-arij	Makki	448	100	Al-A'diyat	Makki	482
71	Nuh	Makki	450	101	Al-Qariah	Makki	482
72	Al-Jinn	Makki	452	102	Al-Takathur	Makki	483
73	Al-Muzzammil	Makki	454	103	Al-Asr	Makki	483
74	Al-Muddassir	Makki	455	104	Al-Humazah	Makki	483
75	Al-Qiyamah	Makki	457	105	Al-Fil	Makki	484
76	Al-Insan	Madani	459	106	Quraish	Makki	484
77	Al-Mursalat	Makki	461	107	Al-Maun	Makki	484
78	Al-Naba	Makki	463	108	Al-Kausar	Makki	484
79	Al-Naziat	Makki	464	109	Al-Kafirun	Makki	485
80	Abasa	Makki	466	110	Al-Nasr	Madani	485
81	Al-Takwir	Makki	468	111	Al-Lahab	Makki	485
82	Al-Infitar	Makki	469	112	Al-Ikhlash	Makki	485
83	Al-Mutaffifin	Makki	469	113	Al-Falaq	Makki	486
84	Al-Insbiqah	Makki	471	114	An-Nas	Makki	486